

Wydobynamy to, co najlepsze

SKONSOLIDOWANY RAPORT ROCZNY

GRUPY KAPITAŁOWEJ
JASTRZĘBSKIEJ SPÓŁKI WĘGLOWEJ S.A.

za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku

Szanowni Państwo,

W imieniu Zarządu Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. przekazuję Państwu raport roczny przedstawiający sytuację finansową JSW SA i całej Grupy Kapitałowej w roku obrotowym 2015.

Miniony rok był okresem szczególnie trudnym zarówno dla JSW S.A., jak i całego polskiego górnictwa. Oznaki zapowiadające ożywienie na światowym rynku węgla nie przyniosły oczekiwanego wzrostu cen, a druga połowa roku pogłębiła spadki cen rozczarowując po raz kolejny. Globalne spowolnienie gospodarcze, w szczególności w Chinach i Europie, nadpodaż węgla na rynku krajowym, głębokie spadki cen oraz wysokie koszty wydobycia miały ogromny wpływ na niekorzystną sytuację ekonomiczno-finansową Grupy. Dodatkowo pogłębiła ją przerwa w wydobyciu wynikająca z przeprowadzonej na początku roku akcji strajkowej. W związku z niekorzystną sytuacją makroekonomiczną Spółka zobowiązana była do dokonania odpisów aktualizujących, co przełożyło się na tak dużą stratę Grupy Kapitałowej JSW za rok obrotowy 2015.

Chciałbym również przypomnieć, że Spółka posiada zobowiązania wynikające z emisji obligacji. Jesteśmy świadomi skutków, które mogą wystąpić w momencie, gdy staną się one potencjalnie wymagalne. W celu uniknięcia takiej sytuacji wypracowaliśmy wspólnie z obligatariuszami umowę o dalszej współpracy, w której do połowy bieżącego roku zobowiązaliśmy się do podpisania umowy restrukturyzacyjnej.

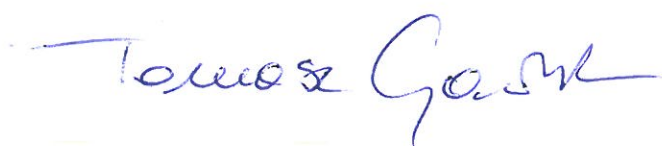
Dostosowanie działalności Grupy do wciąż spadających cen węgla i koksu było powodem podejmowania trudnych, lecz koniecznych decyzji, które pozwoliły wspólnie wypracować i przyjąć kluczowe założenia restrukturyzacyjne. Pozwolą one w perspektywie średnioterminowej wpłynąć na poprawę płynności finansowej, a także przywrócić rentowność Grupie. Bardzo istotnym wydarzeniem minionego roku było podpisanie we wrześniu porozumienia ze stroną społeczną, która wykazała się dużą rozważą i zrozumieniem dla trudnej sytuacji w Spółce. Porozumienie to ogranicza część świadczeń na rzecz pracowników JSW, co w istotny sposób wpłynie na poprawę płynności finansowej JSW w okresie najbliższych trzech lat.

W tym miejscu chciałbym podziękować zarówno naszej Załodze, wszystkim Pracownikom zatrudnionym w spółkach Grupy Kapitałowej JSW za zaangażowanie, lojalność i zrozumienie celów, do których zmierzamy. Naszym wspólnym zadaniem jest i będzie dalsza konsekwentna realizacja kluczowych założeń programu restrukturyzacyjnego przy zachowaniu dotychczasowych, wysokich standardów bezpieczeństwa.

Szanowni Akcjonariusze, Obligatariusze i Kontrahenci dziękuję za zaufanie, jakim nas obdarzacie. Jestem przekonany, że działania podejmowane przez Zarząd, którym kieruję, w pozytywny sposób wpłyną na poprawę sytuacji ekonomiczno-finansowej Grupy. Mam nadzieję, że nasza praca przyniesie w najbliższym czasie oczekiwane efekty.

Jastrzębie-Zdrój, 28.04.2016 r.

Prezes Zarządu JSW S.A.

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ JASTRZĘBSKIEJ SPÓŁKI WĘGLOWEJ S.A.

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	2015	2014	2015	2014
	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	okres od 01.01.2014 do 31.12.2014	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
<i>Dane dotyczące skonsolidowanego sprawozdania finansowego</i>				
Przychody ze sprzedaży	6 934 863,30	6 814 936,44	1 657 155,25	1 626 748,25
Zysk/(strata) operacyjny/a	(3 895 983,46)	(774 730,98)	(930 984,39)	(184 930,89)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	(4 045 336,72)	(882 142,10)	(966 673,85)	(210 570,29)
Zysk/(strata) netto	(3 285 154,70)	(657 056,85)	(785 020,72)	(156 841,68)
Całkowite dochody razem	(3 301 062,25)	(1 079 171,81)	(788 821,99)	(257 601,94)
Zysk/(strata) netto przypadający/a na:				
- akcjonariuszy Jednostki dominującej	(3 265 501,96)	(659 074,00)	(780 324,50)	(157 323,18)
- udziały niekontrolujące	(19 652,74)	2 017,15	(4 696,22)	481,50
Całkowite dochody przypadające na:				
- akcjonariuszy Jednostki dominującej	(3 281 450,91)	(1 080 908,66)	(784 135,66)	(258 016,53)
- udziały niekontrolujące	(19 611,34)	1 736,85	(4 686,33)	414,59
Ilość akcji (w szt.)	117 411 596	117 411 596	117 411 596	117 411 596
Podstawowy i rozwodniony zysk/(strata) na akcję (wyrażony w PLN / EUR na jedną akcję)	(27,81)	(5,61)	(6,65)	(1,34)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	725 071,05	644 357,34	173 263,01	153 810,26
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 015 294,93)	(3 040 383,51)	(242 614,92)	(725 749,77)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(79 987,57)	1 077 352,80	(19 113,83)	257 167,74
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(370 211,45)	(1 318 673,37)	(88 465,75)	(314 771,77)
	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2014	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2014
Aktywa trwałe	10 324 666,94	13 085 836,65	2 422 777,65	3 070 135,06
Aktywa obrotowe	1 487 495,67	2 283 422,89	349 054,48	535 725,52
Razem aktywa	11 812 162,61	15 369 259,54	2 771 832,13	3 605 860,58
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Jednostki dominującej	3 835 022,79	7 112 265,67	899 923,22	1 668 645,02
Udziały niekontrolujące	99 135,30	155 182,52	23 263,01	36 408,16
Razem kapitał własny	3 934 158,09	7 267 448,19	923 186,22	1 705 053,18
Zobowiązania długoterminowe	3 834 480,80	3 987 245,23	899 796,03	935 467,99
Zobowiązania krótkoterminowe	4 043 523,72	4 114 566,12	948 849,87	965 339,40
Razem zobowiązania	7 878 004,52	8 101 811,35	1 848 645,90	1 900 807,39

Zastosowane kursy EUR/PLN:

* *Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczono według kursu średniego euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na dzień kończący okres sprawozdawczy.*

* *Pozycje sprawozdania z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczono według kursu średniego euro będącego średnią arytmetyczną średnich kursów euro ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski i obowiązujących na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca okresu sprawozdawczego.*

	Kurs euro na dzień kończący okres sprawozdawczy	Średni kurs euro w okresie od 01.01. do 31.12.
2014	4,2623	4,1893
2015	4,2615	4,1848

Wydobynamy to, co najlepsze

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

GRUPY KAPITAŁOWEJ
JASTRZĘBSKIEJ SPÓŁKI WĘGLOWEJ S.A.

za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku

Spis treści

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CD.).....	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH.....	8
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
INFORMACJE OGÓLNE, PODSTAWY SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO, ZASADY RACHUNKOWOŚCI I INNE	
INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE.....	9
1. INFORMACJE OGÓLNE.....	9
1.1. NAZWA, SIEDZIBA, PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI.....	9
1.2. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI.....	10
1.3. DZIAŁANIA RESTRUKTURYZACYJNE.....	11
1.4. SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ	14
2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI.....	17
2.1. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	17
2.1.1. Nowe standardy, interpretacje i ich zmiany	18
2.2. OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	20
2.2.1. Konsolidacja	20
2.2.2. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	21
2.2.3. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych.....	21
2.2.4. Rzeczowe aktywa trwałe	22
2.2.4.1. Wytrobiska ruchome	23
2.2.5. Nieruchomości inwestycyjne.....	23
2.2.6. Wartości niematerialne.....	24
2.2.7. Utrata wartości aktywów niefinansowych	24
2.2.8. Aktywa finansowe	25
2.2.8.1. Klasyfikacja – instrumenty finansowe	25
2.2.8.2. Ujmowanie i wycena	26
2.2.8.3. Utrata wartości	26
2.2.9. Instrumenty pochodne.....	27
2.2.10. Rachunkowość zabezpieczeń	27
2.2.11. Zapasy.....	27
2.2.12. Świadczenia pochodzenia energii.....	28
2.2.13. Należności handlowe oraz pozostałe należności	29
2.2.14. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	29
2.2.15. Kapitał podstawowy	29
2.2.16. Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	30
2.2.17. Kredyty i pożyczki oraz dłużne papiery wartościowe	30
2.2.18. Podatek dochodowy bieżący i odroczoney	30
2.2.19. Świadczenia pracownicze	31
2.2.20. Rezerwy.....	32
2.2.21. Dotacje	33
2.2.22. Pozycje warunkowe	33
2.2.23. Przychody	34
2.2.24. Koszty.....	34
2.2.25. Koszty finansowania zewnętrznego.....	34
2.2.26. Leasing.....	35
2.2.27. Wypłata dywidendy	35
2.2.28. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	35
3. WAŻNE OSZACOWANIA I OSĄDY KSIĘGOWE.....	36
3.1. TESTY NA UTRATĘ WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH	40
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	44
4. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	44
5. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	46

6. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	48
7. POZOSTAŁE DŁUGOTERMINOWE AKTYWA	49
8. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE	49
9. ZAPASY	50
10. NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	51
11. INNE KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	52
12. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	53
13. KAPITAŁ PODSTAWOWY	53
14. KAPITAŁ Z TYTUŁU WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	54
15. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY	55
16. KREDYTY I POŻYCZKI	55
17. ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY	57
18. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	58
19. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	63
20. REZERWY	66
21. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	69
22. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	69
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	71
23. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	71
24. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	71
25. POZOSTAŁE PRZYCHODY	72
26. ZYSK NA OKAZJONALNYM NABYCIU	72
27. SPORNY PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI OD PODZIEMNYCH WYROBISK GÓRNICZYCH	74
28. POZOSTAŁE KOSZTY	75
29. POZOSTAŁE ZYSKI/(STRATY) NETTO	75
30. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	76
31. PODATEK DOCHODOWY	76
32. ZYSK/(STRATA) NA AKCJĘ	77
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SEGMENTÓW OPERACYJNYCH	78
33. SEGMENTY OPERACYJNE	78
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	81
34. WPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	81
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	82
35. INSTRUMENTY FINANSOWE	82
35.1. KATEGORIE I KLASY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	82
35.2. HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ	83
35.3. POZYCJE PRZYCHODÓW, KOSZTÓW, ZYSKÓW I STRAT UJĘTE W SPRAWOZDANIU Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW W PODZIALE NA KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	84
36. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	86
36.1. CZYNNIKI RYZYKA FINANSOWEGO	86
36.2. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM	95
POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	96
37. POZYCJE WARUNKOWE	96
38. INFORMACJE O ISTOTNYCH POSTĘPOWANIACH SĄDOWYCH, ADMINISTRACYJNYCH I ARBITRAŻOWYCH	99
39. PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA UMOWNE ORAZ ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU OPERACYJNEGO	102
40. POŁĄCZENIA JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH I NABYCIA (OBJĘCIA) AKCJI	103
41. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	105
42. WYNAGRODZENIE BIEGŁEGO REWIDENTA	109
43. ZDARZENIA PO DNIU KOŃCZĄCYM OKRES SPRAWOZDAWCZY	110
44. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	111

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31.12.2015	31.12.2014
AKTYWA			
AKTYWA TRWAŁE			
Rzeczowe aktywa trwałe	4	8 624,5	12 153,6
Wartości niematerialne	5	145,8	156,2
Nieruchomości inwestycyjne	6	23,0	23,6
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych		1,4	1,7
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	1 219,2	436,9
Pozostałe długoterminowe aktywa	7	310,8	313,9
RAZEM AKTYWA TRWAŁE		10 324,7	13 085,9
AKTYWA OBROTOWE			
Zapasy	9	491,9	538,2
Należności handlowe oraz pozostałe należności	10	634,6	1 008,2
Nadpłacony podatek dochodowy		4,7	2,5
Pochodne instrumenty finansowe	8	2,8	2,9
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych		-	10,9
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	11	3,1	0,2
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12	350,4	720,5
RAZEM AKTYWA OBROTOWE		1 487,5	2 283,4
RAZEM AKTYWA		11 812,2	15 369,3

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CD.)

	Nota	31.12.2015	31.12.2014
KAPITAŁ WŁASNY			
KAPITAŁ WŁASNY PRZYPADAJĄCY NA AKCJONARIUSZY JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ			
Kapitał podstawowy	13	1 251,9	1 251,9
Nadwyżka wartości emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną		905,0	905,0
Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	14	(86,7)	(56,8)
Zyski zatrzymane		1 764,9	5 012,2
		3 835,1	7 112,3
UDZIAŁY NIEKONTROLUJĄCE		99,1	155,2
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY		3 934,2	7 267,5
ZOBOWIĄZANIA			
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE			
Kredyty i pożyczki	16	81,9	105,3
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	18	102,6	36,9
Pochodne instrumenty finansowe	8	0,9	0,3
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	42,1	42,1
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	19	695,9	2 803,9
Rezerwy	20	2 659,2	700,2
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	21	251,9	298,6
RAZEM ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE		3 834,5	3 987,3
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE			
Kredyty i pożyczki	16	95,3	100,5
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	18	1 339,3	1 272,2
Pochodne instrumenty finansowe	8	1,9	15,0
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		4,2	1,7
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	19	178,4	306,6
Rezerwy	20	206,7	208,4
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	21	2 217,7	2 210,1
RAZEM ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE		4 043,5	4 114,5
RAZEM ZOBOWIĄZANIA		7 878,0	8 101,8
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA		11 812,2	15 369,3

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015	Za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014
Przychody ze sprzedaży	23	6 934,9	6 814,9
Koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów	24	(6 985,1)	(6 819,6)
STRATA BRUTTO ZE SPRZEDAŻY		(50,2)	(4,7)
Koszty sprzedaży	24	(350,1)	(362,4)
Koszty administracyjne	24	(535,5)	(610,8)
Pozostałe przychody	25	2 175,2	160,3
Zysk na okazjonalnym nabyciu	26	-	306,2
Przychód z tytułu rozwiązania rezerwy na ZFŚS dla emerytów i rencistów		207,9	-
Pozostałe koszty	28	(5 329,8)	(262,4)
Pozostałe zyski/(straty) - netto	29	(13,5)	(1,0)
STRATA OPERACYJNA		(3 896,0)	(774,8)
Przychody finansowe	30	34,3	49,2
Koszty finansowe	30	(183,7)	(157,0)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych		0,1	0,4
STRATA PRZED OPODATKOWANIEM		(4 045,3)	(882,2)
Podatek dochodowy	31	760,1	225,1
STRATA NETTO		(3 285,2)	(657,1)
Inne całkowite dochody, które będą podlegały przeklasyfikowaniu do wyniku netto:		(29,9)	(56,8)
Zmiana wartości instrumentów zabezpieczających	14	(36,9)	(70,1)
Podatek dochodowy	31	7,0	13,3
Inne całkowite dochody, które nie będą podlegały przeklasyfikowaniu do wyniku netto:		14,0	(365,3)
Zyski/(straty) aktuarialne	19	17,3	(451,0)
Podatek dochodowy	31	(3,3)	85,7
INNE CAŁKOWITE DOCHODY RAZEM		(15,9)	(422,1)
CAŁKOWITE DOCHODY RAZEM		(3 301,1)	(1 079,2)
Zysk/(strata) netto przypadający na:			
- akcjonariuszy Jednostki dominującej		(3 265,5)	(659,1)
- udziały niekontrolujące		(19,7)	2,0
Całkowite dochody przypadające na:			
- akcjonariuszy Jednostki dominującej		(3 281,4)	(1 080,9)
- udziały niekontrolujące		(19,7)	1,7
Podstawowy i rozwodniony zysk/(strata) na akcję przypadający na akcjonariuszy Jednostki dominującej (wyrażony w PLN na jedną akcję)	32	(27,81)	(5,61)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

Przypadające na akcjonariuszy Jednostki dominującej							
Nota	Kapitał podstawowy	Nadwyżka wartości emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	Zyski zatrzymane	Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
STAN NA 1 STYCZNIA 2015	1 251,9	905,0	(56,8)	5 012,2	7 112,3	155,2	7 267,5
Całkowite dochody razem:	-	-	(29,9)	(3 251,5)	(3 281,4)	(19,7)	(3 301,1)
- zysk netto	-	-	-	(3 265,5)	(3 265,5)	(19,7)	(3 285,2)
- inne całkowite dochody	14	-	(29,9)	14,0	(15,9)	-	(15,9)
Dywidendy	-	-	-	-	-	(0,6)	(0,6)
Transakcje z udziałami niekontrolującymi	40	-	-	4,2	4,2	(35,8)	(31,6)
STAN NA 31 GRUDNIA 2015	1 251,9	905,0	(86,7)	1 764,9	3 835,1	99,1	3 934,2
STAN NA 1 STYCZNIA 2014	1 251,9	905,0	-	6 028,1	8 185,0	166,6	8 351,6
Całkowite dochody razem:	-	-	(56,8)	(1 024,1)	(1 080,9)	1,7	(1 079,2)
- zysk/(strata) netto	-	-	-	(659,1)	(659,1)	2,0	(657,1)
- inne całkowite dochody	14	-	(56,8)	(365,0)	(421,8)	(0,3)	(422,1)
Dywidendy	-	-	-	-	-	(0,9)	(0,9)
Transakcje z udziałami niekontrolującymi	40	-	-	8,2	8,2	(12,2)	(4,0)
STAN NA 31 GRUDNIA 2014	1 251,9	905,0	(56,8)	5 012,2	7 112,3	155,2	7 267,5

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015	Za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	34	768,3	619,0
Odsetki zapłacone		(12,0)	(10,4)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych	8	(12,4)	15,5
Podatek dochodowy (zapłacony)/otrzymane zwroty		(18,8)	20,2
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		725,1	644,3
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		(1 037,0)	(1 554,3)
Nabycie wartości niematerialnych		(9,1)	(15,5)
Nabycie aktywów finansowych		(1,8)	(19,8)
Nabycie KWK Knurów-Szczygłowice	26	-	(1 490,0)
Nabycie spółki ZOD	26	-	(7,5)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		5,7	3,2
Sprzedaż aktywów finansowych		7,5	13,6
Sprzedaż udziałów w jednostkach stowarzyszonych		10,5	-
Dywidendy otrzymane		0,2	0,6
Odsetki otrzymane		8,7	29,3
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		(1 015,3)	(3 040,4)
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Otrzymane kredyty i pożyczki	16	74,2	16,8
Spląty kredytów i pożyczek	16	(103,7)	(73,6)
Emisja dłużnych papierów wartościowych	18	116,7	1 249,2
Wydatki związane z emisją dłużnych papierów wartościowych	18	(9,6)	-
Wykup dłużnych papierów wartościowych	18	(46,9)	(61,2)
Dywidendy wypłacone udziałom niekontrolującym		(0,6)	(0,9)
Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi		(16,3)	(9,4)
Płatności związane z leasingiem finansowym		(40,6)	(16,2)
Odsetki zapłacone z działalności finansowej		(50,6)	(21,7)
Pozostałe przepływy netto z działalności finansowej		(2,6)	(5,6)
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		(80,0)	1 077,4
ZMIANA NETTO STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I ICH EKWIWALENTÓW			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		720,5	2 036,9
Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		0,1	2,3
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY NA KONIEC OKRESU	12	350,4	720,5

NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

INFORMACJE OGÓLNE, PODSTAWY SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO, ZASADY RACHUNKOWOŚCI I INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. NAZWA, SIEDZIBA, PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI

Grupa Kapitałowa Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”) składa się z Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. i jej spółek zależnych zlokalizowanych na terenie Polski.

Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. („Jednostka dominująca”, „JSW”) została utworzona 1 kwietnia 1993 roku. W dniu 17 grudnia 2001 roku JSW została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem KRS 0000072093 prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Gliwicach X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 271747631. Siedziba Jednostki dominującej mieści się w Jastrzębiu-Zdroju, Aleja Jana Pawła II 4. Zgodnie ze Statutem, Jednostka dominująca może działać na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i poza jej granicami. Czas trwania działalności JSW jest nieoznaczony. Akcje Jednostki dominującej znajdują się w publicznym obrocie od 6 lipca 2011 roku Zgodnie z klasyfikacją Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., JSW została zaklasyfikowana do sektora surowcowego.

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy jest wydobywanie i sprzedaż węgla kamiennego, wytwarzanie i przetwarzanie koksu, wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej.

Grupa Kapitałowa Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. jest największym producentem węgla koksowego hard i znaczącym producentem koksu w Unii Europejskiej. Od lat zajmuje kluczową pozycję na polskim i europejskim rynku węgla koksowego, za sprawą produkcji wysokiej jakości węgla koksowego i koksu oraz dzięki usytuowaniu działalności w sąsiedztwie jej głównych odbiorców. Podstawową działalność Grupy stanowi również wydobywanie i sprzedaż węgla do celów energetycznych.

Grupa posiada wszelkie koncesje i umowy użytkowania górniczego niezbędne do eksploatacji węgla w kopalniach wchodzących w jej skład. Szczegóły koncesji posiadanych przez Jednostkę dominującą, w tym złoża oraz obszary badań objęte koncesjami, są zaprezentowane w Punkcie 1.1. Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

Obszar wydobywczy ulokowany jest w Górnośląskim Zagłębiu Węglowym, zaś działalność koksownicza prowadzona jest na terenie Dąbrowy Górniczej, Zabrze, Radlina, Czerwionki-Leszczyny i Wałbrzycha. Około 50% produkowanego przez Grupę węgla koksowego przetwarzane jest przez koksownie Grupy na koks, który obok rudy żelaza stanowi podstawowy składnik wsadu do produkcji stali w hutach, w odlewniach, w przemyśle metali nieżelaznych, w przemyśle chemicznym i przy produkcji materiałów izolacyjnych. Węgiel do celów energetycznych wykorzystywany jest głównie do wytwarzania energii i sprzedawany przedsiębiorstwom energetycznym, użytkownikom przemysłowym i odbiorcom indywidualnym, przy czym około 95% sprzedawane jest elektrowniom w celu produkcji prądu oraz energii cieplnej.

Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. od lat zajmuje kluczową pozycję na polskim i europejskim rynku węgla koksowego. Całość działań produkcyjnych, rozwojowych, inwestycyjnych i handlowych JSW jest ukierunkowana na utrzymanie w długim okresie pozycji lidera w produkcji węgla koksowego w Europie Środkowo-Wschodniej. W zakresie węgla koksowego JSW koncentruje się na zapewnieniu klientom dostaw wysokiej jakości węgla koksowego hard. Zakres prowadzonej przez Jednostkę dominującą działalności i oferowanych przez nią produktów skutkuje ekspozycją JSW na szereg powiązanych ze sobą rynków.

W ostatniej dekadzie, na światowych rynkach węglowo-koksowo-hutniczych zachodziły istotne zmiany podaży, popytu i cen. Rezultatem wzrostów i spadków zapotrzebowania ze strony odbiorców i towarzyszących im dynamicznych wahań cen, są coraz krótsze cykle koniunkturalne na powiązanych rynkach. W ostatnich latach mieliśmy do czynienia z globalnym spowolnieniem gospodarczym, które odczuwalne było również przez JSW. Niskie poziomy cen rynkowych na powiązanych rynkach w istotny sposób wpłynęły na wyniki Grupy w 2015 roku.

W związku z bardzo trudną sytuacją w sektorze górnictwa węgla kamiennego w Polsce spowodowaną głębokimi spadkami cen węgla na międzynarodowych rynkach, nadpodażą na rynku krajowym oraz rosnącymi kosztami wydobycia, Grupa odnotowała w 2015 roku

ujemny wynik finansowy. W świetle obecnych, bardzo trudnych warunków rynkowych, Grupa podejmuje szereg działań oszczędnościowych, w tym m.in. ograniczenie ponoszonych nakładów inwestycyjnych.

W 2015 roku wolumen produkcji węgla został zrealizowany na poziomie 16,3 mln ton (w tym 11,1 mln ton węgla koksowego i 5,2 mln ton węgla do celów energetycznych), tj. o 2,4 mln ton więcej niż w 2014 roku. Sprzedaż koksu do odbiorców spoza Grupy wyniosła 4,0 mln ton, tj. o 0,2 mln ton mniej niż w 2014 roku.

Grupa jest jednym z największych pracodawców w Polsce. Łącznie w Grupie zatrudnionych jest ponad 32 tys. osób, w tym ponad 24 tys. w Jastrzębskiej Spółce Węglowej S.A.

1.2. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy.

Zdaniem Zarządu JSW okolicznością, która może skutkować zagrożeniem kontynuacji działalności Grupy w okresie kolejnych 12 miesięcy, w związku z zagrożeniem utraty płynności finansowej, jest:

- 1) potencjalna możliwość skorzystania przez Obligatariuszy z opcji wcześniejszego wykupu posiadanych przez nich obligacji w przypadku naruszenia postanowień zawartych w Umowie o dalszej współpracy z dnia 24 września 2015 roku wraz z jej późniejszymi zmianami i/lub brak realizacji działań restrukturyzacyjnych. Szczegóły Umowy o dalszej współpracy zostały opisane w Nocie 18.

JSW nie wywiązała się z dotrzymania terminów wykonania niektórych działań wynikających z Umowy o dalszej współpracy, m.in. polegających na nieprzekazaniu Obligatariuszom informacji na temat dezinwestycji dotyczącej Grupy SEJ oraz nieuruchomieniu finansowania w ramach Grupy Kapitałowej w postaci linii kredytu obrotowego w pierwotnie ustalonych terminach. Brak osiągnięcia porozumienia z Obligatariuszami oraz Kredytodawcą co do wykonania tych działań w późniejszym terminie może stanowić podstawę wypowiedzenia Umowy o dalszej współpracy.

Niewywiązanie się z terminów harmonogramu procesu dezinwestycji dotyczącej Grupy SEJ oraz nieuruchomienie finansowania w postaci linii kredytu obrotowego w pierwotnie uzgodnionych terminach, powoduje opóźnienie w pozyskaniu środków finansowych niezbędnych do realizacji działań w zakresie restrukturyzacji zadłużenia finansowego JSW.

Obecnie trwają rozmowy z Obligatariuszami programu emisji w celu przedłużenia terminów na dokonanie wynikających z zawartej pomiędzy JSW a Obligatariuszami Umowy o dalszej współpracy, czynności wobec Obligatariuszy dotyczących ww. procesów, które wynikają z zawartej pomiędzy JSW a Obligatariuszami Umowy o dalszej współpracy.

Zdaniem Zarządu istotny wpływ na zakres prowadzonej przez Grupę działalności ma Program restrukturyzacji, którego założenia zostały przyjęte przez Zarząd JSW uchwałą z dnia 20 kwietnia 2016 roku oraz Umowa restrukturyzacyjna, która zgodnie z zapisami Umowy o dalszej współpracy powinna zostać zawarta z Obligatariuszami do dnia 30 czerwca 2016 roku (włącznie), w efekcie czego możliwe jest ograniczenie rozmiarów prowadzonej działalności przez JSW i Grupę Kapitałową w okresie najbliższych 12 miesięcy.

Jeżeli Umowa restrukturyzacyjna nie wejdzie w życie do dnia 1 lipca 2016 roku (włącznie), JSW będzie zobowiązana dokonać wcześniejszego wykupu części obligacji od wszystkich Obligatariuszy na warunkach i terminach określonych w Umowie o dalszej współpracy, wraz z jej późniejszymi zmianami.

- 2) zgłoszenie przez któregośkolwiek z dostawców (wierzycieli) wniosku o ogłoszenie upadłości w związku z występowaniem po dniu kończącym okres sprawozdawczy zobowiązań przeterminowanych. JSW na bieżąco monitoruje wielkość wymagalnych zobowiązań pieniężnych. Jednocześnie zgodnie z zobowiązaniami wobec Obligatariuszy JSW co dwa tygodnie raportuje wielkość wymagalnych zobowiązań pieniężnych, których termin opóźnienia w spłacie przekracza 14 dni roboczych, w relacji do kwoty dostępnych środków pieniężnych. Wielkość zobowiązań przeterminowanych zaprezentowano w Nocie 21.
- 3) dalszy spadek cen w kolejnych kwartałach roku 2016. Ceny węgla koksowego są mocno uzależnione od popytu na globalnym rynku hutniczo-stalowym. W zakresie cen węgla koksowego i koksu na rynku międzynarodowym obserwowano spadki w kolejnych kwartałach roku 2015 (uzyskana średnia cena węgla za rok 2015 spadła o ok. 11% w stosunku do roku poprzedniego, natomiast średnia cena koksu spadła prawie o 3% w stosunku do roku poprzedniego). W I kwartale 2016 roku obserwuje się dalszy spadek średnich cen węgla o 17% i koksu o 12% w stosunku do średnich cen uzyskanych w roku 2015.

Spadek cen oferowanych przez Grupę produktów spowoduje zmniejszenie przychodów ze sprzedaży, co w konsekwencji może stanowić pogorszenie zmiany netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

W celu ograniczenia skutków ryzyka, Grupa na bieżąco prowadzi monitoring, analizy rynku, śledzenie trendów cenowych na rynku węgla, koksu i stali. Warunki kontraktów długoterminowych umożliwiają okresowe negocjacje cen. Monitoruje się także wielkość importu węgla napływającego do Polski oraz ceny węgla innych producentów.

- 4) brak możliwości skutecznego przeprowadzenia programu restrukturyzacji w zakresie kluczowych elementów. Główne założenia programu restrukturyzacji zaprezentowano w Nocie 1.3. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.
- 5) wstrzymanie lub znaczące ograniczenie realizacji inwestycji o charakterze rozwojowym, w szczególności związanych z udostępnieniem nowych zasobów węgla oraz skierowanie nakładów inwestycyjnych głównie na zabezpieczenie bieżącej produkcji w kopalniach JSW. Zachwianie wymaganego poziomu inwestycji lub nieprawidłowe ich zaplanowanie może spowodować spadek wolumenu produkcji.

W celu minimalizowania ryzyka utraty płynności oraz poprawy efektywności działania, w Grupie podejmowane i realizowane są liczne inicjatywy oszczędnościowe i ograniczenia kosztowe, co zostało opisane w Punkcie 2.9. Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

1.3. DZIAŁANIA RESTRUKTURYZACYJNE

W związku z trudną sytuacją finansową JSW prowadzi szeroko zakrojone działania restrukturyzacyjne zarówno wewnątrz Jednostki dominującej jak i spółek z Grupy Kapitałowej, celem poprawy sytuacji finansowej JSW. Przewidywane są również zmiany strukturalne w celu uzyskania optymalnego kształtu Grupy Kapitałowej JSW oraz przywrócenia płynności i rentowności jej działalności.

W dniu 20 kwietnia 2016 roku Zarząd JSW podjął uchwałę przyjmującą założenia do Programu restrukturyzacji Grupy Kapitałowej JSW na lata 2016-2025, w której określono przedsięwzięcia do wdrożenia w Grupie, a mianowicie:

1. Sprzedaż akcji spółek PEC i SEJ.
2. Sprzedaż pakietu akcji koksowni Grupy Kapitałowej, tj. JSW KOKS i WZK Victoria.
3. Realizację inwestycji w dwóch zakładach przy współudziale Ministerstwa Skarbu Państwa - Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców (MSP/FRP).
4. Przekazanie aktywów nieprodukcyjnych Ruchu Jas-Mos do Spółki Restrukturyzacji Kopalń (SRK).
5. Optymalizację zatrudnienia przy równoczesnym utrzymaniu planowanego poziomu wydobycia w JSW.
6. Ograniczenie wydatków oraz inne inicjatywy.

Ad. 1)

W ramach prowadzonego procesu zbycia wybranych aktywów energetycznych Grupy Kapitałowej JSW – tj. akcji SEJ S.A. oraz PEC S.A. (podmiot w 100% zależny od SEJ), JSW wystąpiła z ofertą sprzedaży do kilkunastu podmiotów. W ich efekcie otrzymano kilka ofert od potencjalnych nabywców, z którymi podjęto rozmowy. W ich wyniku obecnie prowadzone są negocjacje z jednym z oferentów, który przesłał ofertę zakupu. JSW oczekuje otrzymania oferty wiążącej na sprzedaż akcji SEJ należących do JSW oraz podpisania umowy sprzedaży akcji PEC należących do SEJ. W związku z koniecznością uzyskania zgody organów korporacyjnych JSW oraz UOKiK, wpływ środków ze sprzedaży SEJ do JSW, uzależniony od czynników niezależnych od JSW, może zostać przesunięty w czasie.

Ad. 2)

Grupa w celu poprawy bieżącej płynności finansowej prowadzi również proces zbycia częściowych pakietów akcji w swoich koksowniach. Obecnie są prowadzone rozmowy oraz procesy due diligence z podmiotami zainteresowanymi ich nabyciem. Termin podpisania umów inwestycyjnych (sprzedaży pakietu akcji) planowany jest nie później niż do dnia 30 czerwca 2016 roku. Jednakże biorąc pod uwagę stopień skomplikowania procesów due diligence, pozyskiwania zgód korporacyjnych oraz innych uwarunkowań istnieje znaczne ryzyko przesunięcia się terminu ich podpisania skutkujące przesunięciem w czasie wpływu środków z przedmiotowych transakcji do JSW.

Ad. 3)

W związku z ograniczeniem dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania na inwestycje rozwojowe JSW podjęła z Ministerstwem Skarbu Państwa rozmowy dotyczące możliwości współfinansowania dwóch projektów w zakłady przeróbki mechanicznej węgla. Inwestycje te zwiększają efektywność funkcjonowania Grupy dzięki produkcji wyżej cenionego węgla koksowego typu 35 oraz zwiększenia uzysków węgla koksowego w produkcji ogółem. Pozwoli to na poprawę osiąganych przez Grupę wyników finansowych. Planowane jest podjęcie decyzji i uruchomienie I transzy środków na realizację planowanych inwestycji do końca I półrocza 2016 roku. Realizacja tych zamierzeń nie tylko pozwoli JSW na poprawę w przyszłości portfela produktów, ale również zwiększa wiarygodność Grupy na rynku poprzez współpracę z MSP.

Ad. 4)

W złożu Ruchu Jas-Mos wyeksploatowano najbardziej efektywne partie złoża, co w konsekwencji powoduje obniżenie zdolności wydobywczych oraz zwiększa ryzyko niedotrzymania planowanego poziomu produkcji, z uwagi na wysoki stopień zagrożeń naturalnych. Prowadzenie wydobywania w tych warunkach w oparciu o kompletny zakład górniczy z pełną, niezbędną dla jego funkcjonowania infrastrukturą powierzchniową i podziemną staje się ekonomicznie nieefektywne.

Mając powyższe na uwadze, dla osiągnięcia celu ekonomicznego podjęto decyzję o podziale złoża na część, w której w dalszym ciągu prowadzona będzie eksploatacja oraz drugą część, która wraz z wyodrębnionym majątkiem nieprodukcyjnym przekazana zostanie do Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. (SRK) jako zorganizowana część przedsiębiorstwa. Przekazanie obiektów podziemnych i powierzchniowych do SRK pozwoli na ograniczenie liczby pracowników koniecznych do ich obsługi. Przeniesienie części pracowników do SRK umożliwi m. in. uprawnionym pracownikom skorzystanie ze świadczeń wynikających z Ustawy o Funkcjonowaniu Górnictwa, a tym samym wpłynie na ograniczenie kosztów.

Ad. 5)

Mając na uwadze istotną rolę jaką w kosztach działalności przedsiębiorstwa odgrywają koszty płac w kopalniach JSW dokonano analizy poziomu zatrudnienia w poszczególnych oddziałach i komórkach organizacyjnych. W wyniku tych analiz określony zostanie optymalny poziom zatrudnienia dla każdej kopalni uwzględniający wielkość wydobycia, warunki geologiczne i górnicze, występujące zagrożenia, specyfikę kopalni. Tak ustalone wielkości zatrudnienia, obejmujące swoim zakresem zarówno załogę własną, jak i uzupełnienia pracownikami JSW SiG, powinny zapewnić stabilny szkielet organizacyjny kopalń, gwarantujący uzyskanie prognozowanych wielkości wydobywczych w następnych latach i stabilizację kosztów na zakładanym poziomie.

Planuje się ograniczenie zatrudnienia (pracownicy JSW i JSW SiG) z 25 tys. osób na koniec 2015 roku do 22,3 tys. osób na koniec 2016 roku, czyli o ok. 2,7 tys. osób tj. o 10,8%, w skutek dobrowolnych odejść. Planuje się, że najwyższy ubytek załogi nastąpi w roku 2016, poprzez przekazanie części załogi Ruchu Jas-Mos do SRK oraz dzięki odejściom naturalnym i odejściom na emeryturę.

Równocześnie dzięki podjęciu szeregu działań w zakresie organizacji pracy i poprawie efektywności utrzymany zostanie planowany poziom wydobycia.

Ad. 6)

Oprócz wymienionych powyżej kilku elementów programu restrukturyzacji, które to działania powinny przynieść znaczące wymierne efekty, podejmowane są inne działania takie jak:

- zwiększenie wolumenu produkcji i sprzedaży w funkcjonujących w JSW Zakładach,
- ograniczenie wydatków inwestycyjnych finansowanych przez JSW,
- realizacja porozumień ze stroną społeczną z lutego i września 2015 roku w zakresie płacowym skutkującym obniżką średniego wynagrodzenia o ponad 20% w roku 2016 w stosunku do roku 2014, co powoduje łączne obniżenie kosztów wynagrodzeń o ok. 600 mln zł poprzez m.in.:
 - wstrzymanie wypłaty 14-tej pensji,
 - wstrzymanie prawa do deputatu węglowego,
 - redukcję kosztów związanych z wypłatą nagrody z okazji Dnia Górnika o ok. 30%,
 - utrzymanie stawek płac zasadniczych na poziomie roku 2014,
 - zmianę zasad naliczania wynagrodzenia za absencję chorobową oraz zasiłek chorobowy na zgodny z zasadami naliczania w oparciu o Ustawę o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa,
 - zmianę zasad naliczania wynagrodzenia za czas absencji urlopowej - naliczanie w oparciu o Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8.01.1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop,

- zawieszenie realizacji biletów z Karty Górnika oraz dopłat do biletów za przewozy pracownicze,
- wstrzymanie wypłaty ekwiwalentu barbórkowego,
- zmianę zasad w wypłatach odpraw emerytalnych,
- dalsza obniżka kosztów wydobycia węgla,
- podpisanie nowego układu zbiorowego pracy dla wszystkich pracowników JSW,
- zmiana polityki dywidendowej wobec spółek z Grupy Kapitałowej i transfer środków do JSW,
- poszukiwanie finansowania zewnętrznego krótko i długoterminowego,
- wydłużenie terminów spłaty istniejącego zadłużenia,
- sprzedaż zbędnego majątku Jednostki dominującej oraz spółek z Grupy Kapitałowej.
- odstąpienie od wypłaty deputatu węglowego dla emerytów i rencistów – ograniczenie wydatków o około 70 mln zł w skali roku.

Grupa przewiduje, że w następstwie podjętych działań wskazanych w pkt. 1 i 2 tj. sprzedaż akcji spółek zależnych oraz sprzedaż majątku nieprodukcyjnego, poprawi bieżącą sytuację finansową Grupy.

Równocześnie podpisanie umowy o współpracy z MSP/FRP opisanej w pkt. 3 pozwoli na ograniczenie wydatków inwestycyjnych JSW przy zabezpieczeniu zdolności produkcyjnych JSW w kolejnych latach. Współpraca ta powinna pozytywnie wpłynąć na sytuację JSW poprzez ograniczenie wydatków inwestycyjnych w okresie prognozowanych niskich cen sprzedaży węgla.

Dodatkowo sytuacja Grupy ulegnie poprawie w związku ze skokowym obniżeniem poziomu zatrudnienia oraz ograniczeniu kosztów funkcjonowania po przekazaniu części nieprodukcyjnej Ruchu Jas-Mos do SRK (pkt. 4 i 5).

Działania opisane w pkt. 6 powinny pozwolić na ustabilizowanie ponoszonych przez Jednostkę dominującą wydatków, co przy pojawiających się wzrostach cen węgla na światowych rynkach powinno poprawić kondycję finansową Grupy w kolejnych okresach.

W ocenie Zarządu JSW realizacja powyższych założeń Programu restrukturyzacji przyniesie ustabilizowanie sytuacji finansowej JSW i Grupy; w perspektywie krótko/średnioterminowej poprawę płynności finansowej Grupy oraz odzyskanie rentowności w dłuższej perspektywie czasu.

Podstawowym celem funkcjonowania Grupy w długiej perspektywie pozostaje kontynuacja realizowanych programów poprawy efektywności we wszystkich obszarach działalności, ze szczególnym uwzględnieniem optymalizacji kosztów działalności oraz zwiększenie efektywności realizowanych procesów podstawowych, przy zachowaniu wysokich standardów bezpieczeństwa prowadzonej działalności.

1.4. SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w skład Grupy Kapitałowej wchodziły: JSW jako Jednostka dominująca oraz spółki bezpośrednio i pośrednio zależne zlokalizowane na terenie Polski. Spółki zależne podlegają konsolidacji metodą pełną.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku JSW posiadała bezpośrednio lub pośrednio udziały i akcje w 23 spółkach powiązanych, w tym:

- 20 spółkach zależnych (bezpośrednio i pośrednio),
- 3 spółkach stowarzyszonych.

Udziały w jednostkach stowarzyszonych (Jastrzębska Strefa Aktywności Gospodarczej Sp. z o.o., Grafit Sp. z o.o., Remkoks Sp. z o.o.) są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyceniane metodą praw własności.

Poniżej przedstawiono informacje o spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej objętych konsolidacją metodą pełną:

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Procentowy udział spółek Grupy w kapitale podstawowym	
				31.12.2015	31.12.2014
Jednostka dominująca					
1.	Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. („JSW”)	Jastrzębie-Zdrój	Wydobywanie i sprzedaż węgla kamiennego, sprzedaż koksu i węglopochodnych	nie dotyczy	
Spółki bezpośrednio zależne					
2.	JSW KOKS S.A. („JSW KOKS”)	Zabrze	Produkcja i sprzedaż koksu oraz produktów węglopochodnych	95,71%	95,71%
3.	Wałbrzyskie Zakłady Koksownicze Victoria S.A. („WZK Victoria”)	Wałbrzych	Produkcja i sprzedaż koksu oraz produktów węglopochodnych	85,03%	85,03%
4.	Spółka Energetyczna Jastrzębie S.A. („SEJ”)	Jastrzębie-Zdrój	Produkcja energii elektrycznej i ciepłej oraz sprężonego powietrza, dystrybucja, handel i usługi w powyższym zakresie	100,00%	100,00%
5.	Polski Koks S.A. („Polski Koks”)	Katowice	Sprzedaż węgla i koksu na rynkach krajowym i zagranicznym, głównie produktów Grupy	100,00%	100,00%
6.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. („PGWiR”)	Jastrzębie-Zdrój	Świadczenie usług wodno-ściekowych i odprowadzanie słonych wód, dostarczanie wody przemysłowej, działalność rekultywacyjna	100,00%	100,00%
7.	Jastrzębskie Zakłady Remontowe Sp. z o.o. („JZR”)	Jastrzębie-Zdrój	Działalność usługowa w zakresie remontu maszyn i urządzeń, ich konserwacja, usługi serwisowe	100,00%	100,00%
8.	Centralne Laboratorium Pomiarowo – Badawcze Sp. z o.o. („CLPB”)	Jastrzębie-Zdrój	Wykonywanie usług badań technicznych, analiz chemicznych i fizyko-chemicznych kopalin, materiałów oraz produktów stałych, ciekłych i gazowych	90,31%	90,31%
9.	Jastrzębska Spółka Kolejowa Sp. z o.o. („JSK”)	Jastrzębie-Zdrój	Udostępnianie linii kolejowych, utrzymania budowli i urządzeń infrastruktury kolejowej, budowa i remonty układów torowych oraz obiektów kolejowych, świadczenie usług spedycyjnych, transportu samochodowego	100,00%	100,00%
10.	Advicom Sp. z o.o. („Advicom”)	Jastrzębie-Zdrój	Doradztwo w zakresie sprzętu komputerowego, działalność w zakresie oprogramowania i przetwarzanie danych	75,06%	75,06%
11.	JSU Sp. z o.o. („JSU”)	Jastrzębie-Zdrój	Pośrednictwo ubezpieczeniowe wraz z obsługą ubezpieczeń w zakresie likwidacji szkód ubezpieczeniowych, działalność turystyczna i hotelowa	100,00%	100,00%
12.	Zakład Przewozów i Spedycji Spedkoks Sp. z o.o. („Spedkoks”)	Dąbrowa Górnicza	Obsługa bocznic kolejowej należącej do JSW Koks i WZK Victoria oraz zapewnienie przepływu towarów pomiędzy bocznicą a stacją kolejową. Świadczenie usług transportu kolejowego węgla.	100,00%	100,00%
13.	JSW Szkolenie i Górnictwo Sp. z o.o. („JSW SIG”)	Jastrzębie-Zdrój	Szkolenia oraz działalność wspomagająca górnictwo	100,00%	100,00%

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Procentowy udział spółek Grupy w kapitale podstawowym	
				31.12.2015	31.12.2014
Spółki pośrednio zależne					
14.	Baza Transportu Samochodowego Sp. z o.o. („BTS”)	Dąbrowa Górnicza	Usługi w zakresie wykonywania prac transportowych oraz ogólnobudowlanych	100,00%	100,00%
15.	Zakład Remontów Mechanicznych Sp. z o.o. („ZRM”)	Dąbrowa Górnicza	Usługi remontów maszyn, urządzeń i narzędzi mechanicznych oraz sprzętu elektrycznego i przyrządów kontrolno-pomiarowych	- *	100,00%
16.	P.P.H.U. REM-BUD Sp. z o.o. („Rem-Bud”)	Zabrze	Wykonawstwo i remonty budowlane	- *	100,00%
17.	ZREM-BUD Sp. z o.o. („ZREM-BUD”)	Dąbrowa Górnicza	Produkcja części zamiennych, zespołów i urządzeń, konstrukcji stalowych, osprzętu technologicznego, narzędzi i przyrządów oraz wykonywanie remontów mechanicznych i elektrycznych oraz serwis automatyki, usługi remontowo budowlane w hutnictwie, górnictwie oraz innych gałęziach przemysłu	100,00% *	-
18.	CARBOTRANS Sp. z o.o. („Carbotrans”)	Zabrze	Transport drogowy towarów	100,00%	100,00%
19.	Zakład Usług Energetycznych epeKoks Sp. z o.o. („epeKoks”)	Wałbrzych	Usługi w zakresie energetyki, elektryki oraz automatyki kontrolno-pomiarowej, usługi projektowe w obiektach przemysłowych i użyteczności publicznej	100,00%	100,00%
20.	SEJ Serwis Sp. z o.o. („SEJ Serwis”)	Jastrzębie-Zdrój	Usługi w zakresie obsługi pralni, łaźni, sprzątania, konserwacji, obsługi sprzętu ciężkiego oraz obsługi i utrzymania ruchu urządzeń elektroenergetycznych i instalacji energetycznych	100,00%	100,00%
21.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. („PEC”)	Jastrzębie-Zdrój	Wytwarzanie, przesył, dystrybucja ciepła oraz obrót ciepłem	100,00% **	99,54%
22.	JZR Dźwigi Sp. z o.o. („JZR Dźwigi”)	Jastrzębie-Zdrój	Usługi z zakresu produkcji, modernizacji, remontów, konserwacji, przeglądów oraz serwisu urządzeń transportu bliskiego	84,97%	84,97%
23.	Polski Koks Forwarding&Shipping Agency Sp. z o.o. („Polski Koks F&S” Agency)	Gdynia	Usługi spedycji portowej i morskich agencji transportowych	100,00%	100,00%
24.	JSW Finance AB (publ) („JSW Finance”)	Sztokholm	Spółka specjalnego przeznaczenia utworzona w celu emisji obligacji na międzynarodowych rynkach finansowych	- ***	100,00%
25.	Zakład Odsalania Dębieńsko Sp. z o.o. („ZOD”)	Czerwionka-Leszczyny	Utylizacja słonych wód kopalnianych w celu ochrony wód powierzchniowych i produkcja soli	- ****	100,00%

* W dniu 14 kwietnia 2015 roku nastąpiło połączenie Zakładu Remontów Mechanicznych Sp. z o.o. oraz P.P.H.U. REM-BUD Sp. z o.o. poprzez zawiązanie nowej spółki pod firmą ZREM-BUD Sp. z o.o., z siedzibą w Dąbrowie Górniczej, na którą przeszedł cały majątek obu łączących się spółek. Na dzień rejestracji JSW KOKS posiadał 63,23% udziałów w kapitale spółki ZREM-BUD, natomiast JZR pozostałe 36,77% udziałów.

** W 2015 roku spółka SEJ nabyła 391 289 akcji spółki PEC, stanowiących 0,46% kapitału zakładowego PEC, za łączną kwotę 717 458,43 zł. Na dzień 31 grudnia 2015 roku SEJ posiadała 85 000 000 akcji PEC, co stanowi 100% kapitału PEC.

*** W dniu 24 lipca 2015 roku Walne Zgromadzenie spółki Polski Koks wyraziło zgodę na zbycie 100% udziałów w JSW Finance AB celem likwidacji. W dniu 6 sierpnia 2015 roku spółka Polski Koks zbyła 56 500 akcji w JSW Finance AB za cenę 67 000,00 SEK spółce S-bolag Börsen AB, jako finalnemu nabywcy, w celu rozwiązania spółki.

**** W dniu 10 kwietnia 2015 roku Zarządy spółek PGWiR i ZOD uzgodniły treść Planu Połączenia. Połączenie zostało dokonane w trybie art. 492 § 1 pkt 1, 515 § 1 oraz 516 § 6 w zw. z art. 516 Kodeksu spółek handlowych, przez przeniesienie całego majątku spółki ZOD na spółkę PGWiR bez podwyższenia kapitału zakładowego spółki Przejmującej oraz bez wymiany udziałów spółki Przejmowanej na akcje spółki Przejmującej. Połączenie zostało zarejestrowane w dniu 1 lipca 2015 roku, przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Pozostałe zmiany w powiązaniach kapitałowych w 2015 roku:

Nabycie akcji imiennych spółki SEJ

W dniu 5 stycznia 2015 roku został wniesiony przez JSW wkład pieniężny w wysokości 20,0 mln zł tytułem nabycia akcji imiennych serii L w podwyższonym kapitale zakładowym spółki SEJ o wartości nominalnej 100,00 zł każda i cenie emisyjnej 415,64 zł za każdą akcję (na podstawie umowy z dnia 23 grudnia 2014 roku). Powyższa zmiana w kapitale spółki SEJ została zarejestrowana w dniu 16 marca 2015 roku przez Sąd Rejonowy w Gliwicach.

W dniu 22 grudnia 2015 roku została zawarta umowa objęcia przez JSW 98 644 nowych akcji imiennych serii M w podwyższonym kapitale zakładowym spółki SEJ o wartości nominalnej 100,00 zł każda i cenie emisyjnej 415,64 zł za każdą akcję, za wkład pieniężny w łącznej wysokości 41,0 mln zł. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 18 lutego 2016 roku.

Proces sprzedaży akcji spółki SEJ i spółki PEC

W 2015 roku, w związku z realizowanymi działaniami w zakresie restrukturyzacji zadłużenia finansowego JSW, Zarząd JSW wyraził zgodę na rozpoczęcie procesu dezinvestycji wybranych aktywów należących do Grupy i spółki SEJ S.A.

JSW wystąpiła z ofertą sprzedaży do kilkunastu podmiotów. Otrzymano kilka ofert od potencjalnych nabywców, z którymi podjęto rozmowy. W ich wyniku obecnie prowadzone są negocjacje z jednym z oferentów, który przesłał ofertę zakupu. JSW oczekuje otrzymania oferty wiążącej na sprzedaż akcji SEJ należących do JSW oraz podpisania umowy sprzedaży akcji PEC należących do SEJ. W związku z koniecznością uzyskania zgody organów korporacyjnych JSW oraz UOKiK, zakończenie procesu sprzedaży może zostać przesunięte w czasie.

Objęcie udziałów w spółce SPEDKOKS

W dniu 12 sierpnia 2015 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki SPEDKOKS podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki z kwoty 1 116 500,00 zł do kwoty 1 381 500,00 zł tj. o 265 000,00 zł w drodze objęcia przez JSW 530 udziałów o wartości nominalnej po 500,00 zł każdy, pokrytych wkładem niepieniężnym w postaci środków trwałych z majątku JSW i dopłatą pieniężną. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 5 listopada 2015 roku.

Nabycie akcji własnych WZK Victoria w celu umorzenia

W dniu 16 grudnia 2014 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie WZK Victoria podjęło uchwałę dotyczącą upoważnienia Zarządu tej spółki do nabywania akcji własnych spółki od Osób Uprawnionych w myśl Ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji z 30 sierpnia 1996 roku (w tym pracowników, emerytów, rencistów) celem ich dobrowolnego umorzenia, w ilości nie większej niż 70 500 akcji. Do dnia 30 września 2015 roku WZK Victoria nabyła od Osób Uprawnionych 39 586 akcji własnych stanowiących 8,42% kapitału zakładowego tej spółki, za łączną kwotę 31,6 mln zł. W dniu 29 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie WZK Victoria podjęło uchwałę w sprawie umorzenia 39 547 akcji spółki oraz uchwałę w sprawie obniżenia kapitału zakładowego spółki z kwoty 2 350 000,00 zł do kwoty 2 152 265,00 zł, tj. o kwotę 197 735,00 zł. Umorzeniem nie zostało objęte 39 akcji ze względu na zakwestionowanie skuteczności nabycia. Obniżenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 31 marca 2016 roku.

Zgodnie z Umową sprzedaży akcji WZK Victoria, JSW jako Kupujący złożyła Skarbowi Państwa jako Sprzedającemu nieodwołalną ofertę nabycia wszystkich akcji nie nabytych przez uprawnionych pracowników WZK Victoria zgodnie z ustawą. Przyjęcie oferty przez Sprzedawcę może nastąpić po wygaśnięciu praw pracowników i ich spadkobierców do nieodpłatnego nabycia akcji. Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku do Skarbu Państwa przekazany został odcinek zbiorowy opiewający na 11 354 akcje WZK Victoria nie nabyte nieodpłatnie przez uprawnionych pracowników i ich spadkobierców. Liczba akcji określona w Księdze Akcyjnej - posiadanych przez Skarb Państwa wynosi 11 379 ponieważ 25 akcji zostało udostępnionych spadkobiercom pracownika, którzy odmówili złożenia wniosku o wpisanie ich do Księgi Akcyjnej.

Nabycie przez JSW KOKS udziałów ZREM-BUD od JZR

W dniu 24 listopada 2015 roku zawarto umowę nabycia przez JSW KOKS od JZR 60 000 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy w spółce ZREM-BUD stanowiących 36,77% w kapitale zakładowym tej spółki za cenę 6,8 mln zł. Po przeprowadzeniu przedmiotowej transakcji JSW KOKS posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym ZREM-BUD.

Zbycie udziałów w spółce stowarzyszonej OPA-ROW

W dniu 27 kwietnia 2015 roku pomiędzy JSW i OPA-ROW Sp. z o.o. została zawarta umowa przeniesienia własności udziałów w celu ich dobrowolnego umorzenia. Przedmiotem umowy jest zbycie posiadanych przez JSW 102 udziałów OPA-ROW Sp. z o.o. o wartości

nominalnej 0,1 mln zł, stanowiących 24,82% udziału w kapitale zakładowym tej spółki, celem dobrowolnego umorzenia za cenę 10,5 mln zł. Wynagrodzenie za zbywane udziały zostało przekazane JSW w terminie do 3 dni roboczych od daty zawarcia umowy.

Struktura Grupy Kapitałowej (schemat) uwzględniająca spółki objęte konsolidacją według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku została zaprezentowana w Punkcie 1.1. Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

Informacje na temat jednostek zależnych, które mają istotne udziały niekontrolujące

Poniższa tabela przedstawia szczegóły na temat jednostek zależnych w Grupie, które mają istotne udziały niekontrolujące:

Nazwa spółki	Siedziba	Procentowa wielkość udziałów posiadanych przez Grupę		Zysk/(strata) zalokowana na udziały niekontrolujące za rok		Skumulowana wartość udziałów niekontrolujących	
		31.12.2015	31.12.2014	2015	2014	31.12.2015	31.12.2014
JSW KOKS	Zabrze	95,71%	95,71%	(22,1)	(1,2)	59,1	81,2
WZK Victoria	Wałbrzych	85,03%	85,03%	1,6	2,0	28,4	62,6
Pozostałe jednostki zależne posiadające udziały niekontrolujące	-	-	-	0,8	1,2	11,6	11,4
RAZEM	-	-	-	(19,7)	2,0	99,1	155,2

2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzeniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej.

Spółki zależne stosują takie same, jak Jednostka dominująca, metody wyceny aktywów i pasywów oraz jednakowe zasady sporządzania sprawozdań finansowych.

2.1. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. zostało sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej.

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnego z MSSF wymaga wykorzystywania pewnych znaczących szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Grupę zasad rachunkowości. Zagadnienia, które wymagają większej dozy osądu, bardziej złożone lub takie, dla których założenia i szacunki są istotne z punktu widzenia sprawozdania finansowego, ujawnione są w Nocie 3.

Zasady rachunkowości przedstawione w Nocie 2.2. zastosowano przy zachowaniu zasady ciągłości we wszystkich prezentowanych latach obrotowych.

2.1.1. NOWE STANDARDY, INTERPRETACJE I ICH ZMIANY

a) Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2015

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa zastosowała po raz pierwszy następujące standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone przez UE, które weszły w życie w 2014 roku:

- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013)”
- Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty”

Powyższe zmiany do standardów i nowa interpretacja nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości i nie wymagały zmian sprawozdania finansowego.

b) Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie. Grupa stosuje standardy, zmiany do istniejących standardów i interpretacje mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności od momentu ich wejścia w życie.

Standard	Krótki opis zmian	Data wejścia w życie *
Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)”	Doroczne poprawki do standardów MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38. Najważniejsze zmiany to nowe lub zmienione wymogi dotyczące: definicji „warunku nabycia uprawnień”; rozliczania zapłaty warunkowej w połączeniu przedsięwzięć; agregacji segmentów operacyjnych i uzgodnienia sumy aktywów segmentów sprawozdawczych do aktywów jednostki; wyceny krótkoterminowych należności i zobowiązań; proporcjonalnego przekształcenia skumulowanego umorzenia w modelu przeszacowania oraz definicji kluczowych członków kierownictwa.	1 lutego 2015
Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze	Uproszczenie zasad rachunkowości dla składek od pracowników lub osób trzecich płaconych na rzecz programów określonych świadczeń	1 lutego 2015
Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 41 „Rolnictwo” – Rolnictwo: uprawy roślinne	Zmiany włączają uprawy roślinne, które są wykorzystywane wyłącznie w celu wzrostu produktów, w zakres MSR 16 i w związku z tym rozliczane one są w taki sam sposób jak rzeczowe aktywa trwałe	1 stycznia 2016
Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” – Rozliczanie nabycia udziałów we wspólnych operacjach	Zmiany dostarczają nowych wskazówek w zakresie sposobu rozliczania nabycia udziałów we wspólnych operacjach mających formę przedsięwzięcia	1 stycznia 2016
Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 38 „Aktywa niematerialne” – Wyjaśnienia na temat akceptowalnych metod amortyzacyjnych	Zmiany precyzują, że do obliczania amortyzacji środka trwałego nie należy stosować metod opartych na przychodach, które są generowane przez wykorzystanie danego aktywa	1 stycznia 2016
Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2012-2014)”	Doroczne poprawki do standardów (MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 oraz MSR 34). Poprawki zawierają nowe lub zmienione wymogi dotyczące: zmiany w metodach zbycia; kontraktów usługowych; zastosowania poprawek do MSSF 7 w skróconych śródrocznych sprawozdaniach finansowych; stopa dyskonta: emisje na rynkach regionalnych; ujawniania informacji „w innym miejscu śródrocznego raportu finansowego”.	1 stycznia 2016
Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień	Zmiany dotyczące wymaganych ujawnień w sprawozdaniach finansowych – zastosowanie profesjonalnego osądu w celu określenia istotnych ujawnień	1 stycznia 2016
Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” – Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych	Przywrócenie metody praw własności jako dodatkowej opcji rozliczania inwestycji w jednostkach zależnych, wspólnych przedsięwzięciach i jednostkach stowarzyszonych w jednostkowych sprawozdaniach finansowych jednostek	1 stycznia 2016

* Okresy roczne rozpoczynające się dnia lub po tej dacie

Powyższe zmiany do standardów nie spowodują istotnego wpływu na stosowaną dotychczas politykę rachunkowości.

c) Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania. Grupa zastosuje standardy, zmiany do istniejących standardów i interpretacje mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności od momentu ich wejścia w życie.

Standard	Krótki opis zmian	Data wejścia w życie *
MSSF 9 „Instrumenty finansowe”	MSSF 9 określa wymogi w zakresie klasyfikacji i wyceny - zastąpienie aktualnie obowiązujących kategorii instrumentów finansowych dwoma kategoriami: wycenianych wg zamortyzowanego kosztu i w wartości godziwej. Zmiany w zakresie utraty wartości, zaprzestania ujmowania oraz rachunkowości zabezpieczeń.	1 stycznia 2018
MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”	Standard ma zastosowanie do prawie wszystkich umów z klientami (główne wyjątki dotyczą umów leasingowych, instrumentów finansowych oraz umów ubezpieczeniowych). MSSF 15 ujednotolica wymogi dotyczące ujmowania przychodów - określa, w jaki sposób i kiedy ujmuje się przychody, oraz wymaga dostarczenia bardziej szczegółowych ujawnień.	1 stycznia 2018
MSSF 16 „Leasing”	Standard znosi rozróżnienie na leasing operacyjny i leasing finansowy. Wszystkie umowy spełniające definicje leasingu będą ujmowane, co do zasady jak obecny leasing finansowy.	1 stycznia 2019
MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”	Zasady rachunkowości i ujawnień dla regulacyjnych pozycji odroczonech.	1 stycznia 2016
Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem	Zawiera wytyczne dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów przez inwestora do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.	nie została określona
Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Jednostki inwestycyjne: zastosowanie zwolnienia z konsolidacji	Doprecyzowanie zapisów dotyczących ujęcia jednostek inwestycyjnych w konsolidacji	1 stycznia 2016
Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat	Zmiany wyjaśniają sposób wykazywania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat w związku z instrumentami dłużnymi wycenianymi w wartości godziwej.	1 stycznia 2017
Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień	Inicjatywa dotycząca zmian w zakresie ujawnień	1 stycznia 2017
Wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”	Wyjaśnienia te nie zmieniają podstawowych zasad MSSF 15, ale raczej wyjaśniają, w jaki sposób zasady powinny być stosowane. Zmiany obejmują także dodatkowe przepisy przejściowe mające na celu zmniejszenie kosztów i złożoności dla podmiotów, kiedy po raz pierwszy zastosują nowy standard.	1 stycznia 2018

* Okresy roczne rozpoczynające się dnia lub po tej dacie, określone przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), które po zatwierdzeniu przez UE mogą ulec zmianie.

d) Wpływ nowych regulacji na przyszłe skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy

Następujące nowe standardy będą miały lub mogą mieć istotny wpływ na stosowaną dotychczas politykę rachunkowości:

Nowy standard **MSSF 9** „Instrumenty finansowe” dokonuje fundamentalnych zmian w klasyfikacji, prezentacji i wycenie instrumentów finansowych. W ramach standardu wprowadzony zostanie między innymi nowy model oceny utraty wartości, który będzie wymagał bardziej terminowego ujmowania oczekiwanych strat kredytowych oraz zaktualizowane zasady stosowania rachunkowości zabezpieczeń. Zmiany te mają na celu przede wszystkim dostosowanie wymagań z zakresu zarządzania ryzykiem, umożliwiając sporządzającym sprawozdania lepsze odzwierciedlenie podejmowanych działań. Zmiany te potencjalnie będą miały istotny wpływ na przyszłe skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy. W momencie początkowego zastosowania nowego standardu MSSF 9 Grupa dokona przyporządkowania odpowiednich aktywów finansowych do nowych kategorii instrumentów finansowych. Ponadto standard wprowadza nowy model rachunkowości zabezpieczeń, wymagający rozbudowanych ujawnień w zakresie zarządzania

ryzykiem. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie zostały jeszcze opublikowane wszystkie fazy standardu MSSF 9 oraz nie został on zatwierdzony przez Unię Europejską. W związku z powyższym analiza jego wpływu na przyszłe skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy nie jest jeszcze zakończona.

Nowy standard **MSSF15** „Przychody z umów z klientami” ma za zadanie ujednoczyć zasady ustalania przychodów (za wyjątkiem specyficznych przychodów regulowanych w innych MSSF) oraz wskazać zakres wymaganych ujawnień. Zastosowanie standardu może spowodować zmiany w ujmowaniu przychodów Grupy. Analiza wpływu standardu nie została jeszcze zakończona, tym niemniej wstępna ocena wskazuje, iż nie powinien on mieć istotnego wpływu na przyszłe skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy.

Nowy standard **MSSF 16** „Leasing” zmienia zasady ujmowania umów, spełniających definicję leasingu. Główną zmianą jest odejście od podziału na leasing finansowy i operacyjny. Wszystkie umowy spełniające definicję leasingu będą ujmowane co do zasady jak obecny leasing finansowy. Wdrożenie standardu będzie miało następujący efekt:

- w sprawozdaniu z sytuacji finansowej – wzrost wartości niefinansowych aktywów trwałych oraz zobowiązań finansowych,
- w sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów – zmniejszenie kosztów operacyjnych (innych niż amortyzacja), wzrost kosztów amortyzacji oraz kosztów finansowych.

Ze względu na odległy termin wejścia w życie MSSF 16, Grupa nie przeprowadziła jeszcze analiz pozwalających określić, jak zastosowanie standardu może wpłynąć na przyszłe skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Taka analiza zostanie przeprowadzona w terminie późniejszym.

Pozostałe standardy oraz ich zmiany nie powinny mieć istotnego wpływu na stosowaną dotychczas politykę rachunkowości oraz przyszłe skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy.

2.2. OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

2.2.1. KONSOLIDACJA

(a) Jednostki zależne

Sprawowanie kontroli przez Jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy z tytułu swojego zaangażowania podlega ekspozycji na zmienne zwroty, lub gdy ma prawa do zmiennych zwrotów oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych zwrotów poprzez sprawowanie władzy nad jednostką zależną. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają konsolidacji metodą pełną od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Grupę. Zaprzestaje się konsolidacji jednostek zależnych z dniem ustania kontroli.

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Wynagrodzenie przekazane z tytułu nabycia jednostki zależnej ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów oraz zobowiązań zaciągniętych lub instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę. Przekazane wynagrodzenie obejmuje wartość godziwą aktywów lub zobowiązań wynikających z ustalenia elementu warunkowego wynagrodzenia umowy. Koszty związane z przejęciem ujmowane są w wyniku finansowym w momencie poniesienia. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia. Dla każdego przejęcia Grupa ujmuje niekontrolujące udziały w jednostce przejmowanej według wartości godziwej lub według przypadającej na niekontrolujące udziały proporcjonalnej części aktywów netto przejmowanej jednostki.

Nadwyżkę przekazanego wynagrodzenia oraz wartości godziwej ewentualnych wcześniejszych udziałów w kapitale własnym przejmowanej jednostki na dzień przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto, ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli wartość ta jest niższa niż wartość godziwa aktywów netto jednostki zależnej przejętej w przypadku nabycia po cenie okazyjnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym.

Eliminowane są transakcje wewnątrzgrupowe, rozrachunki, przychody, koszty i niezrealizowane zyski z transakcji między jednostkami Grupy. Eliminacji podlegają również niezrealizowane straty, po uprzedniej weryfikacji pod kątem utraty wartości aktywów, których dotyczą. Jednostki zależne stosują takie same zasady rachunkowości, jak Grupa.

(b) Udziały niekontrolujące i transakcje z udziałowcami niekontrolującymi

Transakcje z niekontrolującymi udziałowcami Grupa traktuje jak transakcje z posiadaczami kapitałów własnych Grupy. W przypadku nabycia od niekontrolujących udziałowców, różnica między wypłaconym wynagrodzeniem a odpowiednim nabytym udziałem w aktywach netto jednostki zależnej według ich wartości księgowej, ujmowana jest w kapitale własnym. Zyski lub straty ze zbycia na rzecz niekontrolujących udziałowców również ujmowane są w kapitale własnym.

(c) Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według kosztu.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w wyniku finansowym, jej udział w innych całkowitych dochodach jednostek stowarzyszonych ujmuje się w innych całkowitych dochodach, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w pozostałych kapitałach. Wartość księgową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu od dnia nabycia. Gdy udział Grupy w wartości strat jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, Grupa przestaje ujmować dalsze straty, chyba że wzięła na siebie obowiązki lub zobligowała się do dokonania płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w tych jednostkach. Eliminowane są również niezrealizowane straty, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Tam, gdzie było to konieczne, zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

2.2.2. SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Grupa prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności zgodnie z MSSF 8 „Segmenty operacyjne”. Organizacja i zarządzanie Grupą odbywają się w podziale na segmenty, uwzględniające rodzaj oferowanych wyrobów oraz rodzaj działalności produkcyjnej. Segment operacyjny stanowi część składową Grupy:

- która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody i ponosić koszty,
- dla której są dostępne odrębne informacje finansowe,
- której wyniki działalności są regularnie oceniane przez organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych (Zarząd Jednostki dominującej), związanych ze sposobem alokowania zasobów oraz oceną wyników działalności w danym segmencie.

Zarząd Jednostki dominującej zidentyfikował segmenty operacyjne na podstawie sprawozdawczości finansowej spółek wchodzących w skład Grupy. Informacje pochodzące z tej sprawozdawczości są wykorzystywane przy podejmowaniu decyzji strategicznych w Grupie.

W wyniku analiz kryteriów agregacji oraz progów ilościowych wydzielono w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy następujące segmenty operacyjne:

- Segment 1 – Węgiel – który obejmuje wydobycie i sprzedaż węgla kamiennego;
- Segment 2 – Koks – który obejmuje wytwarzanie i sprzedaż koksu oraz węglopochodnych;
- Pozostałe segmenty – które obejmują działalność jednostek Grupy, a które nie wchodzą w zakres wymieniony w segmentach 1 i 2, m.in. produkcja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej, usługi remontowe, usługi informatyczne, usługi transportowe itp.

2.2.3. WYCENA POZYCJI WYRAŻONYCH W WALUTACH OBCYCH

(a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje wyrażone w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Walutą funkcjonalną spółek wchodzących w skład Grupy jest polski złoty. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w polskich złotych („PLN”), stanowiących walutę prezentacji Grupy.

(b) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji, kursu z dnia poprzedzającego dzień transakcji, kursu średnioważonego lub kursu faktycznie zastosowanego przez bank, w zależności od charakteru zawartej transakcji.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego:

- pozycje pieniężne wyrażone w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu obowiązującego w tym dniu kursu zamknięcia tj. średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez NBP,
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany obowiązującego na dzień transakcji,
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny księgowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w wyniku finansowym, o ile nie odracza się ich w innych całkowitych dochodach, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

2.2.4. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Rzeczowe aktywa trwałe to składniki aktywów:

- które są utrzymywane przez Grupę w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług w celach administracyjnych,
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym oraz
- których wartości można określić w sposób wiarygodny.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Na moment początkowego ujęcia, w cenie nabycia (koszcie wytworzenia) rzeczowych aktywów trwałych ujmowane są przewidywane koszty ich demontażu, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje i których obowiązek powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania. W szczególności w wartości początkowej rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się zdyskontowane koszty likwidacji rzeczowych aktywów trwałych wykorzystywanych w działalności górniczej podziemnej, które zgodnie z obowiązującą ustawą Prawo geologiczne i górnicze podlegają likwidacji po zakończeniu działalności.

Prezentowane w wartości początkowej rzeczowych aktywów trwałych koszty likwidacji kopalń podlegają amortyzacji taką metodą, jaką amortyzowane są rzeczowe aktywa trwałe, których dotyczą, począwszy od momentu rozpoczęcia użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, przez okres ustalony w planie likwidacji grup obiektów w ramach przewidywanego harmonogramu likwidacji kopalni.

Specjalistyczne części zamienne o istotnej wartości początkowej, których wykorzystania oczekuje się przez czas dłuższy niż jeden rok, ujmuje się jako rzeczowe aktywa trwałe. Podobnie ujmuje się te części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem, które mogą być wykorzystywane jedynie dla poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem o nieistotnej wartości wykazuje się jako zapasy i ujmuje w wyniku finansowym w momencie ich wykorzystania.

W wartości rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się koszty regularnych, znaczących przeglądów (w tym przeglądów certyfikacyjnych), których przeprowadzenie jest niezbędne.

Na dzień kończący okres sprawozdawczy rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia powiększonym o przewidywane koszty demontażu i usunięcia rzeczowego aktywa trwałego, pomniejszonym o skumulowane odpisy amortyzacyjne i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości księgowej danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub ujmuje jako odrębny składnik rzeczowych aktywów trwałych (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do wyniku finansowego w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Amortyzację rzeczowych aktywów trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowych lub wartości przeszacowanych, pomniejszonych o wartości końcowe, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynoszą:

• Budynki i budowle (w tym wyrobiska kapitalne)	1-63 lat;
• Urządzenia techniczne i maszyny	1-63 lat;
• Środki transportu	1-26 lat;
• Inne rzeczowe aktywa trwałe	1-20 lat.

W przypadku Jednostki dominującej okresy żywotności mogą być dłuższe niż żywotność poszczególnych kopalń, jeżeli przewiduje się ich wykorzystanie w innych zakładach (ruchach) JSW.

Grunty nie podlegają amortyzacji.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik rzeczowych aktywów trwałych jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy składnik rzeczowych aktywów trwałych zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub włączony do grupy, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” lub zostaje usunięty z ewidencji księgowej na skutek likwidacji, sprzedaży bądź wycofania z użytkowania. Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych pomniejszona o jego szacunkową wartość końcową.

Poszczególne istotne części składowe rzeczowych aktywów trwałych (komponenty), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz których cena nabycia (koszt wytworzenia) jest istotna w porównaniu z ceną nabycia (kosztem wytworzenia) całego składnika aktywów trwałych amortyzowane są odrębnie, przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania.

Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacyjnych oraz wartość końcowa podlegają corocznej weryfikacji raz w roku, w IV kwartale, w celu dokonania odpowiednich korekt odpisów amortyzacyjnych począwszy od następnego roku obrotowego.

W przypadku, gdy wartość księgowa danego składnika rzeczowych aktywów trwałych przewyższa jego oszacowaną wartość odzyskiwalną, jego wartość księgowa podlega odpisowi z tytułu utraty wartości do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Zasady dokonywania odpisów z tytułu utraty wartości przedstawiono w Nocie 2.2.7.

Zyski i straty z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością księgową i ujmuje w wyniku finansowym jako pozostałe zyski/(straty) netto.

Rzeczowe aktywa trwałe będące w toku budowy lub montażu są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości i nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy.

2.2.4.1. WYROBISKA RUCHOWE

Wyrobiska górnicze związane z udostępnieniem wyrobisk eksploatacyjnych, tzw. wyrobiska ruchowe, na moment początkowego ujęcia wyceniane są w wysokości skumulowanych kosztów poniesionych na ich wytworzenie, pomniejszonych o wartość węgla wydobytego w trakcie ich budowy, wycenionego według normatywnego kosztu wytworzenia wydobytego węgla. Aktywowane koszty wyrobisk ruchowych (będące rozliczeniami międzyokresowymi kosztów) są prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w oddzielnej pozycji rzeczowych aktywów trwałych. Rozliczenie nakładów na wyrobiska ruchowe proporcjonalnie do wydobycia węgla z poszczególnych rejonów ścianowych jest prezentowane w wyniku finansowym jako amortyzacja. Grupa corocznie, w II półroczu, analizuje wysokość aktywowanych kosztów na wyrobiska ruchowe pod kątem ich związku z przychodami, które będą realizowane w następnych okresach obrotowych.

2.2.5. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Nieruchomości inwestycyjne obejmują nieruchomości, które utrzymywane są w celu uzyskiwania korzyści z tytułu czynszu lub zwiększenia przez nie wartości, albo w obu tych celach jednocześnie oraz nieruchomości w trakcie budowy lub dostosowania do przyszłego użytkowania jako nieruchomości inwestycyjne. Do nieruchomości inwestycyjnych nie zalicza się obiektów, które wykorzystywane są przy produkcji, dostawach dóbr, świadczeniu usług lub czynnościach administracyjnych, lub przeznaczonych na sprzedaż w ramach zwykłej działalności jednostki.

Nieruchomość inwestycyjną początkowo wycenia się w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia, z uwzględnieniem kosztów transakcji i kosztów finansowania zewnętrznego. Koszty finansowania zewnętrznego poniesione w celu budowy lub wytworzenia nieruchomości

inwestycyjnej są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia. Koszty finansowania zewnętrznego kapitalizowane są w okresie zawarcia transakcji nabycia lub budowy nieruchomości do momentu zakończenia budowy i przystosowania do użytkowania.

Po początkowym ujęciu, Grupa wycenia wszystkie nieruchomości inwestycyjne wg modelu ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Nieruchomości inwestycyjne amortyzowane są metodą liniową przez okres ich użytkowania. Szacowany okres użyteczności nieruchomości inwestycyjnych jest taki sam, jak rzeczowych aktywów trwałych.

W sytuacji, gdy następuje zmiana sposobu użytkowania danej nieruchomości, udowodniona poprzez rozpoczęcie dostosowania nieruchomości do sprzedaży, nieruchomość inwestycyjna przenoszona jest do pozycji zapasów. Jeżeli Grupa zdecyduje się na sprzedaż nieruchomości, która nie zostanie poprzedzona jej dostosowaniem, Grupa traktuje tę nieruchomość jako nieruchomość inwestycyjną, aż do czasu usunięcia jej z ksiąg rachunkowych, a więc nie zalicza jej do zapasów.

Nieruchomości inwestycyjne usuwa się z ksiąg w momencie ich zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z jej zbycia.

2.2.6. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

(a) Informacja geologiczna

Prawo do korzystania z informacji geologicznej aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na jej zakup. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania informacji. Szacowany okres użytkowania informacji geologicznej wynosi od 2 do 62 lat.

(b) Prawo użytkowania wieczystego

Grupa ujmuje nabyte odpłatnie prawa użytkowania wieczystego jako wartości niematerialne i amortyzuje zgodnie z okresem, na jaki to prawo zostało udzielone. Prawa użytkowania wieczystego nabyte nieodpłatnie ujmowane są w ewidencji pozabilansowej w wartości określonej w decyzji administracyjnej dotyczącej opłaty za wieczyste użytkowanie.

(c) Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania, który wynosi od 2 do 9 lat.

(d) Prawa do emisji

Prawa do emisji CO₂ ujmuje się pod datą ich przyznania lub nabycia. Prawa do emisji, które są utrzymywane dla potrzeb rozliczenia w związku z produkcją emitującą gazy cieplarniane, prezentowane są jako wartości niematerialne i ujmowane zgodnie z MSR 38 „Wartości niematerialne”. W przypadku nabycia praw na rynku ujmowane są one początkowo według ceny nabycia. Prawa nabyte „z przydziału” ujmuje się w ewidencji pozabilansowej.

Wartość rozchodu ustala się z zastosowaniem metody „pierwsze przyszło - pierwsze wyszło” („FIFO”). Zasada rozchodu polega na umorzeniu praw do emisji i jest ustalona jako iloczyn nabytych praw do emisji oraz jednostkowej ceny ich nabycia. Umorzenie praw do emisji jest ujmowane w pozycji amortyzacja wartości niematerialnych.

Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacyjnych oraz wartość końcowa wartości niematerialnych podlegają corocznej weryfikacji raz w roku w IV kwartale, w celu dokonania odpowiednich korekt odpisów amortyzacyjnych począwszy od następnego roku obrotowego.

2.2.7. UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH

Aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania, takie jak wartość firmy, nie podlegają amortyzacji, lecz corocznie są testowane pod kątem możliwej utraty wartości. Aktywa podlegające amortyzacji analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości księgowej.

Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość księgowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalną stanowi wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej aktywów pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej.

Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębne przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Testy na utratę wartości rzeczowych składników aktywów trwałych wykonywane są z przyjęciem zasady, iż najmniejszą grupę aktywów stanowi kopalnia lub inna spółka zależna.

Jeżeli przeprowadzony test na utratę wartości wykaże, że wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów jest niższa od wartości księgowej, dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości różnicy między wartością odzyskiwalną a wartością księgową składnika aktywów.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, do których została przypisana wartość firmy, przypisuje się w pierwszej kolejności do wartości firmy, a następnie do innych aktywów należących do ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, proporcjonalnie do udziału wartości księgowej każdego ze składników aktywów w wartości ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym.

Po ujęciu odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, koryguje się odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika aktywów.

Niefinansowe aktywa, inne niż wartość firmy, w odniesieniu do których uprzednio stwierdzono utratę wartości, oceniane są na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy pod kątem występowania przesłanek wskazujących na możliwość odwrócenia dokonanego odpisu.

Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów, ujmuje się niezwłocznie jako pozostały przychód w wyniku finansowym.

2.2.8. AKTYWA FINANSOWE

2.2.8.1. KLASYFIKACJA – INSTRUMENTY FINANSOWE

Grupa określa klasyfikację swoich aktywów finansowych przy ich początkowym ujęciu. Klasyfikacja opiera się na kryterium celu nabycia aktywów finansowych. Klasyfikacja instrumentów pochodnych zależy od ich przeznaczenia oraz spełnienia wymogów stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń określonych w MSR 39. Instrumenty pochodne dzielą się na pochodne instrumenty zabezpieczające oraz instrumenty wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Przyjęto następujące zasady klasyfikacji instrumentów finansowych do poszczególnych kategorii aktywów finansowych:

(a) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie. Kategoria ta obejmuje również instrumenty pochodne, o ile nie są przedmiotem rachunkowości zabezpieczeń. Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych z uwzględnieniem specyficznych zasad prezentacji instrumentów pochodnych opisanych w Nocie 2.2.9.

(b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia kończącego rok obrotowy (w przeciwnym razie są one zaliczane do aktywów trwałych). Do kategorii „Pożyczki i należności” zalicza się m.in. należności handlowe i pozostałe należności oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

(c) Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których Grupa ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, z wyłączeniem aktywów zaklasyfikowanych przez Grupę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, lub wyznaczonych przez Grupę jako dostępne do sprzedaży, jak również spełniających definicję pożyczek i należności.

(d) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to niestanowiące instrumentów pochodnych instrumenty finansowe przeznaczone do tej kategorii albo niezaliczone do żadnej z pozostałych. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Zarząd nie zamierza ich zbyć w ciągu 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy.

2.2.8.2. UJMOWANIE I WYCENA

Regularne transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – tj. na dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Na dzień przeprowadzenia (zawarcia) transakcji instrumenty finansowe wycenia się według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcyjne, które są bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, z wyłączeniem aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy, które początkowo ujmowane są w wartości godziwej.

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe wykazywane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wykazuje się w wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wykazuje się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Nienotowane instrumenty finansowe zaliczone do kategorii dostępne do sprzedaży, dla których nie jest możliwe wiarygodne określenie wartości godziwej, wyceniane są według kosztu tj. w cenie nabycia.

Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione, a Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności. W przypadku braku przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności aktywów, wyłącza się je z ksiąg rachunkowych z chwilą utraty kontroli przez Grupę nad danym aktywem.

2.2.8.3. UTRATA WARTOŚCI

Grupa dokonuje na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych straciły na wartości. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów („zdarzenia powodujące stratę”), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

(a) Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w tym należności handlowe oraz pozostałe należności o charakterze finansowym

Wysokość straty określa się jako różnicę między wartością księgową składnika aktywów a wartością bieżącą szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem dotychczas nieponiesionych przyszłych strat kredytowych) zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla danego składnika aktywów finansowych. Wartość księgową składnika aktywów obniża się, a kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ujmuje się w wyniku finansowym. Jeżeli pożyczka lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności oprocentowana jest według zmiennej stopy procentowej, stopą dyskontową dla celów określenia wysokości straty z tytułu utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa przewidziana w umowie. W ramach praktycznego rozwiązania Grupa może dokonywać weryfikacji pod kątem utraty wartości na podstawie wartości godziwej instrumentu ustalonej przy zastosowaniu możliwej do zaobserwowania ceny rynkowej.

Jeżeli, w późniejszym okresie, wysokość straty z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a takie zmniejszenie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem mającym miejsce po wykazaniu utraty wartości, odwrócenie uprzednio ujętej straty z tytułu utraty wartości odbywa się w wyniku finansowym.

(b) Aktywa wyceniane według kosztu

Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczany poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością księgową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych

przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Tak ustalonych odpisów z tytułu utraty wartości nie poddaje się odwróceniu.

(c) Aktywa klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży

Jeżeli istnieją przesłanki utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, w przypadku których zmniejszenie wartości godziwej ujmowane było w innych całkowitych dochodach, wówczas skumulowane straty – określone jako różnica między ceną nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszona o wszelkie straty z tytułu utraty wartości takich składników aktywów, wcześniej ujęte w wyniku finansowym – podlegają reklasyfikacji z kapitałów własnych do wyniku finansowego, jako korekta wynikająca z przeklasyfikowania.

Nie można ujmować w wyniku finansowym odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli, w późniejszym okresie, wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost można obiektywnie przypisać zdarzeniu mającemu miejsce po wykazaniu straty z tytułu utraty wartości w wyniku finansowym, odpis z tytułu utraty wartości podlega odwróceniu również w wyniku finansowym.

2.2.9. INSTRUMENTY POCHODNE

Instrumenty pochodne ujmuje się w wartości godziwej na dzień zawarcia kontraktu, a następnie przeszacowuje do wartości godziwej na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna, a zysk lub stratę z wyceny instrumentów ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym. Instrumenty prezentuje się jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe, jeśli okres pozostały do wymagalności instrumentu przekracza 12 miesięcy i nie przewiduje się, że zostanie on zrealizowany lub rozliczony w ciągu 12 miesięcy. Pozostałe instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa obrotowe lub zobowiązania krótkoterminowe.

2.2.10. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ

Zabezpieczanie, dla celów rachunkowości, polega na proporcjonalnym kompensowaniu między sobą wyników uzyskiwanych na skutek zmian wartości godziwej lub zmian przepływów środków pieniężnych wynikających z instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej.

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń dla zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych. Stosowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych pozwala na odnoszenie skutecznej części zabezpieczenia w kapitały, co powoduje uwspółmiernienie wpływu na wynik finansowy wyceny instrumentów zabezpieczających i realizacji pozycji zabezpieczanej.

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w zakresie ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją i które mogłoby wpływać na wynik finansowy.

Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w innych całkowitych dochodach w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie, natomiast nieefektywna część zabezpieczenia odnoszona jest do wyniku finansowego bieżącego okresu.

Część efektywna ujęta w innych całkowitych dochodach jest odnoszona na wynik finansowy w takich samych okresach, w jakich pozycja zabezpieczana wpływa na wynik finansowy.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli instrument zabezpieczający wygaśnie, zostanie sprzedany, rozwiązany lub zrealizowany, lub jeżeli Grupa wycofa wyznaczenie danego instrumentu jako zabezpieczenie albo, jeśli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń oraz zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji.

2.2.11. ZAPASY

Zapasy wykazywane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, nie wyższym jednak od ich cen sprzedaży netto. Cena sprzedaży netto to oszacowana cena sprzedaży w normalnym toku działalności, pomniejszona o odnośne zmienne koszty sprzedaży. Koszt wyrobów gotowych i produkcji w toku obejmuje robociznę bezpośrednią, materiały pomocnicze, inne koszty bezpośrednie i odnośne ogólne koszty produkcji (oparte na normalnych zdolnościach produkcyjnych).

Grupa dokonuje odpisów aktualizujących wartość zapasów wyrobów gotowych na skutek ich wyceny według ceny sprzedaży netto niższej od kosztu wytworzenia. Przy czym za koszt wytworzenia na koniec każdego okresu sprawozdawczego przyjmuje się średni koszt wytworzenia od początku roku do danego miesiąca sprawozdawczego. Za cenę sprzedaży netto przyjmuje się wartość wyliczoną wg cen rynkowych możliwych do osiągnięcia. Odpisy aktualizujące wartość zapasów wyrobów gotowych, zarówno utworzenie jak i odwrócenie odpisu, ujmują się jako koszt okresu, w którym odpis miał miejsce, w pozycji „koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów”.

Wartość rozchodu materiałów i towarów ustala się z zastosowaniem metody „pierwsze przyszło – pierwsze wyszło” (FIFO). Wartość rozchodu wyrobów gotowych ustala się z zastosowaniem metody średniej ważonej.

W przypadku zaistnienia zdarzeń powodujących utratę wartości użytkowej zapasów materiałów, Grupa dokonuje stosownego odpisu aktualizującego, w taki sposób, aby wartość księgowa zapasów nie przekraczała ich wartości odzyskiwalnej. Odpisów aktualizujących wartość zapasów materiałów dokonuje się nie rzadziej niż na koniec każdego kwartału i ujmują się jako koszt okresu w pozycji „koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów”.

2.2.12. ŚWIADCTWA POCHODZENIA ENERGII

Zgodnie z art. 9a Ustawy Prawo energetyczne, odbiorcy przemysłowi oraz przedsiębiorstwa energetyczne są zobowiązane:

- a) uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki określoną liczbę świadectw pochodzenia lub
- b) uiścić opłatę zastępczą.

Świadectwa pochodzenia stanowią podstawę do przyznania z ich tytułu praw majątkowych, które są zbywalne i stanowią towar giełdowy. Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa pochodzenia powstają z chwilą zapisania w rejestrze świadectw pochodzenia, prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii S.A. („TGE”). Przeniesienie praw majątkowych wynikających ze świadectwa pochodzenia następuje z chwilą dokonania odpowiedniego zapisu w rejestrze świadectw pochodzenia.

Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa pochodzenia wygasają z chwilą jego umorzenia. Termin wykonania obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia lub poniesienia opłat zastępczych praw majątkowych z odnawialnych źródeł energii upływa z dniem 31 marca. Obowiązek umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji realizowane jest w terminie do 30 czerwca.

Świadectwa pochodzenia energii wytworzone we własnym zakresie rozpoznawane są w momencie wytworzenia energii (lub na dzień, w którym ich wydanie stało się prawdopodobne), chyba że istnieje uzasadniona wątpliwość co do możliwości ich wydania przez Prezesa URE.

Świadectwa pochodzenia wyceniane są początkowo według ceny nabycia, natomiast świadectwa pochodzenia wytworzone we własnym zakresie wyceniane są według cen rynkowych (z ostatniego dnia miesiąca, w którym wytworzono energię, której świadectwa dotyczą) w korespondencji z przychodami ze sprzedaży. Jeżeli wartość godziwa nie jest możliwa do określenia, to w takim przypadku świadectwa pochodzenia wyceniane są według jednostkowej opłaty zastępczej na dany rok ogłaszanej przez Prezesa URE.

Opłatę zastępczą stanowi iloczyn jednostkowej opłaty zastępczej określonej w Prawie energetycznym oraz różnicy pomiędzy ilością energii elektrycznej wynikającą z obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia a ilością energii elektrycznej wynikającą ze świadectw pochodzenia, które obowiązany podmiot przedstawił do umorzenia za dany rok.

Na dzień kończący okres sprawozdawczy świadectwa pochodzenia, za wyjątkiem nabytych w celu późniejszej odsprzedaży, wycenia się według ceny nabycia, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Na dzień kończący okres sprawozdawczy, świadectwa pochodzenia nabyte w celu późniejszej odsprzedaży, wycenia się według wartości godziwej, a skutki ich wyceny ujmują się w wyniku finansowym.

W celu zachowania współmierności kosztów przedsiębiorstwo energetyczne w trakcie roku tworzy odpisy z tytułu pokrycia świadectw pochodzenia energii, które ujmują jako zobowiązania w korespondencji z kosztami rodzajowymi w pozycji podatki i opłaty lub zużycie materiałów.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa prezentuje w szyku zwartym zobowiązania z tytułu świadectw pochodzenia do umorzenia oraz otrzymane lub nabyte świadectwa pochodzenia w celu spełnienia obowiązku umorzenia za rok bieżący w pozycji „pozostałe zobowiązania niefinansowe”.

W przedsiębiorstwie energetycznym prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii kwalifikuje się i zalicza do towarów, natomiast w pozostałych jednostkach do wartości niematerialnych i prezentuje odpowiednio w pozycji „zapasy” lub „wartości niematerialne”.

2.2.13. NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

Należności handlowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej, przy czym wartością godziwą na moment początkowego rozpoznania należności jest wartość nominalna wynikająca z wystawionych faktur sprzedaży. Po początkowym ujęciu należności handlowe oraz pozostałe należności o charakterze finansowym wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości (w przypadku należności handlowych odpowiada to kwocie wymagającej zapłaty). Pozostałe należności nie stanowiące aktywów finansowych wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymagającej zapłaty.

Odpisów z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać należnych kwot. Kwotę odpisu aktualizującego stanowi różnica między wartością księgową danego składnika aktywów, a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych efektywną stopą procentową. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości należności głównej ujmowany jest jako koszty operacyjne, natomiast odpis aktualizujący należności odsetkowe jako pozostałe koszty/pozostałe przychody.

Odpisu aktualizującego wartość należności dokonuje się głównie w odniesieniu do:

- należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości do wysokości nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi,
- należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania sądowego w pełnej wysokości,
- należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego - w wysokości tych kwot, do czasu ich otrzymania lub odpisania.

Odpisem aktualizującym obejmuje się należności główne przeterminowane powyżej 180 dni do wysokości nie objętej zabezpieczeniem oraz należności odsetkowe przeterminowane powyżej 90 dni. Odpis aktualizujący ujmowany jest w miesiącu, w którym upłynęły dni zwłoki.

2.2.14. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o wysokim stopniu płynności i o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy. Kredyty w rachunku bieżącym są prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych jako składnik przepływów z działalności finansowej.

Zgodnie z postanowieniami ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie zasad tworzenia i funkcjonowania funduszu likwidacji zakładu górniczego, Grupa jest zobligowana do gromadzenia środków pieniężnych na wyodrębnionym rachunku bankowym Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych (FLZG), które mogą być wydatkowane wyłącznie na sfinansowanie całkowitej lub częściowej likwidacji zakładu górniczego. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych ze względu na ograniczone możliwości dysponowania, niezależnie od terminu zapadalności, są prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako długoterminowe aktywa finansowe.

2.2.15. KAPITAŁ PODSTAWOWY

Akcje zwykłe Jednostki dominującej zalicza się do kapitału podstawowego. Kapitał podstawowy ujmuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze sądowym Jednostki dominującej z uwzględnieniem korekty z tytułu hiperinflacji tej części kapitału podstawowego, która pochodzi z okresu przed 31 grudnia 1996 roku.

Koszty poniesione bezpośrednio w związku z emisją nowych akcji lub opcji wykazuje się w kapitale własnym jako pomniejszenie, po opodatkowaniu, wpływów z emisji.

2.2.16. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek Grupy, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wypływ z jednostki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania, które stają się wymagalne w ciągu 12 m-cy od dnia kończącego okres sprawozdawczy. Zobowiązania w początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, przy czym wycena ta odpowiada kwocie wymaganej zapłaty lub wielkości zobowiązania, zaś w okresie późniejszym zobowiązania finansowe wykazuje się według zamortyzowanego kosztu, stosując metodę efektywnej stopy procentowej (w przypadku zobowiązań handlowych odpowiada to kwocie wymagającej zapłaty), natomiast pozostałe zobowiązania o charakterze niefinansowym - w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania długoterminowe w początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne, zaś w okresie późniejszym wykazuje się je według zamortyzowanego kosztu, stosując metodę efektywnej stopy procentowej.

Zwiększenie (zmniejszenie) zobowiązania w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty/(przychody) finansowe.

2.2.17. KREDYTY I POŻYCZKI ORAZ DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE

Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne.

Po początkowym ujęciu kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe są wykazywane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne) a wartością wykupu ujmuje się metodą efektywnej stopy procentowej w wyniku finansowym przez okres obowiązywania odnośnych umów.

2.2.18. PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY I ODROZCZONY

Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek ujmuje się w wyniku finansowym, z wyłączeniem zakresu, w którym odnosi się on bezpośrednio do pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym. W tym przypadku podatek również ujmowany jest odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym. Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zarząd dokonuje okresowego przeglądu kalkulacji zobowiązań podatkowych w odniesieniu do sytuacji, w których odnośne przepisy podatkowe podlegają interpretacji, tworząc ewentualne rezerwy kwot, należnych organom podatkowym.

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością księgową w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym – ujmowane jest w pełnej wysokości, metodą bilansową. Jeżeli jednak odroczony podatek dochodowy powstał z tytułu początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązania w ramach transakcji innej niż połączenie jednostek gospodarczych, która nie wpływa ani na wynik finansowy, ani na dochód podatkowy (stratę podatkową), nie wykazuje się go. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień kończący okres sprawozdawczy stawek (i przepisów) podatkowych, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tego tytułu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych, powstałych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych jest ujmowane, chyba że rozłożenie w czasie odwracania się różnic przejściowych jest kontrolowane przez Grupę i prawdopodobne jest, że w możliwej do przewidzenia przyszłości różnice te nie ulegną odwróceniu.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie, jeżeli występuje możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do dokonania kompensaty aktywów z tytułu bieżącego podatku dochodowego z zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz jeżeli aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatków dochodowych naliczonych przez te same władze podatkowe od jednostki podlegającej opodatkowaniu lub różnych jednostek podlegających opodatkowaniu w przypadku, gdy istnieje zamiar i możliwość rozliczenia sald w kwotach netto.

2.2.19. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Zgodnie z przepisami prawa pracy, Spółka realizuje wypłaty świadczeń pracowniczych z następujących głównych tytułów:

- a) świadczenia po okresie zatrudnienia:
 - odprawy emerytalne i rentowe,
 - renty wyrównawcze,
 - odpis na ZFŚS dla emerytów i rencistów, *
 - deputaty węglowe dla emerytów i rencistów, **
- b) inne długoterminowe świadczenia pracownicze:
 - nagrody jubileuszowe,
- c) pozostałe świadczenia dla pracowników
 - odprawy pośmiertne,
 - niewykorzystane urlopy wypoczynkowe.

* W 2015 roku pomiędzy Zarządem JSW a Reprezentatywnymi Związkami Zawodowymi JSW zawarte zostało porozumienie w sprawie tworzenia funduszu socjalnego w JSW, na podstawie którego nie tworzy się odpisu na ZFŚS dla emerytów i rencistów. Dodatkowe informacje zawarto w Nocie 19.

** Zarząd JSW kierując się koniecznością wprowadzenia niezbędnych oszczędności w związku z bardzo trudną sytuacją finansowo-ekonomiczną Jednostki dominującej, w oparciu o uchwałę z 30 września 2014 roku i 14 września 2015 roku, odstąpił od wypłaty deputatu węglowego dla emerytów i rencistów. Szczegółowo zagadnienie to zostało przedstawione w Nocie 20.

JSW ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie z tytułu wypłaty powyższych świadczeń w wysokości wartości bieżącej zobowiązania na dzień kończący okres sprawozdawczy, z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych.

Wysokość zobowiązania świadczeń po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń oraz innych długoterminowych świadczeń pracowniczych wyliczana jest przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych, do czasu ustania tego zobowiązania.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych obliczane są metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno. Podstawą do obliczenia zobowiązania dla pracownika jest przewidywana kwota danego świadczenia, jaką Grupa zobowiązuje się wypłacić na podstawie wewnętrznych regulacji oraz odpowiednich przepisów prawa. Obliczona kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień kończący okres sprawozdawczy, a następnie pomniejszana o zdyskontowane aktuarialnie na ten sam dzień kwoty rocznych odpisów na rezerwę, jakich Grupa dokonuje na powiększenie rezerwy danego pracownika. Dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego i prawdopodobieństwa dotrwania danego pracownika jako pracownika Grupy do momentu otrzymania świadczenia.

Programy określonych świadczeń narażają Grupę na ryzyko aktuarialne obejmujące:

- ryzyko stopy procentowej – spadek oprocentowania obligacji spowoduje zwiększenie zobowiązań programu,
- ryzyko długowieczności – wartość bieżącą zobowiązań programu określonych świadczeń oblicza się przez odniesienie do najlepszych szacunków śmiertelności uczestników programu zarówno w okresie zatrudnienia, jak i po okresie zatrudnienia. Zwiększenie oczekiwanej długości trwania życia uczestników programu spowoduje wzrost wartości zobowiązań,
- ryzyko wynagrodzeń – wartość bieżącą zobowiązań programu określonych świadczeń oblicza się przez odniesienie do przyszłego poziomu wynagrodzeń uczestników programu. Wobec tego wzrost wynagrodzeń uczestników programu spowoduje zwiększenie wartości zobowiązań.

Składniki kosztów z tytułu określonych świadczeń po okresie zatrudnienia ujmuje się:

- koszty bieżącego zatrudnienia – jako koszty operacyjne,
- odsetki netto od zobowiązania netto wynikające ze zmiany wartości rezerwy z tytułu upływu czasu – jako koszty finansowe,
- zyski/straty aktuarialne wynikające ze zmian założeń aktuarialnych – jako inne całkowite dochody.

Natomiast w odniesieniu do innych długoterminowych świadczeń pracowniczych koszty bieżącego zatrudnienia oraz zyski/straty aktuarialne ujmuje się jako koszty operacyjne, odsetki netto - jako koszty finansowe.

Rezerwa na odprawy pośmiertne jest obliczana na podstawie danych historycznych, przy zastosowaniu stopy dyskonta rekomendowanej przez aktuarium i planowanej stopy inflacji oraz statystycznej ilości lat pozostających do przepracowania przez pracowników Grupy stanowiącą różnicę pomiędzy średnim wiekiem przechodzenia na emeryturę pracowników Grupy a średnim wiekiem pracowników na dzień kończący okres sprawozdawczy.

Kalkulację rezerw na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe wylicza się na koniec każdego kwartału danego roku obrotowego. Rezerwa wyliczana jest w następujący sposób: liczba dni niewykorzystanego urlopu na koniec poprzedniego roku obrotowego i lat poprzednich, powiększona o liczbę dni urlopu przysługującego pracownikom na dany dzień kończący okres sprawozdawczy, pomniejszona o liczbę dni urlopu wykorzystanego w okresie od 1 stycznia do dnia kończącego dany okres sprawozdawczy, pomnożona przez wartość dniówki urlopowej wraz z obowiązującymi narzutami. Wyliczona wartość rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe ujmowana jest, po dokonaniu analizy, w wysokości zaakceptowanej przez Zarząd.

W przypadku przeniesienia pracowników do innej spółki w ramach Grupy Kapitałowej na podstawie art.23 Kodeksu Pracy, spółka przejmująca pracowników ujmuje zwiększenie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych przez zyski zatrzymane, natomiast spółka przekazująca pracowników ujmuje zmniejszenie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych przez wynik finansowy.

2.2.20. REZERWY

Rezerwy ujmowane są, gdy Grupa ma prawny lub zwyczajowy obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych i jest prawdopodobne, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne, zaś jego wielkość wiarygodnie oszacowano.

Grupa tworzy rezerwy w szczególności z następujących tytułów:

(a) likwidacji zakładu górniczego

Rezerwę na przyszłe koszty związane z likwidacją zakładu górniczego tworzy się w oparciu o obowiązki wynikające z ustawy Prawo geologiczne i górnicze nakładające na przedsiębiorstwo górnicze obowiązek likwidacji zakładów górniczych po zakończeniu eksploatacji, w wysokości przewidywanych kosztów związanych z:

- zabezpieczeniem lub likwidacją wyrobisk górniczych oraz obiektów i urządzeń zakładu górniczego;
- zabezpieczeniem niewykorzystanej części złoża kopaliny;
- zabezpieczeniem sąsiednich złóż kopaliny;
- zabezpieczeniem wyrobisk sąsiednich zakładów górniczych;
- przedsięwzięciem niezbędnych środków w celu ochrony środowiska oraz rekultywacji gruntów i zagospodarowania terenów po działalności górniczej.

Kwoty rezerw wykazuje się w bieżącej wartości nakładów, które – jak się oczekuje – będą niezbędne do wypełnienia obowiązku. Stosuje się wówczas stopę procentową przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie do wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Początkowy szacunek rezerwy na likwidację zakładów górniczych powiększa wartość rzeczowych aktywów trwałych (Nota 2.2.4.). Zwiększenie rezerw związane z upływem czasu jest rozpoznawane jako koszty odsetkowe. Zmiany wysokości rezerw związane z aktualizacją szacunków ich dotyczących (stopa dyskontowa, stopa inflacji, spodziewana nominalna wartość nakładów na likwidację) ujmowane są jako korekta wartości aktywów trwałych objętych obowiązkiem likwidacji.

(b) szkód górniczych

Grupa tworzy rezerwy na likwidację szkód górniczych, wyłącznie dla ujawnionych szkód górniczych, będących skutkiem działalności eksploatacyjnej kopalń należących do spółek Grupy, w wysokości wynikającej ze zgłoszonych, uznanych lub będących przedmiotem rozpatrzenia przez sądy udokumentowanych roszczeń z tego tytułu lub w wysokości nakładów przewidzianych na zabezpieczenie terenu przed skutkami działalności górniczej.

Wartość rezerwy na likwidację szkód górniczych wylicza się w oparciu o wiarygodny szacunek kosztów napraw obiektów, budowli i odszkodowań będących następstwem wpływów dokonanej eksploatacji górniczej lub też dokonywanych przez Grupę zabezpieczeń terenu przed skutkami działalności górniczej na terenach objętych koncesjami. Momentem początkowym ujęcia rezerwy są stwierdzone na powierzchni wpływy eksploatacji górniczej wynikające z realizacji planów ruchu kopalni. Rezerwa ta prezentowana jest w wartości bieżącej nakładów niezbędnych do wypełnienia zobowiązania.

Grupa nie dysponuje wiarygodnymi szacunkami wielkości i wartości kosztów likwidacji szkód górniczych powstałych w trakcie eksploatacji górniczej złóż, wynikających z przeszłych prac eksploatacyjnych, które spowodują powstanie szkód górniczych w przyszłości. W związku z brakiem metody ustalenia wiarygodnych szacunków, w wartości rezerwy na szkody górnicze nie ujmuje się tych szkód górniczych, które powstaną w przyszłości. Grupa ujawnia te zobowiązania jako zobowiązania warunkowe.

(c) *potencjalnych sporów sądowych dotyczących deputatu węglowego dla emerytów i rencistów*

Zarząd JSW w 2015 roku odstąpił od wypłaty deputatu węglowego dla emerytów i rencistów. Jednocześnie zdając sobie sprawę z ryzyka wytoczenia JSW wielu spraw sądowych, Zarząd JSW postanowił utworzyć rezerwę na potencjalne spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów w wysokości analogicznej jak rozwiązana rezerwa na świadczenia pracownicze z tytułu węgla deputatowego.

Wartość bieżąca rezerwy zależy od szeregu czynników określanych metodami aktuarialnymi przy wykorzystaniu pewnych założeń. Wysokość rezerwy na potencjalne spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów wyliczana jest przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych.

(d) *pozostałych rezerw*

Rezerwę na rekultywację środowiska, podatek od nieruchomości, na roszczenia prawne, naprawy gwarancyjne i inne ujmuje się wówczas, gdy Grupa ma prawny lub zwyczajowy obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych i jest prawdopodobne, że wymagany będzie wypływ zasobów w celu wywiązania się z tego obowiązku, zaś jego wielkość wiarygodnie oszacowano. Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

Stan rezerw weryfikuje się na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy i koryguje się w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej właściwego szacunku.

2.2.21. DOTACJE

Dotacji nie ujmuje się do chwili uzyskania uzasadnionej pewności, że Grupa spełni konieczne warunki i otrzyma takie dotacje.

Dotacje, których zasadniczym warunkiem jest nabycie lub wytworzenie przez Grupę aktywów trwałych, ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji rozliczenia międzyokresowe przychodów i odnosi w wynik finansowy systematycznie przez przewidywany okres użytkowania ekonomicznego tych aktywów.

Pozostałe dotacje ujmowane są systematycznie w przychodach, w okresie niezbędnym do skompensowania kosztów, które te dotacje miały w zamierzeniu kompensować. Dotacje należne jako rekompensata kosztów lub strat już poniesionych lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla Grupy bez ponoszenia przyszłych kosztów, ujmowane są w wyniku finansowym w okresie, w którym są należne.

2.2.22. POZYCJE WARUNKOWE

Aktywa warunkowe powstają na skutek zdarzeń przeszłych oraz zdarzeń, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki. Ocenia się je na bieżąco, aby upewnić się czy są odpowiednio odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym. Jeżeli zaistnienie wpływu korzyści ekonomicznych stanie się pewne, dany składnik aktywów odnosi się w przychód i ujmuje w sprawozdaniu finansowym dotyczącym okresu, w którym ta zmiana nastąpiła. Aktywów warunkowych nie ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, lecz ujawnia się je w informacji dodatkowej.

Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub nie wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy, lub
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu, ponieważ:
 - nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub
 - kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Zobowiązania warunkowe nie są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednak ujawnia się je w informacji dodatkowej, chyba że prawdopodobieństwo wpływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest znikome.

2.2.23. PRZYCHODY

Przychody ze sprzedaży wykazuje się w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty z tytułu sprzedaży produktów, towarów, materiałów i usług w zwykłym toku działalności Grupy, z uwzględnieniem udzielonych rabatów i innych zmniejszeń ceny sprzedaży, po eliminacji sprzedaży wewnątrz Grupy.

Grupa ujmuje przychody, gdy kwotę przychodów można ustalić w wiarygodny sposób, koszty poniesione w celu uzyskania przychodów można wycenić w wiarygodny sposób, gdy Grupa przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności oraz gdy prawdopodobne jest, że Grupa uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne. Uznaje się, że wartości przychodów nie można wiarygodnie zmierzyć, dopóki nie zostaną wyjaśnione wszystkie zdarzenia warunkowe związane ze sprzedażą. Grupa opiera swoje szacunki na wynikach historycznych, uwzględniając typ klienta, rodzaj transakcji oraz szczegóły konkretnych umów.

(a) Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym szczególnie węgla i koks, ujmuje się w momencie dostawy przez Grupę produktów do odbiorcy. Dostawa następuje w momencie przeniesienia na nabywcę znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z praw własności do produktów, towarów i materiałów zgodnie z warunkami dostaw zawartymi w umowach sprzedaży. Przychody ze sprzedaży wykazuje się na podstawie cen określonych w umowach sprzedaży, po pomniejszeniu o szacowane rabaty i inne zmniejszenia sprzedaży.

(b) Przychody ze sprzedaży usług

Przychody ze sprzedaży usług ujmuje się w momencie zrealizowania danej usługi na dzień kończący okres sprawozdawczy.

(c) Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się proporcjonalnie do upływu czasu metodą efektywnej stopy procentowej. Przychody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek, które utraciły wartość, ujmuje się według pierwotnej efektywnej stopy procentowej w pozostałych przychodach.

(d) Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie ustalenia praw akcjonariuszy do ich otrzymania i prezentuje w pozostałych przychodach.

2.2.24. KOSZTY

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofania środków przez udziałowców lub właścicieli.

Koszty ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągnięciem konkretnych przychodów tzn. stosując zasadę współmierności, poprzez rachunek rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych i biernych.

Grupa prowadzi pełną ewidencję kosztów, czyli ujmowanie kosztów zarówno w układzie rodzajowym, jak i w układzie według typów działalności. Grupa prezentuje podział kosztów ujętych w wyniku finansowym w układzie kalkulacyjnym.

2.2.25. KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO

Grupa aktywuje, jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia składnika aktywów, koszty finansowania zewnętrznego obejmujące odsetki od zaciągniętych zobowiązań oraz różnice kursowe powstające w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu, w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów. Kwotę kosztów finansowania zewnętrznego, która podlega aktywowaniu, ustala się zgodnie z MSR 23.

2.2.26. LEASING

Leasing, przy którym znaczna część ryzyka i pożytków z tytułu własności pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego), stanowi leasing operacyjny. Opłaty leasingowe uiszczane w ramach leasingu operacyjnego, po pomniejszeniu o ewentualne specjalne oferty promocyjne uzyskane od leasingodawcy (finansującego), obciążają koszty metodą liniową przez okres leasingu.

Do leasingu operacyjnego zalicza się również nabyte nieodpłatnie prawa użytkowania wieczystego gruntów. Prawa te ujmowane są w ewidencji pozabilansowej w wartości określonej w decyzji administracyjnej dotyczącej opłaty za wieczyste użytkowanie.

Leasing, w którym następuje przeniesienie całego ryzyka i korzyści wynikających z posiadania przedmiotu leasingu (składnika aktywów), chociaż tytuł prawny do składnika aktywów w tego rodzaju umowach może, ale nie musi być ostatecznie przekazany – klasyfikuje się jako leasing finansowy.

Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych ujmowana jest jako zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, z podziałem na część krótkoterminową (płatną do jednego roku) i długoterminową (płatną w okresie dłuższym niż jeden rok). Przy obliczaniu wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, stopą dyskontową jest stopa procentowa leasingu, jeżeli jest możliwe jej ustalenie. W przeciwnym razie stosuje się krańcową stopę procentową leasingobiorcy. Wszelkie początkowe koszty bezpośrednie leasingobiorcy zwiększają kwotę wykazywaną jako składnik aktywów.

Minimalne opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie zobowiązania z tytułu leasingu. Koszty finansowe rozlicza się na poszczególne okresy objęte okresem leasingu, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania. Warunkowe opłaty leasingowe ujmuje się jako koszty w okresie, w którym je poniesiono.

Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania aktywów, jeżeli umowa przewiduje przeniesienie na leasingobiorcę tytułu własności przedmiotu leasingu. Jeżeli umowa nie przewiduje ostatecznego przekazania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę, to dany składnik aktywów amortyzujemy przez okres leasingu.

2.2.27. WYPŁATA DYWIDENDY

Płatności dywidend na rzecz akcjonariuszy Jednostki dominującej ujmuje się jako zobowiązanie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy w okresie, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie przez akcjonariuszy.

2.2.28. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzane jest metodą pośrednią.

Zapłacone odsetki z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych wykazuje się w przepływach z działalności finansowej.

Zapłacone odsetki z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, leasingu finansowego oraz pozostałe zapłacone odsetki wykazuje się w przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej.

3. WAŻNE OSZACOWANIA I OSĄDY KSIĘGOWE

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga przyjęcia pewnych założeń oraz dokonania szacunków i osądów, które wpływają na przyjęte zasady rachunkowości oraz wielkości wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Założenia i szacunki wynikają z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań odnośnie do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne. Oszacowania i osądy księgowe podlegają regularnej ocenie.

Oszacowania

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe z definicji rzadko pokrywać się będą z faktycznymi rezultatami. Oszacowania i założenia, które niosą ze sobą znaczące ryzyko konieczności wprowadzenia istotnej korekty wartości księgowych aktywów i zobowiązań w trakcie kolejnego roku obrotowego, omówiono poniżej.

Oszacowanie rezerwy na koszty likwidacji zakładu górniczego

Grupa tworzy rezerwę na koszty likwidacji zakładu górniczego, do których poniesienia jest zobligowana istniejącymi przepisami prawa. Główne założenia wykorzystywane przy ustalaniu kosztów z tytułu likwidacji zakładu górniczego zawierają założenia odnośnie okresu żywotności kopalni, przewidywanej inflacji, długoterminowych stóp dyskontowych oraz przewidywanych nominalnych kosztów likwidacji poszczególnych zakładów górniczych, które są określane przez służby wewnętrzne. Wszelkie zmiany tych założeń wpływają na wartość księgową rezerwy.

a) Założenia odnośnie do okresu żywotności kopalń:

W oparciu o posiadane koncesje na wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej, wielkość udokumentowanej bazy zasobowej kopalń zgodnie z operatem ewidencyjnym zasobów oraz prognozy w zakresie kształtowania się zdolności wydobywczych kopalń (za wyjątkiem KWK Krupiński), przewiduje się następujące okresy prowadzenia działalności produkcyjnej przez poszczególne zakłady górnicze wchodzące w skład struktury organizacyjnej JSW:

Kopalnie	Wg stanu obowiązującego	
	na 31.12.2015	na 31.12.2014
Zakład Górniczy KWK „Borynia-Zofiówka-Jastrzębie”		
- Ruch „Borynia”	do 31.12.2030	do 31.12.2030
- Ruch „Zofiówka”	do 31.12.2051	do 31.12.2051
- Ruch „Jas-Mos”	do 31.12.2022	do 31.12.2022
Zakład Górniczy KWK „Budryk”	do 31.12.2077	do 31.12.2077
Zakład Górniczy KWK „Krupiński”	do 31.12.2021	do 31.12.2030
Zakład Górniczy KWK „Pniówek”	do 31.12.2051	do 31.12.2051
Zakład Górniczy KWK „Knurów-Szczygłowice”		
- Ruch „Knurów”	do 31.12.2072	do 31.12.2072
-Ruch „Szczygłowice”	do 31.12.2078	do 31.12.2078

Powyższe prognozy żywotności kopalń sporządzone zostały przy założeniu pełnego szczerpania udokumentowanych zasobów węgla w czynnych kopalniach JSW, niezależnie od efektów gospodarczych. Założenie to obejmuje realizację przyszłych inwestycji, związanych z budową nowych poziomów wydobywczych lub udostępnieniem i zagospodarowaniem nowych złóż.

Jeżeli z uwagi na uwarunkowania rynkowe nie będzie możliwości finansowych realizacji inwestycji związanych z pełnym udostępnieniem udokumentowanych zasobów, okresy żywotności poszczególnych kopalń mogą ulec skróceniu lub też eksploatacja niektórych zasobów może okazać się nierentowna.

Z uwagi na brak ekonomicznego uzasadnienia wydobycia w KWK Krupiński, Zarząd JSW w dniu 21 października 2015 roku podjął uchwałę przyjmującą, niezależnie od posiadanych zasobów, okres prowadzenia eksploatacji w KWK Krupiński jako samodzielnej kopalni do końca 2021 roku.

JSW prowadzi obecnie szczegółowe analizy opłacalności wydobycia w poszczególnych zakładach JSW oraz prowadzi prace w celu podpisania Umowy restrukturyzacyjnej z instytucjami finansowymi. Zgodnie z zapisami Umowy o dalszej współpracy, do dnia 30 czerwca 2016 roku (włącznie) powinna zostać zawarta Umowa restrukturyzacyjna zawierająca w sobie główne elementy restrukturyzacji zadłużenia JSW.

Jednym z przyjętych przez Zarząd JSW w dniu 20 kwietnia 2016 roku założeń Programu restrukturyzacji jest wyodrębnienie z KWK „Borynia-Zofiówka-Jastrzębie” Ruch Jas-Mos części aktywów nieprodukcyjnych, które mają zostać przekazane jako zorganizowana część przedsiębiorstwa do Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. W wyniku tych działań żywotność pozostałej części Ruchu Jas-Mos nie ulegnie zmianie.

b) Inne istotne założenia odnośnie kalkulacji rezerwy na likwidację zakładów górniczych:

	2015	2014
Stopa inflacji	1,7%	1,2%
Nominalna stopa dyskonta	2,71%	2,6%

Gdyby wykorzystywane stopy dyskontowe były niższe od oszacowań Zarządu o 0,5 pkt proc., to wartość księgowa rezerwy na koszty likwidacji zakładu górniczego byłaby wyższa o 97,9 mln zł, zaś gdyby wykorzystywane stopy dyskontowe były wyższe o 0,5 pkt proc., to wartość księgowa rezerwy byłaby niższa o 77,8 mln zł.

Szacunki dotyczące zasobów węgla

Zasoby węgla są szacunkową ilością węgla, który może zostać zgodnie z prawem i w sposób uzasadniony ekonomicznie wydobyty z obszarów górniczych, w których działa Grupa. JSW szacuje wielkość zasobów na podstawie informacji, przygotowanych przez odpowiednio wykwalifikowane osoby, dotyczących danych geologicznych o wielkości, głębokości i kształcie złóż. Interpretacja tych informacji wymaga zastosowania skomplikowanych osądów. Szacunek nadających się do wydobycia zasobów węgla opiera się na czynnikach takich jak ceny węgla, przyszłe wymogi inwestycyjne, koszty produkcji oraz założenia i osądy dotyczące parametrów geologicznych złóż. Zmiany szacunków zasobów węgla mogą wpływać na przewidywany okres żywotności kopalń, a co za tym idzie, pośrednio, także na wartość księgową rzeczowych aktywów trwałych, rezerwy na likwidację zakładów górniczych, aktywa z tytułu podatku odroczonego i koszty amortyzacji.

Kopalnie JSW posiadają łącznie ok. 5,194 mld ton zasobów bilansowych węgla w tym ok. 0,905 mld ton zasobów operatywnych węgla (na podstawie operatów ewidencyjnych zasobów kopalń wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku).

Wielkość zasobów operatywnych w poszczególnych zakładach górniczych:

Kopalnie	w mln ton
Zakład Górniczy KWK „Borynia-Zofiówka-Jastrzębie”	
- Ruch „Borynia”	31,9
- Ruch „Zofiówka”	97,7
- Ruch „Jas-Mos”	* 18,8
Zakład Górniczy KWK „Budryk”	223,5
Zakład Górniczy KWK „Krupiński”	42,7
Zakład Górniczy KWK „Pniówek”	156,0
Zakład Górniczy KWK „Knurów-Szczygłowice”	
- Ruch „Knurów”	180,3
- Ruch „Szczygłowice”	154,1

* W związku z przyjętymi przez Zarząd JSW w dniu 20 kwietnia 2016 roku założeniami Programu restrukturyzacji i decyzją o przekazaniu części aktywów nieprodukcyjnych Ruchu Jas-Mos do Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A., została rozpoczęta procedura ograniczenia powierzchni złoża, obszaru i terenu górniczego Ruchu Jas-Mos. Ilość zasobów przemysłowych, w tym operatywnych, określona zostanie w Dodatku nr 8 do Projektu Zagospodarowania Złoża, który po zatwierdzeniu przez Ministerstwo Środowiska może być wdrożony do realizacji w terminie 30 dni od daty jego złożenia. Szacowana ilość zasobów operatywnych w ograniczonym powierzchniowo złożu „Jas-Mos” wynosi ok. 17 mln ton.

Świadczenia pracownicze

Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych zależy od szeregu czynników określanych metodami aktuarialnymi przy wykorzystaniu pewnych założeń. Główne założenia aktuarialne przyjęte do wyceny zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2015 roku zostały ujawnione w Nocie 19. Wszelkie zmiany tych założeń wpływają na wartość bilansową zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych. Analiza wrażliwości dla istotnych założeń aktuarialnych przyjętych do wyceny zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych została przedstawiona w Nocie 19. Zasady ujmowania zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych oraz ryzyko aktuarialne związane z programami określonych świadczeń zostały przedstawione w Nocie 2.2.19.

Rezerwa na potencjalne spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów

JSW prowadzi szereg sporów sądowych z byłymi pracownikami z tytułu dożywotniego prawa do wypłaty deputatu węglowego. Przedmiotem sporu jest stwierdzenie, czy byłemu pracownikowi JSW przysługuje to prawo. W przypadku rozstrzygnięć na niekorzyść Jednostki dominującej, JSW będzie zobowiązana do wypłaty tego świadczenia w rocznych zmiennych kwotach. W związku z powyższym JSW ustala wartość bieżącą przedmiotu sporu z tytułu węgla deputatowego dla emerytów i rencistów metodami aktuarialnymi przy wykorzystaniu pewnych założeń. Głównie założenia aktuarialne przyjęte do wyceny rezerwy na potencjalne spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów są analogiczne jak założenia przyjęte do wyceny zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych i zostały opisane w Nocie 19. Zasady ujmowania rezerwy na potencjalne sprawy sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów zostały przedstawione w Nocie 2.2.20.

Podatek od nieruchomości dotyczący wyrobisk górniczych

JSW po korzystnym orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego i zapadłych wyrokach WSA oraz NSA, oceniając ryzyko dalszego prowadzenia postępowań sadowoadministracyjnych skutkujących możliwością opodatkowania niektórych składników rzeczowych aktywów trwałych zlokalizowanych w wyrobiskach górniczych, aktualizuje ujęte w księgach wartości rezerw na potencjalne spory z gminami, jak opisano w Nocie 20 i 38.

Wszelkie zmiany założeń przyjętych na podstawie toczonych postępowań administracyjnych wpływają na wartość bilansową rezerwy z tytułu spornego podatku od nieruchomości oraz należności z tytułu spornego podatku od nieruchomości od podziemnych wyrobisk górniczych. Zmiana o 1% całkowitej wartości brutto wyrobisk kapitalnych skutkuje zmianą maksymalnego roszczenia gminy o wartość 0,7 mln zł. Grupa szacuje, że maksymalna możliwa do uzyskania przez gminy wartość to 15% kwoty roszczenia. Jednakże z uwagi na przyjmowane przez organy podatkowe własne wyceny, maksymalna możliwa do uzyskania przez gminy wartość może nieznacznie wzrosnąć.

Szkody górnicze

Wartość rezerwy na likwidację szkód górniczych tworzy się dla ujawnionych szkód w oparciu o wiarygodny szacunek kosztów napraw obiektów, budowli i odszkodowań będących następstwem wpływów dokonanej eksploatacji górniczej lub też dokonywanych przez Grupę zabezpieczeń terenu przed skutkami działalności górniczej. Rezerwa ta prezentowana jest w wartości bieżącej nakładów niezbędnych do wypełnienia zobowiązania. Kwoty utworzonych rezerw ujęto w Nocie 20. Szczegółowe zasady tworzenia rezerw na szkody górnicze zostały opisane w Nocie 2.2.20.

Grupa nie dysponuje wiarygodnymi szacunkami wielkości i wartości kosztów likwidacji szkód górniczych powstałych w trakcie eksploatacji górniczej złóż, wynikających z przeszłych prac eksploatacyjnych, które spowodują powstanie szkód górniczych w przyszłości. W związku z brakiem metody ustalenia wiarygodnych szacunków, w wartości rezerwy na szkody górnicze nie ujmuje się tych szkód górniczych, które powstaną w przyszłości. Grupa ujawnia te zobowiązania jako zobowiązania warunkowe.

Sposób rozliczania wyrobisk ruchomych

Jak opisano w Nocie 2.2.4.1. wyrobiska ruchome są rozliczane proporcjonalnie do wielkości wydobycia węgla z poszczególnych rejonów ścianowych. Długość okresu rozliczania danego wyrobiska ruchomego jest uzależniona od szacunku ilości węgla znajdującego się w danym pokładzie udostępnionym w ramach wyrobiska ruchomego.

Okres użytkowania rzeczowych aktywów trwałych

Grupa określa szacowane okresy użytkowania, a poprzez to stawki amortyzacji dla poszczególnych rzeczowych aktywów trwałych. Szacunek ten opiera się na oczekiwanym okresie ekonomicznej użyteczności tych aktywów. W przypadku zaistnienia okoliczności

powodujących zmianę spodziewanego okresu użytkowania (np. zmiany technologiczne, wycofanie z użytkowania itp.) mogą się zmienić stawki amortyzacyjne. W konsekwencji zmieni się wartość odpisów amortyzacyjnych i wartość księgowa netto rzeczowych aktywów trwałych. Poprawność stosowanych okresów użytkowania i stawek amortyzacyjnych oraz wartość końcowa podlegają weryfikacji raz w roku (w IV kwartale) w celu dokonania odpowiednich korekt odpisów amortyzacyjnych w następnych latach obrotowych.

Mając na uwadze stale pogarszające się warunki rynkowe prowadzenia działalności wydobywczej, ograniczoność zasobów finansowych oraz dalszy spadek cen węgla energetycznego, a także przyjęty okres prowadzenia eksploatacji w KWK Krupiński jako samodzielnej kopalni do końca 2021 roku, Zarząd JSW kierując się zasadą ostrożnego podejścia, dokonał weryfikacji i skrócenia okresu użytkowania wszystkich składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych KWK Krupiński. Skutkiem zmiany szacunku okresu użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych KWK Krupiński jest wzrost amortyzacji o 58,7 mln zł w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku.

Przeprowadzona przez Grupę weryfikacja stawek amortyzacyjnych oraz zmiana szacunku okresu użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych spowodowała wzrost amortyzacji w 2015 roku względem roku poprzedniego o 18,3 mln zł.

Oszacowanie odsetek od zobowiązań

Zgodnie z art. 5 Ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych z dnia 8 marca 2013 roku Grupa nalicza odsetki hipotetyczne od zobowiązań, dla których przewidziano w umowie termin zapłaty dłuższy niż 30 dni. Odsetek hipotetycznych nie nalicza się od zobowiązań wobec jednostek powiązanych. Naliczanie odsetek hipotetycznych od zobowiązań następuje nie rzadziej niż na koniec każdego kwartału. Wysokość naliczonych odsetek koryguje się następnie do wysokości przewidywanego obciążenia Grupy przez kontrahentów z tytułu przysługującego im prawa. Uwzględniając pogarszającą się sytuację finansową JSW, a co za tym idzie również negatywne postrzeganie górnictwa przez instytucje finansowe i zaostrzenie się panujących na rynku warunków rozliczeniowych, jak również wpływ kolejnych not odsetkowych od kontrahentów, Grupa obciąża wynik finansowy 50% maksymalnej kwoty przysługujących odsetek hipotetycznych kontrahentom, co odpowiada aktualnemu poziomowi ryzyka wystąpienia kontrahentów z roszczeniem zapłaty odsetek za wydłużony termin płatności ponad przewidziany w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Pozostała część przewidywanego ryzyka obciążenia Grupy z tytułu naliczonych odsetek hipotetycznych za wydłużony termin płatności ujawniana jest jako zobowiązania warunkowe.

Utrata wartości aktywów trwałych

Zgodnie z postanowieniami MSR 36 "Utrata wartości aktywów" dla każdego składnika aktywów Grupa ustala czy na dzień kończący okres sprawozdawczy występują okoliczności (przesłanki) wskazujące na wystąpienie utraty wartości któregośkolwiek ze składników aktywów. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów.

Analiza utraty wartości aktywów trwałych dokonywana jest poprzez oszacowanie wartości odzyskiwalnej ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne. Analiza taka opiera się na szeregu istotnych założeń, których część jest poza kontrolą Grupy. Istotne zmiany tych założeń mają wpływ na wyniki testów na utratę wartości i w konsekwencji mogą doprowadzić do istotnych zmian sytuacji finansowej oraz wyników finansowych Grupy.

Zasady dokonywania odpisów z tytułu utraty wartości opisane zostały w Nocie 2.2.7.

Biorąc pod uwagę utrzymującą się niekorzystną sytuację rynkową, ograniczone zasoby finansowe, spadające ceny węgla oraz nadpodaż węgla energetycznego, stwierdzono konieczność przeprowadzenia testów na utratę wartości dla zakładów produkujących węgiel w JSW oraz jednostek wytwórczych segmentu koksowego (koksowni należących do spółki JSW KOKS), na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Szczegóły przeprowadzonych testów zostały przedstawione w Nocie 3.1. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Odpisy aktualizujące zapasy

Grupa dokonuje odpisów aktualizujących wartość zapasów wyrobów gotowych na skutek ich wyceny według ceny sprzedaży netto niższej od kosztu wytworzenia, zgodnie z zasadami opisanymi w Nocie 2.2.11. Przy czym za koszt wytworzenia na koniec każdego okresu sprawozdawczego przyjmuje się średni koszt wytworzenia od początku roku do danego miesiąca sprawozdawczego. Za cenę sprzedaży netto przyjmuje się wartość wyliczoną wg cen rynkowych możliwych do osiągnięcia.

Dodatkowe informacje dotyczące odpisów aktualizujących zapasy zaprezentowano w Nocie 9.

Odpisy aktualizujące należności

Zarząd dokonuje oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości należności handlowych oraz pozostałych należności, zgodnie z zasadami opisanymi w Nocie 2.2.13. Odpisów z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać należnych kwot. Kwotę odpisu aktualizującego stanowi różnica między wartością bilansową danego składnika aktywów, a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych efektywną stopą procentową.

Aktualizacja odpisów aktualizujących należności handlowe oraz pozostałych należności została przedstawiona w Nocie 10 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty podatkowej

Grupa wycenia aktywa z tytułu podatku odroczonego przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment przewidywanego zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień kończący okres sprawozdawczy. Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku dochodowego od straty podatkowej, bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. W oparciu o sporządzone prognozy przewidujące uzyskanie dochodów podatkowych w latach 2017-2021 uznano, iż nie występuje ryzyko nie zrealizowania aktywa z tytułu podatku odroczonego rozpoznanego w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

3.1. TESTY NA UTRATĘ WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH

Utrata wartości aktywów trwałych Segmentu Węgiel

Rzeczowe aktywa trwałe stanowią najbardziej istotną pozycję aktywów JSW. W ciągu drugiego półrocza 2015 roku zidentyfikowano kilka głównych czynników, które w istotny sposób mogły przyczynić się do zmiany wartości posiadanych aktywów:

- Nadpodaż węgla kamiennego na rynku krajowym oraz spadek cen.
Nadpodaż węgla kamiennego oraz zaostrzona konkurencja cenowa na rynku krajowym powoduje istotny spadek cen węgla kamiennego – w ciągu drugiego półrocza 2015 roku o około 13%. Przekłada się to na zdecydowane obniżenie przychodów Grupy, a w konsekwencji na znaczące zmniejszenie przepływów finansowych i pogorszenie sytuacji finansowej Grupy.
- Ograniczenie dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania.
Znaczące ograniczenia w możliwości pozyskania zewnętrznego finansowania z przeznaczeniem na bieżącą obsługę wydatków operacyjnych oraz projektów inwestycyjnych przekłada się na pogorszenie sytuacji finansowej Jednostki dominującej, poprzez ponoszenie wyższych kosztów zakupów, jak i wyższych kosztów zakupu środków produkcji i przygotowania frontu wydobywczego oraz obniżenia wielkości/braku wzrostu produkcji a w konsekwencji ograniczenia dochodów.
- Wartość bilansowa aktywów netto jest istotnie wyższa od wartości rynkowej JSW.

Skutkiem powyższych zdarzeń stwierdzono konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości dla zakładów produkujących węgiel w JSW na dzień 31 grudnia 2015 roku. Również na dzień 30 czerwca 2015 roku JSW przeprowadziła test na utratę wartości dla zakładów produkujących węgiel w JSW, a wyniki dokonanych obliczeń wskazały na konieczność dokonania odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych KWK Krupiński.

Testy na utratę wartości zostały przeprowadzone w odniesieniu do ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU”) poprzez ustalenie ich wartości odzyskiwalnej. Określenie wartości godziwej dla bardzo dużych grup aktywów, dla których nie ma aktywnego rynku i mało jest porównywalnych transakcji, jest w praktyce niewykonalne/bardzo trudne. W przypadku całych kopalń, dla których należy określić wartość na lokalnym rynku, nie istnieją obserwowalne wartości godziwe. W związku z powyższym wartość odzyskiwalna analizowanych aktywów została ustalona w oparciu o oszacowanie ich wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych netto na podstawie projekcji finansowych przygotowanych na lata 2016–2021.

Dla kopalń, których zakładany okres ekonomicznej użyteczności wykracza poza rok 2021 określono wartość rezydualną na pozostały czas eksploatacji. Przyjęcie pięcioletnich projekcji finansowych jest zasadne ze względu na fakt, iż brak jest, w obecnej sytuacji gospodarczej, wiarygodnych danych na kolejne okresy sprawozdawcze z powodu występowania dużej zmienności różnego rodzaju czynników takich jak: ceny, stopy inflacji, kursy walutowe, stopy procentowe.

Przyjęte założenia

Poniżej przedstawiono założenia przy jakich dokonano wyliczenia dla testu z tytułu trwałej utraty wartości na 31 grudnia 2015 roku:

- uznanie za jeden CGU odpowiednio:
 - Zakład Górniczy KWK „Borynia-Zofiówka-Jastrzębie”: Ruch „Borynia”, Ruch „Zofiówka” - z uwagi na powiązanie technologiczne i ekonomiczne pomiędzy tymi ruchami,
 - Zakład Górniczy KWK „Borynia-Zofiówka-Jastrzębie” Ruch „Jas-Mos” – z uwagi na założenie w zakresie wyodrębnienia części aktywów nieprodukcyjnych Ruchu Jas-Mos, które mają zostać przekazane jako zorganizowana część przedsiębiorstwa do Spółki Restrukturyzacji Kopalń, przyjęte przez Zarząd JSW w dniu 20 kwietnia 2016 roku w ramach Założeń do Programu restrukturyzacji,
 - Zakład Górniczy KWK „Budryk”,
 - Zakład Górniczy KWK „Krupiński”,
 - Zakład Górniczy KWK „Pniówek”,
 - Zakład Górniczy KWK „Knurów-Szczygłowice”: Ruch „Knurów”, Ruch „Szczygłowice” - z uwagi na powiązanie technologiczne i ekonomiczne pomiędzy tymi ruchami,
- żywotności dla poszczególnych zakładów JSW – testy na utratę wartości zostały wyliczone za lata od roku 2016 do końca funkcjonowania poszczególnych zakładów, zgodnie z założeniami odnośnie okresu żywotności kopalń ustalonymi w oparciu o posiadane koncesje na wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej, wielkość udokumentowanej bazy zasobowej kopalń zgodnie z operatem ewidencyjnym zasobów oraz prognozy w zakresie kształtowania się zdolności wydobywczych kopalń, które zostały opisane w Nocie 3,
- prognozy cen węgla na lata 2016-2021 na bazie raportu CRU z dnia 29 stycznia 2016 roku,
- w zakresie działalności inwestycyjnej w latach 2016-2018 uwzględniono przedsięwzięcia, których realizacja przewidywana jest z udziałem finansowania zewnętrznego,
- stabilizacja wydatków inwestycyjnych wraz z wyrobiskami ruchowymi w latach 2016-2021 w części finansowanej przez JSW na poziomie od 753,4 mln zł do 780,7 mln zł,
- stabilizacja wielkości produkcji węgla w latach 2016-2021,
- analizę utraty wartości ustalono w oparciu o najnowsze dane ekonomiczne opracowane w wartościach realnych i przy zastosowaniu średniego ważonego kosztu kapitału po opodatkowaniu (WACC) w okresie projekcji na poziomie 8,85%,
- finansowania wydatków na likwidację zakładów z funduszu likwidacji zakładów górniczych (FLZG),
- uwzględnienia istniejących rezerw na świadczenia pracownicze oraz innych rezerw przypisanych do danej kopalni celem ustalenia wartości testowanego majątku.

Ustalenie wartości odzyskiwalnej poszczególnych zakładów górniczych

W wyniku dokonanych obliczeń na dzień 31 grudnia 2015 roku ustalono wartość odzyskiwalną będącą wartością użytkową ośrodków wypracowujących środki pieniężne dla poszczególnych Zakładów na poziomie (informacje podane tylko dla Zakładów, dla których stwierdzono utratę wartości):

CGU (Zakłady Górnicze)	Wartość odzyskiwalna	Kwota ujętego odpisu
Ruch „Jas-Mos”	(58,4)	(136,1)
KWK „Budryk”	388,5	(821,9)
KWK „Krupiński”	(61,4)	* (305,0)
KWK „Knurów-Szczygłowice”	383,7	(1 270,6)
RAZEM		(2 533,6)

* Pozycja obejmuje również odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujęty na dzień 30 czerwca 2015 roku

Przeprowadzone testy wskazały na zasadność ujęcia:

- na dzień 30 czerwca 2015 roku odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych KWK Krupiński w wysokości 211,2 mln zł,
- na dzień 31 grudnia 2015 roku odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w wysokości 2 322,4 mln zł.

Dokonany, w wyniku przeprowadzonych w 2015 roku testów na utratę wartości, łączny odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości aktywów trwałych zakładów JSW, ujęty w 2015 roku wynosi 2 533,6 mln zł. Odpis ten dotyczy segmentu Węgiel i został ujęty w pozostałych kosztach w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów.

Istotny wpływ na zakres prowadzonej przez JSW działalności ma Program restrukturyzacji, którego założenia zostały przyjęte przez Zarząd JSW uchwałą z dnia 20 kwietnia 2016 roku oraz Umowa restrukturyzacyjna, która zgodnie z zapisami Umowy o dalszej współpracy powinna zostać zawarta z Obligatariuszami do dnia 30 czerwca 2016 roku (włącznie).

Wysokość odpisów aktualizujących dokonanych w 2015 roku, w rozbiu na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne, jest przedstawiona w Nocie 4 i 5.

Analiza wrażliwości

Wyniki analizy wrażliwości dla poszczególnych jednostek generujących środki pieniężne w Segmencie Węgiel wykazały, że najistotniejszy wpływ na wartość użytkową testowanych aktywów mają przede wszystkim zmiany w zakresie cen węgla, zmiany średniego ważonego kosztu kapitału oraz zmiany wielkości produkcji.

Poniżej zaprezentowano szacowane zmiany odpisu aktualizującego wartość aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2015 roku w efekcie najistotniejszych zmian dla jednostek generujących dodatnie przepływy pieniężne w okresie prognozy.

Parametr	Zmiana	Wpływ na odpis aktualizujący (w mln zł)	
		Zwiększenie odpisu	Zmniejszenie odpisu
Zmiana ceny węgla w całym okresie prognozy	1%	-	214,3
	- 1%	214,3	-
Zmiana WACC (netto)	0,5 p.p.	36,8	-
	- 0,5 p.p.	-	38,0
Zmiana wielkości produkcji w całym okresie prognozy	1%	-	38,3
	- 1%	38,3	-

Utrata wartości aktywów trwałych Segmentu Koks

Utrzymująca się niekorzystna sytuacja rynkowa, prognozy cenowe węgla i koks na najbliższe lata oraz konieczność dokonania istotnych ograniczeń w polityce inwestycyjnej ze względu na ograniczone zasoby finansowe jednostek wytwórczych segmentu koksowego (spółka JSW KOKS), wskazują na zmianę wartości posiadanych aktywów.

Skutkiem zidentyfikowania powyższych przesłanek, stwierdzono konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości dla zakładów produkujących koks w spółce JSW KOKS na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Testy na utratę wartości zostały przeprowadzone w odniesieniu do ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU”) poprzez ustalenie ich wartości odzyskiwalnej. Określenie wartości godziwej dla bardzo dużych grup aktywów, dla których nie ma aktywnego rynku i mało jest porównywalnych transakcji, jest w praktyce bardzo trudne lub wręcz niewykonalne. W przypadku całych koksowni, dla których należy określić wartość na lokalnym rynku, nie istnieją obserwowalne wartości godziwe. W związku z powyższym wartość odzyskiwalna analizowanych aktywów została ustalona w oparciu o oszacowanie ich wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych netto, na podstawie projekcji finansowych przygotowanych na lata 2016 – 2019.

Dla jednostek wytwórczych, których zakładany okres ekonomicznej użyteczności wykracza poza rok 2019 określono wartość rezydualną na pozostały czas eksploatacji. Przyjęcie czteroletnich projekcji finansowych jest zasadne ze względu na fakt, iż brak jest, w obecnej sytuacji gospodarczej, wiarygodnych danych na kolejne okresy sprawozdawcze z powodu występowania dużej zmienności różnego rodzaju czynników, takich jak: ceny, stopy inflacji, kursy walutowe, stopy procentowe. Dodatkowym czynnikiem jest fakt, iż ścieżki cenowe od roku 2020 nie odzwierciedlają historycznych zależności pomiędzy cenami węgla i koks.

Przyjęte założenia

Poniżej przedstawiono założenia przy jakich dokonano wyliczenia dla testu z tytułu trwałej utraty wartości na 31 grudnia 2015 roku:

- uznanie za CGU odpowiednio:
 - Zakład Koksownia Dębieńsko,
 - Zakład Koksownia Jadwiga,
 - Zakład Koksownia Przyjaźń,
 - Zakład Koksownia Radlin,
- żywotności dla poszczególnych zakładów JSW KOKS:

- Zakład Koksownia Dębieńsko – do końca roku 2018 jako zakład produkcyjny, do roku 2028 jako sortownia,
- Zakład Koksownia Jadwiga – do końca roku 2028,
- Zakład Koksownia Przyjaźń – nie ustalono końcowej daty funkcjonowania,
- Zakład Koksownia Radlin - nie ustalono końcowej daty funkcjonowania,
- prognozy cen węgla i koksu na lata 2016-2019 na bazie raportu CRU z dnia 29 stycznia 2016 roku,
- stabilizacja wielkości produkcji koksu w latach 2016-2019,
- analizę utraty wartości ustalono w oparciu o najnowsze dane ekonomiczne opracowane w wartościach realnych i przy zastosowaniu średniego ważonego kosztu kapitału po opodatkowaniu (WACC) w okresie projekcji na poziomie 7,52%,
- uwzględnienie istniejących rezerw na świadczenia pracownicze oraz innych rezerw przypisanych do danej koksowni celem ustalenia wartości testowanego majątku,
- założenie braku wzrostów po okresie projekcji dla ostrożnej wyceny przepływów.

Ustalenie wartości odzyskiwalnej poszczególnych koksowni

W wyniku dokonanych obliczeń na dzień 31 grudnia 2015 roku ustalono wartość odzyskiwalną będącą wartością użytkową ośrodków wypracowujących środki pieniężne dla poszczególnych koksowni na poziomie (informacje podane tylko dla koksowni, dla których stwierdzono utratę wartości):

CGU (Koksownie)	Wartość odzyskiwalna	Kwota ujętego odpisu
Koksownia Dębieńsko	(44,2)	(23,0)
Koksownia Przyjaźń	1 264,5	(403,8)
Koksownia Radlin	103,9	(263,0)
RAZEM		(689,8)

Przeprowadzone testy dla jednostek wytwórczych segmentu koksowego wskazały na zasadność ujęcia na dzień 31 grudnia 2015 roku odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w wysokości 689,8 mln zł. Odpis ten dotyczy segmentu Koks i został ujęty w pozostałych kosztach w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów.

Istotny wpływ na zakres prowadzonej przez Grupę działalności ma Program restrukturyzacji, którego założenia zostały przyjęte przez Zarząd JSW uchwałą z dnia 20 kwietnia 2016 roku oraz Umowa restrukturyzacyjna, która zgodnie z zapisami Umowy o dalszej współpracy powinna zostać zawarta z Obligatariuszami do dnia 30 czerwca 2016 roku (włącznie).

Wysokość odpisów aktualizujących dokonanych w 2015 roku, w rozbiciu na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne, jest przedstawiona w Nocie 4 i 5.

Analiza wrażliwości

Wyniki analizy wrażliwości dla poszczególnych jednostek generujących środki pieniężne w Segmencie Koks wykazały, że najistotniejszy wpływ na wartość użytkową testowanych aktywów mają przede wszystkim zmiany przychodów oraz zmiany średniego ważonego kosztu.

Poniżej zaprezentowano szacowane zmiany odpisu aktualizującego wartość aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2015 roku w efekcie najistotniejszych zmian dla jednostek generujących dodatnie przepływy pieniężne w okresie prognozy.

Parametr	Zmiana	Wpływ na odpis aktualizujący (w mln zł)	
		Zwiększenie odpisu	Zmniejszenie odpisu
Zmiana przychodu w całym okresie prognozy	1%	-	298,2
	- 1%	304,2	-
Zmiana WACC (netto)	0,5 p.p.	91,1	-
	- 0,5 p.p.	-	104,2

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

4. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	Grunty	Budynki i budowle	Wyrobiska ruchowe *	Urządzenia techniczne i maszyny	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie **	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2015							
Wartość brutto	62,2	7 808,6	1 109,8	7 531,1	490,1	1 680,2	18 682,0
Umorzenie ***	-	(2 045,2)	-	(4 159,6)	(323,3)	(0,3)	(6 528,4)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	62,2	5 763,4	1 109,8	3 371,5	166,8	1 679,9	12 153,6
Zwiększenia	-	3,9	384,9	0,2	0,3	665,0	1 054,3
Zmiana wartości rezerwy na koszty likwidacji zakładu górniczego	-	59,7	-	-	-	-	59,7
Przesunięcia z rzeczowych aktywów trwałych w budowie	0,5	461,1	-	448,0	16,6	(926,2)	-
Zmniejszenia	-	(10,8)	(2,0)	(8,1)	(0,6)	-	(21,5)
Amortyzacja	-	(295,0)	(457,5)	(554,2)	(41,0)	-	(1 347,7)
Odpis aktualizujący - utworzenie	-	(1 906,2)	(335,0)	(778,2)	(23,2)	(231,9)	(3 274,5)
Odpis aktualizujący - odwrócenie	-	-	-	0,6	-	-	0,6
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	62,7	4 076,1	700,2	2 479,8	118,9	1 186,8	8 624,5
STAN NA 31 GRUDNIA 2015							
Wartość brutto	62,7	8 264,9	700,2	7 920,3	489,4	1 408,2	18 845,7
Umorzenie ***	-	(4 188,8)	-	(5 440,5)	(370,5)	(221,4)	(10 221,2)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	62,7	4 076,1	700,2	2 479,8	118,9	1 186,8	8 624,5

	Nota	Grunty	Budynki i budowle	Wyrobiska ruchowe *	Urządzenia techniczne i maszyny	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie **	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2014								
Wartość brutto		51,7	5 683,8	954,7	6 732,7	418,9	1 454,9	15 296,7
Umorzenie ***		-	(1 773,1)	-	(3 521,8)	(275,7)	(0,1)	(5 570,7)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		51,7	3 910,7	954,7	3 210,9	143,2	1 454,8	9 726,0
Zwiększenia		-	3,1	445,9	5,1	-	1 217,8	1 671,9
Zmiana wartości rezerwy na koszty likwidacji zakładu górniczego		-	67,2	-	-	-	-	67,2
Przesunięcia z rzeczowych aktywów trwałych w budowie		4,3	584,7	-	440,5	47,3	(1 076,8)	-
Nabycie jednostek gospodarczych	26	6,4	1 523,5	163,3	405,6	41,7	87,4	2 227,9
Zmniejszenia		(0,2)	(10,4)	-	(0,9)	(0,3)	(3,1)	(14,9)
Amortyzacja		-	(223,1)	(454,1)	(548,3)	(65,0)	-	(1 290,5)
Odpis aktualizujący - utworzenie		-	(92,3)	-	(141,5)	(0,1)	(0,2)	(234,1)
Odpis aktualizujący - odwrócenie		-	-	-	0,1	-	-	0,1
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		62,2	5 763,4	1 109,8	3 371,5	166,8	1 679,9	12 153,6
STAN NA 31 GRUDNIA 2014								
Wartość brutto		62,2	7 808,6	1 109,8	7 531,1	490,1	1 680,2	18 682,0
Umorzenie ***		-	(2 045,2)	-	(4 159,6)	(323,3)	(0,3)	(6 528,4)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		62,2	5 763,4	1 109,8	3 371,5	166,8	1 679,9	12 153,6

* Aktywowane koszty wyrobisk ruchowych ujęte zgodnie z zasadami opisanymi w Nocie 2.2.4.1. są rozliczane zgodnie z wielkością wydobycia węgla z danego rejonu ścianowego. W momencie rozliczenia następuje, co do zasady, faktyczna likwidacja wyrobiska ruchowego, stąd brak jest w tabeli wartości skumulowanego umorzenia

** Poniesione przez Grupę nakłady na inwestycje (za wyjątkiem nakładów na wyrobiska ruchowe) gromadzone są w „Rzeczowych aktywach trwałych w budowie”, a w miesiącu oddania do użytkowania przenoszone są do odpowiedniej grupy rodzajowej rzeczowych aktywów trwałych

*** Pozycja obejmuje umorzenie oraz odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych

Poniżej przedstawiono pozycje, w których ujęto amortyzację rzeczowych aktywów trwałych i rozliczenie wyrobisk ruchowych:

	31.12.2015	31.12.2014
Koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów	1 321,3	1 260,6
Koszty sprzedaży	4,9	2,2
Koszty administracyjne	20,1	22,1
Wartość świadczeń i rzeczowych aktywów trwałych wytworzonych na potrzeby własne	1,1	5,4
Pozostałe koszty	0,3	0,2
RAZEM AMORTYZACJA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH I ROZLICZENIE WYROBISK RUCHOWYCH	1 347,7	1 290,5

Odpisy z tytułu utraty wartości

Mając na uwadze utrzymującą się niekorzystną sytuację rynkową dla zakładów górniczych, ograniczone zasoby finansowe, drastyczny spadek cen węgla oraz nadpodaż węgla energetycznego - Zarząd JSW stwierdził konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości dla zakładów JSW na dzień 31 grudnia 2015 roku. Założenia przyjęte do przeprowadzenia testu zostały opisane w Nocie 3.1.

Istotny wpływ na zakres prowadzonej przez Grupę działalności ma Program restrukturyzacji, którego założenia zostały przyjęte przez Zarząd JSW uchwałą z dnia 20 kwietnia 2016 roku oraz Umowa restrukturyzacyjna, która zgodnie z zapisami Umowy o dalszej współpracy powinna zostać zawarta z Obligatariuszami do dnia 30 czerwca 2016 roku (włącznie).

Dokonany, w wyniku przeprowadzonych w JSW w 2015 roku testów na utratę wartości, odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych wynosi 2 531,7 mln zł. Odpis ten dotyczy segmentu Węgiel i został ujęty w pozostałych kosztach w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku, w wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości jednostek wytwórczych segmentu koksowego (spółka JSW KOKS), Grupa ujęła odpis aktualizujący rzeczowe aktywa trwałe w wysokości 689,6 mln zł. Odpis ten dotyczy segmentu Koks i został ujęty w pozostałych kosztach w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów.

Łączne odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe na dzień 31 grudnia 2015 roku wynoszą 3 451,3 mln zł (na 31 grudnia 2014 roku: 300,8 mln zł). W bieżącym okresie utworzono odpis z tytułu utraty wartości w kwocie 3 274,5 mln zł, rozwiązano w kwocie 0,6 mln zł i wykorzystano 123,4 mln zł odpisu aktualizującego.

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych ujmowane jest w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów w pozycji „pozostałe koszty/przychody”.

Pozostałe informacje dotyczące rzeczowych aktywów trwałych

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość netto rzeczowych aktywów trwałych stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań wynosi 2 483,3 mln zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 2 673,3 mln zł) i dotyczy głównie zabezpieczenia spłaty wierzycelności wynikających z Umowy programu emisji obligacji z dnia 30 lipca 2014 roku wraz z późniejszymi zmianami. Zabezpieczenia obligacji zostały opisane w Nocie 18. Rzeczowe aktywa trwałe stanowiące zabezpieczenie zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zostały zaprezentowane w Nocie 16.

W 2015 roku wartość aktywowanych kosztów finansowania w rzeczowych aktywach trwałych w budowie wynosiła 5,2 mln zł (w 2014 roku: 4,8 mln zł).

5. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

	Informacja geologiczna	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Pozostałe wartości niematerialne	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2015				
Wartość brutto	26,9	93,5	114,2	234,6
Umorzenie	(12,3)	(7,4)	(58,7)	(78,4)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	14,6	86,1	55,5	156,2
Zwiększenia	0,6	0,4	22,5	23,5
Zmniejszenia	-	-	(13,4)	(13,4)
Amortyzacja	(1,7)	(1,6)	(11,3)	(14,6)
Odpis aktualizujący - utworzenie	(1,6)	(4,0)	(0,3)	(5,9)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	11,9	80,9	53,0	145,8
STAN NA 31 GRUDNIA 2015				
Wartość brutto	27,5	94,8	118,6	240,9
Umorzenie	(15,6)	(13,9)	(65,6)	(95,1)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	11,9	80,9	53,0	145,8

	Nota	Informacja geologiczna	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Pozostałe wartości niematerialne	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2014					
Wartość brutto		25,7	28,6	106,2	160,5
Umorzenie		(10,9)	(5,6)	(66,1)	(82,6)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		14,8	23,0	40,1	77,9
Zwiększenia		0,8	0,9	40,9	42,6
Nabycie jednostek gospodarczych	26	0,4	63,1	0,6	64,1
Zmniejszenia		-	-	(16,8)	(16,8)
Amortyzacja		(1,4)	(0,9)	(9,9)	(12,2)
Odpis aktualizujący - odwrócenie		-	-	0,6	0,6
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		14,6	86,1	55,5	156,2
STAN NA 31 GRUDNIA 2014					
Wartość brutto		26,9	93,5	114,2	234,6
Umorzenie		(12,3)	(7,4)	(58,7)	(78,4)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		14,6	86,1	55,5	156,2

Amortyzacja wartości niematerialnych

Poniżej przedstawiono pozycje, w których ujęto amortyzację wartości niematerialnych:

	31.12.2015	31.12.2014
Koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów	10,6	8,1
Koszty sprzedaży	0,3	-
Koszty administracyjne	3,7	4,1
RAZEM AMORTYZACJA WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	14,6	12,2

Prawo użytkowania wieczystego gruntu

JSW posiada następujące prawa użytkowania wieczystego gruntu nie ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym:

	31.12.2015	31.12.2014
Powierzchnia (tys. m ²)	11 339	11 959
Wartość (mln zł)	92,4	98,9

Przyszłe opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów zostały przedstawione w Nocie 39.

Odpisy z tytułu utraty wartości

Mając na uwadze utrzymującą się niekorzystną sytuację rynkową dla zakładów górniczych, ograniczone zasoby finansowe, drastyczny spadek cen węgla oraz nadpodaż węgla energetycznego - Zarząd JSW stwierdził konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości dla zakładów JSW na dzień 31 grudnia 2015 roku. Założenia przyjęte do przeprowadzenia testu zostały opisane w Nocie 3.1.

Istotny wpływ na zakres prowadzonej przez Grupę działalności ma Program restrukturyzacji, którego założenia zostały przyjęte przez Zarząd JSW uchwałą z dnia 20 kwietnia 2016 roku oraz Umowa restrukturyzacyjna, która zgodnie z zapisami Umowy o dalszej współpracy powinna zostać zawarta z Obligatariuszami do dnia 30 czerwca 2016 roku (włącznie).

Dokonany, w wyniku przeprowadzonych w JSW w 2015 roku testów na utratę wartości, odpis aktualizujący wartości niematerialne wynosi 1,9 mln zł. Odpis ten dotyczy segmentu Węgiel i został ujęty w pozostałych kosztach w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku, w wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości jednostek wytwórczych segmentu koksowego (spółka JSW KOKS), Grupa ujęła odpis aktualizujący wartości niematerialne w wysokości 0,2 mln zł. Odpis ten dotyczy segmentu Koks i został ujęty w pozostałych kosztach w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów.

Łączne odpisy aktualizujące wartości niematerialne na dzień 31 grudnia 2015 roku wynoszą 6,5 mln zł (na 31 grudnia 2014 roku: 1,8 mln zł). W 2015 roku utworzono odpis z tytułu utraty wartości w kwocie 5,9 mln zł i wykorzystano 1,2 mln zł odpisu aktualizującego.

Pozostałe informacje dotyczące wartości niematerialnych

W 2015 roku i w 2014 roku nie wystąpiły w Grupie skapitalizowane koszty finansowania zewnętrznego wartości niematerialnych.

Świadcstwa pochodzenia energii

W wartościach niematerialnych Jednostka dominująca prezentuje świadectwa pochodzenia energii nabyte w celu spełnienia obowiązku ich umorzenia wynikającego z przepisów Prawa energetycznego. Ze względu na ich specyficzny charakter, wydatki na nabycie świadectw pochodzenia energii zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej.

Poniżej została zaprezentowana zmiana stanu wartości świadectw pochodzenia energii:

ŚWIADECTWA POCHODZENIA ENERGII	31.12.2015	31.12.2014
Wartość księgowa netto na początek okresu	5,6	-
Zwiększenia	19,2	22,3
Zmniejszenia/umorzenie świadectw pochodzenia energii	(12,6)	(16,7)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO NA KONIEC OKRESU	12,2	5,6

6. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

	2015	2014
STAN NA 1 STYCZNIA		
Wartość księgowa netto na początek okresu	23,6	22,5
Zwiększenia	-	1,7
Amortyzacja	(0,6)	(0,6)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	23,0	23,6
STAN NA 31 GRUDNIA		
Wartość brutto	31,0	31,0
Umorzenie *	(8,0)	(7,4)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	23,0	23,6

* Pozycja obejmuje umorzenie oraz odpis aktualizujący nieruchomości inwestycyjne

Składnikiem inwestycji w nieruchomości jest budynek hotelu „Różany Gaj” oddany niezależnemu operatorowi do prowadzenia działalności handlowej, którego wartość księgowa na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 23,0 mln zł. Nieruchomość została przekazana do użytkowania w IV kwartale 2012 roku. Przewidywany okres użytkowania nieruchomości inwestycyjnej wynosi 40 lat. Nieruchomości inwestycyjne amortyzowane są metodą liniową przez okres ich użytkowania. Dla wyceny nieruchomości inwestycyjnych JSW stosuje model ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. W ocenie JSW w 2015 roku nie zaistniały żadne przesłanki, które spowodowałyby zmianę wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej. Zostało to potwierdzone wyceną sporządzoną przez niezależnego rzeczoznawcę z dnia 16 stycznia 2015 roku, gdzie ustalono wartość godziwą nieruchomości inwestycyjnej w wysokości 24,5 mln zł. Wartość tę uznaje się za odpowiadającą wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2015 roku.

W dniu 4 listopada 2015 roku Zarząd JSW podjął uchwałę w sprawie sprzedaży, w formie przetargu ustnego, nieruchomości zabudowanej budynkiem hotelu „Różany Gaj” wraz z wyposażeniem. W terminie określonym w ogłoszeniu przetargowym nie została złożona żadna oferta kupna hotelu, w związku z tym przetarg, który odbył się w dniu 17 grudnia 2015 roku, nie przyniósł rezultatu. Po dniu kończącym okres sprawozdawczy, Zarząd JSW ogłosił kolejny przetarg na sprzedaż nieruchomości zabudowanej budynkiem hotelu „Różany Gaj” wraz z wyposażeniem oraz infrastrukturą towarzyszącą. Przetarg, który odbył się w dniu 14 kwietnia 2016 roku, nie przyniósł rezultatu, gdyż w terminie określonym w ogłoszeniu przetargowym nie została złożona żadna oferta kupna hotelu.

Wydatki na nabycie nieruchomości inwestycyjnych zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w pozycji „nabycie rzeczowych aktywów trwałych”.

Przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	Nota	2015	2014
Przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	25	1,0	0,9
Bezpośrednie koszty operacyjne generujące w danym okresie przychody z czynszów	28	(1,0)	(1,0)
Bezpośrednie koszty operacyjne nie generujące w danym okresie przychodów z czynszów		-	-

7. POZOSTAŁE DŁUGOTERMINOWE AKTYWA

	31.12.2015	31.12.2014
Długoterminowe aktywa finansowe:	301,7	304,1
Obligacje Skarbu Państwa	-	1,2
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych *	301,7	302,9
Udziały i akcje w jednostkach pozostałych	0,2	0,2
Pozostałe należności niefinansowe	8,9	9,6
RAZEM POZOSTAŁE DŁUGOTERMINOWE AKTYWA	310,8	313,9

* Pozycja ta obejmuje środki zgromadzone w celu finansowania całkowitej lub częściowej likwidacji zakładu górniczego (Nota 2.2.14)

Wszystkie długoterminowe aktywa finansowe wyrażone są w złotych polskich.

Wartość godziwa długoterminowych aktywów finansowych nie różni się istotnie od ich wartości księgowej.

8. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

Aktywa finansowe po przeliczeniu na PLN:

	31.12.2015			31.12.2014		
	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Forwardy walutowe:						
– EUR	0,7	1,5	2,2	1,9	0,8	2,7
– USD	0,1	0,5	0,6	0,2	-	0,2
RAZEM, W TYM	0,8	2,0	2,8	2,1	0,8	2,9
część długoterminowa	-	-	-	-	-	-
część krótkoterminowa	0,8	2,0	2,8	2,1	0,8	2,9

Zobowiązania finansowe po przeliczeniu na PLN:

	31.12.2015			31.12.2014		
	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Forwardy walutowe:						
– EUR	0,3	0,2	0,5	0,5	3,2	3,7
– USD	0,3	0,8	1,1	7,0	4,3	11,3
IRS:						
– PLN	1,2	-	1,2	0,3	-	0,3
RAZEM, W TYM	1,8	1,0	2,8	7,8	7,5	15,3
część długoterminowa	0,9	-	0,9	0,3	-	0,3
część krótkoterminowa	0,9	1,0	1,9	7,5	7,5	15,0

Pochodny instrument finansowy jest zaliczany do krótkoterminowych instrumentów finansowych jeżeli termin rozliczenia tego instrumentu lub jego części przypada w okresie do jednego roku licząc od dnia kończącego okres sprawozdawczy. Jeżeli termin rozliczenia instrumentu finansowego przypada w okresie powyżej roku licząc od dnia kończącego okres sprawozdawczy taki instrument lub jego część zaliczamy do długoterminowych instrumentów finansowych.

Wartości nominalne kontraktów wyrażone w poszczególnych walutach przedstawia poniższa tabela:

Kontrakt	Waluta	31.12.2015		31.12.2014	
		Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
FORWARD WALUTOWY	EUR	50,0	37,6	55,7	68,3
	kupno	-	-	-	-
	sprzedaż	50,0	37,6	55,7	68,3
FORWARD WALUTOWY	USD	9,6	7,9	36,1	11,4
	kupno	-	-	-	-
	sprzedaż	9,6	7,9	36,1	11,4
IRS	PLN	102,6	-	36,9	-
		102,6	-	36,9	-

9. ZAPASY

	31.12.2015	31.12.2014
Materiały	54,3	66,6
Produkcja w toku	7,0	7,6
Wyroby gotowe	425,2	456,4
Towary	5,4	7,6
RAZEM	491,9	538,2

Zapas wyrobów gotowych na dzień 31 grudnia 2015 roku obejmuje m.in. zapas 195,6 tys. ton o wartości 30,4 mln zł węgla sprzedanego zgodnie z postanowieniami przepisów prawa i przechowywanego przez JSW na swoim terenie, który nie mógł zostać zakwalifikowany do sprzedaży ze względu na postanowienia MSR 18 „Przychody”.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów przedstawia poniższa tabela:

	2015	2014
STAN NA 1 STYCZNIA	55,6	29,6
Utworzenie odpisu	148,1	91,1
Wykorzystanie odpisu	(128,9)	(63,1)
Odwrócenie odpisu	(8,9)	(2,0)
STAN NA 31 GRUDNIA	65,9	55,6

Utworzenie i odwrócenie kwot odpisu z tytułu utraty wartości zapasów zostało ujęte w pozycji „koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów” w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów ujęte w 2015 roku dotyczą wyrobów gotowych, produkcji w toku oraz materiałów i towarów.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów są dokonywane zgodnie z zasadami określonymi w Nocie 2.2.11.

10. NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

Nota	31.12.2015	31.12.2014
Należności handlowe brutto	530,6	766,1
Odpis aktualizujący	(78,5)	(82,6)
Należności handlowe netto	452,1	683,5
Czynne rozliczenia międzykresowe	9,4	9,7
Przedpłaty	36,6	45,6
Należności z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	66,2	124,5
Pozostałe należności *	70,3	144,9
	27	
NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI RAZEM	634,6	1 008,2

* W tej pozycji prezentowane są m.in. należności od gmin z tytułu spornego podatku od nieruchomości od podziemnych wyrobisk górniczych, które na dzień 31 grudnia 2015 roku wynoszą 39,9 mln zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 119,3 mln zł). Okres realizacji tych należności może sięgnąć do kilku lat.

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności nie różni się istotnie od ich wartości księgowej.

W pozostałych należnościach są prezentowane również należności od gmin z tytułu spornego podatku od nieruchomości od podziemnych wyrobisk górniczych. Na skutek wydania przez NSA wyroku z dnia 29 września 2014 roku większość z toczonych sporów w zakresie podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych uległa przedawnieniu. W konsekwencji tego JSW z zapłaconych w latach wcześniejszych kwot spornego podatku od nieruchomości odzyskała kwotę 181,4 mln zł, co zostało szerzej opisane w Nocie 38.

Struktura walutowa należności handlowych Grupy po przeliczeniu na PLN przedstawia się następująco:

	31.12.2015	31.12.2014
Należności handlowe [PLN]	342,5	483,7
Należności handlowe [EUR]	107,1	174,7
Należności handlowe [USD]	2,5	25,1
NALEŻNOŚCI HANDLOWE RAZEM	452,1	683,5

Terminy spłaty należności handlowych wynoszą w większości przypadków 30 dni. Należności główne przeterminowane powyżej 180 dni obejmuje się odpisem aktualizującym do wysokości nie objętej zabezpieczeniem. Odpisem aktualizującym obejmuje się należności odsetkowe przeterminowane powyżej 90 dni. Zasady tworzenia odpisów aktualizujących należności opisane zostały w Nocie 2.2.13.

Grupa dokonuje systematycznej miesięcznej analizy przeterminowania należności dla poszczególnych kontrahentów. W przypadku przekroczenia okresów przeterminowania tworzony jest odpis aktualizujący dla danego kontrahenta. Dodatkowo w przypadku powzięcia informacji o zagrożeniu upadłością lub niewypłacalnością danego kontrahenta, Grupa tworzy odpis aktualizujący niezależnie od terminów wymagalności.

Strukturę wiekową należności handlowych według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku przedstawia poniższa tabela:

	Nieprzeterminowane	Przeterminowane					Razem
		do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 do 6 miesięcy	od 6 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy	
Należności handlowe brutto	433,1	34,1	2,0	2,0	1,5	* 57,9	530,6
Odpis aktualizujący	(2,4)	(16,3)	(0,3)	(0,1)	(1,5)	(57,9)	(78,5)
NALEŻNOŚCI HANDLOWE NETTO	430,7	17,8	1,7	1,9	-	-	452,1

* *Pozycje te dotyczą należności handlowych objętych w większości postępowaniami upadłościowymi oraz należności handlowych po wyrokach sądowych. Należności te są w całości objęte odpisem aktualizującym.*

Strukturę wiekową należności handlowych według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawia poniższa tabela:

	Nieprzeterminowane	Przeterminowane					Razem
		do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 do 6 miesięcy	od 6 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy	
Należności handlowe brutto	661,8	23,5	4,3	1,1	2,3	* 73,1	766,1
Odpis aktualizujący	(6,0)	-	(0,4)	(0,8)	(2,3)	(73,1)	(82,6)
NALEŻNOŚCI HANDLOWE NETTO	655,8	23,5	3,9	0,3	-	-	683,5

* *Pozycje te dotyczą należności handlowych objętych w większości postępowaniami upadłościowymi oraz należności handlowych po wyrokach sądowych. Należności te są w całości objęte odpisem aktualizującym.*

Zmiany stanu odpisu aktualizującego należności handlowe przedstawia poniższa tabela:

	2015	2014
STAN NA 1 STYCZNIA	82,6	97,2
Utworzenie odpisu	9,4	4,3
Nabycie jednostek gospodarczych	-	1,3
Wykorzystanie odpisu na należności nieściągalne	(2,7)	(15,4)
Odwrocenie kwot niewykorzystanych	(10,8)	(4,8)
STAN NA 31 GRUDNIA	78,5	82,6

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności prezentowane jest w kosztach administracyjnych w zakresie należności głównych oraz w pozostałych kosztach/przychodach w zakresie odsetek za nieterminową płatność.

11. INNE KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

Nota	31.12.2015	31.12.2014
Lokaty bankowe	2,0	0,2
Obligacje Skarbu Państwa	1,1	-
RAZEM INNE KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	3,1	0,2

Lokaty bankowe o terminie zapadalności od 3 do 12 miesięcy wyrażone są w złotych polskich.

12. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	31.12.2015	31.12.2014
Środki pieniężne w banku i w kasie	322,6	556,4
Krótkoterminowe depozyty bankowe	27,8	164,1
RAZEM	350,4	720,5
w tym: o ograniczonej możliwości dysponowania	102,4	20,7

Wartość środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania wynosi na dzień 31 grudnia 2015 roku 102,4 mln zł (31 grudnia 2014 roku: 20,7 mln zł) i obejmuje głównie wadia, zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz środki pozyskane z emisji obligacji SEJ przeznaczone na wybrane zadania inwestycyjne.

Struktura walutowa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów Grupy po przeliczeniu na PLN przedstawia się następująco:

	31.12.2015	31.12.2014
PLN		
Środki pieniężne w banku i w kasie	289,3	530,0
Krótkoterminowe depozyty bankowe	26,7	143,1
RAZEM	316,0	673,1
EUR		
Środki pieniężne w banku i w kasie	21,7	26,3
Krótkoterminowe depozyty bankowe	0,9	3,2
RAZEM	22,6	29,5
USD		
Środki pieniężne w banku i w kasie	11,6	-
Krótkoterminowe depozyty bankowe	0,2	17,9
RAZEM	11,8	17,9
RAZEM	350,4	720,5

Składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych i skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej są tożsame.

13. KAPITAŁ PODSTAWOWY

	Liczba akcji (w tys. sztuk)	Akcje zwykłe wartość nominalna	Korekta hiperinflacyjna	Razem
Stan na 31 grudnia 2014 roku	117 412	587,0	664,9	1 251,9
Stan na 31 grudnia 2015 roku	117 412	587,0	664,9	1 251,9

Na dzień 31 grudnia 2015 roku kapitał zakładowy JSW wynosił 587 057 980 zł i dzielił się na 117 411 596 akcji zwykłych nieuprzywilejowanych co do głosu, w pełni opłaconych, o wartości nominalnej 5,00 zł każda. Wszystkie akcje były wyemitowane i zarejestrowane na dzień kończący okres sprawozdawczy. Ogólna liczba głosów wynikająca z wszystkich wyemitowanych przez JSW akcji odpowiada 117 411 596 głosom na Walnym Zgromadzeniu JSW.

Kapitał zakładowy Jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2015 roku składa się z następujących serii akcji:

Seria	Liczba akcji (szt.)
A	99 524 020
B	9 325 580
C	2 157 886
D	6 404 110
RAZEM	117 411 596

Na dzień 31 grudnia 2015 roku i na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego struktura akcjonariatu JSW przedstawia się następująco :

Akcjonariusz	Ilość akcji	Liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu	Procentowy udział w kapitale zakładowym	Procentowy udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu
Skarb Państwa	64 775 542	64 775 542	55,16%	55,16%
Pozostali akcjonariusze	52 636 054	52 636 054	44,84%	44,84%
RAZEM	117 411 596	117 411 596	100,00%	100,00%

JSW nie posiada szczegółowego zestawienia struktury akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2015 roku ani na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. W okresie sprawozdawczym JSW nie otrzymała informacji o przekroczeniu progów procentowych ogólnej liczby głosów określonych w art. 69 ust. 1 Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Informacje zawarte w powyższym zestawieniu zostały przekazane Raportem bieżącym nr 40/2012 w dniu 30 listopada 2012 roku sporządzonym na podstawie ostatniego ustawowego zawiadomienia otrzymanego od Skarbu Państwa. Zgodnie z Raportem bieżącym nr 62/2015 z dnia 24 listopada 2015 roku akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w dniu 23 listopada 2015 roku był Skarb Państwa z liczbą głosów 64 392 893, co stanowiło 54,84% udziału w głosach ogółem.

14. KAPITAŁ Z TYTUŁU WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Zmiana stanu kapitału z tytułu wyceny instrumentów finansowych:

	31.12.2015	31.12.2014
Stan na początek okresu	(56,8)	-
Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających	(40,5)	(70,9)
Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających odniesiona do wyniku finansowego okresu wynikająca z realizacji pozycji zabezpieczanej	(0,4)	0,8
Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających odniesiona w nakłady inwestycyjne okresu wynikająca z realizacji pozycji zabezpieczanej	0,2	-
Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających odniesiona do wyniku finansowego okresu wynikająca z braku realizacji pozycji zabezpieczanej	3,8	-
Podatek odroczoney	7,0	13,3
STAN NA KONIEC OKRESU	(86,7)	(56,8)

Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych obejmuje wycenę instrumentów zabezpieczających spełniających kryteria rachunkowości zabezpieczeń.

W bieżącym okresie sprawozdawczym w wyniku wyceny transakcji zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne ujęto w innych całkowitych dochodach kwotę (29,9) mln zł, z czego:

- kwota 10,8 mln zł stanowi dodatnią wycenę wynikającą ze zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających w części skutecznej,
- kwota (9,3) mln zł stanowi ujemną wycenę wynikającą ze zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających w części skutecznej,
- kwota (0,4) mln zł stanowi wartość odniesioną do wyniku finansowego okresu wynikającą z realizacji pozycji zabezpieczanej,
- kwota 0,2 mln zł stanowi wartość odniesioną w nakłady inwestycyjne okresu wynikającą z realizacji pozycji zabezpieczanej,
- kwota 3,8 mln zł stanowi wartość odniesioną do wyniku finansowego okresu wynikającą z braku realizacji pozycji zabezpieczanej,
- kwota (42,0) mln zł stanowi wartość ujemnych różnic kursowych z wyceny wyemitowanych obligacji w części skutecznej,
- kwota 7,0 mln zł stanowi skutek podatkowy od powyższych pozycji (podatek odroczoney).

15. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

Wskaźnik dywidendy na akcję wylicza się jako iloraz dywidendy przypadającej na akcjonariuszy Jednostki dominującej oraz liczby akcji zwykłych na dzień dywidendy.

	2015	2014
Dywidendy	-	-
Liczba akcji zwykłych na dzień dywidendy (szt.)	117 411 596	117 411 596
DYWIDENDA NA AKCJĘ (W ZŁOTYCH NA JEDNĄ AKCJĘ)	-	-

Dywidenda za rok 2013

Zarząd JSW nie rekomendował Walnemu Zgromadzeniu JSW wypłaty dywidendy za rok 2013, z uwagi na nabycie w 2014 roku kluczowych aktywów górniczych (nabycie przez JSW zorganizowanej części przedsiębiorstwa Kompania Węglowa S.A. obejmującej kopalnię Knurów-Szczygłowice) oraz realizowany program inwestycyjny. Zwyczajne Walne Zgromadzenie JSW uchwałą z dnia 22 maja 2014 roku podjęło decyzję o niewypłaceniu dywidendy za rok 2013. Zgodnie z ww. uchwałą osiągnięty przez JSW w 2013 roku zysk netto został w całości przeznaczony na kapitał rezerwowy, z przeznaczeniem na sfinansowanie programu inwestycyjnego JSW.

Pokrycie straty za rok 2014

Zwyczajne Walne Zgromadzenie JSW uchwałą z dnia 2 czerwca 2015 roku postanowiło pokryć stratę netto za rok 2014 w wysokości 684,3 mln zł w całości z kapitału zapasowego.

Propozycja pokrycia straty za rok 2015

W 2015 roku Jednostka dominująca poniosła stratę netto w wysokości 2 786,7 mln zł, którą Zarząd JSW będzie proponował pokryć z kapitału zapasowego.

16. KREDYTY I POŻYCZKI

	31.12.2015	31.12.2014
DŁUGOTERMINOWE:	81,9	105,3
Kredyty bankowe	66,6	65,4
Pożyczki	15,3	39,9
KRÓTKOTERMINOWE:	95,3	100,5
Kredyty bankowe	69,1	59,8
Pożyczki	26,2	40,7
RAZEM	177,2	205,8

Wartość godziwa kredytów i pożyczek nie różni się istotnie od ich wartości księgowej.

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według terminu zapadalności na dzień 31 grudnia 2015 roku:

Waluta kredytu/ pożyczki	Wartość kredytu/ pożyczki na koniec okresu sprawozdawczego	Z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:				
		krótkoterminowe	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
kredyty						
PLN	135,7	69,1	25,6	19,7	21,3	-
pożyczki						
PLN	41,5	26,2	8,8	4,1	2,4	-
RAZEM	177,2	95,3	34,4	23,8	23,7	-

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według terminu zapadalności na dzień 31 grudnia 2014 roku:

Waluta kredytu/ pożyczki	Wartość kredytu/ pożyczki na koniec okresu sprawozdawczego	Z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:				
		krótkoterminowe	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
kredyty						
PLN	125,2	59,8	38,9	15,8	10,7	-
pożyczki						
PLN	80,6	40,7	24,6	9,3	5,6	0,4
RAZEM	205,8	100,5	63,5	25,1	16,3	0,4

Zmianę stanu kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku przedstawia poniższa tabela:

	31.12.2015	31.12.2014
STAN NA 1 STYCZNIA	205,8	265,8
Zmiana stanu kredytów i pożyczek:		
- zaciągnięcie	74,2	16,8
- spłata	(103,7)	(73,6)
- zmiana wyceny	0,9	1,5
- umorzenie pożyczek	-	(4,7)
STAN NA 31 GRUDNIA	177,2	205,8

Grupa dysponuje następującymi niewykorzystanymi liniami kredytowymi:

	31.12.2015	31.12.2014
Niewykorzystane linie kredytowe	16,3	196,6

Na dzień 31 grudnia 2015 roku spółka JSW KOKS posiada umowę kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego w kwocie 94,8 mln zł, której możliwość uruchomienia uzależniona jest od spełnienia dodatkowych warunków w zakresie Programu restrukturyzacji Grupy Kapitałowej JSW.

Średnie oprocentowanie kredytów i pożyczek:

	31.12.2015	31.12.2014
PLN	3,39%	3,56%

Kredyty i pożyczki na dzień 31 grudnia 2015 roku zostały zabezpieczone w następujący sposób:

- hipoteki na nieruchomościach w wysokości 794,3 mln zł,
- zastawy rejestrowe na rzeczach ruchomych w kwocie 800,0 mln zł,
- przelew wierzycelności wynikających z wybranych kontraktów w wysokości 88,8 mln zł,
- poręczenia w kwocie 29,6 mln zł,
- gwarancje bankowe w kwocie 20,9 mln zł.

W przypadku zabezpieczenia kredytów i pożyczek na aktywach trwałych dodatkowe zabezpieczenie stanowi cesja praw z umów ubezpieczenia tych aktywów. Ponadto stosowaną formą zabezpieczenia wierzycelności z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek są weksle in blanco.

Dodatkowym zabezpieczeniem kredytów spółek JSW KOKS i WZK Victoria są zastawy rejestrowe na akcjach posiadanych przez JSW w tych spółkach.

17. ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie na poziomie sprawozdań finansowych poszczególnych spółek Grupy i w związku z tym w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazuje się następujące kwoty:

	31.12.2015	31.12.2014
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
- przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	1 061,1	890,4
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	352,1	154,0
RAZEM	1 413,2	1 044,4
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
- przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	230,8	593,4
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	5,3	56,2
RAZEM	236,1	649,6
AKTYWA Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	1 219,2	436,9
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	42,1	42,1

Zmiana stanu odroczonego podatku dochodowego przedstawia się następująco:

	2015	2014
Nadwyżka aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego - STAN NA 1 STYCZNIA	394,8	126,3
Uznanie/(obciążenie) zysku/straty netto	778,6	231,4
Nabycie jednostek gospodarczych	-	(61,9)
Zwiększenie/(zmniejszenie) innych całkowitych dochodów	3,7	99,0
Nadwyżka aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego - STAN NA 31 GRUDNIA	1 177,1	394,8
w tym:		
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 219,2	436,9
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	42,1	42,1

Zmiana stanu aktywa i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego przez kompensatą:

AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Rezerwy	Niewypłacone wynagrodzenia i inne świadczenia	Strata podatkowa	Wycena rzeczowych aktywów trwałych	Pozostałe	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2014	453,3	81,8	19,6	63,4	-	76,2	694,3
(Obciążenie)/uznanie zysku/straty netto	12,9	(1,5)	3,3	159,7	-	(1,5)	172,9
Nabycie jednostek gospodarczych	45,9	32,2	0,1	-	-	-	78,2
Zwiększenie/(zmniejszenie) innych całkowitych dochodów	85,7	-	-	-	-	13,3	99,0
STAN NA 31 GRUDNIA 2014	597,8	112,5	23,0	223,1	-	88,0	1 044,4
(Obciążenie)/uznanie zysku/straty netto	(417,9)	372,5	57,0	(14,5)	337,5	30,5	365,1
Zwiększenie/(zmniejszenie) innych całkowitych dochodów	(3,3)	-	-	-	-	7,0	3,7
STAN NA 31 GRUDNIA 2015	176,6	485,0	80,0	208,6	337,5	125,5	1 413,2

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Wartość wyrobisk ruchomych	Wycena pozostałych rzeczowych aktywów trwałych	Pozostałe	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2014	181,4	331,1	55,5	568,0
Obciążenie/(uznanie) zysku/straty netto	29,4	(90,9)	3,0	(58,5)
Nabycie jednostek gospodarczych	-	140,1	-	140,1
STAN NA 31 GRUDNIA 2014	210,8	380,3	58,5	649,6
Obciążenie/(uznanie) zysku/straty netto	(77,8)	(323,8)	(11,9)	(413,5)
STAN NA 31 GRUDNIA 2015	133,0	56,5	46,6	236,1

Poniżej przedstawiono okresy, w których zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych najpóźniej mogą zostać rozliczone aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty podatkowej:

	Okres rozliczenia					Razem
	2016	2017	2018	2019	2020	
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty podatkowej	7,9	35,5	93,7	70,5	1,0	208,6

18. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

	31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	1 441,9	1 309,1
RAZEM	1 441,9	1 309,1
w tym:		
długoterminowe	102,6	36,9
krótkoterminowe	1 339,3	1 272,2

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych w podziale na waluty (po przeliczeniu na PLN):

	31.12.2015	31.12.2014
- PLN	825,5	735,9
- USD	616,4	573,2
RAZEM	1 441,9	1 309,1

Analiza wrażliwości na ryzyko związane ze zmianami kursów walut oraz stóp procentowych została przedstawiona w Nocie 36.1.

Emisja obligacji przez Jednostkę dominującą

W dniu 30 lipca 2014 roku JSW zawarła z PKO Bank Polski, BGK, ING Bank Śląski oraz PZU FIZAN Umowę Programu Emisji Obligacji. Emisja obligacji nastąpiła w dniu 6 sierpnia 2014 roku. Emisja objęła 70 000 szt. obligacji imiennych denominowanych w PLN o wartości nominalnej 10 000,00 PLN każda, o łącznej wartości nominalnej 700 000 000 PLN oraz 16 375 obligacji imiennych denominowanych w USD o wartości nominalnej 10 000,00 USD każda, o łącznej wartości nominalnej 163 750 000 USD. Środki pozyskane z emisji obligacji zostały wykorzystane na sfinansowanie nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa w postaci zakładu górniczego Kopalnia Węgla Kamiennego Knurów-Szczygłowice. Obligacje zostały wyemitowane na podstawie art. 9 pkt 3 Ustawy o Obligacjach i nie były oferowane w ramach oferty publicznej w rozumieniu Ustawy o Ofercie Publicznej, ani nie były przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym w rozumieniu Ustawy o Obrocie instrumentami finansowymi.

Zgodnie z Programem Emisji Obligacji z dnia 30 lipca 2014 roku obligacje były obligacjami zabezpieczonymi w formie:

- poręczeń udzielonych przez JSW KOKS (do kwoty stanowiącej 100% kapitałów własnych według stanu na dzień 2 stycznia 2014 roku, tj. do kwoty 2 218,5 mln zł) oraz WZK Victoria (do kwoty stanowiącej 100% kapitałów własnych według stanu na koniec roku obrotowego poprzedzającego udzielenie poręczenia, tj. 405,4 mln zł),
- hipotek na nieruchomościach będących przedmiotem własności lub wieczystego użytkowania Jednostki dominującej, wchodzących w skład zorganizowanych części przedsiębiorstwa JSW w postaci KWK Knurów-Szczygłowice oraz KWK Pniówek,
- zastawów rejestrowych na aktywach ruchomych KWK Knurów-Szczygłowice i KWK Pniówek,
- zastawów rejestrowych na wierzytelnościach z trzech umów handlowych,
- zastawów rejestrowych na rachunkach bankowych JSW.

Powyższe hipoteki na nieruchomościach i zastawy rejestrowe stanowią zabezpieczenie do wysokości 1 050 000 000 zł oraz 245 625 000 USD.

Oprocentowanie obligacji w PLN jest zmienne i ustalane w skali roku w oparciu o stawkę WIBOR 6M powiększoną o stałą marżę, natomiast oprocentowanie obligacji w USD jest zmienne i ustalane w skali roku w oparciu o stawkę LIBOR 6M powiększoną o stałą marżę.

Zgodnie z podpisanymi Warunkami Emisji Obligacji, Obligatariusze mają prawo żądać wcześniejszego wykupu posiadanych obligacji w przypadku wystąpienia Podstawy Skorzystania z Opcji Wcześniejszego Wykupu za Zgodą lub w razie wystąpienia Przypadku Niewypełnienia Zobowiązania. Zgodnie z Programem Emisji, JSW (bezpośrednio lub za pośrednictwem członka Grupy) zobowiązana była do przeprowadzenia, do 30 lipca 2015 roku, procesu emisji obligacji na międzynarodowych rynkach kapitałowych w celu dokonania wcześniejszego wykupu wszystkich obligacji wyemitowanych w ramach Programu Emisji („Obligacje na Międzynarodowych Rynkach Kapitałowych”). W przypadku pozyskania takich środków JSW zobowiązała się niezwłocznie dokonać wykupu wszystkich obligacji wyemitowanych w ramach Programu Emisji. Zgodnie z Programem Emisji, każdy Obligatariusz będzie uprawniony do żądania wcześniejszego wykupu posiadanych przez niego obligacji w przypadku:

- niewykupienia wszystkich obligacji wyemitowanych w ramach Programu Emisji ze środków pozyskanych w wyniku procesu emisji Obligacji na Międzynarodowych Rynkach Kapitałowych, niezwłocznie po ich uzyskaniu przez JSW, lub
- niewyemitowania przez JSW (bezpośrednio lub za pośrednictwem członka Grupy) obligacji na Międzynarodowych Rynkach Kapitałowych do 30 lipca 2015 roku lub wyemitowania w kwocie nie pozwalającej dokonać wykupu wszystkich obligacji wyemitowanych w ramach Programu Emisji.

JSW, z uwagi na warunki rynkowe, podjęła decyzję o nieuruchomieniu planowanej emisji euroobligacji, o czym poinformowała Raportem bieżącym nr 32/2014. JSW zwróciła się do Obligatariuszy o wstrzymanie się przez każdego Obligatariusza, z wykonaniem przysługującego każdemu Obligatariuszowi prawa do żądania wcześniejszego wykupu posiadanych przez niego obligacji, o czym

poinformowała Raportem bieżącym nr 37/2015. W dniu 7 września 2015 roku JSW otrzymała żądanie ING Banku Śląskiego S.A. dotyczące wcześniejszego wykupu posiadanych przez ING obligacji (Raport bieżący nr 44/2015).

W efekcie prowadzonych negocjacji JSW w dniu 24 września 2015 roku zawarła z Obligatariuszami Umowę o dalszej współpracy wraz z późniejszymi zmianami, na podstawie której Obligatariusze, w trakcie obowiązywania tej umowy zobowiązali się m.in. do:

- dalszego powstrzymania się od wykonywania swoich praw wynikających z możliwości żądania wcześniejszego wykupu obligacji z uwagi na brak dokonania przez JSW emisji obligacji na międzynarodowych rynkach kapitałowych do dnia 30 lipca 2015 roku, lecz nie zrzekli się tego uprawnienia;
- uzgodnienia, na zasadach należytej staranności, scenariusza restrukturyzacji zadłużenia JSW i Grupy Kapitałowej JSW poprzez zawarcie Umowy restrukturyzacyjnej w terminie do 30 czerwca 2016 roku (włącznie) oraz
- podjęcia innych działań, w tym uzgodnienia i podpisania, na zasadach należytej staranności, w terminie określonym w ramach okresu obowiązywania Umowy o dalszej współpracy, listy kluczowych postanowień i warunków Umowy restrukturyzacyjnej dotyczącej zadłużenia JSW oraz spółek z Grupy Kapitałowej JSW.

W podpisanej dnia 24 września 2015 roku Umowie o dalszej współpracy (wraz z późniejszymi zmianami) JSW zobowiązała się wobec Obligatariuszy do podjęcia szeregu dodatkowych działań w okresie obowiązywania Umowy o dalszej współpracy w terminach szczegółowo określonych w tej umowie.

Obligatariusze wyrazili zgodę na odroczenie terminu wymagalności roszczenia o zapłatę z tytułu wykupu obligacji objętych żądaniem wcześniejszego wykupu. Odroczenie terminu wymagalności przewidywało dokonanie płatności w terminach określonych w Umowie o dalszej współpracy, tj.:

- w dniu 15 października 2015 roku dokonano zapłaty z tytułu wcześniejszego wykupu obligacji o łącznej wartości nominalnej 5 350 000 USD wraz z odsetkami wobec ING Banku Śląskiego,
- w dniu 18 grudnia 2015 roku dokonano zapłaty z tytułu wcześniejszego wykupu obligacji o łącznej wartości nominalnej 12 000 000 PLN wraz z odsetkami wobec ING Banku Śląskiego,
- w dniu 18 grudnia 2015 roku dokonano zapłaty z tytułu wcześniejszego wykupu obligacji o łącznej wartości nominalnej 15 000 000 PLN wraz z odsetkami wobec BGK, PKO Banku Polskiego oraz PZU FIZAN.

Warunki i terminy wymagalności roszczenia o zapłatę kolejnego wykupu obligacji są następujące:

- termin wymagalności roszczenia o zapłatę z tytułu wcześniejszego wykupu obligacji wobec ING Banku Śląskiego o łącznej wartości nominalnej 8 000 000 PLN wraz z odsetkami nastąpi w dniu zawarcia Umowy restrukturyzacyjnej,
- termin wymagalności roszczenia o zapłatę z tytułu wcześniejszego wykupu obligacji o łącznej wartości nominalnej 7 600 000 USD oraz 6 260 000 PLN wraz z odsetkami nastąpi w dniu 30 czerwca 2020 roku, z tym zastrzeżeniem, że jeżeli w dniu 30 czerwca 2016 roku wygaśnie Umowa o dalszej współpracy, a Umowa restrukturyzacyjna nie wejdzie w życie do dnia 1 lipca 2016 roku, termin wymagalności roszczenia nastąpi w dniu przedłożenia stosownego wezwania JSW do zapłaty tego roszczenia przez ING Bank Śląski, przy czym nie wcześniej niż 20 lipca 2016 roku.

Jeżeli Umowa restrukturyzacyjna nie wejdzie w życie do 1 lipca 2016 roku (włącznie), JSW będzie zobowiązana dokonać wcześniejszego wykupu części obligacji od wszystkich Obligatariuszy na warunkach i terminach określonych w Umowie o dalszej współpracy, wraz z jej późniejszymi zmianami.

Umowa o dalszej współpracy obowiązuje do upływu wcześniejszej z następujących dat:

- 30 czerwca 2016 roku;
- daty, w której jakkolwiek strona wypowie umowę w związku z wystąpieniem przypadków naruszenia wskazanych w Umowie o dalszej współpracy; lub
- daty zawarcia Umowy restrukturyzacyjnej.

Ponadto, w związku z podpisanym Porozumieniem w sprawie zabezpieczeń w dniu 15 października 2015 roku wraz z późniejszymi zmianami, Umową o dalszej współpracy z dnia 24 września 2015 roku wraz z późniejszymi zmianami oraz Umową Programu Emisji Obligacji z dnia 30 lipca 2014 roku wraz z późniejszymi zmianami, JSW zobowiązała się do ustanowienia następujących dodatkowych zabezpieczeń obligacji:

- hipotek na nieruchomościach składających się na ZORG Zofiówka, nieruchomości składających się na siedzibę JSW, nieruchomości składających się siedzibę Polskiego Koksru oraz nieruchomości składających się na Hotel „Różany Gaj” w Gdyni;
- zastawów rejestrowych na ruchomościach składających się na ZORG Zofiówka;
- przelewów wierzytelności z tytułu wybranych polis ubezpieczeniowych;
- zastawu/przelewu wierzytelności z kontraktów/umów handlowych o wartości powyżej 50 mln zł brutto, o ile została wyrażona zgoda kontrahenta;

- zastawów rejestrowych na akcjach posiadanych przez JSW w SEJ, WZK Victoria, Polski Koks oraz JSW KOKS;
- zastawów rejestrowych na rachunkach bankowych JSW;
- zwiększenia kwoty poręczenia udzielonego przez WZK Victoria do co najmniej 125% wartości wyemitowanych i niewykupionych obligacji. Wartość udzielonego poręczenia wynosi 841 250 000,00 PLN oraz 198 000 000,00 USD.

Zgodnie z zapisami Programu Emisji Obligacji JSW zobowiązana jest monitorować wielkość wskaźników: dług netto/EBITDA oraz dług netto/kapitały własne, obliczanych na poziomie Grupy, zgodnie z zasadami zawartymi w Warunkach Emisji Obligacji, tj. skorygowanych m.in. o wpływ zdarzeń jednorazowych przewidzianych w Warunkach Emisji Obligacji. JSW zakłada utrzymywanie wskaźnika dług netto/EBITDA na poziomie nie wyższym niż 2,5x, a wskaźnika dług netto/kapitały własne na poziomie nie wyższym niż 0,6x. Jeżeli którykolwiek ze wskaźników przekroczy dopuszczalną wysokość Obligatariusze, zgodnie z zapisami Warunków Emisji Obligacji, są uprawnieni do skorzystania z opcji wcześniejszego wykupu posiadanych obligacji. Składane przez JSW Świadczenia Zgodności w terminach określonych w Warunkach Emisji Obligacji potwierdzają wypełnianie wskaźników umownych. Zgodnie z zapisami Warunków Emisji Obligacji, JSW jest zobowiązana do przedstawienia stosownych wyliczeń, według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku, w terminie do dnia 30 czerwca 2016 roku. Według szacunków JSW na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego powyższe wskaźniki za rok 2015 zostaną spełnione.

Wartość nominalna wyemitowanych i niewykupionych obligacji na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 673 000 000 zł oraz 158 400 000 USD. Łącznie zobowiązanie z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych wyceniane według zamortyzowanego kosztu wynosi na dzień 31 grudnia 2015 roku 1 287,6 mln zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 1 271,9 mln zł). Zobowiązania te zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jako krótkoterminowe zobowiązania z uwagi na ryzyko konieczności ich spłaty po dniu 1 lipca 2016 roku.

W 2015 roku JSW dokonała wykupu dłużnych papierów wartościowych w łącznej wartości nominalnej 46,9 mln zł. Wydatki bezpośrednio związane z emisją dłużnych papierów wartościowych poniesione w 2015 roku w kwocie 9,6 mln zł oraz odsetki zapłacone w okresie sprawozdawczym z tytułu emisji obligacji w kwocie 50,5 mln zł, zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w działalności finansowej.

Emisja i wykup obligacji przez SEJ

W dniu 17 października 2013 roku spółka SEJ (Emitent) podpisała z Bankiem Gospodarstwa Krajowego oraz Alior Bankiem S.A. jako gwarantami emisji i nabywcami obligacji na rynku pierwotnym Umowę Programu Emisji Obligacji do kwoty 420,0 mln zł. Program przewiduje wielokrotne emisje obligacji w ramach dwóch transz:

Transza „A” do kwoty 369,0 mln zł, przy uwzględnieniu nieodnawialnego jej charakteru, za wyjątkiem, opisanych w Aneksie Nr 2 punkt 2.10 z dnia 28 lipca 2015 roku, obligacji, których dzień emisji przypadał przed 1 lipca 2015 roku podlegających wykupowi w celu ich umorzenia w drodze rozliczenia kwotami netto z wyemitowanymi w tym samym dniu obligacjami Transzy A o takiej samej wartości nominalnej. Rozliczenie tych transakcji nastąpiło w dniu 13 listopada 2015 roku. Łączna wartość umarzanych, a następnie emitowanych obligacji wyniosła 102,6 mln zł.

Okres dostępności Transzy A zapisany został do 20 grudnia 2017 roku, a maksymalny termin zapadalności na dzień 20 grudnia 2022 roku.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku spółka SEJ posiada długoterminowe zobowiązanie z tytułu emisji obligacji Transzy A w dniu:

- 13 listopada 2015 roku o wartości 36,9 mln zł, których dzień wykupu przypada na 20 grudnia 2018 roku,
- 13 listopada 2015 roku o wartości 21,0 mln zł, których termin wykupu przypada na 20 czerwca 2019 roku,
- 13 listopada 2015 roku o wartości 21,0 mln zł, których termin wykupu przypada na 20 czerwca 2019 roku,
- 13 listopada 2015 roku o wartości 23,7 mln zł, których termin wykupu przypada na 20 grudnia 2019 roku.

Transza „B” przy uwzględnieniu odnawialnego charakteru do kwoty nie wyższej niż 51,0 mln zł. Okres dostępności do 20 września 2017 roku. Dzień wykupu do 20 grudnia 2017 roku.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku spółka SEJ posiada krótkoterminowe zobowiązanie z tytułu emisji obligacji Transzy B w dniu:

- 29 grudnia 2015 roku o wartości 51,0 mln zł, których dzień wykupu przypada na 29 marca 2016 roku.

Z uwagi na odnawialny charakter obligacji Transzy B, zgodnie z zapisami Punktu 9.3 Warunków Emisji, wiarytelność Emitenta o dokonanie przez Obligatariuszy płatności ceny emisyjnej z tytułu objęcia obligacji nowej serii została w dniu emisji tj. 29 grudnia 2015 roku potrącona z wiarytelnością Obligatariuszy o dokonanie płatności kwoty wykupu poprzedniej serii obligacji Transzy B w tej samej wysokości, czyli 51,0 mln zł. Czynność potrącenia na kwotę 51,0 mln zł miała miejsce również w dniu 29 września 2015 roku.

Środki pochodzące z emisji obligacji SEJ mogą być przeznaczone tylko na sfinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Program rozwoju – energetyka 2016, w oparciu o realizację budowy bloku fluidalnego CFB 75 MWe w Elektrociepłowni Zofiówka oraz projekty modernizacyjno-rozwojowe związane z istniejącymi aktywami SEJ i PEC”.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku obligacje zostały zabezpieczone w następujący sposób:

- hipoteki umowne łączne na nieruchomościach do kwoty 504,0 mln zł,
- poręczenie JSW do kwoty 420,0 mln zł,
- poręczenie spółki PEC do kwoty 50,0 mln zł,
- zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych lub praw stanowiących majątek EC Zofiówka do kwoty 504,0 mln zł, wierzytelnościach z Umów zawartych z JSW na sprzedaż energii elektrycznej, ciepłej oraz sprężonego powietrza i rachunkach bankowych.

W związku z wejściem w życie od dnia 1 lipca 2015 roku nowej ustawy o obligacjach został zawarty w dniu 28 lipca 2015 roku Aneks nr 2 do Umowy Emisji Obligacji SEJ z BGK i Alior Bankiem S.A. Aneks dostosowuje do zapisów nowej ustawy o obligacjach postanowienia zawarte w Umowie Programu Emisji Obligacji z dnia 17 października 2013 roku, umożliwia zmianę sensu prawnego i ekonomicznego poręczenia PEC na inne formy zabezpieczenia oraz ujednocila uprawnienia Obligatariuszy obligacji transzy A emitowanych do 30 czerwca 2015 roku i po tym dniu.

Uzgodnienie do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie wpływów i wydatków z tytułu dłużnych papierów wartościowych w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

	31.12.2015	31.12.2014
EMISJA:		
- emisja obligacji przez Jednostkę dominującą	-	* 1 202,1
- emisja obligacji przez SEJ	116,7	47,1
Razem emisja dłużnych papierów wartościowych	116,7	1 249,2
WYKUP:		
- wykup obligacji przez Jednostkę dominującą	(46,9)	-
- wykup obligacji przez SEJ	-	(61,2)
Razem wykup dłużnych papierów wartościowych	(46,9)	(61,2)
WYDATKI:		
- wydatki związane z emisją obligacji przez Jednostkę dominującą	(9,6)	-
Razem wydatki związane z emisją dłużnych papierów wartościowych	(9,6)	-

* Uwzględnione zostały wydatki bezpośrednio związane z emisją obligacji

Wpływy i wydatki z tytułu emisji/wykupu dłużnych papierów wartościowych zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w działalności finansowej.

19. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

	31.12.2015	31.12.2014
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH UJĘTE W SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ Z TYTUŁU:		
– odpraw emerytalnych i rentowych	198,3	226,0
– nagród jubileuszowych	360,7	400,7
– rent wyrównawczych	208,5	223,1
– węgla deputatowego emerytów i rencistów	1,6	1 897,4
– odpisów na ZFŚS dla emerytów i rencistów	17,6	248,8
– pozostałych świadczeń dla pracowników	87,6	114,5
RAZEM	874,3	3 110,5
w tym:		
– część długoterminowa	695,9	2 803,9
– część krótkoterminowa	178,4	306,6

W dniu 28 lipca 2015 roku pomiędzy Zarządem JSW a Reprezentatywnymi Związkami Zawodowymi JSW zawarte zostało porozumienie w sprawie tworzenia funduszu socjalnego w JSW. Porozumienie to określa wysokość odpisu podstawowego w latach 2016-2021. Sposób budowy funduszu po 2021 roku strony uzgodnią w terminie późniejszym. Fundusz wylicza się w oparciu o przeciętne zatrudnienie w JSW. Zgodnie z postanowieniami Porozumienia nie tworzy się odpisu na emerytów i rencistów. Skutek rozwiązania długoterminowych zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu odpisów na ZFŚS dla emerytów i rencistów w kwocie 207,9 mln zł został ujęty w pozycji „Przychody z tytułu rozwiązania rezerwy na ZFŚS dla emerytów i rencistów” w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem, Zarząd JSW kierując się koniecznością wprowadzenia niezbędnych oszczędności w związku z bardzo trudną sytuacją finansowo-ekonomiczną JSW, w oparciu o uchwałę z 30 września 2014 roku i 14 września 2015 roku, odstąpił od wypłaty deputatu węglowego dla emerytów i rencistów oraz rozwiązaniu rezerw utworzonych na ten cel w łącznej kwocie 1 950,9 mln zł. Rozwiązanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu węgla deputatowego dla emerytów i rencistów zostało ujęte w pozostałych przychodach w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów. Szczegółowo zagadnienie to zostało przedstawione w Nocie 20.

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych:

	Nota	2015	2014
STAN NA 1 STYCZNIA		3 110,5	2 367,1
Koszty bieżącego zatrudnienia		27,4	92,0
Pozostałe przychody		(1 950,9)	-
Przychody z tytułu rozwiązania rezerwy na ZFŚS dla emerytów i rencistów		(207,9)	-
Koszty odsetek		56,1	102,7
Straty/(zyski) aktuarialne ujęte w zysku/stracie przed opodatkowaniem		(16,4)	37,4
Straty/(zyski) aktuarialne ujęte w innych całkowitych dochodach:		(17,3)	451,0
- wynikające ze zmian założeń finansowych *		(11,7)	179,3
- wynikające ze zmian założeń demograficznych *		3,8	4,1
- wynikające z pozostałych zmian założeń oraz korekt założeń aktuarialnych ex post *		(9,4)	267,6
RAZEM UJĘTE W CAŁKOWITYCH DOCHODACH		(2 109,0)	683,1
Wypłacone świadczenia		(127,2)	(179,0)
Nabycie jednostek gospodarczych	26	-	239,3
STAN NA 31 GRUDNIA		874,3	3 110,5

* W skutkach zmian założeń finansowych zaprezentowano zmiany dyskonta oraz prognozowanych wzrostów podstaw świadczeń. W skutkach zmian założeń demograficznych zaprezentowano zmiany przyjętego poziomu rotacji pracowniczej oraz umieralności. Natomiast w pozostałych zmianach zaprezentowano nie tylko zmiany innych założeń, ale także wszelkie aktualizacje danych do wyceny.

Koszty świadczeń pracowniczych ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów

	2015	2014
KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH UJĘTE W ZYSKU/STRACIE PRZED OPODATKOWANIEM Z TYTUŁU:		
– odpraw emerytalnych i rentowych	16,9	19,9
– nagród jubileuszowych	22,0	95,7
– rent wyrównawczych	6,0	9,9
– węgla deputatowego dla emerytów i rencistów	(1 895,2)	86,9
– odpisów na ZFŚS dla emerytów i rencistów	(222,4)	10,2
– pozostałych świadczeń dla pracowników	(19,0)	9,5
RAZEM	(2 091,7)	232,1

	2015	2014
KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH UJĘTE W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH Z TYTUŁU:		
– odpraw emerytalnych i rentowych	(8,7)	(18,3)
– rent wyrównawczych	(4,0)	5,3
– węgla deputatowego dla emerytów i rencistów	(0,5)	396,9
– odpisów na ZFŚS dla emerytów i rencistów	(2,6)	69,0
– pozostałych świadczeń dla pracowników	(1,5)	(1,9)
RAZEM	(17,3)	451,0

Łączna kwota kosztów świadczeń pracowniczych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów:

	2015	2014
Koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów	4,4	97,5
Koszty sprzedaży	-	0,6
Koszty administracyjne	6,6	31,3
Koszty finansowe	56,1	102,7
Pozostałe przychody	(1 950,9)	-
Przychody z tytułu rozwiązania rezerwy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	(207,9)	-
RAZEM UJĘTE W ZYSKU/(STRACIE) PRZED OPODATKOWANIEM	(2 091,7)	232,1
Kwota ujęta w innych całkowitych dochodach	(17,3)	451,0
RAZEM UJĘTE W CAŁKOWITYCH DOCHODACH	(2 109,0)	683,1

Główne założenia aktuarialne

Główne założenia aktuarialne przyjęte na dni kończące okresy sprawozdawcze:

	2015	2014
Stopa dyskonta	2,71%	2,6%
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe oraz renty wyrównawcze	0,25%	0,45%
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na deputat węglowy	-	1,5%
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy z tytułu odpisu na ZFŚS	-	4,0%
Średni ważony współczynnik mobilności pracowniczej	1,86%	2,31%

* W Grupie na dzień 31 grudnia 2015 roku zatrudnionych jest 32 168 pracowników (w tym 24 315 pracowników JSW tj. 75,6%), dlatego dominujący wpływ na wielkość zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych mają założenia aktuarialne przyjęte do wyceny Jednostki dominującej.

Założenia dotyczące przyszłej umieralności oraz prawdopodobieństwo przejścia pracownika na rentę inwalidzką oszacowane zostało na podstawie danych statystycznych z polskich tabel trwania życia dla mężczyzn i dla kobiet, publikowanych przez GUS, na dzień dokonywania wyceny.

Analiza wrażliwości

Na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku została przeprowadzona analiza wrażliwości wyników wyceny aktuarialnej na zmianę założeń przyjętych do wyceny w zakresie stopy dyskonta oraz planowanych zmian podstaw wymiaru świadczeń na wysokość zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w przedziale +/-0,5 p.p.

Analiza wrażliwości na dzień 31 grudnia 2015 roku:

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Wartość księgowa rezerwy	Stopa dyskonta		Planowane zmiany podstaw	
		-0,5 p.p.	+0,5 p.p.	-0,5 p.p.	+0,5 p.p.
- odpraw emerytalnych i rentowych	198,3	206,1	191,1	195,0	205,4
- nagród jubileuszowych	360,7	372,9	349,1	354,9	374,8
- rent wyrównawczych	208,5	221,9	196,5	201,4	222,9
- węgla deputatowego emerytów i rencistów	1,6	1,7	1,5	1,6	1,6
- odpisów na ZFŚS dla emerytów i rencistów	17,6	18,9	16,4	17,6	17,6
RAZEM	786,7	821,5	754,6	770,5	822,3
ZMIANA W STOSUNKU DO WARTOŚCI KSIĘGOWEJ		34,8	(32,1)	(16,2)	35,6

Obniżenie stopy dyskontowej o 0,5 punktu procentowego spowodowałoby wzrost rezerwy na świadczenia pracownicze o 34,8 mln zł. Natomiast wzrost stopy dyskontowej o 0,5 punktu procentowego i zastosowanie stopy 3,21% spowodowałby spadek rezerwy o 32,1 mln zł.

Obniżenie podstaw wymiaru świadczeń o 0,5 punktu procentowego spowodowałoby spadek rezerwy na świadczenia pracownicze o 16,2 mln zł. Natomiast wzrost podstaw wymiaru świadczeń o 0,5 punktu procentowego spowodowałby wzrost rezerwy o 35,6 mln zł.

Analiza wrażliwości na dzień 31 grudnia 2014 roku:

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Wartość księgowa rezerwy	Stopa dyskonta		Planowane zmiany podstaw	
		-0,5 p.p.	+0,5 p.p.	-0,5 p.p.	+0,5 p.p.
- odpraw emerytalnych i rentowych	226,0	234,0	218,6	220,9	233,4
- nagród jubileuszowych	400,7	413,7	388,4	390,7	415,9
- rent wyrównawczych	223,1	237,5	210,2	212,6	238,6
- węgla deputatowego emerytów i rencistów	1 897,4	2 063,7	1 750,2	1 748,1	2 074,9
- odpisów na ZFŚS dla emerytów i rencistów	248,8	271,9	228,4	248,7	248,7
RAZEM	2 996,0	3 220,8	2 795,8	2 821,0	3 211,5
ZMIANA W STOSUNKU DO WARTOŚCI KSIĘGOWEJ		224,8	(200,2)	(175,0)	215,5

Obniżenie stopy dyskontowej o 0,5 punktu procentowego spowodowałoby wzrost rezerwy na świadczenia pracownicze o 224,8 mln zł. Natomiast wzrost stopy dyskontowej o 0,5 punktu procentowego i zastosowanie stopy 3,1% spowodowałby spadek rezerwy o 200,2 mln zł.

Obniżenie podstaw wymiaru świadczeń o 0,5 punktu procentowego spowodowałoby spadek rezerwy na świadczenia pracownicze o 175,0 mln zł. Natomiast wzrost podstaw wymiaru świadczeń o 0,5 punktu procentowego spowodowałby wzrost rezerwy o 215,5 mln zł.

W powyższych analizach wrażliwości wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń została obliczona metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych, czyli taką samą jak zastosowano przy obliczeniu zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ujętego w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Okres zapadalności zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych

Poniżej zaprezentowano wyniki wyceny aktuarialnej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2015 roku w podziale na okresy zapadalności:

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Okres wypłaty				
	2016	2017	2018	2019	2020
– odpraw emerytalnych i rentowych	38,4	18,3	15,3	11,1	9,0
– nagród jubileuszowych	54,1	36,8	32,0	28,6	25,7
– rent wyrównawczych	13,9	12,9	12,0	11,2	10,5
– węgla deputatowego emerytów i rencistów	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
– odpisów na ZFŚS dla emerytów i rencistów	2,0	1,9	0,6	0,6	0,6
RAZEM	108,5	70,0	60,0	51,6	45,9

Poniżej zaprezentowano wyniki wyceny aktuarialnej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2014 roku w podziale na okresy zapadalności:

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Okres wypłaty				
	2015	2016	2017	2018	2019
– odpraw emerytalnych i rentowych	53,9	21,8	18,5	14,3	11,1
– nagród jubileuszowych	66,4	42,5	37,4	33,0	30,0
– rent wyrównawczych	15,2	13,8	12,8	11,8	11,0
– węgla deputatowego emerytów i rencistów	68,6	68,9	69,7	70,1	70,0
– odpisów na ZFŚS dla emerytów i rencistów	8,0	8,1	8,3	8,4	8,4
RAZEM	212,1	155,1	146,7	137,6	130,5

20. REZERWY

	Podatek od nieruchomości	Szkody górnicze	Likwidacja zakładu górniczego	Oplata ekologiczna i ochrona środowiska	Potencjalne spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów	Pozostałe rezerwy	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2015							
Długoterminowe	-	166,7	496,9	35,7	-	0,9	700,2
Krótkoterminowe	84,4	61,4	-	4,3	-	58,3	208,4
RAZEM	84,4	228,1	496,9	40,0	-	59,2	908,6
Utworzenie dodatkowych rezerw	37,9	61,5	59,7	0,9	1 950,9	13,7	2 124,6
Utworzenie rezerwy- koszt odsetkowy	20,3	-	13,8	0,9	-	1,1	36,1
Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	(3,9)	(11,9)	-	-	* (61,9)	(12,4)	(90,1)
Wykorzystanie rezerw	(47,3)	(46,6)	(13,3)	(1,7)	(0,1)	(4,3)	(113,3)
STAN NA 31 GRUDNIA 2015							
Długoterminowe	-	175,0	557,1	36,3	1 888,9	1,9	2 659,2
Krótkoterminowe	91,4	56,1	-	3,8	-	55,4	206,7
RAZEM	91,4	231,1	557,1	40,1	1 888,9	57,3	2 865,9

* Korykta z tytułu aktualizacji rezerwy wynikającej z wyceny aktuarialnej

	Nota	Podatek od nieruchomości	Szkody górnicze	Likwidacja zakładu górniczego	Opłata ekologiczna i ochrona środowiska	Potencjalne spory sądowe dotyczące depozytu węglowego dla emerytów i rencistów	Pozostałe rezerwy	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2014								
Długoterminowe		-	147,1	332,1	8,3	-	1,2	488,7
Krótkoterminowe		92,9	67,7	-	14,3	-	76,2	251,1
RAZEM		92,9	214,8	332,1	22,6	-	77,4	739,8
Utworzenie dodatkowych rezerw		23,6	78,6	67,2	3,3	-	27,6	200,3
Utworzenie rezerwy- koszt odsetkowy		6,1	-	10,1	0,1	-	0,3	16,6
Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy		(28,9)	(24,6)	(19,1)	(12,3)	-	(41,7)	(126,6)
Wykorzystanie rezerw		(9,3)	(73,7)	(3,1)	(0,6)	-	(4,4)	(91,1)
Nabycie jednostek gospodarczych	26	-	33,0	109,7	26,9	-	-	169,6
STAN NA 31 GRUDNIA 2014								
Długoterminowe		-	166,7	496,9	35,7	-	0,9	700,2
Krótkoterminowe		84,4	61,4	-	4,3	-	58,3	208,4
RAZEM		84,4	228,1	496,9	40,0	-	59,2	908,6

Podatek od nieruchomości

Jednostka dominująca stosownie do przeprowadzonej weryfikacji zakresu podstawy opodatkowania spornym podatkiem od nieruchomości niektórych obiektów infrastruktury podziemnej, w szczególności elementów składowych wyrobisk kapitalnych, na bieżąco aktualizowała kwotę roszczeń gmin górniczych, co zostało szerzej opisane w Nocie 38. JSW począwszy od grudnia 2014 roku rozpoczęła deklarowanie do opodatkowania infrastruktury dołowej, złożyła za lata ubiegłe korekty deklaracji wykorzystując utworzone na ten cel rezerwy, jednocześnie weryfikując do końca września 2015 roku kwotę oszacowanych roszczeń. Na dzień 31 grudnia 2015 roku ujęta w księgach rezerwa na podatek od nieruchomości od elementów składowych wyrobisk górniczych wynosi 68,3 mln zł.

Dokonana przez koksownię z Grupy ocena ryzyka związanego z klasyfikacją rzeczowych aktywów trwałych dla celów podatku od nieruchomości w oparciu o zaktualizowaną kalkulację i ocenę ryzyka w tym zakresie, spowodowała zwiększenie kwoty rezerwy. Na dzień 31 grudnia 2015 roku rezerwa ta wynosi 23,1 mln zł.

Szkody górnicze

Grupa w ramach przyjętej polityki tworzy w wartości bieżącej rezerwy na przyszłe zobowiązania, rozpoznaje i ujmuje rezerwy na szkody górnicze będące skutkiem działalności eksploatacyjnej zakładów górniczych, w wysokości wynikającej ze zgłoszonych, uznanych bądź będących przedmiotem rozpatrywania przez sądy udokumentowanych roszczeń z tego tytułu lub w wysokości nakładów przewidzianych na zabezpieczenie terenu przed skutkami działalności górniczej. Zasady ujmowania rezerw na likwidację szkód górniczych zostały opisane w Nocie 2.2.20. Wartość rezerwy na szkody górnicze na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 231,1 mln zł.

Likwidacja zakładu górniczego

Grupa tworzy rezerwę na przyszłe koszty związane z likwidacją zakładu górniczego w oparciu o obowiązki wynikające z istniejących przepisów prawa. Wartość rezerwy na likwidację zakładu górniczego na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 557,1 mln zł. Wysokość kosztów likwidacji zakładu górniczego wyliczana jest na podstawie założeń odnośnie okresu żywotności kopalni, przewidywanej inflacji, długoterminowych stóp dyskontowych oraz przewidywanych nominalnych kosztów likwidacji poszczególnych zakładów górniczych, które są określane przez służby wewnętrzne. Wszelkie zmiany tych założeń wpływają na wartość księgową rezerwy. Założenia wykorzystywane przy ustalaniu rezerwy zostały opisane w Nocie 3. Na dzień kończący okres sprawozdawczy JSW dokonała aktualizacji wartości rezerwy stosując stopę dyskonta, taką jak w modelu dla wyceny zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych (Nota 19), która jest zbliżona do stopy rentowności obligacji o długim horyzoncie czasowym, a także stosując przewidywaną stopę

inflacji oraz zaktualizowaną wartość przewidywanych kosztów likwidacji poszczególnych zakładów górniczych pomniejszoną o wykorzystanie rezerwy. W 2015 roku zmiana wartości rezerwy na likwidację zakładów górniczych w kwocie 59,7 mln zł została zgodna z KIMSF 1 odniesiona na rzeczowe aktywa trwałe (Nota 4).

Opłata ekologiczna i ochrona środowiska

Na dzień 31 grudnia 2015 roku JSW posiada rezerwę na ochronę środowiska związaną z rekultywacją biologiczną terenów na łączną kwotę 32,5 mln zł. Na podstawie uzyskanych decyzji administracyjnych, aktualnych planów zagospodarowania przestrzennego oraz obowiązującej ustawy o ochronie gruntów rolnych na JSW ciąży prawny obowiązek rekultywacji składowisk po zaprzestaniu działalności przemysłowej.

Potencjalne spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów

Zarząd JSW kierując się koniecznością wprowadzenia niezbędnych oszczędności w związku z bardzo trudną sytuacją finansowo-ekonomiczną JSW, w oparciu o uchwałę z 30 września 2014 roku i 14 września 2015 roku, odstąpił od wypłaty deputatu węglowego dla emerytów i rencistów. Zgodnie z powyższym, nastąpiły przesłanki do rozwiązania rezerwy na świadczenia pracownicze z tytułu węgla deputatowego w kwocie 1 950,9 mln zł. Powyższe podejście znajduje potwierdzenie w opiniach prawnych oraz w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 lipca 2015 roku syg.akt I BP 9/14.

Równocześnie, pomimo posiadania zarówno pozytywnych opinii prawnych co do braku możliwości dochodzenia roszczeń przez byłych pracowników, jak i korzystnych wyroków sądowych w podobnych sprawach, zdając sobie sprawę z ryzyka wytoczenia JSW wielu spraw sądowych, Zarząd JSW podjął uchwałę o utworzeniu rezerwy w tej samej wysokości (tj. 1 950,9 mln zł) z tytułu potencjalnych sporów sądowych związanych z wypłatą tego świadczenia. Utworzenie rezerwy na spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów zostało ujęte w pozostałych kosztach w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów.

Zdaniem Jednostki dominującej powyższe działanie jest dopuszczalne na gruncie postanowień MSR 19, ponieważ sformalizowane zasady funkcjonowania programu określonych świadczeń mogą pozwalać jednostce na zaprzestanie realizowania obowiązku z tytułu programu pod warunkiem udowodnienia, że wypowiedzenie takiego programu nie spowoduje utraty części pracowników. Ponieważ podobne działania JSW podjęła wobec swoich pracowników i nie nastąpiły z tego powodu jakiegokolwiek odejścia, JSW stoi na stanowisku legalności wypowiedzenia tego świadczenia.

Jednocześnie, JSW zleciła wykonanie wyceny aktuarialnej rezerwy na węgiel deputatowy emerytów i rencistów na dzień 31 grudnia 2015 roku (wg zasad analogicznych jak dotychczas) w celu ustalenia wysokości potencjalnego długoterminowego roszczenia spornego - poziomu rezerwy długoterminowej na sprawy sądowe z tego tytułu. Na podstawie raportu z wyceny aktuarialnej JSW dokonała na dzień kończący okres sprawozdawczy rozwiązania rezerwy na spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów w związku z jej aktualizacją, w wysokości 61,9 mln zł. Wartość rezerwy na potencjalne spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 1 888,9 mln zł. JSW przewiduje, że dokona rozwiązania rezerwy po ukształtowaniu się pozytywnej linii orzecznictwa sądowego w tym zakresie. Postępowania sądowe w zakresie węgla deputatowego dla emerytów i rencistów zostały opisane w Nocie 38.

W opinii Zarządu JSW, świadczenia te, jak wiele innych, w obliczu pogarszającej się sytuacji, w trosce o zabezpieczenie miejsc pracy i wynagrodzenia dla prawie 25 tysięcy pracowników można skutecznie wypowiedzieć.

Pozostałe rezerwy

Osobom trzecim przysługuje potencjalne odszkodowanie za bezumowne korzystanie z nieruchomości (grunty w byłej strefie ochronnej), na które spółka JSW KOKS (dawniej Koksownia Przyjaźń) oddziaływuje swoimi instalacjami. Okres odszkodowania zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego wynosi 10 lat. W związku z powyższym JSW KOKS ujmuje rezerwę na zobowiązania z tytułu odszkodowań. Na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość rezerwy wynosi 15,3 mln zł.

Spółka JSW KOKS jest stroną postępowania spornego przeciwko Polskim Kolejom Państwowym S.A. PKP S.A. pismami z dnia 18 marca 2010 roku skierowanymi do Sądu Okręgowego w Katowicach, wniosła o wszczęcie egzekucji na podstawie niżej wymienionych wyroków w łącznej kwocie 9,6 mln zł. W toku postępowania Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Legionowie w marcu 2010 roku zajął część spornej wierzytelności w kwocie 2,0 mln zł. Powyższe roszczenia zostały opisane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w Nocie 38. W dniu 16 września 2015 roku Sąd Najwyższy po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi kasacyjnej PKP postanowił odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, kończąc spór w tym zakresie. Od ww. postanowienia nie przysługuje środek odwoławczy. W związku z zakończonym postępowaniem Zarząd tej spółki podjął decyzję o rozwiązaniu rezerwy w kwocie 7,6 mln zł z powodu braku podstaw do jej utrzymania.

21. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Nota	31.12.2015	31.12.2014
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE		
Zobowiązania handlowe	930,2	917,7
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	22 123,5	111,3
Rozliczenia międzyokresowe bierne	8,8	10,3
Pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym, w tym:	298,9	333,4
– zobowiązania inwestycyjne	262,7	310,8
– zobowiązania inne	36,2	22,6
RAZEM	1 361,4	1 372,7
ZOBOWIĄZANIA NIEFINANSOWE		
Przychody przyszłych okresów	170,7	214,9
Pozostałe zobowiązania o charakterze niefinansowym, w tym:	937,5	921,1
– zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych podatków	27 452,9	551,5
– zaliczki z tytułu dostaw	72,0	5,4
– wynagrodzenia	349,8	299,6
– pozostałe	62,8	64,6
RAZEM	1 108,2	1 136,0
RAZEM ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	2 469,6	2 508,7
w tym:		
długoterminowe	251,9	298,6
krótkoterminowe	2 217,7	2 210,1

W pozycji przychody przyszłych okresów prezentowane są otrzymane dotacje związane z nabyciem lub wytworzeniem przez Grupę aktywów trwałych. Dotację odnosi się w wynik finansowy systematycznie przez okres użytkowania ekonomicznego aktywów trwałych sfinansowanych w całości lub w części dotacją.

Grupa posiada dotacje, w ramach których zobowiązana jest do wykorzystania otrzymanych środków wyłącznie na realizację zadań wskazanych w umowach tych dotacji oraz do spełnienia określonych w umowach warunków. W ciągu 2015 i 2014 roku warunki te były spełnione.

Zobowiązania przeterminowane

Na dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa posiadała 21,1 tys. zł zobowiązań przeterminowanych. W związku z pogarszającą się sytuacją finansową Grupy wielkość zobowiązań przeterminowanych zwiększa się. Na dzień 31 marca 2016 roku (dane niebadane) zobowiązania przeterminowane wynoszą 163,3 mln zł, z czego 76% jest przeterminowane do 10 dni, 21% od 10 do 20 dni, a 3% powyżej 20 dni. Około 89% zobowiązań przeterminowanych na dzień 31 marca 2016 roku stanowią zobowiązania handlowe, 10 % stanowią zobowiązania inwestycyjne oraz 1% zobowiązania pozostałe.

22. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

Grupa jako leasingobiorca posiadała na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku umowy leasingowe o charakterze finansowym.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku główne pozycje leasingu finansowego stanowią zobowiązania z tytułu leasingu maszyn i urządzeń technicznych.

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

	31.12.2015		31.12.2014	
	Minimalne opłaty leasingowe	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	Minimalne opłaty leasingowe	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych
Do 1 roku	58,2	55,7	35,9	33,7
Od 1 roku do 5 lat	70,3	67,8	81,0	77,6
RAZEM	128,5	123,5	116,9	111,3
Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	(5,0)	-	(5,6)	-
WARTOŚĆ BIEŻĄCA MINIMALNYCH OPŁAT LEASINGOWYCH	123,5	123,5	111,3	111,3
w tym:				
długoterminowe	-	67,8	-	77,6
krótkoterminowe	-	55,7	-	33,7

Struktura walutowa zobowiązań z tytułu leasingu finansowego Grupy po przeliczeniu na PLN przedstawia się następująco:

	31.12.2015	31.12.2014
PLN	120,9	106,8
EUR	2,6	4,5
RAZEM	123,5	111,3

Wartość księgową netto dla każdej grupy aktywów w leasingu finansowym:

	31.12.2015	31.12.2014
Wartości niematerialne	1,2	0,7
Rzeczowe aktywa trwałe:	147,4	118,4
Urządzenia techniczne i maszyny	139,8	107,5
Inne rzeczowe aktywa trwałe	7,6	10,9
RAZEM	148,6	119,1

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

23. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

	* 2015	* 2014
Sprzedaż węgla	3 449,4	2 972,3
Sprzedaż koksu	2 735,4	2 968,5
Sprzedaż węglopochodnych	316,4	520,7
Pozostała działalność	433,7	353,4
RAZEM PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	6 934,9	6 814,9

* Zaprezentowane dane za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku zawierają również przychody KWK Knurów-Szczygłowice. Ze względu na moment włączenia tej kopalni w struktury Grupy, dane za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 roku obejmują dane tej kopalni od momentu jej włączenia w struktury JSW, tj. od 1 sierpnia 2014 roku.

24. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU

	* 2015	* 2014
Amortyzacja	1 362,9	1 303,3
Zużycie materiałów i energii, w tym:	1 443,2	1 464,4
- zużycie materiałów	1 037,7	1 161,4
- zużycie energii	405,5	303,0
Usługi obce	1 561,7	1 622,0
Świadczenia na rzecz pracowników	3 517,5	3 643,4
Podatki i opłaty	224,3	211,7
Pozostałe koszty rodzajowe	40,4	38,3
Wartość sprzedanych materiałów i towarów	154,9	67,2
RAZEM KOSZTY RODZAJOWE	8 304,9	8 350,3
Koszty sprzedaży	(350,1)	(362,4)
Koszty administracyjne	(535,5)	(610,8)
Wartość świadczeń i rzeczowych aktywów trwałych wytworzonych na potrzeby własne oraz wyrobisk ruchomych	(466,0)	(533,6)
Zmiana stanu produktów	31,8	(23,9)
KOSZT SPRZEDANYCH PRODUKTÓW, MATERIAŁÓW I TOWARÓW	6 985,1	6 819,6

* Zaprezentowane dane za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku zawierają również koszty KWK Knurów-Szczygłowice. Ze względu na moment włączenia tej kopalni w struktury Grupy, dane za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 roku obejmują dane tej kopalni od momentu jej włączenia w struktury JSW, tj. od 1 sierpnia 2014 roku.

W pozycji „Koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów” ujęte zostały koszty niewykorzystanych zdolności produkcyjnych wyliczone w związku z przeprowadzoną w zakładach JSW w dniach od 28 stycznia do 13 lutego 2015 roku akcją strajkową i przeprowadzonym po tym okresie rozruchem technologicznym w kwocie 163,7 mln zł oraz koszty związane z pożarem w KWK Knurów-Szczygłowice (Ruch Szczygłowice) w wysokości 8,3 mln zł.

25. POZOSTAŁE PRZYCHODY

	Nota	2015	2014
Rozwiązanie rezerwy na węgiel deputatowy dla emerytów i rencistów	19	1 950,9	-
Korekta z tytułu aktualizacji wynikającej z wyceny aktuarialnej rezerwy na potencjalne spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów	20	61,9	-
Otrzymane odszkodowania, kary		53,2	34,5
Dotacje (odpisane w wysokości amortyzacji)		51,9	12,2
Odsetki		11,4	12,0
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności z tytułu spornego podatku od nieruchomości	27	21,4	13,0
Przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	6	1,0	0,9
Przedawnione zobowiązania		1,7	5,9
Umorzone odsetki od zobowiązań naliczone zgodnie z art.5 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych		0,2	39,4
Rozwiązanie rezerw na odsetki		0,3	8,2
Pozostałe		21,3	34,2
RAZEM POZOSTAŁE PRZYCHODY		2 175,2	160,3

26. ZYSK NA OKAZJONALNYM NABYCIU

Nabycie KWK Knurów-Szczygłowie

W dniu 31 lipca 2014 roku została zawarta umowa nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa w postaci zakładu górniczego KWK „Knurów-Szczygłowie” („ZORG”) pomiędzy Kompanią Węglową S.A. z siedzibą w Katowicach („Sprzedający”, „KW S.A.”) a JSW („Kupujący”). ZORG będąca przedmiotem nabycia przez JSW obejmuje składniki materialne i niematerialne wykorzystywane do wydobycia węgla kamiennego w ramach zakładu górniczego Kopalnia Węgla Kamiennego „Knurów-Szczygłowie”, którego zdolności produkcyjne wynoszą 3,8 mln ton węgla rocznie, w tym około 40% węgla koksowego. Zasoby bilansowe węgla ZORG wynoszą 1,26 mld ton, zasoby operatywne 375,1 mln ton, w tym 119,7 mln ton objętych aktualnie obowiązującymi koncesjami. Cena nabycia ZORG wynosiła 1 490 000 000 zł. Źródłem finansowania nabycia aktywów było finansowanie zewnętrzne w formie prywatnej emisji obligacji (opisane w Nocie 18) oraz środki własne Jednostki dominującej.

Grupa ujęła, w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 roku, zysk na okazjonalnym nabyciu w wysokości 297,4 mln zł, będący różnicą pomiędzy wartością nabytych aktywów netto 1 787,4 mln zł, a ceną nabycia 1 490,0 mln zł.

Dla Grupy, nabycie KWK Knurów-Szczygłowie, oznacza konsolidację wysokiej jakości węgla koksowego, poszerzenie bazy zasobowej o 65% i docelowe zwiększenie produkcji do 18,7 mln ton węgla rocznie począwszy od 2018 roku. Wzrosnąć również rentowność samej kopalni, która dzięki inwestycjom zamierza zwiększyć udział węgla koksowego do 80% łącznej produkcji w perspektywie kilku lat.

W związku z nabyciem KWK Knurów-Szczygłowie, Jednostka dominująca poniosła koszty w wysokości 49,9 mln zł, które zostały ujęte w kosztach administracyjnych w 2014 roku.

Rozliczenie transakcji nabycia KWK Knurów-Szczygłowie nastąpiło w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2014 rok. Ze względu na moment nabycia, wyniki ZORG są uwzględnione w wyniku finansowym JSW począwszy od 1 sierpnia 2014 roku.

Przychody KWK Knurów-Szczygłowie ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów za okres od momentu nabycia do dnia 31 grudnia 2014 roku wyniosły 546,9 mln zł, zaś zysk netto za ten sam okres wyniósł 3,1 mln zł.

Grupa nie posiada informacji w zakresie przychodów oraz wyniku finansowego KWK Knurów-Szczygłowie wyliczonych w taki sposób, jak gdyby datą przejścia był 1 stycznia 2014 roku.

Nabycie spółki Zakład Odsalania „Dębieńsko”

W dniu 30 września 2014 roku spółka PGWiR podpisała warunkową umowę nabycia od Kompani Węglowej S.A. 235 647 udziałów spółki Zakład Odsalania „Dębieńsko” Sp. z o.o. („ZOD”), o wartości nominalnej 100,00 zł za każdy udział, stanowiących 100% jej kapitału zakładowego. Cena nabycia wyniosła 22,7 mln zł. Nabycie udziałów zostało ostatecznie sfinalizowane w dniu 27 listopada 2014 roku.

Powyższy zakup udziałów ma na celu rozszerzenie zakresu usług świadczonych dla kopalni Budryk w zakresie odprowadzania wód dołowych o usługę ich utylizacji. Jednocześnie przejęcie kontroli nad ZOD pozwoli, poprzez remonty i modernizację linii technologicznych do odsalania wód dołowych, na zmniejszenie negatywnego oddziaływania kopalni Budryk na środowisko naturalne rzeki Bierawki.

Grupa ujęła w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 roku zysk na okazjonalnym nabyciu w wysokości 8,8 mln zł, będący różnicą pomiędzy wartością nabytych aktywów netto 31,5 mln zł, a ceną nabycia 22,7 mln zł.

W związku z nabyciem spółki ZOD, Grupa poniosła koszty w wysokości 0,1 mln zł, które zostały ujęte w kosztach administracyjnych w 2014 roku.

Rozliczenie transakcji nabycia spółki ZOD nastąpiło w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2014 rok. Ze względu na moment nabycia, wyniki ZOD są uwzględnione w wyniku Grupy począwszy od 31 grudnia 2014 roku.

Grupa nie posiada informacji w zakresie przychodów oraz wyniku finansowego spółki ZOD wyliczonych w taki sposób, jak gdyby datą przejęcia był 1 stycznia 2014 roku.

Poniżej przedstawiono rozliczenie transakcji nabycia KWK Knurów-Szczygłowice oraz spółki ZOD:

	Nota	Dzień nabycia KWK Knurów- Szczygłowice	Dzień nabycia ZOD	Razem nabycie jednostek gospodarczych
Rzeczowe aktywa trwałe	4	2 213,1	14,8	2 227,9
Wartości niematerialne	5	62,9	1,2	64,1
Zapasy		35,9	0,8	36,7
Należności handlowe oraz pozostałe należności		-	7,2	7,2
Nadpłacony podatek dochodowy		-	0,1	0,1
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		0,3	15,2	15,5
NABYTE AKTYWA RAZEM		2 312,2	39,3	2 351,5
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego		(61,8)	(0,1)	(61,9)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		(237,1)	(2,2)	(239,3)
Rezerwy	20	(169,6)	-	(169,6)
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania		(56,3)	(5,5)	(61,8)
PRZEJĘTE ZOBOWIĄZANIA RAZEM		(524,8)	(7,8)	(532,6)
NABYTE AKTYWA NETTO		1 787,4	31,5	1 818,9
CENA NABYCIA		(1 490,0)	(22,7)	(1 512,7)
ZYSK NA OKAZJONALNYM NABYCIU		297,4	8,8	306,2

27. SPORNY PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI OD PODZIEMNYCH WYROBISK GÓRNICZYCH

Poniższa tabela przedstawia pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, w których rozpoznane są aktywa lub roszczenia z tytułu spornego podatku od nieruchomości.

	Nota	31.12.2015	31.12.2014
Wartość oszacowanego roszczenia gmin z tytułu spornego podatku od nieruchomości wg najlepszego osądu JSW, mającego odzwierciedlenie w następujących pozycjach skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej:		91,3	134,2
Rezerwa na podatek od nieruchomości, w tym:	20	91,4	84,4
rezerwa z tytułu spornego podatku od nieruchomości od podziemnych wyrobisk górniczych		68,3	60,6
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych podatków, w tym:	21	452,9	551,5
zobowiązania z tytułu spornego podatku od nieruchomości w wysokości otrzymanych decyzji podatkowych		23,0	73,6
Aktywa z tytułu spornego podatku od nieruchomości, ujęte w następujących pozycjach skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej:		39,9	119,3
Pozostałe należności, w tym:	10	70,3	144,9
należności od gmin z tytułu spornego podatku od nieruchomości brutto		49,8	149,0
odpis aktualizujący należności z tytułu spornego podatku od nieruchomości		(9,9)	(29,7)
należności od gmin z tytułu spornego podatku od nieruchomości netto		39,9	119,3

JSW począwszy od 2008 roku stała się stroną postępowania sądowoadministracyjnych w zakresie podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych. W związku z powyższym Jednostka dominująca tworzyła rezerwę na podatek od nieruchomości, a w przypadku wydanych przez organ podatkowy decyzji administracyjnych rozpoznawane było zobowiązanie. Po uregulowaniu zobowiązań Jednostka dominująca traktowała zapłacone kwoty jako aktywa warunkowe. Przebieg toczących się w tym zakresie postępowania sądowoadministracyjnych został szczegółowo opisany w Nocie 38 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W 2011 roku Trybunał Konstytucyjny stwierdził jednoznaczne wyłączenie z podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości wyrobisk górniczych (kosztów drażenia) oraz uzależnienie opodatkowania urzędów i obiektów znajdujących się w tych wyrobiskach od ich klasyfikacji jako budowli w rozumieniu Prawa budowlanego. W konsekwencji Jednostka dominująca rozwiązała w 2011 roku część rezerw na podziemne wyrobiska górnicze w kwocie netto 195,8 mln zł oraz ujęła należność z tytułu nadpłaconego spornego podatku od nieruchomości w kwocie netto 163,9 mln zł. Biorąc pod uwagę wyrok Trybunału Konstytucyjnego oraz przebieg postępowania administracyjnych w tej sprawie JSW w 2012 roku dokonała ponownego szacunku rezerwy z tytułu spornego podatku od nieruchomości oraz oceny ściagalności należności z tytułu spornego podatku od nieruchomości, uaktualniając poziom utworzonych rezerw na toczzone długotrwałe postępowania z tytułu spornego podatku od nieruchomości o kwotę 48,5 mln zł. Jednostka dominująca stosując przyjętą metodologię szacunku rezerwy z tytułu spornego podatku od nieruchomości oraz oceny ściagalności należności z tytułu spornego podatku od nieruchomości, zaktualizowała w 2013 roku poziom utworzonych rezerw na toczzone długotrwałe postępowania z tytułu spornego podatku od nieruchomości o kwotę 37,3 mln zł. W 2014 roku JSW zweryfikowała zakres podstawy opodatkowania spornym podatkiem od nieruchomości niektórych obiektów infrastruktury podziemnej, w szczególności elementów składowych wyrobisk kapitalnych. JSW dokonała również analizy postępowania, które uległy umorzeniu na skutek przedawnienia. Z uwagi na otrzymane decyzje o niższym wymiarze podatkowym, JSW dokonała zmniejszenia poziomu rezerw o kwotę 1,4 mln zł oraz poziomu zobowiązań o kwotę 33,2 mln zł. Po dokonanych z gminami rozliczeniach nadpłat (zwrotu środków pieniężnych oraz potrąceń z bieżącym podatkiem) JSW zweryfikowała również kwotę odpisu na należności z tytułu spornego podatku od nieruchomości o kwotę 12,7 mln zł.

JSW z uwagi na korzystne orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, zapadłe wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego i Naczelnego Sądu Administracyjnego, dokonała weryfikacji zakresu podstawy opodatkowania spornym podatkiem od nieruchomości niektórych obiektów infrastruktury podziemnej, deklarując do opodatkowania infrastrukturę dołową. Po złożonych do końca I półrocza 2015 roku korektach deklaracji za lata ubiegłe w zakresie opodatkowania infrastruktury dołowej, JSW zweryfikowała kwotę oszacowanych roszczeń. JSW w 2015 roku, z uwagi na otrzymane, w ponownie prowadzonym postępowaniu, decyzje wymiarowe określające zobowiązania w niższej niż zaksięgowana wysokości, dokonała zmniejszenia poziomu zobowiązań

o kwotę 57,4 mln zł, równocześnie tworząc rezerwę w wysokości 55,0 mln zł, cele utrzymania optymalnego poziomu zabezpieczenia. Po dokonanych z gminami rozliczeniach nadpłat (zwrotu środków pieniężnych oraz potrąceń z bieżącym podatkiem) JSW zweryfikowała również kwotę należności i odpisu na należności z tytułu spornego podatku od nieruchomości o kwotę 27,7 mln zł.

Poniższa tabela prezentuje wpływ spornego podatku od nieruchomości od podziemnych wyrobisk górnictwa na zysk/stratę przed opodatkowaniem:

	Nota	2015	2014
Wpływ na wynik finansowy z tytułu rozliczenia rezerwy na sporny podatek od nieruchomości wraz z odsetkami		(55,0)	1,4
Wpływ na wynik finansowy z tytułu aktualizacji zobowiązań z tytułu spornego podatku od nieruchomości z uwagi na nowe decyzje podatkowe wraz z odsetkami		57,4	33,2
Ujęte należności od gmin z tytułu spornego podatku od nieruchomości w związku z zapłatą decyzji podatkowych kwestionowanych przez Jednostkę dominującą na drodze postępowań sądowoadministracyjnych, w tym:		27,7	12,7
- zwiększenie należności z tytułu spornego podatku od nieruchomości brutto		8,0	-
- zmniejszenie/(zwiększenie) odpisu aktualizującego należności z tytułu spornego podatku od nieruchomości	25,28	19,7	12,7
WPŁYW NA ZYSK/STRATĘ PRZED OPODATKOWANIEM		30,1	47,3

28. POZOSTAŁE KOSZTY

	Nota	2015	2014
Odpis aktualizujący rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	4,5	3 280,4	234,1
Utworzenie rezerwy na potencjalne spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów	20	1 950,9	-
Odsetki		40,5	5,0
<i>w tym odsetki hipoteczne od zobowiązań naliczone zgodnie z art.5 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych</i>		35,4	-
Opłaty egzekucyjne i kary		3,2	3,7
Darowizny		0,6	1,1
Odpis aktualizujący należności z tytułu spornego podatku od nieruchomości	27	1,7	0,3
Koszty dotyczące nieruchomości inwestycyjnych	6	1,0	1,0
Pozostałe		51,5	17,2
RAZEM POZOSTAŁE KOSZTY		5 329,8	262,4

29. POZOSTAŁE ZYSKI/(STRATY) NETTO

	2015	2014
Zyski/(straty) z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych	(12,2)	(8,9)
Różnice kursowe	(0,6)	5,5
Zyski/(straty) na pochodnych instrumentach finansowych	-	2,2
Pozostałe	(0,7)	0,2
RAZEM POZOSTAŁE ZYSKI/(STRATY) NETTO	(13,5)	(1,0)

30. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

	2015	2014
Przychody odsetkowe od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	7,8	27,3
Aktualizacja odsetek od zobowiązań z tytułu spornego podatku od nieruchomości	24,9	12,8
Inne	1,6	9,1
RAZEM PRZYCHODY FINANSOWE	34,3	49,2
Koszty odsetek:	159,6	155,3
– rozliczenie dyskonta z tytułu długoterminowych rezerw	71,8	112,9
– odsetki od obligacji	60,1	27,3
– kredyty bankowe	7,1	8,5
– pozostałe odsetki	20,6	6,6
Różnice kursowe od obligacji	20,8	-
Inne	3,3	1,7
RAZEM KOSZTY FINANSOWE	183,7	157,0
KOSZTY FINANSOWE NETTO	149,4	107,8

31. PODATEK DOCHODOWY

Podatek dochodowy ujęty w zysku/(stracie) netto:

	2015	2014
Podatek bieżący:	18,5	6,3
– bieżące obciążenie podatkowe	17,4	14,8
– korekty wykazane w bieżącym okresie w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	1,1	(8,5)
Podatek odroczony	(778,6)	(231,4)
RAZEM PODATEK DOCHODOWY UJĘTY W ZYSKU/(STRACIE) NETTO	(760,1)	(225,1)

Podatek dochodowy ujęty w innych całkowitych dochodach:

	2015	2014
Podatek odroczony:		
– zyski/(straty) aktuarialne	3,3	(85,7)
– zmiana wartości instrumentów zabezpieczających	(7,0)	(13,3)
RAZEM PODATEK DOCHODOWY UJĘTY W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH	(3,7)	(99,0)

Uzgodnienie teoretycznego podatku wynikającego z zysku/(straty) przed opodatkowaniem i ustawowej stawki podatkowej do obciążenia z tytułu podatku dochodowego wykazanego w zysku/(stracie) netto przedstawia się następująco:

	2015	2014
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	(4 045,3)	(882,2)
Podatek wyliczony według stawki 19%	(768,6)	(167,6)
Efekt podatkowy przychodów niebędących przychodami wg przepisów podatkowych, w tym:	(15,6)	(74,5)
- zysk na okazjonalnym nabyciu	-	(56,5)
Efekt podatkowy kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów wg przepisów podatkowych	23,0	25,3
Nierozpoznany podatek odroczony od straty podatkowej	-	(0,1)
Korekty wykazane w bieżącym okresie w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	1,1	(8,5)
OBCIĄŻENIE ZYSKU/(STRATA) NETTO Z TYTUŁU PODATKU DOCHODOWEGO	(760,1)	(225,1)

Podatek dochodowy w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym został ustalony według rzeczywistej efektywnej stopy podatkowej na 2015 rok w wysokości 18,8%. Na wysokość efektywnej stopy podatkowej mają wpływ głównie rozwiązane odpisy na należności odsetkowe z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 7,4 mln, które nie są przychodem podatkowym oraz odniesienie w koszty odpisu na PFRON, który nie jest kosztem podatkowym. Powyższe stanowią tzw. trwałe różnice, które wpływają na wysokość podstawy opodatkowania i wielkość efektywnej stopy podatkowej.

Efektywna stopa podatkowa w 2014 roku wyniosła 25,5%. Na jej wysokość miał wpływ głównie zysk na okazjonalnym nabyciu, który nie jest przychodem podatkowym oraz odpis na PFRON, który nie stanowi kosztów uzyskania przychodów.

Jednostka dominująca, w związku z przejściem na MSSF i pojawiającymi się nowymi interpretacjami podatkowymi, wystąpiła w dniu 15 czerwca 2012 roku do Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej w sprawie uznania za koszty uzyskania przychodu wypłat z zysku dla pracowników. Dnia 18 września 2012 roku otrzymano negatywną interpretację indywidualną, którą JSW 4 grudnia 2012 roku zaskarżyła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Dnia 15 maja 2013 roku WSA w Gliwicach wydał wyrok oddalający skargę JSW. Dnia 8 sierpnia 2013 roku Jednostka dominująca złożyła do Naczelnego Sądu Administracyjnego skargę kasacyjną od wyroku WSA w Gliwicach.

1 lutego 2016 roku na posiedzeniu składu siedmiu sędziów Izby Finansowej NSA podjęta została uchwała (sygnatura II FPS 5/15) stwierdzająca iż „w świetle art. 7 ust.2 i art.15 ust.1 oraz art.16 ust.1 pkt 40 i art. 15 ust.4g u. p.d.o.p. wypłacane pracownikom nagrody i premie z dochodu po opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych mogą stanowić koszty uzyskania przychodów w tym podatku w miesiącu ich wypłacenia”. W dniu 4 lutego 2016 roku JSW złożyła do Urzędu Skarbowego w Bielsku-Białej korekty w podatku dochodowym od osób prawnych, zgodnie z którymi wystąpiła nadpłata w kwocie 45,8 mln zł. Do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Jednostka dominująca w całości rozliczyła wykazaną nadpłatę.

32. ZYSK/(STRATA) NA AKCJĘ

Podstawowy zysk/(strata) na akcję

Podstawowy zysk/(strata) na akcję wylicza się jako iloraz zysku/(straty) przypadającego na akcjonariuszy Jednostki dominującej oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w ciągu roku.

Rozwodniony zysk/(strata) na akcję

Rozwodniony zysk/(strata) na akcję wylicza się, korygując średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na potencjalne akcje zwykłe powodujące rozwodnienie. Jednostka dominująca nie posiada instrumentów powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. W związku z powyższym rozwodniony zysk/(strata) na akcję równy jest podstawowemu zyskowi/(stracie) na akcję Jednostki dominującej.

	2015	2014
Zysk/(strata) netto przypadający/a na akcjonariuszy Jednostki dominującej	(3 265,5)	(659,1)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (szt.)	117 411 596	117 411 596
PODSTAWOWY I ROZWODNIONY ZYSK/(STRATA) NA JEDNĄ AKCJĘ (W ZŁOTYCH NA JEDNĄ AKCJĘ)	(27,81)	(5,61)

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SEGMENTÓW OPERACYJNYCH

33. SEGMENTY OPERACYJNE

Organem podejmującym kluczowe decyzje w Grupie jest Zarząd JSW. Miarą wyniku finansowego poszczególnych segmentów operacyjnych Grupy analizowaną przez Zarząd Jednostki dominującej jest zysk/strata operacyjny/a segmentu ustalony/a według zasad MSSF.

Informacje o segmentach dla celów sprawozdawczych:

	Węgiel	Koks	Pozostałe segmenty *	Korekty konsolidacyjne **	Razem
ZA OKRES ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2015					
Łączne przychody ze sprzedaży segmentu	5 724,3	3 051,8	1 099,3	(2 940,5)	6 934,9
- Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	2 274,9	-	665,6	(2 940,5)	-
- Przychody ze sprzedaży od odbiorców zewnętrznych	3 449,4	3 051,8	433,7	-	6 934,9
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży segmentu	(291,1)	182,9	153,5	(95,5)	(50,2)
Zysk/(strata) operacyjny/a segmentu	(3 201,8)	(715,8)	51,7	(30,1)	(3 896,0)
Amortyzacja	(1 097,9)	(192,0)	(81,1)	8,1	(1 362,9)
INNE ISTOTNE POZYCJE NIEPIENIĘŻNE:					
- Aktualizacja rezerwy na sporny podatek od nieruchomości od podziemnych wyrobisk górniczych	(55,0)	-	-	-	(55,0)
- Aktualizacja zobowiązań na sporny podatek od nieruchomości od podziemnych wyrobisk górniczych	57,4	-	-	-	57,4
- Utworzenie odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(2 566,3)	(691,2)	(22,9)	-	(3 280,4)
- Rozwiązanie rezerwy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	207,9	-	-	-	207,9
AKTYWA SEGMENTU RAZEM, W TYM:	6 690,8	2 371,0	1 626,5	(418,1)	10 270,2
Zwiększenia aktywów trwałych (innych niż instrumenty finansowe i aktywa z tytułu podatku odroczonego)	880,5	47,4	209,9	(0,2)	1 137,6

* Żadna z działalności wykazywanych w „Pozostałe segmenty” nie spełnia kryteriów agregacji oraz progów ilościowych określonych przez MSSF 8 „Segmenty operacyjne” skutkujących wyodrębnieniem jej jako osobny segment operacyjny

** Kolumna: „Korekty konsolidacyjne” eliminuje skutki transakcji między segmentami w ramach Grupy Kapitałowej

	Węgiel	Koks	Pozostałe segmenty *	Korekty konsolidacyjne **	Razem
ZA OKRES ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2014					
Łączne przychody ze sprzedaży segmentu	5 166,7	3 489,2	966,0	(2 807,0)	6 814,9
- Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	2 194,4	-	612,6	(2 807,0)	-
- Przychody ze sprzedaży od odbiorców zewnętrznych	2 972,3	3 489,2	353,4	-	6 814,9
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży segmentu	(412,7)	324,9	150,0	(66,9)	(4,7)
Zysk/(strata) operacyjny/a segmentu ***	(843,8)	12,9	45,5	10,6	(774,8)
Amortyzacja	(1 034,8)	(195,4)	(80,2)	7,1	(1 303,3)

	Węgiel	Koks	Pozostałe segmenty *	Korekty konsolidacyjne **	Razem
INNE ISTOTNE POZYCJE NIEPIENIĘŻNE:					
- Aktualizacja rezerwy na sporny podatek od nieruchomości od podziemnych wyrobisk górniczych	1,4	-	-	-	1,4
- Aktualizacja zobowiązań na sporny podatek od nieruchomości od podziemnych wyrobisk górniczych	33,2	-	-	-	33,2
- Utworzenie odpisów aktualizujących aktywa trwałe	(224,4)	-	(9,7)	-	(234,1)
AKTYWA SEGMENTU RAZEM, W TYM:	10 383,3	3 349,7	1 364,8	(497,5)	14 600,3

Zwiększenia aktywów trwałych (innych niż instrumenty finansowe i aktywa z tytułu podatku odroczonego) ****	3 709,0	147,4	244,6	(25,6)	4 075,4
--	---------	-------	-------	--------	---------

* Żadna z działalności wykazywanych w „Pozostałe segmenty” nie spełnia kryteriów agregacji oraz progów ilościowych określonych przez MSSF 8 „Segmenty operacyjne” skutkujących wyodrębnieniem jej jako osobny segment operacyjny

** Kolumna: „Korekty konsolidacyjne” eliminuje skutki transakcji między segmentami w ramach Grupy Kapitałowej

*** Zysk na okazjonalnym nabyciu KWK Knurów-Szczygłowice został w całości rozpoznany w Segmencie „Węgiel”

**** Zwiększenia aktywów trwałych obejmują również zwiększenia wynikające z nabycia KWK Knurów-Szczygłowice i nabycia spółki ZOD

Przychody z transakcji z podmiotami zewnętrznymi są wyceniane w sposób spójny ze sposobem zastosowanym w skonsolidowanym wyniku finansowym.

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane w procesie konsolidacji. Sprzedaż między segmentami realizowana jest na warunkach rynkowych. Zgodnie z zasadami stosowanymi przez Zarząd Jednostki dominującej do oceny wyników działalności poszczególnych segmentów, przychód oraz marża są rozpoznawane w wyniku segmentu w momencie dokonanej sprzedaży poza segment.

W wyniku finansowym poszczególnych segmentów nie są zawarte przychody i koszty finansowe.

Poniżej przedstawione jest uzgodnienie wyników segmentów (zysku operacyjnego) z zyskiem przed opodatkowaniem:

	2015	2014
STRATA OPERACYJNA	(3 896,0)	(774,8)
Przychody finansowe	34,3	49,2
Koszty finansowe	(183,7)	(157,0)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	0,1	0,4
STRATA PRZED OPODATKOWANIEM	(4 045,3)	(882,2)

Aktywa segmentów

Kwoty łącznych aktywów są wycenione w sposób spójny ze sposobem zastosowanym w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Aktywa te są alokowane zgodnie z przedmiotem działalności segmentu i według fizycznej lokalizacji danego składnika majątku.

Aktywa Grupy znajdują się na terenie Polski.

Poniżej przedstawione jest uzgodnienie aktywów segmentów z aktywami ogółem Grupy:

	31.12.2015	31.12.2014
AKTYWA SEGMENTÓW	10 270,2	14 600,3
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	1,4	12,6
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 219,2	436,9
Pozostałe długoterminowe aktywa	310,8	313,9
Nadpłacony podatek dochodowy	4,7	2,5
Pochodne instrumenty finansowe	2,8	2,9
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	3,1	0,2
RAZEM AKTYWA WEDŁUG SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	11 812,2	15 369,3

Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Podział geograficzny przychodów ze sprzedaży został zaprezentowany według siedziby kraju kontrahenta, który dokonuje zakupu:

	Nota	2015	2014
Sprzedaż na terenie Polski, w tym:			
Węgiel		2 879,6	2 336,4
Koks		886,6	633,3
Pozostałe segmenty		431,7	351,7
RAZEM SPRZEDAŻ NA TERENIE POLSKI		4 197,9	3 321,4
Sprzedaż poza Polskę, w tym:			
Kraje Unii Europejskiej, w tym:		2 686,7	3 434,5
Węgiel		569,8	635,9
Koks		2 114,9	2 798,4
Pozostałe segmenty		2,0	0,2
Kraje europejskie poza Unią Europejską, w tym:		50,3	57,5
Węgiel		-	-
Koks		50,3	57,5
Pozostałe segmenty		-	-
Pozostałe kraje, w tym:		-	1,5
Węgiel		-	-
Koks		-	-
Pozostałe segmenty		-	1,5
RAZEM SPRZEDAŻ POZA POLSKĘ, w tym:		2 737,0	3 493,5
Węgiel		569,8	635,9
Koks		2 165,2	2 855,9
Pozostałe segmenty		2,0	1,7
RAZEM PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	23	6 934,9	6 814,9

Informacje dotyczące głównych klientów

Za okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku przychody z tytułu sprzedaży do jednego klienta zewnętrznego przekroczyły poziom 10% przychodów ze sprzedaży Grupy. Przychody ze sprzedaży do tego klienta wyniosły 2 009,9 mln zł i zostały ujęte w segmencie Węgiel, w segmencie Koks oraz w segmencie Pozostałe segmenty.

Za okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku przychody z tytułu sprzedaży do dwóch klientów zewnętrznych przekroczyły dla każdego z nich pojedynczo poziom 10% przychodów ze sprzedaży Grupy. Przychody ze sprzedaży do jednego z nich wyniosły 1 863,9 mln zł i zostały ujęte w segmencie Węgiel, w segmencie Koks oraz w segmencie Pozostałe segmenty, natomiast przychody ze sprzedaży do drugiego z nich wyniosły 845,8 mln zł i zostały ujęte w segmencie Koks.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

34. WPLÝWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

	Nota	2015	2014
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem		(4 045,3)	(882,2)
Amortyzacja	24	1 362,9	1 303,3
(Zysk)/strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	29	12,2	8,9
Odsetki i udziały w zyskach		57,4	(1,6)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		(2 218,9)	53,1
Zmiana stanu rezerw		1 897,6	(68,0)
Zmiana stanu zapasów		46,3	39,4
Zmiana stanu należności handlowych oraz pozostałych należności		366,0	(73,5)
Zmiana stanu zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań		(13,5)	328,1
Zysk na okazjonalnym nabyciu	26	-	(306,2)
Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	4,5	3 280,4	234,1
Pozostałe przepływy		23,2	(16,4)
WPLÝWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		768,3	619,0

Uzgodnienie zmiany stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

	Nota	2015	2014
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	19	(2 236,2)	743,4
Nabycie jednostek gospodarczych	26	-	(239,3)
Zyski/(straty) aktuarialne ujęte w innych całkowitych dochodach	19	17,3	(451,0)
ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH W SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIU Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH		(2 218,9)	53,1

Uzgodnienie zmiany stanu rezerw w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

	Nota	2015	2014
Zmiana stanu rezerw ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	20	1 957,3	168,8
Nabycie jednostek gospodarczych	26	-	(169,6)
Zmiana wartości rezerwy na likwidację zakładu górniczego	4	(59,7)	(67,2)
ZMIANA STANU REZERW W SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIU Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH		1 897,6	(68,0)

Uzgodnienie zmiany stanu zapasów w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

	Nota	2015	2014
Zmiana stanu zapasów ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	9	46,3	2,7
Nabycie jednostek gospodarczych	26	-	36,7
ZMIANA STANU ZAPASÓW W SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIU Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH		46,3	39,4

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

35. INSTRUMENTY FINANSOWE

35.1. KATEGORIE I KLASY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Aktywa finansowe:

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Instrumenty zabezpieczające	
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015						
Udziały i akcje nienotowane na giełdzie		-	0,2	-	-	0,2
Należności handlowe	10	-	-	452,1	-	452,1
Lokaty bankowe	11	-	-	2,0	-	2,0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty *	7,12	-	-	652,1	-	652,1
Pochodne instrumenty finansowe	8	2,0	-	-	0,8	2,8
Pozostałe		-	1,1	-	-	1,1
RAZEM		2,0	1,3	1 106,2	0,8	1 110,3

* Pozycja obejmuje również środki zgromadzone w celu finansowania likwidacji zakładu górniczego, które zostały opisane w Nocie 7

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Instrumenty zabezpieczające	
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2014						
Udziały i akcje nienotowane na giełdzie		-	0,2	-	-	0,2
Należności handlowe	10	-	-	683,5	-	683,5
Lokaty bankowe	11	-	-	0,2	-	0,2
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty *	7,12	-	-	1 023,4	-	1 023,4
Pochodne instrumenty finansowe	8	0,8	-	-	2,1	2,9
Pozostałe		-	1,2	-	-	1,2
RAZEM		0,8	1,4	1 707,1	2,1	1 711,4

* Pozycja obejmuje również środki zgromadzone w celu finansowania likwidacji zakładu górniczego, które zostały opisane w Nocie 7

Żaden z istotnych nieprzetworzonych składników aktywów finansowych nie był renegotjowany w ciągu ostatniego roku.

Zobowiązania finansowe:

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015						
Pochodne instrumenty finansowe	8	0,9	-	1,9	-	2,8
Kredyty i pożyczki	16	-	177,2	-	-	177,2
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	18	-	1 441,9	-	-	1 441,9
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	22	-	-	-	123,5	123,5
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym	21	-	1 237,9	-	-	1 237,9
RAZEM		0,9	2 857,0	1,9	123,5	2 983,3

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2014						
Pochodne instrumenty finansowe	8	7,5	-	7,8	-	15,3
Kredyty i pożyczki	16	-	205,8	-	-	205,8
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	18	-	1 309,1	-	-	1 309,1
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	22	-	-	-	111,3	111,3
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym	21	-	1 261,5	-	-	1 261,5
RAZEM		7,5	2 776,4	7,8	111,3	2 903,0

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych nie odbiega istotnie od ich wartości księgowej.

35.2. HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ

Instrumenty finansowe wyceniane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej są analizowane pod względem procedur wyceny. Hierarchia procedur wyceny została ustalona następująco:

- Ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (poziom 1).
- Dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem ww. poziomu możliwe do stwierdzenia lub zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wycień opartych na cenach) (poziom 2).
- Dane wejściowe dla wyceny składnika aktywów bądź zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (poziom 3).

Tabela poniżej przedstawia aktywa i zobowiązania finansowe dotyczące pochodnych instrumentów finansowych w postaci transakcji Fx Forward, które są wyceniane w wartości godziwej. Data zapadalności tych instrumentów przypada po dniu kończącym okres sprawozdawczy. Pod względem procedur wyceny kwalifikują się one do poziomu 2 w powyższej hierarchii.

Aktywa i zobowiązania finansowe Grupy wyceniane według wartości godziwej:

	31.12.2015 Poziom 2	31.12.2014 Poziom 2
Aktywa finansowe – pochodne instrumenty finansowe	2,8	2,9
w tym:		
aktywa finansowe – pochodne instrumenty zabezpieczające walutowe	0,8	2,1
aktywa finansowe – pochodne instrumenty zabezpieczające - IRS	-	-
Zobowiązania finansowe – pochodne instrumenty finansowe	2,8	15,3
w tym:		
zobowiązania finansowe – pochodne instrumenty zabezpieczające walutowe	0,6	7,5
zobowiązania finansowe – pochodne instrumenty zabezpieczające - IRS	1,2	0,3

Wartość godziwą instrumentów finansowych niestanowiących przedmiotu obrotu na aktywnym rynku określa się przy zastosowaniu odpowiednich technik wyceny. Takie techniki wyceny optymalizują wykorzystanie możliwych do zaobserwowania danych rynkowych tam, gdzie są one dostępne i polegają w jak najmniejszym stopniu na szacunkach poczynionych, specyficznych dla danej jednostki. W sytuacji, gdy wszystkie istotne dane wykorzystywane przy wycenie według wartości godziwej są możliwe do zaobserwowania, instrument finansowy prezentowany jest w ramach poziomu 2. Do tej grupy należą pochodne instrumenty finansowe.

Wartość godziwa walutowych transakcji Fx Forward ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę pomiędzy ceną terminową a ceną transakcyjną. Cena terminowa kalkulowana jest w oparciu o fixing NBP i krzywą stóp procentowych implikowaną z transakcji Fx Swap.

Wycena do wartości godziwej transakcji pochodnych IRS ustalana na dzień kończący okres sprawozdawczy stanowi różnicę zdyskontowanych przepływów pieniężnych w związku z transakcją, czyli zdyskontowaną do dnia kończącego okres sprawozdawczy różnicę pomiędzy szacowanymi kwotami do zapłacenia, a kwotami do otrzymania od banku, określonymi na poszczególne daty rozliczeniowe. Wycena instrumentu może mieć wartość dodatnią (skutkującą ujęciem aktywa finansowego) lub ujemną (skutkującą ujęciem zobowiązania finansowego). Z racji stosowania rachunkowości zabezpieczeń, skutki wyceny odnosi się w kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych.

35.3. POZYCJE PRZYCHODÓW, KOSZTÓW, ZYSKÓW I STRAT UJĘTE W SPRAWOZDANIU Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW W PODZIALE NA KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Nota	Aktywa/ zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowa- nego kosztu	Instrumenty zabezpiecza- jące	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Razem
ZA OKRES ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2015							
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek ujęte w:							
	-	-	9,4	(105,4)	-	(2,7)	(98,7)
pozostałych przychodach	-	-	1,6	1,0	-	-	2,6
pozostałych kosztach	-	-	-	(39,3)	-	-	(39,3)
przychodach finansowych	30	-	7,8	-	-	-	7,8
kosztach finansowych	-	-	-	(67,1)	-	(2,7)	(69,8)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych ujęte w:							
	-	-	1,4	(63,7)	-	0,1	(62,2)
pozostałe zyski/ (straty) netto	-	-	0,1	(0,9)	-	0,1	(0,7)
przychodach finansowych	-	-	1,3	-	-	0,1	1,4
kosztach finansowych	-	-	-	(20,8)	-	(0,1)	(20,9)
inne całkowite dochody	14	-	-	(42,0)	-	-	(42,0)

	Nota	Aktywa/ zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godzimej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowa- nego kosztu	Instrumenty zabezpiecza- jące	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Razem
Przychody/(koszty) z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych ujęte w:		3,0	-	-	-	2,2	-	5,2
pozostałe zyski/ (straty) netto	29	3,0	-	-	-	(3,0)	-	-
inne całkowite dochody		-	-	-	-	5,2	-	5,2
Odwrocenie/(utworzenie) odpisów aktualizujących ujęte w:		-	-	1,3	-	-	-	1,3
kosztach rodzajowych		-	-	1,0	-	-	-	1,0
pozostałych przychodach		-	-	1,1	-	-	-	1,1
pozostałych kosztach		-	-	(0,8)	-	-	-	(0,8)
Zyski/(straty) z tytułu wyceny zobowiązań długoterminowych ujęte w:		-	-	-	(0,3)	-	-	(0,3)
kosztach finansowych		-	-	-	(0,3)	-	-	(0,3)
RAZEM		3,0	-	12,1	(169,4)	2,2	(2,6)	(154,7)

	Nota	Aktywa/ zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godzimej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowa- nego kosztu	Instrumenty zabezpiecza- jące	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Razem
ZA OKRES ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2014								
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek ujęte w:		-	0,1	30,3	5,9	-	(1,0)	35,3
pozostałych przychodach		-	0,2	3,0	44,7	-	-	47,9
pozostałych kosztach		-	(0,1)	-	(3,1)	-	-	(3,2)
przychodach finansowych	30	-	-	27,3	-	-	-	27,3
kosztach finansowych		-	-	-	(35,7)	-	(1,0)	(36,7)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych ujęte w:		-	-	12,4	(65,0)	-	(0,2)	(52,8)
pozostałe zyski/ (straty) netto		-	-	3,7	(1,0)	-	(0,1)	2,6
przychodach finansowych		-	-	10,5	-	-	0,1	10,6
kosztach finansowych		-	-	(1,8)	-	-	(0,2)	(2,0)
inne całkowite dochody	14	-	-	-	(64,0)	-	-	(64,0)
Przychody/(koszty) z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych ujęte w:		2,5	-	-	-	(6,2)	-	(3,7)
pozostałe zyski/ (straty) netto	29	2,5	-	-	-	(0,3)	-	2,2
inne całkowite dochody		-	-	-	-	(5,9)	-	(5,9)
Odwrocenie/(utworzenie) odpisów aktualizujących ujęte w:		-	-	2,4	-	-	-	2,4
kosztach rodzajowych		-	-	3,0	-	-	-	3,0
pozostałych przychodach		-	-	0,5	-	-	-	0,5
pozostałych kosztach		-	-	(1,1)	-	-	-	(1,1)
Zyski/(straty) z tytułu wyceny zobowiązań długoterminowych ujęte w:		-	-	-	(0,4)	-	-	(0,4)
kosztach finansowych		-	-	-	(0,4)	-	-	(0,4)
RAZEM		2,5	0,1	45,1	(59,5)	(6,2)	(1,2)	(19,2)

36. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

36.1. CZYNNIKI RYZYKA FINANSOWEGO

Działalność prowadzona przez Grupę naraża ją na następujące ryzyka finansowe: ryzyko rynkowe (w tym: ryzyko cenowe, ryzyko zmiany kursów walut oraz ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych), ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności.

Zarządzanie ryzykiem finansowym jest wykonywane na szczeblu Zarządu. Monitorowaniem ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyk finansowych zajmują się wyodrębnione jednostki organizacyjne.

(a) Ryzyko cenowe

Sytuacja na rynku węgla koksowego i koksu jest powiązana z rynkiem stali i wyrobów hutniczych; cykle koniunkturalne pokazują wahania cen w tych sektorach. Ceny węgla koksowego są mocno uzależnione od popytu na globalnym rynku hutniczo-stalowym, natomiast ceny węgla do celów energetycznych są uzależnione również od innych producentów krajowych. Pomimo posiadania przez Grupę stałych odbiorców, każdorazowy napływ taniego węgla z importu lub zwiększenie produkcji innych krajowych producentów stanowi potencjalne ryzyko presji na obniżkę cen. W przypadku zmian cen na rynku, celem zminimalizowania ich wpływu na sytuację finansową Grupy podejmuje się takie działania jak:

- zwiększenie wolumenu produkcji i sprzedaży,
- zmiana struktury produkcji celem zwiększenia efektywności sprzedaży produktów (zwiększenie produkcji produktów o korzystniejszej cenie i znajdujących zbyt w danym okresie – optymalizacja struktury sprzedaży),
- optymalizacja kierunków sprzedaży produktów Grupy.

Aby zareagować na zmianę cen w odpowiednim momencie Grupa prowadzi nieustanny monitoring rynków, ich analizę oraz śledzi na bieżąco trendy cenowe na rynku węgla, koksu, stali i energii elektrycznej. Warunki kontraktów długoterminowych umożliwiają okresowe negocjacje cen (corocznie dla węgla energetycznego; kwartalnie dla węgla koksowego i koksu). Realizując cele zarządzania ryzykiem Grupa działa w ramach zasad opisanych w Procedurze Handlowej Grupy Kapitałowej JSW, skupiając handel produktami Grupy w spółce Polski Koks oraz w ramach zasad Komitetu Ryzyka Walutowego Grupy Kapitałowej JSW, który monitoruje wpływ walut z dostaw węgla, koksu i węglopochodnych. Okresowo monitoruje się import węgla oraz ceny węgla wyprodukowanego przez polskie kopalnie, a także ceny koksu i węgla energetycznego w portach ARA.

Grupa nie posiada istotnych inwestycji w kapitałowe papiery wartościowe sklasyfikowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako dostępne do sprzedaży lub wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy i w związku z tym nie jest narażona na ryzyko cenowe dotyczące zmian cen tego typu inwestycji.

(b) Ryzyko zmiany kursów walut

Grupa jest narażona na znaczące ryzyko zmiany kursów walut wynikające z ekspozycji walutowej, które może wpłynąć na wysokość przyszłych przepływów pieniężnych oraz wynik finansowy. Głównym źródłem ryzyka walutowego w Grupie jest sprzedaż produktów:

- denominowana w EUR i USD,
- indeksowana do EUR i USD.

W związku z podpisanym Programem Emisji Obligacji z lipca 2014 roku, Jednostka dominująca wyemitowała również obligacje denominowane w USD. Sprzyja to w sposób naturalny ograniczeniu ryzyka zmiany kursów walutowych wynikającego ze sprzedaży produktów.

Grupa aktywnie zarządza ryzykiem walutowym, na które jest narażona. Celem nadrzędnym polityki Grupy jest ograniczenie do minimum ryzyka kursowego wynikającego z ekspozycji walutowej. Grupa na bieżąco mierzy ryzyko walutowe, a także podejmuje działania mające na celu minimalizację jego wpływu na sytuację finansową. Zarządzanie ryzykiem walutowym w Grupie odbywa się zgodnie z Polityką Zarządzania Ryzykiem Walutowym Grupy Kapitałowej JSW.

Grupa stosuje podział funkcji pełnionych przez poszczególne jednostki organizacyjne pomiędzy funkcje wykonawcze, decyzyjne, nadzorcze, kontroli i analityczne (zasada „podziału zadań”).

W Grupie funkcjonuje Komitet Ryzyka Walutowego Grupy Kapitałowej JSW, który jest odpowiedzialny za podejmowanie kluczowych decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym, w szczególności za podejmowanie decyzji w zakresie zabezpieczania zakontraktowanych i planowanych przepływów pieniężnych.

Mając na celu próbę eliminowania ryzyka kursowego Grupa w 2015 roku zawierała transakcje Fx Forward (zewnętrzne), zgodnie z przyjętymi przez Zarząd i Komitet Ryzyka Walutowego Grupy Kapitałowej JSW współczynnikami zabezpieczeń. W ramach Grupy zawierane były również wewnątrzgrupowe transakcje zabezpieczające. Okres zapadalności zawartych transakcji nie przekraczał 12 miesięcy. Grupa dokonywała również w niewielkim stopniu zakupów materiałów, usług lub dóbr inwestycyjnych w walutach obcych. Sprzyja to w sposób naturalny ograniczeniu ryzyka zmiany kursów walut wynikającego z transakcji sprzedaży produktów.

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Co do zasady do rachunkowości zabezpieczeń wyznaczone są transakcje pochodne zabezpieczające ekspozycję denominowaną, których termin zapadalności jest dłuższy niż sześć miesięcy. W momencie ustanowienia zabezpieczenia JSW formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające. Skuteczność stosowanych przez Jednostkę dominującą zabezpieczających instrumentów finansowych jest na bieżąco monitorowana i podlega ciągłej ocenie.

W 2015 roku Grupa wyznaczyła do rachunkowości zabezpieczeń transakcje Fx Forward o nominale 19,3 mln USD oraz 55,0 mln EUR. Według stanu na 31 grudnia 2015 roku Grupa posiada czynne transakcje pochodne o łącznym nominale 87,6 mln EUR i 17,5 mln USD, z czego 50,0 mln EUR i 9,6 mln USD stanowią transakcje zabezpieczające w rozumieniu rachunkowości zabezpieczeń. Transakcje pochodne stanowią zabezpieczenie wpływów ze sprzedaży produktów denominowanych w EUR i USD, które Grupa spodziewa się otrzymać w okresie do lipca 2016 roku. Część skuteczna zmiany wartości godziwej pochodnych transakcji zabezpieczających w kwocie 2,7 mln zł odniesiona została w inne całkowite dochody. Część nieskuteczna oraz zmiana wartości godziwej instrumentów pochodnych nie wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń została odniesiona w wynik finansowy okresu. W wyniku realizacji pozycji zabezpieczanej zarówno w EUR, jak i w USD, w okresie od stycznia do grudnia 2015 roku w wynik finansowy została odniesiona kwota 0,4 mln zł.

W 2015 roku Jednostka dominująca zakończyła stosowanie rachunkowości zabezpieczeń dla transakcji pochodnych Fx Forward o nominale 15,9 mln USD, z czego:

- 8,8 mln USD w związku z powzięciem informacji, iż pozycja zabezpieczana nie zostanie zrealizowana, w wyniku czego kwotę (3,8) mln zł odniesiono w wynik finansowy okresu,
- 7,1 mln USD w związku ze sprzedażą instrumentu, tzn. kwota 0,7 mln zł została odniesiona w wynik finansowy okresu, natomiast odniesiona w inne całkowite dochody część efektywna zabezpieczenia w wysokości 0,4 mln zł zostanie przeksięgowana na wynik finansowy w momencie realizacji pozycji zabezpieczanej. Grupa oczekuje realizacji pozycji zabezpieczanej w styczniu 2016 roku.

Szczegółowe informacje na temat transakcji pochodnych przedstawiają poniższe tabele.

Transakcje walutowe otwarte na dzień 31 grudnia 2015 roku przedstawiają się następująco:

Typ transakcji	Kupno/sprzedaż	Podmiot	Termin rozliczenia transakcji	Para walut	Kwota w walucie bazowej	Kurs średnioważony	Wartość godziwa	
							Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
TRANSAKcje WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY								
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	do 1 m-ca	EUR/PLN	19,7	4,2794	0,5	0,2
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	od 2 do 3 m-cy	EUR/PLN	10,0	4,3242	0,5	-
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	od 4 do 6 m-cy	EUR/PLN	7,9	4,3591	0,5	-
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	do 1 m-ca	USD/PLN	2,9	3,8668	0,5	0,7
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	od 2 do 3 m-cy	USD/PLN	5,0	3,8874	-	0,1
TRANSAKcje ZABEZPIECZAJĄCE								
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	od 2 do 3 m-cy	EUR/PLN	12,0	4,2616	-	0,2
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	od 4 do 6 m-cy	EUR/PLN	27,0	4,3070	0,5	0,1
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	od 6 do 12 m-cy	EUR/PLN	11,0	4,3287	0,2	-
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	do 1 m-ca	USD/PLN	2,6	3,9309	0,1	-
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	od 4 do 6 m-cy	USD/PLN	7,0	3,8691	-	0,3

Transakcje walutowe otwarte na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

Typ transakcji	Kupno/sprzedaż	Podmiot	Termin rozliczenia transakcji	Para walut	Kwota w walucie bazowej	Kurs średnioważony	Wartość godziwa	
							Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Transakcje wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy								
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	do 1 m-ca	EUR/PLN	25,3	4,2747	0,7	0,5
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	od 2 do 3 m-cy	EUR/PLN	24,7	4,2146	-	1,6
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	od 4 do 6 m-cy	EUR/PLN	18,3	4,2329	0,1	1,1
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	do 1 m-ca	USD/PLN	1,7	3,1493	-	0,6
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	od 2 do 3 m-cy	USD/PLN	7,9	3,1322	-	3,0
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	od 4 do 6 m-cy	USD/PLN	1,8	3,1637	-	0,7
Transakcje zabezpieczające								
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	od 4 do 6 m-cy	EUR/PLN	17,2	4,2966	0,3	0,3
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	od 6 do 12 m-cy	EUR/PLN	38,5	4,3537	1,6	0,2
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	do 1 m-ca	USD/PLN	3,4	3,2168	-	1,0
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	od 2 do 3 m-cy	USD/PLN	6,0	3,2228	-	1,7
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	od 4 do 6 m-cy	USD/PLN	12,3	3,2429	-	3,5
FX Forward	sprzedaż	jednostki pozostałe	od 6 do 12 m-cy	USD/PLN	14,4	3,5015	0,2	0,8

W związku z podpisaniem z Obligatariuszami w dniu 24 września 2015 roku Umowy o dalszej współpracy oraz planowanej restrukturyzacji zadłużenia finansowego JSW, Grupa odznaczyła powiązanie zabezpieczające, w którym obligacje denominowane w USD zabezpieczały przed ryzykiem walutowym przyszłe przepływy denominowane w USD. Na dzień odnaczenia powiązania Grupa wykonała test skuteczności, w wyniku którego ujemne różnice kursowe w wysokości 42,0 mln zł odniesione zostały w kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych. Grupa uznaje, iż pozycja zabezpieczana jest nadal wysoce prawdopodobna.

W związku z powyższym, w wyniku zastosowania rachunkowości zabezpieczeń ujemne różnice kursowe z tytułu obligacji denominowanych w USD, których wartość od początku powiązania wynosi 106,0 mln zł będą wykazywane w kapitale z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne do momentu realizacji pozycji zabezpieczanej, pod warunkiem spełnienia warunków określonych w MSR. Grupa oczekuje, iż pozycja zabezpieczana będzie realizowała się w i po datach spłaty rat kapitałowych, począwszy od grudnia 2016 roku, odpowiednio do wysokości raty kapitałowej w USD.

Wartość księgową wybranych pozycji denominowanych w walutach obcych po przeliczeniu na PLN przedstawia się następująco:

WYBRANE POZYCJE BILANSOWE - EUR	31.12.2015	31.12.2014
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	22,6	29,5
Należności handlowe	107,1	174,7
Pochodne instrumenty finansowe wyceniane przez wynik finansowy (aktywa)	1,5	0,8
Pochodne instrumenty zabezpieczające (aktywa)	0,7	1,9
Zobowiązania handlowe	(13,5)	(23,3)
Pochodne instrumenty finansowe wyceniane przez wynik finansowy (zobowiązania)	(0,2)	(3,2)
Pochodne instrumenty zabezpieczające (zobowiązania)	(0,3)	(0,5)
EKSPOZYCJA NETTO	117,9	179,9
WYBRANE POZYCJE BILANSOWE - USD	31.12.2015	31.12.2014
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11,8	17,9
Należności handlowe	2,5	25,1
Pochodne instrumenty finansowe wyceniane przez wynik finansowy (aktywa)	0,5	-
Pochodne instrumenty zabezpieczające (aktywa)	0,1	0,2
Zobowiązania handlowe	-	(0,3)
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(616,4)	(573,2)
Pochodne instrumenty finansowe wyceniane przez wynik finansowy (zobowiązania)	(0,8)	(4,3)
Pochodne instrumenty zabezpieczające (zobowiązania)	(0,3)	(7,0)
EKSPOZYCJA NETTO	(602,6)	(541,6)

Stopień wrażliwości Grupy na wzrost i spadek kursu EUR/PLN i USD/PLN przedstawiony jest w poniższej tabeli. Analiza wrażliwości obejmuje wyłącznie nierozliczone na koniec okresu sprawozdawczego pozycje denominowane w walutach obcych i prezentuje potencjalną zmianę wartości aktywów i zobowiązań finansowych w wyniku zmiany kursu walutowego.

Analiza wrażliwości skalkulowana jest w oparciu o zmienność implikowaną publikowaną przez serwis Reuters na dzień 31 grudnia 2015 roku. W celu lepszego odzwierciedlenia zmienności kursów walutowych w 2015 roku dokonano zmiany podejścia w ustalaniu procentowej zmiany kursów walut. W związku z czym za rok 2014 zaprezentowano wyniki skalkulowane według obu metod.

Potencjalny wpływ wzrostu kursu EUR/PLN na zysk/stratę netto:

	Kurs EUR/PLN					
	31.12.2015		31.12.2014		31.12.2014 *	
	zysk/ strata netto	inne całkowite dochody	zysk/ strata netto	inne całkowite dochody	zysk/ strata netto	inne całkowite dochody
zmiana %	6,9%		2,8%		6,8%	
Zmiana wartości aktywów finansowych	9,0	-	5,7	-	13,9	-
Zmiana wartości zobowiązań finansowych	(12,0)	(14,8)	(8,8)	(6,6)	(21,4)	(16,1)
Wpływ na zysk/stratę przed opodatkowaniem lub inne całkowite dochody	(3,0)	(14,8)	(3,1)	(6,6)	(7,5)	(16,1)
Efekt podatkowy	0,6	2,8	0,6	1,3	1,4	3,1
WPŁYW NA ZYSK/STRATĘ NETTO	(2,4)		(2,5)		(6,1)	
WPŁYW NA INNE CAŁKOWITE DOCHODY	(12,0)		(5,3)		(13,0)	

* Analiza wrażliwości skalkulowana w oparciu o zmienność implikowaną publikowaną przez serwis Reuters na dzień 31 grudnia 2014 roku

Potencjalny wpływ spadku kursu EUR/PLN na zysk/stratę netto:

	Kurs EUR/PLN					
	31.12.2015		31.12.2014		31.12.2014 *	
	zysk/ strata netto	inne całkowite dochody	zysk/ strata netto	inne całkowite dochody	zysk/ strata netto	inne całkowite dochody
zmiana %	(6,9%)		(2,8%)		(6,8%)	
Zmiana wartości aktywów finansowych	(9,0)	-	(5,7)	-	(13,9)	-
Zmiana wartości zobowiązań finansowych	12,0	14,8	8,8	6,6	21,4	16,1
Wpływ na zysk/stratę przed opodatkowaniem lub inne całkowite dochody	3,0	14,8	3,1	6,6	7,5	16,1
Efekt podatkowy	(0,6)	(2,8)	(0,6)	(1,3)	(1,4)	(3,1)
WPŁYW NA ZYSK/STRATĘ NETTO	2,4		2,5		6,1	
WPŁYW NA INNE CAŁKOWITE DOCHODY	12,0		5,3		13,0	

* Analiza wrażliwości skalkulowana w oparciu o zmienność implikowaną publikowaną przez serwis Reuters na dzień 31 grudnia 2014 roku

Potencjalny wpływ wzrostu kursu USD/PLN na zysk/stratę netto:

	Kurs USD/PLN					
	31.12.2015		31.12.2014		31.12.2014 *	
	zysk/ strata netto	inne całkowite dochody	zysk/ strata netto	inne całkowite dochody	zysk/ strata netto	inne całkowite dochody
zmiana %	11,9%		16,4%		11,8%	
Zmiana wartości aktywów finansowych	1,7	-	7,1	-	5,1	-
Zmiana wartości zobowiązań finansowych	(77,3)	(4,5)	(6,6)	(114,9)	(4,7)	(82,8)
Wpływ na zysk/stratę przed opodatkowaniem lub inne całkowite dochody	(75,6)	(4,5)	0,5	(114,9)	0,4	(82,8)
Efekt podatkowy	14,4	0,8	(0,1)	21,8	(0,1)	15,7
WPŁYW NA ZYSK/STRATĘ NETTO	(61,2)		0,4		0,3	
WPŁYW NA INNE CAŁKOWITE DOCHODY	(3,7)		(93,1)		(67,1)	

* Analiza wrażliwości skalkulowana w oparciu o zmienność implikowaną publikowaną przez serwis Reuters na dzień 31 grudnia 2014 roku

Potencjalny wpływ spadku kursu USD/PLN na zysk/stratę netto:

	Kurs USD/PLN					
	31.12.2015		31.12.2014		31.12.2014 *	
	zysk/ strata netto	inne całkowite dochody	zysk/ strata netto	inne całkowite dochody	zysk/ strata netto	inne całkowite dochody
zmiana %	(11,9%)		(16,4%)		(11,8%)	
Zmiana wartości aktywów finansowych	(1,7)	-	(7,1)	-	(5,1)	-
Zmiana wartości zobowiązań finansowych	77,3	4,5	6,6	114,9	4,7	82,8
Wpływ na zysk/stratę przed opodatkowaniem lub inne całkowite dochody	75,6	4,5	(0,5)	114,9	(0,4)	82,8
Efekt podatkowy	(14,4)	(0,8)	0,1	(21,8)	0,1	(15,7)
WPLÝW NA ZYSK/STRATĘ NETTO	61,2		(0,4)		(0,3)	
WPLÝW NA INNE CAŁKOWITE DOCHODY	3,7		93,1		67,1	

* Analiza wrażliwości skalkulowana w oparciu o zmienność implikowaną publikowaną przez serwis Reuters na dzień 31 grudnia 2014 roku

(c) Ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim faktu, iż przepływy pieniężne mogą ulec zmianie w wyniku zmian rynkowych stóp procentowych. Grupa częściowo finansuje swoją działalność operacyjną i inwestycyjną kapitałem obcym oprocentowanym według zmiennych stóp procentowych i inwestuje wolne środki pieniężne w aktywa finansowe również w większości oprocentowane według zmiennych stóp procentowych. W związku z aktualnym poziomem zadłużenia, Grupa narażona jest na ryzyko zmiany stóp procentowych w zakresie zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz obsługiwanych produktów o charakterze kredytowym. W mniejszym stopniu Grupa narażona jest na zmiany stóp procentowych w zakresie lokat i środków pieniężnych oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego. Ryzyko zmiany stóp procentowych wynika ze zmienności następujących stawek referencyjnych: WIBOR O/N, WIBOR 1M, WIBOR 3M, WIBOR 6M dla PLN, LIBOR 1M dla EUR, EURIBOR 1M, LIBOR 1M dla USD, LIBOR 6M dla USD.

Pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej narażone na zmianę stóp procentowych prezentuje poniższa tabela:

	31.12.2015	31.12.2014
Długoterminowe aktywa finansowe:		
Obligacje Skarbu Państwa	-	1,2
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych	301,7	302,9
Krótkoterminowe aktywa finansowe:		
Lokaty bankowe	2,0	0,2
Obligacje Skarbu Państwa	1,1	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	350,4	720,5
Długoterminowe zobowiązania finansowe:		
Kredyty i pożyczki	81,9	105,3
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	67,8	77,6
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe:		
Kredyty i pożyczki	95,3	100,5
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 339,3	1 272,2
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	55,7	33,7

W ramach Grupy Kapitałowej jedynie spółka SEJ zabezpiecza ryzyko zmienności przepływów pieniężnych wynikające z zaciągniętego zadłużenia opartego o stopę referencyjną WIBOR, transakcją IRS. Spółka ta stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. W 2015 roku Grupa wyznaczyła do rachunkowości zabezpieczeń transakcje IRS o nominale 65,7 mln zł. Według stanu na 31 grudnia 2015 roku Grupa posiada czynne transakcje pochodne zabezpieczające ryzyko stopy procentowej o łącznym nominale

102,6 mln zł, które stanowią transakcje zabezpieczające w rozumieniu rachunkowości zabezpieczeń. Transakcje pochodne stanowią zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu wyemitowanych obligacji długoterminowych w zł, oprocentowanych wg stopy WIBOR 6M, które Grupa spodziewa się zrealizować w okresach półrocznych od czerwca 2016 roku do grudnia 2019 roku. Część skuteczna zmiany wartości godziwej w wysokości (1,2) mln zł została odniesiona w inne całkowite dochody. W wyniku realizacji pozycji zabezpieczanej od stycznia do grudnia 2015 roku w nakłady inwestycyjne została odniesiona kwota 0,2 mln zł.

Transakcje IRS otwarte na dzień 31 grudnia 2015 roku przedstawiają się następująco:

Typ transakcji	Termin zapadalności	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
			Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
IRS	4-letni	24,6	-	0,2
IRS	4-letni	12,3	-	0,1
IRS	4-letni	21,0	-	-
IRS	4-letni	7,0	-	0,1
IRS	4-letni	14,0	-	0,2
IRS	4-letni	23,7	-	0,6

Transakcje IRS otwarte na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

Typ transakcji	Termin zapadalności	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
			Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
IRS	4-letni	24,6	-	0,2
IRS	4-letni	12,3	-	0,1

Grupa oczekuje wystąpienia przepływów pieniężnych z tytułu zawartych transakcji IRS do 2019 roku.

W poniższych tabelach zaprezentowano potencjalny wpływ na zysk/stratę netto oraz inne całkowite dochody zmiany stóp procentowych. Analiza obejmuje wyłącznie pozycje instrumentów finansowych narażonych na ryzyko zmiany stopy procentowej wg stanu na dzień kończący okres sprawozdawczy. Przyjęty do 31 grudnia 2015 roku poziom wahań stóp procentowych odzwierciedla realną zmianę poziomu stopy referencyjnej w PLN, tzn. 1 stycznia 2015 roku/31 grudnia 2015 roku.

Wpływ wzrostu stopy procentowej PLN na zysk/stratę netto i inne całkowite dochody:

	31.12.2015		31.12.2014	
	zysk/ strata netto	inne całkowite dochody	zysk/ strata netto	inne całkowite dochody
Zmienność (+/-) w punktach bazowych	50pb		50pb	
Zmiana wartości aktywów finansowych	3,1	-	4,9	-
Zmiana wartości zobowiązań finansowych	(5,6)	0,5	(5,1)	(0,2)
Wpływ na zysk/stratę przed opodatkowaniem lub inne całkowite dochody	(2,5)	0,5	(0,2)	(0,2)
Efekt podatkowy	0,5	(0,1)	-	0,1
WPLYW NA ZYSK/STRATĘ NETTO	(2,0)		(0,2)	
WPLYW NA INNE CAŁKOWITE DOCHODY		0,4		(0,1)

Wpływ spadku stopy procentowej PLN na zysk/stratę netto i inne całkowite dochody:

	31.12.2015		31.12.2014	
	zysk/ strata netto	inne całkowite dochody	zysk/ strata netto	inne całkowite dochody
Zmienność (+/-) w punktach bazowych	(50pb)		(50pb)	
Zmiana wartości aktywów finansowych	(3,1)	-	(4,9)	-
Zmiana wartości zobowiązań finansowych	5,6	(0,5)	5,1	0,2
Wpływ na zysk/stratę przed opodatkowaniem lub inne całkowite dochody	2,5	(0,5)	0,2	0,2
Efekt podatkowy	(0,5)	0,1	-	(0,1)
WPLÝW NA ZYSK/STRATĘ NETTO	2,0		0,2	
WPLÝW NA INNE CAŁKOWITE DOCHODY			0,1	

Wpływ wzrostu stopy procentowej USD na zysk/stratę netto:

	31.12.2015	31.12.2014
Zmienność (+/-) w punktach bazowych	50pb	50pb
Zmiana wartości aktywów finansowych	0,1	0,1
Zmiana wartości zobowiązań finansowych	(3,1)	(2,9)
Wpływ na zysk/stratę przed opodatkowaniem	(3,0)	(2,8)
Efekt podatkowy	0,6	0,5
WPLÝW NA ZYSK/STRATĘ NETTO	(2,4)	(2,3)

Wpływ spadku stopy procentowej USD na zysk/stratę netto:

	31.12.2015	31.12.2014
Zmienność (+/-) w punktach bazowych	(50pb)	(50pb)
Zmiana wartości aktywów finansowych	(0,1)	(0,1)
Zmiana wartości zobowiązań finansowych	3,1	2,9
Wpływ na zysk/stratę przed opodatkowaniem	3,0	2,8
Efekt podatkowy	(0,6)	(0,5)
WPLÝW NA ZYSK/STRATĘ NETTO	2,4	2,3

Grupa jest głównie narażona na ryzyko zmiany stopy procentowej w PLN i USD. W przypadku stóp procentowych EURLIBOR, ze względu na ich małą zmienność oraz niewielki udział środków walutowych w ogóle środków pieniężnych narażonych na ryzyko zmiany stopy procentowej, wpływ na wynik finansowy Grupy jest nieistotny.

(d) Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe w Grupie koncentruje się w następujących obszarach:

- należności handlowe,
- środki pieniężne i lokaty bankowe,
- instrumenty pochodne,
- dłużne papiery wartościowe.

Ryzyko kredytowe identyfikowane w zakresie należności handlowych związane jest z ich koncentracją, terminowością obsługi, jak również wiarygodnością odbiorców. Sprzedaż realizowana jest do ograniczonej liczby odbiorców, stąd występuje koncentracja ryzyka związanego z należnościami handlowymi.

W 2015 roku dominującym odbiorcą pozostaje nadal Grupa ArcelorMittal oraz spółki, w których Skarb Państwa posiada udziały, od których należności stanowią odpowiednio 24,9% i 23,0% ogółu należności handlowych na dzień 31 grudnia 2015 roku. Przy czym

udział Grupy ArcelorMittal w należnościach handlowych spadł: w 2014 roku udział ten wynosił 37,0%, natomiast udział spółek, w których Skarb Państwa posiada udziały wzrósł: w 2014 roku wynosił 15,4% ogółu należności handlowych.

Aby ograniczyć ryzyko nieściągalności należności, stosowane są zabezpieczenia finansowe od odbiorców w postaci weksli in blanco, akredytyw, gwarancji korporacyjnych. W przypadku uzgodnień handlowych z kontrahentem lub w przypadku nowych odbiorców, a także odbiorców o niepewnej sytuacji finansowej, Grupa prowadzi sprzedaż po dokonaniu przedpłaty przez kontrahenta. W przypadku niektórych odbiorców korzystających z kredytu kupieckiego stosowane jest ubezpieczenie należności handlowych w firmach ubezpieczeniowych. Od odbiorców o ugruntowanej pozycji, ze względu na strategiczny charakter współpracy oraz możliwość oceny ich dokumentacji finansowej, Grupa nie wymaga zabezpieczeń. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku ubezpieczeniu podlegało 10,3% należności handlowych Grupy, ponadto 4,0% należności było zabezpieczonych wekslem in blanco, a 2,9% należności zostało zabezpieczonych w postaci gwarancji korporacyjnych.

Mając na uwadze powyższe zabezpieczenia oraz strukturę odbiorców, ryzyko nieściągalności należności oszacowano jako niskie.

Ryzyko kredytowe dotyczące środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jest ograniczone, ponieważ Grupa lokuje swoje środki pieniężne w bankach o ugruntowanej pozycji rynkowej. Dobór instytucji finansowych, w których lokowane są środki pieniężne determinowany jest również uwarunkowaniami wynikającymi z podpisanych Programów Emisji Obligacji.

W związku z obecną trudną sytuacją płynnościową środki pieniężne są głównie utrzymywane na rachunkach bankowych uczestniczących w strukturze cash poolingowej. Natomiast środki pieniężne zgromadzone na Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych zgodnie z wymogami ustawowymi gromadzone są na dedykowanym do tego rachunku bankowym.

Koncentracja środków finansowych w bankach:

Bank	Agencja ratingująca	31.12.2015	31.12.2014
A	Moody's	45,1%	-
B	Moody's	41,0%	38,1%
C	Moody's	8,4%	0,3%
Pozostałe	-	5,5%	61,6%
		100,0%	100,0%

W związku ze znaczącym spadkiem poziomu środków pieniężnych ryzyko kredytowe związane z działalnością lokacyjną uległo znacznemu obniżeniu. Obecny poziom ryzyka można oszacować jako niski.

Grupa dokonuje doboru banków współpracujących na płaszczyźnie transakcji terminowych na analogicznych zasadach, jak w przypadku lokowania czasowo wolnych środków finansowych. Zgodnie z Polityką Zarządzania Ryzykiem Walutowym Grupy Kapitałowej JSW. Grupa zabezpiecza ryzyko walutowe m.in. poprzez wykorzystanie hedingu naturalnego oraz zawieranie transakcji zabezpieczających z bankami oraz spółkami zależnymi. W celu minimalizacji ryzyka związanego z zawieraniem transakcji zabezpieczających Grupa współpracuje wyłącznie z bankami o wysokiej wiarygodności. W celu dywersyfikacji ryzyka związanego z zawieraniem transakcji zabezpieczających, Komitet Ryzyka Walutowego Grupy Kapitałowej JSW ustala maksymalny stopień koncentracji transakcji pochodnych (maksymalny nominal otwartych transakcji w jednym banku). Proces zabezpieczania ryzyka walutowego podlega ciągłemu monitoringowi. Najwyższy stopień koncentracji w jednym banku według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 65% dopuszczalnego limitu.

Grupa ocenia, że maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe na dzień kończący okres sprawozdawczy sięga pełnej wartości księgowej należności handlowych (bez uwzględnienia wartości godziwej przyjętych zabezpieczeń), środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz aktywów finansowych w postaci terminowych lokat bankowych.

(e) Ryzyko utraty płynności

Sytuacja płynnościowa Grupy nadal jest bardzo trudna. W związku z generowanymi ujemnymi przepływami, w tym ponoszeniem wysokich wydatków o charakterze inwestycyjnym, brakiem dostępnych dodatkowych źródeł finansowania o charakterze długoterminowym, ryzyko utraty płynności przez Grupę nadal jest bardzo wysokie. Prócz warunków rynkowych determinujących poziom generowanych przychodów, najistotniejszym zagrożeniem dla utrzymania płynności Jednostki dominującej jest potencjalna wymagalność części lub całości zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji przez Jednostkę dominującą.

W celu ograniczenia realizacji negatywnego scenariusza utraty płynności Grupa prowadzi negocjacje z Obligatoriuszami i instytucjami finansowymi finansującymi Grupę zmierzające do przeprowadzenia restrukturyzacji finansowej zadłużenia Grupy. W tym celu

podpisana została Umowa o dalszej współpracy wraz z dokumentacją towarzyszącą regulująca m.in. zobowiązania Jednostki dominującej i spółek zależnych wobec instytucji finansowych oraz zasady wstrzymania się przez każdego z Obligatariuszy z wykonaniem przysługującego mu prawa do żądania wcześniejszego wykupu obligacji do czasu podpisania przez strony Umowy restrukturyzacyjnej. Nałożone zobowiązania umowne w dużej mierze odzwierciedlają konieczne do podjęcia przez Jednostkę dominującą działania zmierzające do utrzymania płynności finansowej (w tym np. zobowiązania do sprzedaży aktywów nieprodukcyjnych). Wykonanie zobowiązań Jednostki dominującej i spółek zależnych wynikających z podpisanej umowy oraz sytuacja płynnościowa Grupy podlega stałemu monitorowaniu przez instytucje finansowe. W przypadku niepowodzenia prowadzonych negocjacji, w tym niepodpisania w wyznaczonym terminie Umowy restrukturyzacyjnej i w następstwie, skorzystania przez Obligatariuszy z uprawnienia do żądania wcześniejszego wykupu posiadanych przez nich obligacji, Grupa utraci zdolność do regulowania zobowiązań.

W celu minimalizowania ryzyka utraty płynności, Grupa podejmuje również działania z zakresu optymalizacji zarządzania zobowiązaniami, a także realizuje liczne inicjatywy oszczędnościowe i ograniczenia kosztowe, co zostało opisane w Punkcie 2.9. Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

Proces zarządzania ryzykiem utraty płynności w Grupie zakłada między innymi efektywne monitorowanie i raportowanie pozycji płynnościowej umożliwiającej podejmowanie działań prewencyjnych w sytuacji zagrożenia utraty płynności oraz utrzymywanie odpowiedniego (minimalnego) poziomu dostępnych środków na obsługę bieżących płatności. Ponadto w celu efektywniejszego zarządzania bieżącą płynnością finansową w Grupie Kapitałowej JSW funkcjonuje system zarządzania środkami pieniężnymi - cash pooling rzeczywisty (CPR).

Ponadto, zgodnie z podpisanymi umowami na dzień 31 grudnia 2015 roku, Grupa posiadała dostępne i niewykorzystane limity kredytów w rachunku bieżącym i kredytów obrotowych w łącznej kwocie 16,3 mln zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 196,6 mln zł).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku spółka JSW KOKS posiada umowę kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego w kwocie 94,8 mln zł, której możliwość uruchomienia uzależniona jest od spełnienia dodatkowych warunków w zakresie Programu restrukturyzacji Grupy Kapitałowej JSW.

Poniższa tabela zawiera analizę zobowiązań finansowych Grupy w odpowiednich przedziałach wiekowych, na podstawie pozostałego okresu do upływu umownego terminu zapadalności na dzień kończący okres sprawozdawczy. Kwoty przedstawione w tabeli stanowią umowne niezdyktowane przepływy pieniężne. Salda zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań o charakterze finansowym przypadające do spłaty w terminie 12 miesięcy są wykazywane w wartościach księgowych, ponieważ wpływ dyskonta jest nieistotny pod względem wartości.

	Poniżej roku	Od 1 do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Ponad 5 lat	Razem
STAN NA 31 GRUDNIA 2015					
Kredyty i pożyczki	98,8	36,7	49,1	-	184,6
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym	1 271,7	44,5	39,9	7,1	1 363,2
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	* 1 339,3	-	102,6	-	1 441,9
Pochodne instrumenty finansowe (rozliczane brutto)	441,5	-	-	-	441,5
RAZEM	3 151,3	81,2	191,6	7,1	3 431,2

	Poniżej roku	Od 1 do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Ponad 5 lat	Razem
STAN NA 31 GRUDNIA 2014					
Kredyty i pożyczki	106,8	79,5	35,6	0,4	222,3
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym	1 278,6	46,8	40,8	7,0	1 373,2
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	* 1 272,2	-	36,9	-	1 309,1
Pochodne instrumenty finansowe (rozliczane brutto)	695,2	-	-	-	695,2
RAZEM	3 352,8	126,3	113,3	7,4	3 599,8

* Zgodnie z mechanizmem wykupu obligacji, obligacje będą wykupywane w okresach półrocznych począwszy od 30 grudnia 2016 roku z zastrzeżeniem zapisów wynikających z Umowy o dalszej współpracy, w której zawarte zostały warunki i terminy roszczeń o zapłatę z tytułu wcześniejszego wykupu Obligacji. Ostateczny termin wykupu obligacji przypada na 31 grudnia 2020 roku. W związku z uprawnieniem Obligatariuszy do przedterminowego wykupu, zobowiązanie z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych prezentowane jest jako zobowiązania krótkoterminowe. Na dzień 31 grudnia 2015 roku zobowiązanie to wynosi 1 287,6 mln zł. W celu minimalizacji ryzyka wymagalności wyemitowanych papierów dłużnych w krótkim terminie, JSW zawarła Umowę o dalszej współpracy na podstawie której Obligatariusze m.in. zobowiązali się do dalszego powstrzymania się od wykonywania swoich praw wynikających z możliwości żądania wcześniejszego wykupu obligacji z uwagi na brak dokonania przez JSW emisji obligacji na Międzynarodowych Rynkach Kapitałowych do dnia 30 lipca 2015 roku, lecz nie zrzekli się tego uprawnienia.

36.2. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM

Głównym celem zarządzania ryzykiem kapitałowym Grupy jest zapewnienie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, przy jednoczesnym zwiększaniu wartości poszczególnych spółek dla akcjonariuszy.

Zarządzanie ryzykiem kapitałowym obejmuje m.in. monitorowanie wskaźników dług netto/EBITDA oraz dług netto/kapitały własne, obliczanych na poziomie Grupy Kapitałowej JSW w oparciu o uregulowania zawarte w Warunkach Emisji Obligacji. Zgodnie z Warunkami Emisji Obligacji za kapitał własny uznaje się skonsolidowany poziom kapitałów własnych na koniec danego okresu, wynikający ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej.

Jednostka dominująca zakłada utrzymywanie wskaźnika dług netto/EBITDA na poziomie nie wyższym niż 2,5x, a wskaźnika dług netto/kapitały własne na poziomie nie wyższym niż 0,6x. W przypadku, gdy którykolwiek ze wskaźników przekroczy dopuszczalną wysokość, Obligatariusze, zgodnie z podpisanymi Warunkami Emisji Obligacji, są uprawnieni do skorzystania z opcji wcześniejszego wykupu posiadanych obligacji. Zgodnie z zapisami Warunków Emisji Obligacji, JSW jest zobowiązana do przedstawienia stosownych wyliczeń wskaźników do dnia 30 czerwca 2016 roku. Według szacunków Jednostki dominującej na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego powyższe wskaźniki za rok 2015 zostaną spełnione.

Grupa w każdym obszarze swojej działalności jest narażona na występowanie różnego rodzaju ryzyk. Grupa, dbając o realizację celów strategicznych, aktywnie zarządza ryzykami występującymi w swojej działalności, dążąc do maksymalnego ograniczenia lub wyeliminowania ich potencjalnego negatywnego wpływu na wynik. Poza omówionymi w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ryzykami o charakterze finansowym, Grupa jest narażona na ryzyka o charakterze niefinansowym, m.in. ryzyka związane z otoczeniem społeczno-gospodarczym i rynkowym, ryzyka związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, ryzyka środowiskowe oraz związane z otoczeniem prawnym. Czynniki ryzyka o charakterze niefinansowym zostały szczegółowo opisane w Punkcie 2.12. Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

37. POZYCJE WARUNKOWE

Zobowiązania warunkowe

(a) rekultywacja terenów

Grupa posiada pozostałe po zamkniętych i zlikwidowanych koksowniach tereny zlokalizowane w trzech miastach na terenie Górnego Śląska. Na mocy przepisów obowiązującego prawa dotyczącego działań naprawczych w zakresie szkód wyrządzonych w środowisku istnieje obowiązek przeprowadzenia rekultywacji gruntów i likwidacji pozostałości po zamkniętych zakładach koksowniczych. Z uwagi na trwający proces identyfikacji zanieczyszczeń znajdujących się na tych terenach, do czasu jego zakończenia, w ocenie Zarządu nie jest obecnie możliwe określenie wysokości związanych z tym kosztów. Analizy stopnia zanieczyszczenia gleby przeprowadzone na terenie dwóch byłych zakładów, wykazały zanieczyszczenie gleby substancjami organicznymi i nieorganicznymi. W stosunku do tych terenów przemysłowych nie przeprowadzono działań rekultywacyjnych ani naprawczych z uwagi na to, iż tereny te są przeznaczone głównie do sprzedaży.

(b) szkody górnicze

Grupa w ramach przyjętej polityki tworzenia rezerw ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym rezerwy na szkody górnicze, które są skutkiem działalności eksploatacyjnej kopalń węgla kamiennego należących do Grupy, w wysokości wynikającej ze zgłoszonych, uznanych lub będących przedmiotem rozpatrzenia przez sądy, udokumentowanych roszczeń z tego tytułu lub w wysokości nakładów przewidzianych na zabezpieczenie terenu przed skutkami działalności górniczej. Grupie nie jest znana metoda ustalenia wartości przyszłych szkód górniczych, które wystąpią na skutek przeszłych działań eksploatacyjnych, która umożliwiłaby wiarygodne oszacowanie przyszłych kosztów ich likwidacji.

(c) gwarancje zatrudnienia

W wyniku prowadzonych ze stroną społeczną rozmów w ramach Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego dotyczących m.in. gwarancji zatrudnienia oraz kwestii związanych z przeprowadzeniem Oferty publicznej, w dniu 5 maja 2011 roku Zarząd JSW podpisał, a działające w Jednostce dominującej organizacje związkowe parafowały porozumienie zbiorowe z Zarządem („Porozumienie”). W ramach Porozumienia strony ustaliły m.in., że co do zasady, okres gwarancji zatrudnienia dla pracowników JSW wynosi 10 lat od dnia upublicznienia akcji JSW. W przypadku niedotrzymania przez Jednostkę dominującą gwarancji zatrudnienia, JSW będzie zobowiązana do wypłaty odszkodowania w wysokości równej iloczynowi przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w JSW w roku poprzedzającym rozwiązanie stosunku pracy i liczby miesięcy, które pozostają do upływu okresu gwarancji zatrudnienia (w przypadku pracowników administracyjnych nie więcej niż sześćdziesięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia w roku poprzedzającym). Postanowienia dotyczące gwarancji zatrudnienia weszły w życie w dniu upublicznienia akcji JSW na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Ponadto, w dniu 18 maja 2011 roku KK Zabrze i JSW zawarły ze związkami zawodowymi działającymi w KK Zabrze porozumienie dotyczące pakietu gwarancji socjalnych dla pracowników KK Zabrze, którego treść w zakresie gwarancji zatrudnienia jest analogiczna do treści uzgodnionego w JSW Porozumienia. Jednostka dominująca wystąpiła w charakterze gwaranta zobowiązań KK Zabrze.

W dniu 6 września 2011 roku JSW zawarła ze związkami zawodowymi działającymi w WZK Victoria porozumienie dotyczące pakietu socjalnego dla pracowników WZK Victoria, zawierającego m.in. gwarancje utrzymania zatrudnienia w spółce przez okres 7 lat licząc od daty wejścia w życie umowy nabycia akcji WZK Victoria.

(d) zobowiązania inwestycyjne

Na podstawie zawartej w dniu 7 grudnia 2010 roku umowy pomiędzy Skarbem Państwa a JSW dotyczącej sprzedaży 90,59% akcji spółki PGWiR, JSW zobowiązała się, że w okresie nie dłuższym niż 5 lat od dnia zawarcia umowy spowoduje nabycie przez spółkę PGWiR rzeczowych aktywów trwałych o łącznej wartości z dnia nabycia nie mniejszej niż 20,0 mln zł oraz wniesie w postaci aportu rzeczowe aktywa trwale użytkowane przez PGWiR na dzień zawarcia wyżej wymienionej umowy, na mocy umów dzierżawy zawartych z JSW jako wdzierżawiającym, na kwotę nie mniejszą niż 12,0 mln zł. Na dzień 30 czerwca 2015 roku spełnione zostały wszystkie wyżej wymienione zobowiązania inwestycyjne, jak również inne zobowiązania wynikające z umowy. W dniu 11 września 2015 roku JSW sporządziła sprawozdanie z realizacji zobowiązań inwestycyjnych oraz innych zobowiązań, o których mowa w umowie z dnia 7 grudnia 2010 roku. Sprawozdanie to zostało poddane badaniu przez biegłego rewidenta. Z przeprowadzonego badania biegły

rewident sporządził raport i opinię, w której to stwierdził, że zadanie inwestycyjne i inne zobowiązania określone w umowie zostały wykonane zgodnie z jej zapisami.

W dniu 29 września 2011 roku Minister Skarbu Państwa podpisał z SEJ umowę sprzedaży 85% akcji spółki PEC. Na podstawie zawartej umowy SEJ zobowiązała się bezwarunkowo spowodować i zapewnić nabycie przez PEC w terminie do 31 grudnia 2014 roku składników rzeczowych aktywów trwałych na łączną kwotę 71,7 mln zł. Zgodnie z zawartą umową gwarancji korporacyjnych JSW zobowiązała się do zapewnienia SEJ środków finansowych na sfinansowanie wydatków wynikających z nabycia PEC. W dniu 30 grudnia 2013 roku SEJ zawarła ze Skarbem Państwa aneks do ww. umowy, zmieniający sposób rozliczania inwestycji gwarantowanych w PEC z przedmiotowo-kwotowego na wyłącznie kwotowy. W całym okresie sprawozdawczym spółka PEC przyjęła na stan rzeczowych aktywów trwałych środki trwałe w wysokości 72,3 mln zł. Nakłady na nabycie przez PEC rzeczowych aktywów trwałych, poniesione w całym okresie sprawozdawczym w kwocie 72,3 mln zł, spełniają warunki do uznania ich za zgodne z postanowieniami Umowy. W poszczególnych latach nakłady te wynosiły: w 2012 roku 4,5 mln zł, w 2013 roku 31,3 mln zł, w 2014 roku 36,5 mln zł. Złożone przez SEJ Sprawozdanie z wykonania inwestycji w PEC w rzeczowe aktywa trwałe w okresie rozliczeniowym od 20 grudnia 2011 roku do 31 grudnia 2014 roku zostało zaakceptowane przez MSP. Spółka SEJ w dniu 8 lipca 2015 roku otrzymała informację z Ministerstwa Skarbu Państwa, iż wszystkie zobowiązania spółki wynikające z zawartej umowy prywatyzacyjnej zostały zrealizowane zgodnie z jej zapisami.

W dniu 5 października 2011 roku pomiędzy JSW a Skarbem Państwa została zawarta umowa sprzedaży 399 500 akcji stanowiących 85% udziału w kapitale zakładowym spółki WZK Victoria za kwotę 413,9 mln zł. W wyniku zawarcia powyższej umowy powstało zobowiązanie inwestycyjne, zgodnie z którym Kupujący (JSW) zobowiązał się spowodować, że w okresie 60 miesięcy od dnia Zamknięcia Transakcji (19 grudnia 2011 r.) WZK Victoria zrealizuje inwestycje w kwocie co najmniej 220,0 mln zł. JSW przyjęła na siebie również inne zobowiązania dotyczące kontynuowania działalności prowadzonej przez WZK Victoria, ograniczeń w zbywaniu akcji, zapewnienia udziału przedstawiciela Sprzedającego w Radzie Nadzorczej spółki oraz przedstawiania Sprzedającemu sprawozdawczości z realizacji przyjętych zobowiązań. Na dzień 31 grudnia 2015 roku zrealizowano inwestycje na kwotę 104,5 mln zł, która stanowi 47,52% wyżej wymienionej całkowitej kwoty zobowiązań inwestycyjnych. Celem zabezpieczenia podjętych zobowiązań JSW złożyła Oświadczenie o poddaniu się egzekucji do wysokości nieprzekraczającej kwoty 300,0 mln zł. Pozostałe zobowiązania spełniono w 100%. JSW podjęła rozmowy z Ministerstwem Skarbu Państwa w zakresie zmian swoich zobowiązań inwestycyjnych. Na moment zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie otrzymano w tej sprawie odpowiedzi.

(e) zabezpieczenia wyemitowanych obligacji

Zabezpieczenia obligacji, do ustanowienia których JSW zobowiązała się w związku z podpisanym Porozumieniem w sprawie zabezpieczeń w dniu 15 października 2015 roku wraz z późniejszymi zmianami, Umową o dalszej współpracy z dnia 24 września 2015 roku wraz z późniejszymi zmianami oraz Umową Programu Emisji Obligacji z dnia 30 lipca 2014 roku wraz z późniejszymi zmianami, zostały przedstawione w Nocie 18.

(f) poręczenia i gwarancje

W 2015 roku w związku z zawarciem w dniu 30 listopada 2015 roku aneksu nr 4 do Umowy o dalszej współpracy, na mocy którego strony tej umowy zobowiązały się do zmiany dokumentacji obligacji, kwota poręczenia udzielonego przez WZK Victoria za zobowiązania Jednostki dominującej z tytułu emisji obligacji została zwiększona do co najmniej 125% wartości wyemitowanych i niewykupionych obligacji. Wartość udzielonego poręczenia wynosi 841,3 mln zł oraz 198,0 mln USD. Termin ważności poręczenia do dnia 31 grudnia 2012 roku. Zabezpieczenia wyemitowanych obligacji przez JSW zostały opisane w Nocie 18.

Ponadto spółka PEC udzieliła w 2015 roku poręczenia za zobowiązania spółki SEJ do kwoty 22,0 mln zł z tytułu umowy limitu kredytowego wielocelowego wobec PKO BP S.A.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku czynne pozostawały następujące poręczenia:

- JSW KOKS za zobowiązania Jednostki dominującej z tytułu emisji obligacji na rzecz PKO Banku Polskiego S.A., ING Banku Śląskiego S.A., Banku Gospodarstwa Krajowego oraz PZU FIZAN Bis 1 do łącznej kwoty 2 218,5 mln zł z terminem ważności do dnia 31 grudnia 2021 roku,
- JSW do kwoty 5,3 mln zł za zobowiązania Koksowni Przyjaźń (obecnie JSW KOKS) z tytułu zaciągniętej pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w dniu 26 sierpnia 2013 roku w kwocie 10,0 mln zł na zadanie inwestycyjne pn. Budowa bloku energetycznego w Koksowni Przyjaźń S.A. w Dąbrowie Górniczej. Poręczenie było ważne do dnia 2 stycznia 2018 roku, po dniu kończącym okres sprawozdawczy poręczenie wygasło w związku ze zmianą prawnego zabezpieczenia spłaty pożyczki,

- JSW do łącznej kwoty 420,0 mln zł, za zobowiązania SEJ z tytułu programu emisji obligacji objętych przez Bank Gospodarstwa Krajowego oraz ALIOR Bank S.A. na sfinansowanie zadania inwestycyjnego pn. Program rozwoju – Energetyka 2016, w oparciu o realizację budowy bloku fluidalnego CFB 75 MWe w Elektrociepłowni Zofiówka oraz projekty modernizacyjno-rozwojowe związane z istniejącymi aktywami SEJ i PEC. Poręczenie zostało udzielone na zabezpieczenie wykupu następujących obligacji:
 - w ramach transzy A objętych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w kwocie 246,0 mln zł,
 - w ramach transzy B objętych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w kwocie 34,0 mln zł,
 - w ramach transzy A objętych przez ALIOR Bank S.A. w kwocie 123,0 mln zł,
 - w ramach transzy B objętych przez ALIOR Bank S.A. w kwocie 17,0 mln zł.

Poręczenie jest ważne nie dłużej niż do dnia 20 czerwca 2023 roku w przypadku obligacji Transzy A oraz nie dłużej niż do dnia 20 czerwca 2018 roku w przypadku obligacji transzy B.

- spółki PEC do kwoty 50,0 mln zł za zobowiązania SEJ z tytułu programu emisji obligacji objętych przez Bank Gospodarstwa Krajowego oraz ALIOR Bank S.A. na sfinansowanie zadania inwestycyjnego,
- JSW za zobowiązania SEJ z tytułu zaciągniętej pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na łączną kwotę 2,3 mln zł z terminem ważności do 30 stycznia 2016 roku,
- poręczenie udzielone przez KWK Krupiński (JSW) na zabezpieczenie kredytu udzielonego przez PKO BP S.A. do kwoty 0,3 mln zł za zobowiązania Górniczej Spółdzielni Mieszkaniowej z terminem spłaty przypadającym w 2030 roku,
- JSW za zobowiązania Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Jastrzębie-Zdroju z tytułu zaciągniętej pożyczki w Banku Ochrony Środowiska S.A. do kwoty 0,3 mln zł z terminem ważności do 31 grudnia 2020 roku.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w Grupie występowały następujące czynne gwarancje bankowe:

- gwarancje bankowe na łączną kwotę 20,9 mln zł na zabezpieczenie spłaty pożyczek udzielonych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach o różnych terminach spłaty,
- gwarancja na kwotę 19,4 tys. EUR na zabezpieczenie terminowej zapłaty zobowiązań, z terminem obowiązywania do dnia 20 stycznia 2016 roku. (Dnia 20 stycznia 2016 roku ING Bank Śląski przedłużył ważność gwarancji do 20 kwietnia 2016 roku na kwotę 19,0 tys. EUR),
- gwarancje na zabezpieczenie zobowiązań kontraktowych na kwotę 91,3 tys. zł z różnymi okresami ich obowiązywania.

Ponadto na zlecenie niektórych podmiotów z Grupy zostały wystawione gwarancje przez KUKĘ oraz firmy ubezpieczeniowe na ogólną kwotę 15,0 mln EUR z różnymi okresami ich obowiązywania.

(g) nabycie KWK Knurów-Szczygłowice

Odpowiedzialność solidarna i subsydiarna za zobowiązania

W związku z zawarciem umowy nabycia od Kompanii Węglowej S.A. („KW S.A.”) zorganizowanej części przedsiębiorstwa w postaci zakładu górniczego KWK „Knurów-Szczygłowice” („ZORG”), opisaną w Nocie 26, JSW odpowiada solidarnie i subsydiarnie za zobowiązania Kompanii Węglowej S.A. wynikające lub związane z prowadzeniem ZORG powstałe do dnia nabycia (włącznie):

- wobec kontrahentów realizujących dostawy i świadczących usługi na rzecz KWK Knurów-Szczygłowice. Wartość tych zobowiązań na dzień nabycia ZORG wynosiła 184,2 mln zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 1,3 mln zł,
- z tytułu podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych, ograniczone do kwot wykazanych w zaświadczeniach o wysokości zaległości zbywającego. Wartość tych zobowiązań wynosi 108,6 mln zł.

W związku z dokonaną transakcją nabycia kopalni Knurów-Szczygłowice od KW S.A., istnieją również teoretycznie przesłanki potencjalnej odpowiedzialności subsydiarnej JSW za długi KW S.A. ujawnione w zaświadczeniu o wysokości zaległości z tytułu składek zbywającego wobec ZUS. W uzyskanym Zaświadczeniu, ZUS wykazał, że na dzień 2 lipca 2014 r. tj. dzień wydania zaświadczenia, KW S.A. nie posiadała wobec niego zaległości. Równocześnie ZUS w pkt. 5 zaświadczenia ujawnił zobowiązanie KW S.A. z tytułu postępowania ratalnego na mocy ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008-2015 w wysokości 252,5 mln zł. Zgodnie z posiadanymi opiniami prawnymi takie ujawnienie w zaświadczeniu (w przeważających wyrokach sądów) należy traktować jako zaległość, jednakże wyłącznie w zakresie składek na ubezpieczenie w części finansowanej przez Płatnika. JSW uzyskała ze strony ZUS potwierdzenie, że składki i odsetki naliczone na dzień wejścia w życie ustawy w tym zakresie wynoszą 94,9 mln zł. W związku z powyższym, celem maksymalnego wyeliminowania ryzyka poniesienia strat finansowych na skutek zmaterializowania się odpowiedzialności subsydiarnej, JSW uzależniła zapłatę ostatniej raty ceny nabycia od ustanowienia zabezpieczenia w formie zastawu rejestrowego na posiadanym przez KW S.A. finansowym majątku trwałym w postaci 100% udziałów spółki Nadwiślańska Agencja Turystyczna Sp. z o.o. z siedzibą w Tychach. Zastaw ten, postanowieniem Sądu Rejonowego w Katowicach, Wydział IX Gospodarczy – Rejestr Zastawów, został zarejestrowany na rzecz JSW w dniu 1 grudnia 2014 roku

do wysokości 99,99 mln zł. Wartość udziałów na moment podpisywania umowy przewyższała wartość potencjalnego zobowiązania wobec ZUS.

Odpowiedzialność solidarna i subsydiarna JSW za zobowiązania Kompanii Węglowej S.A. wynikające z nabycia KWK Knurów-Szczygłowice wygaśnie z chwilą: uregulowania zaległości podatkowych przez Zbywcę, lub przedawnienia prawa do wydania decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej, tj. 5 lat od roku dokonania transakcji nabycia.

Nabycie zapasów Kompanii Węglowej S.A. zlokalizowanych na terenie KWK Knurów-Szczygłowice

Zgodnie z podpisaną Umową sprzedaży zapasów Kompanii Węglowej S.A. z dnia 10 kwietnia 2014 roku (wraz z późniejszymi zmianami) JSW zobowiązała się do nabycia zapasów począwszy od 1 stycznia 2016 roku do 31 marca 2017 roku w 15 miesięcznych transzach, przy czym każda transza stanowić będzie do najmniej 1/15 ich wartości:

1. węgla będącego własnością KW S.A. a nie objętego umową zakupu KWK Knurów-Szczygłowice (ZORG) i znajdującego się na terenie KWK Knurów-Szczygłowice wg stanu uzgodnionego ostatecznie między stronami na dzień 31 grudnia 2015 roku. W terminie od stycznia 2016 roku JSW jest zobowiązana zakupić ok. 0,62 mln ton węgla o wartości 18,3 mln zł.
2. mułów znajdujących się w osadnikach - w dniu 6 sierpnia 2015 roku dokonano ostatecznego rozliczenia pomiarów ilościowych osadów mułowych. Zgodnie z nim, na podstawie wyników badań osadników zaakceptowanych przez strony, osady mułowe o kaloryczności poniżej 11 000 kJ/kg w ilości 1,5 mln ton zostaną przeniesione na JSW bezpłatnie, natomiast o kaloryczności powyżej 11 000 kJ/kg w ilości 0,8 mln ton podlegają zakupowi przez JSW. Wartość zobowiązania JSW do zakupu mułów znajdujących się w osadnikach wynikająca z realizacji powyższej umowy wynosi ok. 19,8 mln zł.

(h) pozostałe zobowiązania warunkowe

Jedna ze spółek z Grupy otrzymuje wezwania do zapłaty wynagrodzeń za ustanowienie służebności przesyłu oraz wynagrodzeń za bezumowne korzystanie z nieruchomości od podmiotów będących użytkownikami wieczystymi. Grupa opierając się o aktualne orzecznictwo dowodzić będzie braku podstaw do ustanawiania służebności przesyłu na prawie użytkownika wieczystego. W spółce tej mogą pojawić się również zobowiązania z tytułu zgłoszenia się właścicieli działek, na których posadowiona jest infrastruktura sieciowa. Biorąc pod uwagę dotychczasową historię zgłoszonych roszczeń i koszty ponoszone z tego tytułu w latach ubiegłych, Grupa szacuje, iż ryzyko związane z koniecznością poniesienia istotnych kosztów z powyższych tytułów jest niewielkie.

38. INFORMACJE O ISTOTNYCH POSTĘPOWANIACH SĄDOWYCH, ADMINISTRACYJNYCH I ARBITRAŻOWYCH

Grupa uczestniczy w postępowaniach sądowych i administracyjnych związanych z prowadzoną przez nią normalną działalnością. W ocenie Zarządu, zgodnie z najlepszą wiedzą, Grupie nie zagrażają postępowania, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na jej sytuację finansową, inne niż potencjalne postępowania o charakterze podatkowym opisane poniżej.

Postępowania w zakresie podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych

JSW jest stroną postępowań sądowoadministracyjnych oraz podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości, które stanowią największą wartość toczących się postępowań, zarówno po stronie zobowiązań, jak i wierzytelności. Przedmiotem sporu jest kwalifikacja wyrobisk górniczych oraz budowli i urządzeń w nich się znajdujących na cele ewentualnego opodatkowania podatkiem od nieruchomości. Spór dotyczy lat 2003-2014 w zakresie wyrobisk górniczych położonych w Gminach: Jastrzębie-Zdrój, Ormontowice, Gierałtówce, Pawłowice, Mszana, Suszec i Świerklany. Postępowania toczą się w związku z wydanymi przez organy podatkowe decyzjami określającymi zobowiązania podatkowe, jak również w związku z wnioskami o stwierdzenie nadpłaty złożonymi przez JSW. Po korzystnym wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 września 2011 roku, w którym Trybunał stwierdził jednoznaczne wyłączenie z podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości wyrobisk górniczych (kosztów drążenia) oraz uzależnienie opodatkowania urządzeń i obiektów znajdujących się w tych wyrobiskach od ich klasyfikacji jako budowli w rozumieniu Prawa budowlanego, w dalszym ciągu prowadzone są postępowania podatkowe.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach we wszystkich sprawach wydał korzystne dla JSW wyroki odnoszące się do kwestii opodatkowania wyrobisk górniczych oraz ich wyposażenia, w których Sąd, co do zasady, uchylił wydane w tym zakresie decyzje podatkowe. Zasadność tych orzeczeń została zakwestionowana przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach, jak również Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Bielsku-Białej, które wniosły skargi kasacyjne do Naczelnego Sądu Administracyjnego na wszystkie korzystne dla JSW wyroki. W 2014 roku Naczelny Sąd Administracyjny oddalił wszystkie skargi kasacyjne Samorządowych Kolegiów Odwoławczych. W uzasadnieniach wyroków Sąd jednoznacznie stwierdza, iż wyrobisko górnicze

nie stanowi budowli, zatem wartość tak rozumianego wyrobiska (koszty jego wydrążenia) nie może być zaliczana do podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości. Jednocześnie wskazuje, iż przedmiotem opodatkowania mogą być jednak obiekty i urządzenia zlokalizowane w wyrobiskach, co wymaga wskazania, że odpowiadają budowlom zdefiniowanym w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych ze stosowanymi odesłaniami do Prawa budowlanego.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach i w Bielsku-Białej do chwili obecnej w większości spraw JSW uchylilo decyzje Gmin i przekazało sprawy do ponownego rozpatrzenia, względnie uchylilo decyzje gmin i umorzyło postępowania z uwagi na uchwałę pełnego składu Naczelnego Sądu Administracyjnego regulującą kwestię przedawnienia.

Naczelny Sąd Administracyjny w grudniu 2012 roku wydał uchwałę, zgodnie z którą po upływie terminu przedawnienia nie jest dopuszczalne prowadzenie postępowania podatkowego i orzekanie o wysokości zobowiązania podatkowego, które wygasło przez zapłatę. Powyższa uchwała nie dotyczy bezpośrednio JSW, jednakże ma zastosowanie do sporów prowadzonych przez JSW z gminami. Dnia 29 września 2014 roku pełny skład Naczelnego Sądu Administracyjnego potwierdził prawidłowość podjętej uchwały.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach, Samorządowe Kolegia Odwoławcze oraz Gminy Górnicze powołując się na uchwałę pełnego składu NSA, wydały decyzje (Ornontowice za 2003 rok, Pawłowice za lata 2003-2005, Suszec za lata 2003-2005, Jastrzębie-Zdrój za lata 2003-2006, Mszana za lata 2003-2006, Gierałtowiec za lata 2003-2005 oraz za 2006 rok i 2008 rok, Świerklany za lata 2003-2006), w których umorzyły postępowanie w związku z przedawnieniem. Ponieważ z obrotu prawnego zostały wyeliminowane decyzje określające zobowiązanie, zapłacone środki pieniężne w celu ich wykonania stanowią nadpłatę dla JSW do zwrotu. JSW z zapłaconego do końca 2014 roku spornego podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych w wysokości 213,5 mln zł odzyskała zwrot podatku w formie gotówki w kwocie 82,8 mln zł oraz w formie potrąceń z bieżącym podatkiem, nowo wydanymi decyzjami i opłatą eksploatacyjną w kwocie 98,6 mln zł. Dodatkowo JSW w toku kolejnych postępowań składa zażalenia na postanowienia Gmin w zakresie należnego jej oprocentowania nadpłat, które zdaniem JSW przysługują od dnia zapłaty spornego podatku. Gminy wskazują, że oprocentowanie JSW nie przysługuje, ponieważ organ podatkowy nie przyczynił się do powstania przesłanki uchylecia decyzji. Oznacza to, że w tym obszarze JSW będzie prowadziła kolejne postępowania sądowe.

Natomiast kwestią sporną w ramach toczących się postępowań pozostaje przedmiot opodatkowania tj. obudowa górnicza, którą Gminy i Samorządowe Kolegia Odwoławcze kwalifikują jako konstrukcję oporową do opodatkowania oraz podstawa opodatkowania tj. przyjmowanie przez Gminy do opodatkowania obiektów zlokalizowanych w wyrobiskach, w wartościach ustalonych na podstawie wycen rynkowych, pomimo przedłożonych przez JSW własnych ustaleń co do wartości początkowej wyrobisk górniczych do wartości poszczególnych obiektów w nich zlokalizowanych.

Kwota sporna, w ramach toczących się postępowań przed organami administracji publicznej, wynosi łącznie 107,0 mln zł. JSW z uwagi na korzystne orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, zapadłe wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego i Naczelnego Sądu Administracyjnego dokonała w II kwartale 2014 roku weryfikacji zakresu podstawy opodatkowania spornym podatkiem od nieruchomości niektórych obiektów infrastruktury podziemnej, deklarując infrastrukturę dołową począwszy od grudnia 2014 roku do opodatkowania. Po złożonych do końca I półrocza 2015 roku korektach deklaracji za lata ubiegłe w zakresie opodatkowania infrastruktury dołowej, JSW zweryfikowała kwotę oszacowanych roszczeń. Natomiast gminy górnicze poddając kontroli złożone przez JSW deklaracje wszczynają i prowadzą postępowania za kolejne lata podatkowe, a JSW kwestionuje działania gmin składając stosowne środki zaskarżenia.

Łączna kwota oszacowanych roszczeń Gmin Górniczych w zakresie spornego podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 134,2 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2015 roku kwota oszacowanych roszczeń Gmin Górniczych wynosi 91,3 mln zł i ma swoje odzwierciedlenie w wydanych decyzjach podatkowych (zobowiązania) w kwocie 23,0 mln zł i utworzonych na ten cel rezerwach w kwocie 68,3 mln zł.

Postępowania w zakresie możliwości zaliczenia wypłat dla pracowników do kosztów podatkowych

JSW, w związku z przejściem na MSSF i pojawiającymi się nowymi interpretacjami podatkowymi, wystąpiła w dniu 15 czerwca 2012 roku do Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej w sprawie uznania za koszty uzyskania przychodu wypłat z zysku dla pracowników. Dnia 18 września 2012 roku otrzymano negatywną interpretację indywidualną, którą JSW w dniu 4 grudnia 2012 roku zaskarżyła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Dnia 15 maja 2013 roku WSA w Gliwicach wydał wyrok oddalający skargę JSW. Dnia 8 sierpnia 2013 roku JSW złożyła do Naczelnego Sądu Administracyjnego skargę kasacyjną od wyroku WSA w Gliwicach.

W dniu 13 października 2015 roku odbyła się rozprawa przed NSA. Po przeprowadzeniu rozprawy Naczelny Sąd Administracyjny wydał postanowienie, zgodnie z którym ponownie przedstawił składowi siedmiu sędziów NSA do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości: *Czy w świetle art. 7 ust. 2 i art. 15 ust. 1 oraz art. 16 ust. 1 pkt 40 i art. 15 ust. 4g u.p.d.o.p. przekazane*

pracownikom wypłaty, bez składki ZUS płaconej przez pracodawcę, z podziału wyniku finansowego netto, czyli dochodu po opodatkowaniu, w miesiącu ich wypłaty stanowią koszty uzyskania przychodów w podatku dochodowym od osób prawnych?

1 lutego 2016 roku na posiedzeniu składu siedmiu sędziów Izby Finansowej NSA podjęta została uchwała (sygnatura II FPS 5/15) stwierdzająca iż „w świetle art. 7 ust.2 i art.15 ust.1 oraz art.16 ust.1 pkt 40 i art. 15 ust.4g u. p.d.o.p. wypłacane pracownikom nagrody i premie z dochodu po opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych mogą stanowić koszty uzyskania przychodów w tym podatku w miesiącu ich wypłacenia”. W dniu 4 lutego 2016 roku JSW złożyła do Urzędu Skarbowego w Bielsku-Białej korekty w podatku dochodowym od osób prawnych, zgodnie z którymi wystąpiła nadpłata w kwocie 45,8 mln zł. Do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Jednostka dominująca w całości rozliczyła wykazaną nadpłatę.

Sprawa z powództwa JSW KOKS (dawniej Koksowni Przyjaźń) przeciwko Polskim Kolejom Państwowym S.A.

PKP S.A. pismami z dnia 18 marca 2010 roku skierowanymi do Sądu Okręgowego w Katowicach, wniosła o wszczęcie egzekucji na podstawie niżej wymienionych wyroków w łącznej kwocie 9,6 mln zł. W toku postępowania Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Legionowie w marcu 2010 roku zajął część spornej wierzytelności w kwocie 2,0 mln zł. Powyższe roszczenia wynikają ze współpracy Zakładów Koksowniczych „Przyjaźń”, których JSW KOKS (dawniej Koksownia Przyjaźń) jest następcą prawnym i poprzednika prawnego Polskich Kolei Państwowych S.A. Zakłady Koksownicze „Przyjaźń” w 2000 roku utraciły płynność finansową, a poprzednik prawny Polskich Kolei Państwowych uzyskał szereg wyroków i nakazów zapłaty przeciwko Zakładom Koksowniczym „Przyjaźń”. JSW KOKS wniosła do Sądu Okręgowego w Warszawie pozew przeciwko PKP S.A., w którym domagała się pozbawienia w całości wykonalności ww. tytułów wykonawczych oraz zabezpieczenia powództwa poprzez sądowe zawieszenie prowadzonych przeciwko powodowej spółce egzekucji. Pozwana w odpowiedzi na pozew złożony 7 października 2010 roku, wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów postępowania. W toku postępowania sądowego następowała wymiana pism procesowych. Po rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy Warszawa Praga w Warszawie Wydział III Cywilny w wyroku z dnia 28 stycznia 2013 roku pozbawił w całości wykonalności tytuły wykonawcze przysługujące PKP w postaci wyroków zaocznych Sądu Okręgowego w Katowicach XIV Wydziału Gospodarczego. Od powyższego orzeczenia pełnomocnik PKP złożył dnia 7 marca 2013 roku apelację wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 19 grudnia 2013 roku zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, iż pozbawił wykonalności tytuły wykonawcze do wysokości rzeczywiście prowadzonej egzekucji (a nie kwot, na które opiewały wyroki zaoczne). Mimo prawomocnego wyroku oraz wielokrotnych wezwań ze strony JSW KOKS do zwrotu bezpodstawnie wyegzekwowanej przez komornika kwoty 2,0 mln zł, PKP w dalszym ciągu uchylała się od zwrotu ww. kwot. Od powyższego wyroku dnia 3 grudnia 2014 roku PKP wniosła skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. Sprawie nadano sygnaturę akt I CSK 1014/14. 16 września 2015 roku Sąd Najwyższy po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi kasacyjnej PKP postanowił odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej kończąc spór w tym zakresie. Od ww. postanowienia nie przysługuje środek odwoławczy. Obecnie JSW KOKS przygotowuje pozew przeciwko PKP o zwrot bezpodstawnie wyegzekwowanych kwot przez PKP. Sprawa w toku. W związku z zakończonym postępowaniem JSW KOKS podjęła decyzję o rozwiązaniu rezerwy z powodu brak podstaw do jej utrzymania.

Postępowanie administracyjne w sprawie wniosków o wydanie świadectw pochodzenia energii elektrycznej

JSW KOKS kontynuowała w 2015 roku spór dotyczący niewydania przez Prezesa URE świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji gazowej począwszy od 11 września 2011 roku. W tym dniu weszło w życie nowe tzw. rozporządzenie kogeneracyjne, zastępujące rozporządzenie kogeneracyjne z roku 2007. W nowym rozporządzeniu kogeneracyjnym zamieszczone zostały nowe zapisy dotyczące tzw. równoważnika paliwowego, tj. energii dostarczonej do Jednostki Kogeneracji Koksowni Przyjaźń z innych procesów. W przypadku Koksowni Przyjaźń jest to energia cieplna w postaci pary świeżej dostarczonej do JK z ISChK. Zgodnie z tymi zapisami, równoważnik paliwowy należy doliczyć do energii chemicznej zawartej w paliwie użytym w jednostce kogeneracji opalanej paliwami gazowymi, gdy równoważnik paliwowy pochodzi ze spalania paliw gazowych. Dodatkowo, w trakcie postępowania administracyjnego w sprawie wniosków o wydanie świadectw pochodzenia, URE zakwestionował posiadanie przez spółkę możliwości ubiegania się o świadectwa pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji gazowej, twierdząc że paliwa dostarczane do Jednostki Kogeneracji Koksowni Przyjaźń nie spełniają ustawowych wymagań dla paliw gazowych. Wyroki Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 3 listopada 2014 roku były dla JSW KOKS korzystne. Zgodnie bowiem z uzasadnieniem wyroków Sądu, postanowienia Urzędu Regulacji Energetyki o odmowie wydania świadectw pochodzenia w całości były pozbawione podstaw i jako takie podlegały uchyleniu na podstawie art. 47953 § 2 k.p.c. Od wyroku tego, Urząd Regulacji Energetyki złożył w dniu 24 listopada 2014 roku odwołanie do Sadu Apelacyjnego w Warszawie. W maju 2015 roku Sąd Apelacyjny odrzucił odwołania złożone przez URE. W związku z powyższym Prezes URE przyznał część spornych świadectw (ok. 64 326 MWh). Do chwili obecnej JSW KOKS nie uzyskała świadectw pochodzenia dla ok. 100 920 MWh energii elektrycznej, które w przypadku, gdyby były one z kogeneracji gazowej, tak jak uważa JSW KOKS, byłyby warte w chwili

obecnej ok. 11,8 mln zł. Ze względu na wysoki stopień skomplikowania sprawy, wielowariantowość potencjalnych rozwiązań, uwzględniając zasadę ostrożnej wyceny przychodów, spółka JSW KOKS odstąpiła od określenia wartości przedmiotu sporu. JSW KOKS próbuje rozwiązać sprawę nieprzyznanych świadectw, pochodzących z równoważnika paliwowego, poprzez wykonanie pracy, mającej na celu opracowanie metodyki umożliwiającej dokonania ich podziału na część pochodzącą z gazu koksowniczego (świadectwa żółte) i część pochodzącą z reakcji chemicznych przebiegających w baterii koksowniczej (świadectwa czerwone). Praca taka została wykonana w I kwartale 2016 roku przez Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze. Obecnie jej wyniki są wykorzystywane do sporządzenia korekt spornych wniosków o wydanie świadectwa pochodzenia. W przypadku nieuznania przez Prezesa URE opracowanej metodyki za prawidłową, możliwe jest wszczęcie przez JSW KOKS kolejnego postępowania sądowego w tej sprawie.

Postępowania w zakresie węgla deputatowego dla emerytów i rencistów

JSW kierując się koniecznością wprowadzenia niezbędnych oszczędności w związku z bardzo trudną sytuacją finansowo-ekonomiczną Grupy, odstąpiła od wypłaty deputatu węglowego dla emerytów i rencistów.

W 2015 roku wpłynęło do Sądów Pracy (Jastrzębie Zdrój, Pszczyna, Mikołów) 361 powództw o zapłatę ekwiwalentu za bezpłatny węgiel w naturze za 2015 rok (do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego: 441 pozwów). Roszczeń swych emeryci i renciści dochodzą opierając się o zapisy skutecznie wypowiedzianych przez JSW Zakładowych Układów Zbiorowych Pracy oraz o zapisy Porozumienia zawartego w dniu 5 maja 2011 roku przez Zarząd JSW ze stroną społeczną. Jednostka dominująca wnosi o oddalenie roszczeń wskazując na brak podstaw prawnych roszczeń tj. nieobowiązujące już od 31 grudnia 2009 roku skutecznie wypowiedziane ZUZP oraz fakt, że Porozumienie, o którym mowa nie dotyczy emerytów i rencistów, a wyłącznie pracowników JSW. Na tej też podstawie Zarząd JSW podjął uchwałę, że od 2015 roku nie będzie wypłacany emerytom i rencistom deputat węglowy (co opisano w Nocie 20). W dniu 13 kwietnia 2016 roku Sąd Rejonowy w Pszczynie wydał cztery wyroki, którymi oddalił łącznie 19 powództw emerytów o wypłatę deputatu węglowego. Wyrok jest nieprawomocny; emerytom służy prawo wniesienia apelacji do Sądu Okręgowego. W ustnych motywach Sąd uzasadnił swój wyrok tym, że po skutecznym wypowiedzeniu przez JSW układów zbiorowych, które przestały obowiązywać z końcem roku 2009, brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych do wypłaty deputatu (realizacja deputatu węglowego dla emerytów i rencistów po okresie obowiązywania ZUZP następowała na podstawie jednostronnych, autonomicznych decyzji JSW, tj. czynności prawnej dokonanej przez JSW, a nie aktu normatywnego).

Poza opisanymi powyżej sporami, Grupa jest również stroną szeregu postępowań sądowych dotyczących jej działalności. Do typowych sporów, w których bierze udział, należą: spory związane z żądaniem naprawienia szkód górniczych, spory dotyczące zadośćuczynienia za wypadki przy pracy, spory dotyczące podwyższenia renty wyrównawczej w związku z wypadkami przy pracy oraz spory dotyczące zobowiązań umownych. Powyższe spory mają charakter typowy i powtarzalny. Żadne z nich z osobna nie miało dotychczas istotnego znaczenia dla sytuacji finansowej i wyników finansowych Grupy.

Grupa nie uczestniczy w postępowaniach arbitrażowych, ani nie toczą się postępowania karne, które mogłyby mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, sytuację finansową i rentowność Grupy.

39. PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA UMOWNE ORAZ ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU OPERACYJNEGO

Przyszłe zobowiązania umowne

Przyszłe zobowiązania umowne zaciągnięte na dni kończące okresy sprawozdawcze, nie ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują:

	31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania umowne zaciągnięte w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	783,8	1 359,9
Pozostałe	49,3	19,7
RAZEM	833,1	1 379,6

Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca (korzystający)

Grupa jako leasingobiorca posiadała na dzień 31 grudnia 2015 roku i na dzień 31 grudnia 2014 roku nieodwoływalne umowy leasingu operacyjnego.

Grupa użytkuje rzeczowe aktywa trwałe, w tym m.in.: kombajny ścianowe, chodnikowe, maszyny górnicze, na podstawie umów leasingu operacyjnego (najem, dzierżawa). Okresy leasingu wynoszą od 1 do 5 lat, o okresie wypowiedzenia 1 miesiąca.

Koszt opłat leasingowych w leasingu operacyjnym (umowach najmu, dzierżawy itp.) ujęty w wyniku finansowym na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 106,5 mln zł (na 31 grudnia 2014 roku: 115,4 mln zł).

Łączne kwoty przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwoływalnego leasingu operacyjnego wynoszą:

	31.12.2015	31.12.2014
Do 1 roku	10,9	11,8

Do leasingu operacyjnego Grupa zalicza również nabyte nieodpłatnie prawo wieczystego użytkowania gruntów. Opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów ujęte w skonsolidowanym wyniku finansowym na dzień 31 grudnia 2015 roku wynoszą 5,9 mln zł (na 31 grudnia 2014 roku: 3,7 mln zł).

Przyszłe opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów:

	31.12.2015	31.12.2014
Do 1 roku	6,1	5,5
Od 1 roku do 5 lat	24,8	21,9
Powyżej 5 lat	334,8	320,3

Zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów zostały oszacowane na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz okresu użytkowania gruntów objętych tym prawem.

40. POŁĄCZENIA JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH I NABYCIA (OBJĘCIA) AKCJI

Połączenia jednostek gospodarczych i nabycia (objęcia) akcji w 2015 roku

Nabycie akcji własnych WZK Victoria w celu umorzenia

W dniu 16 grudnia 2014 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie WZK Victoria podjęło uchwałę dotyczącą upoważnienia Zarządu tej spółki do nabywania akcji własnych spółki od Osób Uprawnionych w myśl Ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji z 30 sierpnia 1996 roku (w tym pracowników, emerytów, rencistów) celem ich dobrowolnego umorzenia, w ilości nie większej niż 70 500 akcji. Do dnia 30 września 2015 roku WZK Victoria nabyła od Osób Uprawnionych 39 586 akcji własnych stanowiących 8,42% kapitału zakładowego tej spółki, za łączną kwotę 31,6 mln zł. W dniu 29 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie WZK Victoria podjęło uchwałę w sprawie umorzenia 39 547 akcji spółki oraz uchwałę w sprawie obniżenia kapitału zakładowego spółki z kwoty 2 350 000,00 zł do kwoty 2 152 265,00 zł, tj. o kwotę 197 735,00 zł. Umorzeniem nie zostało objęte 39 akcji ze względu na zakwestionowanie skuteczności nabycia. Obniżenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 31 marca 2016 roku.

Zgodnie z Umową sprzedaży akcji WZK Victoria, JSW jako Kupujący złożyła Skarbowi Państwa jako Sprzedającemu nieodwołalną ofertę nabycia wszystkich akcji nie nabytych przez uprawnionych pracowników WZK Victoria zgodnie z ustawą. Przyjęcie oferty przez Sprzedawcę może nastąpić po wygaśnięciu praw pracowników i ich spadkobierców do nieodpłatnego nabycia akcji. Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku do Skarbu Państwa przekazany został odcinek zbiorowy opiewający na 11 354 akcje WZK Victoria nie nabyte nieodpłatnie przez uprawnionych pracowników i ich spadkobierców. Liczba akcji określona w Księdze Akcyjnej - posiadanych przez Skarb Państwa wynosi 11 379 ponieważ 25 akcji zostało udostępnionych spadkobiercom pracownika, którzy odmówili złożenia wniosku o wpisanie ich do Księgi Akcyjnej.

Połączenie spółki ZRM i REM-BUD

W dniu 14 kwietnia 2015 roku Sąd Rejonowy w Katowicach zarejestrował połączenie Zakładu Remontów Mechanicznych Sp. z o.o. oraz P.P.H.U REM-BUD Sp. z o.o. Połączenie nastąpiło na podstawie art. 492 § 1 pkt 2 Kodeksu spółek handlowych, tj. poprzez zawiązanie nowej spółki pod firmą ZREM-BUD Sp. z o.o. („ZREM-BUD”), z siedzibą w Dąbrowie Górniczej, na którą przeszedł cały majątek obu łączących się spółek. Na dzień rejestracji JSW KOKS posiadał 63,23% udziałów w kapitale spółki ZREM-BUD, natomiast JZR pozostałe 36,77% udziałów.

Nabycie przez JSW KOKS udziałów ZREM-BUD od JZR

W dniu 24 listopada 2015 roku zawarto umowę nabycia przez JSW KOKS od JZR 60 000 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy w spółce ZREM-BUD stanowiących 36,77% w kapitale zakładowym tej spółki za cenę 6,8 mln zł. Po przeprowadzeniu przedmiotowej transakcji JSW KOKS posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym ZREM-BUD.

Udziały niekontrolujące na dzień 31 grudnia 2015 roku

	WZK Victoria (nabycie akcji własnych w celu umorzenia)	ZREM-BUD (połączenie ZRM i REM-BUD)	ZREM-BUD (nabycie udziałów przez JSW KOKS)	Razem
Udziały niekontrolujące przed transakcją	64,7	0,6	0,5	65,8
Wynagrodzenie	(31,6)	-	-	(31,6)
Nabyte aktywa netto	36,1	-	(0,3)	35,8
Zmiana stanu udziałów niekontrolujących	(36,1)	-	0,3	(35,8)
Kwota różnicy ujęta w zyskach zatrzymanych	4,5	-	(0,3)	4,2

Połączenia jednostek gospodarczych i nabycia (objęcia) akcji w 2014 roku

Nabycie KWK Knurów-Szczygłowice

W dniu 31 lipca 2014 r. została zawarta umowa nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa w postaci zakładu górnego KWK „Knurów-Szczygłowice” („ZORG”) pomiędzy Kompanią Węglową S.A. z siedzibą w Katowicach („Sprzedający”, „KW S.A.”) a JSW („Kupujący”). Transakcja nabycia ZORG została opisana w Nocie 26.

Nabycie 100% udziałów w spółce ZOD

W dniu 30 września 2014 roku PGWiR podpisała warunkową umowę nabycia od Kompani Węglowej S.A. udziałów spółki Zakład Odsalania „Dębieńsko” Sp. z o.o. („ZOD”). Transakcja nabycia spółki ZOD została opisana w Nocie 26.

Objęcie (nabycie) akcji PGWiR

W dniu 30 grudnia 2013 roku JSW podpisała umowę objęcia 831 220 akcji serii D w podwyższonym kapitale zakładowym spółki PGWiR w zamian za wniesiony aport o łącznej wartości godziwej 28,2 mln zł. Przedmiotowe podwyższenie kapitału PGWiR zostało zarejestrowane w dniu 21 lutego 2014 r. postanowieniem Sądu Rejonowego w Gliwicach. Po wniesieniu tego aportu JSW posiadała 2 891 572 akcji PGWiR, co stanowiło 95,77% udziału w kapitale zakładowym tej spółki.

Do dnia 29 sierpnia 2014 roku JSW zakończyła proces nabycia akcji imiennych serii A PGWiR od akcjonariuszy tej spółki (osób fizycznych, które uzyskały akcje w wyniku procesu komercjalizacji i prywatyzacji PGWiR lub ich spadkobierców oraz Skarbu Państwa). JSW nabyła 127 575 ww. akcji spółki PGWiR za łączną kwotę 3,9 mln zł. Udział JSW w kapitale zakładowym PGWiR zwiększył się o 5,83 %, do 100%.

W dniu 30 grudnia 2014 roku JSW podpisała umowę objęcia 2 222 037 akcji serii E w podwyższonym kapitale zakładowym spółki PGWiR w zamian za wniesiony aport o łącznej wartości godziwej 22,2 mln zł. Powyższa zmiana w kapitale ww. spółki została zarejestrowana 4 marca 2015 roku przez Sąd Rejonowy w Katowicach.

Połączenie spółek Koksownia Przyjaźń i Kombinat Koksochemiczny Zabrze w spółkę JSW KOKS

W dniu 2 stycznia 2014 roku Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach zarejestrował połączenie spółek Koksownia Przyjaźń S.A. (w której JSW posiadała 97,78% udziałów) i Kombinat Koksochemiczny „Zabrze” S.A. (w której JSW posiadała 85,13% udziałów). Połączenie zostało przeprowadzone poprzez przeniesienie całego majątku KK Zabrze (spółka przejmowana) na Koksownię Przyjaźń (spółka przejmująca) z podwyższeniem kapitału Koksowni Przyjaźń o kwotę 162,4 mln zł. Jednocześnie została zmieniona nazwa

spółki przejmującej na JSW KOKS S.A. z siedzibą w Zabrze. Na dzień 31 grudnia 2014 roku JSW posiadała 95 142 916 akcji spółki JSW KOKS S.A. stanowiących 95,71% kapitału tej spółki.

Nabycie akcji imiennych spółki WZK Victoria

W dniu 13 czerwca 2014 roku JSW zawarła umowy kupna 138 akcji spółki WZK Victoria za łączną kwotę 0,1 mln zł. Udział JSW w kapitale zakładowym tej spółki zwiększył się o 0,03%.

Nabycie udziałów niekontrolujących spółki PEC

Spółka SEJ jest stroną umowy prywatyzacyjnej zawartej ze Skarbem Państwa dotyczącej sprzedaży akcji spółki PEC oraz powiązanego z wyżej wymienioną umową Pakietu Gwarancji Socjalnych dotyczącego zabezpieczenia interesów pracowników PEC. Zgodnie z wyżej wymienionymi umowami Grupa w 2012 roku ujęła zobowiązanie z tytułu wykupu akcji pracowniczych PEC w kwocie 17,8 mln zł. Do dnia 31 grudnia 2014 roku nastąpiła spłata zobowiązania z tego tytułu w łącznej wysokości 17,4 mln zł, z czego w 2014 roku spłacono 5,4 mln zł. Operacja wykupu akcji pracowniczych PEC została ujęta w 2012 roku jako transakcja zakupu akcji od udziałów niekontrolujących za kwotę równą przewidywanej kwocie przyszłych wypłat, tj. 17,8 mln zł.

Udziały niekontrolujące na dzień 31 grudnia 2014 roku

	PGWiR	JSW KOKS *	WZK Victoria *	Razem
Udziały niekontrolujące przed transakcją	4,5	95,5	62,9	162,9
Wynagrodzenie	(3,9)	-	(0,1)	(4,0)
Nabyte aktywa netto	4,5	7,6	0,1	12,2
Zmiana stanu udziałów niekontrolujących	(4,5)	(7,6)	(0,1)	(12,2)
Kwota różnicy ujęta w zyskach zatrzymanych	0,6	7,6	-	8,2

* Wartości ujęte w tabeli obejmują wartości danej spółki oraz jej spółek powiązanych, które podlegają konsolidacji metodą pełną

41. TRANSAKcje Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Na dzień 31 grudnia 2015 roku większościovym akcjonariuszem Grupy był Skarb Państwa.

Informacje o transakcjach ze spółkami powiązanymi

W 2015 roku Skarb Państwa był podmiotem dominującym wyższego szczebla. W związku z powyższym wszystkie spółki należące do Skarbu Państwa (bezpośrednio i pośrednio) są podmiotami powiązanymi z Grupą. Zarząd Jednostki dominującej ujawnił w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym transakcje z istotnymi jednostkami powiązanymi, które zostały zidentyfikowane jako podmioty powiązane na podstawie jego najlepszej wiedzy.

Indywidualnie znaczące transakcje

W 2015 roku wszystkie transakcje Grupy z podmiotami powiązanymi dokonywane były na warunkach rynkowych oraz miały charakter typowy i zawierane były w normalnym trybie działalności. W 2015 roku nie zidentyfikowano indywidualnych transakcji przeprowadzonych między JSW a Skarbem Państwa oraz jednostkami powiązanymi ze Skarbem Państwa, które byłyby znaczące ze względu na nietypowy zakres i kwotę.

W 2014 roku wszystkie transakcje Grupy z podmiotami powiązanymi dokonywane były na warunkach rynkowych oraz – za wyjątkiem transakcji opisanych poniżej - miały charakter typowy i zawierane były w normalnym trybie działalności.

W dniu 31 lipca 2014 roku została zawarta umowa nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa w postaci zakładu górnictwa KWK „Knurów-Szczygłowice” („ZORG”) pomiędzy Kompanią Węglową S.A. z siedzibą w Katowicach („Sprzedający”, „KW S.A.”) a JSW („Kupujący”). Transakcja nabycia ZORG została opisana w Nocie 26.

W związku z zawarciem umowy przedwstępnej zawartej w dniu 10 kwietnia 2014 roku pomiędzy JSW a Kompanią Węglową S.A. dotyczącej nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Kompania Węglowa S.A. w postaci zakładu górnictwa KWK „Knurów-Szczygłowice” („ZORG”), równocześnie pomiędzy Stronami zostały zawarte dodatkowe umowy towarzyszące dotyczące :

- zakupu przez Kompanię Węglową S.A. węgla energetycznego wyprodukowanego przez KWK Knurów-Szczygłowice,
- zakupu przez JSW węgla koksowego wyprodukowanego przez Kompanię Węglową S.A.,

- zakupu przez JSW zapasów Kompanii Węglowej S.A. zlokalizowanych w KWK Knurów-Szczygłowice, nie objętych umową nabycia ZORG (opisanych w Nocie 37).

Zakres tych umów nie obejmuje całego asortymentu wielkości produkcji JSW oraz Kompanii Węglowej S.A. Powyższe umowy obejmują okres maksymalny do dnia 31 marca 2017 roku.

W dniu 30 września 2014 roku spółka PGWiR podpisała warunkową umowę nabycia od Kompanii Węglowej S.A. 235 647 udziałów spółki Zakład Odsalania „Dębieńsko” Sp. z o.o. („ZOD”). Nabycie udziałów zostało ostatecznie sfinalizowane w dniu 27 listopada 2014 roku. Transakcja nabycia spółki ZOD została opisana w Nocie 26.

Pozostałe transakcje

Pozostałe transakcje w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku oraz w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku zawarte przez Grupę z jednostkami zależnymi od Skarbu Państwa, które są znaczące zbiorowo, dotyczą zakupów materiałów i usług na potrzeby bieżącej działalności operacyjnej (węgiel, energia, usługi spedycyjne i transportowe). W 2015 roku najistotniejszymi dostawcami będącymi spółkami kontrolowanymi przez Skarb Państwa były następujące podmioty: Grupa Tauron S.A., Kompania Węglowa S.A., Grupa PKP S.A. Natomiast najistotniejszymi odbiorcami będącymi spółkami kontrolowanymi przez Skarb Państwa były w 2015 roku następujące podmioty: Kompania Węglowa S.A., PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., Grupa Tauron S.A., Węglokoks S.A., Polskie Górnictwo Haftowe i Gazownictwo S.A.

Poniżej przedstawiono transakcje dokonywane z jednostkami stowarzyszonymi:

	2015	2014
Transakcje dokonywane z jednostkami stowarzyszonymi		
Zakupy w okresie	17,5	56,1
Saldo zobowiązania na koniec okresu *	2,1	12,9
ŁĄCZNIE DOKONANE ZAKUPY	17,5	56,1
SALDO ZOBOWIĄZAŃ OGÓŁEM	2,1	12,9

* z uwzględnieniem podatku VAT

Informacje o transakcjach z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd JSW stanowi kluczową kadrę zarządzającą Grupy.

Wynagrodzenie członków Zarządu Jednostki dominującej

	2015 (tys. zł)	2014 (tys. zł)
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze:		
- wynagrodzenia, usługi zarządzania *	3 435,9	4 154,0
- premia roczna **	-	214,2
- świadczenia, dochody z innych tytułów ***	938,0	-
RAZEM	4 373,9	4 368,2

* W pozycji ujęto wynagrodzenia wypłacane na podstawie umów o zarządzanie - kontraktów menedżerskich.

W 2015 roku pozycja obejmuje również wynagrodzenie wypłacone panu Józefowi Myrczek oddelegowanemu decyzją Rady Nadzorczej JSW do czasowego wykonywania funkcji Prezesa Zarządu JSW.

** W 2015 roku premia roczna nie wystąpiła, pomimo realizacji indywidualnych KPI, a której wysokość była uzależniona od wypracowania zysku netto przez Grupę Kapitałową.

Natomiast w 2014 roku w pozycji tej wykazano premię roczną za 2014 rok w wysokości wynikającej z uchwał Rady Nadzorczej JSW. Premia ta podlega wypłacie w 4 ratach. Z kwoty podanej w tabeli, w 2015 roku wypłacono 85 664,21 zł. Pozostała część płatna jest w 3 ratach po 20% każda, płatna odpowiednio w grudniu 2016-2018 roku, pod warunkiem, że wielkości te nie zostaną wstrzymane lub obniżone decyzją Rady Nadzorczej.

*** Pozycja ta obejmuje świadczenia wypłacone po wygaśnięciu kontraktu menedżerskiego / wynagrodzenie za okres wypowiedzenia usług zarządzania, odprawa, odszkodowanie za powstrzymanie się od działalności konkurencyjnej.

Zgodnie z postanowieniami zawartymi w Umowach o świadczeniu usług w zakresie zarządzania obowiązujących od dnia 1 czerwca 2015 roku, odwołanie Zarządzającego z funkcji członka Zarządu w okresie obowiązywania Umowy, niepowołanie na funkcję w okresie obowiązywania Umowy lub rezygnacja Zarządzającego z pełnionej funkcji powoduje odpowiednio, że:

- w przypadku odwołania Zarządzającego z funkcji - rozwiązanie Umowy następuje z zachowaniem 90 dniowego okresu wypowiedzenia następującego po dniu odwołania, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego,
- w przypadku niepowołania Zarządzającego na funkcję - rozwiązanie Umowy następuje z zachowaniem 90 dniowego okresu wypowiedzenia następującego po dniu doręczenia Zarządzającemu przez JSW informacji o nie powołaniu Zarządzającego na funkcję, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego,
- w przypadku rezygnacji Zarządzającego – rozwiązanie Umowy następuje z zachowaniem 90 dniowego okresu wypowiedzenia następującego po rezygnacji, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego,

bez konieczności składania Zarządzającemu przez Jednostkę dominującą lub Jednostce dominującej przez Zarządzającego odrębnego oświadczenia woli.

Odwołanie Zarządzającego z funkcji członka Zarządu w okresie pierwszych 3 miesięcy obowiązywania Umowy, niepowołanie na funkcję w okresie pierwszych 3 miesięcy obowiązywania Umowy lub rezygnacja Zarządzającego z pełnionej funkcji w okresie pierwszych 3 miesięcy obowiązywania Umowy powoduje rozwiązanie Umowy z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia w przypadkach analogicznych jak powyżej.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania w przypadku, gdy odwołanie Zarządzającego z funkcji w okresie obowiązywania Umowy, niepowołanie na funkcję w okresie obowiązywania Umowy lub rezygnacja Zarządzającego z pełnionej funkcji następuje w związku ze zmianą funkcji Zarządzającego w Zarządzie. W takim przypadku Strony zobowiązane są do podjęcia niezwłocznie negocjacji celem dokonania odpowiednich zmian w Umowie.

Zgodnie z postanowieniami zawartymi w Umowach o świadczeniu usług w zakresie zarządzania obowiązujących od dnia 1 czerwca 2015 roku zakaz konkurencji obowiązuje przez okres 4 miesięcy po wygaśnięciu lub rozwiązaniu Umowy, pod warunkiem obowiązywania Umowy przez okres co najmniej 6 miesięcy. Zarządzający zobowiązany jest po wygaśnięciu lub rozwiązaniu Umowy z jakichkolwiek przyczyn, że nie będzie prowadził działalności konkurencyjnej wobec JSW, na terytorium Polski lub poza jej granicami w ramach Unii Europejskiej, bez względu na formę lub sposób jej prowadzenia, bezpośrednio lub pośrednio, samodzielnie lub niesamodzielnie, odpłatnie lub nieodpłatnie.

Zarządzającemu przysługuje odszkodowanie w łącznej wysokości obliczonej, jako 4 krotność wynagrodzenia miesięcznego Zarządzającego netto tj. bez podatku od towarów i usług, należnego za miesiąc poprzedzający miesiąc, w którym Umowa o świadczeniu usług w zakresie zarządzania wygasła lub uległa rozwiązaniu. Odszkodowanie wypłacane będzie przez 4 miesiące po rozwiązaniu lub wygaśnięciu Umowy w miesięcznych ratach w wysokości po $\frac{1}{4}$, na podstawie faktury VAT doręczonej JSW, wystawionej nie wcześniej niż po złożeniu przez Zarządzającego comiesięcznego oświadczenia o przestrzeganiu zakazu konkurencji w miesiącu, za który należna jest dana rata odszkodowania. W przypadku, gdy wskutek porozumienia Stron Umowa obowiązuje przez niepełny okres miesiąca, to miesięczna rata odszkodowania, przysługuje za ten miesiąc proporcjonalnie.

Do 31 maja 2015 roku członków Zarządu obowiązywały Umowy o świadczenie usług - Kontrakty menedżerskie oraz Umowy o zakazie konkurencji zawarte na podstawie Uchwały Rady Nadzorczej z dnia 27 maja 2013 roku.

Zgodnie z postanowieniami zawartymi w Umowach o świadczeniu usług – Kontraktach menedżerskich obowiązujących do dnia 31 maja 2015 roku - w razie rozwiązania przez JSW Umowy o świadczenie usług – Kontrakcie menedżerskim z przyczyn innych niż rażące naruszenie przez członka Zarządu postanowień zawartych w Umowie o świadczeniu usług – Kontrakcie menedżerskim, bądź prawomocny wyrok skazujący za popełnienie wykroczenia lub przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, mieniu lub karnoskarbowego, członek Zarządu (Menedżer) był uprawniony do odprawy w wysokości 1-miesięcznego Wynagrodzenia Stałego, jeśli pełnił funkcję członka Zarządu JSW przez okres krótszy niż 12 miesięcy oraz 3-miesięcznego Wynagrodzenia Stałego, jeśli pełnił funkcję członka Zarządu przez okres dłuższy niż 12 miesięcy. Do okresu, od którego zależy wysokość odprawy zaliczał się również okres pełnienia funkcji członka Zarządu w kadencji Zarządu bezpośrednio poprzedzającej aktualną kadencję.

Zgodnie z postanowieniami Umów o Zakazie Konkurencji obowiązującymi do dnia 31 maja 2015 roku w okresie 4 miesięcy od rozwiązania albo wygaśnięcia Umowy o świadczenie usług - Kontrakcie menedżerskiego, członek Zarządu (Menedżer) otrzymywał odszkodowanie w wysokości stanowiącej równowartość 50% wynagrodzenia stałego. Odszkodowanie było wypłacane w miesięcznych transzach. Warunkiem wypłaty odszkodowania było przestrzeganie w okresie zakazu konkurencji prowadzenia działalności konkurencyjnej na obszarze zastrzeżonym w umowie.

Szczegóły umów zawartych z osobami zarządzającymi zostały opisane w Punkcie 5.13. Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej

	2015 (tys. zł)	2014 (tys. zł)
Krótkoterminowe świadczenia	500,4	497,5
RAZEM	500,4	497,5

Dodatkowe informacje na temat wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej znajdują się w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku (Punkt 5.13.).

W 2015 roku nie zostały udzielone żadne pożyczki członkom Zarządu ani członkom Rady Nadzorczej JSW.

Informacje o transakcjach z członkami Zarządu Jednostek zależnych

	2015	2014
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	15,0	17,4
Nagrody jubileuszowe	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy (odprawy)	0,4	0,6
Świadczenia po okresie zatrudnienia	0,1	0,2
Inne	0,8	0,4
RAZEM	16,3	18,6

Informacje o transakcjach z członkami Rady Nadzorczej Jednostek zależnych

	2015	2014
Krótkoterminowe świadczenia	1,9	2,6
RAZEM	1,9	2,6

W 2015 roku nie zostały udzielone żadne pożyczki członkom Zarządu ani członkom Rady Nadzorczej Jednostek zależnych.

42. WYNAGRODZENIE BIEGŁEGO REWIDENTA

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdania finansowego JSW oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej JSW za rok 2015 i rok 2014 jest Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Umowa pomiędzy JSW a Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. została zawarta w dniu 3 kwietnia 2015 roku i dotyczy badania sprawozdania finansowego JSW za lata 2015 i 2016, skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej JSW za lata 2015 i 2016, wykonanie przeglądu śródrocznego sprawozdania finansowego JSW za I półrocze 2015 roku i 2016 roku oraz śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej JSW za I półrocze 2015 roku i 2016 roku.

Badanie sprawozdania finansowego JSW i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej JSW za 2014 rok, wykonanie przeglądu śródrocznego sprawozdania finansowego JSW oraz śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej JSW za I półrocze 2014 roku przeprowadził Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. na podstawie umowy z dnia 23 lipca 2013 roku.

Wysokość wynagrodzenia biegłego rewidenta za usługi świadczone na rzecz JSW przedstawia poniższa tabela:

	2015 (tys. zł)	2014 (tys. zł)
Obowiązkowe badanie	170,0	150,0
Przegląd śródrocznego sprawozdania finansowego	75,0	65,0
Pozostałe usługi *	370,9	1 520,7
RAZEM	615,9	1 735,7

* W 2015 roku pozycja obejmuje korzystanie z usług firmy Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k., natomiast w 2014 roku dotyczy firmy Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. oraz PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

43. ZDARZENIA PO DNIU KOŃCZĄCYM OKRES SPRAWOZDAWCZY

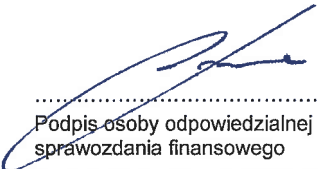
Po dniu 31 grudnia 2015 roku tj. po dniu kończącym okres sprawozdawczy, zgodnie z posiadaną wiedzą, nie wystąpiły inne niż wymienione poniżej, istotne zdarzenia mogące znacząco wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego, które nie byłyby uwzględnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

- W dniu 28 stycznia 2016 roku JSW udzieliła poręczenia za zobowiązania: spółki JSW KOKS do kwoty 100,0 mln zł z tytułu umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego z dnia 10 sierpnia 2009 roku oraz spółki WZK Victoria do kwoty 20,0 mln zł z tytułu umowy kredytu w rachunku bieżącym z dnia 19 lutego 2013 roku. Okres ważności tych poręczeń upływa w jednej z wcześniejszych dwóch dat: w dniu, w którym zabezpieczone wierzytelności zostaną w sposób ważny, skuteczny i bezwarunkowy całkowicie zapłacone lub rozliczone i ulegną wygaśnięciu, lub w dniu 27 listopada 2016 roku.
- W dniu 29 stycznia 2016 roku Rada Nadzorcza JSW odwołała ze składu Zarządu JSW pana Michała Kończaka, pełniącego funkcję Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych.
- W dniu 8 lutego 2016 roku Rada Nadzorcza JSW podjęła uchwałę o odwołaniu ze składu Zarządu JSW, z dniem 8 lutego 2016 roku, pana Aleksandra Wardasa, pełniącego funkcję Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Technicznych.
- Rada Nadzorcza JSW w dniu 8 lutego 2016 roku podjęła uchwały o delegowaniu członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu JSW:
 - pana Roberta Ostrowskiego do wykonywania czynności Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych na okres od 9 lutego 2016 roku do 8 maja 2016 roku,
 - pana Krzysztofa Mysiaka do wykonywania czynności Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii na okres od 9 lutego 2016 roku do 8 maja 2016 roku.
- W dniu 17 marca 2016 roku pracownicy JSW wybierali swojego przedstawiciela w Zarządzie JSW. W wyniku wyborów przeprowadzonych we wszystkich zakładach JSW do składu Zarządu IX kadencji ponownie wejdzie pan Artur Wojtków.
- W dniu 12 kwietnia 2016 roku JSW złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioski z prośbą o rozłożenie na raty, w ramach tzw. optymalizacji ściągania składek ZUS, zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy, FGŚP oraz Fundusz Emerytur Pomostowych za miesiąc marzec 2016 roku w kwocie 100,2 mln zł.
- W dniu 13 kwietnia 2016 roku Sąd Rejonowy w Pszczynie wydał cztery wyroki, którymi oddalił łącznie 19 powództw emerytów o wypłatę deputatu węglowego. Wyrok jest nieprawomocny; emerytom służy prawo wniesienia apelacji do Sądu Okręgowego. W ustnych motywach Sąd uzasadnił swój wyrok tym, że po skutecznym wypowiedzeniu przez JSW układów zbiorowych, które przestały obowiązywać z końcem roku 2009, brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych do wypłaty deputatu (realizacja deputatu węglowego dla emerytów i rencistów po okresie obowiązywania ZUZP następowała na podstawie jednostronnych, autonomicznych decyzji JSW, tj. czynności prawnej dokonanej przez JSW, a nie aktu normatywnego).
- W dniu 20 kwietnia 2016 roku Zarząd JSW podjął uchwałę przyjmującą założenia Programu restrukturyzacji Grupy Kapitałowej JSW na lata 2016-2025, w której określono przedsięwzięcia do wdrożenia w Grupie, celem poprawy sytuacji finansowej JSW i Grupy. Założenia programu restrukturyzacji przedstawiono w Nocie 1.3.
- Na posiedzeniu w dniu 26 kwietnia 2016 roku Rada Nadzorcza JSW wyraziła zgodę na przekazanie składników majątku zakładów przeróbki mechanicznej węgla KWK Knurów-Szczygłowice oraz KWK Budryk poprzez wniesienie ich aportem do spółki JZR.

44. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd JSW dnia 27 kwietnia 2016 roku.

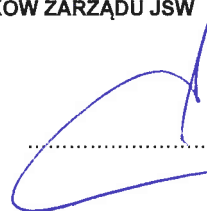
Jastrzębie-Zdrój, 27 kwietnia 2016 roku

.....
Podpis osoby odpowiedzialnej za sporządzenie
sprawozdania finansowego

Dariusz Bernacki – Dyrektor Biura Główny Księgowy

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU JSW

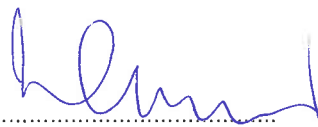
Tomasz Gawlik Prezes Zarządu

.....

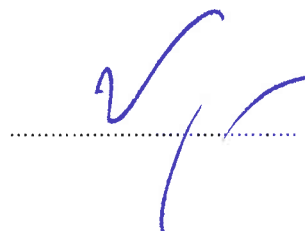
Krzysztof Mysiak p.o. Zastępcy Prezesa Zarządu

.....

Robert Ostrowski p.o. Zastępcy Prezesa Zarządu

.....

Artur Wojtków Zastępca Prezesa Zarządu

.....

Wydobymy to, co najlepsze

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI

GRUPY KAPITAŁOWEJ
JASTRZĘBSKIEJ SPÓŁKI WĘGLOWEJ S.A.

za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ JASTRZĘBSKIEJ SPÓŁKI WĘGLOWEJ S.A.	4
1.1. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ	5
1.2. PODSTAWOWE ZASADY ZARZĄDZANIA JSW I ICH ZMIANY	9
1.3. PODSTAWOWE ZASADY ZARZĄDZANIA GRUPĄ I ICH ZMIANY	11
2. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ I JEJ UWARUNKOWANIA	14
2.1. KALENDARIUM WAŻNIEJSZYCH ZDARZEŃ MAJĄCYCH ZNACZĄCY WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ ORAZ WYNIKI FINANSOWE W ROKU OBROTOWYM, LUB KTÓRYCH WPŁYW JEST MOŻLIWY W NASTĘPNYCH LATACH	15
2.2. CHARAKTERYSTYKA BRANŻY I KONKURENCJA	19
2.3. PODSTAWOWE PRODUKTY, TOWARY I USŁUGI	22
2.4. RYNKI ZBYTU	28
2.5. WYNIKI FINANSOWE WEDŁUG OBSZARÓW DZIAŁALNOŚCI	30
2.6. ŹRÓDŁA ZAOPATRZENIA	32
2.7. ZNACZĄCE UMOWY	33
2.8. PROGRAM EMISJI OBLIGACJI	35
2.9. STRATEGIA I PLANY ROZWOJOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ	38
2.10. DZIAŁANIA RESTRUKTURYZACYJNE	41
2.11. INWESTYCJE RZECZOWE I KAPITAŁOWE	43
2.12. CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROZEŃ	48
3. SYTUACJA FINANSOWA I MAJĄTKOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ	56
3.1. SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	57
3.2. CHARAKTERYSTYKA STRUKTURY AKTYWÓW I PASYWÓW Z PUNKTU WIDZENIA PŁYNNOŚCI GRUPY	61
3.3. ISTOTNE POZYCJE POZABILANSOWE	63
3.4. SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	66
3.5. CZYNNIKI I NIETYPOWE ZDARZENIA MAJĄCE WPŁYW NA WYNIK	70
3.6. RÓŻNICE POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI WYKAZYWANymi W RAPORCIE ROCZNYM A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA 2015 ROK	72
3.7. ANALIZA WSKAŹNIKOWA	73
3.8. WPŁYWY Z EMISJI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	78
3.9. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	78
3.10. INFORMACJA O ZACIĄGNIĘTYCH I WYPOWIEDZIANYCH UMOWACH KREDYTÓW I POŻYCZEK	78
3.11. INFORMACJA O UDZIELONYCH POŻYCZKACH I PORĘCZENIACH ORAZ OTRZYMANYCH PORĘCZENIACH I GWARANCJACH	78
3.12. INSTRUMENTY FINANSOWE	80
3.13. AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA GRUPY	82
3.14. ZASADY SPORZĄDZENIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ORAZ SPRAWOZDANIA ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI	82
3.15. INFORMACJA O PODMIOCIE UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	83
4. JASTRZĘBSKA SPÓŁKA WĘGLOWA S.A. NA RYNKU KAPITAŁOWYM	84
4.1. NOTOWANIA AKCJI JSW NA RYNKU KAPITAŁOWYM	84
4.2. REKOMENDACJE DLA AKCJI JSW	85
4.3. POLITYKA INFORMACYJNA ORAZ KOMUNIKACJA Z RYNKIEM KAPITAŁOWYM	85
4.4. KALENDARIUM RAPORTOWANIA W 2016 ROKU	86
4.5. POLITYKA DYWIDENDOWA	86
5. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO	88
5.1. WSKAZANIE STOSOWANEGO ZBIORU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO	88
5.2. WSKAZANIE ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO, OD KTÓRYCH ODSTĄPIONO	88
5.3. WSKAZANIE STOSOWANEGO ZBIORU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO OD 2016 ROKU	89

5.4.	OPIS GŁÓWNYCH CECH SYSTEMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ I ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W ODNIESIENIU DO PROCESU SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH I SKONSOLIDOWANYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	89
5.5.	AKCJONARIUSZE POSIADAJĄCY ZNACZNE PAKIETY AKCJI.....	91
5.6.	POSIDADACZE PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH DAJĄCYCH SPECJALNE UPRAWNIENIA KONTROLNE	91
5.7.	OGRANICZENIA DOTYCZĄCE WYKONYWANIA PRAWA GŁOSU	91
5.8.	OGRANICZENIA DOTYCZĄCE PRZENOSZENIA PRAWA WŁASNOŚCI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	92
5.9.	ZASADY DOTYCZĄCE POWOŁYWANIA I ODWOŁYWANIA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH ORAZ ICH UPRAWNIENI.....	93
5.10.	OPIS ZASAD ZMIAN STATUTU JSW	96
5.11.	SPOSÓB DZIAŁANIA WALNEGO ZGROMADZENIA, JEGO ZASADNICZE UPRAWNIENIA ORAZ OPIS PRAW AKCJONARIUSZY I SPOSOBU ICH WYKONYWANIA	96
5.12.	SKŁAD OSOBOWY ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH, ZMIANY, KTÓRE W NIM ZASZŁY ORAZ OPIS DZIAŁANIA ORGANÓW I ICH KOMITETÓW	99
5.13.	WYNAGRODZENIE OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH JSW	109
5.14.	INFORMACJA W ZAKRESIE PROWADZONEJ POLITYKI DOTYCZĄCEJ DZIAŁALNOŚCI SPONSORINGOWEJ, CHARYTATYWNEJ LUB INNEJ O ZBLIŻONYM CHARAKTERZE	116
5.15.	KAPITAŁ I STRUKTURA WŁAŚCICIELSKA JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ	117
5.16.	INFORMACJA O SYSTEMIE KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH	118
6.	POZOSTAŁE INFORMACJE.....	120
6.1.	WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU	120
6.2.	ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE ŚRODOWISKA NATURALNEGO	121
6.3.	POLITYKA W ZAKRESIE SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI BIZNESU	122
6.4.	ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA	124
6.5.	RELACJE ZE ZWIĄZKAMI ZAWODOWYMI.....	126
6.6.	SPRAWY SPORNE.....	134
6.7.	NAGRODY I WYRÓŻNIENIA	136
7.	ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI	137

1.1. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Kapitałowa Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. składała się z Jednostki dominującej i jej spółek zależnych zlokalizowanych na terenie Polski. Spółki wchodzące w skład Grupy są przypisane do poszczególnych segmentów operacyjnych, tj. Segmentu Węglowego, Koksowego oraz Pozostałych Obszarów Wspierających.

Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. („JSW”, „Jednostka dominująca”, „Emitent”) została utworzona 1 kwietnia 1993 roku jako jedna z siedmiu powstałych wówczas spółek węglowych. W jej skład weszło siedem samodzielnie funkcjonujących przedsiębiorstw górniczych, które przekształcono w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa. W dniu 17 grudnia 2001 roku JSW została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem KRS 000072093 prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Gliwicach X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 271747631. Siedziba JSW mieści się w Jastrzębiu-Zdroju, Aleja Jana Pawła II 4. Zgodnie ze Statutem, Jednostka dominująca może działać na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i poza jej granicami. Czas trwania działalności JSW jest nieoznaczony. Akcje JSW znajdują się w publicznym obrocie od 6 lipca 2011 roku. Zgodnie z klasyfikacją Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. JSW została zaklasyfikowana do sektora surowcowego.

MODEL BIZNESOWY GRUPY

Grupa prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne. Organizacja i zarządzanie Grupą odbywają się w podziale na segmenty, uwzględniające rodzaj oferowanych wyrobów oraz rodzaj działalności produkcyjnej. Zarząd Jednostki dominującej zidentyfikował segmenty operacyjne na podstawie sprawozdawczości finansowej spółek wchodzących w skład Grupy. Informacje pochodzące z tej sprawozdawczości są wykorzystywane przy podejmowaniu decyzji strategicznych w Grupie. W wyniku analiz kryteriów agregacji oraz progów ilościowych wydzielono w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy następujące segmenty operacyjne:

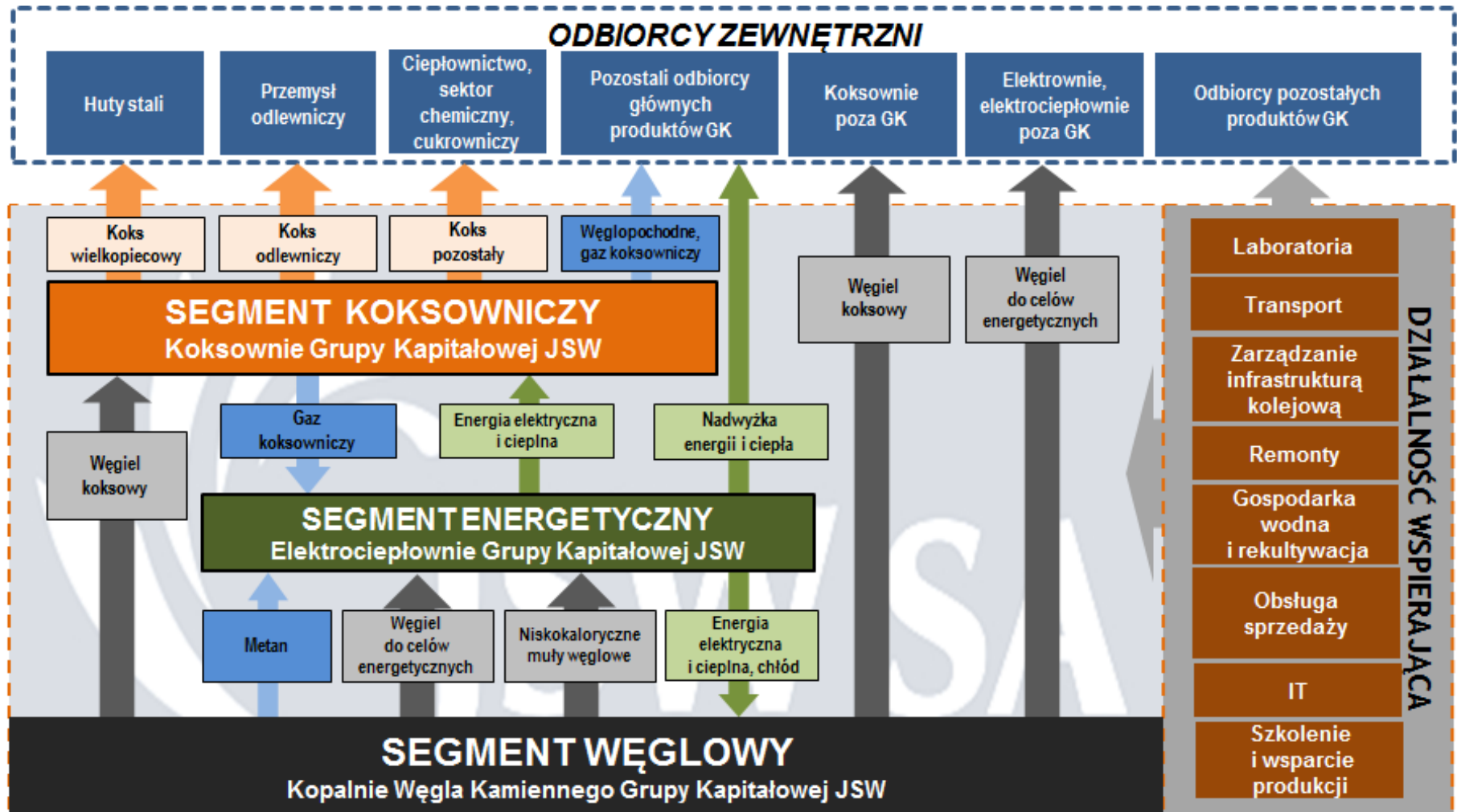
- Segment Węgiel – który obejmuje wydobycie i sprzedaż węgla kamiennego;
- Segment Koks – który obejmuje wytwarzanie i sprzedaż koksu oraz węglopochodnych;
- Pozostałe segmenty – które obejmują działalność jednostek Grupy, a które nie wchodzą w zakres wymieniony w segmentach 1 i 2, m. in. produkcja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej, usługi remontowe itp.

Model biznesowy Grupy wyróżnia segmenty: Węgiel, Koks i Pozostałe segmenty (obejmujący obszar energetyczny i istotną funkcję spółek w ramach obszarów działalności wspierającej tj. laboratoria, transport, zarządzanie infrastrukturą kolejową, remonty, obsługa sprzedaży, gospodarka wodna i rekultywacja, IT oraz szkolenia i wsparcie produkcji).

Misją Grupy Kapitałowej jest dostarczanie klientom Grupy najwyższej jakości węgla koksowego i koksu w sposób zapewniający wzrost wartości Grupy Kapitałowej z uwzględnieniem oczekiwań Interesariuszy, przy wykorzystaniu unikalnych zasobów, kompetencji i umiejętności.

Wizją Grupy Kapitałowej jest umocnienie pozycji wiodącego producenta węgla koksowego i czołowego dostawcy koksu na rynku europejskim, który wyznacza kierunki rozwoju dla całej branży poprzez najwyższe standardy działania.

Schemat 2. Docelowy Model Biznesowy Grupy Kapitałowej

PRZEPISY PRAWA REGULUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ GRUPY

Grupa prowadzi działalność w sektorze podlegającym wielu szczególnym regulacjom. Działalność Grupy jest przede wszystkim regulowana przepisami dotyczącymi działalności wydobywczej - Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze wraz z wydanymi do tej ustawy aktami wykonawczymi. Poza ww. ustawą, działalność Grupy regulują w szczególności następujące przepisy prawa:

- Ustawa z dnia 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych („Ksh”).
- Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego.
- Program działalności górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 2007-2015.
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne.
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska.
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.

Ponadto spółki wchodzące w skład Grupy działają w oparciu o uregulowania wewnętrzne, m. in. takie jak: statut, strategię, instrukcje, regulaminy, procedury, zarządzenia itp.

INFORMACJE O POSIADANYCH KONCESJACH

Grupa posiada wszelkie koncesje i umowy użytkowania górniczego niezbędne do eksploatacji węgla w kopalniach wchodzących w jej skład.

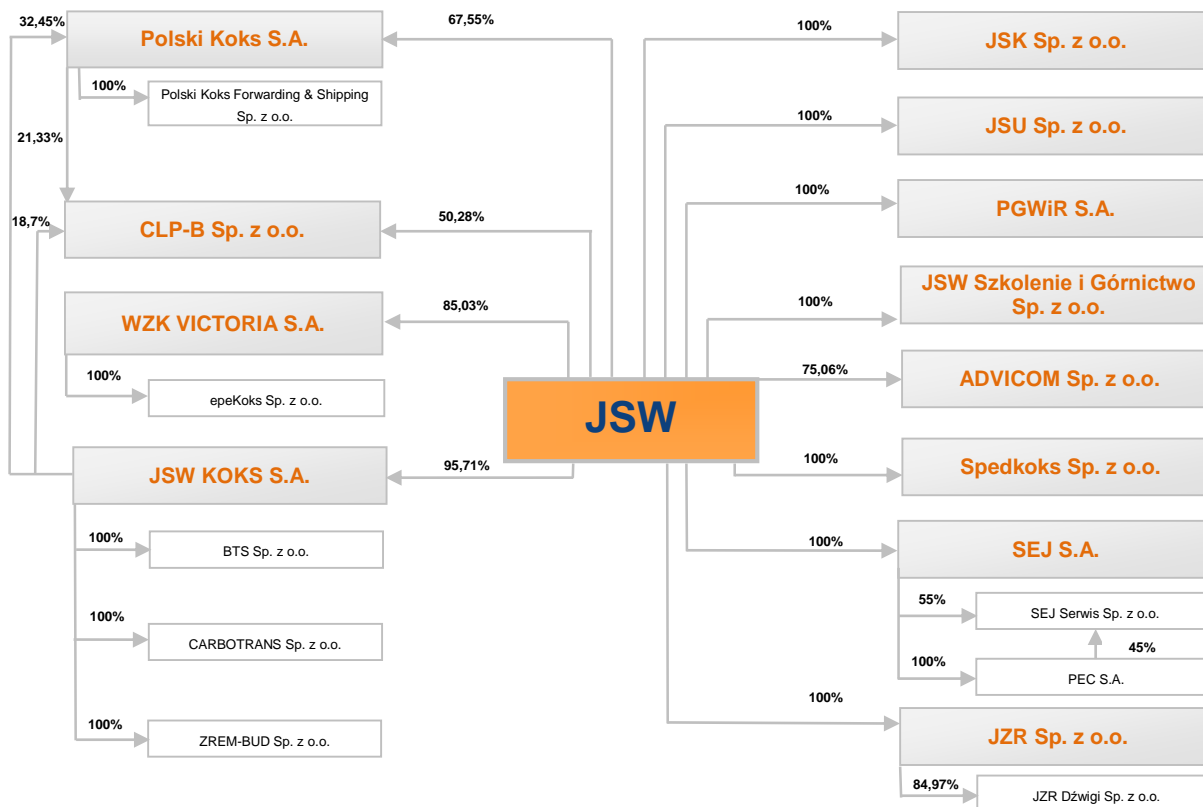
Tabela 1. Koncesje na wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej

ZŁOŻE OBJĘTE KONCESJĄ (koncesje na wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej)	NR KONCESJI	DATA UDZIELENIA KONCESJI	DATA WYGAŚNIĘCIA KONCESJI
Złoże „Borynia” Obszar górniczny „Szeroka I”	7/2009	27.10.2009	31.12.2025
KWK BORYNIA- ZOFIÓWKA- JASTRZĘBIE	Złoże „Jastrzębie” Obszar górniczny „Jastrzębie I”	23/94	21.03.1994
	Złoże „Zofiówka” Obszar górniczny „Jastrzębie Górne I”	5/2010	14.05.2010
	Złoże „Bzie - Dębina 2 - Zachód” Obszar górniczny „Bzie - Dębina 2 - Zachód”	15/2008	01.12.2008
KWK BUDRYK	Złoże „Budryk” Obszar górniczny „Ornontowice I”	13/94	21.03.1994
	Złoże „Chudów - Paniowy 1” Obszar górniczny „Ornontowice II”	3/2005	18.04.2005
KWK KNURÓW- SZCZYGLÓWICE	Złoże „Szczyglówice” Obszar górniczny „Szczyglówice”	29/94	08.04.1994
	Złoże „Knurów” Obszar górniczny „Knurów”	60/94	21.04.1994
KWK KRUPIŃSKI	Złoże „Krupiński” Obszar górniczny „Suszec IV”	3/2013	22.03.2013
KWK PNIÓWEK	Złoże „Pniówek” Obszar górniczny „Krzyżowice III”	158/1994	26.08.1994
	Złoże „Pawłowice 1” Obszar górniczny „Pawłowice 1”	3/2012	21.06.2012
OBSZAR BADAŃ OBJĘTY KONCESJĄ (koncesje badawcze)	NR KONCESJI	DATA UDZIELENIA KONCESJI	DATA WYGAŚNIĘCIA KONCESJI
Obszar „Ruptawa”	53/2009/p	04.09.2009	31.12.2017
Obszar „Pniówek”	9/2015/p	04.11.2015	04.11.2018

STRUKTURA GRUPY KAPITAŁOWEJ

Poniższy schemat przedstawia strukturę Grupy Kapitałowej, uwzględniającą spółki objęte konsolidacją, według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Schemat 3. Struktura Grupy Kapitałowej JSW

INFORMACJA O PODMIOTACH GRUPY OBJĘTYCH KONSOLIDACJĄ

JSW jest Jednostką dominującą w Grupie. Na dzień 31 grudnia 2015 roku JSW posiadała bezpośrednio lub pośrednio udziały i akcje w 23 spółkach powiązanych, w tym w 20 spółkach zależnych (bezpośrednio i pośrednio) i w 3 spółkach stowarzyszonych, zlokalizowanych na terenie Polski. Spółki zależne podlegają konsolidacji metodą pełną. Udziały w jednostkach stowarzyszonych są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyceniane metodą praw własności.

Tabela 2. Wykaz spółek objętych konsolidacją

Nazwa spółki	Podstawowy przedmiot działalności
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju	Wydobywanie i sprzedaż węgla kamiennego, sprzedaż koksu i węglopochodnych.
JSW KOKS S.A. („JSW KOKS”) z siedzibą w Zabrze	Produkcja i sprzedaż koksu oraz produktów węglopochodnych.
* Baza Transportu Samochodowego Sp. z o.o. („BTS”) z siedzibą w Dąbrowie Górniczej	Usługi w zakresie wykonywania prac transportowych oraz ogólnobudowlanych.

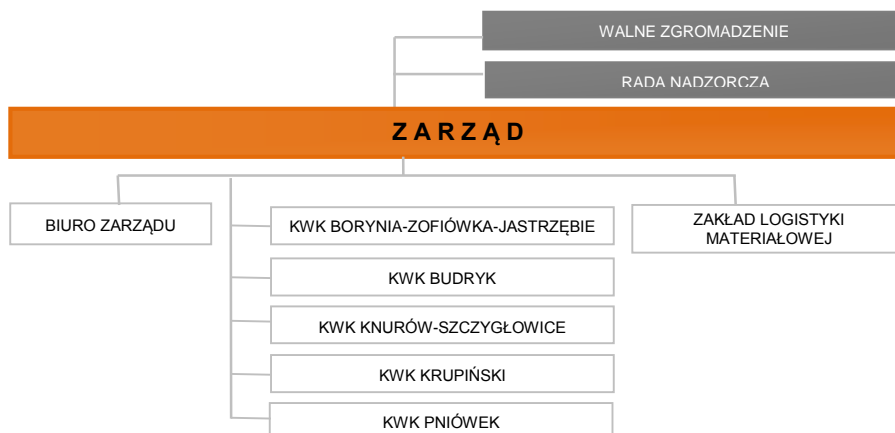
Nazwa spółki	Podstawowy przedmiot działalności
* CARBOTRANS Sp. z o.o. („CARBOTRANS”) z siedzibą w Zabrze	Transport drogowy towarów.
* ZREM-BUD Sp. z o.o. („ZREM-BUD”) z siedzibą w Dąbrowie Górniczej	Usługi remontowe maszyn i urządzeń koksowniczych w zakresie mechanicznym, elektrycznym oraz w zakresie aparatury kontrolno-pomiarowej.
Wałbrzyskie Zakłady Koksownicze Victoria S.A. („WZK Victoria”) z siedzibą w Wałbrzychu	Produkcja i sprzedaż koksu oraz produktów węglowodnych.
* Zakład Usług Energetycznych epeKoks Sp. z o.o. („epeKoks”) z siedzibą w Wałbrzychu	Usługi w zakresie energetyki, elektryki oraz automatyki kontrolno-pomiarowej, usługi projektowe w obiektach przemysłowych i użyteczności publicznej.
Spółka Energetyczna Jastrzębie S.A. („SEJ”) z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju	Produkcja energii elektrycznej i ciepłej oraz sprężonego powietrza, dystrybucja, handel i usługi w powyższym zakresie.
* SEJ Serwis Sp. z o.o. („SEJ Serwis”) z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju	Usługi w zakresie obsługi pralni, łaźni, sprzątnia, konserwacji, obsługi sprzętu ciężkiego oraz obsługi i utrzymania ruchu urządzeń elektroenergetycznych i instalacji energetycznych.
* Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. („PEC”) z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju	Wytwarzanie, przesył, dystrybucja ciepła oraz obrót ciepłem.
Polski Koks S.A. („Polski Koks”) z siedzibą Katowicach	Sprzedaż węgla i koksu na rynkach krajowym i zagranicznym, głównie produktów Grupy.
* Polski Koks Forwarding & Shipping Agency Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni	Usługi spedycji portowej i morskich agencji transportowych.
Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. („PGWiR”) z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju	Świadczenie usług wodno-ściekowych i odprowadzanie słonych wód, dostarczanie wody przemysłowej, działalność rekultywacyjna.
Jastrzębskie Zakłady Remontowe Sp. z o.o. („JZR”) z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju	Działalność usługowa w zakresie remontów maszyn i urządzeń, usługi serwisowe.
* JZR Dźwigi Sp. z o.o. („JZR Dźwigi”) z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju	Usługi w zakresie produkcji, modernizacji, remontów, konserwacji, przeglądów oraz serwisu urządzeń transportu bliskiego.
Centralne Laboratorium Pomiarowe – Badawcze Sp. z o.o. („CLPB”) z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju	Wykonywanie usług badań technicznych, analiz chemicznych i fizyko-chemicznych kopalni, materiałów oraz produktów stałych, ciekłych i gazowych.
JSW Szkolenie i Górnictwo Sp. z o.o. („SIG”) z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju	Działalność wspomagająca górnictwo oraz szkolenia.
Zakład Przewozów i Spedycji SPEDKOKS Sp. z o.o. („Spedkoks”) z siedzibą w Dąbrowie Górniczej	Obsługa bocznic kolejowej JSW KOKS i WZK Victoria. Świadczenie usług transportu kolejowego węgla.
Jastrzębska Spółka Kolejowa Sp. z o.o. („JSK”) z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju	Udostępnianie linii kolejowych, utrzymanie budowli i urządzeń infrastruktury kolejowej, budowy i remontów układów torowych oraz obiektów kolejowych, świadczenia usług spedycyjnych, transportu samochodowego.
Advicom Sp. z o.o. („Advicom”) z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju	Doradztwo w zakresie sprzętu komputerowego, działalność w zakresie oprogramowania i przetwarzanie danych.
JSU Sp. z o.o. („JSU”) z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju	Pośrednictwo ubezpieczeniowe wraz z obsługą ubezpieczeń w zakresie likwidacji szkód ubezpieczeniowych, działalność turystyczna i hotelowa.

* Spółki pośrednio zależne. Jednostki posiadające udziały / akcje w tych spółkach oraz ich wysokość przedstawia Schemat 3.

1.2. PODSTAWOWE ZASADY ZARZĄDZANIA JSW I ICH ZMIANY

Jednostka dominująca jest przedsiębiorstwem wielozakładowym. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania w skład przedsiębiorstwa JSW wchodziło pięć kopalni węgla kamiennego („KWK”), w których wydobywany jest węgiel koksowy i węgiel do celów energetycznych oraz zakład logistyki materiałowej i biuro zarządu.

Schemat 4. Struktura organizacyjna JSW

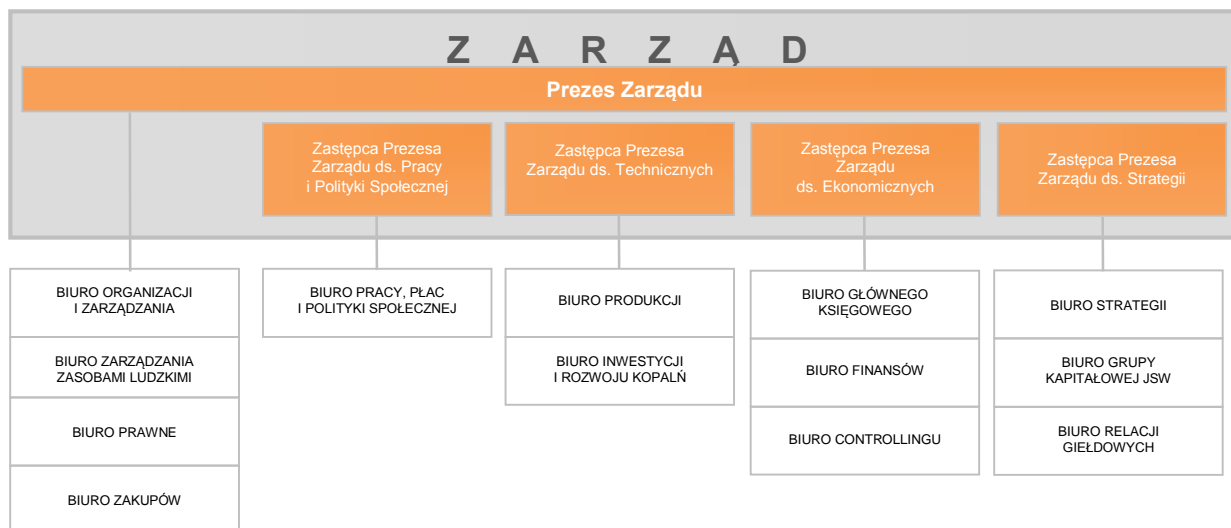

Zgodnie ze Statutem organami JSW są: Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Walne Zgromadzenie. Kompetencje organów Jednostki dominującej wynikają z postanowień Ksh oraz Statutu JSW. Kompetencje poszczególnych organów określają:

- Zarządu – Regulamin Zarządu,
- Rady Nadzorczej – Regulamin Rady Nadzorczej,
- Walnego Zgromadzenia – Regulamin Walnego Zgromadzenia.

Skład osobowy oraz sprawy należące do kompetencji Zarządu i Rady Nadzorczej opisane zostały szczegółowo w Punkcie 5.12. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego uprawnienia przedstawiony został w Punkcie 5.11. niniejszego sprawozdania.

Schemat 5. Biura podległe członkom Zarządu JSW na 31 grudnia 2015 roku

Główne zmiany w zasadach zarządzania Jednostką dominującą

Istotne zmiany w organizacji i zarządzaniu w JSW w 2015 roku wprowadzone zostały na mocy uchwał Zarządu JSW i dotyczyły:

- z dniem 1 lipca 2015 roku: likwidacji Pionu Z-cy Prezesa Zarządu ds. Handlu, utworzenia komórki organizacyjnej Pełnomocnika Zarządu ds. Handlu, przeniesienia Zespołu Przeróbki Mechanicznej i Jakości Węgla oraz Zespołu Ochrony Środowiska do Biura Produkcji, przeniesienia Biura Organizacji i Kontaktów z Inwestorami (w Warszawie) do Pionu Z-cy Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych i nadania mu nazwy Biuro Relacji Giełdowych,
- utworzenia z dniem 18 sierpnia 2015 roku Pionu Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii,

- likwidacji z dniem 3 sierpnia 2015 roku funkcjonującego w KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie i KWK Pniówek Pionu Inwestycji i Rozwoju Kopalni oraz przeniesienia funkcjonujących w jego ramach Wydziałów do Działu Przygotowania Produkcji, Inwestycji i Rozwoju Kopalni,
- połączenia od dnia 4 listopada 2015 roku w funkcjonujących we wszystkich Ruchach KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Wydziałów Przygotowania Produkcji w jeden wydział oraz utworzenie w Dziale Wentylacji Ruchu Zofiówka i Ruchu Jas-Mos Oddziału Wierceń.

Zmiany po dniu kończącym okres sprawozdawczy:

- od dnia 1 marca 2016 roku w strukturze organizacyjnej Biura Zarządu: przeniesienie komórki organizacyjnej Pełnomocnik Zarządu ds. Handlu do Pionu Z-cy Prezesa Zarządu ds. Strategii, likwidacja Biura Strategii, przeniesienie Biura Relacji Giełdowych do Pionu Z-cy Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych.

Dokonując wszelkich zmian organizacyjnych aktualizuje się na bieżąco Schematy i Regulaminy Organizacyjne Zakładów JSW, a także zakresy działania określonych komórek organizacyjnych.

1.3. PODSTAWOWE ZASADY ZARZĄDZANIA GRUPĄ I ICH ZMIANY

Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. jest Jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej JSW, która składa się z JSW i jej spółek zależnych zlokalizowanych na terenie Polski. Spółki wchodzące w skład Grupy są przypisane do poszczególnych segmentów operacyjnych, tj. segmentu węglowego, koksowego oraz pozostałych obszarów wspierających.

Podstawowym dokumentem regulującym funkcjonowanie Grupy jest Kodeks Grupy Kapitałowej. Zawiera on zbiór zasad kształtowania i przestrzegania ładu korporacyjnego, służących realizacji skutecznego modelu zarządzania, a w efekcie maksymalizacji wartości Grupy. Utworzone na bazie zapisów kodeksowych regulacje dotyczące procesu zarządzania wyodrębnionymi Obszarami Biznesowymi, zasady współpracy w obszarach zarządczych wraz ze szczegółowymi procedurami ich realizacji, poprzez zwiększenie skuteczności i efektywności zarządzania w Grupie, pozwalają na usprawnienie procesu realizacji jej wspólnego celu.

POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE LUB KAPITAŁOWE I DOKONANE INWESTYCJE KAPITAŁOWE

Głównym przedmiotem działalności JSW jest wydobywanie węgla kamiennego, co ma miejsce w wydzielonych jednostkach organizacyjnych, jakimi są kopalnie. Za produkcję koksu w Grupie odpowiada JSW KOKS S.A. oraz Wałbrzyskie Zakłady Koksownicze Victoria S.A. Koncentracja działalności w obszarach wydobycia węgla i produkcji koksu oraz sprzężenie obu działalności w ramach łańcucha wartości zwiększa generowanie istotnej części wartości dodanej Grupy i umożliwia dalszy rozwój zintegrowanego modelu biznesowego Grupy.

Dystrybucją produktów Grupy zajmuje się przede wszystkim JSW bezpośrednio poprzez swoje wyspecjalizowane zespoły oraz przy wsparciu spółek dedykowanych - Polski Koks S.A. oraz Polski Koks Forwarding & Shipping Agency Sp. z o.o. Produkcją energii elektrycznej, ciepła i chłodu na potrzeby kopalń zajmuje się Spółka Energetyczna Jastrzębie S.A. Energia elektryczna wytwarzana jest również przez JSW KOKS S.A., która zużywa ją na potrzeby własne. Nadwyżki są sprzedawane na rynku energii elektrycznej. JSW posiada również inne spółki zależne, które świadczą na potrzeby Grupy usługi wspierające oraz mniejszościowy udział w kapitale zakładowym innych podmiotów, a ponadto w Grupie funkcjonują spółki, które są zależne od JSW pośrednio.

ZMIANY W POWIĄZANIACH KAPITAŁOWYCH

W 2015 roku oraz po dniu kończącym okres sprawozdawczy, miały miejsce niżej opisane zmiany w powiązaniach kapitałowych oraz podwyższenia kapitałów spółek powiązanych.

Tabela 3. Zmiany w powiązaniach kapitałowych

Zdarzenia	Opis
Nabycie przez SEJ akcji spółki PEC	W 2015 roku spółka SEJ nabyła 391 289 akcji spółki PEC, stanowiących 0,46% kapitału zakładowego PEC, za łączną kwotę 717 458,43 zł. Na dzień 31 grudnia 2015 roku SEJ posiadała 85 000 000 akcji PEC, co stanowi 100% kapitału PEC.
Podwyższenie kapitału zakładowego PGWiR	W dniu 29 grudnia 2014 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PGWiR podjęło uchwałę dotyczącą podwyższenia kapitału zakładowego PGWiR w drodze emisji 2 222 037 akcji serii E o wartości nominalnej i emisyjnej po 10,00 zł każda, poprzez wniesienie w aporcie składników majątkowych JSW, o całkowitej wartości rynkowej równej 22,2 mln zł. Umowa objęcia akcji została zawarta w dniu 30 grudnia 2014 roku. Wszystkie nowe akcje objęła JSW. Powyższa zmiana w kapitale ww. spółki została zarejestrowana 4 marca 2015 roku.
Podwyższenie kapitału zakładowego SEJ	<p>W dniu 22 grudnia 2014 roku Zarząd SEJ działając na podstawie upoważnienia zawartego w § 7A ust.1 Statutu spółki, podjął uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego SEJ o kwotę 4,8 mln zł poprzez emisję 48 119 nowych akcji imiennych serii L o wartości nominalnej 100 zł każda i cenie emisyjnej 415,64 zł za każdą akcję, za wkład pieniężny w łącznej wysokości 20,0 mln zł. Wszystkie nowe akcje objęła JSW. Umowa objęcia akcji została zawarta 23 grudnia 2014 roku. Wkład pieniężny został wniesiony przez JSW w dniu 5 stycznia 2015 roku. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 16 marca 2015 roku.</p> <p>W dniu 2 grudnia 2015 roku Zarząd SEJ działając na podstawie upoważnienia zawartego w § 7A ust.1 Statutu spółki, podjął uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego SEJ o kwotę 9,9 mln zł poprzez emisję 98 644 nowych akcji imiennych serii M o wartości nominalnej 100 zł każda i cenie emisyjnej 415,64 zł za każdą akcję, za wkład pieniężny w łącznej wysokości 41,0 mln zł. Wszystkie nowe akcje objęła JSW. Umowa objęcia akcji została zawarta 22 grudnia 2015 roku. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 18 lutego 2016 roku.</p>
Nabycie akcji własnych WZK Victoria	<p>W dniu 16 grudnia 2014 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie WZK Victoria podjęło uchwałę dotyczącą upoważnienia Zarządu tej spółki do nabywania akcji własnych spółki od Osób Uprawnionych w myśl Ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji z 30 sierpnia 1996 roku (w tym pracowników, emerytów, rencistów) celem ich dobrowolnego umorzenia, w ilości nie większej niż 70 500 akcji. WZK Victoria nabyła od Osób Uprawnionych 39 586 akcji własnych stanowiących 8,42% kapitału zakładowego tej spółki, za łączną kwotę 31,6 mln zł.</p> <p>W dniu 29 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie WZK Victoria podjęło uchwałę w sprawie umorzenia 39 547 akcji spółki oraz uchwałę w sprawie obniżenia kapitału zakładowego spółki z kwoty 2 350 000,00 zł do kwoty 2 152 265,00 zł, tj. o kwotę 197 735,00 zł. Umorzeniem nie zostało objęte 39 akcji ze względu na zakwestionowanie skuteczności nabycia. Obniżenie kapitału zostało zarejestrowane 31 marca 2016 roku.</p> <p>Zgodnie z Umową sprzedaży akcji WZK Victoria, JSW jako Kupujący złożyła Skarbowi Państwa jako Sprzedającemu nieodwołalną ofertę nabycia wszystkich akcji nie nabytych przez uprawnionych pracowników WZK Victoria zgodnie z ustawą. Przyjęcie oferty przez Sprzedawcę może nastąpić po wygaśnięciu praw pracowników i ich spadkobierców do nieodpłatnego nabycia akcji. Według stanu na 31 grudnia 2015 roku do Skarbu Państwa przekazany został odcinek zbiorowy opiewający na 11 354 akcje WZK Victoria nie nabyte nieodpłatnie przez uprawnionych pracowników i ich spadkobierców. Liczba akcji określona w Księdze Akcyjnej - posiadanych przez Skarb Państwa wynosi 11 379 ponieważ 25 akcji zostało udostępnionych spadkobiercom pracownika, którzy odmówili złożenia wniosku o wpisanie ich do Księgi Akcyjnej.</p>
Zbycie udziałów spółki OPA-ROW Sp. z o.o.	W dniu 17 lutego 2015 roku Rada Nadzorcza JSW wyraziła zgodę na zbycie wszystkich posiadanych przez JSW 102 udziałów spółki OPA-ROW Sp. z o.o., stanowiących 24,82% udziału w kapitale zakładowym tej spółki, o wartości nominalnej 0,1 mln zł, celem dobrowolnego umorzenia za cenę 10,5 mln zł. W dniu 31 marca 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

Zdarzenia	Opis
	JSW wyraziło zgodę na zbycie posiadanych przez JSW 102 udziałów w spółce OPA-ROW Sp. z o.o. Umowa zbycia udziałów OPA-ROW Sp. z o.o. zawarta została w dniu 27 kwietnia 2015 roku.
Połączenie spółek ZRM oraz REM-BUD	W dniu 14 kwietnia 2015 roku Sąd Rejonowy w Katowicach zarejestrował połączenie spółek ZRM oraz REM-BUD. Połączenie nastąpiło na podstawie art. 492 § 1 pkt 2 Kodeksu spółek handlowych, tj. poprzez zawiązanie nowej spółki pod firmą ZREM-BUD Sp. z o.o., z siedzibą w Dąbrowie Górniczej, na którą przeszedł cały majątek obu łączących się spółek. Na dzień rejestracji JSW KOKS posiada 63,23% udziałów w kapitale spółki ZREM-BUD Sp. z o.o. natomiast JZR pozostałe 36,77% udziałów.
Połączenie spółek PGWiR i ZOD	W dniu 10 kwietnia 2015 roku Zarządy spółek PGWiR i Zakład Odsalania Dębieszko Sp. z o.o. („ZOD”) uzgodniły treść Planu Połączenia. Połączenie zostało dokonane w trybie art. 492 § 1 pkt 1, 515 § 1 oraz 516 § 6 w zw. z art. 516 Kodeksu spółek handlowych, przez przeniesienie całego majątku spółki ZOD na spółkę PGWiR bez podwyższenia kapitału zakładowego Spółki Przejmującej oraz bez wymiany udziałów Spółki Przejmowanej na akcje Spółki Przejmującej. Połączenie zostało zarejestrowane w dniu 1 lipca 2015 roku.
Likwidacja JSW Finance AB	W dniu 24 lipca 2015 roku Walne Zgromadzenie spółki Polski Koks wyraziło zgodę na zbycie 100% udziałów w JSW Finance AB celem likwidacji. W dniu 6 sierpnia 2015 roku spółka Polski Koks zbyła 56 500 akcji w JSW Finance AB za cenę 67 000,00 SEK spółce S-bolag Börsen AB, jako finalnemu nabywcy, w celu rozwiązania spółki.
Podwyższenie kapitału spółki Spedkoks	W dniu 12 sierpnia 2015 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Spedkoks podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki z kwoty 1,1 mln zł do kwoty 1,4 mln zł tj. o 0,3 mln zł w drodze objęcia przez JSW 530 udziałów o wartości nominalnej po 500,00 zł każdy, pokrytych wkładem niepieniężnym w postaci środków trwałych z majątku JSW i dopłatą pieniężną. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 5 listopada 2015 roku.
Nabycie przez JSW KOKS udziałów ZREM-BUD od JZR	W dniu 24 listopada 2015 roku zawarto umowę nabycia przez JSW KOKS od JZR 60 000 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy w spółce ZREM-BUD stanowiących 36,77% w kapitale zakładowym tej spółki za cenę 6,8 mln zł. Po przeprowadzeniu przedmiotowej transakcji JSW KOKS posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym ZREM-BUD.
Likwidacja Jastrzębskiej Strefy Aktywności Gospodarczej Sp. z o.o.	W dniu 1 lipca 2014 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Jastrzębskiej Strefy Aktywności Gospodarczej Sp. z o.o. („JSAG”) z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju podjęło uchwałę o rozwiązaniu i otwarciu likwidacji spółki. Planowany termin zakończenia procesu likwidacji – I półrocze 2016 roku.

JSW w IV kwartale 2015 roku oraz I kwartale 2016 roku w związku z trudną sytuacją finansową podjęła działania zmierzające do sprzedaży części pakietów wybranych spółek z Grupy Kapitałowej, tj. SEJ, JSW KOKS, WZK Victoria oraz w spółce zależnej od spółki SEJ – PEC. JSW oczekuje realizacji transakcji w tym zakresie w ciągu najbliższych 12 miesięcy tj. w terminie do 31 grudnia 2016 roku.

2. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ I JEJ UWARUNKOWANIA

Grupa Kapitałowa Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. to największy producent wysokiej jakości węgla koksowego hard i znaczący producent koksu w Unii Europejskiej. Grupa prowadzi działalność w oparciu o dwie główne linie biznesowe: górnictwą, obejmującą wydobycie węgla (głównie koksowego) oraz koksowniczą, obejmującą produkcję pełnej gamy produktów koksowniczych. W skład Grupy wchodzi także przedsiębiorstwa wspierające dwie główne linie biznesowe, które prowadzą działalność: energetyczną oraz pomocniczą.

Grupa od lat zajmuje kluczową pozycję na polskim i europejskim rynku węgla koksowego. Zakres prowadzonej działalności i oferowanych produktów skutkuje ekspozycją Grupy na szereg powiązanych ze sobą rynków. W ostatniej dekadzie, na światowych rynkach węglowo-koksowo-hutniczych zachodziły istotne zmiany podaży, popytu i cen. Rezultatem wzrostów i spadków zapotrzebowania ze strony odbiorców i towarzyszących im dynamicznych wahań cen, są coraz krótsze cykle koniunkturalne na powiązanych rynkach. W ostatnich latach mieliśmy do czynienia z globalnym spowolnieniem gospodarczym, które odczuwalne było również przez Grupę. Niskie poziomy cen rynkowych na powiązanych rynkach w istotny sposób wpłynęły na wyniki Grupy w 2015 roku. Warunki na międzynarodowych rynkach, nadpodaż węgla na rynku krajowym, głębokie spadki cen oraz wysokie koszty wydobycia spowodowały, że sytuacja w sektorze górnictwa węgla kamiennego w Polsce jest bardzo trudna.

Grupa odnotowała w 2015 roku ujemny wynik finansowy. W świetle obecnych, bardzo trudnych warunków rynkowych, Grupa podejmuje szereg działań oszczędnościowych, w tym m. in. ograniczenie ponoszonych nakładów inwestycyjnych.

W 2015 roku wolumen produkcji węgla został zrealizowany na poziomie 16,3 mln ton (w tym 11,1 mln ton węgla koksowego i 5,2 mln ton węgla do celów energetycznych), tj. o 2,4 mln ton więcej niż w 2014 roku. Wielkość ta obejmuje wydobycie z przejętej przez JSW KWK Knurów-Szczygłowice na poziomie 3,4 mln ton (w okresie od włączenia KWK Knurów-Szczygłowice w struktury JSW, tj. od 1 sierpnia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku: 1,6 mln ton). Uwzględniając włączoną od sierpnia 2014 roku w struktury JSW KWK Knurów-Szczygłowice, Grupa w 2015 roku sprzedała 11,2 mln ton węgla.

Okolo 50% produkowanego przez Grupę węgla koksowego przetwarzane jest przez koksownie Grupy Kapitałowej JSW na koks (w 2015 roku: 48%), który obok rudy żelaza stanowi podstawowy składnik wsadu do produkcji stali w hutach, w odlewniach, w przemyśle metali nieżelaznych, przemyśle chemicznym i przy produkcji materiałów izolacyjnych.

Węgiel do celów energetycznych wykorzystywany jest głównie do wytwarzania energii i jest sprzedawany przedsiębiorstwom energetycznym, użytkownikom przemysłowym i odbiorcom indywidualnym (przy czym około 95% sprzedawane jest elektrowniom w celu produkcji prądu oraz energii cieplnej).

Sprzedaż koksu do odbiorców spoza Grupy wyniosła 4,0 mln ton, tj. o 0,2 mln ton mniej niż w 2014 roku.

Grupa jest jednym z największych pracodawców w Polsce. Łącznie w Grupie zatrudnionych jest ponad 32 tys. osób, w tym ponad 24 tys. w Jastrzębskiej Spółce Węglowej S.A.

2.1. KALENDARIUM WAŻNIEJSZYCH ZDARZEŃ MAJĄCYCH ZNACZĄCY WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ ORAZ WYNIKI FINANSOWE W ROKU OBROTOWYM, LUB KTÓRYCH WPŁYW JEST MOŻLIWY W NASTĘPNYCH LATACH

Tabela 4. Wybrane istotne zdarzenia, które miały miejsce w 2015 roku

I KWARTAŁ 2015 ROKU	
STRAJK W ZAKŁADACH JSW	<p>W dniu 28 stycznia 2015 roku w kopalniach JSW rozpoczął się strajk. Zarząd JSW nie został formalnie poinformowany o jego rozpoczęciu. W wyniku prowadzonej akcji strajkowej Jednostka dominująca nie wyprodukowała ok. 751 tys. ton węgla. Z uwagi na wcześniej zgromadzone zapasy węgla, które w niewielkiej części w okresie strajku były sprzedawane do kontrahentów, bilans utraconych przychodów z tytułu niedostarczenia uzgodnionych wolumenów, był nieco niższy niż straty w poziomie produkcji. Szacuje się, że w okresie trwania strajku, Jednostka dominująca nie uzyskała przychodów ze sprzedaży węgla na ok. 259,3 mln zł oraz koksu wraz z węglpochodnymi w wyniku braku dostaw węgla z JSW do koksowni należących do Grupy na ok. 41,8 mln zł.</p> <p>Do innych skutków strajku należy zaliczyć także:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ konieczność zakupu węgla koksowego ze źródeł zewnętrznych z przeznaczeniem dla koksowni z Grupy po cenach spotowych, w celu zapewnienia produkcji koksu na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo pracy baterii koksowniczych (64,2 tys. ton), ▪ pogorszenie się parametrów jakościowych koksu ze względu na konieczność stosowania alternatywnych mieszanek węglowych, ▪ poważny uszczerbek na wizerunku wiarygodnego dostawcy, ▪ utracone korzyści finansowe z tytułu braku wpływu środków pieniężnych (odsetki od lokat, koszty kredytu). <p>Prowadzona akcja strajkowa spowodowała brak realizacji bieżących zamówień, w efekcie tego kontrahenci JSW dokonywali zakupów z alternatywnych źródeł, co spowodowało rezygnację niektórych kontrahentów z części dostaw zagwarantowanych umowami z JSW. Sytuacja ta miała negatywny wpływ również na dalsze relacje handlowe z klientami, dla których JSW przestała być wiarygodnym dostawcą gwarantującym rzetelną realizację kontraktów. Kontrahenci, którzy w poprzednich okresach w przeważającej części oparli swoją produkcję o węgiel produkowany w JSW, aktualnie w znacznej mierze zmienili swoją politykę zakupową, zastępując częściowo węgiel z JSW surowcem od innego producenta (w tym z importu). Niezrealizowane w okresie strajku ilości, w myśl zapisów umownych, podlegają odrębnym uzgodnieniom. Korzystając z tego zapisu, niektórzy kontrahenci zrezygnowali z odbiorów niedostarczonego węgla w późniejszym okresie.</p> <p>Pomimo zapisów o traktowaniu strajku jako siły wyższej, jeden z kontrahentów po przeanalizowaniu wpływu strajku na jego działalność biznesową, oszacował poniesione straty i wystąpił do JSW z roszczeniami o wypłatę rekompensaty. Aktualnie trwają czynności mające doprowadzić do oddalenia roszczeń kontrahenta, jako niezgodnych z zawartą umową.</p> <p>Służby handlowe po odwołaniu stanu siły wyższej, podjęły kroki w celu wznowienia dostaw na poziomie pozwalającym na zrealizowanie pełnych ilości rocznych. Jednakże aktualna sytuacja na rynku węgla energetycznego jak i koksowego oraz powyżej opisane uwarunkowania spowodowały bezpowrotną utratę części umownych dostaw.</p> <p>W dniu 23 lutego 2015 roku zostało podpisane porozumienie pomiędzy Zarządzeniem JSW a Międzyzwiązkowym Komitetem Protestacyjno-Strajkowym reprezentującym Organizację Związkowe działające w JSW. Dokument ten stanowi załącznik Raportu bieżącego nr 16/2015. Porozumienie, o którym mowa powyżej, zostało zawarte po akceptacji Porozumienia z negocjacji zakończonych 13 lutego 2015 roku przez Radę Nadzorczą JSW (Raport bieżący nr 12/2015) i w oparciu o art. 9 § 1 Kodeksu pracy umożliwia wdrożenie uzgodnionych z organizacjami związkowymi oszczędności w kosztach pracy.</p> <p>Koszty niewykorzystanych zdolności produkcyjnych wyliczone w związku z prowadzonym strajkiem oraz prowadzonym bezpośrednio po tym okresie rozruchem technologicznym wyniosły 163,7 mln zł. Szczegółowe informacje dotyczące przebiegu strajku i zawartych porozumień przedstawione zostały w Punkcie 6.5. niniejszego sprawozdania.</p>
AKCJA POŻAROWA W KWK KNURÓW-SZCZYGLÓWCE	<p>Dnia 12 lutego 2015 roku w Ruchu Szczygłowice kopalni Knurów-Szczygłowice została ogłoszona akcja pożarowa w związku z pożarem endogenicznym w zrobach ściany XIV w pokładzie 405/1 poziom 850 m. Z zagrożonego regionu wycofano 31 pracowników. Prowadzona akcja miała na celu odtamowanie zagrożonego rejonu poprzez wykonanie tam przeciwwybuchowych w chodnikach przyscianowych. Koszty pożaru w KWK Knurów-Szczygłowice wyniosły 8,3 mln zł. Ze względu na zaistniały pożar, kopalnia straciła nie tylko eksploatowaną ścianę XIV, ale ze względu na zagrożenie pożarowe, nie mogła uruchomić pobliskiej ściany XV. W dniu 26 czerwca 2015 roku ruszyła ściana XV w pokładzie 405/1, której możliwości wydobywcze szacowane są na niemal 4 000 ton węgla na dobę.</p>

II KWARTAŁ 2015 ROKU

BUDOWA ELEKTROCIĘPŁOWNI W KOKSOWNI RADLIN	W dniu 7 kwietnia 2015 roku JSW KOKS oraz Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. („ARP”) podpisały list intencyjny w sprawie budowy elektrociepłowni w koksowni Radlin, będącej jedną z pięciu zakładów koksowniczych należących do Grupy. Podpisanie listu jest elementem strategii inwestycyjnej Grupy, której jednym z priorytetów jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Grupy w oparciu o własne zasoby paliwowe. Elektrociepłownia będzie budowana przez spółkę celową, w której ARP będzie inwestorem finansowym. Elektrociepłownia będzie zasilana gazem koksowniczym, co zapewni pełne zagospodarowanie gazu koksowniczego nadmiarowego, dzięki czemu istotnie zmniejszą się koszty JSW KOKS.
NOWA STACJA ODMETANOWANIA W KWK BUDRYK	W KWK Budryk rozpoczęła pracę nowoczesna stacja odmetanowania. Nowa stacja odmetanowania zapewnia wyższy poziom bezpieczeństwa pracy górników pod ziemią, umożliwia zwiększenie wydobycia oraz pozwala wykorzystywać ujmowany metan przez planowaną instalację kogeneracyjną (produkcja energii elektrycznej i ciepłej).

III KWARTAŁ 2015 ROKU

KONSOLIDACJA SPRZEDAŻY	Począwszy od 1 lipca 2015 roku sprzedażą głównych produktów Grupy Kapitałowej, a więc węgla, koksu i węglopochodnych, zajmuje się spółka zależna Polski Koks, która działa w imieniu i na rzecz JSW. Konsolidacja sprzedaży ma pozwalać skuteczniej zarządzać tym obszarem działalności Grupy, planować i kontrolować, unikając dublowania się kompetencji i zatrudnienia.
POROZUMIENIE W SPRAWIE TWORZENIA FUNDUSZU SOCJALNEGO W JSW	<p>W dniu 28 lipca 2015 roku pomiędzy Zarządem JSW a Reprezentatywnymi Związkami Zawodowymi JSW zawarte zostało porozumienie w sprawie tworzenia funduszu socjalnego w JSW. Porozumienie to określa wysokość odpisu podstawowego w latach 2016-2021. Zgodnie z postanowieniami Porozumienia, nie tworzy się odpisu na emerytów i rencistów. Efektem porozumienia jest wzrost pozostałych przychodów na skutek rozwiązania długoterminowych zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu odpisów na ZFŚS dla emerytów i rencistów w kwocie 207,9 mln zł.</p> <p>Ponadto, Zarząd JSW działając zgodnie z art. 30 ust. 5 Ustawy o związkach zawodowych, po rozpatrzeniu odrębnych stanowisk organizacji związkowych, w dniu 31 grudnia 2015 roku uchwalił nowy Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych JSW, który zaczął obowiązywać z dniem 1 stycznia 2016 roku. Główne założenia nowego Regulaminu to: wprowadzenie zasady tworzenia odpisu na Fundusz w skali całej JSW, ujednoczenie kryteriów oraz zasad przyznawania świadczeń socjalnych, ujednoczenie procedury związanej z ubieganiem się o świadczenia z Funduszu, wprowadzenie kontroli wydatkowania środków z Funduszu w skali JSW.</p>
NOWY BLOK ENERGETYCZNY W JSW KOKS	W dniu 29 lipca 2015 roku oficjalnie otwarto blok energetyczny o mocy 71 MWe w Koksowni Przyjaźń (JSW KOKS). Jest to układ czysto kondensacyjny, który wytwarza wyłącznie energię elektryczną, bez produkcji ciepła użytkowego. Jako paliwo do opalania kotła stosowany jest gaz koksowniczy, będący produktem ubocznym przy produkcji koksu. Blok został przyłączony do linii elektroenergetycznej Tauron Dystrybucja, co umożliwia sprzedaż energii do dowolnego odbiorcy przyłączonego do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Po uruchomieniu, łączna moc zainstalowanych w elektrociepłowni Koksowni Przyjaźń urządzeń prądotwórczych wynosi 110 MWe.
POROZUMIENIE DOTYCZĄCE OGRANICZENIA KOSZTÓW PRACY ZAWARTE Pomiędzy JSW A REPREZENTATYWNymi ORGANIZACJAMI ZWIĄZKOWymi DZIAŁAJĄCYMI W JSW	<p>Dnia 16 września 2015 roku Zarząd JSW oraz Reprezentatywne Organizacje Związkowe działające w JSW podpisały porozumienie, które dotyczy ograniczenia części świadczeń na rzecz pracowników Jednostki dominującej, co będzie miało istotny wpływ na poprawę płynności finansowej JSW w okresie najbliższych trzech lat. Jednocześnie poinformowano, że porozumienie ze związkami zawodowymi, zawarte 23 lutego 2015 roku (Raport bieżący nr 16/2015) będzie obowiązywało do końca lutego 2018 roku.</p> <p>Łączny szacunkowy pozytywny efekt ograniczenia kosztów pracy za lata 2016-2018 z tytułu zawartego Porozumienia oraz porozumienia z dnia 23 lutego 2015 roku wyniesie ok. 2 mld zł.</p>
UMOWA O DALSZEJ WSPÓŁPRACY	Zgodnie z Umową Programu Emisji Obligacji z dnia 30 lipca 2014 roku, zawartą pomiędzy JSW oraz PKO Bank Polski, BGK, ING Bank Śląski oraz PZU FIZAN, JSW zobowiązana była do przeprowadzenia do dnia 30 lipca 2015 roku procesu emisji obligacji na Międzynarodowych Rynkach Kapitałowych w celu dokonania wcześniejszego wykupu wszystkich obligacji wyemitowanych w ramach Programu Emisji. Ze względu na niekorzystną sytuację rynkową JSW nie dokonała w wyznaczonym terminie emisji obligacji, o czym poinformowała Raportem bieżącym nr 32/2014. W związku z powyższym każdy z obligatariuszy ma prawo żądać wcześniejszego wykupu posiadanych przez niego obligacji. Całość zobowiązania z tytułu

	<p>wyemitowanych obligacji została zaprezentowana jako zobowiązanie krótkoterminowe począwszy od grudnia 2014 roku.</p> <p>W dniu 7 września 2015 roku JSW otrzymała żądanie ING Banku Śląskiego S.A. („ING”) wcześniejszego wykupu posiadanych przez ING obligacji o łącznej wartości nominalnej 26 260 000 zł oraz o łącznej wartości nominalnej 12 950 000 USD do dnia 21 września 2015 roku (Raport bieżący nr 44/2015). JSW nie dokonała wykupu obligacji będących przedmiotem żądania ING, ze względu na trwające wówczas rozmowy z Obligatariuszami dotyczące restrukturyzacji zadłużenia JSW.</p> <p>W efekcie prowadzonych negocjacji JSW w dniu 24 września 2015 roku zawarła z Obligatariuszami Umowę o dalszej współpracy (wraz z późniejszymi zmianami), na podstawie której Obligatariusze, w trakcie obowiązywania Umowy o dalszej współpracy, zobowiązali się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dalszego powstrzymania się od wykonywania swoich praw wynikających z możliwości żądania wcześniejszego wykupu obligacji, lecz nie zrzekli się tego uprawnienia, ▪ uzgodnienia, na zasadach należytej staranności, scenariusza restrukturyzacji zadłużenia JSW i Grupy poprzez zawarcie umowy restrukturyzacyjnej w terminie do dnia 30 czerwca 2016 roku (włącznie), oraz ▪ podjęcia innych działań, w tym uzgodnienia i podpisania na zasadach należytej staranności, w terminie określonym w ramach okresu obowiązywania Umowy o dalszej współpracy, listy kluczowych postanowień i warunków umowy restrukturyzacyjnej dotyczącej zadłużenia JSW oraz spółek z Grupy. <p>Ponadto JSW zobowiązała się wobec Obligatariuszy do podjęcia szeregu dodatkowych działań w okresie obowiązywania Umowy o dalszej współpracy w terminach szczegółowo określonych w tej umowie. Obligatariusze wyrazili zgodę na odroczenie terminu wymagalności roszczenia o zapłatę z tytułu wykupu obligacji objętych żądaniem wcześniejszego wykupu pod warunkiem ustanowienia dodatkowych zabezpieczeń oraz podjęcia innych działań. Odroczenie terminu wymagalności przewiduje dokonanie płatności w terminach określonych w Umowie o dalszej współpracy (co opisano w Punkcie 2.8. niniejszego sprawozdania).</p> <p>Dodatkowo, JSW zobowiązana jest do cyklicznego raportowania do Obligatariuszy zobowiązań nałożonych postanowieniami Umowy o dalszej współpracy z dnia 24 września 2015 roku wraz z późniejszymi zmianami. Jeżeli Umowa restrukturyzacyjna nie wejdzie w życie do 1 lipca 2016 roku (włącznie), JSW będzie zobowiązana dokonać wcześniejszego wykupu części obligacji od wszystkich Obligatariuszy na warunkach i w terminach określonych w Umowie o dalszej współpracy.</p>
--	--

<p>ODSTĄPIENIE OD WYPŁATY DEPUTATU WĘGLOWEGO DLA EMERYTÓW I RENCISTÓW JSW</p>	<p>Zarząd JSW kierując się koniecznością wprowadzenia niezbędnych oszczędności w związku z bardzo trudną sytuacją finansowo-ekonomiczną, uchwałami z dnia 30 września 2014 roku i 14 września 2015 roku odstąpił od wypłaty deputatu węglowego dla emerytów i rencistów. Zgodnie z powyższym, nastąpiły przesłanki do rozwiązania rezerwy na świadczenia pracownicze z tytułu węgla deputatowego w kwocie 1 950,9 mln zł. Równocześnie, pomimo posiadania zarówno pozytywnych opinii prawnych co do braku możliwości dochodzenia roszczeń przez byłych pracowników jak i korzystnych wyroków sądowych w podobnych sprawach, zdając sobie sprawę z ryzyka wytoczenia JSW wielu spraw sądowych, Zarząd podjął uchwałę o utworzeniu rezerwy w tej samej wysokości (tj. 1 950,9 mln zł) z tytułu potencjalnych sporów sądowych związanych z wypłatą tego świadczenia.</p> <p>Jednostka dominująca w IV kwartale 2015 roku zleciła wykonanie wyceny aktuarialnej rezerwy z tytułu sporów sądowych z tytułu węgla deputatowego emerytów i rencistów na dzień 31 grudnia 2015 roku (według zasad analogicznych jak dotychczas) w celu ustalenia wysokości potencjalnego długoterminowego roszczenia spornego. Wartość rezerwy na potencjalne spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 1 888,9 mln zł. W opinii Zarządu, świadczenia te, jak wiele innych, w obliczu pogarszającej się sytuacji w trosce o zabezpieczenie miejsc pracy i wynagrodzenia dla prawie 25 tysięcy pracowników można było skutecznie wypowiedzieć.</p>
--	---

<p>POGLĘBIENIE SZYBU VI W KWK BUDRYK</p>	<p>W KWK Budryk zakończono prace związane z pogłębianiem szybu VI. Szyb został pogłębiony o 286 metrów, jego aktualna głębokość wynosi 1320 metrów. Pogłębianie szybu VI to jeden z etapów kluczowej inwestycji JSW pod nazwą „Budowa poziomu 1290 w KWK Budryk”. Dla rozpoczęcia produkcji węgla typu hard w kopalni Budryk poza inwestycjami prowadzonymi na dole kopalni konieczna jest modernizacja Zakładu Przeróbki Mechanicznej Węgla. Przewiduje się, że pierwsza tona węgla koksowego typu hard w kopalni Budryk zostanie wyprodukowana w 2018 roku. Szerzej inwestycja opisana została w Punkcie 2.11. niniejszego sprawozdania.</p>
---	--

IV KWARTAŁ 2015 ROKU

<p>ROZPOCZĘCIE PROCESU ZBYCIA AKCJI SEJ</p>	<p>W ramach prowadzonego procesu zbycia wybranych aktywów energetycznych Grupy – tj. akcji SEJ oraz PEC (podmiot w 100% zależny od SEJ), JSW wystąpiła z ofertą sprzedaży do kilkunastu podmiotów. W ich efekcie otrzymano kilka ofert od potencjalnych nabywców, z którymi podjęto rozmowy. W ich wyniku obecnie prowadzone są negocjacje z jednym z oferentów, który przesłał ofertę. JSW oczekuje złożenia oferty wiążącej na sprzedaż akcji SEJ należących do JSW oraz podpisania umowy sprzedaży akcji PEC należących do SEJ.</p>
--	--

	<p>W związku z koniecznością uzyskania zgody organów korporacyjnych JSW oraz UOKiK, wpływ środków ze sprzedaży SEJ do JSW, uzależniony od czynników niezależnych od Grupy, może zostać przesunięty w czasie.</p>
<p>MODERNIZACJA BENZOLOWNI W KOKSOWNI RADLIN</p>	<p>Dnia 30 października 2015 roku została podpisana umowa pomiędzy JSW KOKS i Biurem Projektów Koksoprojekt Sp. z o.o. dotycząca „Modernizacji benzolowni wraz z obiektami towarzyszącymi węglowodnorodnych w Koksowni Radlin”. Najnowsze przedsięwzięcie JSW KOKS wpisuje się w strategię rozwoju spółki, która przewiduje inwestowanie w rozwój energetyki przemysłowej, opartej o wykorzystanie nadwyżek gazu koksowniczego, powstającego podczas procesu koksowania mieszanki węglowej, bowiem modernizacja benzolowni w Koksowni Radlin jest realizowana w celu spełnienia wymagań dotyczących stopnia oczyszczania gazu koksowniczego przeznaczanego do kotła parowego Bloku Energetycznego o mocy 30 MWe, którego budowa jest zaplanowana w najbliższych latach. Przedmiotowy projekt jest realizowany dzięki pozyskaniu dofinansowania z krajowych środków pomocowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.</p>
<p>UJĘCIE ODPISU AKTUALIZUJĄCEGO WARTOŚĆ AKTYWÓW TRWAŁYCH ZAKŁADÓW JSW</p>	<p>W 2015 roku zidentyfikowano kilka głównych czynników, które w istotny sposób mogły przyczynić się do zmiany wartości posiadanych aktywów. Skutkiem zaobserwowanych zdarzeń stwierdzono konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości dla zakładów produkujących węgiel w JSW. Testy na utratę wartości zostały przeprowadzone w odniesieniu do ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU”) poprzez ustalenie ich wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna analizowanych aktywów została ustalona w oparciu o oszacowanie ich wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych netto na podstawie projekcji finansowych przygotowanych na lata 2016-2021.</p> <p>Założenia przy jakich dokonano wyliczenia dla testu z tytułu trwałej utraty wartości przedstawione zostały w Nocie 3.1. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.</p> <p>Łączny odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych ujęty w 2015 roku wynosi 2 533,6 mln zł. Odpis ten dotyczy segmentu Węgiel i został ujęty w pozostałych kosztach w sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów.</p> <p>Zdaniem Zarządu istotny wpływ na zakres prowadzonej przez Grupę działalności ma Program restrukturyzacji, którego założenia zostały przyjęte przez Zarząd JSW uchwałą z dnia 20 kwietnia 2016 roku oraz Umowa restrukturyzacyjna, która zgodnie z zapisami Umowy o dalszej współpracy powinna zostać zawarta do 30 czerwca 2016 roku (włącznie), w efekcie czego możliwe jest ograniczenie rozmiarów prowadzonej działalności przez JSW i Grupę Kapitałową w okresie najbliższych 12 miesięcy.</p>
<p>UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH SEGMENTU KOKS</p>	<p>Mając na uwadze utrzymującą się niekorzystną sytuację rynkową, niekorzystne prognozy cenowe oraz ograniczone zasoby finansowe jednostek wytwórczych segmentu koksowego (spółka JSW KOKS), stwierdzono konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości na dzień 31 grudnia 2015 roku.</p> <p>W wyniku dokonanych wyliczeń (testu) ustalono wartość odzyskiwalną na podstawie wartości użytkowej w wysokości 1 437,7 mln zł. W efekcie powyższego została podjęta decyzja o dokonaniu odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w wysokości 689,8 mln zł. Odpis ten dotyczy segmentu Koks i został ujęty w pozostałych kosztach w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów.</p> <p>Założenia przy jakich dokonano wyliczenia dla testu z tytułu trwałej utraty wartości przedstawione zostały w Nocie 3.1. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.</p>

ZDARZENIA PO DNIU KOŃCZĄCYM OKRES SPRAWOZDAWCZY

Połączenie szybu 1 Bzie z Ruchem Zofiówka

Szyb 1 Bzie został połączony z wyrobiskami Ruchu Zofiówka. Do zbiccia z Przekopem do Szybu 1 Bzie doszło na głębokości około 1113. Ruch Zofiówka zyska przez to niezbędne połączenie wentylacyjne, dzięki któremu będzie można bez zakłóceń prowadzić prace przygotowawcze, a szczególnie eksploatacyjne w partii N pokładu 505/1, gdzie już w połowie 2017 roku ma ruszyć eksploatacja pierwszej ściany. Projekt i głębienie szybu 1 Bzie JSW zleciła w 2009 roku firmie Kopex – PBSz S.A. Prace rozpoczęto w listopadzie 2010 roku. Szyb 1 Bzie pozwoli udostępnić pionowo jedno z największych złóż węgla koksowego w Europie – rejon Bzie-Dębina.

Wybór Prezesa z wyboru pracowników

W dniu 17 marca 2016 roku pracownicy JSW wybierali swojego przedstawiciela do składu Zarządu Jednostki dominującej. W wyniku wyborów przeprowadzonych we wszystkich zakładach JSW do składu Zarządu IX kadencji ponownie wejdzie Artur Wojtków. Z JSW

związany jest od 1995 roku, gdy zaczął pełnić funkcję Kierownika Działu Organizacyjno-Prawnego, a następnie w latach 1999-2009 Dyrektora ds. pracy w KWK Borynia. Od 2009 roku pełni funkcję Zastępcy prezesa zarządu ds. pracy i polityki społecznej JSW.

Zmiany w składzie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Jednostki dominującej, które miały miejsce w 2015 roku oraz po dniu kończącym okres sprawozdawczy omówione zostały w Punkcie 5.12. niniejszego sprawozdania.

Nowa maszyna wyciągowa w KWK Budryk

Przy szybie I w KWK Budryk zabudowano nowoczesną maszynę wyciągową, która będzie pracowała w górniczym wyciągu szybowym, skipowym w przedziale południowym szybu I. Nowa maszyna wyciągowa jest jednym z elementów dużej inwestycji realizowanej od 2008 roku. Dzięki niej możliwe będzie oddzielne wydobywanie węgla typu 35.1 z nowego poziomu 1290. Jest to jedna z najnowocześniejszych maszyn wyciągowych w polskim górnictwie.

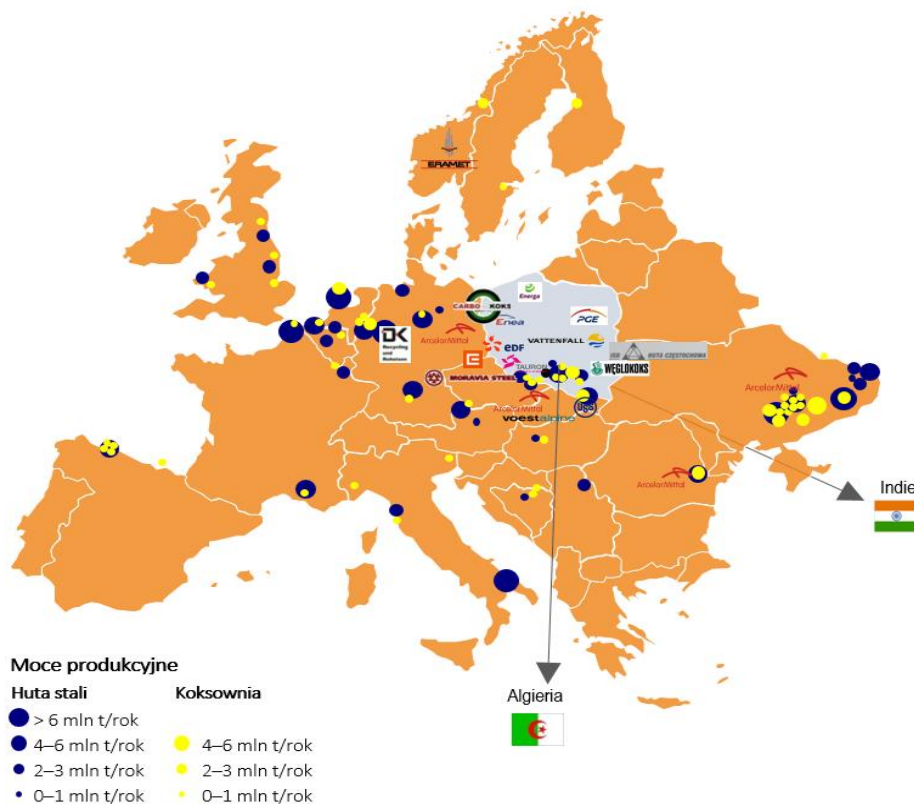
Wniesienie aportu do JZR

Po dniu kończącym okres sprawozdawczy, na posiedzeniu w dniu 26 kwietnia 2016 roku Rada Nadzorcza JSW wyraziła zgodę na przekazanie składników majątku zakładów przeróbki mechanicznej węgla KWK Knurów-Szczygłowice oraz KWK Budryk poprzez wniesienie ich aportem do spółki JZR.

2.2. CHARAKTERYSTYKA BRANŻY I KONKURENCJA

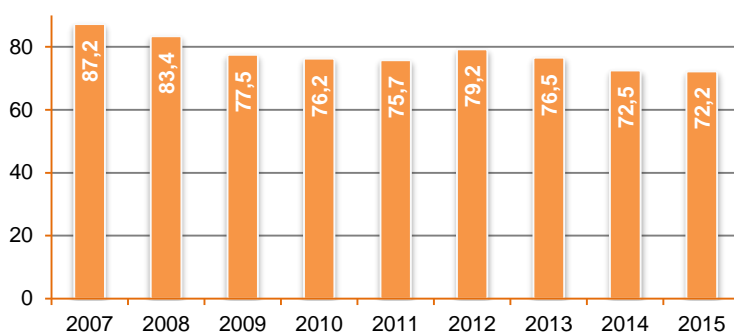
Grupa Kapitałowa zajmuje kluczową pozycję na polskim i europejskim rynku węgla koksowego i koks. Wzmocnienie pozycji lidera w produkcji i sprzedaży najlepszej jakości węgla koksowego i utrzymanie pozycji czołowego dostawcy koks na rynku europejskim to podstawowe cele Grupy.

Schemat 6. Lokalizacja najważniejszych odbiorców

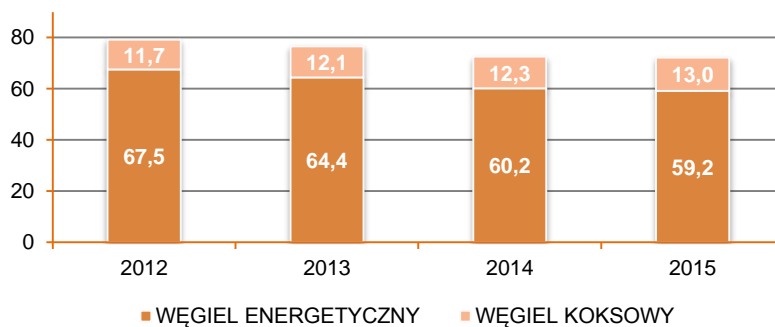
W Polsce, w przeważającej większości spółki węglowe produkują węgiel z przeznaczeniem na produkcję energii elektrycznej i ciepła. W 2015 roku produkcja węgla w Polsce była bardzo zbliżona do 2014 roku i wyniosła 72,2 mln ton, z czego 82% stanowił węgiel energetyczny. Krajowymi producentami węgla, oprócz Grupy JSW są Kompania Węglowa S.A. („KW”), Katowicki Holding Węglowy S.A. („KHW”), LW Bogdanka S.A. i inne mniejsze spółki. W kraju, w 2015 roku węgiel koksowy produkowały JSW i KW oraz niewielkie ilości KHW (ok. 70 tys. ton). W 2015 roku ich łączna produkcja węgla koksowego wyniosła 13 mln ton. W ramach produkcji węgla koksowego, Grupa JSW jest jedynym, krajowym producentem węgla typu hard oraz znaczącym producentem węgla typu semi-soft. Natomiast Kompania Węglowa S.A. produkuje oprócz węgla energetycznego niewielkie ilości węgla koksowego typu semi-soft (2015 rok: ok. 1,8 mln ton). Według informacji prasowych (www.wnp.pl z 8 lutego 2016 roku) sprzedaż węgla w Polsce była wyższa od wydobycia - wyniosła bowiem 73,6 mln ton (o ponad 3,3 mln ton więcej niż w 2014 roku). Sprzedaż na krajowym rynku wyniosła 64,6 mln ton (2014 rok: 62 mln ton). Najwięcej węgla trafiło do energetyki zawodowej i przemysłowej (36,6 mln ton), do ciepłowni zawodowych i niezawodowych sprzedano 4,3 mln ton, a do koksowni 10,7 mln ton. Sprzedaż węgla na eksport wyniosła 9 mln ton, co oznacza wzrost wynoszący ok. 0,7 mln ton.

Wykres 1. Produkcja węgla kamiennego w Polsce w latach 2007-2015 (mln ton)

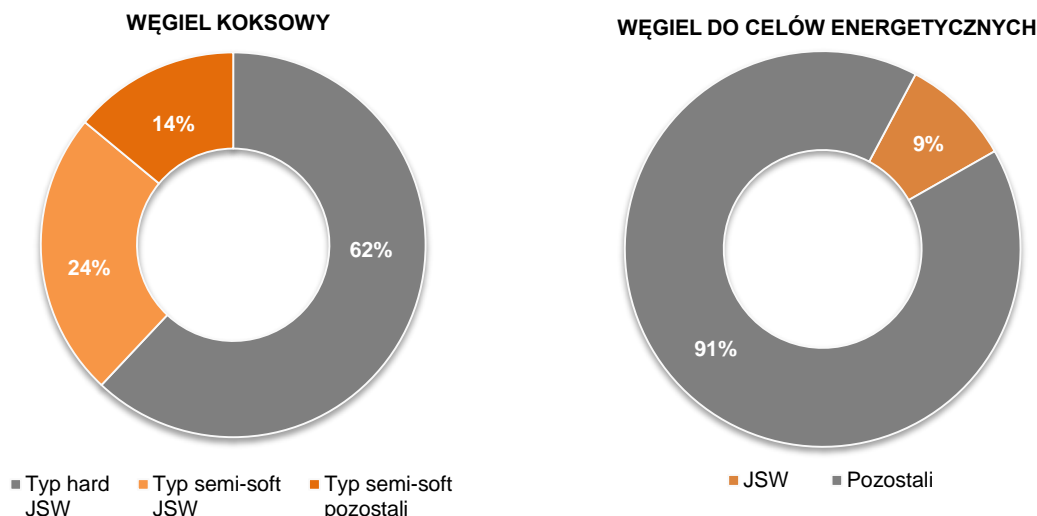
Źródło: Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. – informacja prasowa (www.wnp.pl, 8 lutego 2016 roku).

Wykres 2. Produkcja węgla koksowego i energetycznego w Polsce w latach 2012-2015 (mln ton)

Źródło: Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. – informacja prasowa (www.wnp.pl, 8 lutego 2016 roku).

Wykres 3. Udział Grupy w krajowej produkcji węgla

Źródło: Informacja prasowa (www.wnp.pl, 8 lutego 2016 roku); opracowanie własne.

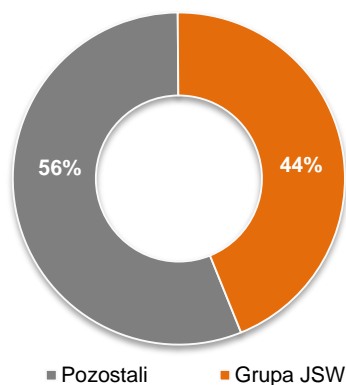
W Europie liczącymi się krajami produkującymi węgiel kamienny, oprócz Polski są Czechy, Niemcy, Ukraina i Rosja (część europejska).

W Unii Europejskiej produkcja węgla koksowego wynosi ok. 18,5 mln ton, w tym ok 60% stanowi węgiel z Grupy JSW, zaś produkowany węgiel energetyczny wynosi ok. 91,0 mln ton, z czego udział Grupy JSW wynosi niespełna 6%. Łączna unijna produkcja węgla kamiennego nie pokrywa zapotrzebowania, stąd potrzeba głównie krajów zachodnich, posilkowania się węglem pochodzącym z importu.

W skali globalnej, udział produkcji węgla kamiennego Grupy jest bardzo niski, stanowiący 0,2% światowej produkcji węgla. Na świecie produkuje się rocznie ponad 7 mld ton węgla, z czego ok. 15% stanowi węgiel koksowy na potrzeby koksownictwa, a pozostałe 85% produkcji węgla, to produkty z przeznaczeniem głównie na cele energetyczne. Światowa konsumpcja węgla koksowego to ok. 1,2 mld ton, z czego Chiny zużywają prawie 70% (0,8 mld ton).

Następnym, po węglu koksowym hard, znaczącym produktem Grupy jest koks, wytwarzany przez własne koksownie. Strategicznymi sortymentami w ofercie Grupy są koks wielkopiecowy i odlewniczy, których udział w 2015 roku w łącznej produkcji koksu Grupy wyniósł 76,0%. Pozostałe 24,0% to koks przemysłowy, metalurgiczny i opałowy.

Wykres 4. Udział Grupy w krajowej produkcji koksu

Źródło: Opracowanie własne.

W procesie koksowania węgla uzyskuje się także produkty węglopochodne, których produkcja jest ściśle skorelowana z poziomem produkcji koksu. Produktami węglopochodnymi o największej skali wartości w ich sprzedaży, poza gazem koksowniczym, są smoła koksownicza i benzol. Pozostałe produkty węglopochodne to siarczan amonu i siarka płynna. W skali światowej, udział produkcji węglopochodnych przez Grupę jest znikomy.

Spadki cen oraz nadpodaż węgla na światowych rynkach spowodowały znaczne pogorszenie kondycji finansowej wielu firm branży wydobywczej doprowadzając wiele z nich do upadłości lub też zawieszenia czy ograniczenia działalności.

Z powodu nadpodaży węgla koksowego na rynku, ceny zanotowały w 2015 roku najniższe od 2009 roku poziomy. Średnia roczna cena benchmarkowa w 2015 roku wyniosła 102,5 USD/t FOB Australia i była o 19% niższa niż w 2014 roku (125,5 USD/t), natomiast ustalony na I kwartał 2016 roku benchmark w wysokości 81 USD/t FOB Australia jest niższy o 31% w stosunku do benchmarku z I kwartału 2015 roku (117 USD/t). Przy niestabilnym rynku obserwowane jest dalsze osłabienie roli benchmarków kwartalnych na korzyść transakcji miesięcznych i spotowych oraz ustalanie cen w oparciu o indeksy. Niski poziom cen węgla koksowych utrzymuje się przede wszystkim z powodu dalszego spadku importu tego surowca do Chin, tj. o kilkanaście mln ton w 2015 roku i brak możliwości zrekompensowania tego spadku przez popyt w Indiach i na innych rynkach. Obserwowane jest również słabe tempo zmniejszania produkcji przez kluczowych graczy i deprecjację walut krajów eksportujących węgiel w stosunku do dolara amerykańskiego, która nie sprzyja decyzjom o ograniczeniu produkcji i eksportu, tym samym utrudnia powrót rynku do równowagi podaży-popytowej.

Przy braku konsekwentnej realizacji zapowiadanych cięć w produkcji surowców na świecie i utrzymującej się ich strukturalnej nadpodaży, nadal utrzymuje się silna presja na obniżanie kosztów i poprawę efektywności. Wielu producentów węgla koksowych wprowadziło głębokie plany restrukturyzacyjne, aby dostosować swoją działalność do słabego rynku, niektórzy producenci zrywają też poszczególne aktywa wydobywcze, a w całej branży realizowane są szeroko zakrojone plany cięcia kosztów. Łącznie zapowiedziano ograniczenia w produkcji węgla koksowych na świecie w wielkości ok. 50 mln ton. Ze strony amerykańskich producentów, ograniczenia w wydobyciu zapowiedziały m. in. Alpha Natural Resources, Arch Coal, Mechel, Patriot Coal, Walter Energy, James River, Suncoke. Natomiast ze strony australijskich spółek wydobywczych, cięcia w produkcji ogłosili: BHP, Peabody, Glencore oraz Yancoal. W związku z realizowanymi planami restrukturyzacyjnymi, częste są doniesienia o planowanych lub już realizowanych ograniczeniach zatrudnienia w największych światowych spółkach węglowych. Światowy potentat górniczy koncern Anglo American planował zwolnić prawie dwie trzecie swoich pracowników. Europejski New World Resources (NWR) również informuje o bardzo trudnej sytuacji tej firmy. Zakłada też, że konieczne będzie zamknięcie części należących do NWR kopalń. NWR poinformował, że ze względu na spadek cen na światowym rynku, nie jest w stanie utrzymać sprzedaży i cen zgodnych ze swoimi wytycznymi na 2016 rok. Duże straty ponoszą też Alpha Natural Resources i Walter Energy, dwie amerykańskie spółki które zostały zmuszone do wypełnienia wniosku o ochronę przed upadłością w minionym roku. Peabody Energy również złożył taki wniosek podając za powód bezprecedensowe załamanie się sytuacji na rynku.

2.3. PODSTAWOWE PRODUKTY, TOWARY I USŁUGI

Strategiczne produkty Grupy to:

- węgiel koksowy (typu hard i semi-soft) oraz węgiel do celów energetycznych,
- koks (głównie wielkopieczowy i odlewniczy).

Z uwagi na przeznaczenie produktów Grupy, istnieje bezpośredni związek działalności Grupy z popytem na rynku węgla, koksu, stali i energii:

- węgiel koksowy – produkcja koksu,
- węgiel do celów energetycznych – produkcja energii elektrycznej i ciepłej,
- koks – składnik wsadu do produkcji stali w hutach, odlewniach, w przemyśle chemicznym, metali nieżelaznych, przy produkcji materiałów izolacyjnych itp.

Działalność wydobywcza węgla w Grupie realizowana jest przez pięć kopalń węgla kamiennego. Udział produkcji węgla koksowego i do celów energetycznych w ogólnej produkcji netto Grupy w 2015 roku wynosił odpowiednio 68,1% i 31,9%. Ze względu na przeznaczenie węgla produkowanego w Grupie, udział wolumenu sprzedaży węgla koksowego w łącznych dostawach stanowił w 2015 roku 66,9%, pozostałe 33,1% stanowił węgiel do celów energetycznych.

Kopalnie Borynia-Zofiówka-Jastrzębie (Ruch Borynia i Zofiówka) oraz kopalnia Pniówek, produkują dobrej jakości węgiel ortokoksowy, głównie na potrzeby produkcji koksu wielkopieczowego. Kopalnia Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Ruch Jas-Mos produkuje węgiel ortokoksowy, charakteryzujący się bardzo niską zawartością fosforu i niską zawartością części lotnych, który z powodzeniem

wykorzystywany jest w produkcji koksu odlewniczego. Kopalnie Budryk oraz Knurów-Szczygłowice, produkują dobre jakościowo węgle gazowo-koksove przeznaczone do produkcji koksu wielkopieczowego i opałowego. Kopalnie te są również producentami węgla do celów energetycznych, który zużywany jest przez elektrownie i elektrociepłownie do produkcji energii elektrycznej i ciepła.

Działalność koksowa w Grupie, w 2015 roku realizowana była przez dwie spółki: JSW KOKS (w tym cztery koksownie: Przyjaźń, Radlin, Jadwiga i Dębieńsko) i WZK Victoria. W omawianym okresie udział produkcji koksu w poszczególnych spółkach wynosił: JSW KOKS – 88,7%, a WZK Victoria – 11,3% ogólnej produkcji koksu Grupy. Podstawowym produktem segmentu koksowego jest koks wielkopieczowy, stanowiący 66,1% ogólnej ilości wyprodukowanego koksu w 2015 roku. Koks odlewniczy stanowił 9,4% ogólnej produkcji koksu Grupy, natomiast pozostałą produkcję stanowiły: koks przemysłowy, koks metalurgiczny i koks opałowy, których udział wynosił odpowiednio: 19,0%, 2,4% i 3,1%.

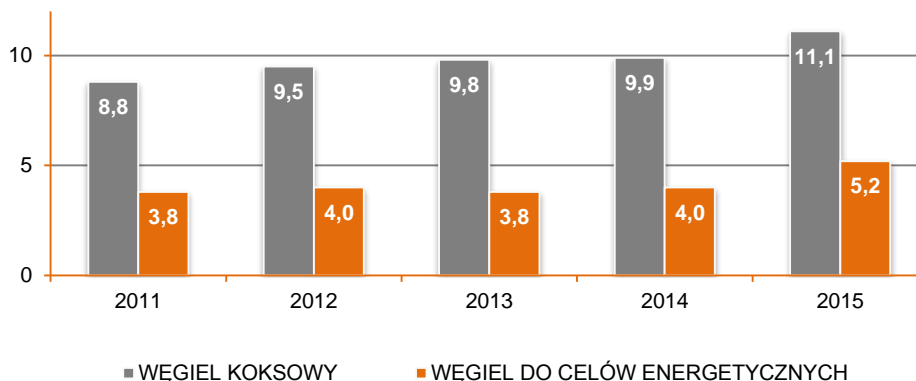
PRODUKCJA I SPRZEDAŻ WĘGLA

Wykres 5. Struktura produkcji węgla przez kopalnie Grupy w 2015 roku

Wolumen produkcji węgla w 2015 roku został zrealizowany na poziomie 16,3 mln ton (o 2,4 mln ton więcej niż w 2014 roku). Wielkość ta obejmuje całoroczne wydobywanie włączony w strukturę JSW KWK Knurów-Szczygłowice (produkcja KWK Knurów-Szczygłowice w 2015 roku wyniosła 3,4 mln ton, a w okresie od 1 sierpnia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku: 1,6 mln ton). Na wielkość produkcji w 2015 roku wpływ miała również prowadzona w dniach od 28 stycznia do 13 lutego 2015 roku akcja strajkowa (JSW nie wyprodukowała z tego powodu ok. 0,8 mln ton węgla).

Wykres 6. Produkcja węgla w latach 2011-2015 (mln ton)

Łączna sprzedaż węgla wyprodukowanego przez kopalnie Grupy, obejmująca dostawy wewnątrzgrupowe i zewnętrzne, została zrealizowana na poziomie 16,6 mln ton (o 2,9 mln ton więcej niż w 2014 roku). Wzrost wolumenu dostaw był rezultatem zwiększenia zdolności produkcyjnych JSW poprzez włączenie w jej struktury KWK Knurów-Szczygłowice, a także wyższej produkcji oraz sprzedaży części zgromadzonych zapasów węgla z okresów wcześniejszych.

Wykres 7. Sprzedaż węgla na rzecz odbiorców zewnętrznych (mln ton)

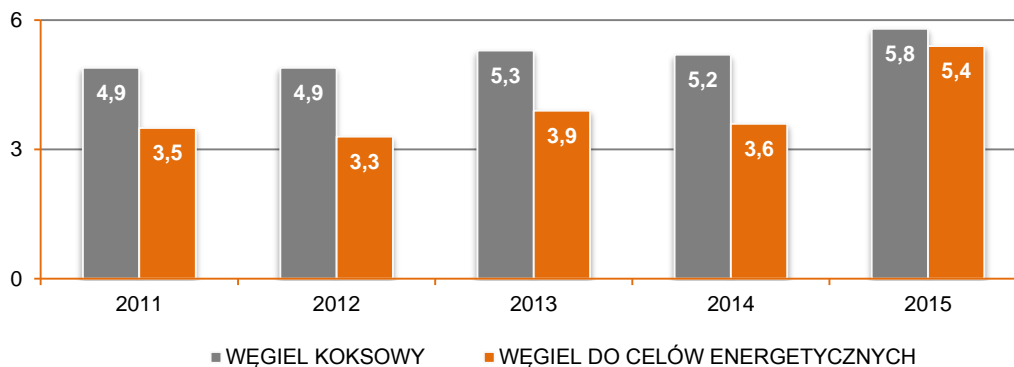

Tabela 5. Zrealizowana produkcja i sprzedaż węgla⁽¹⁾

Wyszczególnienie	2015	2014	2013	2012	2011	Dynamika 2014=100
Produkcja (w mln ton)	16,3	13,9	13,6	13,5	12,6	117,3
▪ Węgiel koksowy (w mln ton) ⁽²⁾	11,1	9,9	9,8	9,5	8,8	112,1
▪ Węgiel do celów energetycznych (w mln ton)	5,2	4,0	3,8	4,0	3,8	130,0
Wielkość sprzedaży ogółem JSW (w mln ton)⁽³⁾	16,6	13,7	14,4	12,7	12,4	121,2
▪ Węgiel koksowy (w mln ton)	11,1	9,9	10,3	9,1	8,6	112,1
▪ Węgiel do celów energetycznych (w mln ton)	5,5	3,8	4,1	3,6	3,8	144,7
Wielkość sprzedaży wewnątrzgrupowej (w mln ton)⁽³⁾	5,4	4,9	5,2	4,5	4,0	110,2
▪ Węgiel koksowy (w mln ton)	5,3	4,7	5,0	4,2	3,7	112,8
▪ Węgiel do celów energetycznych (w mln ton)	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3	50,0
Wielkość sprzedaży na rzecz odbiorców zewnętrznych (w mln ton)⁽⁴⁾	11,2	8,8	9,2	8,2	8,4	127,3
▪ Węgiel koksowy (w mln ton)	5,8	5,2	5,3	4,9	4,9	111,5
▪ Węgiel do celów energetycznych (w mln ton)	5,4	3,6	3,9	3,3	3,5	150,0

Wyszczególnienie	2015	2014	2013	2012	2011	Dynamika 2014=100
Przychody ze sprzedaży (w mln zł)⁽⁴⁾	5 724,3	5 166,7	5 970,3	7 040,9	8 036,3	110,8
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami (w mln zł)	2 274,9	2 194,4	2 411,3	2 906,0	3 093,0	103,7
Przychody ze sprzedaży od odbiorców zewnętrznych (w mln zł)	3 449,4	2 972,3	3 559,0	4 134,9	4 943,3	116,1

⁽¹⁾ z uwzględnieniem KWK Knurów-Szczygłowice w strukturach JSW od 1 sierpnia 2014 roku,

⁽²⁾ udział węgla typu hard w łącznej produkcji węgla w 2015, 2014, 2013, 2012 i 2011 roku wynosił odpowiednio: 49,4%, 53,4%, 57,2%, 57,5%, 58,2%,

⁽³⁾ wielkość sprzedaży węgla wyprodukowanego przez Grupę,

⁽⁴⁾ wartość uwzględnia dodatkowe przychody Grupy w 2015, 2014, 2013, 2012 i 2011 roku odpowiednio: 302,9 mln zł, 159,5 mln zł, 70,7 mln zł, 304,2 mln zł i 186,7 mln zł z tytułu sprzedaży węgla wyprodukowanego poza Grupą.

W 2015 roku w porównaniu do roku ubiegłego, sprzedaż węgla koksowego wzrosła o 1,2 mln ton, a poziom dostaw węgla do celów energetycznych o 1,7 mln ton (po dostaw wyłączeniu węgla z KWK Knurów-Szczygłowice nastąpił wzrost sprzedaży odpowiednio: 0,5 mln ton węgla koksowego i 0,9 mln ton węgla do celów energetycznych).

Udział sprzedaży ogółem (wewnętrzna i zewnętrzna) najlepszego jakościowo i uzyskującego najwyższe ceny węgla typu hard, w łącznych dostawach węgla wyprodukowanego w Grupie wyniósł w 2015 roku 48,0% (2014 rok: 54,4%). Spadek udziału Grupy wynika z włączonej produkcji węgla koksowego (typu semi-soft) i węgla do celów energetycznych przejętej kopalni Knurów-Szczygłowice, w relacji 48% / 52%.

W 2015 roku sprzedaż węgla do celów energetycznych na rzecz odbiorców zewnętrznych w porównaniu do 2014 roku wzrosła o 1,8 mln ton, co jest wynikiem wzrostu produkcji tego sortymentu w związku z przejściem KWK Knurów-Szczygłowice, która znajduje się w strukturach JSW od 1 sierpnia 2014 roku.

W 2015 roku zanotowano również wzrost w zewnętrznej sprzedaży węgla koksowego o 0,6 mln ton w stosunku do 2014 roku. Węgiel koksowy typu hard stanowił 68,4% zewnętrznych dostaw węgla koksowego (2014 rok: 74,0%), pozostałe 31,6% stanowił węgiel typu semi-soft (2014 rok: 26,0%). Jak wskazano wcześniej, wzrost udziału węgla semi-soft (a spadek udziału węgla hard) wynika z przejścia kopalni Knurów-Szczygłowice. W wewnątrzgrupowej sprzedaży węgla koksowego, wyprodukowany w Grupie typ hard stanowił 75,7% (2014 rok: 76,3%), a typ semi-soft stanowił 24,3% (2014 rok: 23,7%), co wynika z prowadzenia wewnętrznej polityki handlowej firmy.

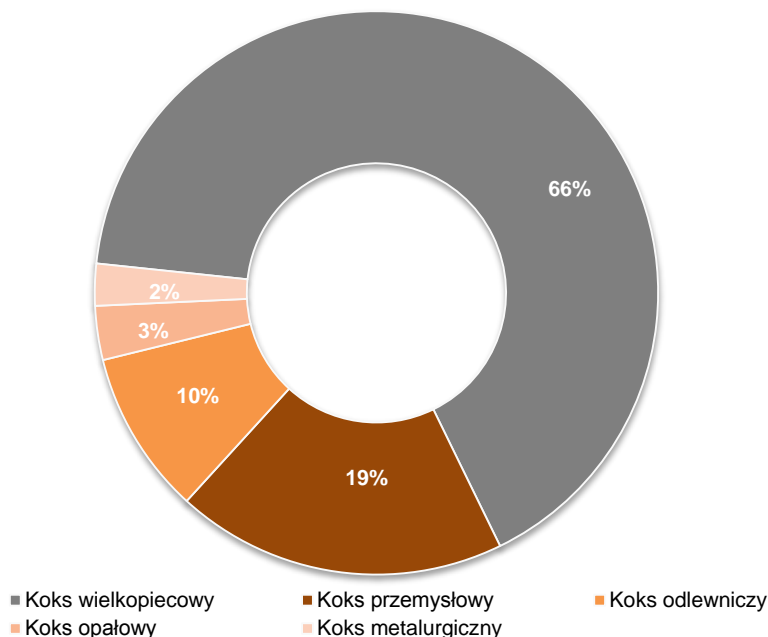
W analizowanym okresie, zewnętrzne dostawy węgla dla krajowych odbiorców stanowiły 78,0% - wolumen i 76,9% - przychody (2014 rok: 79,0% - wolumen i 75,9% - przychody). Pozostałe dostawy skierowano na rynek zagraniczny.

Pomimo niesprzyjających uwarunkowań rynkowych (dekoniunktura na rynku węgla i koksu, brak równowagi pomiędzy popytem a popytem na rynku węgla, znaczna presja na obniżkę cen) w 2015 roku przychody ze sprzedaży dla odbiorców zewnętrznych w segmencie Węgiel osiągnęły poziom 3 449,4 mln zł i były wyższe o 477,1 mln zł (tj. o 16,1%) od uzyskanych w 2014 roku. Po wyłączeniu sprzedaży węgla z KWK Knurów-Szczygłowice przychody ze sprzedaży dla odbiorców zewnętrznych w segmencie Węgiel osiągnęły poziom 2 778,7 mln zł i były wyższe o 185,7 mln zł (tj. o 7,2%) od uzyskanych w 2014 roku.

PRODUKCJA I SPRZEDAŻ KOKSU

Produkcja koksu przez Grupę w 2015 roku, w porównaniu do 2014 roku, była wyższa o 5,0%, sprzedaż natomiast była niższa o 4,8%.

Wykres 8. Struktura produkcji koksu w Grupie

Przychody ze sprzedaży w segmencie Koks, obejmujące przychody ze sprzedaży koksu i węgl pochodnych, w analizowanym okresie osiągnęły poziom 3 051,8 mln zł i były niższe o 12,5% niż w 2014 roku. Spadek przychodów z tytułu sprzedaży koksu i węgl pochodnych uwzględnia zmniejszenie sprzedaży gazu koksowniczego, spowodowane zwiększonym zużyciem własnym gazu po uruchomieniu bloku energetycznego w JSW KOKS. Jednocześnie nastąpił wzrost przychodów z tytułu sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców zewnętrznych, który został ujęty w działalności pozostałej. Ponadto niższe przychody w segmencie koksowym, były wynikiem trudnej sytuacji w sektorze stalowym i koksowym, co w efekcie było powodem uzyskiwania niższych cen koksu ze sprzedaży do odbiorców zewnętrznych.

Tabela 6. Zrealizowana produkcja i sprzedaż koksu wraz z przychodami ze sprzedaży koksu i węgl pochodnych

Wyszczególnienie	2015	2014	2013	2012	2011	Dynamika 2014=100
Produkcja (w mln ton) ⁽¹⁾	4,2	4,0	3,9	3,8	3,1	105,0
Wielkość sprzedaży koksu na rzecz odbiorców zewnętrznych (w mln ton) ⁽²⁾	4,0	4,2	3,9	3,8	3,0	95,2
Przychody ze sprzedaży od odbiorców zewnętrznych (w mln zł) ⁽³⁾	3 051,8	3 489,2	3 704,3	4 307,9	4 220,0	87,5

⁽¹⁾ wielkość produkcji koksu z koksowni Grupy,

⁽²⁾ wielkość sprzedaży koksu wyprodukowanego przez Grupę,

⁽³⁾ przychody ze sprzedaży obejmują przychody ze sprzedaży koksu i węgl pochodnych.

CENY SPRZEDAŻY WĘGLA I KOKSU

Ceny podstawowych produktów Grupy w 2015 roku były znacząco niższe niż w latach 2011-2014. Ceny węgla w 2015 roku spadły średnio o ok. 12% w skali roku, odpowiednio węgla koksowego o ponad 8%, a węgla do celów energetycznych o ok. 9%. W segmencie Koksu ceny spadły średnio o ok. 3%. Na uzyskane w Grupie średnie ceny węgla i koksu kluczowy wpływ miały uwarunkowania rynkowe wraz z uzyskiwanymi niskimi poziomami cen referencyjnych dla poszczególnych produktów.

Tabela 7. Uzyskane średnie ceny sprzedaży węgla wyprodukowanego w Grupie oraz średnie ceny sprzedaży koksu

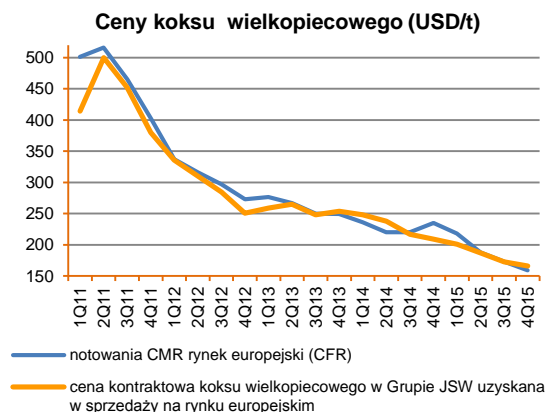
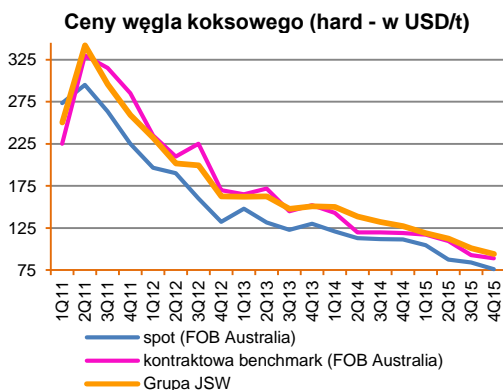
Wyszczególnienie	2015	2014	2013	2012	2011	Dynamika 2014=100
Średnie ceny sprzedaży węgla wyprodukowanego w JSW						
Węgiel koksowy (w zł/t)	377,29	410,36	473,34	625,70	811,78	91,9
Węgiel do celów energetycznych (w zł/t)	213,26	234,39	267,58	315,27	266,93	91,0
Ogółem (w zł/t) ⁽¹⁾	298,35	338,95	386,77	500,90	583,26	88,0
Średnie ceny sprzedaży węgla wyprodukowanego w JSW						
Koks (zł/t) ⁽²⁾	648,49	668,18	758,50	970,20	1 197,93	97,1

⁽¹⁾ ceny dotyczą zewnętrznych dostaw węgla wyprodukowanego w Grupie i zawierają koszty transportu, wynoszące średnio w JSW w 2015 roku: 7,29 zł/t, w 2014 roku: 7,31 zł/t, w 2013 roku: 10,19 zł/t, 2012 roku: 11,07 zł/t i w 2011 roku: 5,61 zł/t,

⁽²⁾ cena na bazie FCA, dotyczą koksu w Grupie w poszczególnych okresach.

Ceny koksu i węgla koksowego oferowane przez Grupę podążały za trendami rynkowymi, co zostało zobrazowane na poniższych wykresach.

Wykres 9. Ceny węgla koksowego i koksu

Źródło: Platts-Coal Trader International, opracowanie własne.

DZIAŁALNOŚĆ POZOSTAŁA

Grupa angażuje się również w różne rodzaje działalności wspierającej, w tym przede wszystkim w zakresie wytwarzania i sprzedaży energii elektrycznej i ciepłej, usług remontowych i konserwacyjnych, logistyki oraz usług laboratoryjnych. W 2015 roku przychody ze sprzedaży pozostałych segmentów wyniosły 433,7 mln zł, czyli 6,3% przychodów ze sprzedaży Grupy i były o 22,7% wyższe niż uzyskane w 2014 roku.

2.4. RYNKI ZBYTU

Trudna sytuacja na światowym rynku stalowym oraz silna konkurencja na rynku dostawców węgla i koksu, to istotne czynniki determinujące stan sytuacji finansowej Grupy w 2015 roku.

RYNEK STALOWY

Rynek stalowy jest zdominowany przez globalne koncerny hutnicze, a produkcja stali jest w coraz większym stopniu skoncentrowana w krajach azjatyckich. Światowa produkcja stali surowej odnotowała w 2015 roku pierwszy spadek od 2009 roku. Łącznie światowe hutnictwo wyprodukowało 1 623 mln ton stali, tj. o 2,8% mniej niż w 2014 roku. Wszyscy najwięksi producenci zanotowali spadki. Największy spadek pod względem tonażu odnotowano w Azji, gdzie produkcja stali zmniejszyła się o 26 mln ton (2,3% r/r). Chiny, które odpowiadają za 49,5% światowej produkcji, zanotowały spadek o 19 mln ton (2,3% r/r). Spadki odnotowano również w Japonii, Korei oraz na Tajwanie. Natomiast w Indiach produkcja stali surowej wzrosła o ponad 2 mln ton (2,6% r/r). Regionem o najostrzejszym spadku w minionym roku była Ameryka Północna, gdzie produkcja spadła o prawie 9% w porównaniu do 2014 roku. Spowodowane to było 10,5% spadkiem produkcji w USA. Produkcja stali surowej w Ameryce Południowej zmniejszyła się o 2,5%. Łączna produkcja stali w Europie w 2015 roku wyniosła 304 mln ton i była o 3,2% niższa niż w 2014 roku. Produkcja stali w krajach Unii Europejskiej spadła o ponad 3 mln ton, podczas gdy w krajach CIS o 4,5 mln ton. W Polsce produkcja stali wzrosła o 6,4%, do 9,1 mln ton, co jest najwyższym wynikiem od 7 lat. Według Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej, popyt na stal w Polsce rósł dzięki m. in. branżom motoryzacyjnej oraz artykułów gospodarstwa domowego, przemysłowi konstrukcyjnemu, maszynowemu, produkcji naczip, tramwajów i pociągów, a także dzięki inwestycjom w budownictwie, drogownictwie, w energetyce i na kolei.

Średnie wykorzystanie mocy produkcyjnych w całym 2015 roku ukształtowało się na poziomie 69,7% i było o 3,7% niższe niż w 2014 roku. W Europie w 2015 roku spośród 75 zainstalowanych wielkich pieców, 15 nadal pozostawało wyłączonych.

RYNEK KOKSOWY

Na sytuację na rynku koksowym w 2015 roku, oprócz naturalnego wpływu wahań rynku stalowego, zasadniczy wpływ miał znaczący wzrost sprzedaży koksu chińskiego. Produkcja koksu w Chinach w 2015 roku wyniosła 447,8 mln ton i był to pierwszy rok od 2008 roku okres, kiedy nastąpił spadek produkcji koksu w Chinach w stosunku do roku poprzedniego. Pomimo spadku produkcji, eksport z Chin wzrósł w stosunku do roku ubiegłego i wyniósł 9,9 mln ton, stanowiąc 45% światowego obrotu handlowego koksem ogółem. Produkcja koksu w Unii Europejskiej i Polsce w 2015 roku wyniosła odpowiednio 42,8 mln ton i 9,6 mln ton.

POZIOMY CEN OSIĄGNIĘTE W 2015 ROKU

W zakresie cen, w 2015 roku kontynuowany był trend spadkowy we wszystkich surowcach do produkcji stali. Taniały rudy żelaza, węgiel, koks, topniki, złom, którego ceny były najniższe od 15 lat. Analitycy oceniają, że presja na obniżki cen, to konsekwencja ogólnego kryzysu na rynku surowców, spowolnienia gospodarczego w Chinach, co wobec malejącego zapotrzebowania wewnętrznego Państwa Środka, skutkowało znacznym wzrostem taniego eksportu koksu także na rynek europejski.

Notowania cen **koksu wielkopiecowego** na rynku europejskim CFR Port Europa Północna w 2015 roku systematycznie spadały, osiągając w grudniu 2015 roku 152,5 USD/t. Ceny w poszczególnych kwartałach 2015 roku wynosiły: I kwartał – 218 USD/t; II kwartał – 188 USD/t; III kwartał – 173 USD/t; IV kwartał – 159 USD/t (w 2014 roku: I kwartał – 236 USD/t; II kwartał – 220 USD/t; III kwartał – 220 USD/t; IV kwartał – 235 USD/t). Spadek cen koksu wielkopiecowego w relacji grudzień 2015 roku – grudzień 2014 roku wyniósł 33%. Ceny koksu chińskiego na bazie FOB port chiński w 2015 roku wynosiły od 183,5 USD/t w styczniu do 116 USD/t w grudniu. Koks chiński przy znacznej różnicy cen w stosunku do cen europejskich oraz malejących kosztach frachtu, coraz skuteczniej konkuruje z koksem europejskim, zwłaszcza u odbiorców dobrze skomunikowanych z portami morskimi.

Ceny **koksu odlewniczego** również systematycznie spadały w ciągu całego 2015 roku. Notowania koksu odlewniczego na rynku europejskim kształtowały się od 370 USD/t w styczniu do 320 USD/t w grudniu, spadek cen w relacji grudzień 2015 roku – grudzień 2014 roku wyniósł 13,5%.

Ceny referencyjne australijskich **węgli koksowych typu hard** w poszczególnych kwartałach 2015 roku w dalszym ciągu znajdowały się w trendzie spadkowym. Benchmark węgla hard premium FOB Australia w kolejnych kwartałach 2015 roku wynosił: I kwartał – 117 USD/t; II kwartał – 109,5 USD/t; III kwartał – 93 USD/t; IV kwartał – 89 USD/t (w 2014 roku: I kwartał – 143 USD/t; II kwartał – 120 USD/t; III kwartał – 120 USD/t; IV kwartał – 119 USD/t). Spadek cen w relacji IV kwartał 2015 roku – IV kwartał 2014 roku wyniósł 25%.

Ceny **węgla energetycznego** (CIF Płn. Europa) w I kwartale 2015 roku wynosiły ok. 60 USD/t, natomiast w IV kwartale średnio 51 USD/t, w tym w grudniu 2015 roku – 48 USD/t (odpowiednio: początek 2014 roku – 76-83 USD/t; IV kwartał 2014 roku – 70-73 USD/t).

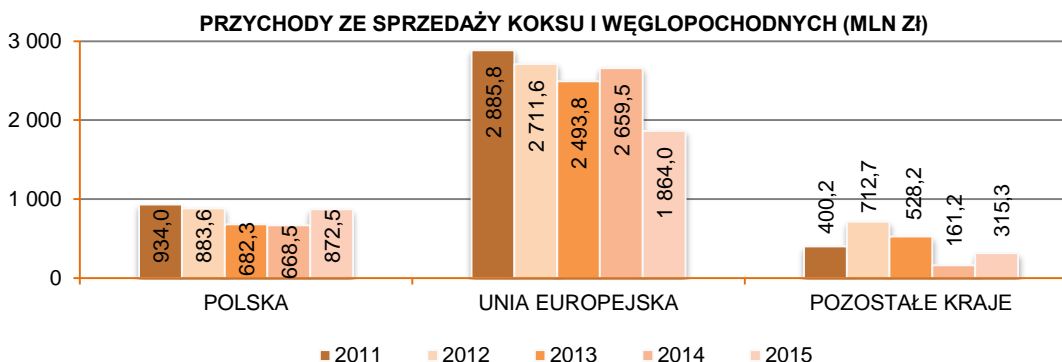
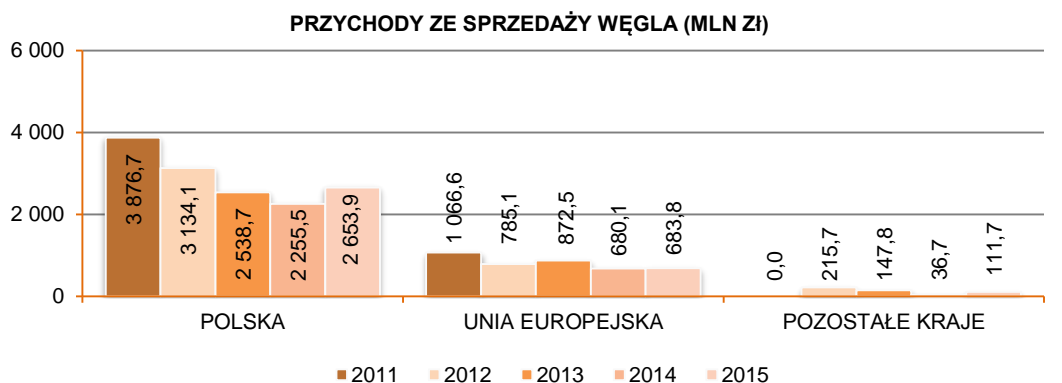
Chcąc zachować konkurencyjność produktów Grupy w 2015 roku, konieczna była realizacja elastycznej polityki cenowej, dopasowując ofertę jakościową produktów do oczekiwań kontrahentów.

Niskie poziomy cen rynkowych na powiązanych rynkach, w istotny sposób przyczyniły się do zmniejszenia przychodów ze sprzedaży produktów Grupy w 2015 roku, jednakże wzrost wolumenu sprzedaży częściowo zrekomensował ten czynnik i łączne przychody ze sprzedaży zostały zrealizowane na poziomie 6 934,9 mln zł, tj. o 120 mln zł więcej niż w 2014 roku.

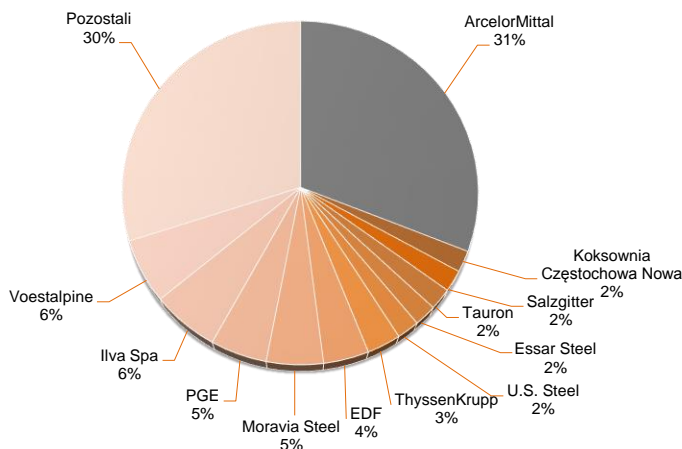
Struktura produktów Grupy, zarówno w odniesieniu do produkcji węgla koksowych typu hard i semi-soft, węgla do celów energetycznych oraz koksu dopasowywana jest do dynamicznie zmieniających się potrzeb rynku, z uwzględnieniem podaży i popytu na rynku krajowym i zagranicznym. Głównym rynkiem sprzedaży, produkowanego w Grupie węgla jest rynek polski.

Głównym rynkiem zbytu produkowanego w Grupie koksu jest rynek europejski. Ze względu na uwarunkowania rynkowe (spowolnienie gospodarcze, niska dynamika poziomu produkcji stali w Europie, wysoki stan zapasów koksu), znaczącym rynkiem zbytu koksu były również kierunki zamorskie. Tym samym, koks wyprodukowany w koksowniach Grupy znalazł nabywców w Indiach czy Algierii. Koks oferowany z Polski na rynkach zamorskich skutecznie konkuruje z koksem rosyjskim, ukraińskim, japońskim czy kolumbijskim. Produkty węglopochodne takie jak benzol i smoła, posiadają stałych odbiorców na rynku europejskim, natomiast siarka i siarczan amonu sprzedawane są na rynku krajowym. Nadwyżki gazu koksowniczego sprzedawane są do odbiorców bezpośrednio przez koksownie.

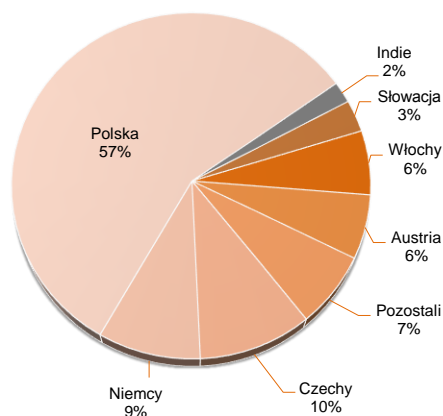
Wykres 10. Przychody ze sprzedaży węgla oraz koksu i węglopochodnych w podziale na obszary geograficzne, według odbiorców finalnych

Wykres 11. Struktura przychodów Grupy według finalnych odbiorców w ujęciu wartościowym na 31 grudnia 2015 roku

Wykres 12. Struktura przychodów Grupy według krajów przeznaczenia w ujęciu wartościowym na 31 grudnia 2015 roku

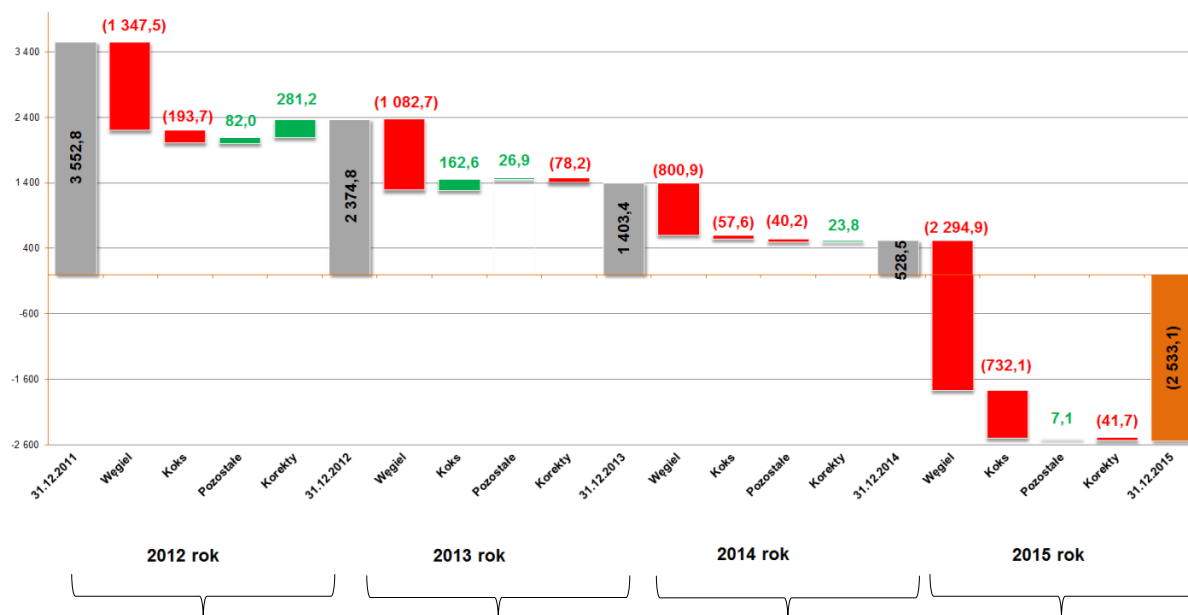

2.5. WYNIKI FINANSOWE WEDŁUG OBSZARÓW DZIAŁALNOŚCI

Organizacja i zarządzanie Grupą odbywają się w podziale na segmenty, uwzględniające rodzaj oferowanych wyrobów oraz rodzaj działalności produkcyjnej. Grupa prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności zgodnie z MSSF 8 „Segmenty operacyjne”. Zarząd Jednostki dominującej zidentyfikował segmenty operacyjne na podstawie sprawozdawczości finansowej spółek wchodzących w skład Grupy. Działalność operacyjna Grupy Kapitałowej prowadzona jest przez następujące segmenty operacyjne:

- **Segment Węgiel** – który obejmuje wydobycie i sprzedaż węgla kamiennego;
- **Segment Koks** – który obejmuje wytwarzanie i sprzedaż koksu oraz węglowodników;
- **Pozostałe Segmenty** – które obejmują działalność jednostek Grupy, które nie wchodzi w zakres wymieniony w segmentach Węgiel i Koks, m. in. produkcja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej, usługi remontowe itp.

Wykres 13. Wpływ segmentów operacyjnych na EBITDA (mln zł)

SEGMENT WĘGIEL - WYDOBYCIE I SPRZEDAŻ WĘGLA KAMIENNEGO

Tabela 8. Wyniki operacyjne segmentu węglowego*

Wyszczególnienie	2015	2014	Dynamika 2014=100
Przychody ze sprzedaży od odbiorców zewnętrznych	3 449,4	2 972,3	116,1
Strata operacyjna	(3 201,8)	(843,8)	379,5
Amortyzacja	1 097,9	1 034,8	106,1
EBITDA	(2 103,9)	191,0	(1 101,5)
EBITDA skorygowana**	429,7	415,2	103,5

* z uwzględnieniem KWK Knurów-Szczygłowice w strukturach JSW od 1 sierpnia 2014 roku,

** EBITDA po wyłączeniu ujętego w wyniku przeprowadzonych testów odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych zakładów JSW odpowiednio w 2015 roku: 2 533,6 mln zł, w 2014 roku: 224,2 mln zł.

Przychody ze sprzedaży od odbiorców zewnętrznych w 2015 roku wyniosły 3 449,4 mln zł, co oznacza wzrost o 16,1% w porównaniu do 2014 roku. Wzrost ten jest konsekwencją wzrostu wielkości wolumenu sprzedanego węgla o 27,3%, głównie w wyniku włączenia w struktury Grupy KWK Knurów-Szczygłowice, a także sprzedaży części zgromadzonych we wcześniejszych okresach zapasów, pomimo spadku średnich cen o ok. 12,0%.

W 2015 roku, udział przychodów ze sprzedaży węgla dla pięciu zewnętrznych odbiorców wyniósł 72,9% przychodów w tym segmencie (2014 rok: 80,9%). Pozostali odbiorcy, których jednostkowy udział nie przekraczał 10% przychodów, wygenerowali pozostałe 27,1% łącznych przychodów segmentu węglowego.

EBITDA za 2015 rok segmentu węglowego wyniosła (2 103,9) mln zł. W roku poprzednim EBITDA wyniosła 191,0 mln zł. Tak znaczny spadek wskaźnika wynika głównie z ujęcia przez Jednostkę dominującą odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych zakładów JSW w wysokości 2 533,6 mln zł, co miało bezpośredni wpływ na wysokość poniesionej w 2015 roku straty operacyjnej.

Wpływ na wyniki segmentu węglowego miała również prowadzona w dniach od 28 stycznia do 13 lutego 2015 roku akcja strajkowa. JSW nie wyprodukowała z tego powodu ok. 0,8 mln ton węgla i tym samym nie uzyskała przychodów ze sprzedaży węgla na ok. 259,3 mln zł.

SEGMENT KOKS - WYTWARZANIE I SPRZEDAŻ KOKSU I WĘGLOPOCHODNYCH

Tabela 9. Wyniki operacyjne segmentu koksowego

Wyszczególnienie	2015	2014	Dynamika 2014=100
Przychody ze sprzedaży od odbiorców zewnętrznych	3 051,8	3 489,2	87,5
Zysk/(strata) operacyjny/a	(715,8)	12,9	(5 548,8)
Amortyzacja	192,0	195,4	98,3
EBITDA	(523,8)	208,3	(251,5)
EBITDA skorygowana*	166,0	208,3	79,7

* EBITDA po wyłączeniu ujętego w wyniku przeprowadzonych testów odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych JSW KOKS w 2015 roku: 689,8 mln zł.

W 2015 roku przychody ze sprzedaży od odbiorców zewnętrznych wyniosły 3 051,8 mln zł, co oznacza spadek o 12,5% w porównaniu do 2014 roku. Bezpośrednie przełożenie na spadek uzyskanych przychodów ze sprzedaży segmentu koksowego miało zmniejszenie sprzedaży gazu koksowniczego, przy jednoczesnym wzroście przychodów z tytułu sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców zewnętrznych, który został ujęty w działalności pozostałej oraz spadku średnich cen o ok. 2,9%

Udział przychodów ze sprzedaży w segmencie koksowym dla pięciu głównych odbiorców wyniósł 57,8% (2014 rok: 62,4%). Pozostali odbiorcy, których jednostkowy udział nie przekraczał 10% przychodów, wygenerowali pozostałe 42,2% łącznych przychodów segmentu koksowego.

EBITDA za 2015 rok wyniosła (523,8) mln zł. Spadek EBITDA w analizowanym segmencie o 732,1 mln zł w porównaniu do 2014 roku, nastąpił przede wszystkim wskutek osiągnięcia niższego o 728,7 mln zł wyniku operacyjnego, będącego w głównej mierze efektem ujęcia w IV kwartale 2015 roku odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych JSW KOKS w wysokości 689,8 mln zł.

POZOSTAŁE SEGMENTY - POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

Tabela 10. Wyniki operacyjne pozostałych segmentów

Wyszczególnienie	2015	2014	Dynamika 2014=100
Przychody ze sprzedaży od odbiorców zewnętrznych	433,7	353,4	122,7
Zysk/(strata) operacyjny/a	51,7	45,5	113,6
Amortyzacja	81,1	80,2	101,1
EBITDA	132,8	125,7	105,6
EBITDA skorygowana*	132,8	132,1	100,5

* EBITDA po wyłączeniu ujętego w wyniku przeprowadzonych testów odpisu z tytułu utraty wartości w 2014 roku: 6,4 mln zł.

Przychody ze sprzedaży od odbiorców zewnętrznych w 2015 roku wyniosły 433,7 mln zł, co oznacza wzrost o 22,7% w porównaniu do 2014 roku, m. in. w wyniku wzrostu przychodów z tytułu sprzedaży energii elektrycznej od odbiorców zewnętrznych (uruchomienie bloku energetycznego w JSW KOKS). EBITDA w analizowanym segmencie wyniosła 132,8 mln zł, co oznacza wzrost o 7,1 mln zł w stosunku do 2014 roku.

2.6. ŹRÓDŁA ZAOPATRZENIA

Przebieg procedur zakupowych

JSW jest zobowiązana do stosowania przepisów Ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2164 z 2015 roku) do organizowania przetargów publicznych dla zamówień o wartości przekraczającej 414,0 tys. EUR, dla dostaw i usług w trybach przewidzianych przepisami prawa. Najczęściej stosowanym trybem jest przetarg nieograniczony. Oferty mogą zgłaszać wszyscy dostawcy spełniający określone, co do danego postępowania, wymagania zamawiającego. Ustalone w postępowaniu ceny są obowiązujące na czas trwania

umowy. W przypadku obniżki w ciągu roku cen materiałów na rynku na dany asortyment, zamawiający przeprowadza z dostawcami dodatkowe negocjacje cenowe.

W przypadku zamówień o wartości poniżej progu stosowania Ustawy Prawo zamówień publicznych, Jednostka dominująca wybiera dostawców w trybie tzw. przetargów właścicielskich na podstawie wewnętrznego regulaminu najczęściej w formie przetargów nieograniczonych oraz aukcji elektronicznych. Bieżące dostawy materiałów na potrzeby kopalń realizowane są przez Zakład Logistyki Materiałowej.

Dostawcy

Największymi dostawcami w ramach działalności wydobywczej Grupy są następujące firmy: Huta Łabędy S.A., Arcelor Mittal Poland S.A. Oddział w Dąbrowie Górniczej, Węglokoks S.A., MAS Sp. z o.o., P.W. MONTER Olga Koza, PETROJET Sp. z o.o., Zakłady Produkcyjne B-D S.A., Minova Ekochem S.A., FAMUR S.A., MATIX Sp. z o.o.

Najwięksi dostawcy Grupy w ramach działalności koksowniczej to przede wszystkim dostawcy polscy, w tym m. in.: PCC Rokita S.A., Energoinstal S.A., Koksoprojekt Biuro Projektów Sp. z o.o., TAURON Sprzedaż Sp. z o.o., MERCURY Energia Sp. z o.o., Elektrociepłownia Marcel Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Usług Wodociągowych HKW Sp. zoo., PKP Cargo S.A., Jarex Plus Sp. z o.o., Anwil S.A.

W ocenie Zarządu, relacje z dostawcami nie powodują uzależnienia Grupy od żadnego z dostawców w sposób, który negatywnie mógłby wpłynąć na działalność Grupy.

2.7. ZNACZĄCE UMOWY

W 2015 roku oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania Zarząd JSW poinformował w raportach bieżących o następujących umowach znaczących, tj. umowach i obrotach, których jedną ze stron jest Jednostka dominująca lub jednostka od niej zależna, a których przedmiot ma wartość:

- co najmniej 10,0% wartości kapitałów własnych JSW (kryterium to obowiązywało do dnia 1 marca 2016 roku),
- co najmniej 10,0% wartości przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej za okres ostatnich 4 kwartałów obrotowych (kryterium to obowiązuje od dnia 2 marca 2016 roku).

Zmiana przyjętego dotychczas kryterium jest związana ze znacznym obniżeniem wartości kapitału własnego JSW. W aktualnej sytuacji kryterium 10% kapitałów własnych JSW powodowało by konieczność raportowania umów, których znaczenie jest nieistotne dla prawidłowej oceny JSW/Grupy przez racjonalnie działającego inwestora.

ZAWARCIE PRZEZ SPÓŁKĘ ZALEŻNĄ JSW KOKS UMOWY ZE SPÓŁKĄ ZALEŻNĄ TAURON POLSKA ENERGIA S.A., tj. TAURON SPRZEDAŻ SP. Z O.O.

W dniu 9 stycznia 2015 roku Raportem bieżącym nr 1/2015 Zarząd JSW poinformował, że w dniu 9 stycznia 2015 roku powziął informację o zawarciu przez spółkę zależną JSW KOKS umowy ze spółką zależną TAURON Polska Energia S.A., tj. TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. o szacunkowej wartości 55 mln zł w przedmiocie bilansowania handlowego energii elektrycznej. W związku z powyższym wartość szacunków umów aktualnie obowiązujących, a także obrotów zrealizowanych w ostatnich 12 miesiącach pomiędzy spółkami Grupy Kapitałowej JSW, a spółkami Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. wynosi łącznie około 746 mln zł, tj. przekracza próg 10% kapitałów własnych JSW.

Spółki Grupy Kapitałowej JSW mają zawartych szereg umów ze spółkami Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A., które dotyczą w szczególności: dostaw, dystrybucji, bilansowania handlowego energii elektrycznej oraz sprzedaży węgla. Spośród umów obowiązujących, umową o najwyższej wartości jest trzyletnia umowa ramowa zawarta pomiędzy JSW i TAURON Polska Energia S.A. w dniu 30 grudnia 2013 roku na okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2016 roku w przedmiocie dostaw węgla przez JSW, które są realizowane od początku jej obowiązywania. Warunki cenowe uzgadniane są na każdy kolejny rok. Szacunkowa wartość umowy, licząc od dnia publikacji raportu do końca jej obowiązywania, wynosi 256 mln zł. Walutą rozliczania umowy jest PLN. Zapisy umowy zawierają standardowe klauzule dotyczące kar umownych, a pozostałe warunki umowy nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu umów.

WYSOKOŚĆ OBROTÓW ORAZ SZACUNKÓW UMÓW ZAWARTYCH POMIĘDZY SPÓŁKAMI GRUPY KAPITAŁOWEJ JSW A SPÓŁKAMI GRUPY KAPITAŁOWEJ ARCELORMITTAL POLAND S.A.

W dniu 15 czerwca 2015 roku Zarząd JSW Raportem bieżącym nr 34/2015 poinformował, iż od dnia 15 lipca 2014 roku, tj. publikacji raportu bieżącego nr 16/2014 wysokość obrotów oraz szacunków umów zawartych pomiędzy spółkami Grupy Kapitałowej JSW a spółkami Grupy Kapitałowej ArcelorMittal Poland S.A. nie podanych dotąd do publicznej wiadomości przekroczyła 10% kapitałów własnych JSW osiągając wartość 1,99 mld zł. Umową o największej wartości jest umowa zawarta w dniu 15 czerwca 2015 roku pomiędzy JSW (występującą w Umowie jako „Sprzedający”), a ArcelorMittal Poland S.A. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej (występującą w Umowie jako „Kupujący”), w przedmiocie dostaw węgla koksowego w 2015 roku. Szacunkowa wartość umowy w całym okresie obowiązywania wynosi 1,7 mld zł. Umowa obowiązuje od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku. Walutą rozliczania umowy jest PLN. Warunki cenowe uzgadniane są kwartalnie. Umowa zawiera obustronne zapisy o sankcjach, w przypadku niewykonania zobowiązań umownych przez którąkolwiek ze stron umowy, w wysokości 10% wartości brutto niedostarczonego/nieodebranego towaru. W przypadku, gdy strony Umowy poniosą szkodę przewyższającą należną karę umowną, mogą dochodzić odszkodowania uzupełniającego. Pozostałe warunki Umowy nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu umów.

ZAWARCIE UMOWY PRZEZ JSW, W IMIENIU I NA RZECZ KTÓREJ DZIAŁA SPÓŁKA ZALEŻNA POLSKI KOKS A ARCELORMITTAL POLAND S.A.

Zarząd JSW Raportem nr 36/2015 poinformował, iż w dniu 10 lipca 2015 roku została zawarta umowa pomiędzy JSW (występującą w Umowie jako „Sprzedający”), w imieniu i na rzecz której działa spółka zależna Polski Koks a ArcelorMittal Poland S.A. (występującą w Umowie jako „Kupujący”), w przedmiocie dostaw koksu do zakładów ArcelorMittal Business Division East oraz innych zakładów w ramach ArcelorMittal po obustronnym uzgodnieniu stron („Umowa”). Szacunkowa wartość Umowy w całym okresie obowiązywania wynosi 864 mln zł, co przekracza 10% wartości kapitałów własnych Emitenta. Jednocześnie JSW poinformowała, że obrót z tytułu realizacji Umowy, w kwocie około 170 mln zł został ujęty w raporcie bieżącym nr 34/2015 z dnia 15 czerwca 2015 roku.

Umowa obowiązuje od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2017 roku, przy czym jeśli nie zostanie wypowiedziana przez którąkolwiek ze stron do 31 grudnia 2016 roku, obowiązywanie umowy zostanie przedłużone o okres kolejnych dwóch lat, zaś w dalszych okresach, o ile umowa nie zostanie wypowiedziana na rok przed zakończeniem jej ważności, obowiązywanie umowy zostanie każdorazowo przedłużone o okres kolejnych dwóch lat. Walutą rozliczania Umowy jest PLN i EUR. Warunki cenowe uzgadniane są kwartalnie. Umowa nie zawiera zapisów dotyczących kar umownych za wyjątkiem zwyczajowych klauzul dotyczących rozliczenia jakości w postaci bonifikat cenowych w przypadku niedotrzymania gwarantowanych parametrów jakościowych. Pozostałe warunki Umowy nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu umów.

SZACOWANA WARTOŚĆ UMÓW ORAZ WYSOKOŚĆ OBROTÓW HANDLOWYCH POMIĘDZY SPÓŁKAMI GRUPY KAPITAŁOWEJ JSW A SPÓŁKAMI GRUPY KAPITAŁOWEJ WĘGLOKOKS

W dniu 23 listopada 2015 roku Raportem bieżącym nr 68/2015 Zarząd JSW poinformował, iż w okresie ostatnich 12 miesięcy szacowana wartość umów oraz wysokość obrotów handlowych pomiędzy spółkami Grupy Kapitałowej JSW a spółkami Grupy Kapitałowej Węglokoks przekroczyła poziom 10% wartości kapitałów własnych JSW, osiągając wartość 608,0 mln zł. Umową o najwyższej wartości jest umowa ramowa na dostawy węgla kamiennego w latach 2016-2020 z dnia 23 grudnia 2015 roku zawarta pomiędzy JSW (występującą w Umowie jako „Sprzedawca”), w imieniu i na rzecz której działa spółka zależna Polski Koks a spółką Węglokoks S.A. (występującą w Umowie jako „Kupujący”). Umowa przewiduje możliwość przedłużenia o kolejne okresy pod warunkiem zawarcia przez strony stosownego aneksu.

W dniu 23 grudnia 2015 roku został również zawarty aneks do ww. Umowy na dostawy węgla kamiennego w 2016 roku. Szacunkowa wartość dostaw węgla kamiennego w okresie obowiązywania umowy nie została podana z uwagi na możliwość korygowania ilości w poszczególnych latach jej obowiązywania, natomiast szacowana wartość dostaw na 2016 rok objętych ww. aneksem wynosi około 185,0 mln zł. Warunki cenowe przedmiotu dostaw uzgadniane będą przez strony umowy na obopólnie ustalone okresy. W zakresie kar umownych umowa zawiera zapisy o możliwości dochodzenia naprawienia udokumentowanej szkody powstałej w wyniku braku realizacji umowy na zasadach ogólnych, zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego. Pozostałe warunki umowy nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu umów.

OŚWIADCZENIE SPÓŁKI EDF PALIWA SP. Z O.O. O NIE PRZEDŁUŻENIU UMOWY ZAWARTEJ Z JSW

W dniu 29 grudnia 2015 roku Raportem bieżącym nr 69/2015 Zarząd JSW poinformował, iż spółka EDF Paliwa Sp. z o.o. złożyła pisemne oświadczenie, na mocy którego nie przedłużyła umowy zawartej z JSW w dniu 27 grudnia 2012 roku w przedmiocie sprzedaży węgla do celów energetycznych, o której JSW informowała w Raporcie bieżącym nr 41/2012. Umowa o której mowa w raporcie ulegnie rozwiązaniu w dniu 31 grudnia 2017 roku. Szacunkowa wartość umowy w całym okresie jej obowiązywania (od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2017 roku) wynosi 1,1 mld zł. Szacunkowa wartość umowy pozostała do realizacji w latach 2016-2017 wynosi 0,4 mld zł. Z tytułu rozwiązania umowy, JSW nie przewiduje wystąpienia jakichkolwiek skutków finansowych po stronie spółek Grupy Kapitałowej JSW.

ZAWARCIE UMOWY ZNACZĄCEJ Z BALTA GmbH NA DOSTAWY KOKSU

Po dniu kończącym okres sprawozdawczy, Zarząd JSW poinformował, iż w dniu 14 kwietnia 2016 roku została zawarta umowa („Umowa”) pomiędzy JSW występującą w Umowie jako Sprzedający, w imieniu i na rzecz której działa Polski Koks a Balta GmbH z siedzibą w Pöcking Niemcy występująca w Umowie jako Kupujący. Szacunkowa wartość umowy w okresie jej obowiązywania wynosi 1,18 mld zł i przekracza 10% wartości przychodów ze sprzedaży Grupy za okres ostatnich czterech kwartałów obrotowych. Przedmiotem Umowy są dostawy koksu. Umowa obowiązuje od 1 kwietnia 2016 roku do 31 marca 2021 roku. Warunki cenowe będą uzgadniane w okresach kwartalnych. Walutą rozliczenia Umowy jest dolar amerykański USD. Warunki finansowe: przedpłata częściowa w wysokości 4,0 mln USD (15,3 mln zł), pozostała część wartości ładunku pokryta akredytywą dokumentową. Umowa nie zawiera zapisów dotyczących kar umownych za wyjątkiem zwyczajowo stosowanych w umowach tego typu klauzul dotyczących rozliczenia jakości dostarczanego koksu, w postaci bonifikat cenowych. Jednocześnie JSW poinformowała, że w okresie ostatnich 12 miesięcy obroty handlowe pomiędzy JSW a Balta GmbH z wyłączeniem ww. Umowy wyniosły 211,2 mln zł.

2.8. PROGRAM EMISJI OBLIGACJI

EMISJA OBLIGACJI PRZEZ JEDNOSTKĘ DOMINUJĄCĄ

W dniu 6 sierpnia 2014 roku JSW wyemitowała obligacje w ramach Programu Emisji Obligacji ustanowionego umową programu emisji obligacji z dnia 30 lipca 2014 roku (ze zm.) zawartej pomiędzy JSW oraz PKO Bank Polski, BGK, ING Bank Śląski oraz PZU FIZAN. Emisja objęła 70 000 szt. obligacji imiennych denominowanych w PLN o wartości nominalnej 10 000,00 PLN każda, o łącznej wartości nominalnej 700 000 000 PLN oraz 16 375 szt. obligacji imiennych denominowanych w USD o wartości nominalnej 10 000,00 USD każda, o łącznej wartości nominalnej 163 750 000 USD. Środki pozyskane z emisji obligacji zostały wykorzystane na sfinansowanie nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa w postaci zakładu górniczego Kopalnia Węgla Kamiennego Knurów-Szczygłowice. Obligacje zostały wyemitowane na podstawie art. 9 pkt 3 Ustawy o obligacjach i nie będą oferowane w ramach oferty publicznej w rozumieniu Ustawy o ofercie publicznej, ani nie będą przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym w rozumieniu Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

Wyemitowane obligacje są obligacjami zabezpieczonymi w formie:

- poręczeń udzielonych przez JSW KOKS (do kwoty stanowiącej 100% kapitałów własnych według stanu na dzień 2 stycznia 2014 roku, tj. do kwoty 2 218,5 mln zł) oraz WZK Victoria (do kwoty stanowiącej 100% kapitałów własnych według stanu na koniec roku obrotowego poprzedzającego udzielenie poręczenia, tj. 405,4 mln zł),
- hipotek na nieruchomościach będących przedmiotem własności lub wieczystego użytkowania Jednostki dominującej, wchodzących w skład zorganizowanych części przedsiębiorstwa JSW w postaci KWK Knurów-Szczygłowice oraz KWK Pniówek,
- zastawów rejestrowych na aktywach ruchomych KWK Knurów-Szczygłowice i KWK Pniówek,
- zastawów rejestrowych na wierzytelnościach z trzech umów handlowych,
- zastawów rejestrowych na rachunkach bankowych Jednostki dominującej.

Powyższe hipoteki na nieruchomościach i zastawy rejestrowe stanowią zabezpieczenie do wysokości 1 050 000 000 zł oraz 245 625 000 USD.

Oprocentowanie obligacji w PLN jest zmienne i ustalane w skali roku w oparciu o stawkę WIBOR 6M powiększoną o stałą marżę, natomiast oprocentowanie obligacji w USD jest zmienne i ustalane w skali roku w oparciu o stawkę LIBOR 6M powiększoną o stałą marżę.

Zgodnie z Warunkami Emisji Obligacji, Obligatariusze mają prawo żądać wcześniejszego wykupu posiadanych obligacji w przypadku wystąpienia Podstawy Skorzystania z Opcji Wcześniejszego Wykupu za Zgodą lub w razie wystąpienia Przypadku Niewypełnienia Zobowiązania. Zgodnie z Programem Emisji, JSW (bezpośrednio lub za pośrednictwem członka Grupy) zobowiązana była do przeprowadzenia, do 30 lipca 2015 roku, procesu emisji obligacji na międzynarodowych rynkach kapitałowych w celu dokonania wcześniejszego wykupu wszystkich obligacji wyemitowanych w ramach Programu Emisji („Obligacje na Międzynarodowych Rynkach Kapitałowych”). W przypadku pozyskania takich środków JSW zobowiązała się niezwłocznie dokonać wykupu wszystkich obligacji wyemitowanych w ramach Programu Emisji. Zgodnie z Programem Emisji, każdy obligatariusz będzie uprawniony do żądania wcześniejszego wykupu posiadanych przez niego obligacji w przypadku:

- niewykupienia wszystkich obligacji wyemitowanych w ramach Programu Emisji ze środków pozyskanych w wyniku procesu emisji Obligacji na Międzynarodowych Rynkach Kapitałowych, niezwłocznie po ich uzyskaniu przez JSW, lub
- niewyemitowania przez JSW (bezpośrednio lub za pośrednictwem członka Grupy) Obligacji na Międzynarodowych Rynkach Kapitałowych do 30 lipca 2015 roku lub wyemitowania w kwocie nie pozwalającej dokonać wykupu wszystkich obligacji wyemitowanych w ramach Programu Emisji.

JSW, z uwagi na warunki rynkowe, podjęła decyzję o nieuruchomieniu planowanej emisji euroobligacji, o czym poinformowała Raportem bieżącym nr 32/2014. W związku z powyższym całość zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji prezentowana jest jako zobowiązania krótkoterminowe począwszy od grudnia 2016 roku.

JSW zwróciła się do Obligatariuszy o wstrzymanie się przez każdego z nich z wykonaniem przysługującego każdemu Obligatariuszowi prawa do żądania wcześniejszego wykupu posiadanych przez niego obligacji, o czym poinformowała Raportem bieżącym nr 37/2015. W dniu 7 września 2015 roku JSW otrzymała żądanie ING Banku Śląskiego S.A. wcześniejszego wykupu posiadanych przez ING obligacji (Raport bieżący 44/2015).

W efekcie prowadzonych negocjacji JSW w dniu 24 września 2015 roku zawarła z Obligatariuszami Umowę o dalszej współpracy (wraz z późniejszymi zmianami), na podstawie której Obligatariusze, w trakcie obowiązywania Umowy o dalszej współpracy, zobowiązali się m. in. do:

- dalszego powstrzymania się od wykonywania swoich praw wynikających z możliwości żądania wcześniejszego wykupu obligacji z uwagi na brak dokonania przez JSW emisji obligacji na Międzynarodowych Rynkach Kapitałowych do dnia 30 lipca 2015 roku, lecz nie zrzekli się tego uprawnienia,
- uzgodnienia, na zasadach należytej staranności, scenariusza restrukturyzacji zadłużenia JSW i Grupy poprzez zawarcie umowy restrukturyzacyjnej w terminie do dnia 30 czerwca 2016 roku (włącznie), oraz
- podjęcia innych działań, w tym uzgodnienia i podpisania na zasadach należytej staranności, w terminie określonym w ramach okresu obowiązywania Umowy o dalszej współpracy, listy kluczowych postanowień i warunków umowy restrukturyzacyjnej dotyczącej zadłużenia JSW oraz spółek z Grupy.

JSW zobowiązała się wobec Obligatariuszy do podjęcia szeregu dodatkowych działań w okresie obowiązywania ww. umowy w terminach szczegółowo określonych w tej umowie.

Obligatariusze wyrazili zgodę na odroczenie terminu wymagalności roszczenia o zapłatę z tytułu wykupu obligacji objętych żądaniem wcześniejszego wykupu. Odroczenie terminu wymagalności przewidywało dokonanie następujących płatności:

- 15 października 2015 roku dokonano zapłaty z tytułu wcześniejszego wykupu Obligacji o łącznej wartości nominalnej 5 350 000 USD wraz z odsetkami wobec ING Banku Śląskiego;
- 18 grudnia 2015 roku dokonano zapłaty z tytułu wcześniejszego wykupu Obligacji o łącznej wartości nominalnej 12 000 000 zł wraz z odsetkami wobec ING Banku Śląskiego;
- 18 grudnia 2015 roku dokonano zapłaty z tytułu wcześniejszego wykupu Obligacji o łącznej wartości nominalnej 15 000 000 zł wraz z odsetkami wobec BGK, PKO Banku Polskiego oraz PZU FIZAN.

Warunki i terminy wymagalności roszczenia o zapłatę kolejnego wykupu Obligacji są następujące:

- termin wymagalności roszczenia o zapłatę z tytułu wcześniejszego wykupu Obligacji wobec ING Banku Śląskiego S.A. o łącznej wartości nominalnej 8 000 000 zł wraz z odsetkami nastąpi w dniu zawarcia Umowy restrukturyzacyjnej;
- termin wymagalności roszczenia o zapłatę z tytułu wcześniejszego wykupu Obligacji o łącznej wartości nominalnej 7 600 000 USD oraz 6 260 000 zł wraz z odsetkami nastąpi w dniu 30 czerwca 2020 roku z tym zastrzeżeniem, że jeżeli w dniu 30 czerwca 2016 roku wygaśnie Umowa o dalszej współpracy, a Umowa restrukturyzacyjna nie wejdzie w życie do dnia 1 lipca 2016 roku, termin wymagalności roszczenia nastąpi w dniu przedłożenia stosownego wezwania JSW do zapłaty tego roszczenia przez ING Bank Śląski S.A., przy czym nie wcześniej niż 20 lipca 2016 roku.

Jeżeli Umowa restrukturyzacyjna nie wejdzie w życie do 1 lipca 2016 roku (włącznie), JSW będzie zobowiązana dokonać wcześniejszego wykupu części obligacji od wszystkich obligatariuszy na warunkach i terminach określonych w Umowie o dalszej współpracy (wraz z jej późn. zm.).

Umowa o dalszej współpracy obowiązuje do upływu wcześniejszej z następujących dat:

- 30 czerwca 2016 roku,
- daty, w której jakkolwiek strona wypowie umowę w związku z wystąpieniem przypadków naruszenia wskazanych w Umowie o dalszej współpracy; lub
- daty zawarcia Umowy restrukturyzacyjnej.

Ponadto, w związku z podpisanym Porozumieniem w sprawie zabezpieczeń w dniu 15 października 2015 roku wraz z późniejszymi zmianami, Umową o dalszej współpracy z dnia 24 września 2015 roku wraz z późniejszymi zmianami oraz Umową Programu Emisji Obligacji z dnia 30 lipca 2014 roku wraz z późniejszymi zmianami, JSW zobowiązała się do ustanowienia następujących dodatkowych zabezpieczeń Obligacji:

- hipotek na nieruchomościach składających się na ZORG Zofiówka, nieruchomości składających się na siedzibę JSW, nieruchomości składających się siedzibę Polskiego Koks oraz nieruchomości składających się na Hotel Różany Gaj w Gdyni;
- zastawów rejestrowych na nieruchomościach składających się na ZORG Zofiówka;
- przelewów wierzytelności z tytułu wybranych polis ubezpieczeniowych;
- zastawu/przelewu wierzytelności z kontraktów/umów handlowych o wartości powyżej 50 mln zł brutto, o ile została wyrażona zgoda kontrahenta;
- zastawów rejestrowych na akcjach posiadanych przez JSW w SEJ, WZK Victoria, Polski Koks oraz JSW KOKS;
- zastawów rejestrowych na rachunkach bankowych JSW;
- zwiększenia kwoty poręczenia udzielonego przez WZK Victoria do co najmniej 125% wartości wyemitowanych i niewykupionych Obligacji. Wartość udzielonego poręczenia wynosi 841 250 000,00 zł oraz 198 000 000,00 USD.

Zgodnie z zapisami Programu Emisji Obligacji JSW zobowiązana jest monitorować wielkość wskaźników: dług netto/EBITDA oraz dług netto/kapitały własne, obliczanych na poziomie Grupy, zgodnie z zasadami zawartymi w Warunkach Emisji Obligacji, tj. skorygowanych m. in. o wpływ zdarzeń jednorazowych przewidzianych w Warunkach Emisji Obligacji. JSW zakłada utrzymywanie wskaźnika dług netto/EBITDA na poziomie nie wyższym niż 2,5x, a wskaźnika dług netto/kapitały własne na poziomie nie wyższym niż 0,6x. Jeżeli którykolwiek ze wskaźników przekroczy dopuszczalną wysokość Obligatariusze, zgodnie z zapisami Warunków Emisji Obligacji, są uprawnieni do skorzystania z opcji wcześniejszego wykupu posiadanych obligacji. Zgodnie z zapisami Warunków Emisji Obligacji, JSW jest zobowiązana do przedstawienia stosownych wycień do dnia 30 czerwca 2016 roku.

Wartość nominalna wyemitowanych i niewykupionych obligacji na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 673 000 000 zł oraz 158 400 000 USD, łącznie zobowiązanie z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych wyceniane według zamortyzowanego kosztu na 31 grudnia 2015 roku wyniosło 1 287,6 mln zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 1 271,9 mln zł). W 2015 roku JSW dokonała wykupu dłużnych papierów wartościowych w łącznej wartości nominalnej 46,9 mln zł. Wydatki bezpośrednio związane z emisją dłużnych papierów wartościowych poniesione w 2015 roku w kwocie 9,6 mln zł oraz odsetki zapłacone w okresie sprawozdawczym z tytułu emisji obligacji w kwocie 50,5 mln zł, zostały zaprezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w działalności finansowej.

EMISJA OBLIGACJI PRZEZ SEJ

W dniu 17 października 2013 roku spółka SEJ wchodząca w skład Grupy, podpisała z: Bankiem Gospodarstwa Krajowego i Alior Bankiem S.A. jako gwarantami emisji i nabywcami obligacji na rynku pierwotnym Umowę Programu Emisji Obligacji do kwoty 420,0 mln zł, którego celem jest sfinansowanie Programu Inwestycyjnego. Program przewiduje wielokrotne emisje obligacji w ramach dwóch transz:

- Transza „A” (nieodnawialna) - do kwoty 369,0 mln zł. Okres dostępności do 20 grudnia 2017 roku. Dzień wykupu do 20 grudnia 2022 roku.
- Transza „B” (odnawialna) - do kwoty nie wyższej niż 51,0 mln zł. Okres dostępności do 20 września 2017 roku. Dzień wykupu do 20 grudnia 2017 roku.

Środki pochodzące z emisji obligacji są przeznaczone na sfinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Program rozwoju – energetyka 2016, w oparciu o realizację budowy bloku fluidalnego CFB 75 MWe w Elektrociepłowni Zofiówka oraz projekty modernizacyjno-rozwojowe związane z istniejącymi aktywami SEJ i PEC”.

Obligacje wyemitowane w ramach **Transzy A**, co do zasady cechuje nieodnawialny charakter, za wyjątkiem, opisanych w Aneksie Nr 2 punkt 2.10 z dnia 28 lipca 2015 roku, obligacji, których dzień emisji przypadał przed 1 lipca 2015 roku, podlegających wykupowi w celu ich umorzenia w drodze rozliczenia kwotami netto z wyemitowanymi w tym samym dniu obligacjami Transzy A o takiej samej wartości nominalnej. Rozliczenie tych transakcji nastąpiło w dniu 13 listopada 2015 roku. Łączna wartość umarzanych, a następnie emitowanych obligacji wynosiła 102,6 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2015 roku spółka SEJ posiada długoterminowe zobowiązanie z tytułu emisji obligacji Transzy A w dniu:

- 13 listopada 2015 roku o wartości 36,9 mln zł, których dzień wykupu przypada na 20 grudnia 2018 roku,
- 13 listopada 2015 roku o wartości 21,0 mln zł, których termin wykupu przypada na 20 czerwca 2019 roku,
- 13 listopada 2015 roku o wartości 21,0 mln zł, których termin wykupu przypada na 20 czerwca 2019 roku,
- 13 listopada 2015 roku o wartości 23,7 mln zł, których termin wykupu przypada na 20 grudnia 2019 roku.

W ramach **Transzy B** spółka SEJ posiada zobowiązanie krótkoterminowe z tytułu emisji obligacji w dniu:

- 29 grudnia 2015 roku o wartości 51,0 mln zł, których dzień wykupu przypada na 29 marca 2016 roku.

Z uwagi na odnawialny charakter obligacji Transzy B, zgodnie z zapisami Punktu 9.3 Warunków Emisji, wiarytelność Emitenta o dokonanie przez Obligatariuszy płatności ceny emisyjnej z tytułu objęcia obligacji nowej serii została w dniu emisji tj. 29 grudnia 2015 roku potrącona z wiarytelnością Obligatariuszy o dokonanie płatności kwoty wykupu poprzedniej serii obligacji Transzy B w tej samej wysokości, czyli 51,0 mln zł. Czynność potrącenia na kwotę 51,0 mln zł miała miejsce również w dniu 29 września 2015 roku.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych SEJ, zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jako przeznaczone do sprzedaży, wynoszą 154,3 mln zł.

Środki pochodzące z emisji obligacji są środkami o ograniczonej możliwości dysponowania i mogą być przeznaczone tylko na finansowanie Programu Inwestycyjnego pod nazwą „Energetyka 2016”.

Wyemitowane obligacje są obligacjami zabezpieczonymi w formie:

- hipoteki umownej łącznej zabezpieczającej wiarytelności posiadaczy obligacji wyemitowanych przez SEJ,
- poręczeń udzielonych przez JSW oraz PEC,
- zastawów rejestrowych na aktywach,
- zastawów rejestrowych na prawach z umów z JSW,
- zastawów rejestrowych na rachunkach bankowych SEJ.

W związku z wejściem w życie od dnia 1 lipca 2015 roku nowej Ustawy o obligacjach został zawarty w dniu 28 lipca 2015 roku Aneks nr 2 do Umowy Emisji Obligacji SEJ z BGK i Alior Bankiem S.A.. Aneks ten dostosowuje postanowienia zawarte w Umowie Programu Emisji Obligacji z dnia 17 października 2013 roku do zapisów nowej Ustawy o obligacjach, umożliwia zmianę sensu prawnego i ekonomicznego poręczenia PEC na inne formy zabezpieczenia oraz ujednolica uprawnienia Obligatariuszy obligacji transzy A emitowanych do 30 czerwca 2015 roku i po tym dniu.

2.9. STRATEGIA I PLANY ROZWOJOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ

CHARAKTERYSTYKA POLITYKI W ZAKRESIE KIERUNKÓW ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ

Kierunek rozwoju Grupy Kapitałowej w najbliższej i średnioterminowej perspektywie będzie w znacznym stopniu redefiniowany i zdeterminowany podjętymi przez JSW ustaleniami i zobowiązaniami z Obligatariuszami zawartymi w negocjowanej obecnie Umowie restrukturyzacyjnej zadłużenie JSW.

Redefinicji wymagać będzie aktualna strategia Grupy m. in.: w zakresie docelowego modelu funkcjonalnego Grupy, aktywów przeznaczonych do dezinvestycji oraz priorytetów w zakresie inwestycji. Obecnie wstrzymane są operacje kapitałowe w Grupie, które były prowadzone w ramach porządkowania struktury i optymalizacji funkcjonowania Grupy oraz w zakresie wnoszenia przez JSW aportów niepieniężnych w postaci majątku JSW do spółek zależnych. W ramach prowadzonych działań dezinvestycji, JSW w IV kwartale 2015 roku oraz I kwartale 2016 roku w związku z trudną sytuacją finansową podjęła działania zmierzające do sprzedaży części pakietów wybranych spółek z Grupy Kapitałowej, tj. SEJ, JSW KOKS, WZK Victoria oraz w spółce zależnej od spółki SEJ – PEC.

W konsekwencji trwale pogarszającej się sytuacji na rynku, Grupa wdraża również działania płynnościowe i efektywnościowe. Podstawowym celem funkcjonowania Grupy w długiej perspektywie pozostaje kontynuacja realizowanych programów poprawy efektywności we wszystkich obszarach działalności, ze szczególnym uwzględnieniem optymalizacji kosztów działalności oraz zwiększenie efektywności realizowanych procesów podstawowych, przy zachowaniu wysokich standardów bezpieczeństwa prowadzonej działalności. Poglębione działania związane są z istotnym, dalszym ograniczeniem kosztów działalności Grupy, w tym kosztów pracy (porozumienia ze Stroną Społeczną zostały opisane w Punkcie 6.5. niniejszego sprawozdania), nakładów inwestycyjnych oraz optymalizacją modelu biznesowego Grupy. Elementy te znalazły swoje odzwierciedlenie w przygotowanych przez Grupę Kapitałową założeniach strategicznych do Modelu finansowego.

W celu ograniczenia realizacji negatywnego scenariusza utraty płynności Jednostka dominująca prowadzi negocjacje z Obligatariuszami i instytucjami finansowymi finansującymi Grupę Kapitałową JSW, zmierzające do przeprowadzenia restrukturyzacji finansowej zadłużenia Grupy. W tym celu podpisana została Umowa o dalszej współpracy wraz z dokumentacją towarzyszącą regulująca m. in. zobowiązania Spółki i spółek zależnych wobec instytucji finansowych oraz zasady wstrzymania się przez każdego z Obligatariuszy z wykonaniem przysługującego mu prawa do żądania wcześniejszego wykupu Obligacji do czasu podpisania przez strony Umowy restrukturyzacyjnej. Nałożone zobowiązania umowne w dużej mierze odzwierciedlają konieczne do podjęcia przez JSW działania zmierzające do utrzymania płynności finansowej (w tym np. zobowiązania do sprzedaży aktywów nieprodukcyjnych). Wykonanie zobowiązań wynikających z podpisanej umowy oraz sytuacja płynnościowa Grupy podlega stałemu monitorowaniu przez instytucje finansowe. W przypadku niepowodzenia prowadzonych negocjacji, w tym niepodpisania w wyznaczonym terminie Umowy restrukturyzacyjnej i w następstwie, skorzystania przez Obligatariuszy z uprawnienia do żądania wcześniejszego wykupu posiadanych przez nich Obligacji, JSW utraci zdolność do regulowania zobowiązań.

Zdaniem Zarządu istotny wpływ na zakres prowadzonej przez Grupę działalności ma Program restrukturyzacji, którego założenia zostały przyjęte przez Zarząd JSW uchwałą z dnia 20 kwietnia 2016 roku oraz Umowa restrukturyzacyjna, która zgodnie z zapisami Umowy o dalszej współpracy powinna zostać zawarta do 30 czerwca 2016 roku (włącznie), w efekcie czego możliwe jest ograniczenie rozmiarów prowadzonej działalności przez JSW i Grupę Kapitałową w okresie najbliższych 12 miesięcy.

CZYNNIKI, KTÓRE W OCENIE EMITENTA BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGNIĘTE PRZEZ NIEGO WYNIKI W PERSPEKTYWIE, CO NAJMNIEJ KOLEJNEGO KWARTAŁU / KONTYNUACJA DZIAŁALNOŚCI

Istotnym czynnikiem kształtującym wyniki operacyjno-finansowe, jest negatywna koniunktura na rynkach branżowych w zakresie popytu i podaży na podstawowe produkty Grupy tj. węgiel i koks oraz poziom cen węgla koksowego i koksu.

W 2015 roku odnotowywano stałą tendencję spadkową cen węgla na świecie. Spadki cen dotoczyły nie tylko węgla koksowych i energetycznych, ale wszystkich surowców w tym głównie światowych cen ropy. Benchmark węglowy dla węgla HCC obniżył się w skali roku o 24%, z poziomu 117 USD/t do poziomu 89 USD/t kontynuując dalsze spadki w I kwartale 2016 roku. W konsekwencji rynek zareagował silną presją na obniżkę cen koksu. Rynek koksu odnotował większe spadki (ok. 34%) aniżeli rynek węgla koksującego, co uniemożliwiło realizację założeń wartości sprzedaży koksu.

Spadające ceny surowców obrazują spowolnienie gospodarki światowej, na której kondycję szczególny wpływ ma sytuacja gospodarcza Chin, odzwierciedlająca się w znacznym spadku dynamiki jej rozwoju. Konsekwencją tej sytuacji jest nadpodaż stali, węgla i koksu na rynkach światowych. Konkurencyjność cenowa produktów Grupy jest dodatkowo osłabiona poprzez rekordowo niskie ceny frachtów morskich. Znacząco zwiększa to dostępność w Europie stali, koksu i węgla z rynków zamorskich. Czynnikiem mającym również istotny wpływ na wyniki Grupy jest niestabilność kursów walut, w tym głównie EUR i USD.

W związku z utrzymującą się trudną sytuacją na rynku węgla i koksu, która istotnie, negatywnie wpływa na osiągnięte przez Grupę wyniki ekonomiczno-finansowe, już w 2013 roku Zarząd JSW podjął decyzję o realizacji Programu Antykryzysowego, zaś w 2014 roku program ten był pogłębiony i realizowany jako Program Działań Dostosowawczych do aktualnej sytuacji rynkowej w obszarze kosztów działalności oraz w obszarze inwestycji. W grudniu 2014 roku podjęto decyzję o opracowaniu kompleksowego Programu Restrukturyzacji Grupy JSW, którego celem jest zarówno odbudowa płynności Grupy Kapitałowej w krótkim okresie, jak i realizacja inicjatyw efektywnościowych dążących do zapewnienia rentowności i odpowiedniego poziomu zwrotu dla akcjonariuszy w latach 2015-2021.

Po dniu kończącym okres sprawozdawczy Zarząd podjął uchwałę przyjmującą założenia Programu restrukturyzacji Grupy Kapitałowej JSW, w której określono przedsięwzięcia do wdrożenia w JSW i Grupie (szerzej w Punkcie 2.10. niniejszego sprawozdania), mające na celu uzyskania optymalnego kształtu Grupy Kapitałowej oraz przywrócenia płynności i rentowności jej działalności.

Sytuacja płynnościowa JSW jest bardzo trudna. W związku z generowanymi ujemnymi przepływami pieniężnymi, w tym ponoszeniem wysokich wydatków o charakterze inwestycyjnym, brakiem dostępnych dodatkowych źródeł finansowania o charakterze

długoterminowym, ryzyko utraty płynności nadal jest bardzo wysokie. Obecnie Jednostka dominująca reguluje swoje zobowiązania przy wykorzystaniu środków pieniężnych spółek zależnych w ramach funkcjonującej w Grupie struktury cash poolingowej. Prócz warunków rynkowych determinujących poziom generowanych przychodów, najistotniejszym zagrożeniem dla utrzymania płynności jest potencjalna wymagalność części lub całości zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji.

Poza wyżej wymienionymi zdarzeniami, na wyniki Grupy wpływ będą miały następujące czynniki:

- wskaźniki makro gospodarki globalnej i europejskiej,
- produkcja stali w procesie wielkopiecowym na świecie i w Europie,
- poziom produkcji węgla i koksu u głównych graczy na rynku,
- relacje podażowo-popytowe na rynku stali, koksu i węgla,
- ceny wyrobów stalowych oraz surowców na rynku globalnym,
- poziom frachtów morskich i kolejowych,
- rynek energii w Polsce i Unii Europejskiej,
- regulacje prawne i podatkowe (cła eksportowe, importowe, procesy antydumpingowe, polityka klimatyczna),
- koszty produkcji węgla i koksu w Grupie mające wpływ na jej zyskowość,
- zmiany w polityce rządowej w odniesieniu do sektora górniczego, koksowniczego oraz stalowego.

Zagrożenie kontynuacji działalności

Zdaniem Zarządu JSW okolicznością, która może skutkować zagrożeniem kontynuacji działalności w okresie kolejnych 12 miesięcy, w związku z zagrożeniem utraty płynności finansowej, jest:

- 1) potencjalna możliwość skorzystania przez Obligatariuszy z opcji wcześniejszego wykupu posiadanych przez nich Obligacji w przypadku naruszenia postanowień zawartych w Umowie o dalszej współpracy z dnia 24 września 2015 roku wraz z jej późniejszymi zmianami i/lub brak realizacji działań restrukturyzacyjnych.

JSW nie wywiązała się z dotrzymania terminów wykonania niektórych działań wynikających z Umowy o dalszej współpracy, m. in. polegających na nieprzekazaniu Obligatariuszom informacji na temat dezynwestycji dotyczącej Grupy SEJ oraz nieuruchomieniu finansowania w ramach Grupy Kapitałowej w postaci linii kredytu obrotowego w pierwotnie ustalonych terminach. Brak osiągnięcia porozumienia z Obligatariuszami oraz Kredytodawcą co do wykonania tych działań w późniejszym terminie może stanowić podstawę wypowiedzenia Umowy o dalszej współpracy.

Niewywiązanie się z terminów harmonogramu procesu dezynwestycji dotyczącej Grupy SEJ oraz nieuruchomienie finansowania w postaci linii kredytu obrotowego w pierwotnie uzgodnionych terminach, powoduje opóźnienie w pozyskaniu środków finansowych niezbędnych do realizacji działań w zakresie restrukturyzacji zadłużenia finansowego JSW.

Obecnie trwają rozmowy z Obligatariuszami programu emisji w celu przedłużenia terminów na dokonanie wynikających z zawartej pomiędzy JSW a Obligatariuszami Umowy o dalszej współpracy czynności wobec Obligatariuszy dotyczących ww. procesów, które wynikają z zawartej pomiędzy JSW a Obligatariuszami Umowy o dalszej współpracy.

Zdaniem Zarządu istotny wpływ na zakres prowadzonej przez Grupę działalności ma Program restrukturyzacji, którego założenia zostały przyjęte przez Zarząd JSW uchwałą z dnia 20 kwietnia 2016 roku oraz Umowa restrukturyzacyjna, która zgodnie z zapisami Umowy o dalszej współpracy powinna zostać zawarta do 30 czerwca 2016 roku (włącznie), w efekcie czego możliwe jest ograniczenie rozmiarów prowadzonej działalności przez JSW i Grupę Kapitałową w okresie najbliższych 12 miesięcy.

Jeżeli Umowa restrukturyzacyjna nie wejdzie w życie do 1 lipca 2016 roku (włącznie), JSW będzie zobowiązana dokonać wcześniejszego wykupu części obligacji od wszystkich Obligatariuszy na warunkach i terminach określonych w Umowie o dalszej współpracy, wraz z jej późniejszymi zmianami,

- 2) zgłoszenie przez któregośkolwiek z dostawców (wierzycieli) wniosku o ogłoszenie upadłości w związku z występowaniem po dniu kończącym okres sprawozdawczy zobowiązań przeterminowanych. JSW na bieżąco monitoruje wielkość wymagalnych zobowiązań pieniężnych. Jednocześnie zgodnie z zobowiązaniami wobec Obligatariuszy JSW co dwa tygodnie raportuje wielkość wymagalnych zobowiązań pieniężnych, których termin opóźnienia w spłacie przekracza 14 dni roboczych, w relacji do kwoty dostępnych środków pieniężnych. Wielkość zobowiązań przeterminowanych zaprezentowano w Nocie 21. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku,
- 3) dalszy spadek cen w kolejnych kwartałach roku 2016. Ceny węgla koksowego są mocno uzależnione od popytu na globalnym rynku hutniczo-stalowym. W zakresie cen węgla koksowego i koksu na rynku międzynarodowym obserwowano spadki

w kolejnych kwartałach roku 2015 (uzyskana średnia cena węgla za rok 2015 spadła o ok. 11% w stosunku do roku poprzedniego, natomiast średnia cena koksu spadła prawie o 3% w stosunku do roku poprzedniego). W I kwartale 2016 roku obserwuje się dalszy spadek średnich cen węgla o 17% i koksu o 12% w stosunku do średnich cen uzyskanych w roku 2015. Spadek cen oferowanych przez Grupę produktów spowoduje zmniejszenie przychodów ze sprzedaży, co w konsekwencji może stanowić pogorszenie zmiany netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

W celu ograniczenia skutków ryzyka, JSW na bieżąco prowadzi monitoring, analizy rynku, śledzenie trendów cenowych na rynku węgla, koksu i stali. Warunki kontraktów długoterminowych umożliwiają okresowe negocjacje cen. Monitoruje się także wielkość importu węgla napływającego do Polski oraz ceny węgla innych producentów,

- 4) brak możliwości skutecznego przeprowadzenia programu restrukturyzacji w zakresie kluczowych elementów. Główne założenia programu restrukturyzacji zaprezentowano w Punkcie 2.10. niniejszego sprawozdania,
- 5) wstrzymanie lub znaczące ograniczenie realizacji inwestycji o charakterze rozwojowym, w szczególności związanych z udostępnieniem nowych zasobów węgla oraz skierowanie nakładów inwestycyjnych głównie na zabezpieczenie bieżącej produkcji w kopalniach JSW. Zachwianie wymaganego poziomu inwestycji lub nieprawidłowe ich zaplanowanie może spowodować spadek wolumenu produkcji.

2.10. DZIAŁANIA RESTRUKTURYZACYJNE

W związku z trudną sytuacją finansową JSW prowadzi szeroko zakrojone działania restrukturyzacyjne zarówno wewnątrz Jednostki dominującej jak i spółek z Grupy Kapitałowej, celem poprawy sytuacji finansowej JSW. Przewidywane są również zmiany strukturalne w celu uzyskania optymalnego kształtu Grupy Kapitałowej JSW oraz przywrócenia płynności i rentowności jej działalności.

W dniu 20 kwietnia 2016 roku Zarząd JSW podjął uchwałę przyjmującą założenia do Programu Restrukturyzacji Grupy Kapitałowej JSW na lata 2016-2025, w której określono przedsięwzięcia do wdrożenia w Grupie, a mianowicie:

1. Sprzedaż akcji spółek PEC i SEJ.
2. Sprzedaż pakietu akcji koksowni Grupy Kapitałowej, tj. JSW KOKS i WZK Victoria.
3. Realizację inwestycji w dwóch zakładach przy współudziale Ministerstwa Skarbu Państwa - Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców (MSP/FRP).
4. Przekazanie aktywów nieprodukcyjnych Ruchu Jas-Mos do Spółki Restrukturyzacji Kopalń (SRK).
5. Optymalizację zatrudnienia przy równoczesnym utrzymaniu planowanego poziomu wydobycia w JSW.
6. Ograniczenie wydatków oraz inne inicjatywy.

Ad. 1)

W ramach prowadzonego procesu zbycia wybranych aktywów energetycznych Grupy Kapitałowej JSW – tj. akcji SEJ oraz PEC (podmiot w 100% zależny od SEJ), JSW wystąpiła z ofertą sprzedaży do kilkunastu podmiotów. W ich efekcie otrzymano kilka ofert od potencjalnych nabywców, z którymi podjęto rozmowy. W ich wyniku obecnie prowadzone są negocjacje z jednym z oferentów, który przesłał ofertę zakupu. JSW oczekuje otrzymania oferty wiążącej na sprzedaż akcji SEJ należących do JSW oraz podpisania umowy sprzedaży akcji PEC należących do SEJ. W związku z koniecznością uzyskania zgody organów korporacyjnych JSW oraz UOKiK, wpływ środków ze sprzedaży SEJ do JSW, uzależniony od czynników niezależnych od JSW, może zostać przesunięty w czasie.

Ad. 2)

Grupa w celu poprawy bieżącej płynności finansowej prowadzi również proces zbycia częściowych pakietów akcji w swoich koksowniach. Obecnie są prowadzone rozmowy oraz procesy due diligence z podmiotami zainteresowanymi ich nabyciem. Termin podpisania umów inwestycyjnych (sprzedaży pakietu akcji) planowany jest nie później niż do dnia 30 czerwca 2016 roku. Jednakże biorąc pod uwagę stopień skomplikowania procesów due diligence, pozyskiwania zgód korporacyjnych oraz innych uwarunkowań istnieje znaczne ryzyko przesunięcia się terminu ich podpisania skutkujące przesunięciem w czasie wpływu środków z przedmiotowych transakcji do JSW.

Ad. 3)

W związku z ograniczeniem dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania na inwestycje rozwojowe JSW podjęła z Ministerstwem Skarbu Państwa rozmowy dotyczące możliwości współfinansowania dwóch projektów w zakłady przeróbki mechanicznej węgla.

Inwestycje te zwiększają efektywność funkcjonowania Grupy dzięki produkcji wyżej cenionego węgla koksowego typu 35 oraz zwiększenia uzysków węgla koksowego w produkcji ogółem. Pozwoli to na poprawę osiąganych przez Grupę wyników finansowych. Planowane jest podjęcie decyzji i uruchomienie I transzy środków na realizację planowanych inwestycji do końca I półrocza 2016 roku. Realizacja tych zamierzeń nie tylko pozwoli JSW na poprawę w przyszłości portfela produktów, ale również zwiększa wiarygodność Grupy na rynku poprzez współpracę z MSP.

Ad. 4)

W złożu Ruchu Jas-Mos wyeksploatowano najbardziej efektywne partie złoża, co w konsekwencji powoduje obniżenie zdolności wydobywczych oraz zwiększa ryzyko niedotrzymania planowanego poziomu produkcji, z uwagi na wysoki stopień zagrożeń naturalnych. Prowadzenie wydobycia w tych warunkach w oparciu o kompletny zakład górniczy z pełną, niezbędną dla jego funkcjonowania infrastrukturą powierzchniową i podziemną staje się ekonomicznie nieefektywne.

Mając powyższe na uwadze, dla osiągnięcia celu ekonomicznego podjęto decyzję o podziale złoża na część, w której w dalszym ciągu prowadzona będzie eksploatacja oraz drugą część, która wraz z wyodrębnionym majątkiem nieprodukcyjnym przekazana zostanie do Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. (SRK) jako zorganizowana część przedsiębiorstwa. Przekazanie obiektów podziemnych i powierzchniowych do SRK pozwoli na ograniczenie liczby pracowników koniecznych do ich obsługi. Przeniesienie części pracowników do SRK umożliwi m. in. uprawnionym pracownikom skorzystanie ze świadczeń wynikających z Ustawy o Funkcjonowaniu Górnictwa, a tym samym wpłynie na ograniczenie kosztów.

Ad. 5)

Mając na uwadze istotną rolę jaką w kosztach działalności przedsiębiorstwa odgrywają koszty płac w kopalniach JSW S.A. dokonano analizy poziomu zatrudnienia w poszczególnych oddziałach i komórkach organizacyjnych. W wyniku tych analiz określony zostanie optymalny poziom zatrudnienia dla każdej kopalni uwzględniający wielkość wydobycia, warunki geologiczne i górnicze, występujące zagrożenia, specyfikę kopalni. Tak ustalone wielkości zatrudnienia, obejmujące swoim zakresem zarówno załogę własną jak i uzupełnienia pracownikami JSW SIG, powinny zapewnić stabilny szkielet organizacyjny kopalń, gwarantujący uzyskanie prognozowanych wielkości wydobywczych w następnych latach i stabilizację kosztów na zakładanym poziomie.

Planuje się ograniczenie zatrudnienia (pracownicy JSW i JSW SIG) z 25 tys. osób na koniec 2015 roku do 22,3 tys. osób na koniec 2016 roku, czyli o ok. 2,7 tys. osób tj. o 10,8%, w skutek dobrowolnych odejść. Planuje się, że najwyższy ubytek załogi nastąpi w roku 2016, poprzez przekazanie części załogi Ruchu Jas-Mos do SRK oraz dzięki odejściom naturalnym i odejściom na emeryturę.

Równocześnie dzięki podjęciu szeregu działań w zakresie organizacji pracy i poprawie efektywności utrzymany zostanie planowany poziom wydobycia.

Ad. 6)

Oprócz wymienionych powyżej kilku elementów programu restrukturyzacji, które to działania powinny przynieść znaczące wymierne efekty, podejmowane są inne działania takie jak:

- zwiększenie wolumenu produkcji i sprzedaży w funkcjonujących w JSW Zakładach,
- ograniczenie wydatków inwestycyjnych finansowanych przez JSW,
- realizacja porozumień ze stroną społeczną z lutego i września 2015 roku w zakresie płacowym skutkującym obniżką średniego wynagrodzenia o ponad 20% w roku 2016 w stosunku do roku 2014, co powoduje łączne obniżenie kosztów wynagrodzeń o ok. 600 mln zł poprzez m. in.:
 - wstrzymanie wypłaty 14-tej pensji,
 - wstrzymanie prawa do deputatu węglowego,
 - redukcję kosztów związanych z wypłatą nagrody z okazji Dnia Górnika o ok. 30%,
 - utrzymanie stawek płac zasadniczych na poziomie roku 2014,
 - zmianę zasad naliczania wynagrodzenia za absencję chorobową oraz zasiłek chorobowy na zgodny z zasadami naliczania w oparciu o Ustawę o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa,
 - zmianę zasad naliczania wynagrodzenia za czas absencji urlopowej - naliczanie w oparciu o Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8.01.1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop,
 - zawieszenie realizacji biletów z Karty Górnika oraz dopłat do biletów za przewozy pracownicze,
 - wstrzymanie wypłaty ekwiwalentu barbórkowego,
 - zmianę zasad w wypłatach odpraw emerytalnych,
- dalsza obniżka kosztów wydobycia węgla,

- podpisanie nowego układu zbiorowego pracy dla wszystkich pracowników JSW,
- zmiana polityki dywidendowej wobec spółek z Grupy kapitałowej i transfer środków do JSW,
- poszukiwanie finansowania zewnętrznego krótko- i długoterminowego,
- wydłużenie terminów spłaty istniejącego zadłużenia,
- sprzedaż zbędnego majątku Jednostki dominującej oraz spółek z Grupy kapitałowej.
- odstąpienie od wypłaty deputatu węglowego dla emerytów i rencistów – ograniczenie wydatków o około 70 mln zł w skali roku.

Grupa przewiduje, że w następstwie podjętych działań wskazanych w pkt. 1 i 2, tj. sprzedaż akcji spółek zależnych oraz sprzedaż majątku nieprodukcyjnego, poprawi bieżącą sytuację finansową Grupy.

Równocześnie podpisanie umowy o współpracy z MSP/FRP opisanej w pkt. 3 pozwoli na ograniczenie wydatków inwestycyjnych JSW przy zabezpieczeniu zdolności produkcyjnych JSW w kolejnych latach. Współpraca ta powinna pozytywnie wpłynąć na sytuację JSW poprzez ograniczenie wydatków inwestycyjnych w okresie prognozowanych niskich cen sprzedaży węgla.

Dodatkowo sytuacja Grupy ulegnie poprawie w związku ze skokowym obniżeniem poziomu zatrudnienia oraz ograniczeniu kosztów funkcjonowania po przekazaniu części nieprodukcyjnej Ruchu Jas-Mos do SRK.

Działania opisane w pkt. 6 powinny pozwolić na ustabilizowanie ponoszonych przez Jednostkę dominującą wydatków, co przy pojawiających się wzrostach cen węgla na światowych rynkach powinno poprawić kondycję finansową Grupy w kolejnych okresach.

W ocenie Zarządu JSW realizacja powyższych założeń Programu restrukturyzacji przyniesie ustabilizowanie sytuacji finansowej JSW i Grupy; w perspektywie krótko/średnioterminowej poprawę płynności finansowej Grupy oraz odzyskanie rentowności w dłuższej perspektywie czasu.

Podstawowym celem funkcjonowania Grupy w długiej perspektywie pozostaje kontynuacja realizowanych programów poprawy efektywności we wszystkich obszarach działalności, ze szczególnym uwzględnieniem optymalizacji kosztów działalności oraz zwiększenie efektywności realizowanych procesów podstawowych, przy zachowaniu wysokich standardów bezpieczeństwa prowadzonej działalności.

2.11. INWESTYCJE RZECZOWE I KAPITAŁOWE

INWESTYCJE RZECZOWE

Łączna wartość poniesionych w 2015 roku nakładów na inwestycje rzeczowe wyniosła 1 056,5 mln zł (po uwzględnieniu korekt konsolidacyjnych 1 056,6 mln zł), tj. mniej o 37,4% w porównaniu do nakładów poniesionych w 2014 roku.

Tabela 11. Struktura nakładów na inwestycje rzeczowe

Wyszczególnienie	2015	2014	2013	2012	2011	Dynamika 2014=100
Segment węglowy						
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe (bez wyrobisk ruchowych), nieruchomości inwestycyjne oraz wartości niematerialne	412,1	889,4	874,7	980,4	1 005,5	46,3
Nakłady na wyrobiska ruchowe	385,0	445,9	503,8	487,2	288,6	86,3
Razem*	797,1	1 335,3	1 378,5	1 467,6	1 294,1	59,7
Segment koksowy						
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne	49,8	147,0	232,4	209,6	88,6	33,9
Razem	49,8	147,0	232,4	209,6	88,6	33,9
Segmenty pozostałe						
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne	209,6	206,1	151,1	143,0	106,7	101,7
Razem	209,6	206,1	151,1	143,0	106,7	101,7
Razem segmenty						
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe (bez wyrobisk ruchowych), nieruchomości inwestycyjne oraz wartości niematerialne	671,5	1 242,5	1 258,2	1 333,0	1 200,8	54,0
Nakłady na wyrobiska ruchowe	385,0	445,9	503,8	487,2	288,6	86,3

Wyszczególnienie	2015	2014	2013	2012	2011	Dynamika 2014=100
Razem**	1 056,5	1 688,4	1 762,0	1 820,2	1 489,4	62,6

* W tym nakłady dotyczące KWK Knurów-Szczygłowice (w 2015 roku: 146,0 mln zł, w okresie od 1 sierpnia do 31 grudnia 2014 roku w kwocie 105,1 mln zł),

** W tabeli ujęto wartość nakładów przed dokonaniem korekt konsolidacyjnych w 2015 roku w wysokości 0,1 mln zł (w 2014 roku: (-)2,9 mln zł, (w 2013 roku: (-)4,2 mln zł, w 2012 roku: (-)3,5 mln zł, w 2011 roku: (-)10,8 mln zł.

Z poniesionych w 2015 roku nakładów ogółem w wysokości 1 056,5 mln zł, na rzeczowe aktywa trwale przypada kwota 1 049,7 mln zł, a na wartości niematerialne kwota 6,8 mln zł. Źródłem finansowania nakładów inwestycyjnych były środki generowane z działalności operacyjnej, ponadto Grupa wspomagała się finansowaniem zewnętrznym.

PROJEKTY INWESTYCJE REALIZOWANE W KOPALNIACH JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

W 2015 roku Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. poniosła nakłady na inwestycje rzeczowe w wysokości 797,1 mln zł i były one niższe niż w 2014 roku o 40,3%.

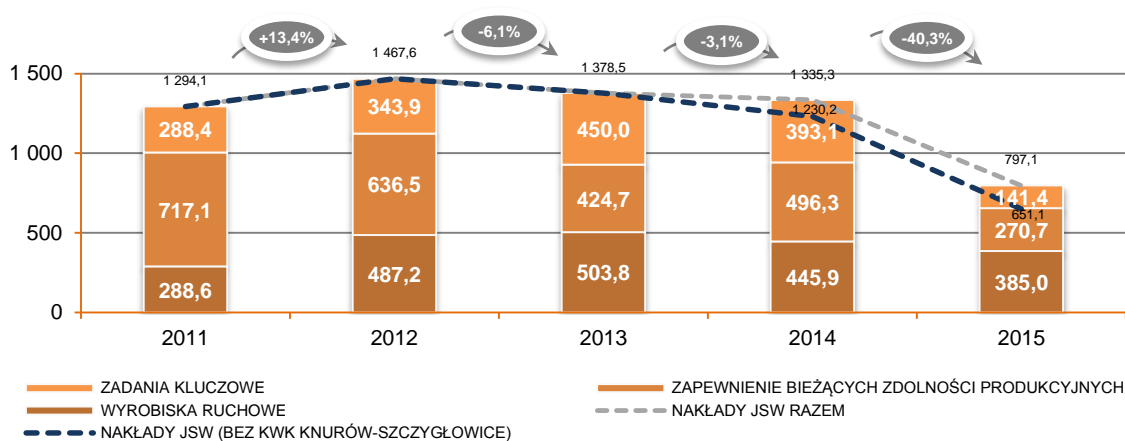
Tabela 12. Struktura nakładów na inwestycje rzeczowe

Wyszczególnienie	2015	2014	2013	2012	2011	Dynamika 2014=100
Budownictwo inwestycyjne	280,3	625,9	595,6	487,3	429,2	44,8
Zakupy gotowych dóbr inwestycyjnych	131,8	263,5	279,1	493,1	576,3	50,0
Nakłady na wyrobiska ruchowe	385,0	445,9	503,8	487,2	288,6	86,3
Razem*	797,1	1 335,3	1 378,5	1 467,6	1 294,1	59,7

* W tym nakłady dotyczące KWK Knurów-Szczygłowice (w 2015 roku: 146,0 mln zł, w okresie od 1 sierpnia do 31 grudnia 2014 roku w kwocie 105,1 mln zł).

Z poniesionych w 2015 roku nakładów ogółem w wysokości 797,1 mln zł na rzeczowe aktywa trwale przypada kwota 796,4 mln zł natomiast na wartości niematerialne kwota 0,7 mln zł.

Wykres 14. Struktura nakładów poniesionych przez JSW

W zakresie inwestycji kluczowych Jednostka dominująca realizowała w omawianym okresie niżej opisane projekty, które dotyczą rozbudowy pionowej oraz rozbudowy poziomej kopalń.

Budowa nowego poziomu w istniejącej KWK Budryk

JSW kontynuowała rozpoczętą w 2007 roku budowę poziomu wydobywczego 1290m. Całkowita ilość zasobów operacyjnych możliwych do wydobywania z poziomu 1290m jest szacowana na 167,5 mln ton. W 2015 roku, w związku z realizacją inwestycji, poniesiono nakłady w wysokości 23,8 mln zł. Realizacja budowy poziomu wraz z modernizacją Zakładu Przeróbki Mechanicznej

Węgla („ZPMW”) pozwoli na rozpoczęcie produkcji węgla typu 35 (hard) od 2018 roku, zwiększenie produkcji węgla koksowego do ok. 60% w strukturze produkcji ogółem oraz uzyskanie wzrostu produkcji węgla ogółem. Zakończenie inwestycji planowane jest na 2019 rok. Finansowanie części zadań inwestycyjnych w latach 2016-2018 zaplanowano ze środków zewnętrznych.

Rozbudowa KWK Pniówek

JSW kontynuowała rozpoczęte w 2007 roku roboty górnicze związane z udostępnieniem i zagospodarowaniem nowego złoża Pawłowice 1. Całkowita ilość zasobów operatywnych w tym złożu szacowana jest na 54,1 mln ton do poziomu 1140m. W złożu występuje głównie węgiel koksowy typu 35 (hard). Rozpoczęcie udostępniania złoża Pawłowice 1 nastąpiło w 2007 roku. W 2015 roku, w związku z realizacją inwestycji, poniesiono nakłady w wysokości 2,7 mln zł. W najbliższym czasie kopalnia będzie koncentrowała się na realizacji zakresu zadania inwestycyjnego, który związany jest z udostępnieniem i przygotowaniem do eksploatacji części zachodniej złoża Pawłowice 1 przylegającej do obszaru macierzystego kopalni, w celu uzyskania wydobycia węgla koksowego z tego obszaru w 2016 roku. Do 2017 roku JSW przeanalizuje zakres dalszej realizacji inwestycji związanej z udostępnieniem i zagospodarowaniem złoża Pawłowice 1.

Ponadto, JSW kontynuowała rozpoczętą w KWK Pniówek w 1998 roku budowę poziomu wydobywczego 1000m. Całkowita ilość zasobów operatywnych na poziomie 1000m szacowana jest na 68,3 mln ton. W 2015 roku w związku z realizacją inwestycji, poniesiono nakłady w wysokości 10,9 mln zł. Na początku 2016 roku kopalnia planuje zakończyć budowę poziomu 1000. Wydobycie z tego poziomu jest już prowadzone.

Rozbudowa KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Ruch Zofiówka

JSW kontynuowała rozpoczęte w 2005 roku udostępnianie i zagospodarowywanie nowych złóż: Bzie-Dębina 2-Zachód i Bzie-Dębina 1-Zachód z poziomu 1110m. Zasoby operatywne planowane do udostępnienia z poziomu 1110m wynoszą 133,8 mln ton. W złożach występuje głównie węgiel koksowy typu 35 (hard). W 2015 roku, w związku z realizacją inwestycji, poniesiono nakłady w wysokości 61,0 mln zł. W najbliższym czasie kopalnia będzie koncentrowała się na realizacji tej części zadania inwestycyjnego, która związana jest z udostępnieniem i przygotowaniem do eksploatacji północnej części złoża Bzie-Dębina 2- Zachód. W 2016 roku zakończone zostaną roboty związane z udostępnieniem pionowym złoża Bzie-Dębina 2-Zachód (głębienie szybu 1 Bzie), a w 2017 roku rozpocznie się eksploatacja części udostępnionego złoża. Do 2017 roku JSW przeanalizuje zakres dalszej realizacji inwestycji związanej z udostępnieniem i zagospodarowaniem złoża Bzie-Dębina 2-Zachód i Bzie-Dębina 1-Zachód.

Ponadto, w Ruchu Zofiówka, w I półroczu 2015 roku Jednostka dominująca kontynuowała budowę poziomu wydobywczego 1080m. Całkowita ilość zasobów operatywnych na poziomie 1080m szacowana jest na 49,3 mln ton. W złożach na tym poziomie występuje głównie węgiel koksowy typu 35 (hard). Rozpoczęcie budowy poziomu 1080 nastąpiło w 2006. W I półroczu 2015 roku w związku z realizacją inwestycji poniesiono nakłady w wysokości 5,2 mln zł. W II kwartale 2015 roku rozpoczęto eksploatację na tym poziomie w centralnej oraz północnej części złoża. W 2017 roku Jednostka dominująca przeanalizuje zakres dalszej realizacji inwestycji związanej z budową poziomu wydobywczego 1080m.

Rozbudowa i modernizacja systemów odstawy zbiorczej urobku, transportu pionowego i przeróbki mechanicznej węgla, w ramach integracji kopalni Borynia-Zofiówka-Jastrzębie

JSW kontynuowała inwestycję w zakresie technicznej integracji ruchów: Zofiówka, Borynia i Jas-Mos, w ramach funkcjonowania KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie (ostateczne organizacyjne połączenie nastąpiło z dniem 1 stycznia 2013 roku). Rozpoczęcie robót w zakresie integracji technicznej kopalni nastąpiło w 2005 roku. W 2015 roku w związku z realizacją inwestycji poniesiono nakłady w wysokości 36,5 mln zł. Zintegrowanie sąsiadujących ruchów stwarza możliwość poprawy efektywności wykorzystania bazy zasobowej, poprawy efektywności ekonomicznej wydobycia węgla oraz znaczne ograniczenie kosztów produkcji. W 2016 roku realizowane będą działania zmierzające do umożliwienia przesyłania urobku z Ruchu Jas-Mos do Ruchu Zofiówka.

Modernizacja Zakładów Przeróbki Mechanicznej Węgla dla zwiększenia uzysku węgla koksowego i podjęcia produkcji węgla koksowego typu 35 oraz wzrostu produkcji węgla netto w KWK Knurów-Szczygłowice

JSW rozpoczęła inwestycję w zakresie modernizacji zakładów przerobczych oraz prac przygotowawczych dla realizacji zadań inwestycyjnych w celu rozpoczęcia produkcji węgla typu 35 (hard) oraz wzrostu wielkości produkcji węgla netto.

W złożach „Knurów” i „Szczygłowice” do głębokości 1050m według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku udokumentowanych jest 336,6 mln ton węgla kamiennego, w tym 132,1 mln ton węgla typu 35 (hard). Realizacja inwestycji pozwoli na wzrost udziału produkowanego węgla koksowego (typ 34 i 35) docelowo do poziomu 80% w strukturze produkcji kopalni, rozpoczęcie produkcji węgla koksowego typu 35 (hard) od 2019 roku oraz zwiększenie poziomu produkcji ogółem. W 2015 roku w ramach fazy przedrealizacyjnej inwestycji poniesiono 1,3 mln zł nakładów inwestycyjnych. Zakończenie inwestycji planowane jest na 2018 rok. Finansowanie części zadań inwestycyjnych w latach 2016-2018 zaplanowano ze środków zewnętrznych.

Tabela 13. Nakłady poniesione na realizację wyżej opisanych, kluczowych dla JSW projektów

Wyszczególnienie	2015	2014	2013	2012	2011	Dynamika 2014=100
ROZBUDOWA PIONOWA KOPALŃ						
KWK Budryk Budowa poziomu 1290m	23,8	110,9	98,7	62,6	36,2	21,5
KWK Pniówek Budowa poziomu 1000m	10,9	20,2	58,1	95,7	80,5	54,0
KWK Borynia-Zofiówka Ruch Zofiówka Budowa poziomu 1080m*	5,2	56,1	50,5	41,0	25,6	9,3
KWK Knurów-Szczygłowice Ruch Szczygłowice Budowa i rozbudowa poziomu 1050m**	-	0,7	-	-	-	-
Razem	39,9	187,9	207,3	199,3	142,3	21,2
ROZBUDOWA POZIOMA I POTENCJALNYCH NOWYCH OBSZARÓW GÓRNICZYCH						
KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Ruch Zofiówka Udostępnienie i przemysłowe zagospodarowanie zasobów w obrębie złóż: Bzie-Dębina 2-Zachód i Bzie-Dębina 1-Zachód	61,0	82,0	116,8	61,9	71,9	74,4
KWK Pniówek Udostępnienie i przemysłowe zagospodarowanie zasobów w obrębie złoża Pawłowice 1	2,7	23,2	28,7	15,8	19,8	11,6
KWK Krupiński Udostępnienie i przemysłowe zagospodarowanie zasobów węgla kamiennego w obrębie partii „Zgoń” i „E” oraz dawnej części złoża „Żory-Suszec**	-	61,9	79,8	43,3	43,7	-
KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Ruch Borynia Zagospodarowanie złoża Żory-Warszowice**	-	0,6	-	2,9	0,3	-
Razem	63,7	167,7	225,3	123,9	135,7	38,0
Techniczna i organizacyjna integracja kopalń Borynia, Zofiówka, Jas-Mos	36,5	37,4	17,4	20,7	10,4	97,6
KWK Knurów-Szczygłowice Modernizacja Zakładu Przeróbki Mechanicznej Węgla związana ze wzrostem produkcji węgla koksowego i selektywnym wzbogacaniem węgla typu 34 i 35	1,3	0,1	-	-	-	1 300,0
RAZEM	141,4	393,1	450,0	343,9	288,4	36,0

* Z uwagi na aktualną i prognozowaną sytuację ekonomiczno-finansową JSW od lipca 2015 roku wstrzymała realizację inwestycji kluczowej: Budowa poziomu 1080m w KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Ruch Zofiówka.

** Z uwagi na aktualną i prognozowaną sytuację ekonomiczno-finansową JSW od stycznia 2015 roku wstrzymała realizację inwestycji kluczowych:

- Budowa i rozbudowa poz. 1050 m w Ruchu Szczygłowice w KWK Knurów-Szczygłowice,
- Udostępnienie i przemysłowe zagospodarowanie zasobów węgla kamiennego w obrębie partii „Zgoń” i „E” oraz dawnej części złoża „Żory-Suszec” w KWK Krupiński,
- Zagospodarowanie złoża „Żory-Warszowice” w KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Ruch Borynia.

PROJEKTY INWESTYCYJNE REALIZOWANE W POZOSTAŁYCH SPÓŁKACH GRUPY

Nakłady inwestycyjne pozostałych spółek Grupy Kapitałowej w 2015 roku wyniosły 259,4 mln zł i były niższe niż w 2014 roku o 26,5%. Nakłady inwestycyjne segmentu koksowego oraz segmentów pozostałych w 2015 roku stanowiły 24,6% nakładów ogółem Grupy. Ponoszone przez spółki nakłady na inwestycje rzeczowe przeznaczone były na realizację inwestycji kluczowych oraz zadań zabezpieczających bieżącą działalność operacyjną spółek.

Modernizacja baterii koksowniczych w Koksowni Przyjaźń (JSW KOKS)

Koksownia realizuje program inwestycyjny, w ramach którego w roku 2011 została oddana do eksploatacji zmodernizowana bateria nr 1, a kolejne baterie koksownicze mają zostać zmodernizowane. W dniu 15 września 2011 roku została podpisana umowa z BP Koksoprojekt Sp. z o.o. z Zabrze, wybranym w procedurze przetargowej, na wykonanie działań formalno-prawnych i prac

projektowych dla modernizacji baterii koksowniczej nr 3 i 4 oraz projektów wykonawczych dla modernizacji baterii koksowniczej nr 4. W 2014 roku zakończony został etap opracowania projektów wykonawczych dla modernizacji baterii nr 4. W 2015 roku na realizację inwestycji modernizacji baterii nr 4 nie poniesiono nakładów inwestycyjnych.

Budowa bloku energetycznego w Koksowni Przyjaźń (JSW KOKS)

W ramach kontynuacji procesu zwiększania efektywności energetycznej na skutek zmniejszania zużycia energii elektrycznej oraz stopniowego uzyskiwania samowystarczalności w zakresie potrzeb energetycznych Grupy, w Koksowni Przyjaźń (JSW KOKS) w dniu 21 grudnia 2011 roku zawarto umowę z Generalnym Realizatorem Inwestycji na budowę bloku energetycznego zwiększającego zdolności produkcyjne koksowni o 71 MWe. Realizacja inwestycji umożliwi ograniczenie kosztów uzyskania energii elektrycznej w ramach Grupy poprzez wykorzystanie gazu koksowniczego do jej produkcji, co zapewni Grupie dywersyfikację w zakresie zbytu gazu koksowniczego, mającym bezpośrednie przełożenie na przychody z segmentu węglopochodnych. W 2015 roku, w związku z realizacją inwestycji, poniesiono nakłady w wysokości 7,5 mln zł. Realizacja inwestycji została zakończona w czerwcu 2015 roku. Całkowita wartość przedsięwzięcia wyniosła 228,9 mln zł.

Budowa bloku energetycznego w Koksowni Radlin (JSW KOKS)

Przedsięwzięcie ma na celu wykorzystanie gazu koksowniczego do produkcji energii elektrycznej i ciepła na potrzeby własne i na sprzedaż. W ramach przedsięwzięcia planuje się realizację budowy bloku energetycznego opalanego własnym gazem koksowniczym o mocy cieplnej 104 MWt z turbiną upustowo-kondensacyjną o mocy 28 MWe i członem ciepłowniczym o mocy 37 MWt, który zapewni dostawy energii elektrycznej, pary i ciepła dla koksowni Radlin, ciepła do pobliskiej KWK Marcel oraz dla mieszkańców miasta Radlin.

Do końca 2015 roku, w ramach nakładów ponoszonych przez JSW KOKS (faza przedrealizacyjna), na realizację przedsięwzięcia poniesiono nakłady inwestycyjne w wysokości 4,9 mln zł (narastająco). Od 2016 roku realizację inwestycji planuje się w ramach formuły spółki celowej, która zostanie powołana do tego celu. W dniu 22 grudnia 2015 roku JSW KOKS i Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. podpisały Umowę określającą podstawowe warunki realizacji planowanego wspólnego przedsięwzięcia budowy i eksploatacji Elektrociepłowni Radlin, w tym warunki zawarcia umowy inwestycyjnej (Term Sheet).

Zastosowanie formuły spółki celowej pozwoli na kontynuację programu inwestycyjnego w obszarze energetyki poprzez realizację opisywanej inwestycji kluczowej z jednoczesnym zachowaniem pozabilansowego charakteru wydatków inwestycyjnych przeznaczonych na ten cel oraz zadłużenia z nim związanego.

Modernizacja benzolowni wraz z obiektami towarzyszącymi w Koksowni Radlin (JSW KOKS)

Modernizacja benzolowni wraz z obiektami towarzyszącymi w Koksowni Radlin pozwoli na zwiększenie efektywności odzysku benzolu z jednoczesnym dostosowaniem jakości oczyszczonego gazu koksowniczego do wymagań przyszłego bloku energetycznego w Koksowni Radlin (opalanego gazem), umożliwi zmniejszenie negatywnego oddziaływania koksowni na środowisko naturalne oraz redukcję ponoszonych kosztów remontów. Inwestycja będzie realizowana w latach 2015-2017 w ramach nakładów inwestycyjnych w wysokości 72,0 mln zł, z wykorzystaniem finansowania w formie preferencyjnej pożyczki w wysokości 45,0 mln zł udzielonej przez NFOŚiGW w Warszawie. Do końca 2015 roku w związku z realizacją inwestycji poniesiono łącznie nakłady inwestycyjne w wysokości 5,3 mln zł, z tego nakłady poniesione w 2015 roku wyniosły 4,1 mln zł.

Budowa baterii koksowniczej nr 6 wraz z infrastrukturą w WZK Victoria

WZK Victoria kontynuowała rozpoczętą w roku 2007 inwestycję, w ramach której przewiduje się budowę baterii koksowniczej nr 6 wraz z przynależnymi do niej węzłami technologicznymi i obiektami pomocniczymi. Realizacja przedsięwzięcia umożliwi zwiększenie zdolności produkcyjnych Koksowni oraz przeprowadzenie remontów pozostałych baterii.

W pierwszym etapie realizacji przedsięwzięcia ponoszone były nakłady inwestycyjne w zakresie budowy infrastruktury pomocniczej dla przyszłej baterii nr 6, w tym m. in. nakłady na budowę biologiczno-chemicznej oczyszczalni wód poprocesowych, budowę składu węgla oraz pozostałe zadania. W 2012 roku w ramach realizacji zadania zakończono budowę składu węgla o poj. 30 tys. ton oraz uzyskano prawomocną decyzję pozwolenia na budowę dla baterii koksowniczej nr 6.

W dniu 3 lipca 2013 roku WZK Victoria zawarła umowę z Generalnym Realizatorem Inwestycji na realizację przedsięwzięcia budowy baterii koksowniczej nr 6, w systemie budowy pod klucz, obejmującą budowę baterii, maszyn piecowych, zrzutni koksu i pozostałych urządzeń oraz instalacji baterii nr 6. Łączna wartość zawartej umowy wynosi 125,9 mln zł. W 2015 roku, w związku z realizacją inwestycji, poniesiono nakłady inwestycyjne w wysokości 19,5 mln zł.

Budowa bloku fluidalnego CFB 70 MWe w EC Zofiówka - realizowana przez SEJ

Realizacja projektu jest rozwiązaniem, umożliwiającym stopniowe wycofywanie wyeksploatowanych jednostek EC Zofiówka, które pozwoliłoby na produkcję ciepła i energii elektrycznej w pełnej zgodności z wymaganiami Dyrektywy IED, z większą sprawnością wytwarzania oraz przy pełnym zaspokojeniu planowanego na te lata zapotrzebowania odbiorców EC Zofiówka na ciepło i energię elektryczną. Rozwiązanie tego typu pozwala na wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła na bazie kotła fluidalnego spalającego węgiel

energetyczny i niskokaloryczne paliwa węglowe z kopalń JSW, a także inne rodzaje paliw pochodzących z grupy zasobów odnawialnych (biomasa). Spółka realizuje kontrakt zawarty w dniu 14 października 2013 roku na „Budowę kogeneracyjnego bloku fluidalnego CFB o mocy zainstalowanej brutto około 75 MWe w EC Zofiówka w SEJ S.A.”. Kontrakt obejmuje wykonanie kompletnego bloku energetycznego, kogeneracyjnego, wyposażonego w turbinę upustowo-kondensacyjną, kocioł z cyrkulacyjnym złożem fluidalnym, przystosowany do współspalania z węglem biomasy i mułów węglowych oraz budowę instalacji pomocniczych. Całkowita wartość realizowanych umów w ramach inwestycji wynosi 514,7 mln zł (wartość obejmuje kontrakt na budowę bloku fluidalnego, umowę na ubezpieczenie inwestycji oraz umowę na pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu). W 2015 roku na realizację inwestycji poniesiono nakłady w wysokości 97,4 mln zł.

INWESTYCJE KAPITAŁOWE

Szczegółowy opis inwestycji kapitałowych dokonanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku zawarty został w Punkcie 1.3. niniejszego sprawozdania oraz Nocie 40 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku. Inwestycje kapitałowe w 2015 roku zostały sfinansowane ze środków własnych lub w zamian za aporty.

2.12. CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻEŃ

Od chwili dopuszczenia akcji JSW do obrotu na rynku podstawowym GPW, Zarząd Jednostki dominującej stosuje zasady ładu korporacyjnego zgodnie z uchwalonym przez Radę Giełdy dokumentem *Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW*. JSW poprzez wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem korporacyjnym (Enterprise Risk Management – „ERM”) podjęła niezbędne kroki w celu najpełniejszego przestrzegania zasad zawartych w Dobrych Praktykach, jak również, w celu zapewnienia jak największej transparentności swoich działań, należytej jakości komunikacji z inwestorami oraz ochrony praw akcjonariuszy, także w materii nieregulowanej przez prawo.

Uznając wagę zarządzania ryzykiem w realizacji celów strategicznych, w 2015 roku Jednostka dominująca kontynuowała stosowanie sformalizowanego systemu zarządzania ryzykiem ERM. Głównym celem przyjętego i wdrożonego w JSW systemu jest identyfikacja potencjalnych czynników ryzyka oraz zdarzeń mogących wywrzeć negatywny wpływ na JSW i Grupę. Graficzną prezentację hierarchii ryzyk stanowi opracowana Mapa ryzyk, która wskazuje zarazem model reakcji na ryzyko jaki najlepiej sprawdzi się w odniesieniu do określonego ryzyka. Mapa ta służy również do opracowania listy ryzyk kluczowych, które zostały wybrane z uwzględnieniem następujących przesłanek:

- miejsce w rankingu ryzyk wynikające z przeprowadzonej oceny – ryzyka te mają istotny wpływ na realizację Strategii JSW,
- realna możliwość i zdolność do zarządzania danym ryzykiem – ryzyka te mogą być skutecznie ograniczone poprzez odpowiednie działania wewnątrz organizacji.

Spośród wybranych w 2015 roku do pogłębionej analizy ryzyk kluczowych, 3 z nich charakteryzowały się wysokim potencjalnym wpływem czynników zewnętrznych, z jednoczesnym brakiem efektywnie funkcjonujących sposobów postępowania i reakcji na ryzyko. Zgodnie z przyjętą metodyką, w odniesieniu do tej grupy ryzyk podjęto odpowiednie działania w celu wzmocnienia mechanizmów kontrolnych oraz wdrożenia programów/projektów, których realizacja spowoduje wypracowanie skutecznych sposobów ograniczających prawdopodobieństwo oraz/lub wpływ istniejących zagrożeń. Ponadto 21 ryzyk kluczowych charakteryzowało się wysokim potencjalnym wpływem czynników zewnętrznych z jednoczesnym efektywnym funkcjonowaniem mechanizmów kontrolnych. Zgodnie z przyjętą metodyką, w odniesieniu do tej grupy ryzyk, istnieje konieczność monitorowania i okresowej weryfikacji efektywności istniejących mechanizmów kontrolnych i odpowiedzi na ryzyko. Pozostała grupa zidentyfikowanych i ocenionych przez odpowiednich właścicieli ryzyk charakteryzowała się względnie niewielkim wpływem czynników zewnętrznych na działalność Grupy przy jednoczesnym prawidłowym i skutecznym funkcjonowaniu mechanizmów kontrolnych.

PROCES ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

W Jednostce dominującej funkcjonuje kompleksowy system zarządzania ryzykiem korporacyjnym, na który składa się opracowana Polityka oraz Procedury Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym oraz narzędzie IT. Wyznaczeni zostali właściciele ryzyk oraz komórka dedykowana do spraw koordynowania zarządzania ryzykiem.

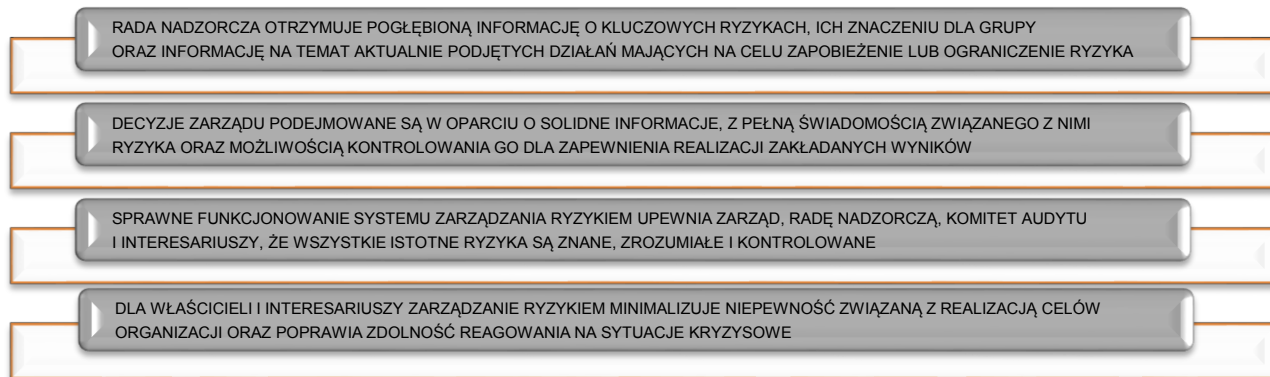
Zarządzanie ryzykiem jest procesem ciągłym i odbywa się we wszystkich ogniwach struktury organizacyjnej Grupy oraz we wszystkich kategoriach i obszarach jej działalności, w tym: operacyjnym, strategicznym, finansowym, handlowym, prawnoregulacyjnym.

Schemat 7. Proces zarządzania ryzykiem korporacyjnym

Sporządzane informacje o potencjalnych i zmieniających się zagrożeniach są okresowo raportowane członkom Zarządu, Komitetu Audytu, Rady Nadzorczej Jednostki dominującej oraz interesariuszom. W dalszym etapie prowadzone są prace kontrolne polegające na sprawdzeniu i ocenie skutków podjętych działań oraz wprowadzeniu korekt w procesie zarządzania ryzykiem, w celu zwiększenia jego efektywności.

Schemat 8. Korzyści wypływające z posiadania systemu ERM

Wynikiem zaplanowanego i cyklicznego podejścia do zarządzania ryzykiem są zidentyfikowane kluczowe ryzyka Grupy. W dalszej części sprawozdania przedstawiono te, które charakteryzują się wysokim potencjalnym wpływem na działalność spółek Grupy, jej wyniki lub sytuację finansową i mogą powodować jednocześnie spadek wartości i kursu notowań akcji JSW. Wobec powyższego istnieje silna konieczność monitorowania i okresowej weryfikacji efektywności istniejących mechanizmów kontrolnych i odpowiedzi na ryzyko.

Niżej opisane ryzyka nie są jedynymi czynnikami, na które narażona jest Grupa. Dodatkowe czynniki ryzyka, które obecnie nie są znane lub które są obecnie uważane za nieistotne mogą także mieć istotny negatywny wpływ na działalność, wyniki i sytuację finansową Grupy.

WYBRANE KLUCZOWE RYZYKA

Tabela 14. Czynniki ryzyka i zagrożeń

RYZYKA ZWIĄZANE Z OTOCZENIEM SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM I RYNKOWYM	
RYZYKO ZWIĄZANE Z SYTUACJĄ GOSPODARCZĄ NA ŚWIECIE	<p>Dekoniunktura w gospodarkach globalnych, w szczególności w branży stalowej i energetycznej lub zdarzenia mogące skutkować znaczącym spadkiem popytu na węgiel i koks mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność, wyniki i sytuację finansową Grupy.</p> <p>Rynek stalowy jest zdominowany przez globalne koncerny hutnicze, a produkcja stali w coraz większym stopniu skoncentrowana w krajach azjatyckich. Światowa produkcja stali surowej odnotowała w 2015 roku pierwszy spadek od 2009 roku. Łącznie światowe hutnictwo wyprodukowało 1 623 mln ton stali, jest to o 2,8% mniej niż w 2014 roku. Wszyscy najwięksi producenci zanotowali spadki. Największy spadek pod względem tonażu odnotowano w Azji, gdzie produkcja stali zmniejszyła się o 26 mln ton (2,3% r/r). Regionem o najostrzejszym spadku w minionym roku była Ameryka Północna, gdzie produkcja spadła o prawie 9% w porównaniu do poprzedniego roku. Spowodowane to było 10,5% spadkiem produkcji w USA. Produkcja stali surowej w Ameryce Południowej zmniejszyła się o 2,5%. Łączna produkcja stali w Europie w 2015 roku wyniosła 304 mln ton i była o 3,2% niższa niż w 2014 roku. Produkcja stali w krajach Unii Europejskiej spadła o ponad 3 mln ton, podczas gdy w krajach CIS o 4,5 mln ton.</p> <p>Na sytuację na rynku koksowym w 2015 roku oprócz naturalnego wpływu wahań rynku stalowego, zasadniczy wpływ miał znaczący wzrost sprzedaży koksu chińskiego. Eksport z Chin wzrósł w stosunku do roku ubiegłego i wyniósł 9,9 mln ton, stanowiąc 45% światowego obrotu handlowego koksem ogółem.</p>
RYZYKO WAHANIA POPYTU I PODAŻY NA GŁÓWNYCH RYNKACH PRODUKTYWYCH GRUPY	<p>Nadpodaż węgla i koksu na rynkach światowych może spowodować znaczny spadek cen, co może mieć istotny, niekorzystny wpływ na działalność Grupy, jej wyniki i sytuację finansową. Ze względu na wzajemne powiązanie branż, załamanie się koniunktury (brak popytu) na rynku koksu i stali, bezpośrednio wpływa na wyniki generowane przez rynek węgla. Zagrożeniem może być również ekspansja konkurencji lokalnej poprzez wzrost podaży wolumenu węgla i koksu wyprodukowanego po niższych kosztach lub napływ taniego węgla i koksu z importu.</p>
RYZYKO REDUKCJI MOCY PRODUKCYJNYCH SURÓWKI WIELKOPIECOWEJ W EUROPIE	<p>Z uwagi na trwający w Europie proces ograniczania produkcji stali poprzez wyłączenie wielkich pieców istnieje ryzyko utraty rynku w wyniku zmniejszenia zapotrzebowania na koks. Jednocześnie rośnie eksport stali na rynek europejski przez dostawców azjatyckich. W krajach Unii Europejskiej w 2015 roku w odniesieniu do roku poprzedniego, produkcja stali zanotowała spadek o 1,8%. W Europie, w 2015 roku spośród 75 zainstalowanych wielkich pieców, 15 nadal pozostawało wyłączonych. Spadek produkcji stali i rosnąca podaż koksu zamorskiego ogranicza możliwości lokowania koksu z Grupy na rynku europejskim. Sytuacja ta determinuje konieczność szukania odbiorców na rynkach zamorskich.</p>
RYZYKO ZWIĄZANE ZE ZMIENNOŚCIĄ CEN WĘGLA I KOKSU	<p>Grupa doświadczyła w przeszłości istotnych zmian cen węgla i koksu, stąd istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia takich wahań w przyszłości. Sytuacja na rynku węgla koksowego jest powiązana z rynkiem koksu i stali, a cykle koniunkturalne pokazują wahania cen w tych sektorach. Ceny węgla koksowego są mocno uzależnione od popytu na globalnym rynku hutniczo-stalowym. W zakresie cen węgla koksowego i koksu na rynku międzynarodowym nadal obserwowane są regularne spadki, co opisano w Punkcie 2.4. niniejszego sprawozdania.</p> <p>W znacznym zakresie poziom cen węgla do celów energetycznych JSW uzależniony jest od innych krajowych producentów. Pomimo posiadania przez Grupę stałych odbiorców, każdorazowy napływ taniego węgla z importu lub zwiększenie produkcji innych krajowych producentów stanowi potencjalne ryzyko presji na obniżkę cen.</p> <p>W celu ograniczenia skutków ryzyka, Grupa na bieżąco prowadzi monitoring, analizy rynku, śledzenie trendów cenowych na rynku węgla, koksu i stali. Warunki kontraktów długoterminowych umożliwiają okresowe negocjacje cen. Monitoruje się także wielkość importu węgla napływającego do Polski oraz ceny węgla innych producentów.</p>
RYZYKO KONKURENCJI BRANŻOWEJ	<p>Na konkurencję w branży węglowej i koksowej mają wpływ m. in.: cena, moce produkcyjne, jakość i właściwości fizykochemiczne węgla i koksu, logistyka, koszty, pojawienie się nowych konkurencyjnych producentów. Grupa może nie być w stanie skutecznie rywalizować ze skutkami wymienionego ryzyka, z uwagi na możliwość wystąpienia gorszych warunków górnictwo-geologicznych wydobycia węgla i zmian struktury produkcji odpowiednich sortymentów węgla. W celu utrzymania konkurencyjności swoich produktów Grupa realizuje elastyczną politykę cenową, w przeciwnym razie byłaby narażona na utratę klientów i w jeszcze większym stopniu pogorszyłyby się wyniki Grupy.</p>
RYZYKO W ZAKRESIE	<p>Działalność Grupy może prowadzić do powstania sytuacji spornych związanych ze społecznościami lokalnymi wokół</p>

ODPOWIEDZIALNOŚCI SPOŁECZNEJ KORPORACJI	<p>obszarów, na których Grupa prowadzi lub zamierza prowadzić działalność. Sytuacje te mogą z kolei prowadzić do protestów tych społeczności oraz roszczeń osób trzecich. Niemożność pomyślnego rozwiązania kwestii związanych ze społecznościami lokalnymi w przyszłości może mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność, sytuację finansową oraz wyniki działalności Grupy.</p> <p>Cele, które Grupa sformułowała w zakresie odpowiedzialności społecznej są wsparciem biznesowych celów strategicznych Grupy. Działania biznesowe Grupa realizuje z uwzględnieniem wpływu jej decyzji i działań na społeczeństwo oraz środowisko, poprzez transparentne i etyczne zachowanie, które uwzględni oczekiwania interesariuszy, jest zgodne z prawem oraz przyczynia się do zrównoważonego rozwoju społeczno-ekonomicznego.</p> <p>Grupa skupia się na budowaniu dobrych relacji z osobami, które są bezpośrednimi interesariuszami Grupy (pracownicy, klienci, akcjonariusze i inni). Biorąc pod uwagę aktualną sytuację, to właśnie rozwijanie relacji z kluczowymi interesariuszami okazuje się największym wyzwaniem dla odpowiedzialności społecznej firmy.</p>
--	---

RYZYKA W PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

RYZYKA OPERACYJNE, KTÓRE MOGĄ SPOWODOWAĆ SPADEK PRODUKCJI LUB WZROST KOSZTÓW	<p>Poziom wydobycia węgla przez Grupę podlega uwarunkowaniom operacyjnym i zdarzeniom będącym poza jej kontrolą, które mogą zakłócić jej działalność i wpłynąć na wysokość produkcji poszczególnych kopalń w różnych okresach. Działalność wydobywcza Grupy podlega przede wszystkim wpływowi uwarunkowań górniczych, które obejmują m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ trudne warunki geologiczne, takie jak zaburzenia ciągłości złóż charakteryzujących się zmiennością i nieregularnością, które mogą ograniczyć efektywność eksploatacji parcel ścianowych w zakresie większym niż przewidywano, ▪ wyższy od wielkości prognozowanych poziom zagrożeń naturalnych, który może zmniejszyć możliwości wydobywcze poszczególnych ścian wydobywczych, ▪ wypadki w kopalniach, pożary, wybuchy i zapalenia metanu, wybuchy pyłu węglowego, wyrzuty metanu i skał oraz opady i obwały skał, ▪ awarie maszyn i urządzeń służących do wydobycia i procesów przerobczych. <p>Pomimo, iż Grupa zrealizowała wiele działań zwiększających bezpieczeństwo, ryzyka te mogą wzrosnąć w szczególności, w związku ze wzrostem głębokości eksploatacji w kopalniach Grupy. Ponadto, do zdarzeń i uwarunkowań, które mogą mieć wpływ na wielkość produkcji oraz w szczególności na wzrost kosztów, należy zaliczyć zmiany przepisów prawnych dotyczących branży węglowej. Od 1 stycznia 2012 roku obowiązuje nowa Ustawa - Prawo geologiczne i górnicze. Aktualnie trwają prace nad przepisami wykonawczymi do tej ustawy. Spodziewane jest zaostrzenie przepisów regulujących kwestie wydobycia węgla w warunkach występowania zagrożeń naturalnych. Grupa podjęła, co prawda, działania wyprzedzające mające na celu umożliwienie osiągnięcia zakładanego poziomu wydobycia, jednakże do chwili ukazania się ostatecznej treści przepisów trudno ocenić, jaki będą one miały wpływ na zdolności wydobywcze kopalń Grupy i koszty wydobycia.</p>
RYZYKO, ŻE WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WĘGLA SZACOWANYCH DO WYDOBYCIA MOŻE BYĆ NIŻSZA NIŻ OCZEKIWANA PRZEZ ODBIORCÓW	<p>Szacunki dotyczące zasobów węgla w sposób nieunikniony zawierają określony poziom niepewności i zależą w pewnym zakresie od przyjętych kryteriów geologicznych, które mogą się ostatecznie okazać niedokładne. Ponadto ograniczone możliwości techniczno-organizacyjne w tym: zastosowanie nieodpowiednich technologii produkcyjnych, niewłaściwe określenie czasu dostaw materiałów, urządzeń i części zamiennych oraz nieodpowiedni poziom kompetencji pracowników mogą mieć wpływ na ilość i jakość wydobywanego węgla.</p> <p>Dominującym zagrożeniem w kopalniach Grupy pozostaje ryzyko wystąpienia zagrożeń metanowych. W celu minimalizacji ryzyka wybuchu metanu, wielkość produkcji ze ściany dostosowana jest do maksymalnego, dozwolonego poziomu wydzielania się metanu, a nie do możliwości wydobywczych ściany. Biorąc pod uwagę fakt, że działalność górnicza Grupy w znacznej części prowadzona będzie na obecnym obszarze, zakłada się, że poziom napotykanym zagrożeń górniczych (uskoków, metanu, tępaków, wodnych, pożarowych itd.) będzie zbliżony do obecnego i będzie wpływał na wielkość wydobycia i kształt ścian wydobywczych. Jeżeli faktyczne zasoby Grupy okażą się niższe od obecnych szacunków, może to niekorzystnie wpłynąć na jej działalność, wyniki działalności i sytuację finansową.</p> <p>Grupa zmierza do osiągnięcia pożądanego poziomu produkcji m. in. poprzez bieżącą analizę planowania produkcji w oparciu o analizę warunków występujących w rejonach prowadzonych prac, monitorowanie i analizę wskaźników produkcyjnych, dostosowanie produkcji do koniunktury ekonomicznej czy optymalizację robót przygotowawczych i eksploatacyjnych.</p>
RYZYKO, ŻE ILOŚĆ I JAKOŚĆ WĘGLA WYDOBYWANEGO PRZEZ GRUPĘ MOŻE BYĆ NIŻSZA, NIŻ OCZEKIWANA PRZEZ ODBIORCÓW	<p>Proces wydobywczy wymaga wieloletniego planowania wyprzedzającego i prowadzenia wyprzedzającej działalności górniczej w celu udostępnienia w odpowiednim momencie właściwej partii złoża. Proces ten wymaga odpowiednich nakładów inwestycyjnych. Zachwianie wymaganego poziomu inwestycji lub nieprawidłowe ich zaplanowanie może spowodować, że ilość i jakość węgla wydobywanego przez Grupę będzie niższa niż oczekiwana przez odbiorców, co niekorzystnie wpłynie na wyniki działalności i sytuację finansową Grupy.</p>
RYZYKO, ŻE WYDAJNOŚĆ FRONTU	<p>W procesie planowania eksploatacji każdej ściany wydobywczej nie ma możliwości określenia faktycznych warunków górniczo-geologicznych, które to warunki ostatecznie poznaje się w trakcie prowadzenia robót eksploatacyjnych i mają</p>

<p>EKSPLLOATACYJNEGO (POJEDYNCZEJ ŚCIANY) MOŻE BYĆ NIŻSZA NIŻ OCZEKIWANA</p>	<p>one znaczny wpływ na wydajność frontu eksploatacyjnego.</p>
<p>SPRZEDAŻ NA RZECZ STOSUNKOWO NIEWIELKIEJ LICZBY KLIENTÓW</p>	<p>Ryzyko to dotyczy oparcia strategii biznesowej i finansowej na współpracy ze stosunkowo niewielką liczbą klientów oraz brak możliwości wyegzekwowania od nich płatności.</p> <p>Znacząca dekonstrukcja w gospodarce, w szczególności w branży stalowej i koksowniczej, może mieć istotny, niekorzystny wpływ na działalność, wyniki i sytuację finansową Grupy. Dodatkowo, jeżeli jeden lub większa liczba największych odbiorców Grupy zmniejszy wolumen kupowanego węgla lub koksu, czy też nie przedłuży umów dostawy, może to mieć istotny, niekorzystny wpływ na działalność, wyniki i sytuację finansową Grupy. Ponadto, terminowe płatności zależą od wielu czynników znajdujących się poza kontrolą Grupy. Do takich nadzwyczajnych, niekorzystnych okoliczności związanych z możliwością utraty kontrahentów należy m. in. strajk. Wpływ skutków akcji strajkowych prowadzonych po dniu kończącym okres sprawozdawczy, tj. od 28 stycznia do 13 lutego 2015 roku opisany został w Punkcie 2.1. niniejszego sprawozdania.</p> <p>W celu zminimalizowania negatywnych skutków tego ryzyka, w Grupie prowadzony jest m. in. monitoring realizacji umów na sprzedaż węgla, raportowanie płatności za dostawy (windykacja), stosowane są zapisy umowne regulujące kwestie zabezpieczeń w razie niedotrzymania warunków kontraktu, badanie i ocena sprawozdań finansowych klienta oraz zapisy odpowiednich procedur.</p>
<p>RYZYKO, ŻE ILOŚĆ I JAKOŚĆ KOKSU PRODUKOWANEGO PRZEZ GRUPĘ MOGĄ BYĆ NIŻSZE NIŻ OCZEKIWANE PRZEZ ODBIORCÓW</p>	<p>Na zdolności produkcyjne baterii koksowniczych może wpłynąć szereg czynników pozostających poza kontrolą Grupy. Prognozy w sposób nieunikniony, zawierają pewien poziom niepewności, i w tym zakresie zależą od przyjętych założeń ekonomicznych i technicznych, które mogą ostatecznie okazać się nieprecyzyjne. W rezultacie, oszacowania dotyczące produkcji koksu są regularnie weryfikowane w oparciu o nowe informacje, w związku z czym należy oczekiwać, że mogą one ulegać zmianie. Jeżeli faktyczne wykorzystanie zdolności produkcji koksu przez Grupę będzie niższe niż obecne szacunki, może to niekorzystnie wpłynąć na perspektywy i wartość Grupy oraz na jej działalność, wyniki działalności i sytuację finansową.</p> <p>Wskaźnik wykorzystania mocy produkcyjnych producentów stali surowej na świecie w 2015 roku wahał się pomiędzy 73,4% a 64,6%. W I półroczu utrzymywał się na stabilnym poziomie ok 72%, w II półroczu systematycznie spadał osiągając w grudniu poziom najniższy w roku i niższy niż rok wcześniej o 5 punktów procentowych. W 2015 roku wykorzystanie zdolności produkcyjnych koksowni Grupy wyniosło ok. 93,2%.</p>
<p>RYZYKO DOTYCZĄCE REALIZACJI PROJEKTÓW ROZWOJOWYCH LUB OPÓŹNIEN W ICH REALIZACJI</p>	<p>Ponieważ posiadane przez Grupę zasoby węgla ulegają w miarę ich eksploatacji wyczerpywaniu, zdolność Grupy do osiągnięcia planowanego poziomu produkcji w długim okresie zależy po części od jej zdolności do pozyskania i eksploatacji nowych zasobów węgla nadającego się do wydobycia z ekonomicznego punktu widzenia. Zdolność Grupy do pozyskania dalszych zasobów w przyszłości może być ograniczona wieloma czynnikami, niezależnymi od niej. Brak możliwości ukończenia przez Grupę projektów inwestycyjnych o charakterze kluczowym może mieć istotny niekorzystny wpływ na jej rozwój, działalność, jej wyniki i sytuację finansową w przyszłości.</p>
<p>RYZYKO OGRANICZENIA ZDOLNOŚCI DO EKSPLOATACJI ISTNIEJĄCYCH ZASOBÓW ORAZ DO POZYSKIWANIA I ZAGOSPODAROWYWANIA EKONOMICZNIE ATRAKCYJNYCH ZASOBÓW WĘGLA</p>	<p>Zasoby mogą nie być dostępne, kiedy będą potrzebne, lub jeżeli będą dostępne, ich wydobycie po koszcie w danym czasie konkurencyjnym może nie być możliwe. Grupa może nie być w stanie dokładnie ocenić budowy geologicznej złóż w rejonach perspektywicznych, co może niekorzystnie wpłynąć na jej rentowność i sytuację finansową, jeżeli ocena ta okaże się błędna. Ponadto, planowane przez Grupę projekty inwestycyjne, akwizycyjne i poszukiwawcze mogą nie zapewnić dodatkowych istotnych zasobów lub eksploatacja takich zasobów może nie być rentowna. Efektywność procesu pozyskiwania i zagospodarowania zasobów może także być ograniczona skutkiem zmian prawa, obowiązujących przepisów, itp. oraz decyzji i uzgodnień - lub ich zmian - organów zewnętrznych, np. organów samorządowych. Prowadzona jest okresowa analiza realizowanych i planowanych działań w celu ograniczenia ryzyka.</p>
<p>RYZYKO NIEPOWODZENIA PROCESU INTEGRACJI</p>	<p>Jednostka dominująca w ramach budowy Grupy Węglowo-Koksowej, nabyła pakiety większościowe w następujących spółkach: Koksownia Przyjaźń, KK Zabrze, WZK Viktoria i prowadzi bieżący nadzór nad prowadzonymi procesami integracji. Po zrealizowanej w 2014 roku transakcji nabycia od Kompanii Węglowej S.A. KWK Knurów-Szczygłowice Grupa nie planuje dalszych akwizycji. Biuro Controllingu we współpracy z innymi Biurami prowadzi stały monitoring realizowanych efektów synergii wynikających z nabycia KWK Knurów-Szczygłowice. W związku z obecną trudną sytuacją finansową/płynnościową spowodowaną długotrwałą dekonstrukcją na rynkach głównych produktów Grupy, tj. węgla koksowego i koksu prowadzone są projekty dezinvestycji wybranych aktywów Grupy.</p>
<p>RYZYKO ZWIĄZANE Z UTRZYMANIEM I POZYSKANIEM KLUCZOWEGO PERSONELU</p>	<p>Zdolność Grupy do efektywnego prowadzenia działalności może pogorszyć się, jeżeli utraci obecnych członków kadry kierowniczej, a nie pozyska nowych. Utrzymanie przez Grupę pozycji konkurencyjnej i realizacja strategii biznesowej zależą od jej zdolności do utrzymania oraz pozyskiwania doświadczonych i wykwalifikowanej kadry kierowniczej. Kadra kierownicza Grupy posiada średnio pomiędzy 10 a 20 lat doświadczenia zawodowego w branży węglowej. Jeżeli konkurencja Grupy zaoferuje korzystniejsze warunki zatrudnienia, Grupa może stracić część swojej kadry kierowniczej.</p>

	<p>Jeżeli Grupa nie będzie w stanie pozyskać, przeszkolić i utrzymać wykwalifikowanych menedżerów, może nie być w stanie skutecznie zarządzać swoim wzrostem i efektywnie konkutować w europejskiej branży węglowej, co może niekorzystnie wpłynąć na działalność, jej wyniki i sytuację finansową. Grupa prowadzi aktywną politykę kadrową mającą na celu ograniczenie ryzyka związanego z zasobami ludzkimi m. in. poprzez realizację przyjętej Strategii HR.</p>
<p>RYZIKO DOTYCZĄCE RELACJI ZE ZWIĄZKAMI ZAWODOWYMI ORAZ SPORÓW ZBIOROWYCH</p>	<p>W sektorze górnictwa węgla kamiennego związki zawodowe odgrywają ważną rolę w kształtowaniu polityki płacowej. Pozycja związków zawodowych jest szczególnie silna ze względu na wielkość zatrudnienia w sektorze oraz jego strategiczny wpływ na funkcjonowanie gospodarki. Silna pozycja związków zawodowych wynika również z szeregu obowiązujących aktów prawnych nadających związkowi zawodowemu liczne uprawnienia umożliwiające prowadzenie działalności związkowej. Powyższe aspekty generują duże ryzyko wywierania nacisku na pracodawcę (poprzez żądania, spory zbiorowe, pikety czy też akcje strajkowe) w celu podjęcia odpowiednich działań skutkujących m. in. wzrostem wynagrodzeń. Ryzyko braku porozumienia ze związkami zawodowymi w kluczowych kwestiach dotyczących warunków pracy i płacy, w tym m. in. w zakresie dopasowania poziomu wynagrodzeń do warunków rynkowych oraz sytuacji finansowej firmy może negatywnie wpłynąć na wyniki finansowe osiągnięte przez Grupę. Niepowodzenie Grupy w utrzymaniu odpowiedniego dialogu społecznego może mieć istotny, niekorzystny wpływ na jej działalność.</p> <p>W Grupie na dzień 31 grudnia 2015 roku funkcjonuje 141 Zakładowych Organizacji Związków Zawodowych. Łączna liczba członków związków zawodowych z uwagi na fakt, że pracownik może należeć do kilku związków, przekracza liczbę pracowników zatrudnionych w Grupie i na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 40 346 osób, co oznacza, że „uzwiązkowienie” wyniosło 125,4%.</p> <p>W Punkcie 6.5. niniejszego sprawozdania przedstawione zostały relacje ze stroną społeczną oraz zawarte w ramach wzajemnych uzgodnień porozumienia.</p>

RYZYKA ŚRODOWISKOWE

<p>RYZYKA DOTYCZĄCE REGULACJI ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA</p>	<p>Regulacje prawne odnoszące się do środowiska i korzystania z zasobów naturalnych ulegają ciągłym zmianom, a tendencją ostatnich lat w tym zakresie jest zaostrzanie obowiązujących standardów. W związku z tym, Grupa może nie być w stanie przestrzegać i działać zgodnie z przyszłymi zmianami w prawie lub też takie zmiany w prawie mogą mieć negatywny wpływ na działalność gospodarczą Grupy. Dodatkowo, zmiany w prawie ochrony środowiska mogą prowadzić do konieczności dostosowania działalności Grupy do nowych wymogów (np. wprowadzenia zmian w technologiach stosowanych przez Grupę do ograniczania emisji do powietrza lub też zmian w sposobie zagospodarowania odpadów, prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej), w tym również uzyskania nowych pozwoleń, lub zmiany warunków dotychczasowych pozwoleń posiadanych przez Grupę. Taki obowiązek może wymagać od Grupy poniesienia określonych, dodatkowych nakładów inwestycyjnych, a tym samym może mieć wpływ na jej sytuację finansową, podnosząc koszty jej działalności. Grupa dąży do ograniczenia ryzyka, prowadząc stały nadzór nad wymaganiami prawnymi dotyczącymi ochrony środowiska oraz realizując niezbędne zadania inwestycyjne pozwalające na spełnienie wszystkich wymogów środowiskowych. Świadome i odpowiedzialne działanie w oparciu o najwyższe standardy środowiska oraz konsekwencja w wypełnianiu zadań środowiskowych należą do priorytetowych zadań Grupy. Działania te stwarzają duże szanse na obniżenie poziomu ryzyka i kosztów adaptacji prowadzonej przez Grupę działalności w zakresie ochrony środowiska do nowych warunków.</p>
<p>ZAGROŻENIA WYNIKAJĄCE Z POWSTAWANIA SZKÓD GÓRNICZYCH NA POWIERZCHNI</p>	<p>Ryzyko to wiąże się z tym, iż z uwagi na lokalizację zasobów węgla pod terenami leśnymi i silnie zurbanizowanymi Grupa będzie zmuszona ponosić wysokie koszty związane z prowadzeniem rekultywacji wyprzedzającej i naprawą szkód górniczych. Zgodnie z Prawem geologicznym i górnictwem na Grupie ciąży obowiązek naprawienia powstałych szkód górniczych w obiektach i budowlach, a także może ona zostać zobowiązana do przywrócenia gruntów do stanu sprzed rozpoczęcia prac górniczych. Jakiegokolwiek zmiany w prawie, które zaostrzałyby te wymogi mogą skutkować wzrostem kosztów związanych z taką rekultywacją lub naprawą szkód.</p>
<p>RYZYKO W ZAKRESIE DOSTOSOWANIA DZIAŁALNOŚCI GRUPY DO POLITYKI KLIMATYCZNEJ UNII EUROPEJSKIEJ</p>	<p>Jednym z celów priorytetowych Unii Europejskiej jest przeciwdziałanie zmianom klimatycznym poprzez m. in. ograniczanie zużycia naturalnych surowców energetycznych, wprowadzanie nowoczesnych i efektywnych technologii w zakresie produkcji energii, ograniczanie emisji dwutlenku węgla, zmniejszanie zużycia energii poprzez poprawę efektywności oraz zwiększenie znaczenia energetyki odnawialnej. Dla osiągnięcia tych celów Unia Europejska wprowadziła pakiet o nazwie „3x20% do 2020 roku”. Komisja Europejska była dotychczas bardzo konsekwentna w realizacji powyższych celów i nie można wykluczyć, że wszelkie przyszłe decyzje odnoszące się do powyższych kwestii mogą zmierzać do dalszego zaostrzania standardów związanych z zużyciem, efektywnością oraz jakością energii. Jednak w ostatnim okresie rzeczywisty wpływ tej polityki na gospodarkę (ucieczka całych gałęzi przemysłu poza Unię Europejską), wzrost cen energii i związana z tym utrata konkurencyjności na rynku światowym oraz nieakceptowalne społecznie wzrosty cen energii dla odbiorców indywidualnych powodują coraz silniejszy opór społeczeństw i krajów Unii. Istnieją w związku z tym przesłanki, aby spodziewać się zmiany kierunku polityki klimatycznej.</p>
<p>RYZYKO KONIECZNOŚCI</p>	<p>Spółki w Grupie, będące przedsiębiorstwami energetycznymi zajmującymi się wytwarzaniem energii elektrycznej</p>

ZWIĘKSZENIA UDZIAŁU ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH I INNYCH TZW. „KOLORÓW”	<p>i sprzedające energię elektryczną odbiorcom końcowym, w tym JSW, zobowiązane są do posiadania w wolumenie produkcji ustawowego udziału energii tzw. kolorowej. JSW od 11 września 2013 roku, jako odbiorca przemysłowy (dla 80% zakupionej energii), jest zobowiązana do uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectw pochodzenia energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii (tzw. zielonych certyfikatów), natomiast dla 100% z wysokosprawnej kogeneracji (tzw. żółtych certyfikatów) i metanu kopalnianego (tzw. fioletowych certyfikatów) oraz z pozostałej kogeneracji (tzw. czerwonych certyfikatów) lub uiszczenia opłaty zastępczej. Istnieje ryzyko, że koszt pozyskania certyfikatu lub wysokość opłaty zastępczej będzie w kolejnych latach wzrastać. Ponadto, nieprzedstawienie Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki certyfikatów do umorzenia lub nieuiszczenie opłaty zastępczej powoduje nałożenie przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kary na przedsiębiorstwo, co w konsekwencji może mieć negatywny wpływ na działalność, sytuację finansową i wyniki działalności JSW i Grupy.</p>
GRUPA JEST CZŁONKIEM WSPÓLNOTOWEGO SYSTEMU HANDLU UPRAWNIENIAMI DO EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH	<p>Spółki Grupy: JSW KOKS oraz SEJ są uczestnikami wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w związku z emisją dwutlenku węgla. Ewentualna konieczność nabycia uprawnień na aukcji lub konieczność realizacji projektów mających na celu ograniczenie emisji może mieć, w trakcie sukcesywnego zużywania malejących w kolejnych latach darmowych przydziałów uprawnień do emisji, negatywny wpływ na sytuację finansową Grupy.</p>
GRUPA BĘDZIE ZMUSZONA DOSTOSOWAĆ SWOJĄ DZIAŁALNOŚĆ DO DYREKTYWY O EMISJACH PRZEMYSŁOWYCH	<p>Od 1 stycznia 2016 roku obowiązują zaostrzone standardy emisji do powietrza takich substancji jak NOx, SO2 i pyły zgodnie z Dyrektywą o Emisjach Przemysłowych (IED). W związku z tym, część instalacji SEJ została, w ramach tej Dyrektywy, zgłoszona do derogacji jako możliwość czasowego odstępstwa od tych wymagań. Do końca 2015 roku w SEJ został w całości zrealizowany przyjęty program dostosowania do nowych wymagań środowiskowych dla wszystkich tych urządzeń, które do derogacji nie zostały zgłoszone głównie w zakresie emisji pyłu i siarki. Dodatkowo w SEJ kontynuowana jest inwestycja budowy bloku fluidalnego 70 MWe w EC Zofiówka, której realizowanie pozwoli na zastąpienie urządzeń zgłoszonych do czasowej derogacji i tym samym nie spowoduje obniżenia czy zaprzestania produkcji w latach kolejnych.</p>

RYZYKA O CHARAKTERZE FINANSOWYM

RYZYKO WALUTOWE DOTYCZĄCE WAHANIA KURSU ZŁOTEGO W STOSUNKU DO EUR I USD	<p>Podstawowe produkty Grupy są zazwyczaj wyceniane w PLN, EUR, USD, a koszty działalności Grupy i ponoszone nakłady inwestycyjne są w zdecydowanej większości ponoszone w PLN. Ze względu na strukturę przychodów ze sprzedaży i kosztów Grupy, umocnienie PLN w stosunku do EUR i USD może prowadzić do spadku przychodów Grupy i w konsekwencji może doprowadzić do spadku wyniku operacyjnego.</p> <p>Wahania złotego wobec EUR lub USD mogą wpływać na działalność Grupy, jej sytuację finansową i wyniki działalności. Celem nadrzędnym polityki zarządzania ryzykiem walutowym Grupy jest ograniczenie do minimum ryzyka kursowego wynikającego z ekspozycji walutowej Grupy, które wynika z zagrożenia wysokości przyszłych przepływów pieniężnych oraz wyniku finansowego na skutek zmiany ceny instrumentu bazowego.</p> <p>Grupa jest narażona na znaczące ryzyko zmiany kursów walut związane z prowadzoną sprzedażą produktów na rynki krajowe i zagraniczne. W ramach eliminowania ryzyka kursowego Grupa w 2015 roku zawierała transakcje Fx Forward. Grupa dokonuje również w niewielkim stopniu zakupów materiałów, usług lub dóbr inwestycyjnych w walutach obcych, a także zakupów indeksowanych do walut obcych. Grupa posiada również finansowanie zewnętrzne w postaci obligacji denominowanych w USD. Sprzyja to w sposób naturalny ograniczeniu ryzyka zmiany kursów walut wynikającego z transakcji sprzedaży produktów.</p> <p>Potencjalny wpływ wzrostu oraz spadku kursu EUR/PLN i USD/PLN na zysk netto zaprezentowano w Nocie 36 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.</p>
RYZYKO STÓP PROCENTOWYCH	<p>Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim faktu, iż przepływy pieniężne mogą ulec zmianie w wyniku zmian rynkowych stóp procentowych. Grupa finansuje swoją działalność operacyjną i inwestycyjną częściowo z finansowania zewnętrznego oprocentowanego według zmiennych stóp procentowych i inwestuje wolne środki pieniężne w aktywa finansowe również w większości oprocentowane według zmiennych stóp procentowych. W związku z aktualnym poziomem zadłużenia Grupa jest narażona na ryzyko zmiany stóp procentowych w zakresie zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, w mniejszym stopniu Grupa narażona jest na zmiany stóp procentowych w zakresie lokat i środków pieniężnych oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego. W ramach zarządzania ryzykiem finansowym jedna ze spółek z Grupy w 2015 roku stosowała zabezpieczenie ryzyka stóp procentowych.</p>
RYZYKO W ZAKRESIE PŁYNNOŚCI I ZARZĄDZANIA KAPITAŁEM OBROTOWYM	<p>Ryzyko to dotyczy niedoboru środków pieniężnych lub braku dostępu do finansowania, prowadzące do przejściowej lub trwałej utraty zdolności do regulowania zobowiązań lub narzucające konieczność pozyskania finansowania na niekorzystnych warunkach.</p> <p>Obecna sytuacja płynnościowa Grupy jest bardzo trudna. W związku z generowanymi ujemnymi przepływami pieniężnymi, w tym ponoszeniem wysokich wydatków o charakterze inwestycyjnym, brakiem dostępnych dodatkowych</p>

	<p>źródeł finansowania o charakterze długoterminowym, ryzyko utraty płynności nadal jest bardzo wysokie i stanowi jeden z najistotniejszych czynników determinujących przyszłą sytuację finansową Grupy. Realizacja scenariusza utrzymującej się trudnej sytuacji rynkowej i potencjalna wymagalność części lub całości zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji, generuje podwyższone prawdopodobieństwo utraty zdolności do regulowania zobowiązań.</p> <p>W celu ograniczenia ryzyka utraty płynności oraz w związku z Umową programu emisji obligacji z dnia 30 lipca 2014 roku, JSW podjęła negocjacje z Obligatariuszami zmierzające do przeprowadzenia restrukturyzacji finansowej. W tym celu została zawarta Umowa o dalszej współpracy, która reguluje zobowiązania JSW i spółek z Grupy oraz zasady powstrzymania się przez Obligatariuszy od żądania wcześniejszego wykupu obligacji do czasu podpisania Umowy restrukturyzacyjnej.</p> <p>W celu minimalizowania ryzyka utraty płynności, Grupa podejmuje również działania z zakresu optymalizacji zarządzania zobowiązaniami, a także realizuje liczne inicjatywy oszczędnościowe i ograniczenia kosztowe. Ponadto Grupa podejmuje działania zmierzające do pozyskania dodatkowego finansowania.</p> <p>Proces zarządzania ryzykiem utraty płynności w Grupie zakłada między innymi efektywne monitorowanie i raportowanie pozycji płynnościowej umożliwiające podejmowanie działań prewencyjnych w sytuacji zagrożenia utraty płynności oraz utrzymywanie odpowiedniego (minimalnego) poziomu dostępnych środków na obsługę bieżących płatności. Ponadto w celu efektywniejszego zarządzania bieżącą płynnością finansową poszczególnych spółek w Grupie Kapitałowej JSW funkcjonuje system zarządzania środkami pieniężnymi - Cash pooling rzeczywisty.</p>
--	---

RYZYKA ZWIĄZANE Z OTOCZENIEM PRAWNYM

<p>RYZYKO WYSTĄPIENIA TRUDNOŚCI W ZAKRESIE OTRZYMYWANIA LUB WZNAWIANIA KONCESJI NA WYDOBYCIE WĘGLA I METANU, JAKO KOPALINY TOWARZYSZĄCEJ BĄDŹ WYSTĄPIENIA TRUDNOŚCI W ZAWIERANIU UMÓW UŻYTKOWANIA GÓRNICZEGO W WYMAGANYM TERMINIE</p>	<p>Główna działalność Grupy uzależniona jest od utrzymania w mocy posiadanych przez nią koncesji, przestrzegania przez nią warunków w nich zawartych oraz zdolności do zapewnienia sobie nowych. Udzielenie nowej lub przedłużenie ważności koncesji obowiązującej wymaga spełnienia pewnych wymogów określonych przepisami prawa. Organ koncesyjny może odmówić udzielenia koncesji lub jej przedłużenia, jeżeli zamierzona działalność narusza: wymogi ochrony środowiska, przeznaczenie nieruchomości lub sprzeciwia się interesowi publicznemu albo zagraża obronności i bezpieczeństwu państwa i jego obywateli. Grupa prowadzi uzgodnienia z organami samorządów terytorialnych w zakresie udostępnienia zasobów węgla znajdujących się w złożach sąsiadujących z kopalniami. Udzielenie koncesji na wydobywanie kopaliny odbywa się po uzgodnieniu z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta), a kryterium uzgodnienia jest nienaruszanie zamierzoną działalnością przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku sposobu korzystania z nieruchomości ustalonego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Warunkiem uzyskania nowych koncesji jest m. in. wprowadzenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów uwzględniających możliwość wydobywania węgla kamiennego. Bez udostępnienia nowych złóż żywotność kopalń może ulec znacznemu skróceniu. Jeżeli koncesje zostaną cofnięte lub odmówione zostanie przyznanie nowych bądź przedłużenie obowiązujących koncesji, Grupa może nie zdołać w pełni wykorzystać posiadanych zasobów i zidentyfikowanych złóż surowców mineralnych, co mogłoby wywrzeć istotny negatywny wpływ na wyniki i perspektywy jej działalności. Grupa prowadzi stałą współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego oraz społecznością lokalną w procesie uzyskiwania koncesji.</p>
<p>RYZYKO PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI W STOSUNKU DO WYROBISK GÓRNICZYCH LUB URZĄDZEŃ (OBIEKTÓW) ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W WYROBISKACH GÓRNICZYCH</p>	<p>Rozliczenia Grupy w zakresie podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych i urządzeń (obiektów) w nich się znajdujących są kwestionowane przez organy podatkowe, co zostało opisane w Punkcie 6.6 niniejszego sprawozdania. Negatywny wynik postępowań toczących się przed organami podatkowymi, jak również postępowań podatkowych, które mogą zostać wszczęte w stosunku do przyszłych okresów, może w przyszłości skutkować powstaniem po stronie Grupy obowiązku zapłaty zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę.</p> <p>Na skutek wydania prawomocnych wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego oddalających skargi kasacyjne Samorządowego Kolegium Odwoławczego wniesione na korzystne dla Grupy wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, potwierdzona została słuszność stanowiska Jednostki dominującej, iż wyrobisko górnicze nie stanowi budowli, zatem wartość tak rozumianego wyrobiska (koszty jego wydrążenia) nie może być zaliczana do podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości. Istnieje natomiast możliwość opodatkowania obiektów usytuowanych w wyrobiskach górniczych, jeżeli będą mogły zostać zakwalifikowane, jako budowle w rozumieniu Ustawy o podatkach i opłatach lokalnych ze stosowanymi odesłaniami do prawa budowlanego. W toku prowadzonych postępowań Grupa co do zasady, kwestionuje opodatkowanie obudowy górniczej kwalifikowanej przez Gminy jako budowla oraz wartości dla opodatkowania obiektów zlokalizowanych w wyrobiskach ustalonych na podstawie wycen rynkowych, pomimo przedłożenia przez Grupę wartości dla tych obiektów pochodzących z alokacji wartości początkowej wyrobisk.</p>

3. SYTUACJA FINANSOWA I MAJĄTKOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ

Tabela 15. Zestawienie podsumowujące podstawowe dane dotyczące Grupy w latach 2011-2015

Wyszczególnienie	Jedn.	2015	2014 ⁽¹⁾	2013	2012	2011	DYNAMIKA 2014=100
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ							
Suma bilansowa	mln zł	11 812,2	15 369,3	13 862,0	14 067,1	13 617,0	76,9
Aktywa trwałe	mln zł	10 324,7	13 085,9	10 300,0	9 792,0	8 873,6	78,9
Aktywa obrotowe	mln zł	1 487,5	2 283,4	3 562,0	4 275,1	4 743,4	65,1
Kapitał własny	mln zł	3 934,2	7 267,5	8 351,6	8 573,9	8 443,4	54,1
Zobowiązania	mln zł	7 878,0	8 101,8	5 510,4	5 493,2	5 173,6	97,2
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW							
Przychody ze sprzedaży	mln zł	6 934,9	6 814,9	7 632,2	8 821,0	9 376,8	101,8
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	mln zł	(50,2)	(4,7)	1 152,7	2 435,2	3 409,7	1 068,1
Zysk/(strata) operacyjny/a	mln zł	(3 896,0)	(774,8)	201,9	1 308,2	2 708,5	502,8
EBITDA	mln zł	(2 533,1)	528,5	1 403,4	2 374,8	3 552,8	(479,3)
Marża EBITDA	%	(36,5)	7,8	18,4	26,9	37,9	(467,9)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	mln zł	(4 045,3)	(882,2)	109,7	1 276,9	2 675,0	458,5
Zysk/(strata) netto	mln zł	(3 285,2)	(657,1)	82,2	988,1	2 086,0	500,0
Całkowite dochody razem	mln zł	(3 301,1)	(1 079,2)	84,4	798,5	2 105,5	305,9
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH							
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	mln zł	725,1	644,3	1 630,1	2 359,4	2 835,3	112,5
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	mln zł	(1 015,3)	(3 040,4)	(804,2)	(2 634,3)	(1 667,2)	33,4
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	mln zł	(80,0)	1 077,4	(280,5)	(821,5)	(436,9)	(7,4)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	mln zł	(370,2)	(1 318,7)	545,4	(1 096,4)	731,2	28,1
WSKAŹNIKI FINANSOWE⁽²⁾							
Dywidenda na akcję	zł/akcję	-	-	2,52	5,38	2,16	-
Płynność bieżąca		0,39	0,58	1,59	1,97	2,09	67,2
Płynność szybka		0,26	0,45	1,35	1,60	1,77	57,8
Rentowność netto sprzedaży	%	(47,4)	(9,6)	1,1	11,2	22,2	493,8
Rentowność majątku ogółem (ROA)	%	(27,8)	(4,3)	0,6	7,0	15,3	646,5
Rentowność kapitałów własnych (ROE)	%	(83,5)	(9,0)	1,0	11,5	24,7	927,8
Wskaźnik ogólnego zadłużenia		0,67	0,53	0,40	0,39	0,38	126,4
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych		2,0	1,11	0,66	0,64	0,61	180,2
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałami stałymi		0,49	0,81	1,06	1,13	1,20	60,5
DANE PRODUKCYJNE							
Produkcja węgla	mln ton	16,3	13,9	13,6	13,5	12,6	117,3
Produkcja węgla koksowego	mln ton	11,1	9,9	9,8	9,5	8,8	112,1
Produkcja węgla do celów energetycznych	mln ton	5,2	4,0	3,8	4,0	3,8	130,0
Gotówkowy koszt wydobycia węgla ⁽³⁾	zł/tonę	307,10	353,22	334,25	348,09	368,84	86,9
Gotówkowy koszt produkcji koksu ⁽³⁾	zł/tonę	144,66	151,85	148,01	151,77	138,46	95,3
POZOSTAŁE DANE							
Kurs akcji na koniec okresu	zł/akcję	10,65	16,25	53,13	92,40	84,10	65,5
Zatrudnienie na koniec okresu	os.	32 168	34 120	29 167	29 718	29 790	94,3
Przeciętne zatrudnienie w roku	os.	33 116	31 280	29 420	29 785	29 565	105,9
Inwestycje rzeczowe	mln zł	1 056,6	1 685,5	1 757,8	1 816,7	1 478,6	62,7
Amortyzacja	mln zł	1 362,9	1 303,3	1 201,5	1 066,6	844,3	104,6

⁽¹⁾ KWK Knurów-Szczygłowice od 1 sierpnia 2014 roku.

⁽²⁾ metodologia obliczeń wskaźników przedstawiona została w Punkcie 3.7. niniejszego sprawozdania.

3.1. SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Poniższe dane finansowe oraz wynikające z nich wskaźniki i dynamiki przedstawione zostały w oparciu o Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

Wykres 15. Struktura udziału aktywów trwałych i obrotowych w sumie bilansowej

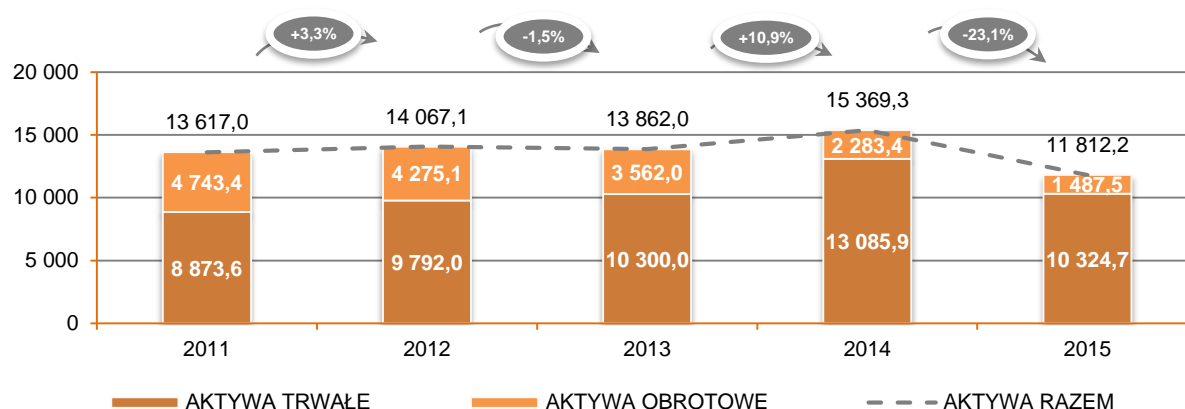

Tabela 16. Sytuacja majątkowa

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011	Dynamika 2014=100
AKTYWA						
AKTYWA TRWAŁE						
Rzeczowe aktywa trwałe	8 624,5	12 153,6	9 726,0	9 230,9	8 458,8	71,0
Wartości niematerialne	145,8	156,2	77,9	77,3	64,9	93,3
Nieruchomości inwestycyjne	23,0	23,6	22,5	23,1	-	97,5
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	1,4	1,7	12,9	10,8	9,1	82,4
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 219,2	436,9	173,5	184,2	101,6	279,1
Pozostałe długoterminowe aktywa	310,8	313,9	287,2	265,7	239,2	99,0
RAZEM AKTYWA TRWAŁE	10 324,7	13 085,9	10 300,0	9 792,0	8 873,6	78,9
AKTYWA OBROTOWE						
Zapasy	491,9	538,2	540,9	806,1	739,7	91,4
Należności handlowe oraz pozostałe należności	634,6	1 008,2	937,8	1 020,4	1 363,2	62,9
Nadpłacony podatek dochodowy	4,7	2,5	32,4	4,2	22,0	188,0
Pochodne instrumenty finansowe	2,8	2,9	3,2	3,9	4,0	96,6
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	-	10,9	-	-	-	-
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	3,1	0,2	10,8	948,9	24,6	1 550,0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	350,4	720,5	2 036,9	1 490,7	2 589,0	48,6
	1 487,5	2 283,4	3 562,0	4 274,2	4 742,5	65,1
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	-	-	0,9	0,9	-
RAZEM AKTYWA OBROTOWE	1 487,5	2 283,4	3 562,0	4 275,1	4 743,4	65,1
RAZEM AKTYWA	11 812,2	15 369,3	13 862,0	14 067,1	13 617,0	76,9

Czynniki zmian aktywów trwałych (spadek o 2 761,2 mln zł)

Największą pozycję aktywów trwałych na 31 grudnia 2015 roku stanowią rzeczowe aktywa trwałe (83,5%). Ich wartość w 2015 roku obniżyła się o 3 529,1 mln zł tj. o 29,0%, co jest konsekwencją znacznego ograniczenia programu inwestycyjnego w Grupie Kapitałowej w związku z trudną sytuacją finansową (w 2015 roku Grupa poniosła nakłady na inwestycje rzeczowe w wysokości 1 056,6 mln zł, tj. o 37,3% mniej niż w tym samym okresie 2014 roku) oraz ujęcia w 2015 roku przez spółki Grupy odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wyniki testów przeprowadzonych przez spółki Grupy wskazują na utratę bilansowej wartości aktywów trwałych w segmencie Węgiel oraz Koks w wysokości ok. 3,2 mld zł (odpowiednio 2,5 i 0,7 mld zł).

W 2015 roku Grupa ujęła w księgach następujące istotne zdarzenia mające wpływ na wartość aktywów trwałych:

- *Odpis z tytułu utraty wartości aktywów trwałych zakładów Jednostki dominującej oraz JSW KOKS*

Biorąc pod uwagę funkcjonowanie Grupy w warunkach trudnej sytuacji rynkowej, ograniczone zasoby finansowe, spadające ceny węgla i koks, stwierdzono konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości dla zakładów produkujących węgiel oraz koksowni Grupy. Grupa dokonuje testów poszczególnych ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne ustalając ich wartość odzyskiwalną (wartość użytkową), a następnie porównuje z wartością księgową danego ośrodka.

Dla celów przeprowadzonych testów wartość odzyskiwalna została ustalona w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych generowanych przez poszczególne aktywa, w której wzięto pod uwagę m. in. aktualne ścieżki rynkowych prognoz cenowych, prognozy wolumenów produkcji, aktualne informacje o zasobności złóż, zweryfikowane nakłady inwestycyjne, dostępne źródła finansowania oraz realizowane działania efektywnościowe.

Przeprowadzone testy wskazały na zasadność ujęcia przez Jednostkę dominującą:

- na dzień 30 czerwca 2015 roku odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w wysokości 211,2 mln zł,
- na dzień 31 grudnia 2015 roku odpisu aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w wysokość 2 322,4 mln zł.

Łączny odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości aktywów trwałych zakładów JSW, ujęty w 2015 roku wynosi 2 533,6 mln zł.

Jednocześnie, na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa ujęła odpis z tytułu utraty wartości jednostek wytwórczych segmentu koksowego (JSW KOKS). Wartość odzyskiwalna analizowanych aktywów JSW KOKS została ustalona w oparciu o oszacowanie ich wartości użytkowej, metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych netto na podstawie projekcji finansowych na lata 2016-2019. Przeprowadzone testy wykazały zasadność ujęcia odpisów z tytułu utraty wartości w wysokości 689,8 mln zł.

Istotny wpływ na zakres prowadzonej przez JSW działalności będzie miał Program restrukturyzacji i postanowienia Umowy restrukturyzacyjnej, która zgodnie z zapisami Umowy o dalszej współpracy powinna zostać zawarta do 30 czerwca 2016 roku (włącznie).

Analiza przesłanek oraz szczegółowe założenia, przy jakich dokonano wyliczeń dla testów z tytułu trwałej utraty wartości przedstawione zostały w Nocie 3.1. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

- *Weryfikacja okresu użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych*

Mając na uwadze stale pogarszające się warunki rynkowe prowadzenia działalności wydobywczej, ograniczoność zasobów finansowych oraz dalszy spadek cen węgla energetycznego, a także przyjęty okres prowadzenia eksploatacji w KWK Krupiński jako samodzielnej kopalni do końca 2021 roku, kierując się zasadą ostrożnego podejścia, dokonano weryfikacji i skrócenia okresu użytkowania wszystkich składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych KWK Krupiński. Skutkiem zmiany szacunku okresu użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych KWK Krupiński jest wzrost amortyzacji o 58,7 mln zł w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku.

Przeprowadzona przez Grupę weryfikacja stawek amortyzacyjnych oraz zmiana szacunku okresu użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych spowodowała wzrost amortyzacji w 2015 roku względem roku poprzedniego o 18,3 mln zł.

- *Spadek majątku na skutek jego zużycia*

Poziom amortyzacji powoduje deprecjację majątku spółek Grupy, który nie jest odtwarzany poprzez zbyt niskie nakłady inwestycyjne - amortyzacja w 2015 roku była na poziomie 1 362,9 mln zł, a nakłady 1 056,6 mln zł (spadek wartości majątku o 306,3 mln zł).

Poza ww. zdarzeniami, na dzień 31 grudnia 2015 roku zanotowano wyższe o 782,3 mln zł tj. o 179,1% aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, na co znaczny wpływ miała wysokość ujętych odpisów z tytułu utraty wartości.

Czynniki zmian aktywów obrotowych (spadek o 795,9 mln zł)

Według stanu na 31 grudnia 2015 roku najwyższą pozycję w aktywach obrotowych stanowiły należności handlowe oraz pozostałe należności (42,7%). W porównaniu do końca 2014 roku poziom należności handlowych oraz pozostałych należności znacząco obniżył się (o 373,6 mln zł), w tym głównie należności handlowe o 231,4 mln zł oraz inne należności - należności od gmin z tytułu spornego podatku od nieruchomości od podziemnych wyrobisk górniczych o 79,4 mln zł.

Ponadto, na dzień kończący okres sprawozdawczy w stosunku do 31 grudnia 2014 roku w aktywach obrotowych znacznemu obniżeniu uległ również stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o 370,1 mln zł, tj. o 51,4%, co jest związane z realizacją niezbędnych nakładów w ramach programu inwestycyjnego w Grupie oraz negatywną sytuacją na rynkach surowcowych mającą przełożenie na sytuację finansową Grupy.

W 2015 roku odnotowano również niższy o 46,3 mln zł tj. o 8,6% poziom zapasów (w tym stan wyrobów gotowych obniżył się o 31,2 mln zł). Wykazany w sprawozdaniu finansowym zapas wyrobów gotowych obejmuje m. in. zapas 195,6 tys. ton o wartości 30,4 mln zł węgla sprzedanego zgodnie z postanowieniami przepisów prawa, a przechowywanego przez JSW na swoim terenie na dzień 31 grudnia 2015 roku, który nie mógł zostać zakwalifikowany do sprzedaży ze względu na postanowienia MSR 18 „Przychody”.

Wykres 16. Struktura udziału kapitału własnego i zobowiązań w sumie bilansowej

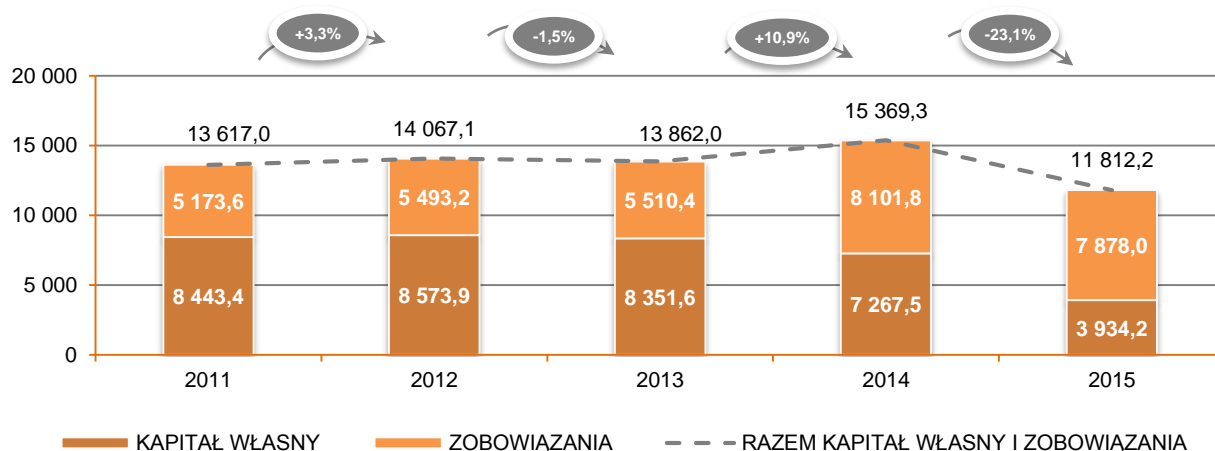

Tabela 17. Źródła pokrycia majątku

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011	Dynamika 2014=100
KAPITAŁ WŁASNY						
KAPITAŁ WŁASNY PRZYPADAJĄCY NA AKCJONARIUSZY JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ						
Kapitał podstawowy	1 251,9	1 251,9	1 251,9	1 251,9	1 260,9	100,0
Nadwyżka wartości emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną	905,0	905,0	905,0	905,0	905,0	100,0
Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	(86,7)	(56,8)	-	-	-	152,6
Zyski zatrzymane	1 764,9	5 012,2	6 028,1	6 245,6	6 070,4	35,2
	3 835,1	7 112,3	8 185,0	8 402,5	8 236,3	53,9
UDZIAŁY NIEKONTROLUJĄCE	99,1	155,2	166,6	171,4	207,1	63,9
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY	3 934,2	7 267,5	8 351,6	8 573,9	8 443,4	54,1

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011	Dynamika 2014=100
ZOBOWIĄZANIA						
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE						
Kredyty i pożyczki	81,9	105,3	184,8	189,9	241,2	77,8
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	102,6	36,9	-	-	-	278,0
Pochodne instrumenty finansowe	0,9	0,3	-	-	-	300,0
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	42,1	42,1	47,2	47,4	-	100,0
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	695,9	2 803,9	2 078,8	2 084,7	1 774,3	24,8
Rezerwy	2 659,2	700,2	488,7	502,9	436,6	379,8
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	251,9	298,6	223,1	211,2	208,0	84,4
RAZEM ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	3 834,5	3 987,3	3 022,6	3 036,1	2 660,1	96,2
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE						
Kredyty i pożyczki	95,3	100,5	81,0	75,7	187,6	94,8
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 339,3	1 272,2	51,3	-	-	105,3
Pochodne instrumenty finansowe	1,9	15,0	-	0,3	0,1	12,7
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	4,2	1,7	3,5	40,4	3,6	247,1
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	178,4	306,6	288,3	269,7	239,7	58,2
Rezerwy	206,7	208,4	251,1	286,7	246,4	99,2
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	2 217,7	2 210,1	1 812,6	1 784,3	1 836,1	100,3
RAZEM ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	4 043,5	4 114,5	2 487,8	2 457,1	2 513,5	98,3
RAZEM ZOBOWIĄZANIA	7 878,0	8 101,8	5 510,4	5 493,2	5 173,6	97,2
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA	11 812,2	15 369,3	13 862,0	14 067,1	13 617,0	76,9

Czynniki zmian kapitału własnego (spadek o 3 333,3 mln zł)

Obniżenie kapitału własnego ogółem o 45,9% związane jest przede wszystkim ze spadkiem zysków zatrzymanych o 3 247,3 mln zł w stosunku do stanu na 31 grudnia 2014 roku, czego bezpośrednim powodem jest poniesiona strata netto za ten okres. Ponadto, według stanu na 31 grudnia 2015 roku Grupa ujęła w sprawozdaniu z sytuacji finansowej kapitał z wyceny instrumentów finansowych w wysokości (86,7) mln zł stanowiący skumulowaną część zysków i strat wynikających ze zmian wartości godziwej instrumentów zabezpieczających (31 grudnia 2014 roku: (56,8) mln zł).

Czynniki zmian zobowiązań (spadek o 223,8 mln zł)

Na dzień kończący okres sprawozdawczy zobowiązania stanowiły 66,7% kapitałów i zobowiązań ogółem. Zobowiązania długoterminowe obniżyły się o 152,8 mln zł, zaś zobowiązania krótkoterminowe spadły o kwotę 71,0 mln zł.

Główne czynniki zmian zobowiązań w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem dotyczyły następujących zdarzeń:

- *Rozwiązanie rezerwy na węgiel deputatowy dla emerytów i rencistów*
Zarząd Jednostki dominującej kierując się koniecznością wprowadzenia niezbędnych oszczędności w związku z bardzo trudną sytuacją finansowo-ekonomiczną, uchwałami z dnia 30 września 2014 roku i 14 września 2015 roku odstąpił od wypłaty deputatu węglowego dla emerytów i rencistów. Zgodnie z powyższym, nastąpiły przesłanki do rozwiązania rezerwy na świadczenia pracownicze z tytułu węgla deputatowego w kwocie 1 950,9 mln zł (w tym: rezerwa długoterminowa w wysokości 1 835,1 mln zł i rezerwa krótkoterminowa w wysokości 115,8 mln zł). Powyższe podejście znajduje potwierdzenie w sporządzonej opinii prawnej oraz wyroku Sądu Najwyższego z 22 lipca 2015 roku sygn.akt I BP 9/14.
Równocześnie, pomimo posiadania zarówno pozytywnych opinii prawnych co do braku możliwości dochodzenia roszczeń przez byłych pracowników jak i korzystnych wyroków sądowych w podobnych sprawach, zdając sobie sprawę z ryzyka wytoczenia JSW wielu spraw sądowych, Zarząd podjął uchwałę o utworzeniu rezerwy w tej samej wysokości (tj. 1 950,9 mln zł) z tytułu potencjalnych sporów sądowych związanych z wypłatą tego świadczenia.

Zdaniem Jednostki dominującej powyższe działanie jest dopuszczalne na gruncie postanowień MSR 19, ponieważ sformalizowane zasady funkcjonowania programu określonych świadczeń mogą pozwalać jednostce na zaprzestanie realizowania obowiązku z tytułu programu. JSW stoi na stanowisku legalności wypowiedzenia tego świadczenia.

Jednocześnie, Jednostka dominująca w IV kwartale 2015 roku zleciła wykonanie wyceny aktuarialnej rezerwy na sprawy sądowe z tytułu sporów w zakresie węgla deputatowego emerytów i rencistów na dzień 31 grudnia 2015 roku (według zasad analogicznych jak dotychczas) w celu ustalenia wysokości potencjalnego długoterminowego rozszczenia spornego - poziomu rezerwy długoterminowej na sprawy sądowe z tego tytułu. Na podstawie raportu z wyceny aktuarialnej, JSW dokonała na dzień kończący okres sprawozdawczy rozwiązania rezerwy na spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów w wysokości 61,9 mln zł. Wartość rezerwy na potencjalne spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 1 888,9 mln zł. JSW przewiduje, że dokona rozwiązania rezerwy po ukształtowaniu się pozytywnej linii orzecznictwa sądowego w tym zakresie. W opinii Zarządu, świadczenia te, jak wiele innych, w obliczu pogarszającej się sytuacji w trosce o zabezpieczenie miejsc pracy i wynagrodzenia dla prawie 25 tysięcy pracowników można było skutecznie wypowiedzieć.

Po dniu kończącym okres sprawozdawczy, tj. 13 kwietnia 2016 roku Sąd Rejonowy w Pszczynie wydał cztery wyroki, którymi oddalił łącznie 19 powództw emerytów o wypłatę deputatu węglowego. Wyrok jest nieprawomocny, emerytom służy prawo wniesienia apelacji do Sądu Okręgowego (szerzej w Punkcie 6.6. niniejszego sprawozdania).

■ *Rozwiązanie rezerwy na ZFŚS dla emerytów i rencistów*

Zawarte w dniu 28 lipca 2015 roku Porozumienie Zarządu JSW z Reprezentatywnymi Związkami Zawodowymi zniósł dotychczasowy obowiązek (istniejący na mocy podpisanych ze stroną społeczną Regulaminów) przekazywania odpisu na emerytów i rencistów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (szerzej w Punkcie 2.1. niniejszego sprawozdania). Podpisanie porozumienia, a w konsekwencji ustanie obowiązku przekazywania odpisu na ZFŚS spowodowało, że ustały przyczyny utrzymywania tej rezerwy. W związku z powyższym Zarząd JSW podjął decyzję o rozwiązaniu rezerwy w wysokości 207,9 mln zł. Rozwiązanie rezerwy jest zdarzeniem jednorazowym bez wpływu na przepływy finansowe Grupy.

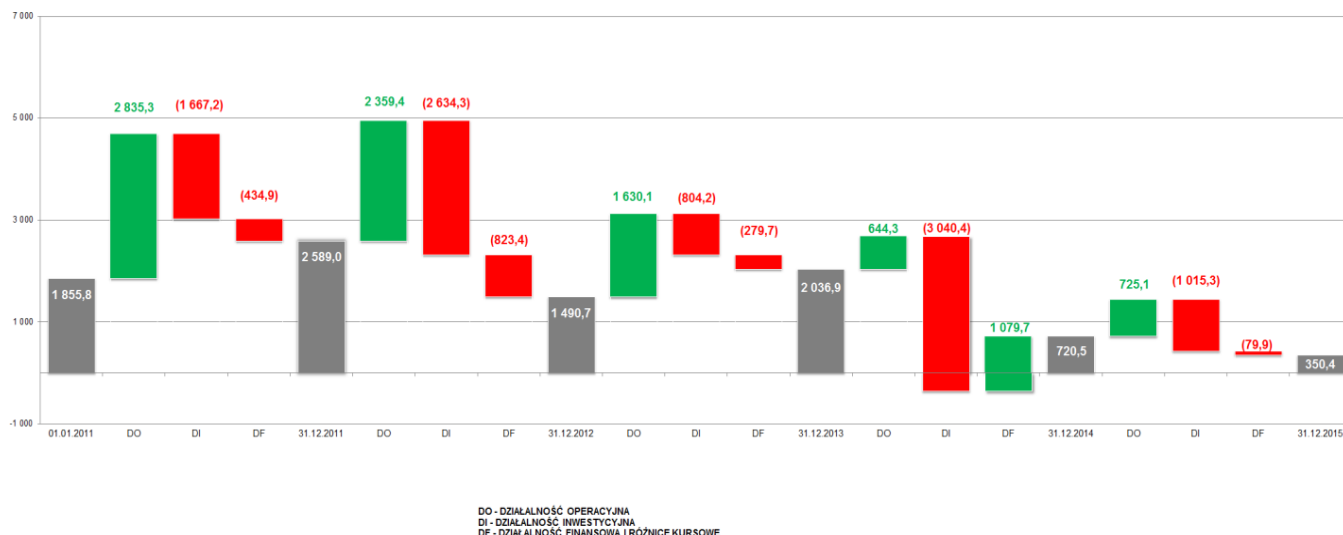
3.2. CHARAKTERYSTYKA STRUKTURY AKTYWÓW I PASYWÓW Z PUNKTU WIDZENIA PŁYNNOŚCI GRUPY

Obecną, trudną sytuację płynnościową Grupy determinują głównie generowana strata netto i w konsekwencji generowany poziom przepływów z działalności operacyjnej w kwocie nie wystarczającej na pokrycie wydatków o charakterze inwestycyjnym, a także finansowanie aktywów kapitałem o charakterze krótkoterminowym, w tym z tytułu emisji obligacji. Prócz warunków rynkowych determinujących poziom generowanych przychodów, najistotniejszym zagrożeniem dla utrzymania płynności, w związku z koncentracją kwot, jest potencjalna wymagalność części lub całości zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji.

W celu ograniczenia realizacji negatywnego scenariusza utraty płynności, Jednostka dominująca prowadzi m. in. intensywne negocjacje z Obligatariuszami i instytucjami finansującymi Grupę, zmierzające do przeprowadzenia restrukturyzacji finansowej zadłużenia JSW i Grupy. W tym celu podpisana została Umowa o dalszej współpracy wraz z dokumentacją towarzyszącą regulująca m. in. zobowiązania JSW i spółek zależnych wobec instytucji finansowych oraz zasady wstrzymania się przez każdego z Obligatariuszy z wykonaniem przysługującego mu prawa do żądania wcześniejszego wykupu Obligacji, do czasu podpisania przez strony Umowy restrukturyzacyjnej. Nałożone zobowiązania umowne w dużej mierze odzwierciedlają konieczne do podjęcia przez JSW działania zmierzające do utrzymania płynności finansowej. Wykonanie zobowiązań wynikających z podpisanej umowy oraz sytuacja płynnościowa podlega stałemu monitorowaniu przez instytucje finansowe. W przypadku niepowodzenia prowadzonych negocjacji, w tym niepodpisania w wyznaczonym terminie Umowy restrukturyzacyjnej i w następstwie, skorzystania przez Obligatariuszy z uprawnienia do żądania wcześniejszego wykupu posiadanych przez nich obligacji, Jednostka dominująca utraci zdolność do regulowania zobowiązań.

Na dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa posiadała 21,1 tys. zł zobowiązań przeterminowanych. W związku z pogarszającą się sytuacją finansową Grupy wielkość zobowiązań przeterminowanych zwiększa się. Na dzień 31 marca 2016 roku (dane niebadane) zobowiązania przeterminowane wynoszą 163,3 mln zł, z czego 76% jest przeterminowane do 10 dni, 21% od 10 do 20 dni, a 3% powyżej 20 dni. Około 89% zobowiązań przeterminowanych na dzień 31 marca 2016 roku stanowią zobowiązania handlowe, 10% stanowią zobowiązania inwestycyjne oraz 1% zobowiązania pozostałe.

Wykres 17. Przepływy środków pieniężnych (mln zł)

* Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień kończący poszczególne okresy sprawozdawcze bez cash pooling.

Tabela 18. Przepływy pieniężne netto w latach 2011-2015

Wyszczególnienie	2015	2014	2013	2012	2011	Dynamika 2014=100
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	725,1	644,3	1 630,1	2 359,4	2 835,3	112,5
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 015,3)	(3 040,4)	(804,2)	(2 634,3)	(1 667,2)	33,4
<i>w tym zakup KWK Knurów-Szczygłowice</i>	-	(1 490,0)	-	-	-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(80,0)	1 077,4	(280,5)	(821,5)	(436,9)	(7,4)
<i>w tym emisja dłużnych papierów wartościowych</i>	116,7	1 249,2	51,0	-	-	9,3
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(370,2)	(1 318,7)	545,4	(1 096,4)	731,2	28,1

Środki pieniężne z działalności operacyjnej

Wygenerowane przez Grupę w 2015 roku dodatnie przepływy pieniężne z działalności operacyjnej w wysokości 725,1 mln zł (głównie za sprawą amortyzacji w wysokości 1 362,9 mln zł) nie pokryły wydatków inwestycyjnych poniesionych na nabycie rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 1 037,0 mln zł. Negatywny wpływ na stan gotówki z działalności operacyjnej ma głównie poniesiona strata przed opodatkowaniem w wysokości (4 045,3) mln zł. Wpływ pozostałych czynników na przepływy pieniężne z działalności operacyjnej przedstawiony został w Nocie 34. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

Środki pieniężne z działalności inwestycyjnej

Wartość środków pieniężnych wykorzystanych w działalności inwestycyjnej w 2015 roku wyniosła 1 015,3 mln zł i w porównaniu do roku 2014 poziom ten był niższy o 535,1 mln zł (po wyeliminowaniu kwoty 1 490,0 mln zł przeznaczonej na zakup KWK Knurów-Szczygłowice). Niższy poziom związany był z ujęciem niższych wydatków na nabycie rzeczowych aktywów trwałych o 517,3 mln zł, który był wynikiem ograniczenia realizowanego programu inwestycyjnego wobec trudnej sytuacji finansowej i konieczności ochrony płynności Grupy.

Środki pieniężne z działalności finansowej

Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej w 2015 roku wyniosły (80,0) mln zł wobec 1 077,4 mln zł przepływów pieniężnych w 2014 roku. Różnica jest wynikiem głównie ujęcia w 2014 roku emisji dłużnych papierów wartościowych w wysokości 1 249,2 mln zł wobec 116,7 mln zł w 2015 roku.

W efekcie wyżej opisanych zdarzeń, stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na 31 grudnia 2015 roku wyniósł 350,4 mln zł i był niższy o 370,1 mln zł niż na 31 grudnia 2014 roku. Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wyniosła (370,2) mln zł.

ZARZĄDZANIE ZASOBAMI FINANSOWYMI

Grupa zarządza zasobami finansowymi zarówno na poziomie poszczególnych spółek jak i na poziomie skonsolidowanym. Proces zarządzania systematyzuje Polityka zarządzania płynnością Grupy Kapitałowej JSW wraz z procedurą, której podstawowym zadaniem jest efektywne monitorowanie i raportowanie pozycji płynnościowej umożliwiającej podejmowanie działań w sytuacji zagrożenia utraty płynności. Spółki z Grupy regularnie prognozują i monitorują płynność na podstawie przewidywanych przepływów pieniężnych

W związku z aktualną trudną sytuacją płynnościową i koniecznością zapewnienia sprawnej obsługi operacyjnej związanej z regulowaniem bieżących płatności, środki pieniężne głównie utrzymywane są na rachunkach biorących udział w strukturze CPR.

Usługa Cash Pooling Rzeczywisty („CPR”) jest obecnie najistotniejszym elementem wspomagającym efektywne zarządzanie zasobami finansowymi (wdrożona w 2013 roku). Podstawą prawną transferów pieniężnych pomiędzy spółkami w Grupie jest instytucja konwersji długu, skutkująca wstąpieniem w miejsce zaspokojonego wierzyciela (na podstawie art. 518 § 1 pkt 3) Kodeksu cywilnego. Celem usługi jest przede wszystkim poprawa płynności finansowej spółek z Grupy oraz optymalizacja ich przychodów i kosztów finansowych. Oprocentowanie nadwyżek finansowych w ramach CPR oparte jest na zmiennej stopie WIBOR 1M. W strukturze CPR, Jednostka dominująca pełni rolę Agent (koordynatora), tj. reprezentuje Grupę w relacjach z bankiem, koordynuje warunki udostępniania usługi dla spółek z Grupy. Równolegle JSW występuje jako Uczestnik systemu CPR, ma dostęp do dodatkowych, krótkoterminowych źródeł finansowania bieżącej działalności (występowanie w charakterze Uczestnika ujemnego) poprzez możliwość wykorzystania wolnych środków finansowych zgromadzonych w ramach Grupy.

3.3. ISTOTNE POZYCJE POZABILANSOWE

Pozycje warunkowe zostały przedstawione w Nocie 37. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku. Poniżej przedstawiony został stopień realizacji pozycji warunkowych dotyczących zobowiązań inwestycyjnych, gwarancje zatrudnienia i zobowiązania warunkowe związane z nabyciem KWK Knurów-Szczygłowie.

Umowa nabycia przez JSW akcji PGWiR

Na podstawie zawartej w dniu 7 grudnia 2010 roku umowy pomiędzy Skarbem Państwa a JSW dotyczącej sprzedaży 90,59% akcji spółki PGWiR, JSW zobowiązała się, że w okresie nie dłuższym niż 5 lat od dnia zawarcia umowy spowoduje nabycie przez spółkę PGWiR rzeczowych aktywów trwałych o łącznej wartości z dnia nabycia nie mniejszej niż 20,0 mln zł oraz wniesie w postaci aportu rzeczowe aktywa trwale użytkowane przez PGWiR na dzień zawarcia wyżej wymienionej umowy, na mocy umów dzierżawy zawartych z JSW jako wydzierżawiającym, na kwotę nie mniejszą niż 12,0 mln zł. Na dzień 30 czerwca 2015 roku spełnione zostały wszystkie wyżej wymienione zobowiązania inwestycyjne, jak również inne zobowiązania wynikające z umowy. W dniu 11 września 2015 roku JSW sporządziła sprawozdanie z realizacji zobowiązań inwestycyjnych oraz innych zobowiązań, o których mowa w umowie z dnia 7 grudnia 2010 roku. Sprawozdanie to zostało poddane badaniu przez biegłego rewidenta. Z przeprowadzonego badania biegły rewident sporządził raport i opinię, w której to stwierdził, że zadanie inwestycyjne i inne zobowiązania określone w umowie zostały wykonane zgodnie z jej zapisami. Sprawozdanie to wraz z opinią biegłego rewidenta zostało przekazane pismem z dnia 28 września 2015 roku do Ministerstwa Skarbu Państwa.

Umowa nabycia przez SEJ akcji PEC

W dniu 29 września 2011 roku Minister Skarbu Państwa podpisał z SEJ umowę sprzedaży 85% akcji spółki PEC. Na podstawie zawartej umowy SEJ zobowiązała się bezwarunkowo spowodować i zapewnić nabycie przez PEC w terminie do 31 grudnia 2014 roku składników rzeczowych aktywów trwałych na łączną kwotę 71,7 mln zł. Zgodnie z zawartą umową gwarancji korporacyjnych JSW zobowiązała się do zapewnienia SEJ środków finansowych na sfinansowanie wydatków wynikających z nabycia PEC. W dniu 30 grudnia 2013 roku SEJ zawarła ze Skarbem Państwa aneks do ww. umowy, zmieniający sposób rozliczania inwestycji gwarantowanych w PEC z przedmiotowo-kwotowego na wyłącznie kwotowy. W całym okresie sprawozdawczym spółka PEC przyjęła na stan rzeczowych aktywów trwałych środki trwałe w wysokości 72,3 mln zł. Nakłady na nabycie przez PEC rzeczowych aktywów trwałych, poniesione w całym okresie sprawozdawczym w kwocie 72,3 mln zł, spełniają warunki do uznania ich za zgodne z postanowieniami Umowy. W poszczególnych latach nakłady te wynosiły: w 2012 roku 4,5 mln zł, w 2013 roku 31,3 mln zł, w 2014

roku 36,5 mln zł. Złożone przez SEJ Sprawozdanie z wykonania inwestycji w PEC w rzeczowe aktywa trwałe w okresie rozliczeniowym od 20 grudnia 2011 roku do 31 grudnia 2014 roku zostało zaakceptowane przez Ministerstwo Skarbu Państwa. Spółka SEJ w dniu 8 lipca 2015 roku otrzymała informację z Ministerstwa Skarbu Państwa, iż wszystkie zobowiązania spółki wynikające z zawartej umowy prywatyzacyjnej zostały zrealizowane zgodnie z jej zapisami.

Umowa nabycia przez JSW akcji WZK Victoria

W dniu 5 października 2011 roku pomiędzy JSW a Skarbem Państwa została zawarta umowa sprzedaży 399 500 akcji stanowiących 85% udziału w kapitale zakładowym spółki WZK Victoria za kwotę 413,9 mln zł. W wyniku zawarcia powyższej umowy powstało zobowiązanie inwestycyjne, zgodnie z którym Kupujący (JSW) zobowiązał się spowodować, że w okresie 60 miesięcy od dnia Zamknięcia Transakcji (19 grudnia 2011 roku) WZK Victoria zrealizuje inwestycje w kwocie co najmniej 220,0 mln zł. JSW przyjęła na siebie również inne zobowiązania dotyczące kontynuowania działalności prowadzonej przez WZK Victoria, ograniczeń w zbywaniu akcji, zapewnienia udziału przedstawiciela Sprzedającego w Radzie Nadzorczej spółki oraz przedstawiania Sprzedającemu sprawozdawczości z realizacji przyjętych zobowiązań. Na dzień 31 grudnia 2015 roku zrealizowano inwestycje na kwotę 104,5 mln zł, która stanowi 47,5% wyżej wymienionej całkowitej kwoty zobowiązań inwestycyjnych. Celem zabezpieczenia podjętych zobowiązań JSW złożyła Oświadczenie o poddaniu się egzekucji do wysokości nieprzekraczającej kwoty 300,0 mln zł. Pozostałe zobowiązania spełniono w 100%. JSW podjęła rozmowy z Ministerstwem Skarbu Państwa w zakresie zmian swoich zobowiązań inwestycyjnych. Na moment zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie otrzymano w tej sprawie odpowiedzi.

Gwarancje zatrudnienia

W wyniku prowadzonych ze stroną społeczną rozmów w ramach Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego dotyczących m. in. gwarancji zatrudnienia oraz kwestii związanych z przeprowadzeniem Oferty publicznej, w dniu 5 maja 2011 roku Zarząd JSW podpisał, a działające w JSW organizacje związkowe parafowały porozumienie zbiorowe z Zarządem („Porozumienie”). W ramach Porozumienia strony ustaliły m. in., że co do zasady, okres gwarancji zatrudnienia dla pracowników JSW wynosi 10 lat od dnia upublicznienia akcji Jednostki dominującej. W przypadku niedotrzymania przez JSW gwarancji zatrudnienia, będzie ona zobowiązana do wypłaty odszkodowania w wysokości równej iloczynowi przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w JSW w roku poprzedzającym rozwiązanie stosunku pracy i liczby miesięcy, które pozostają do upływu okresu gwarancji zatrudnienia (w przypadku pracowników administracyjnych nie więcej niż sześćdziesięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia w roku poprzedzającym). Postanowienia dotyczące gwarancji zatrudnienia weszły w życie w dniu upublicznienia akcji JSW na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Ponadto, w dniu 18 maja 2011 roku KK Zabrze i Jednostka dominująca zawarły ze związkami zawodowymi działającymi w KK Zabrze porozumienie dotyczące pakietu gwarancji socjalnych dla pracowników KK Zabrze, którego treść w zakresie gwarancji zatrudnienia jest analogiczna do treści uzgodnionego w JSW Porozumienia. Jednostka dominująca wystąpiła w charakterze gwaranta zobowiązań KK Zabrze.

W dniu 6 września 2011 roku JSW zawarła ze związkami zawodowymi działającymi w WZK Victoria porozumienie dotyczące pakietu socjalnego dla pracowników WZK Victoria, zawierającego m. in. gwarancje utrzymania zatrudnienia w spółce przez okres 7 lat licząc od daty wejścia w życie umowy nabycia akcji WZK Victoria.

Zobowiązania warunkowe związane z nabyciem KWK Knurów-Szczygłowice

Odpowiedzialność solidarna i subsydiarna za zobowiązania

W związku z zawarciem w 2014 roku umowy nabycia od Kompanii Węglowej S.A. („KW S.A.”) zorganizowanej części przedsiębiorstwa w postaci zakładu górniczego KWK Knurów-Szczygłowice („ZORG”), JSW odpowiada solidarnie i subsydiarnie za zobowiązania Kompanii Węglowej S.A. wynikające lub związane z prowadzeniem ZORG powstałe do dnia nabycia (włącznie):

- wobec kontrahentów realizujących dostawy i świadczących usługi na rzecz KWK Knurów-Szczygłowice. Wartość tych zobowiązań na dzień nabycia ZORG wynosiła 184,2 mln zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 1,3 mln zł,
- z tytułu podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych, ograniczone do kwot wykazanych w zaświadczeniach o wysokości zaległości zbywającego. Wartość tych zobowiązań wynosiła 108,6 mln zł.

W związku z dokonaną transakcją nabycia KWK Knurów-Szczygłowice od KW S.A., istnieją również teoretycznie przesłanki potencjalnej odpowiedzialności subsydiarnej JSW za długi KW S.A. ujawnione w zaświadczeniu o wysokości zaległości z tytułu składek zbywającego wobec ZUS. W uzyskanym zaświadczeniu, ZUS wykazał, że na dzień 2 lipca 2014 roku tj. dzień wydania zaświadczenia, KW S.A. nie posiadała wobec niego zaległości. Równocześnie ZUS w pkt. 5 zaświadczenia ujawnił zobowiązanie KW S.A. z tytułu postępowania ratalnego na mocy Ustawy z dnia 7 września 2007 roku o funkcjonowaniu górnictwa węgla

kamiennego w latach 2008-2015 w wysokości 252,5 mln zł. Zgodnie z posiadanymi opiniami prawnymi takie ujawnienie w zaświadczeniu (w przeważających wyrokach sądów) należy traktować jako zaległość, jednakże wyłącznie w zakresie składek na ubezpieczenie w części finansowanej przez płatnika. JSW uzyskała ze strony ZUS potwierdzenie, że składki i odsetki naliczone na dzień wejścia w życie ustawy w tym zakresie wynoszą 94,9 mln zł. W związku z powyższym, celem maksymalnego wyeliminowania ryzyka poniesienia strat finansowych na skutek zmaterializowania się odpowiedzialności subsydiarnej, JSW uzależniła zapłatę ostatniej raty ceny nabycia od ustanowienia zabezpieczenia w formie zastawu rejestrowego na posiadanym przez KW S.A. finansowym majątku trwałym w postaci 100% udziałów spółki Nadwiślańska Agencja Turystyczna Sp. z o.o. z siedzibą w Tychach. Zastaw ten, postanowieniem Sądu Rejonowego w Katowicach, Wydział IX Gospodarczy – Rejestr Zastawów, został zarejestrowany na rzecz JSW w dniu 1 grudnia 2014 roku do wysokości 99,99 mln zł. Wartość udziałów na moment podpisywania umowy przewyższała wartość potencjalnego zobowiązania wobec ZUS.

Odpowiedzialność solidarna i subsydiarna JSW za zobowiązania Kompanii Węglowej S.A. wynikające z nabycia KWK Knurów-Szczygłowice wygaśnie z chwilą: uregulowania zaległości podatkowych przez Zbywcę, lub przedawnienia prawa do wydania decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej, tj. 5 lat od roku dokonania transakcji nabycia.

Nabycie zapasów Kompanii Węglowej S.A. zlokalizowanych na terenie KWK Knurów-Szczygłowice

Zgodnie z podpisaną Umową sprzedaży zapasów Kompanii Węglowej S.A. z dnia 10 kwietnia 2014 roku (wraz z późniejszymi zmianami) JSW zobowiązała się do nabycia zapasów poczynwszy od 1 stycznia 2016 roku do 31 marca 2017 roku w 15 miesięcznych transzach, przy czym każda transza stanowić będzie do najmniej 1/15 ich wartości:

- węgla będącego własnością KW S.A. a nie objętego umową zakupu KWK Knurów-Szczygłowice (ZORG) i znajdującego się na terenie KWK Knurów-Szczygłowice według stanu uzgodnionego ostatecznie między stronami na dzień 31 grudnia 2015 roku. W terminie od stycznia 2016 roku JSW jest zobowiązana zakupić ok. 0,62 mln ton węgla o wartości 18,3 mln zł,
- mułów znajdujących się w osadnikach - w dniu 6 sierpnia 2015 roku dokonano ostatecznego rozliczenia pomiarów ilościowych osadów mułowych. Zgodnie z nim, na podstawie wyników badań osadników zaakceptowanych przez strony, osady mułowe o kaloryczności poniżej 11 000 kJ/kg w ilości 1,5 mln ton zostaną przeniesione na JSW bezpłatnie, natomiast o kaloryczności powyżej 11 000 kJ/kg w ilości 0,8 mln ton podlegają zakupowi przez JSW. Wartość zobowiązania JSW do zakupu mułów znajdujących się w osadnikach wynikająca z realizacji powyższej umowy wynosi ok. 19,8 mln zł.

3.4. SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Poniższa tabela przedstawia pozycje ze skonsolidowanego sprawozdania z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów Grupy zgodnie ze Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku. Zaprezentowane dane za 2015 roku zawierają również wyniki KWK Knurów-Szczygłowice. Ze względu na moment włączenia tej kopalni w struktury Grupy, dane za 2014 roku obejmują wyniki tej kopalni od momentu jej włączenia w struktury JSW, tj. od 1 sierpnia 2014 roku.

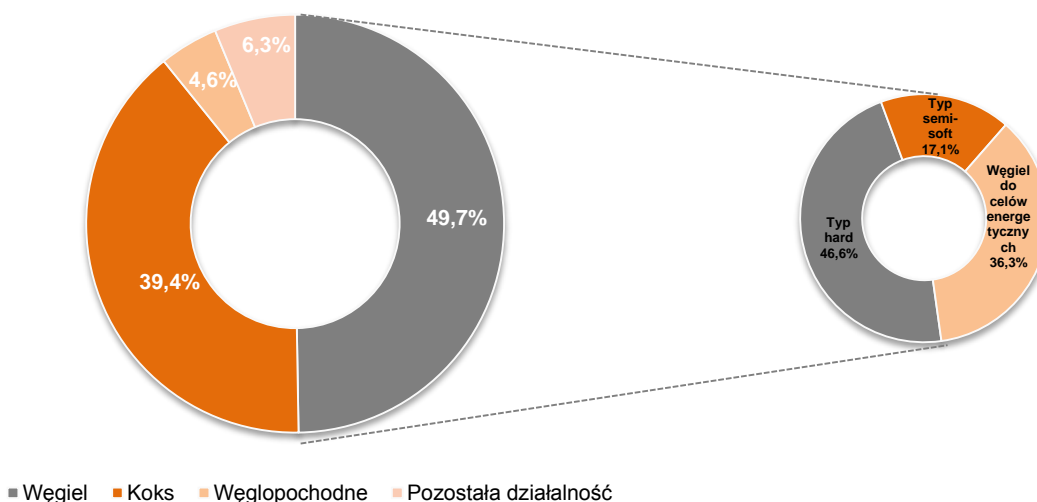
Tabela 19. Sprawozdanie z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów

Wyszczególnienie	2015	2014	2013	2012	2011 (dane przekształcone)	Dynamika 2014=100
Przychody ze sprzedaży	6 934,9	6 814,9	7 632,2	8 821,0	9 376,8	101,8
Koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów	(6 985,1)	(6 819,6)	(6 479,5)	(6 385,8)	(5 967,1)	102,4
ZYSK/(STRATA) BRUTTO ZE SPRZEDAŻY	(50,2)	(4,7)	1 152,7	2 435,2	3 409,7	1 068,1
Koszty sprzedaży	(350,1)	(362,4)	(398,6)	(361,9)	(272,2)	96,6
Koszty administracyjne	(535,5)	(610,8)	(598,1)	(662,5)	(508,9)	87,7
Program akcji pracowniczych	-	-	-	-	(293,0)	-
Pozostałe przychody	2 175,2	160,3	134,6	53,5	49,4	1 357,0
Sporny podatek od nieruchomości od podziemnych wyrobisk górniczych	-	-	-	(48,5)	359,7	-
Zysk na okazjonalnym nabyciu	-	306,2	-	-	-	-
Przychody z tytułu rozwiązania rezerwy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	207,9	-	-	-	-	-
Pozostałe koszty	(5 329,8)	(262,4)	(100,7)	(111,5)	(48,8)	2 031,2
Pozostałe zyski/(straty)-netto	(13,5)	(1,0)	12,0	3,9	12,6	1 350,0
ZYSK/(STRATA) OPERACYJNY/A	(3 896,0)	(774,8)	201,9	1 308,2	2 708,5	502,8
Przychody finansowe	34,3	49,2	41,5	119,8	118,1	69,7
Koszty finansowe	(183,7)	(157,0)	(136,4)	(153,1)	(152,7)	117,0
Udziały w zyskach jednostek stowarzyszonych	0,1	0,4	2,7	2,0	1,1	25,0
ZYSK/(STRATA) PRZED OPODATKOWANIEM	(4 045,3)	(882,2)	109,7	1 276,9	2 675,0	458,5
Podatek dochodowy	760,1	225,1	(27,5)	(288,8)	(589,0)	337,7
ZYSK/(STRATA) NETTO	(3 285,2)	(657,1)	82,2	988,1	2 086,0	500,0
INNE CAŁKOWITE DOCHODY, KTÓRE BĘDĄ PODLEGAŁY PRZEKLASYFIKOWANIU DO WYNIKU NETTO	(29,9)	(56,8)	-	-	-	52,6
Zmiana wartości instrumentów zabezpieczających	(36,9)	(70,1)	-	-	-	52,6
Podatek dochodowy	7,0	13,3	-	-	-	52,6
INNE CAŁKOWITE DOCHODY, KTÓRE NIE BĘDĄ PODLEGAŁY PRZEKLASYFIKOWANIU DO WYNIKU NETTO	14,0	(365,3)	2,2	(189,6)	19,5	(3,8)
Zyski/(straty) aktuarialne	17,3	(451,0)	2,7	(234,0)	24,1	(3,8)
Podatek dochodowy	(3,3)	85,7	(0,5)	44,4	(4,6)	(3,9)
INNE CAŁKOWITE DOCHODY RAZEM	(15,9)	(422,1)	2,2	(189,6)	19,5	3,8
CAŁKOWITE DOCHODY RAZEM	(3 301,1)	(1 079,2)	84,4	798,5	2 105,5	305,9
Zysk/(strata) netto przypadający/a na:						
- akcjonariuszy Jednostki dominującej	(3 265,5)	(659,1)	77,3	985,1	2 067,1	495,4
- udziały niekontrolujące	(19,7)	2,0	4,9	3,0	18,9	(985,0)
Całkowite dochody przypadające na:						
- akcjonariuszy Jednostki dominującej	(3 281,4)	(1 080,9)	79,3	795,7	2 086,6	303,6

Wyszczególnienie	2015	2014	2013	2012	2011 (dane przekształcone)	Dynamika 2014=100
- udziały niekontrolujące	(19,7)	1,7	5,1	2,8	18,9	(1 158,8)
Podstawowy i rozwodniony zysk/(strata) na akcję przypadający/a na akcjonariuszy Jednostki dominującej (wyrażony w PLN na jedną akcję)	(27,81)	(5,61)	0,66	8,35	18,25	495,7

Przychody ze sprzedaży w 2015 roku wyniosły 6 934,9 mln zł i były wyższe od osiągniętych w 2014 roku o 120,0 mln zł. Na wyższy poziom uzyskanych przychodów miały przede wszystkim wpływ wyższe o 477,1 mln zł przychody ze sprzedaży węgla oraz wyższe o 80,3 mln zł przychody z pozostałej działalności (przychody ze sprzedaży koksu i węglopochodnych były niższe o 437,4 mln zł). Czynnikiem determinującym wielkość uzyskanych przychodów był wyższy w analizowanym okresie o 2,4 mln ton wolumen sprzedaży węgla w stosunku do 2014 roku, pomimo niższych uzyskanych średnich cen sprzedaży o ok. 12%. Niższe przychody ze sprzedaży koksu i węglopochodnych w omawianym okresie związane były głównie ze spadkiem średniej cen sprzedaży koksu o ok. 3% oraz ze zwiększonym wykorzystaniem gazu do produkcji energii elektrycznej w JSW KOKS (z tego tytułu wystąpił wzrost przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców zewnętrznych, który został ujęty w działalności pozostałej).

Wykres 18. Struktura przychodów ze sprzedaży w 2015 roku

Koszty sprzedanych produktów, materiałów i towarów poniesione w 2015 roku wzrosły w porównaniu do 2014 roku o 165,5 mln zł, na co wpływ miało przede wszystkim uwzględnienie w analizowanym okresie kosztów KWK Knurów-Szczygłowice (w 2014 roku koszty te obejmują koszty KWK Knurów-Szczygłowice za okres od 1 sierpnia do 30 września 2014 roku). **Wynik brutto ze sprzedaży** wyniósł (50,2) mln zł i był gorszy o 45,5 mln zł niż w 2014 roku.

Koszty sprzedaży, które obejmują przede wszystkim koszty spedycji głównych produktów Grupy w analizowanych okresach pozostały na zbliżonym poziomie i wyniosły odpowiednio w 2015 roku 350,1 mln zł i w 2014 roku 362,4 mln zł. Spadek o 12,3 mln zł jest wynikiem między innymi niższego o 0,2 mln ton wolumenu sprzedaży koksu oraz uzyskania niższych stawek przewozowych, szczególnie w zakresie przewozów do portów.

Koszty administracyjne obejmujące koszty związane z realizacją funkcji zarządczych i administracyjnych w 2015 roku wyniosły 535,5 mln zł, co oznacza spadek o 75,3 mln zł w porównaniu do 2014 roku. Głównym czynnikiem mającym wpływ na spadek tych kosztów jest realizowany restrykcyjny program ograniczania kosztów w całej Grupie Kapitałowej. Należy również zaznaczyć, że koszty te obejmują koszty KWK Knurów-Szczygłowice za cały 2015 rok (ich udział wartościowy w kosztach administracyjnych Jednostki dominującej stanowił 14,7%), zaś w 2014 roku za okres od 1 sierpnia do 31 grudnia 2014 roku (8,8% kosztów administracyjnych JSW).

Pozostałe przychody w 2015 roku wyniosły 2 175,2 mln zł i były wyższe o 2 014,9 mln zł w stosunku do tego samego okresu 2014 roku. Tak znaczny wzrost związany był z rozwiązaniem rezerwy na węgiel deputatowy dla emerytów i rencistów w wysokości 1 950,9 mln zł (szerzej w Punkcie 3.1. niniejszego sprawozdania). Po wyeliminowaniu tego zdarzenia pozostałe przychody wzrosły o 64,0 mln zł. Wyższe przychody wynikają między innymi z rozwiązania przez Jednostkę dominującą rezerwy na sporne sprawy sądowe w wysokości 61,9 mln zł, wyższej kwoty dotacji (odpisanej w wysokości amortyzacji) o 39,7 mln zł oraz otrzymanego odszkodowania z tytułu pożaru w EC Zofiówka, które miało miejsce w roku 2014, w wysokości 19,0 mln zł, pomimo niższej wartości umorzonych odsetek od zobowiązań naliczonych zgodnie z art. 5 Ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych o 39,2 mln zł.

Ponadto w III kwartale 2015 roku Jednostka dominująca rozwiązała rezerwę na ZFŚS dla emerytów i rencistów w wysokości 207,9 mln zł, w związku z Porozumieniem Zarządu JSW z Reprezentatywnymi Związkami Zawodowymi z dnia 28 lipca 2015 roku. Rozwiązanie rezerwy jest zdarzeniem jednorazowym bez wpływu na przepływy finansowe Grupy.

Pozostałe koszty w analizowanym okresie wyniosły 5 329,8 mln zł i były wyższe o 5 067,4 mln zł w porównaniu do 2014 roku, co jest w głównej mierze efektem ujęcia odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w łącznej kwocie 3 280,4 mln zł (w tym w segmencie Węgiel: 2 566,3 mln zł oraz w segmencie Koks: w kwocie 689,8 mln zł) oraz utworzenia rezerwy na potencjalne spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów w kwocie 1 950,9 mln zł (szerzej w Punkcie 3.1. niniejszego sprawozdania). Ponadto, Jednostka dominująca oszacowała w 2015 roku wzrost ryzyka wystąpienia kontrahentów z roszczeniem zapłaty odsetek od zobowiązań i w IV kwartale 2015 roku JSW zwiększyła obciążenie wyniku finansowego do 50% maksymalnej kwoty przysługujących odsetek hipotetycznych kontrahentom, co odpowiada aktualnemu poziomowi ryzyka wystąpienia kontrahentów z roszczeniem zapłaty odsetek za wydłużony termin płatności ponad przewidziany w Ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Skutkiem zmiany szacunku jest obciążenie wyniku finansowego na dzień 31 grudnia 2015 roku w wysokości 34,8 mln zł.

Pozostałe zyski/(straty)-netto w analizowanym okresie 2015 roku wyniosły (13,5) mln zł w porównaniu do (1,0) w 2014 roku. Gorszy wynik jest rezultatem niższych o 3,3 mln zł zysków z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych oraz niższego o 6,1 mln zł salda różnic kursowych.

W 2015 roku **strata operacyjna** wyniosła (3 896,0) mln zł wobec (774,8) mln zł straty operacyjnej w 2014 roku, co oznacza pogorszenie wyniku o 3 121,2 mln zł.

Przychody finansowe wyniosły 34,3 mln zł i były niższe od przychodów finansowych uzyskanych w tym samym okresie 2014 roku o 14,9 mln zł, głównie w wyniku uzyskania niższych przychodów odsetkowych od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o 19,5 mln zł. **Koszty finansowe** ukształtowały się na poziomie 183,7 mln zł, ich poziom był wyższy o 26,7 mln zł m. in. w związku z ujęciem ujemnych różnic kursowych od wyemitowanych obligacji w wysokości 20,8 mln zł.

W wyniku opisanych powyżej czynników **strata przed opodatkowaniem** za 2015 rok wyniosła (4 045,3) mln zł i była wyższa o 3 163,1 mln zł od straty poniesionej w 2014 roku. Po uwzględnieniu podatku dochodowego w wysokości 760,1 mln zł, strata netto za 2015 rok wyniosła (3 285,2) mln zł, wobec (657,1) mln zł straty netto w 2014 roku.

W wyniku ujęcia w analizowanym okresie 2015 roku w **innych całkowitych dochodach** wyceny instrumentów zabezpieczających w kwocie (36,9) mln zł wraz z podatkiem odroczonym w wysokości 7,0 mln zł oraz zysków aktuarialnych w wysokości 17,3 mln zł wraz z podatkiem (3,3) mln zł, **całkowite dochody razem** ukształtowały się na poziomie (3 301,1) mln zł.

Tabela 20. Koszty według rodzaju

Wyszczególnienie	2015	2014	2013	2012	2011 (dane przekształcone)	Dynamika 2014=100
Amortyzacja	1 362,9	1 303,3	1 201,5	1 066,6	844,3	104,6
Zużycie materiałów i energii	1 443,2	1 464,4	1 321,2	1 661,4	1 399,2	98,6
Usługi obce	1 561,7	1 622,0	1 546,2	1 542,8	1 410,1	96,3
Świadczenia na rzecz pracowników	3 517,5	3 643,4	3 459,1	3 562,6	3 194,2	96,5
Program akcji pracowniczych	-	-	-	-	293,0	-
Podatki i opłaty	224,3	211,7	205,0	203,9	228,0	106,0
Pozostałe koszty rodzajowe	40,4	38,3	53,3	65,5	13,0	105,5

Wyszczególnienie	2015	2014	2013	2012	2011 (dane przekształcone)	Dynamika 2014=100
Wartość sprzedanych materiałów i towarów	154,9	67,2	77,7	121,4	203,7	230,5
RAZEM KOSZTY RODZAJOWE	8 304,9	8 350,3	7 864,0	8 224,2	7 585,5	99,5
Koszty sprzedaży	(350,1)	(362,4)	(398,6)	(361,9)	(272,2)	96,6
Koszty administracyjne	(535,5)	(610,8)	(598,1)	(662,5)	(508,9)	87,7
Sporny podatek od nieruchomości od podziemnych wyrobisk górniczych	-	-	-	(36,6)	-	-
Program akcji pracowniczych	-	-	-	-	(293,0)	-
Wartość świadczeń oraz rzeczowych aktywów trwałych wytworzonych na potrzeby własne oraz wyrobisk ruchomych	(466,0)	(533,6)	(633,3)	(644,3)	(468,4)	87,3
Zmiana stanu produktów	31,8	(23,9)	245,5	(133,1)	(75,9)	(133,1)
KOSZT SPRZEDANYCH PRODUKTÓW, MATERIAŁÓW I TOWARÓW	6 985,1	6 819,6	6 479,5	6 385,8	5 967,1	102,4

Poniesione przez Grupę w 2015 roku nakłady na działalność operacyjną wyniosły 8 304,9 mln zł wobec 8 350,3 mln zł kosztów poniesionych w analogicznym okresie 2014 roku (spadek o 45,4 mln zł). Głównym czynnikiem mającym wpływ na spadek tych kosztów jest realizowany restrykcyjny program ograniczania kosztów w całej Grupie Kapitałowej.

Wielkość poniesionych kosztów obejmuje koszty włączonej od 1 sierpnia 2014 roku w struktury Jednostki dominującej KWK Knurów-Szczygłowie. Udział kosztów rodzajowych KWK Knurów-Szczygłowie w 2015 roku w kosztach Jednostki dominującej stanowił 12,3% (za okres od 1 sierpnia do 31 grudnia 2014 roku: 5,4%).

Na niższy poziom kosztów działalności operacyjnej Grupy w 2015 roku w stosunku do 2014 roku miały wpływ przede wszystkim:

- niższe o 125,9 mln zł **świadczenia na rzecz pracowników**, na co decydujący wpływ ma polityka optymalizacji zatrudnienia i wynagrodzenia w Grupie. Największy spadek przedmiotowych kosztów zanotowano w Jednostce dominującej - spadek o 153,7 mln zł (po wyłączeniu KWK Knurów-Szczygłowie spadek o 434,5 mln zł), co związane jest przede wszystkim z realizacją zapisów porozumienia Zarządu JSW ze stroną społeczną z lutego 2015 roku oraz porozumienia z września 2015 roku w sprawie ograniczenia części świadczeń pracowniczych. Ponadto na poziom przedmiotowych kosztów wpływ miał spadek średniego zatrudnienia o 1 521 osób w stosunku do 2014 roku (bez KWK Knurów-Szczygłowie). Polityka zatrudnienia prowadzona przez poszczególne zakłady górnicze powoduje, że odchodzący na emeryturę pracownicy kopalń są częściowo zastępowani pracownikami firmy JSW Szkolenie i Górnictwo Sp. z o.o. Taki sposób uzupełniania zatrudnienia ma przełożenie na koszty świadczeń na rzecz pracowników i koszty usług obcych,
- niższe o 123,7 mln zł **koszty zużycia materiałów** na co wpływ miała głównie mniejsza ilość robót przygotowawczych ruchomych o 4 768 metrów bieżących (tj. o 7,8%) w Jednostce dominującej. Ponadto w związku z pożarem w EC Zofiówka w grudniu 2014 roku, nastąpiło długotrwałe wyłączenie mocy produkcyjnej w tej elektrociepłowni, skutkując zmianą struktury zużycia paliw,
- niższe o 60,3 mln zł **koszty usług obcych**, które w znaczącym stopniu wynikają ze spadku usług wiertniczo-górnicznych w Jednostce dominującej realizowanych przez firmy obce. Spadek metrów robót korytarzowych ruchomych o 4 768 mb (o 7,8%) ogółem, w tym metrów z usług wiertniczo-górnicznych o 4 267 mb (23,7%),

pomimo:

- wyższych o 102,5 mln zł **kosztów zużycia energii**, na co decydujący wpływ miały koszty przyłączonej KWK Knurów-Szczygłowie, które w 2015 roku osiągnęły poziom 75,1 mln zł (w roku 2014 koszty te wyniosły 30,2 mln zł). Ponadto, w wyniku wybuchu pożaru w EC Zofiówka w grudniu 2014 roku, nastąpiło ograniczenie produkcji energii w SEJ, czego konsekwencją była konieczność dodatkowego zakupu energii z zewnątrz,
- wyższej o 87,7 mln zł **wartości sprzedanych materiałów i towarów**, która dotyczy obrotu węglem pochodzącym spoza Grupy o wartości 96,9 mln zł,
- wyższych o 59,6 mln zł **kosztów amortyzacji**, czego bezpośrednim powodem są ujęte koszty amortyzacji KWK Knurów-Szczygłowie w wysokości 207,7 mln zł oraz większy poziom amortyzacji majątku KWK Krupiński, będący skutkiem zmiany szacunku okresu użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych KWK Krupiński (wzrost amortyzacji o 58,7 mln zł w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku).

Po skorygowaniu kosztów rodzajowych Grupy o koszty sprzedaży, koszty administracyjne, wartość świadczeń i rzeczowych aktywów trwałych wytworzonych na potrzeby własne oraz wyrobisk ruchowych i zmianę stanu produktów, koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów za 2015 roku wyniósł 6 985,1 mln zł i był o 2,4% wyższy w stosunku do tego samego okresu 2014 roku.

W pozycji Koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów ujęte zostały koszty niewykorzystanych zdolności produkcyjnych wyliczone w związku z przeprowadzoną w zakładach JSW w dniach od 28 stycznia do 13 lutego 2015 roku akcją strajkową oraz przeprowadzonym po tym okresie rozruchem technologicznym w kwocie 163,7 mln zł oraz koszty związane z pożarem w KWK Knurów-Szczygłowice (Ruch Szczygłowice) w wysokości 8,3 mln zł.

3.5. CZYNNIKI I NIETYPOWE ZDARZENIA MAJĄCE WPŁYW NA WYNIK

Wyniki finansowe Grupy za 2015 rok świadczą o utrzymywaniu się niekorzystnej sytuacji na rynku węgla i koksu. Pomimo, iż przychody ze sprzedaży wyniosły 6 934,9 mln zł i były o 1,8% wyższe od uzyskanych w 2014 roku, Grupa poniosła stratę brutto ze sprzedaży w wysokości (50,2) mln zł. Wskaźnik EBIT obniżył się o 3 121,2 mln zł, z poziomu (774,8) mln zł w 2014 roku do (3 896,0) mln zł w 2015 roku, na co główny wpływ miało ujęcie (w wyniku przeprowadzonych testów) odpisu z tytułu aktualizacji wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Wynik finansowy netto wyniósł (3 285,2) mln zł, podczas gdy w 2014 roku Grupa odnotowała stratę netto w wysokości (657,1) mln zł.

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE

Wyniki działalności Grupy w największym stopniu determinowane są przez sytuację gospodarczą i trendy makroekonomiczne. Wśród głównych czynników zewnętrznych wywierających istotny wpływ na osiągnięte przez Grupę wyniki należy wymienić m. in.: spadek cen węgla i koksu na rynkach światowych oraz pogorszenie głównych wskaźników makroekonomicznych. Nierównomierny poziom wzrostu światowego PKB, globalne spowolnienie gospodarcze, w szczególności w Europie, gdzie dodatkowym obciążeniem dla zwalczania kryzysu były i wciąż są problemy finansowe w strefie euro oraz ogólna sytuacja gospodarcza na świecie, kształtowały w 2015 roku popyt i podaż na rynku węgla, koksu i stali.

W 2015 roku odnotowywano stałą tendencję spadkową cen węgla na świecie. Spadki cen dotyczyły nie tylko węgla koksowych i energetycznych, ale wszystkich surowców w tym głównie światowych cen ropy. Benchmark węglowy dla węgla HCC obniżył się w skali roku o 24%, z poziomu 117 USD/t do poziomu 89 USD/t kontynuując dalsze spadki w I kwartale 2016 roku. W konsekwencji rynek zareagował silną presją na obniżkę cen koksu. Rynek koksu odnotował większe spadki (ok. 34%) aniżeli rynek węgla koksującego, co uniemożliwiło realizację założeń wartości sprzedaży koksu.

Spadające ceny surowców obrazują spowolnienie gospodarki światowej, na której kondycję szczególnie wpływ ma sytuacja gospodarcza Chin, odzwierciedlająca się w znacznym spadku dynamiki jej rozwoju. Konsekwencją tej sytuacji jest nadpodaż stali, węgla i koksu na rynkach światowych. Globalne spowolnienie gospodarcze było również odczuwalne w Grupie, z uwagi na powiązanie produktowe z rynkami koksowo-hutniczymi.

Czynnikiem mającym również istotny wpływ na wyniki Grupy jest niestabilność kursów walut, w tym głównie EUR i USD. Potencjalny wpływ zmiany kursu EUR/PLN i USD/PLN na zysk netto, a także wpływ zmiany stopy procentowej na zysk netto zamieszczony został w Nocie 36.1. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

Wobec powyższego, najistotniejszym kierunkiem działania Grupy pozostaje elastyczne dostosowywanie do otoczenia rynkowego, w celu utrzymania płynności finansowej oraz odbudowa rentowności.

Poza wyżej wymienionymi zdarzeniami, na wyniki Grupy wpływ mają następujące czynniki zewnętrzne:

- wskaźniki makro gospodarki globalnej i europejskiej,
- produkcja stali w procesie wielkopiecowym na świecie i w Europie,
- poziom produkcji węgla i koksu,
- relacje podaży-popytu na rynku stali, koksu i węgla,
- ceny wyrobów stalowych oraz surowców na rynku globalnym,
- brak inwestycji w nowe moce produkcyjne stali w procesie wielkopiecowym w Unii Europejskiej,
- polityka dużych koncernów hutniczych zmierzających do zaspokojenia potrzeb surowcowych we własnym zakresie,
- rozwój nowych technologii w zakresie produkcji stali wpływający na zapotrzebowanie na węgiel koksowy i koks,
- strukturalna nadpodaż mocy produkcyjnych stali w Unii Europejskiej o 20-30%,

- sytuacja geopolityczna w regionie, m. in. konflikt na Ukrainie i wynikające z niego zmiany w produkcji i eksporcie węgla koks i antracytu,
- rozwój nowych mocy produkcyjnych węgla koksowych na świecie (Australia, Mongolia, Mozambik, Indonezja),
- wzrost udziału transakcji spotowych w strukturze handlu węglem koksowym i koksem,
- poziom frachtów morskich i kolejowych,
- rynek energii w Polsce i Unii Europejskiej,
- regulacje prawne i podatkowe (cła eksportowe, importowe, procesy antydumpingowe, polityka klimatyczna),
- koszty produkcji węgla mające wpływ na jej zyskowność,
- zmiany w polityce rządowej w odniesieniu do sektora górnictwa, koksowniczego oraz stalowego.

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE

Czynnikiem determinującym poziom wyników Grupy w 2015 roku było ujęcie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych w segmencie węglowym i koksowym.

Na skutek analizy czynników, które w istotny sposób mogą przyczynić się do zmiany wartości posiadanych aktywów, stwierdzono konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości dla zakładów produkujących węgiel w JSW na dzień 31 grudnia 2015 roku.

W wyniku dokonanych obliczeń na dzień 31 grudnia 2015 roku ustalono wartość odzyskiwalną będącą wartością użytkową ośrodków wypracowujących środki pieniężne dla poszczególnych Zakładów na poziomie:

- Ruch Jas-Mos – wartość odzyskiwalna: (58,4) mln zł, kwota ujętego odpisu: (136,1) mln zł,
- KWK Budryk – wartość odzyskiwalna: 388,5 mln zł, kwota ujętego odpisu: (821,9) mln zł,
- KWK Krupiński – wartość odzyskiwalna: (61,4) mln zł, kwota ujętego odpisu: (305,0) mln zł,
- KWK Knurów-Szczygłowice – wartość odzyskiwalna: 383,7 mln zł, kwota ujętego odpisu: (1 270,6) mln zł.

Przeprowadzone testy wskazały na zasadność ujęcia:

- na dzień 30 czerwca 2015 roku odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych KWK Krupiński w wysokości 211,2 mln zł,
- na dzień 31 grudnia 2015 roku odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w wysokości 2 322,4 mln zł.

Dokonany, w wyniku przeprowadzonych w 2015 roku testów na utratę wartości, łączny odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości aktywów trwałych zakładów JSW, ujęty w 2015 roku wynosi 2 533,6 mln zł. Odpis ten dotyczy segmentu Węgiel i został ujęty w pozostałych kosztach w sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów.

Ponadto, utrzymująca się niekorzystna sytuacja rynkowa, prognozy cenowe węgla i koks na najbliższe lata oraz konieczność dokonania istotnych ograniczeń w polityce inwestycyjnej ze względu na ograniczone zasoby finansowe jednostek wytwórczych segmentu koksowego (spółka JSW KOKS), wskazują na zmianę wartości posiadanych aktywów. Skutkiem zidentyfikowania powyższych przesłanek, stwierdzono konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości dla zakładów produkujących koks w spółce JSW KOKS na dzień 31 grudnia 2015 roku.

W wyniku dokonanych obliczeń na dzień 31 grudnia 2015 roku ustalono wartość odzyskiwalną będącą wartością użytkową ośrodków wypracowujących środki pieniężne dla poszczególnych koksowni na poziomie:

- Koksownia Dębieńsko – wartość odzyskiwalna: (44,2) mln zł, kwota ujętego odpisu: (23,0) mln zł,
- Koksownia Przyjaźń – wartość odzyskiwalna: 1 264,5 mln zł, kwota ujętego odpisu: (403,8) mln zł,
- Koksownia Radlin – wartość odzyskiwalna: 103,9 mln zł, kwota ujętego odpisu: (263,0) mln zł.

Przeprowadzone testy dla jednostek wytwórczych segmentu koksowego wskazały na zasadność ujęcia na dzień 31 grudnia 2015 roku odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w wysokości 689,8 mln zł. Odpis ten dotyczy segmentu Koks i został ujęty w pozostałych kosztach w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów.

Szczegółowe założenia przy których dokonano obliczeń przedstawione zostały w Nocie 3.1. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

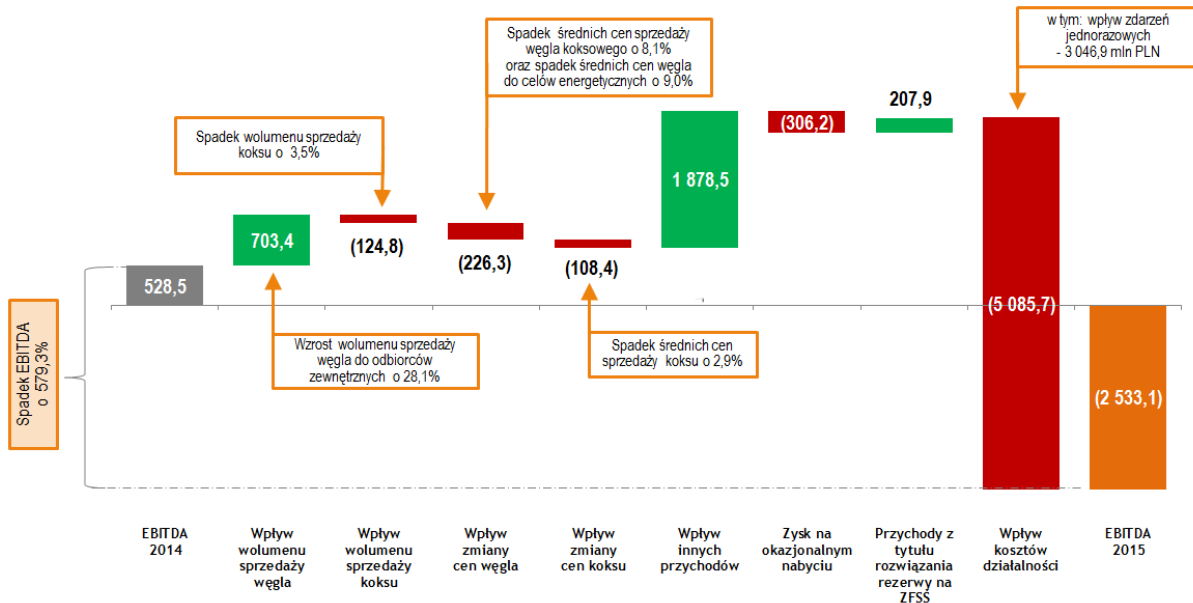
Wpływ na wyniki Grupy miały również skutki zawartego w dniu 28 lipca 2015 roku Porozumienia Zarządu JSW z Reprezentatywnymi Związkami Zawodowymi, które zniosło dotychczasowy obowiązek (istniejący na mocy podpisanych ze stroną społeczną

Regulaminów) przekazywania odpisu na emerytów i rencistów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. Podpisanie porozumienia, a w konsekwencji ustanie obowiązku przekazywania odpisu na ZFŚS spowodowało, że ustały przyczyny utrzymywania tej rezerwy. W związku z powyższym Zarząd JSW podjął decyzję o rozwiązaniu rezerwy w wysokości 207,9 mln zł. Rozwiązanie rezerwy jest zdarzeniem jednorazowym bez wpływu na przepływy finansowe Grupy.

Ponadto, wpływ na wyniki Grupy w 2015 roku miały skutki strajku zorganizowanego przez związki zawodowe, działające w strukturach JSW, w dniach od 28 stycznia 2015 roku do 13 lutego 2015 roku, polegającego na zaprzestaniu wydobycia węgla we wszystkich kopalniach należących do Grupy. Szacuje się, że w okresie trwania strajku, JSW nie wyprodukowała ok. 751 tys. ton węgla i tym samym nie uzyskała przychodów ze sprzedaży węgla na ok. 259,3 mln zł oraz koksu wraz z węglopochodnymi w wyniku braku dostaw węgla z JSW do koksowni należących do Grupy na ok. 41,8 mln zł.

W 2015 roku zawarte zostały porozumienia pomiędzy Zarządem JSW a reprezentatywnymi organizacjami związkowymi działającymi w JSW, dotyczące ograniczenia części świadczeń na rzecz pracowników JSW, co będzie miało istotny wpływ na poprawę płynności finansowej JSW w okresie najbliższych trzech lat. Szacuje się, że łączne pozytywne efekty dotyczące ograniczenia kosztów pracy za lata 2016-2018 z tytułu zawartych porozumień wyniosą ok. 2 mld zł.

Wykres 19. Czynniki wpływające na zmianę EBITDA w 2015 roku (mln zł)

3.6. RÓŻNICE POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI WYKAZYWANYMI W RAPORCIE ROCZNYM A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA 2015 ROK

W Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 roku w Punkcie 3.10., przedstawiono główne założenia tzw. Planu Techniczno-Ekonomicznego JSW („PTE”) na 2015 rok, przyjętego przez Zarząd Jednostki dominującej oraz pozytywnie zaopiniowanego przez Radę Nadzorczą JSW. Grupa nie publikowała innych prognoz wyników z uwagi na dużą zmienność rynku oraz znaczną ilość zmiennych wpływających na jego przewidywalność.

Tabela 21. Podstawowe założenia planu na 2015 rok oraz ich realizacja

Wyszczególnienie	Realizacja 2015	Plan 2015	Dynamika
Produkcja węgla (w tys. ton)	16 312,8	16 442,6	99,2
Węgiel koksowy (w tys. ton)	11 151,2	11 870,7	93,9
Udział węgla koksowego (%)	68,4	72,2	(-)3,8 p.p.
Węgiel do celów energetycznych (w tys. ton)	5 161,6	4 571,9	112,9
Produkcja koksu (w tys. ton)	4 221,5	4 218,6	100,1
Nakłady na inwestycje rzeczowe (w mln zł)	1 056,6	1 257,0	84,1
Zatrudnienie – stan na 31 grudnia (osoby)	32 168	33 303	96,6

Produkcja

W 2015 roku, mimo strajku i wynikających z niego konsekwencji, istotnych utrudnień górniczo-geologicznych mających miejsce szczególnie w III kwartale 2015 roku oraz ograniczeniu wydobycia węgla niskiej jakości z KWK Krupiński, kopalnie Grupy wyprodukowały 16 312,8 tys. ton węgla. Prognoza roczna w zakresie produkcji węgla została zrealizowana w 99,2% z niedoborem w wysokości 129,8 tys. ton.

Struktura produkcji węgla dostosowana była do możliwości sprzedaży oraz oczekiwań klientów. Wyprodukowano 11 151,2 tys. ton węgla koksowego, co stanowi 68,4% ogółu produkcji oraz 5 161,6 tys. ton węgla do celów energetycznych. W porównaniu do PTE wskaźnik uzysku węgla koksowego został zrealizowany na poziomie niższym o 3,8 p.p. niż planowano.

Produkcja koksu w Grupie osiągnęła zakładany w planie poziom i wyniosła 4 221,5 tys. ton, tj. 100,1%.

Nakłady inwestycyjne

W 2015 roku Grupa poniosła nakłady inwestycyjne w wysokości 1 056,6 mln zł, z czego 797,1 mln zł, czyli ponad 75% to nakłady poniesione przez Jednostkę dominującą. Działalność inwestycyjną Grupy realizowano z dostosowaniem do ograniczonych możliwości finansowych. W 2015 roku nakłady inwestycyjne skierowane były głównie na realizację projektów inwestycyjnych dla zabezpieczenia bieżącej produkcji. Z uwagi na aktualną i prognozowaną sytuację ekonomiczno-finansową Grupa wstrzymała lub znacząco ograniczyła realizację inwestycji o charakterze rozwojowym, w szczególności związanych z udostępnieniem nowych zasobów węgla.

Stan zatrudnienia

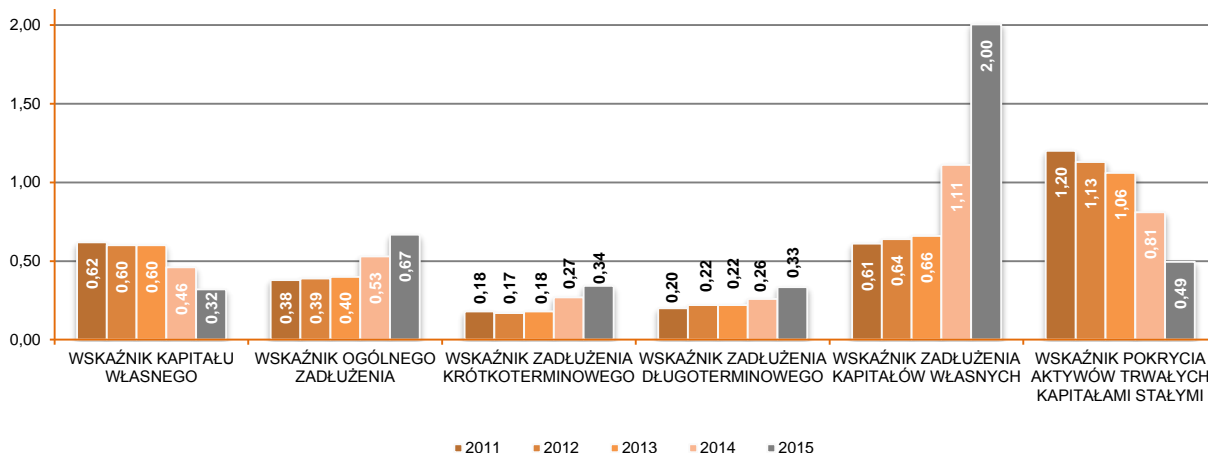
W związku z trwającą trudną sytuacją na rynku węgla koksowego Grupa podjęła szereg działań restrukturyzacyjnych w obszarze zatrudnienia. Jednym z najistotniejszych była modyfikacja modelu biznesowego, który zakłada w większym stopniu zlecenie usług do spółki zależnej SIG. W porównaniu do PTE stan zatrudnienia na 31 grudnia 2015 roku był niższy o 1 135 osób.

3.7. ANALIZA WSKAŹNIKOWA

ZADŁUŻENIE ORAZ STRUKTURA FINANSOWANIA

Na dzień kończący okres sprawozdawczy udział zobowiązań w finansowaniu działalności Grupy mierzony wskaźnikiem ogólnego zadłużenia wzrósł w porównaniu do 31 grudnia 2014 roku. Wzrost ten był głównie związany z ujęciem zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych, których stan na 31 grudnia 2015 roku wynosił 1 441,9 mln zł.

Wykres 20. Wskaźniki zadłużenia oraz finansowania Grupy

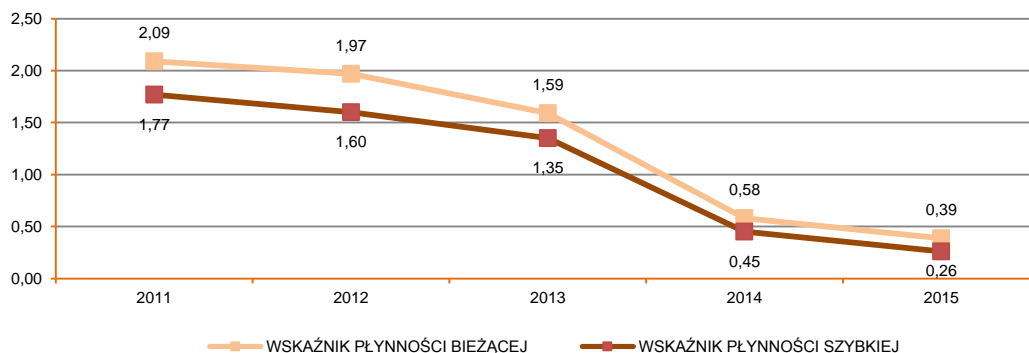
Metodologia obliczeń wskaźników zadłużenia i finansowania:

Wskaźnik kapitału własnego:	$(\text{Kapitał własny} - \text{wartości niematerialne}) / \text{Suma bilansowa}$.
Wskaźnik ogólnego zadłużenia:	$\text{Zobowiązania ogółem} / \text{Pasywa ogółem}$.
Wskaźnik zadłużenia krótkoterminowego:	$\text{Zobowiązania krótkoterminowe} / \text{Pasywa ogółem}$.
Wskaźnik zadłużenia długoterminowego:	$\text{Zobowiązania długoterminowe} / \text{Pasywa ogółem}$.
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych:	$\text{Zobowiązania ogółem} / \text{Kapitał własny}$.
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałami stałymi:	$(\text{Kapitał własny} + \text{zobowiązania długoterminowe z wyłączeniem rezerw długoterminowych}) / \text{Aktywa trwałe}$.

PŁYNNOŚĆ

W 2015 roku wskaźnik płynności bieżącej znacząco się obniżył osiągając wartość 0,39 wobec 0,58 w 2014 roku (niższy o 32,8%), co jest wynikiem spadku aktywów obrotowych o 34,9%, Wskaźnik płynności szybkiej obniżył się o 42,2% w rezultacie spadku aktywów obrotowych (z wyłączeniem zapasów) o 43,0%.

Wykres 21. Wskaźniki płynności

Metodologia obliczeń wskaźników płynności:

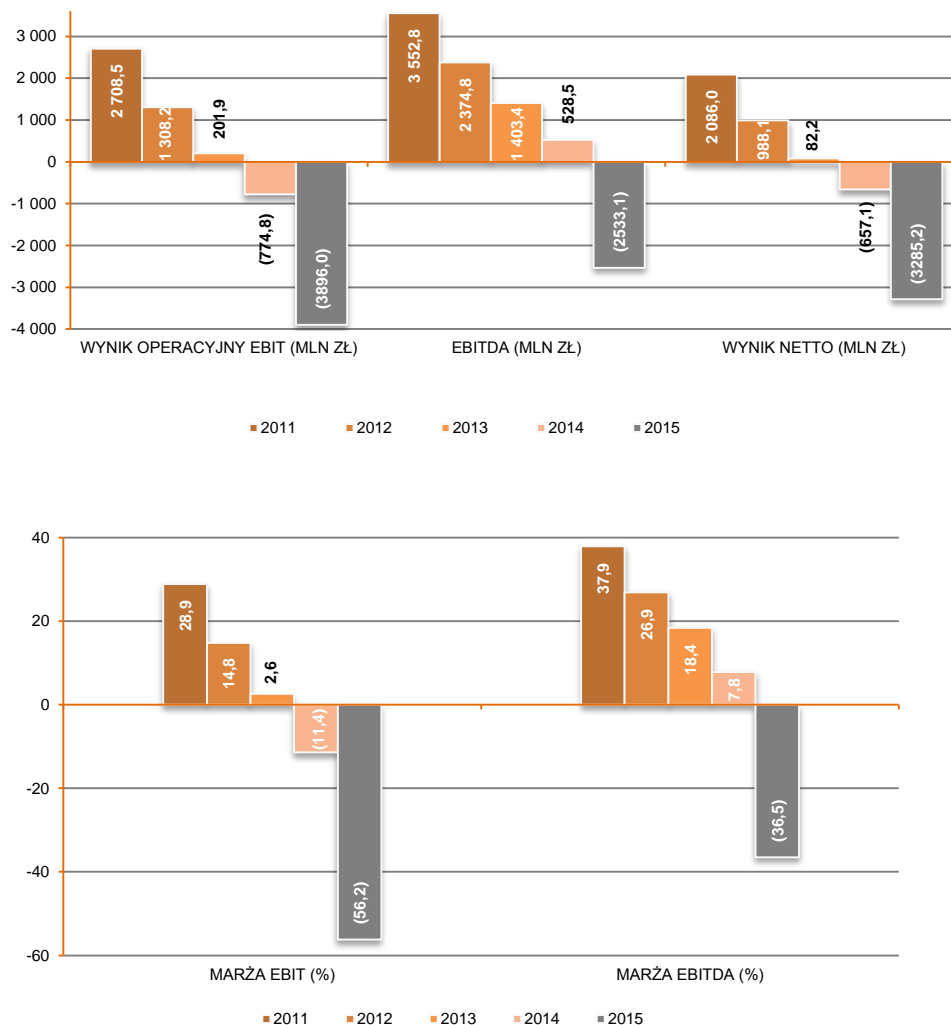
Wskaźnik płynności bieżącej:	$\text{Aktywa obrotowe} / \text{Zobowiązania krótkoterminowe z wyłączeniem rezerw krótkoterminowych}$.
Wskaźnik płynności szybkiej:	$(\text{Aktywa obrotowe} - \text{zapasy}) / \text{Zobowiązania krótkoterminowe z wyłączeniem rezerw krótkoterminowych}$.

W przypadku realizacji scenariusza utrzymującej się trudnej sytuacji rynkowej (w tym obniżenia skali przychodów) i braku konsekwentnie realizowanego programu oszczędnościowego, wskaźniki mogą ulec dalszemu pogorszeniu i prawdopodobieństwo utraty zdolności do regulowania zobowiązań może wzrosnąć.

RENTOWNOŚĆ

Analiza grupy wskaźników z zakresu rentowności wskazuje na obniżenie efektywności działalności Grupy w 2015 roku, co wynika z utrzymującego się spowolnienia gospodarczego skutkującego spadkiem cen jednostkowych węgla i koksu. Strata operacyjna za 2015 rok wyniosła (3 896,0) mln zł. Wynik ten był o 3 121,2 mln zł gorszy od osiągniętego w 2014 roku, czego efektem były pogorszone wskaźniki rentowności.

Wykres 22. Wskaźniki rentowności

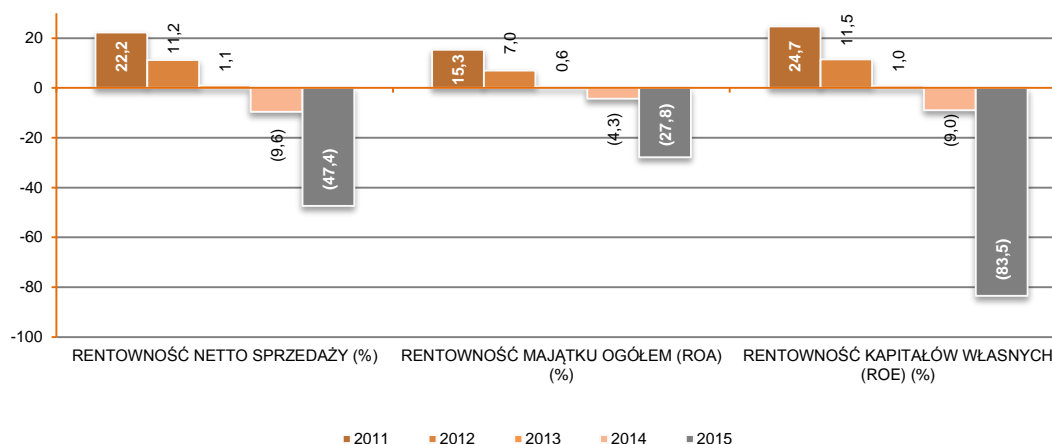

Metodologia obliczeń wskaźników rentowności (cz. I):

Marża EBIT: $\text{Wynik na działalności operacyjnej} \times 100 / \text{Przychody ze sprzedaży.}$
 EBITDA: $\text{Wynik na działalności operacyjnej} + \text{amortyzacja.}$
 Marża EBITDA: $\text{EBITDA} \times 100 / \text{Przychody ze sprzedaży.}$

W efekcie poniesienia straty netto wskaźniki rentowności przyjęły wartości ujemne, co oznacza dalszy spadek efektywności wykorzystywania przez Grupę posiadanego majątku oraz kapitału własnego.

Wykres 23. Wskaźniki rentowności

Metodologia obliczeń wskaźników rentowności (cz. II):

Rentowność netto sprzedaży: Wynik finansowy netto x 100 / Przychody ze sprzedaży.
 Rentowność majątku ogółem (ROA): Wynik finansowy netto x 100 / Aktywa ogółem.
 Rentowność kapitałów własnych (ROE): Wynik finansowy netto x 100 / Kapitał własny.

GOTÓWKOWY KOSZT WYDOBYCIA WĘGLA

Gotówkowy koszt wydobycia węgla („Mining cash cost”, „MCC”) jest wskaźnikiem wykorzystywanym przez Grupę w celach zarządczych. Metodologia obliczania i prezentacji gotówkowego kosztu wydobycia węgla odzwierciedla koszty z punktu widzenia ich gotówkowości, bez względu na okres ich poniesienia.

Tabela 22. Gotówkowy koszt wydobycia węgla*

Wyszczególnienie	2015	2014	2013	2012	2011	Dynamika 2014=100
Zużycie materiałów i energii	980,2	1 064,7	987,2	1 020,7	958,8	x
Usługi obce	1 292,6	1 610,6	1 520,5	1 383,5	1 215,6	x
Świadczenia na rzecz pracowników	2 583,8	3 046,9	2 895,9	2 978,4	2 789,0	x
Podatki i opłaty	129,4	118,5	117,8	145,0	141,5	x
Pozostałe koszty rodzajowe	23,7	25,4	37,3	42,5	17,8	x
Pozostałe koszty okresu niedotyczące produkcji węgla	-	(939,8)	(1 003,9)	(884,1)	(553,5)	x
Mining cash cost (mln zł)	5 009,7	4 926,3	4 554,8	4 686,0	4 569,2	101,7
Wydobycie węgla (mln ton)	16,3	13,9	13,6	13,5	12,6	117,3
Mining cash cost (zł/tonę)⁽²⁾	307,10	353,22	334,25	348,09	362,35	86,9

⁽¹⁾ JSW do 31 grudnia 2014 roku prowadziła prace analityczne związane z przyporządkowaniem wyłączeń (kosztów niedotyczących produkcji węgla) do poszczególnych pozycji kosztów rodzajowych. Począwszy od 1 stycznia 2015 roku JSW prezentuje MCC według poszczególnych kosztów rodzajowych przypadających na produkcję węgla.

⁽²⁾ Wartość gotówkowego kosztu wydobycia węgla na tonę, z uwagi na większą dokładność, wyliczona została w oparciu o wartości w tys. złotych oraz tys. ton.

Mining cash cost za okres 12 miesięcy 2015 roku ukształtował się na poziomie 5 009,7 mln zł, tj. o 83,4 mln zł (wzrost o 1,7%) wyższym niż w analogicznym okresie 2014 roku. W ujęciu jednostkowym gotówkowy koszt wydobycia za okres 12 miesięcy 2015 roku wyniósł 307,10 zł/tonę, tj. o 13,1% niższe niż za okres 12 miesięcy 2014 roku, przy wyższej produkcji węgla netto.

Mining cash cost bez KWK Knurów-Szczygłowiec (który włączony został w struktury JSW począwszy od 1 sierpnia 2014 roku) za okres 12 miesięcy 2015 roku ukształtował się na poziomie 4 108,9 mln zł, tj. o 441,2 mln zł (mniej o 9,7%) niższym niż

w analogicznym okresie 2014 roku. Na spadek wartości gotówkowego kosztu wydobycia wpłynęły głównie niższe koszty świadczeń na rzecz pracowników, co związane było przede wszystkim z realizacją zapisów porozumienia Zarządu JSW ze stroną społeczną z lutego 2015 roku oraz porozumienia z września 2015 roku w sprawie ograniczenia części świadczeń pracowniczych. Na obniżenie ww. kosztów wpłynęło również obniżenie średniego zatrudnienia w JSW (bez KWK Knurów-Szczygłowice) o 1 521 osób, tj. o 7,1%. Ponadto za okres 12 miesięcy 2015 roku obniżył się również poziom zużycia materiałów oraz usług obcych.

W ujęciu jednostkowym (bez KWK Knurów-Szczygłowice) gotówkowy koszt wydobycia w okresie 12 miesięcy 2015 roku ukształtował się na poziomie 316,99 zł/tonę, tj. o 13,9% niższym niż w okresie 12 miesięcy 2014 roku, co wynika przede wszystkim z niższych o 9,7% nakładów poniesionych na produkcję węgla, przy równoczesnym wzroście wydobycia węgla netto o 597,2 tys. ton.

GOTÓWKOWY KOSZT PRODUKCJI KOKSU

Gotówkowy koszt produkcji koksu („Cash conversion cost”, „CCC”) jest miernikiem wykorzystywanym przez koksownie Grupy, liczonym jako suma kosztów rodzajowych poniesionych przez koksownie pomniejszona o koszt wsadu węglowego (w tym również koszt transportu wsadu) oraz koszty sprzedaży pomniejszone o amortyzację przypadającą na koszty sprzedaży. Jednostkowy Cash conversion cost jest wynikiem podziału tego miernika przez wolumen produkcji koksu przeznaczonego do sprzedaży.

Tabela 23. Gotówkowy koszt produkcji koksu

Wyszczególnienie	2015	2014	2013	2012	2011	Dynamika 2014=100
Zużycie materiałów bez wsadu węglowego	47,7	53,6	59,4	50,2	35,9	89,0
Zużycie energii	59,5	43,2	50,3	51,0	28,4	137,7
Usługi obce bez kosztów transportu wsadu węglowego	211,2	214,5	213,5	263,6	241,2	98,5
Podatki i opłaty	52,1	47,1	43,2	20,8	27,9	110,6
Koszty osobowe	271,2	285,3	275,6	304,5	199,6	95,1
Pozostałe koszty rodzajowe	5,4	3,8	(2,2)	2,7	15,6	142,1
Koszty sprzedaży pomniejszone o amortyzację przypadającą na koszty sprzedaży	(37,4)	(38,2)	(56,9)	(110,5)	(121,6)	97,9
Cash conversion cost (mln zł)	609,7	609,3	582,9	582,3	427,0	100,1
Produkcja koksu do sprzedaży (mln ton)	4,2	4,0	3,9	3,8	3,1	105,0
Cash conversion cost (zł/tonę)	144,66	151,85	148,01	151,77	138,46	95,3

Zmiana gotówkowego kosztu produkcji koksu obejmuje przede wszystkim:

- wzrost kosztów zużycia energii o 16,3 mln zł, tj. o 37,7%, który jest pochodną dodatkowego zakupu energii elektrycznej w wyniku przestoju bloku energetycznego w JSW KOKS,
- wzrost kosztów podatków i opłat o 5,0 mln zł, tj. o 10,6%, spowodowany ujęciem w kosztach JSW KOKS w maju 2015 roku umorzenia uprawnień do emisji CO₂ w ilości zgodnej z wielkością emisji do powietrza w 2014 roku na kwotę 1,9 mln zł oraz wyższego podatku akcyzowego od wyprodukowanej energii,
- spadek kosztów osobowych o 14,1 mln zł, tj. o 4,9% z tytułu braku wypłaty premii motywacyjnej oraz rozwiązania rezerwy na świadczenia pracownicze w JSW KOKS, jak również przejścia od lipca 2015 roku 51 pracowników z JSW KOKS do spółki zależnej BTS w ramach prowadzonego procesu restrukturyzacji,
- spadek zużycia materiałów bez wsadu węglowego o 5,9 mln zł, tj. o 11,0%, spowodowany między innymi rozwiązaniem odpisu dotyczącego świadectw kogeneracji w JSW KOKS na wartość -7,8 mln zł,
- spadek kosztów usług obcych bez kosztów wsadu węglowego o 3,3 mln zł, tj. o 1,5%, w konsekwencji poniesionych niższych kosztów usług remontowo-konserwacyjnych, informatycznych, laboratoryjnych, usług najmu i dzierżawy oraz usług bankowych.

3.8. WPLYWY Z EMISJI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Jednostka dominująca nie dokonała emisji dłużnych papierów wartościowych. Informacja na temat emisji dłużnych papierów wartościowych dokonanych przez spółki Grupy w 2014 i 2015 roku przedstawiona została w Punkcie 2.8. niniejszego sprawozdania.

3.9. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Wszystkie transakcje pomiędzy JSW a podmiotami powiązаныmi w 2015 roku były transakcjami zawartymi na warunkach nieodbiegających od warunków rynkowych. Szczegółowe informacje na temat transakcji zawieranych przez JSW z podmiotami powiązаныmi zostały przedstawione w Nocie 41. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

3.10. INFORMACJA O ZACIĄGNIĘTYCH I WYPOWIEDZIANYCH UMOWACH KREDYTÓW I POŻYCZEK

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem jedna ze spółek Grupy podpisała **umowę o kredyt** obrotowy na kwotę 7,0 mln zł z terminem spłaty w dniu 23 marca 2016 roku. Oprocentowanie w/w umowy oparte jest o stawkę referencyjną WIBOR 3M powiększony o stałą marżę banku.

Jednostka dominująca posiadała w ING Banku Śląskim S.A. **limit kredytowy** w wysokości 40,0 mln zł. ING Bank Śląski S.A. pismem z dnia 20 lutego 2015 roku wstrzymał dostęp do limitów kredytowych i transakcyjnych. W związku z wystawioną gwarancją w ramach posiadanego limitu kredytowego, w dniu 20 stycznia 2016 roku został podpisany Aneks nr 19 do Umowy Kredytowej, ograniczający okres dostępności do 21 stycznia 2016 roku. Ponadto ING Bank Śląski S.A. jednej ze spółek z Grupy we wrześniu 2015 roku wstrzymał możliwość korzystania z przyznanej linii kredytowej na kwotę 22 mln zł. Limit kredytowy nie był wykorzystany.

Łączne zobowiązania Grupy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek według stanu na koniec 2015 roku wynoszą 177,2 mln zł (2014 rok: 205,8 mln zł), w tym kwota 157,2 mln zł stanowi zobowiązania o charakterze inwestycyjnym, kwota 20,0 mln zł dotyczy zobowiązań o charakterze obrotowym.

Ponadto, zgodnie z podpisanymi umowami na dzień 31 grudnia 2015 roku, Grupa posiadała dostępne i niewykorzystane limity kredytów w rachunku bieżącym i kredytów obrotowych w łącznej kwocie 16,3 mln zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 196,6 mln zł).

Na dzień kończący okres sprawozdawczy spółka JSW KOKS posiada umowę kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego w kwocie 94,8 mln zł, której możliwość uruchomienia uzależniona jest od spełnienia dodatkowych warunków w zakresie Programu restrukturyzacji Grupy Kapitałowej JSW.

3.11. INFORMACJA O UDZIELONYCH POŻYCZKACH I PORĘCZENIACH ORAZ OTRZYMANYCH PORĘCZENIACH I GWARANCJACH

Pożyczki

W analizowanym okresie sprawozdawczym spółki z Grupy nie udzieliły pożyczek.

Poręczenia

W 2015 roku spółka PEC udzieliła poręczenia za zobowiązania SEJ do kwoty 22,0 mln zł tytułu umowy limitu kredytowego wielocelowego wobec PKO BP S.A.

W 2015 roku w związku z zawarciem w dniu 30 listopada 2015 roku aneksu nr 4 do Umowy o dalszej współpracy, na mocy którego strony tej umowy zobowiązały się do zmiany Dokumentacji Obligacji, kwota poręczenia udzielonego przez WZK Victoria za zobowiązania Jednostki dominującej z tytułu emisji obligacji została zwiększona do co najmniej 125% wartości wyemitowanych i niewykupionych obligacji. Wartość udzielonego poręczenia zgodnie z podpisanym Aneksem nr 2 do Umowy Poręczenia z dnia 30 lipca 2014 roku wynosi 841,3 mln zł oraz 198,0 mln USD.

Na dzień kończący okres sprawozdawczy czynne pozostawały następujące poręczenia:

- poręczenie Jednostki dominującej do kwoty 5,3 mln zł za zobowiązania Koksowni Przyjaźń S.A. (obecnie JSW KOKS) z tytułu zaciągniętej pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach („WFOŚiGW”) w dniu 26 sierpnia 2013 roku w kwocie 10,0 mln zł na zadanie inwestycyjne pn. Budowa bloku energetycznego w Koksowni Przyjaźń S.A. w Dąbrowie Górniczej. Poręczenie było ważne do dnia 2 stycznia 2018 roku. Po dniu kończącym okres sprawozdawczy poręczenie wygasło w związku ze zmianą prawnego zabezpieczenia spłaty pożyczki,
- poręczenie Jednostki dominującej do łącznej kwoty 420,0 mln zł za zobowiązania SEJ z tytułu programu emisji obligacji objętych przez Bank Gospodarstwa Krajowego oraz ALIOR Bank S.A. na sfinansowanie zadania inwestycyjnego pn. Program rozwoju – energetyka 2016, w oparciu o realizację budowy bloku fluidalnego CFB 75 MWe w Elektrociepłowni Zofiówka oraz projekty modernizacyjno – rozwojowe związane z istniejącymi aktywami SEJ i PEC. Poręczenie zostało udzielone na zabezpieczenie wykupu następujących obligacji:
 - w ramach transzy A objętych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w kwocie 246,0 mln zł,
 - w ramach transzy B objętych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w kwocie 34,0 mln zł,
 - w ramach transzy A objętych przez ALIOR Bank S.A. w kwocie 123,0 mln zł,
 - w ramach transzy B objętych przez ALIOR Bank S.A. w kwocie 17,0 mln zł.Poręczenie jest ważne nie dłużej niż do dnia 20 czerwca 2023 roku w przypadku obligacji transzy A oraz nie dłużej niż do dnia 20 czerwca 2018 roku w przypadku obligacji transzy B,
- poręczenie PEC do kwoty 50,0 mln zł za zobowiązania SEJ z tytułu programu emisji obligacji objętych przez Bank Gospodarstwa Krajowego oraz ALIOR Bank S.A. na sfinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Program rozwoju – energetyka 2016, w oparciu o realizację budowy bloku fluidalnego CFB 75 MWe w Elektrociepłowni Zofiówka oraz projekty modernizacyjno – rozwojowe związane z istniejącymi aktywami SEJ i PEC”,
- poręczenie Jednostki dominującej za zobowiązania SEJ z tytułu zaciągniętej pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na łączną kwotę 2,3 mln zł z terminem ważności do 30 stycznia 2016 roku. Na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania pożyczka została całkowicie rozliczona i spłacona, w związku z czym udzielone poręczenie wygasło,
- poręczenie udzielone przez KWK Krupiński na zabezpieczenie kredytu udzielonego przez PKO BP S.A. do kwoty 0,3 mln zł za zobowiązania Górniczej Spółdzielni Mieszkaniowej z terminem spłaty przypadającym w 2030 roku.
- poręczenie Jednostki dominującej za zobowiązania Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju z tytułu zaciągniętej pożyczki w Banku Ochrony Środowiska S.A. w kwocie 0,3 mln zł z terminem ważności do 31 grudnia 2020 roku,
- poręczenie JSW KOKS za zobowiązania Jednostki dominującej z tytułu emisji obligacji na rzecz PKO Banku Polskiego S.A., ING Banku Śląskiego S.A., Banku Gospodarstwa Krajowego oraz PZU FIZAN Bis 1 do łącznej kwoty 2 218,5 mln zł z terminem ważności do dnia 31 grudnia 2021 roku,
- poręczenie WZK Victoria za zobowiązania Jednostki dominującej z tytułu emisji obligacji na rzecz PKO Banku Polskiego S.A., ING Banku Śląskiego S.A., Banku Gospodarstwa Krajowego oraz PZU FIZAN Bis 1 do łącznej kwoty 405,4 mln zł, podwyższone do kwoty 841,3 mln zł oraz 198,0 mln USD z terminem ważności do dnia 31 grudnia 2021 roku.

Po dniu kończącym okres sprawozdawczy Jednostka dominująca udzieliła poręczenie za zobowiązania:

- JSW KOKS do kwoty 100,0 mln zł z tytułu umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego z dnia 10 sierpnia 2009 roku oraz
- WZK Victoria do kwoty 20,0 mln zł z tytułu umowy kredytu w rachunku bieżącym z dnia 19 lutego 2013 roku.

Okres ważności poręczenia, zarówno dla JSW KOKS oraz WZK Victoria upływa w jednej z wcześniejszych z dwóch dat:

- w dniu, w którym zabezpieczone wierzytelności zostaną w sposób ważny, skuteczny i bezwarunkowy całkowicie zapłacone lub rozliczone i ulegną wygaśnięciu lub
- w dniu 27 listopada 2016 roku.

Gwarancje

Na 31 grudnia 2015 roku w Grupie występowały następujące czynne gwarancje bankowe:

- sześć gwarancji bankowych na łączną kwotę 20,9 mln zł na zabezpieczenie spłaty pożyczek udzielonych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach o różnych terminach spłaty,
- gwarancja na kwotę 19,4 tys. EUR na zabezpieczenie terminowej zapłaty zobowiązań, z terminem obowiązywania do dnia 20 stycznia 2016 roku. Dnia 20 stycznia 2016 roku ING Bank Śląski S.A. przedłużył ważność gwarancji do 20 kwietnia 2016 roku na kwotę 19,0 tys. EUR,
- gwarancje na zabezpieczenie zobowiązań kontraktowych na kwotę 91,3 tys. zł z różnymi okresami ich obowiązywania.

Ponadto na zlecenie niektórych podmiotów z Grupy zostały wystawione gwarancje przez Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. oraz firmy ubezpieczeniowe na ogólną kwotę 15,0 mln EUR z różnymi okresami ich obowiązywania.

3.12. INSTRUMENTY FINANSOWE

ZASTOSOWANIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH W ZAKRESIE ELIMINACJI ZMIAN CEN, RYZYKA KREDYTOWEGO, ISTOTNYCH ZAKŁÓCEŃ PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH ORAZ UTRATY PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ

Ryzyko cenowe

Sytuacja na rynku węgla koksowego i koksu jest ściśle powiązana z rynkiem stali i wyrobów hutniczych; cykle koniunkturalne pokazują wahania cen w tych sektorach. Ceny węgla koksowego są mocno uzależnione od popytu na globalnym rynku hutniczo-stalowym, natomiast ceny węgla do celów energetycznych są uzależnione również od działań innych producentów krajowych. Pomimo posiadania przez Grupę stałych odbiorców, każdorazowy napływ taniego węgla z importu lub zwiększenie produkcji lub podaży ze strony innych krajowych producentów stanowi potencjalne ryzyko presji na obniżkę cen. W przypadku zmian cen na rynku, celem zminimalizowania jego wpływu na sytuację finansową Grupy podejmuje się takie działania jak:

- zwiększenie wolumenu produkcji i sprzedaży,
- zmiana struktury produkcji celem zwiększenia efektywności sprzedaży produktów (zwiększenie produkcji produktów o korzystniejszej cenie i znajdujących zbyt w danym okresie – optymalizacja struktury sprzedaży),
- optymalizacja kierunków sprzedaży produktów Grupy.

Aby zareagować na zmianę cen w odpowiednim momencie Grupa prowadzi monitoring rynków, ich analizę oraz śledzi na bieżąco trendy cenowe na rynku węgla, koksu, stali i energii elektrycznej. Warunki kontraktów długoterminowych umożliwiają okresowe negocjacje cen (corocznie dla węgla energetycznego, a kwartalnie dla węgla koksowego i koksu).

Realizując cele zarządzania ryzykiem Grupa działa w ramach zasad opisanych w Procedurze Handlowej Grupy Kapitałowej JSW, skupiając handel produktami Grupy w spółce Polski Koks oraz w ramach zasad Komitetu Ryzyka Walutowego Grupy Kapitałowej JSW, który monitoruje wpływ kursów walut z dostaw węgla, koksu i węglopochodnych. Okresowo monitoruje się import węgla oraz ceny węgla wyprodukowanego przez polskie kopalnie, a także ceny koksu i węgla energetycznego w portach ARA.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe identyfikowane w zakresie należności handlowych związane jest z ich koncentracją i terminowością obsługi. Sprzedaż realizowana jest do ograniczonej liczby odbiorców, stąd występuje koncentracja ryzyka związanego z należnościami handlowymi. Dominującym odbiorcą zewnętrznym nadal pozostaje Grupa ArcelorMittal oraz spółki, w których Skarb Państwa posiada udziały, od których należności stanowią odpowiednio 24,9% i 23,0% ogółu należności handlowych na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Ryzyko kredytowe związane z wiarygodnością odbiorców ograniczane jest poprzez: stosowanie zabezpieczenia płatności w postaci akredytywy, częściowego ubezpieczenia należności z tytułu dostaw i usług w firmach ubezpieczeniowych, stosowanie zabezpieczeń umów handlowych/kontraktów w formie weksli in blanco oraz poręczenia podmiotów o ugruntowanej pozycji rynkowej. Ponadto w uzasadnionych przypadkach, Grupa realizuje sprzedaż po dokonaniu przedpłaty przez kontrahenta. Od odbiorców o ugruntowanej pozycji, ze względu na strategiczny charakter współpracy oraz możliwość oceny ich dokumentacji finansowej, Grupa nie wymaga zabezpieczeń.

W związku z obniżeniem poziomu środków pieniężnych ryzyko kredytowe dotyczące tej pozycji aktywów uległo obniżeniu. Ryzyko to jest dodatkowo ograniczone, ponieważ Grupa lokuje swoje środki pieniężne w bankach o ugruntowanej pozycji rynkowej. A w związku

z obecną trudną sytuacją płynnościową środki pieniężne są głównie utrzymywane na rachunkach bankowych uczestniczących w strukturze cash poolingowej.

Ryzyko płynności

W celu minimalizowania ryzyka utraty płynności, Grupa podejmuje działania z zakresu optymalizacji zarządzania zobowiązaniami, realizowane są również liczne inicjatywy oszczędnościowe i ograniczenia kosztowe. Jednakże najistotniejszym czynnikiem neutralizującym ryzyko utraty płynności, ze względu na jego koncentrację podmiotową i kwotową, jest prowadzony proces negocjacji z Obligatariuszami prowadzący do przeprowadzenia restrukturyzacji finansowej.

Ponadto w celu ograniczenia ryzyka utraty płynności w Grupie Kapitałowej została wdrożona Polityka Zarządzania Płynnością wraz z procedurą, której podstawowym zadaniem jest efektywne monitorowanie i raportowanie pozycji płynnościowej umożliwiającej podejmowanie działań w sytuacji zagrożenia utraty płynności. Spółki z Grupy regularnie prognozują i monitorują płynność na podstawie przewidywanych przepływów pieniężnych.

Ryzyko walutowe

W ramach zarządzania ryzykiem walutowym Grupa wykorzystywała w 2015 roku kontrakty terminowe typu Fx Forward. Celem tych transakcji było zabezpieczenie przed ryzykiem walutowym powstającym w toku zwykłej działalności handlowej.

Ryzyko stopy procentowej

W ramach zarządzania ryzykiem stopy procentowej jedynie spółka SEJ w roku 2015 stosowała zabezpieczenie ryzyka stóp procentowych, wynikające z posiadanego zadłużenia, opartego o stopę referencyjną WIBOR, poprzez zawarcie transakcji Interest Rate Swap („IRS”), polegającej na zamianie zmiennej stopy procentowej na stałą.

Zasady zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie przedstawione zostały w Nocie 36. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

CELE I METODY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Grupa zarządza ryzykiem walutowym w oparciu o przyjętą **Politykę Zarządzania Ryzykiem Walutowym Grupy Kapitałowej JSW**, której celem jest scentralizowanie w Jednostce dominującej procesu zarządzania tym ryzykiem. Celem polityki zarządzania ryzykiem walutowym jest m. in. określenie zasad w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym, w szczególności zasady identyfikacji, kwantyfikacji, monitoringu oraz raportowania ryzyka walutowego, co z kolei ma za zadanie doprowadzić do ograniczenia niekorzystnego wpływu czynników ryzyka walutowego na przepływy pieniężne oraz na wynik ekonomiczny Grupy.

W Grupie funkcjonuje **Komitet Ryzyka Walutowego Grupy Kapitałowej JSW**, który odpowiedzialny jest m. in. za podejmowanie kluczowych decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym, w szczególności za podejmowanie decyzji o zabezpieczeniu zakontraktowanych i planowanych przepływów pieniężnych. Ekspozycja netto wynikająca z planowanej, zakontraktowanej lub zafakturowanej sprzedaży zabezpieczana jest zgodnie z przyjętymi współczynnikami zabezpieczeń, transakcjami terminowymi o terminie zapadalności do 12 miesięcy.

Grupa dla celów zabezpieczania ryzyka walutowego obok hedgingu naturalnego, stosuje transakcje pochodne Fx Forward. Instrumenty pochodne wyceniane są do wartości godziwej. Grupa dla celów ewidencyjnych wykorzystuje wyceny własne (system EXANTE).

Grupa stosuje **rachunkowość zabezpieczeń** przepływów pieniężnych. Grupa w celu zabezpieczania ryzyka walutowego wykorzystuje transakcje pochodne, których charakterystyka umożliwia stosowanie rachunkowości zabezpieczeń. Co do zasady, do rachunkowości zabezpieczeń wyznaczane są transakcje pochodne, zabezpieczające sprzedaż denominowaną, których termin zapadalności jest dłuższy niż sześć miesięcy.

Według stanu na 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała czynne transakcje pochodne zabezpieczające ryzyko walutowe o łącznym nominalnie 87,6 mln EUR i 17,5 mln USD, z czego 50,0 mln EUR i 9,6 mln USD zostało wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń. Transakcje pochodne stanowią zabezpieczenie wpływów ze sprzedaży produktów denominowanych w EUR i USD, które Grupa spodziewa się otrzymać w okresie do lipca 2016 roku. Wartość godziwa otwartych transakcji pochodnych na dzień kończący okres sprawozdawczy wyniosła 1,2 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w wyniku wyceny transakcji zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne ujęto w innych całkowitych dochodach kwotę (29,9) mln zł, z czego:

- kwota (9,3) mln zł stanowi ujemną wycenę wynikającą ze zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających w części skutecznej,
- kwota 10,8 mln zł stanowi dodatnią wycenę wynikającą ze zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających w części skutecznej,
- kwota (42,0) mln zł stanowi wartość ujemnych różnic kursowych z wyceny wyemitowanych obligacji w części skutecznej,
- kwota (0,4) mln zł stanowi wartość odniesioną do wyniku finansowego okresu wynikającą z realizacji pozycji zabezpieczanej,
- kwota 0,2 mln zł stanowi wartość odniesioną na nakłady inwestycyjne okresu wynikającą z realizacji pozycji zabezpieczanej,
- kwota 3,8 mln zł stanowi wartość odniesioną do wyniku finansowego okresu wynikającą z realizacji pozycji zabezpieczanej,
- kwota 7,0 mln zł stanowi skutek w odroczonej podatku dochodowym od powyższych pozycji.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w Grupie realizowane jest w oparciu o **polityki zarządzania ryzykiem stopy procentowej** opracowane i przyjęte do stosowania w spółkach Grupy, w których ryzyko to zostało ocenione jako istotne. Głównym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczenie do akceptowalnego przez Grupę poziomu niekorzystnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na przyszłe przepływy pieniężne.

W 2015 roku jedna ze spółek Grupy zabezpieczyła ryzyko zmienności przepływów pieniężnych wynikające z zaciągniętego zadłużenia opartego o stopę referencyjną WIBOR. W okresie sprawozdawczym Jednostka dominująca nie stosowała instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem stopy procentowej.

Według stanu na 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała czynne transakcje pochodne zabezpieczające ryzyko stopy procentowej o łącznym nominale 102,6 mln zł. Wartość godziwa otwartych transakcji pochodnych na dzień kończący okres sprawozdawczy wyniosła (1,2) mln zł. W związku ze stosowanymi zasadami rachunkowości zabezpieczeń, ujemna wycena wartości godziwej IRS na dzień 31 grudnia 2015 roku w całości odniesiona została na kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych.

W 2012 roku została wdrożona **Polityka lokowania wolnych środków finansowych w JSW**. Polityka określa cele, zasady oraz obowiązki w zakresie lokowania wolnych środków i stanowi ramy zarządzania wolnymi środkami finansowymi w Jednostce dominującej. Procedura obejmuje w szczególności zasady identyfikacji, kwantyfikacji, monitoringu oraz podziału obowiązków umożliwiających odpowiednią kontrolę nad działalnością skarbową, określa dopuszczalne narzędzia lokowania środków finansowych oraz zasady współpracy z bankami.

W 2015 roku została wdrożona **Polityka Zarządzania Płynnością wraz z procedurą w Grupie**. Podstawowym zadaniem jest efektywne monitorowanie i raportowanie pozycji płynnościowej umożliwiającej podejmowanie działań w sytuacji zagrożenia utraty płynności.

3.13. AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA GRUPY

Grupa nie publikuje prognoz wyników finansowych z uwagi na dużą zmienność rynku oraz znaczną ilość zmiennych wpływających na jego przewidywalność.

3.14. ZASADY SPORZĄDZENIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ORAZ SPRAWOZDANIA ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”).

Przyjęte zasady rachunkowości stosowano przy zachowaniu zasady ciągłości we wszystkich prezentowanych latach obrotowych. Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione w Nocie 2. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

Niniejsze sprawozdanie jest zgodne z wymogami przepisów prawa i regulacjami instytucji rynku kapitałowego odnoszącymi się do zakresu sprawozdań z działalności. Sprawozdanie to zostało sporządzone przy zachowaniu zasady spójności wewnętrznej dokumentu oraz zgodności ze Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

3.15. INFORMACJA O PODMIOCIE UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Podmiotem uprawnionym do badania Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku jest Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Umowa pomiędzy JSW a Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. została zawarta w dniu 3 kwietnia 2015 roku i dotyczy badania sprawozdania finansowego JSW za lata 2015 i 2016, skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za lata 2015 i 2016, wykonanie przeglądu śródrocznego sprawozdania finansowego JSW za I półrocze 2015 roku oraz za I półrocze 2016 roku, a także śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za I półrocze 2015 roku i za I półrocze 2016 roku.

Dodatkowe informacje dotyczące wynagrodzenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych zostały przedstawione w Nocie 42. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

4. JASTRZĘBSKA SPÓŁKA WĘGLOWA S.A. NA RYNKU KAPITAŁOWYM

4.1. NOTOWANIA AKCJI JSW NA RYNKU KAPITAŁOWYM

Akcje JSW notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. od 6 lipca 2011 roku. Obrót giełdowy papierami wartościowymi dokonywany jest w walucie PLN. W okresie sprawozdawczym akcje JSW wchodziły w skład indeksów WIG20¹, WIG30, WIG-Surowce oraz indeksu RESPECT².

Tabela 24. Podsumowanie notowań akcji JSW

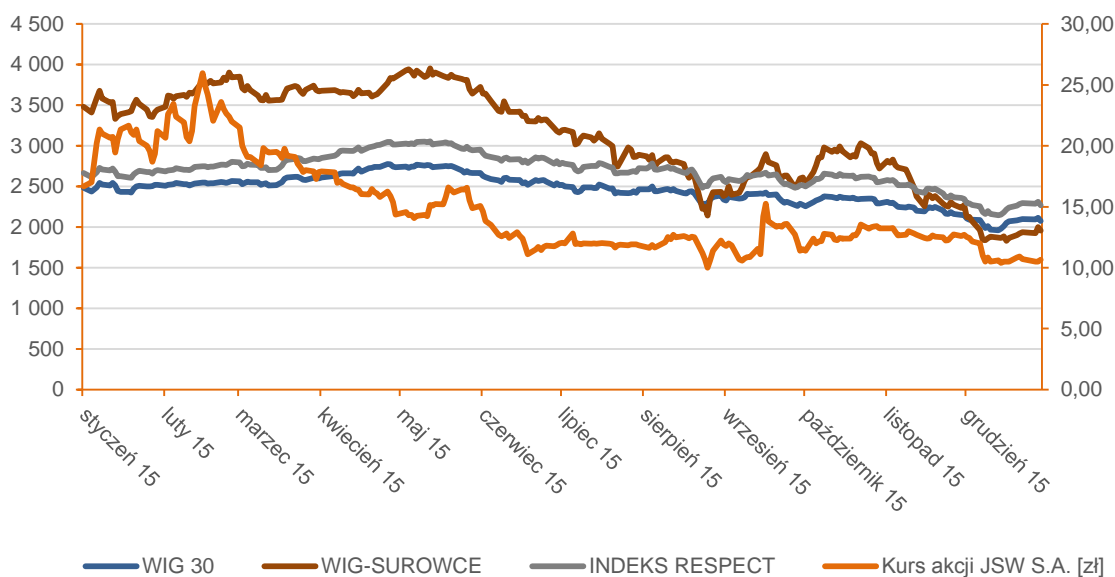
Dane dotyczące akcji	2015	2014	2013	2012	2011*
Liczba akcji na koniec roku (szt.)	117 411 596	117 411 596	117 411 596	117 411 596	119 207 920
Najniższy kurs zamknięcia (zł)	10,00	16,25	53,13	82,20	81,30
Najwyższy kurs zamknięcia (zł)	25,96	54,05	97,60	110,60	141,50
Kurs zamknięcia z ostatniego dnia notowań (zł)	10,65	16,25	53,13	92,40	84,10
Kapitalizacja na koniec danego roku (mln zł)	1 250,4	1 907,9	6 238,1	10 848,8	10 025,4

* dane za 2011 rok od momentu notowania JSW na GPW, tj. od 6 lipca 2011 roku.

W analizowanym okresie średni kurs akcji JSW wyniósł 14,82 zł, a różnica pomiędzy notowaniem na koniec i początek okresu sprawozdawczego wynosiła in minus 36,11%. Porównawczo indeks WIG30 zmienił się in minus o 16,47%, zaś indeks WIG-Surowce zmienił się in minus o 43,77% w tym okresie.

W okresie sprawozdawczym zakończonym w dniu 31 grudnia 2015 roku najniższy kurs akcji JSW na zamknięciu sesji wyniósł 10,00 zł, natomiast najwyższy kurs akcji na zamknięciu sesji wyniósł 25,96 zł. Wartość akcji JSW na koniec okresu sprawozdawczego wynosiła 10,65 zł. Średni dzienny wolumen obrotu w 2015 roku wyniósł 351 506 akcji.

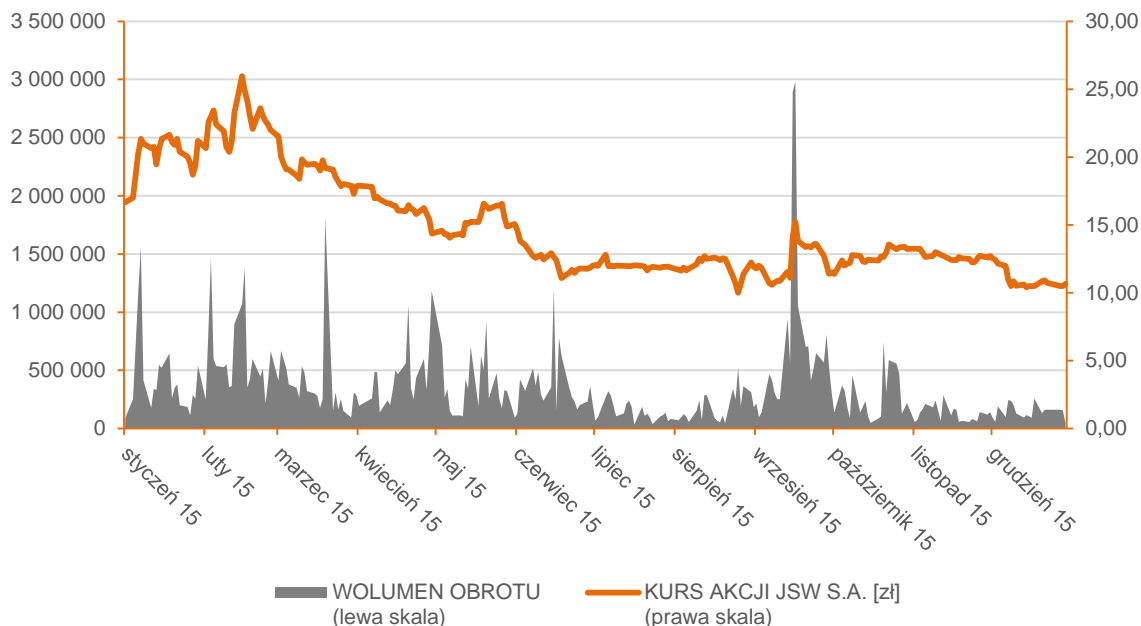
Wykres 24. Notowania akcji JSW oraz indeksów WIG20, WIG-Surowce, RESPECT oraz indeksu WIG30

¹ Z dniem 23 marca 2015 roku na podstawie przeprowadzonej przez GPW rocznej rewizji portfeli indeksów, JSW przestała być notowana w ramach indeksów WIG20 i WIG20TR.

² Z dniem 16 grudnia 2015 roku JSW przestała być notowana w ramach indeksu RESPECT.

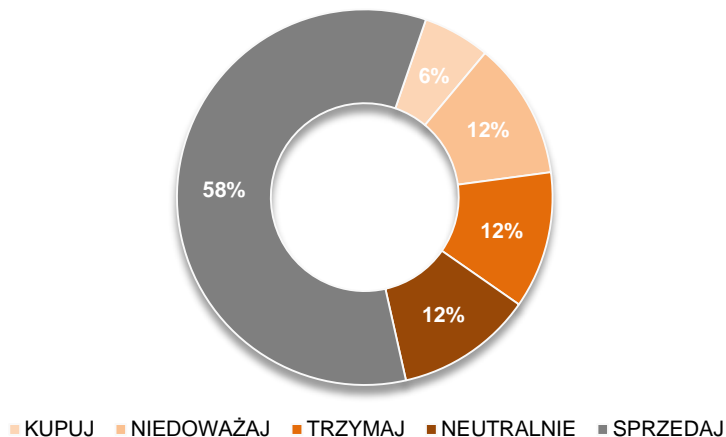
Wykres 25. Cena i wolumen akcji JSW w 2015 roku

4.2. REKOMENDACJE DLA AKCJI JSW

W 2015 roku, zgodnie z wiedzą Jednostki dominującej, wydano 34 rekomendacje biur maklerskich dla akcji JSW.

Wykres 26. Struktura rekomendacji dla akcji JSW

4.3. POLITYKA INFORMACYJNA ORAZ KOMUNIKACJA Z RYNKIEM KAPITAŁOWYM

W celu utrzymania zarówno pożądanego wizerunku wśród interesariuszy JSW, jak również pozytywnych standardów komunikacji z uczestnikami rynku kapitałowego, Grupa kontynuowała podejmowane dotychczas działania poprzez przekazywanie rzetelnej informacji zgodnie z najwyższymi standardami w tym obszarze. Komunikacja z uczestnikami rynku kapitałowego odbywała się poprzez:

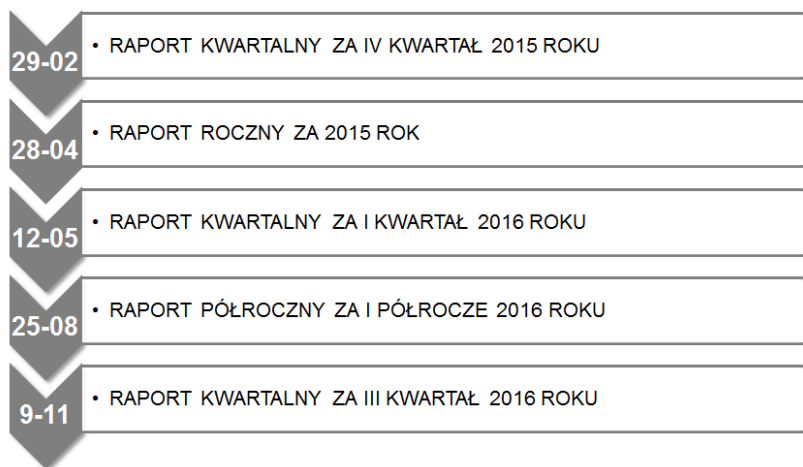
- udział w szeregu spotkań z akcjonariuszami firmy, potencjalnymi inwestorami oraz analitykami giełdowymi zarówno sell i buy-side-owymi,

- publikację raportów bieżących oraz okresowych wraz z organizacją konferencji wyników transmitowanych za pomocą sieci Internet z możliwością zadawania pytań Zarządowi JSW drogą mailową:
 - po publikacji wyników za 2014 rok w dniu 12 marca 2015 roku;
 - po publikacji wyników za I kwartał 2015 roku w dniu 14 maja 2015 roku,
 - po publikacji wyników za I półrocze 2015 roku w dniu 27 sierpnia 2015 roku,
 - po publikacji wyników za III kwartał 2015 roku w dniu 12 listopada 2015 roku;
- wywiady członków Zarządu i innych przedstawicieli JSW, m. in. dla: Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych, TVN24 BiŚ, Polsat Biznes, agencji PAP, portali WNP, net.tg, dziennika giełdy Parkiet oraz innych branżowych czasopism,
- publikację komunikatów prasowych dotyczących bieżącej sytuacji JSW,
- udział w kampanii informacyjno-edukacyjnej „Akcjonariat Obywatelski. Inwestuj świadomie”, pilotowanej przez Ministerstwo Skarbu Państwa, skierowanej do inwestorów indywidualnych w edycji 2014/2015, mającej na celu zachęcenie społeczeństwa do świadomego inwestowania w papiery wartościowe,
- bieżącą aktualizację strony internetowej (sekcja relacji inwestorskich), w tym udostępnienie szeregu danych finansowych oraz operacyjnych w wersji edytowalnej, umożliwiającej ich szybkie porównanie z danymi historycznymi,
- publikację trzeci raz z rzędu raportu rocznego w formie niezależnego serwisu internetowego on-line, umożliwiającego w prosty sposób dotarcie do wybranych informacji ze sprawozdań za ubiegły rok obrotowy. Raport został stworzony własnymi siłami Grupy Kapitałowej JSW.

Podmioty rynku kapitałowego mogą kontaktować się z Emitentem w następujący sposób:

- Biuro Relacji Giełdowych w Warszawie – Dyrektor Izabela Tokarz, tel.: +48 22 222 17 50, e-mail: itokarz@jsw.pl, relacje@jsw.pl;
- Zespół Relacji Inwestorskich – Kierownik Paweł Warzecha, tel.: +48 32 756 44 25, e-mail: pwarzecha@jsw.pl, relacje@jsw.pl.

4.4. KALENDARIUM RAPORTOWANIA W 2016 ROKU

4.5. POLITYKA DYWIDENDOWA

Zgodnie z polityką dywidendową zdefiniowaną w prospekcie emisyjnym JSW z 2011 roku (str. 59), intencją Zarządu JSW jest rekomendowanie Walnemu Zgromadzeniu wypłat dywidend na poziomie co najmniej 30% skonsolidowanego zysku netto za dany rok obrotowy. Polityka w zakresie dywidendy uzależniona jest od aktualnych wyników działalności, przepływów pieniężnych, sytuacji finansowej oraz potrzeb kapitałowych, ogólnych uwarunkowań gospodarczych, jak również związanych z wypłatą dywidendy ograniczeń prawnych, podatkowych, regulacyjnych i umownych, a także innych czynników, które Zarząd uzna za istotne, i będzie podlegała zmianom, mającym na celu dostosowanie jej do powyższych czynników.

Tabela 25. Historia wypłat dywidendy przez Jednostkę dominującą

Rok	Dzień nabycia prawa do dywidendy	Dzień wypłaty dywidendy	Dywidenda (zł)	Dywidenda (zł/akcję)
2011	20.06.2011	20.07.2011	256 978 067,20*	2,16
2012	06.07.2012	24.07.2012	631 674 386,48	5,38
2013	31.07.2013	20.08.2013	295 877 221,92	2,52
2014	-	-	-	-
2015	-	-	-	-

* Wykazana w Sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2011 roku dywidenda w wysokości 257,0 mln zł obejmuje obowiązkowe wpłaty na rzecz Skarbu Państwa potraktowane jako zaliczka na dywidendę w wysokości 127,0 mln zł – Ustawa z dnia 1 grudnia 1995 r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 154, poz. 792, z późn. zm.) oraz wypłatę w lipcu 2011 r. dywidendy dla Skarbu Państwa w wysokości 130,0 mln zł z zysku wypracowanego w 2010 roku.

W 2014 roku Jednostka dominująca poniosła stratę netto w wysokości 684,3 mln zł. W dniu 2 czerwca 2015 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie JSW postanowiło pokryć stratę netto w wysokości 684,3 mln zł w całości z kapitału zapasowego JSW (Raport bieżący nr 32/2015).

W 2015 roku Jednostka dominująca poniosła stratę netto w wysokości 2 786,7 mln zł, którą Zarząd JSW będzie proponował pokryć z kapitału zapasowego JSW.

5. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO

Działając zgodnie z § 91 ust. 5 pkt. 4) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („Rozporządzenie”) Zarząd JSW („Spółki”) przedstawia Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego w 2015 roku.

5.1. WSKAZANIE STOSOWANEGO ZBIORU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO

W 2015 roku JSW stosowała zasady ładu korporacyjnego zawarte w dokumencie Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW przyjętym w dniu 4 lipca 2007 roku przez Radę Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. uchwałą nr 12/1170/2007 z późniejszymi zmianami. Tekst Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW jest opublikowany na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. pod adresem: www.gpw.pl/dobre_praktyki_spolek_regulacje.

5.2. WSKAZANIE ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO, OD KTÓRYCH ODSTĄPIONO

JSW dokładała wszelkich starań, by stosować zasady ładu korporacyjnego określone w dokumencie Dobre Praktyki Spółek notowanych na GPW. W 2015 roku JSW nie stosowała następujących zasad:

I. Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk

Zasada nr I.5:

„Spółka powinna posiadać politykę wynagrodzeń oraz zasady jej ustalania. Polityka wynagrodzeń powinna w szczególności określać formę, strukturę i poziom wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających. Przy określaniu polityki wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających spółki powinno mieć zastosowanie zalecenie Komisji Europejskiej z 14 grudnia 2004 roku w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie (2004/913/WE), uzupełnione o zalecenie KE z 30 kwietnia 2009 roku (2009/385/WE).”

Wyjaśnienie:

W dniu 18 listopada 2011 roku Rada Nadzorcza JSW podjęła uchwałę o zawarciu kontraktów menedżerskich z członkami Zarządu JSW. Uchwała ta została podjęta w interesie i na wyraźną sugestię akcjonariuszy JSW, którzy oczekiwali systemowego motywowania członków najwyższej kadry menedżerskiej do dbania o interes właścicieli. Rada działała więc zgodnie z zaleceniem Komisji Europejskiej z dnia 14 grudnia 2004 roku, w myśl którego „forma, struktura i poziom wynagrodzeń dyrektorów pozostają w kompetencjach spółek i ich akcjonariuszy”. Natomiast wynagrodzenie dla członków Rady Nadzorczej ustala Walne Zgromadzenie JSW.

Zasada I.12:

„Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.”

Wyjaśnienie:

Emitent aktualnie nie umożliwia akcjonariuszom wykonywania prawa głosu przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. JSW będzie monitorować rynek usług oferujących taką komunikację pod kątem bezpieczeństwa i niezawodności takich rozwiązań, a także kosztów jej zastosowania. W przypadku pojawienia się rozwiązania, które zapewni odpowiedni współczynnik jakości do ceny, Zarząd JSW rozważy możliwość jego wdrożenia.

IV. Dobre praktyki stosowane przez akcjonariuszy

Zasada nr IV.10:

„Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego na:

- 1) transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- 2) dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad”.

Wyjaśnienie:

Zasada nie jest stosowana z przyczyn technicznych, związanych z wdrożeniem systemu transmisji danych. Zarząd JSW będzie dążył do stosowania tej zasady. W przypadku wprowadzenia wyżej wymienionej zasady JSW niezwłocznie przekaze informację o tym fakcie do publicznej wiadomości.

W 2015 roku JSW stosowała pozostałe zasady ładu korporacyjnego zawarte w dokumencie Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW.

5.3. WSKAZANIE STOSOWANEGO ZBIORU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO OD 2016 ROKU

W dniu 13 października 2015 roku Rada Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. uchwałą nr 26/1413/2015 przyjęła Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016 obowiązujące od 1 stycznia 2016 roku („Dobre Praktyki 2016”). Wyżej wymieniony tekst Dobrych Praktyk 2016 jest publicznie dostępny na oficjalnej stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. pod adresem: www.corp-gov.gpw.pl

Informacja na temat stanu stosowania przez spółkę rekomendacji i zasad zawartych w Dobrych Praktykach 2016 dostępna jest na stronie korporacyjnej JSW w miejscu: <http://www.jsw.pl/relacje-inwestorskie/lad-korporacyjny/dobre-praktyki/>.

Informacja ta została sporządzona na formularzu ustalonym przez GPW, zawiera szczegółowy opis stosowania lub niestosowania rekomendacji oraz zasad i jest bezpośrednio wykonaniem zasady I.Z.1.13.

5.4. OPIS GŁÓWNYCH CECH SYSTEMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ I ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W ODNIESIENIU DO PROCESU SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH I SKONSOLIDOWANYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

JSW sporządza jednostkowe i skonsolidowane sprawozdania finansowe w oparciu o powszechnie obowiązujące przepisy prawa oraz regulacje wewnętrzne. W celu zapewnienia prawidłowości, rzetelności i zgodności sprawozdań finansowych z obowiązującymi przepisami prawa oraz generowania danych finansowych o wysokiej jakości, w JSW funkcjonuje system kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem. Zarząd JSW jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej i jego skuteczność w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i raportów okresowych przygotowywanych i publikowanych zgodnie z zasadami Rozporządzenia.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych, w JSW funkcjonuje szereg procedur oraz wewnętrznych regulaminów, których celem jest zapewnienie skutecznej i efektywnej kontroli oraz identyfikacji i eliminowania potencjalnych ryzyk. System ten realizowany jest głównie w oparciu o:

- Statut JSW,
- Regulamin Organizacyjny JSW,
- Dokumentację przyjętych zasad (polityki) rachunkowości,
- Politykę i Procedury Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym,
- Regulamin i procedury dotyczące wypełniania obowiązków informacyjnych wynikających z ustaw regulujących obrót papierami wartościowymi JSW na rynku regulowanym oraz aktów wykonawczych do ww. ustaw, w ramach którego określono zakres raportowania oraz zasady i podział odpowiedzialności za sporządzenie sprawozdań finansowych,
- Instrukcję obiegu dokumentów,
- Zakresy obowiązków i uprawnień pracowników,
- Procedurę podatkową.

Proces ten realizowany jest również poprzez stosowanie przez spółki Grupy Kapitałowej jednolitych wzorców sprawozdań finansowych, badanie i przegląd sprawozdań finansowych przez tę samą firmę audytorską oraz proces autoryzacji i opiniowania sprawozdań finansowych przed ich publikacją.

Nadzór nad przygotowaniem sprawozdań finansowych pełni Zastępca Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych, któremu podlegają służby finansowo-księgowe realizujące zadania w zakresie weryfikacji i ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych oraz generowania danych niezbędnych do sporządzania sprawozdań finansowych. Za sporządzenie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego odpowiedzialne jest Biuro Głównego Księgowego, zaś za przygotowanie pakietów sprawozdawczych do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy odpowiedzialność ponoszą Zarządy spółek objętych konsolidacją.

W celu zapewnienia stosowania jednolitych zasad rachunkowości przyjęta została przez JSW Dokumentacja przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oparta na MSSF, która obowiązuje JSW i podmioty Grupy (głównie w zakresie przygotowywania pakietów konsolidacyjnych, na potrzeby sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego). Spółki Grupy sporządzają sprawozdania jednostkowe według MSSF. Spółki Grupy są również badane przez tego samego audytora, co powinno wyeliminować potencjalne błędy podczas sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz wykrywać niezgodności wśród spółek w zakresie stosowanych zasad rachunkowości. Na bieżąco prowadzony jest monitoring zmian MSSF celem aktualizacji Dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz zakresu ujawnień zawartych w sprawozdaniach finansowych.

JSW stosuje w sposób ciągły spójne zasady księgowe zgodne z MSSF do prezentacji danych finansowych w sprawozdaniach finansowych, raportach okresowych i innych raportach przekazywanych akcjonariuszom. Takie same zasady obowiązują w spółkach tworzących Grupę Kapitałową, dla których JSW jest Jednostką dominującą. Zakres ujawnianych w sprawozdaniach finansowych danych wynika z obowiązków informacyjnych określonych przez MSSF, zaś sposób ich prezentacji zapewnia zrozumiałość i przejrzystość informacji, a także przydatność i porównywalność danych zawartych w sprawozdaniach finansowych.

Dane ujawniane w sprawozdaniach finansowych wynikają z ewidencji księgowej JSW oraz dodatkowych informacji przekazywanych przez poszczególne komórki organizacyjne JSW. Natomiast spółki Grupy Kapitałowej przekazują wymagane dane w formie pakietów sprawozdawczych, w celu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Osoby odpowiedzialne za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego mają również dostęp do jednostkowych sprawozdań finansowych spółek. Na moment sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, wszystkie sprawozdania finansowe spółek są po badaniu i wyrażeniu przez audytora opinii.

Rzetelność sprawozdania finansowego zapewniają dane wynikające z ksiąg rachunkowych, które zawierają zapisy wprowadzone na podstawie właściwej dokumentacji źródłowej, przy zastosowaniu najnowocześniejszej technologii informatycznej służącej do rejestracji, przetwarzania i prezentacji danych ekonomiczno-finansowych. Modułowa struktura systemu zapewnia przejrzysty podział obszarów i kompetencji, spójność zapisów operacji w księgach rachunkowych oraz kontrolę pomiędzy księgami. Dostęp do danych w różnych przekrojach i układach osiągalny jest poprzez rozbudowany system raportowy. JSW na bieżąco aktualizuje system informatyczny do zmieniających się zasad rachunkowości lub innych norm prawnych, na co pozwala wysoka elastyczność funkcjonalności w ramach poszczególnych modułów systemu. Przygotowanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego następuje przy wykorzystaniu specjalistycznych narzędzi informatycznych. Funkcjonujące w JSW rozwiązania informatyczne zabezpieczają kontrolę dostępu do systemu finansowo-księgowego oraz zapewniają należytą ochronę i archiwizację ksiąg rachunkowych. Bezpieczeństwo eksploatacji systemu informatycznego zapewnia odpowiednia struktura uprawnień. Kontrola dostępu prowadzona jest na każdym etapie sporządzania sprawozdania finansowego, począwszy od wprowadzania danych źródłowych, poprzez przetwarzanie danych, aż do generowania informacji wyjściowych. W JSW stosowane są systemy zabezpieczeń na poziomie sprzętowym i systemowym.

Rada Nadzorcza dokonuje oceny jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz powołuje Komitet Audytu będący organem doradczym i opiniotwórczym działającym kolegialnie w ramach struktury Rady Nadzorczej. Głównym celem działania Komitetu Audytu jest wspomaganie Rady Nadzorczej w sprawowaniu nadzoru finansowego oraz dostarczanie Radzie Nadzorczej miarodajnych informacji i opinii pozwalających sprawnie podjąć właściwe decyzje w zakresie sprawozdawczości finansowej, kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem, a także zapewnienie niezależności i obiektywizmu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

Ponadto, na mocy art. 4a Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, do obowiązków Zarządu i Rady Nadzorczej należy zapewnienie, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania określone prawem.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami JSW poddaje swoje sprawozdania finansowe badaniu (sprawozdania roczne) oraz przeglądowi (sprawozdania półroczne) przez niezależnego biegłego rewidenta. Wyboru biegłego rewidenta dokonuje Rada Nadzorcza JSW spośród renomowanych firm audytorskich, w oparciu o rekomendacje Komitetu Audytu. W ramach prac audytowych biegły rewident dokonuje niezależnej oceny rzetelności i prawidłowości jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych oraz potwierdzenia skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

Zasadniczym elementem zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych jest badanie funkcjonowania mechanizmów kontrolnych oraz występowania ryzyk w działalności JSW. Realizując te zadania audyt wewnętrzny wspiera Komitet Audytu przeprowadzając odpowiednie prace sprawdzające skuteczność kontroli i efektywność procesów. W 2015 roku kontynuowana była współpraca audytu wewnętrznego z Komitetem Audytu. Audyt Wewnętrzny funkcjonuje w oparciu o zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Regulamin Audytu Wewnętrznego, realizując zadania audytowe o charakterze usług zapewniających i doradczych, a także audyty doraźne.

Funkcjonujący w JSW system kontroli wewnętrznej obejmuje swoim zakresem całą działalność JSW określoną w Statucie oraz wszystkie poziomy struktury organizacyjnej, a przez to wszystkie procesy zachodzące w JSW, w tym obszary mające bezpośredni lub pośredni wpływ na prawidłowość sporządzania sprawozdań finansowych. System Kontroli Wewnętrznej („SKW”) obejmuje system kontrolnych rozwiązań finansowych, informatycznych, a także odpowiednie regulacje, procedury i struktury organizacyjne. Działania SKW służą zapewnieniu skutecznego i efektywnego działania organizacji, rzetelności sprawozdawczości finansowej oraz zgodności działania z przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi. JSW systematycznie bada funkcjonowanie SKW i jego mechanizmy kontrolne oraz wskazuje potencjalne ryzyka w procesach. Funkcją tę sprawuje audyt wewnętrzny, który przeprowadza analizy, dokonuje ocen i przedstawia rekomendacje usprawnień do istniejących procedur i mechanizmów systemu kontroli wewnętrznej oraz ocenia naruszenia zasad i procedur. W wyniku przeprowadzonych w 2015 roku zadań audytowych i kontrolnych wydano szereg rekomendacji i poleceń, usprawniających mechanizmy kontrolne oraz minimalizujących ryzyka. Pracownikom JSW w ramach obowiązków służbowych zostały przypisane odpowiednie zadania związane z zapewnianiem realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej. JSW prowadzi działania służące ciągłemu usprawnianiu SKW.

5.5. AKCJONARIUSZE POSIADAJĄCY ZNACZNE PAKIETY AKCJI

Akcje JSW notowane są na rynku podstawowym GPW w Warszawie w systemie notowań ciągłych. W okresie sprawozdawczym akcje JSW wchodziły w skład indeksów WIG20³, WIG30, WIG-Surowce oraz indeksu RESPECT⁴.

Jednostka dominująca nie posiada szczegółowego zestawienia struktury akcjonariatu na dzień kończący okres sprawozdawczy, na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, ani na dzień przekazania niniejszego sprawozdania. W ostatnim roku obrotowym JSW nie otrzymała informacji o przekroczeniu progów procentowych ogólnej liczby głosów określonych w art. 69 ust. 1 Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Jedynym akcjonariuszem JSW posiadającym zarówno na dzień 31 grudnia 2015 roku jak i na dzień sporządzenia i publikacji niniejszego sprawozdania liczbę akcji stanowiącą, co najmniej 5% kapitału zakładowego i jednocześnie dającą prawo do takiej samej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu był Skarb Państwa.

Tabela 26. Akcjonariusze posiadający na 31 grudnia 2015 roku i na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania co najmniej 5% kapitału zakładowego*

Akcjonariusz	Ilość akcji	Liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu	Procentowy udział w kapitale zakładowym	Procentowy udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu
Skarb Państwa	64 775 542	64 775 542	55,16%	55,16%

* Zgodnie z Raportem bieżącym nr 62/2015 z dnia 24 listopada 2015 roku akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w dniu 23 listopada 2015 roku był Skarb Państwa z liczbą głosów 64 392 893, co stanowiło 54,84% udziału w głosach ogółem.

5.6. POSIADACZE PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH DAJĄCYCH SPECJALNE UPRAWNIENIA KONTROLNE

Jednostka dominująca nie emitowała papierów wartościowych, które dawałyby szczególne uprawnienia kontrolne wobec JSW.

5.7. OGRANICZENIA DOTYCZĄCE WYKONYWANIA PRAWA GŁOSU

Ograniczenia dotyczące wykonywania prawa głosu zostały szczegółowo przedstawione w § 9 Statutu JSW dostępnym pod adresem www.jsw.pl. Określone w Statucie JSW ograniczenia zostały sformułowane w następujący sposób:

1. Prawo głosu akcjonariuszy dysponujących powyżej 10% ogółu głosów w Spółce zostaje ograniczone w ten sposób, że żaden z nich nie może wykonywać na Walnym Zgromadzeniu więcej niż 10% ogółu głosów w Spółce.
2. Ograniczenie prawa głosu, o którym mowa w ust. 1 powyżej nie dotyczy Skarbu Państwa i podmiotów zależnych od Skarbu Państwa w okresie, w którym Skarb Państwa wraz z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa posiada liczbę akcji Spółki uprawniającą do wykonywania co najmniej 34% plus jeden głos w ogóle głosów w Spółce.

³ Z dniem 23 marca 2015 roku na podstawie przeprowadzonej przez GPW rocznej rewizji portfeli indeksów, JSW przestała być notowana w ramach indeksów WIG20 i WIG20TR.

⁴ Z dniem 16 grudnia 2015 roku JSW przestała być notowana w ramach indeksu RESPECT.

3. Głosy należące do akcjonariuszy, między którymi istnieje stosunek dominacji lub zależności (Zgrupowanie Akcjonariuszy) kumuluje się; w przypadku, gdy skumulowana liczba głosów przekracza 10% ogółu głosów w Spółce, podlega ona redukcji.
4. Akcjonariuszem, w rozumieniu § 9 pkt. 4 Statutu JSW, jest każda osoba, w tym jej podmiot dominujący i zależny, której przysługuje bezpośrednio lub pośrednio prawo głosu na Walnym Zgromadzeniu na podstawie dowolnego tytułu prawnego; dotyczy to także osoby, która nie posiada akcji Spółki, a w szczególności użytkownika, zastawnika, osoby uprawnionej z kwitu depozytowego w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi, a także osoby uprawnionej do udziału w Walnym Zgromadzeniu mimo zbycia posiadanych akcji po dniu ustalenia prawa do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu.
5. Przez podmiot dominujący oraz podmiot zależny rozumie się odpowiednio osobę:
 - 1) pozostającą w stosunku dominacji lub zależności w rozumieniu przepisów Kodeksu spółek handlowych,
 - 2) mającą status przedsiębiorcy dominującego, przedsiębiorcy zależnego albo jednocześnie status przedsiębiorcy dominującego i zależnego w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów, lub
 - 3) mającą status jednostki dominującej, jednostki dominującej wyższego szczebla, jednostki zależnej, jednostki zależnej niższego szczebla, jednostki współzależnej albo mającą jednocześnie status jednostki dominującej (w tym dominującej wyższego szczebla) i zależnej (w tym zależnej niższego szczebla i współzależnej) w rozumieniu Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, lub
 - 4) która wywiera (podmiot dominujący) lub, na którą jest wywierany (podmiot zależny) decydujący wpływ w rozumieniu Ustawy z dnia 22 września 2006 roku o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców, lub
 - 5) której głosy wynikające z posiadanych bezpośrednio lub pośrednio akcji Spółki podlegają kumulacji z głosami innej osoby lub innych osób na zasadach określonych w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych w związku z posiadaniem, zbywaniem lub nabywaniem znacznych pakietów akcji Spółki.
6. Kumulacja głosów polega na zsumowaniu liczby głosów, którymi dysponują poszczególni akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania Akcjonariuszy.
7. Redukcja głosów polega na pomniejszeniu ogólnej liczby głosów w Spółce przysługujących na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania Akcjonariuszy do progu 10% ogółu głosów w Spółce. Redukcja głosów jest dokonywana według następujących zasad:
 - 1) liczba głosów akcjonariusza, który dysponuje największą liczbą głosów w Spółce spośród wszystkich akcjonariuszy wchodzących w skład Zgrupowania Akcjonariuszy, ulega pomniejszeniu o liczbę głosów równą nadwyżce ponad 10% ogółu głosów w Spółce przysługujących łącznie wszystkim akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania Akcjonariuszy,
 - 2) jeżeli mimo redukcji, o której mowa w pkt. 1) powyżej, łączna liczba głosów przysługujących na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania Akcjonariuszy przekracza 10% ogółu głosów w Spółce, dokonuje się dalszej redukcji głosów należących do pozostałych akcjonariuszy wchodzących w skład Zgrupowania Akcjonariuszy. Dalsza redukcja głosów poszczególnych akcjonariuszy następuje w kolejności ustalonej na podstawie liczby głosów, którymi dysponują poszczególni akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania Akcjonariuszy (od największej do najmniejszej). Dalsza redukcja jest dokonywana aż do osiągnięcia stanu, w którym łączna liczba głosów, którymi dysponują akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania Akcjonariuszy nie będzie przekraczać 10% ogółu głosów w Spółce,
 - 3) w każdym przypadku akcjonariusz, któremu ograniczono wykonywanie prawa głosu, zachowuje prawo wykonywania co najmniej jednego głosu,
 - 4) ograniczenie wykonywania prawa głosu dotyczy także akcjonariusza nieobecnego na Walnym Zgromadzeniu.

5.8. OGRANICZENIA DOTYCZĄCE PRZENOSZENIA PRAWA WŁASNOŚCI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych JSW zostały zawarte w § 8 Statutu JSW, zgodnie z którym: „Zbycie akcji poniżej 50% + 1 akcja przez Skarb Państwa może nastąpić jedynie za zgodą Rady Ministrów. Zbycie akcji bez tej zgody jest nieważne”.

Z dniem 7 lipca 2013 roku upłynął dwuletni zakaz obrotu akcjami pracowniczymi serii A, C i D JSW, zaś z dniem 7 lipca 2014 roku upłynął trzyletni zakaz obrotu akcjami serii C, nabytymi przez pracowników pełniących funkcje członków zarządów spółek Grupy

Kapitałowej określonych w uchwale Nadzwyczajnego Walnego zgromadzenia JSW z dnia 12 maja 2011 roku oraz akcjami serii D nabytymi przez pracowników pełniących funkcję członków zarządu KK Zabrze.

5.9. ZASADY DOTYCZĄCE POWOŁYWANIA I ODWOŁYWANIA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH ORAZ ICH UPRAWNIENI

ZARZĄD

Zasady dotyczące powoływania i odwoływania członków Zarządu

Skład Zarządu oraz tryb jego działania określa Regulamin Zarządu i Statut JSW. Regulamin uchwała Zarząd, a zatwierdza uchwałą Rada Nadzorcza. Regulamin Zarządu i Statut JSW dostępne są na stronie internetowej www.jsw.pl.

Zgodnie ze Statutem Zarząd składa się z trzech do sześciu członków. Członkowie Zarządu powoływani są na wspólną trzyletnią kadencję. Mandat członka Zarządu powołanego przed upływem kadencji Zarządu wygasa równocześnie z wygaśnięciem mandatów pozostałych członków Zarządu. Członkowie Zarządu są powoływani i odwoływani przez Radę Nadzorczą, w wyniku przeprowadzonego postępowania kwalifikacyjnego (z wyjątkiem członka Zarządu wybieranego przez pracowników Jednostki dominującej).

Jeżeli Spółka zatrudnia średniorocznie powyżej 500 pracowników, jeden członek Zarządu wybierany jest przez pracowników Spółki, zgodnie z procedurą zawartą w uchwalonym przez Radę Nadzorczą regulaminie wyborczym. Wynik wyborów jest wiążący dla organu uprawnionego do powołania Zarządu, czyli Rady Nadzorczej. Nie dokonanie wyboru przedstawiciela pracowników Spółki do składu Zarządu nie stanowi przeszkody do podejmowania ważnych uchwał przez Zarząd. Na wniosek co najmniej 15% ogółu pracowników Spółki przeprowadza się głosowanie o odwołanie członka Zarządu wybranego przez pracowników. Takie odwołanie, śmierć lub inna ważna przyczyna powodująca zmniejszenie się liczby członków Zarządu o członka Zarządu wybranego przez pracowników wymaga przeprowadzenia wyborów uzupełniających.

Członek Zarządu składa rezygnację Radzie Nadzorczej na piśmie pod adresem siedziby JSW.

Kompetencje Zarządu

Zarząd prowadzi sprawy JSW i reprezentuje JSW w sądzie i poza sądem oraz podejmuje decyzje we wszystkich sprawach nie zastrzeżonych dla innych organów JSW. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów, przy obecności co najmniej trzech członków Zarządu i są protokołowane. Uchwały Zarządu wymagają sprawy przekraczające zwykły zarząd, w szczególności:

- ustalenie regulaminu organizacyjnego określającego organizację JSW,
- ustanawianie prokury,
- zbywanie i nabywanie nieruchomości,
- sprawy, w których Zarząd zwraca się do Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej,
- wystawianie weksli,
- ustalanie Regulaminu funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.

Do składania oświadczeń woli i podpisywania w imieniu JSW wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. W umowie między Spółką a członkiem Zarządu, jak również w sporze z nim JSW reprezentuje Rada Nadzorcza.

Dopuszcza się możliwość uczestnictwa członków Zarządu w posiedzeniu Zarządu w formie telekonferencji lub wideokonferencji. Uczestnictwo członka Zarządu biorącego udział w posiedzeniu Zarządu w formie telekonferencji lub wideokonferencji, zarówno w odniesieniu do dyskusji, jak i do głosowania zostaje odnotowane w treści protokołu, a oddanie głosu w tym trybie zostanie odnotowane w Uchwale Zarządu w miejscu przeznaczonym na podpis członka Zarządu.

Prezes Zarządu sprawuje nadzór nad całokształtem działalności JSW, podejmuje decyzje niezastrzeżone do kompetencji organów JSW, zwołuje posiedzenia Zarządu i im przewodniczy. Prezes Zarządu sprawuje również nadzór nad podległymi biurami, zespołami, pełnomocnikami. Zastępcy Prezesa Zarządu sprawują nadzór nad działalnością JSW w swoim zakresie działania i podejmują decyzje niezastrzeżone do kompetencji organów JSW. Zastępcy Prezesa Zarządu sprawują bezpośredni nadzór nad podległymi im biurami. Zastępca Prezesa Zarządu ds. technicznych sprawuje również nadzór merytoryczny nad Służbą BHP. Podział kompetencji pomiędzy członków Zarządu zapewnia efektywne funkcjonowanie JSW, a przyjęte przez Zarząd Regulamin Organizacyjny JSW, Regulamin Organizacyjny Biura Zarządu oraz Regulaminy Organizacyjne Zakładów JSW zapewniają efektywne wykonywanie powierzonych przez Zarząd zadań.

RADA NADZORCZA

Zasady dotyczące powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej JSW oraz tryb jej działania określa Regulamin Rady Nadzorczej oraz Statut JSW, które dostępne są na stronie internetowej www.jsw.pl. Regulamin Rady Nadzorczej uchwała Rada Nadzorcza.

Zgodnie ze Statutem JSW w skład Rady Nadzorczej wchodzi co najmniej dziewięciu członków. Z dniem 2 czerwca 2015 roku Walne Zgromadzenie ustaliło liczbę członków Rady Nadzorczej na 12 osób. Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Zastępcę Przewodniczącego Rady Nadzorczej i Sekretarza Rady Nadzorczej powołuje spośród swoich członków Rada Nadzorcza. Rada Nadzorcza w głosowaniu tajnym może odwołać z pełnionej funkcji Przewodniczącego, Zastępcę Przewodniczącego lub Sekretarza Rady.

Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście. Powoływani są na okres trzyletniej wspólnej kadencji. W przypadku dokonywania wyboru członków Rady Nadzorczej oddzielnymi grupami, liczbę członków Rady Nadzorczej określa Walne Zgromadzenie in gremio, przy czym Rada Nadzorcza może liczyć wówczas nie mniej niż pięciu członków. Mandat członka Rady Nadzorczej powołanego przed upływem kadencji Rady Nadzorczej wygasa równocześnie z wygaśnięciem mandatów pozostałych członków Rady Nadzorczej.

Zgodnie ze Statutem pracownicy JSW mają prawo wyboru do Rady Nadzorczej: dwóch członków w Radzie Nadzorczej liczącej do sześciu członków, trzech członków w Radzie Nadzorczej liczącej od siedmiu do dziesięciu członków oraz czterech członków w Radzie Nadzorczej liczącej jedenastu lub więcej członków. Na pisemny wniosek co najmniej 15% ogółu pracowników JSW przeprowadza się głosowanie w sprawie odwołania członka Rady Nadzorczej wybranego przez pracowników. Takie odwołanie, śmierć lub inna ważna przyczyna, powodująca zmniejszenie się liczby członków Rady Nadzorczej wybranych przez Pracowników, skutkuje przeprowadzeniem wyborów uzupełniających.

Członków Rady Nadzorczej powołuje i odwołuje Walne Zgromadzenie. Członek Rady Nadzorczej składa rezygnację na piśmie Zarządowi na adres siedziby JSW.

Od dnia wprowadzenia akcji JSW do obrotu na rynku regulowanym w okresie, w którym Skarb Państwa, w tym wraz z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa, posiada akcje JSW uprawniające do wykonywania co najmniej 34% plus jeden głos w ogóle głosów w JSW, Skarb Państwa jest uprawniony do powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej, w liczbie równej połowie składu Rady Nadzorczej określonej przez Walne Zgromadzenie (w razie, gdyby liczba ta okazała się niecałkowita ulega ona zaokrągleniu do liczby całkowitej w dół) powiększonej o jeden, z zastrzeżeniem, że Skarb Państwa jest wyłączony od głosowania na Walnym Zgromadzeniu w sprawie powołania i odwołania pozostałych członków Rady Nadzorczej, Skarb Państwa zachowuje jednak prawo głosu w przypadku wyborów członków Rady Nadzorczej w drodze głosowania odrębnymi grupami oraz głosowań, o których mowa w art. 385 § 6 Kodeksu spółek handlowych, a także w przypadku głosowań w sprawie powołania i odwołania członków Rady Nadzorczej wybranych przez pracowników oraz w przypadku, gdy Rada Nadzorcza nie może działać z powodu składu mniejszego od wymaganego Statutem, a obecni na Walnym Zgromadzeniu akcjonariusze, inni niż Skarb Państwa, nie dokonają uzupełnienia składu Rady Nadzorczej, co do części członków Rady Nadzorczej wybieranych przez Walne Zgromadzenie. Powołanie i odwołanie członków Rady Nadzorczej przez Skarb Państwa następuje poprzez oświadczenie składane JSW.

W Radzie Nadzorczej liczącej do dwunastu członków - co najmniej jeden, a w Radzie Nadzorczej liczącej co najmniej trzynastu członków - co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej, powinno spełniać wymogi przewidziane dla niezależnego członka Rady Nadzorczej w rozumieniu Zalecenia Komisji z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami Rady Nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) (2005/162/WE), z uwzględnieniem dodatkowych wymogów wynikających z Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW.

Kandydat na niezależnego członka Rady Nadzorczej składa JSW, przed jego powołaniem do składu Rady Nadzorczej, pisemne oświadczenie o spełnieniu przesłanek niezależności. W przypadku zaistnienia sytuacji powodującej niespełnienie przesłanek niezależności, członek Rady Nadzorczej zobowiązany jest niezwłocznie poinformować o tym fakcie JSW. JSW przekazuje do publicznej wiadomości informację o aktualnej liczbie niezależnych członków Rady Nadzorczej.

W sytuacji, gdy żaden z członków Rady Nadzorczej nie będzie spełniał wymogu niezależności, Zarząd JSW zobowiązany jest niezwłocznie zwołać Walne Zgromadzenie i umieścić w porządku obrad tego Walnego Zgromadzenia punkt dotyczący zmian w składzie Rady Nadzorczej. Do czasu dokonania zmian w składzie Rady Nadzorczej polegających na dostosowaniu liczby niezależnych członków Rady Nadzorczej do wymagań statutowych, Rada Nadzorcza działa w składzie dotychczasowym.

Kompetencje Rady Nadzorczej

Kompetencje Rady Nadzorczej zostały określone w Statucie JSW. Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością JSW. Do uprawnień Rady Nadzorczej należy w szczególności:

1. zatwierdzanie Regulaminu Zarządu Spółki i opiniowanie Regulaminu Organizacyjnego określającego organizację przedsiębiorstwa Spółki,
2. powoływanie i odwoływanie członków Zarządu Spółki, z zastrzeżeniem § 11 ust. 5 oraz § 34 pkt. 2 Statutu Spółki,
3. zawieszanie w czynnościach z ważnych powodów, w głosowaniu tajnym, członka Zarządu lub całego Zarządu,
4. delegowanie członka lub członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu nie mogących sprawować swoich czynności,
5. zawieranie, rozwiązywanie i zmiana umów z członkami Zarządu oraz ustalanie zasad zatrudnienia i wynagradzania oraz wynagrodzeń dla członków Zarządu, z zastrzeżeniem § 34 pkt. 1 Statutu Spółki,
6. wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego, któremu zostanie powierzone badanie sprawozdań finansowych Spółki,
7. ocena sprawozdania finansowego zarówno, co do zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym,
8. ocena sprawozdania z działalności Spółki oraz wniosków Zarządu, co do podziału zysków lub pokrycia strat,
9. składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników czynności, o których mowa w pkt. 7 i 8 powyżej,
10. składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznej zwięzłej oceny sytuacji Spółki z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem, oraz corocznego sprawozdania z prac Rady Nadzorczej,
11. opiniowanie spraw wnoszonych pod obrady Walnego Zgromadzenia,
12. zatwierdzanie strategii funkcjonowania Spółki,
13. opiniowanie rocznych planów Spółki,
14. zatwierdzanie Regulaminu funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.

Ponadto, do kompetencji Rady Nadzorczej należy udzielanie Zarządowi zgody na:

1. zawiązanie innej spółki, objęcie, nabycie, zbycie akcji lub udziałów w innych spółkach, z zastrzeżeniem § 34 pkt. 3 Statutu Spółki, przy czym zgody Rady Nadzorczej, o której mowa w niniejszym pkt. 1, nie wymagają:
 - objęcie lub nabycie akcji lub udziałów innej spółki w wysokości nie przekraczającej 1/10 udziału w kapitale zakładowym takiej spółki,
 - zbycie akcji lub udziałów innej spółki, w której udział Spółki wynosi mniej niż 1/10 kapitału zakładowego danej spółki,
 - objęcie lub nabycie akcji lub udziałów innej spółki w zamian za wierzytelności Spółki w ramach postępowań kończących się układem lub ugodą z wierzycielami,
 - zbycie akcji lub udziałów nabytych lub objętych przez Spółkę w zamian za wierzytelności Spółki w ramach postępowań kończących się układem lub ugodą z wierzycielami,
 - objęcie, nabycie lub zbycie akcji innej spółki, której akcje są notowane na rynku regulowanym, chyba, że wartość takich akcji lub udziałów przekracza 1/40 część kapitału zakładowego Spółki,
2. tworzenie oddziałów za granicą,
3. nabywanie i zbywanie środków trwałych o wartości przekraczającej 1/40 część kapitału zakładowego Spółki,
4. zaciąganie zobowiązań warunkowych, w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji i poręczeń majątkowych, o wartości przekraczającej 1/40 część kapitału zakładowego,
5. wypłatę zaliczki na poczet dywidendy,
6. wystawianie weksli o wartości przekraczającej 1/40 część kapitału zakładowego Spółki,
7. nabywanie i zbywanie nieruchomości, prawa użytkownika wieczystego lub udziału w nieruchomości lub użytkowaniu wieczystym o wartości przekraczającej 1/40 część kapitału zakładowego Spółki,
8. udzielanie zgody na zawarcie przez Spółkę z podmiotem powiązaniem ze Spółką znaczącej umowy w rozumieniu przepisów dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, z wyłączeniem umów typowych, zawieranych przez Spółkę na warunkach rynkowych, w ramach prowadzonej działalności operacyjnej,
9. sposób wykonywania prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu lub na Zgromadzeniu Wspólników spółek, w których Spółka posiada ponad 50% akcji lub udziałów, w sprawach:
 - zawiązania przez spółkę innej spółki,
 - zmiany statutu lub umowy oraz przedmiotu działalności spółki,
 - połączenia, przekształcenia, podziału, rozwiązania i likwidacji spółki,
 - podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego spółki,

- zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- nabycia i zbycia nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego albo udziału w nieruchomości lub w prawie użytkowania wieczystego, ich obciążenie, leasing oraz oddanie do odpłatnego lub nieodpłatnego korzystania, jeżeli ich wartość przekracza 1/10 część kapitału zakładowego tej spółki,
- nabycia, zbycia, obciążenia, leasingu oraz oddania do odpłatnego lub nieodpłatnego korzystania, innych niż wymienione w poprzednim podpunkcie, składników aktywów trwałych, jeżeli ich wartość przekracza 1/10 część kapitału zakładowego tej spółki, z wyłączeniem spółek, w których kapitał zakładowy jest niższy niż 5 mln zł,
- zawarcia przez spółkę umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej umowy o podobnym charakterze, jeżeli ich wartość przekracza 1/10 część kapitału zakładowego spółki, ale nie mniej niż 5 mln zł,
- emisji obligacji każdego rodzaju,
- nabycia akcji własnych w sytuacji określonej w art. 362 § 1 pkt. 2 Ustawy Kodeks spółek handlowych oraz nabycia udziałów w sytuacji określonej w art. 200 § 1 Ustawy Kodeks spółek handlowych,
- przymusowego wykupu akcji stosownie do postanowień art. 418 Ustawy Kodeks spółek handlowych,
- tworzenia, użycia i likwidacji kapitałów rezerwowych,
- użycia kapitału zapasowego,
- umorzenia udziałów lub akcji,
- postanowienia dotyczącego roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru,
- wniesienia składników aktywów trwałych przez spółkę jako wkładu do spółki lub spółdzielni, jeżeli ich wartość przekracza 1/10 część kapitału zakładowego tej spółki.

Na wniosek Zarządu Rada Nadzorcza udziela członkowi Zarządu zezwolenia na zajmowanie stanowisk we władzach spółek, w których Spółka posiada udziały lub akcje oraz na pobieranie z tego tytułu wynagrodzenia.

5.10. OPIS ZASAD ZMIAN STATUTU JSW

Zmiana Statutu JSW następuje w drodze uchwały Walnego Zgromadzenia, a następnie wymaga wydania przez właściwy sąd postanowienia o wpisie zmiany do krajowego rejestru przedsiębiorców. Zmiana Statutu polegająca na istotnej zmianie przedmiotu działalności JSW (art. 416 §1 Kodeksu spółek handlowych) nie wymaga wykupu akcji akcjonariuszy niezgadzających się na zmianę, jeżeli uchwała Walnego Zgromadzenia będzie powzięta większością dwóch trzecich głosów w obecności akcjonariuszy reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego.

5.11. SPOSÓB DZIAŁANIA WALNEGO ZGROMADZENIA, JEGO ZASADNICZE UPRAWNIENIA ORAZ OPIS PRAW AKCJONARIUSZY I SPOSOBU ICH WYKONYWANIA

Sposób działania Walnego Zgromadzenia

Sposób funkcjonowania Walnego Zgromadzenia JSW oraz jego uprawnienia zawarte są w Statucie JSW oraz Regulaminie Walnego Zgromadzenia JSW (uchwalonym przez Walne Zgromadzenie), które dostępne są na stronie internetowej www.jsw.pl.

Zgromadzenie zwołuje się w trybie i na zasadach określonych w przepisach prawa. Walne Zgromadzenie odbywa się w Warszawie, w Katowicach lub w siedzibie JSW.

Walne Zgromadzenie zwołuje się przez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej JSW oraz w formie raportu bieżącego. Zamieszczenie ogłoszenia na stronie internetowej JSW oraz przesłanie raportu bieżącego, dokonywane są, co najmniej na 26 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Osoby lub organ inny niż Zarząd, zwołujące samodzielnie Walne Zgromadzenie, niezwłocznie powiadamiają Zarząd JSW, przedkładając na piśmie lub w postaci elektronicznej stosowną uchwałę lub oświadczenie o zwołaniu Walnego Zgromadzenia, porządek obrad, projekty uchwał oraz uzasadnienia. Jeśli zwołującymi są Akcjonariusze - dostarczają również dokumenty potwierdzające legitymację do zwołania Walnego Zgromadzenia. Zarząd dokonuje wszelkich czynności określonych prawem w celu skutecznego odbycia Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w razie jego nieobecności do otwarcia Walnego Zgromadzenia upoważnieni są w kolejności: osoba wskazana przez Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Prezes Zarządu, osoba wyznaczona przez Zarząd albo akcjonariusz, który zarejestrował na Walnym Zgromadzeniu akcje

uprawnijące do wykonywania największej liczby głosów. Następnie spośród osób uprawnionych do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu wybiera się Przewodniczącego Zgromadzenia.

Uchwały Walnego Zgromadzenia podejmowane są bezwzględną większością głosów, o ile Statut lub Kodeks spółek handlowych nie ustanawiają innych warunków dla podjęcia danej uchwały.

Walne Zgromadzenie może się odbyć, jeżeli reprezentowane jest co najmniej 50% kapitału zakładowego. Przerwy w obradach wykraczające poza ramy „krótkiej przerwy technicznej”, Walne Zgromadzenie zarządza, podejmując uchwałę większością 2/3 głosów. Łącznie przerwy nie mogą trwać dłużej niż 30 dni.

Każdy akcjonariusz, który zamierza wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, bezpośrednio lub przez pełnomocnika, ma obowiązek zawiadomić Zarząd lub Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia o tym, że dysponuje bezpośrednio lub pośrednio więcej niż 10% ogółu głosów w JSW.

Kompetencje Walnego Zgromadzenia

Z zastrzeżeniem § 34 pkt. 1 oraz § 34 pkt. 3 Statutu JSW, uchwały Walnego Zgromadzenia wymagają w szczególności:

1. rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
2. podział zysków lub pokrycie strat,
3. zmiana przedmiotu działalności Spółki,
4. zmiana Statutu Spółki,
5. podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego,
6. upoważnienie Zarządu do nabycia akcji własnych Spółki w celu umorzenia oraz określenie sposobu i warunków umorzenia akcji,
7. połączenie, podział i przekształcenie Spółki,
8. rozwiązanie i likwidacja Spółki,
9. powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej,
10. ustalanie wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej,
11. zawarcie przez Spółkę umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z członkiem Zarządu, Rady Nadzorczej, prokurentem, likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób,
12. zawarcie przez spółkę zależną umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z członkiem Zarządu, Rady Nadzorczej, prokurentem, likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób,
13. emisja obligacji,
14. zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
15. wszelkie postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu lub nadzoru,
16. tworzenie i znoszenie kapitałów i funduszy Spółki.

Nie wymagają zgody Walnego Zgromadzenia nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub użytkowaniu wieczystym.

Prawa Akcjonariuszy

Prawa akcjonariuszy JSW zawarte są w Statucie JSW oraz Regulaminie Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w JSW mają m. in. prawo żądania zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Zarząd zwołuje Walne Zgromadzenie również na wniosek Akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego.

Żądania zwołania Walnego Zgromadzenia, umieszczenia sprawy w porządku obrad Walnego Zgromadzenia, projekty uchwał w sprawach objętych porządkiem obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia lub w sprawach, które mają być wprowadzone do porządku obrad, należy składać Zarządowi na piśmie lub w postaci elektronicznej. Do żądania należy dołączyć dokumenty potwierdzające legitymację osób do działania.

Akcjonariusz lub Akcjonariusze reprezentujący, co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Żądanie powinno zostać zgłoszone Zarządowi nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia. Żądanie powinno zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad. Zarząd jest obowiązany niezwłocznie, jednak nie później

niż na osiemnaście dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia, ogłosić zmiany w porządku obrad, wprowadzone na żądanie Akcjonariuszy. Ogłoszenie następuje w sposób właściwy dla zwołania Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusz lub Akcjonariusze reprezentujący, co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia, zgłaszać Spółce projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają być wprowadzone do porządku obrad. Spółka niezwłocznie ogłasza projekty uchwał na stronie internetowej.

Każdy Akcjonariusz może podczas Walnego Zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad. Projekty uchwał oraz wnioski składane w trakcie Walnego Zgromadzenia powinny być sformułowane na piśmie.

Akcjonariusz ma prawo żądać wydania odpisu wniosków w sprawach objętych porządkiem obrad w terminie tygodnia przed Walnym Zgromadzeniem.

Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają osoby będące Akcjonariuszami Spółki na szesnaście dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu – „record date”), które:

- w przypadku uprawnionych ze zdematerializowanych akcji na okaziciela – zgłosiły podmiotowi prowadzącemu rachunek papierów wartościowych, nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia i nie później niż w pierwszym dniu powszednim po dniu „record date” żądanie wystawienia imiennego zaświadczenia o prawie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu,
- w przypadku uprawnionych z akcji na okaziciela mających postać dokumentu – złożyły dokumenty akcji w Spółce nie później niż w dniu „record date” i nie odebrały ich przed zakończeniem tego dnia. Zamiast akcji może być złożone zaświadczenie wydane na dowód złożenia akcji u notariusza, w banku lub firmie inwestycyjnej mających siedzibę lub oddział na terytorium Unii Europejskiej lub państwa będącego stroną umowy na Europejskim Obszarze Gospodarczym, wskazanych w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia. W zaświadczeniu wskazuje się numery dokumentów akcji i stwierdza, że dokumenty akcji nie będą wydane przed upływem dnia „record date”,
- w przypadku uprawnionych z akcji imiennych i świadectw tymczasowych oraz zastawników i użytkowników, którym przysługuje prawo głosu – wpisane są do księgi akcyjnej w dniu „record date”.

Akcjonariusze mogą zapoznać się z listą uprawnionych, która zostanie wyłożona w lokalu Zarządu przez trzy dni powszednie poprzedzające dzień Walnego Zgromadzenia oraz mogą żądać odpisu listy za zwrotem kosztów jego sporządzenia. Ponadto, każdy Akcjonariusz może żądać przesłania mu listy uprawnionych, nieodpłatnie pocztą elektroniczną, podając adres, na który lista powinna być wysłana.

Na wniosek Akcjonariuszy posiadających jedną dziesiątą kapitału zakładowego reprezentowanego na Walnym Zgromadzeniu, Lista Obecności powinna być sprawdzona przez wybraną w tym celu komisję, złożoną z co najmniej trzech osób. Wnioskodawcy mają prawo wyboru jednego członka tej komisji.

Walne Zgromadzenie może dokonać wyboru Komisji Skrutacyjnej, w składzie nie przekraczającym trzech osób. Głosowania Walnego Zgromadzenia odbywają się z uwzględnieniem ograniczeń w wykonywaniu prawa głosu wynikających z § 9 Statutu Spółki. Głosowanie w danej sprawie odbywa się po przeprowadzeniu dyskusji. Formułowane wypowiedzi powinny w sposób rzeczowy i jednoznaczny nawiązywać do aktualnie rozpatrywanej sprawy. Akcjonariusz może głosować odmiennie z każdej z posiadanych akcji. Głosowania są jawne. Głosowanie tajne zarządza się przy wyborach, odwołaniach, w sprawach osobowych, nad wnioskami pociągnięcia do odpowiedzialności członków organów lub likwidatorów. Głosowanie tajne należy także zarządzić na żądanie choćby jednego obecnego Akcjonariusza.

Każdy uczestnik Walnego Zgromadzenia może zgłosić jedną kandydaturę na Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia. Wybór dokonywany jest wśród kandydatów, którzy wyrazili zgodę na kandydowanie.

5.12. SKŁAD OSOBOWY ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH, ZMIANY, KTÓRE W NIM ZASZŁY ORAZ OPIS DZIAŁANIA ORGANÓW I ICH KOMITETÓW

SKŁAD OSOBOWY ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ JSW

Skład osobowy Zarządu JSW oraz jego zmiany

Bieżąca VIII kadencja Zarządu JSW rozpoczęła się z dniem 28 maja 2013 roku. W skład Zarządu JSW VIII kadencji w wyniku przeprowadzonego postępowania kwalifikacyjnego oraz w wyniku wyboru członka Zarządu z wyboru pracowników, Rada Nadzorcza powołała 5 członków:

▪ Prezes Zarządu	– Jarosław Zagórowski,
▪ Z-ca Prezesa Zarządu ds. Handlu	– Grzegorz Czornik,
▪ Z-ca Prezesa Zarządu ds. Technicznych	– Jerzy Borecki,
▪ Z-ca Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych	– Robert Kozłowski,
▪ Z-ca Prezesa Zarządu ds. Płac i Polityki Społecznej	– Artur Wojtków (z wyboru pracowników).

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu JSW:

- w dniu 16 lutego 2015 roku Prezes Zarządu Pan Jarosław Zagórowski złożył rezygnację z dniem 17 lutego 2015 roku z pełnionej funkcji Prezesa Zarządu,
- Rada Nadzorcza JSW w dniu 17 lutego 2015 roku powierzyła Panu Jerzemu Boreckiemu, Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Technicznych, pełnienie obowiązków Prezesa Zarządu, od dnia 18 lutego 2015 roku do czasu powołania nowego Prezesa Zarządu,
- w dniu 20 kwietnia 2015 roku Rada Nadzorcza JSW powołała Pana Edwarda Szłękę z dniem 27 kwietnia 2015 roku na stanowisko Prezesa Zarządu,
- w dniu 18 maja 2015 roku Rada Nadzorcza JSW odwołała z dniem 18 maja 2015 roku ze składu Zarządu Pana Grzegorza Czornika, pełniącego funkcję Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Handlu,
- w dniu 9 lipca 2015 roku Rada Nadzorcza JSW odwołała z dniem 9 lipca 2015 roku ze składu Zarządu Pana Jerzego Boreckiego, pełniącego funkcję Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Technicznych,
- w dniu 18 sierpnia 2015 roku Rada Nadzorcza JSW oddelegowała na podstawie art. 383 par. 1 Kodeksu spółek handlowych Pana Józefa Myrczka do czasowego wykonywania funkcji Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii w okresie od 18 sierpnia 2015 roku do czasu objęcia tej funkcji przez kandydata/kandydatkę wyłonionego/wyłonioną w postępowaniu kwalifikacyjnym,
- z dniem 3 września 2015 roku Pan Edward Szłęk złożył rezygnację z pełnionej funkcji Prezesa Zarządu,
- w dniu 3 września 2015 roku Rada Nadzorcza oddelegowała na podstawie art. 383 par. 1 Kodeksu spółek handlowych Pana Józefa Myrczka do czasowego wykonywania funkcji Prezesa Zarządu (okres oddelegowania zakończył się z dniem 3 listopada 2015 roku),
- z dniem 4 września 2015 roku Pan Tomasz Gawlik został powołany na stanowisko Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii,
- z dniem 4 września 2015 roku Pan Aleksander Wardas został powołany na stanowisko Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Technicznych,
- z dniem 7 września 2015 roku Pan Robert Kozłowski złożył rezygnację z pełnionej funkcji Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych,
- z dniem 2 listopada 2015 roku Pan Michał Kończak został powołany na stanowisko Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych,
- z dniem 17 grudnia 2015 roku Pan Tomasz Gawlik został powołany na stanowisko Prezesa Zarządu.

Zmiany w składzie Zarządu JSW po dniu kończącym okres sprawozdawczy:

- w dniu 29 stycznia 2016 roku Rada Nadzorcza JSW odwołała ze składu Zarządu Pana Michała Kończaka, pełniącego funkcję Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych,
- z dniem 8 lutego 2016 roku Rada Nadzorcza JSW odwołała ze składu Zarządu Pana Aleksandra Wardasa, pełniącego funkcję Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Technicznych,
- w dniu 8 lutego 2016 roku Rada Nadzorcza oddelegowała Pana Roberta Ostrowskiego do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu – Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych na okres od 9 lutego 2016 roku do 8 maja 2016 roku,
- w dniu 8 lutego 2016 roku Rada Nadzorcza oddelegowała Pana Krzysztofa Mysiaka do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu – Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii na okres od 9 lutego 2016 roku do 8 maja 2016 roku,

W dniu 17 marca 2016 roku, w wyniku wyborów członka Zarządu JSW IX kadencji z wyboru pracowników, do składu zarządu IX kadencji wybrany został Pan Artur Wojtków.

Rada Nadzorcza, w związku z upływem VIII kadencji obecnego Zarządu ogłosiła w dniu 11 kwietnia 2016 roku postępowanie konkursowe na Członków Zarządu IX Kadencji.

Tabela 27. Skład osobowy Zarządu JSW na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania

Członkowie Zarządu JSW

Tomasz Gawlik

Prezes Zarządu

dn@jsw.pl

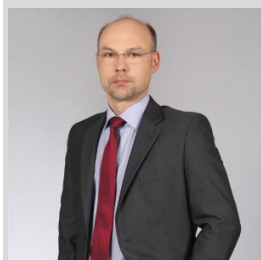
Od 17 grudnia 2015 roku Prezes Zarządu. Jest absolwentem Akademii Ekonomicznej w Katowicach na kierunku Gospodarka Miejska i Regionalna. Na tej samej uczelni ukończył również Podyplomowe Studia Podatkowe w zakresie finansów i rachunkowości podatkowej. Menadżer, posiadający wieloletnie doświadczenie zawodowe.

Od 1987 roku aktywny zawodowo. Z Grupą związany jest od 1989 roku, rozpoczynając pracę w Dziale Przygotowania Produkcji kopalni Jas-Mos. Od 2005 roku zatrudniony w Biurze Zarządu JSW, gdzie początkowo pracował w Dziale Zamówień i Umów. W 2008 roku objął funkcję Zastępcy Dyrektora Biura Nadzoru Właścicielskiego i Strategii Kapitałowej, a następnie Dyrektora Biura Rozwoju Strategicznego. Prowadził wiele projektów mających na celu unowocześnienie i konsolidację biznesową Grupy Kapitałowej m. in.: wniesienie aportem do JSW akcji Kombinatu Koksochemicznego Zabrze S.A., nabycie większościowego pakietu akcji Wałbrzyskich Zakładów Koksowniczych Victoria S.A. oraz Przedsiębiorstwa Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. Opracowywał i wdrażał procesy porządkujące i optymalizujące strukturę organizacyjną Grupy. Zajmował się opracowaniem i implementacją narzędzi pozwalających na efektywne zarządzanie Grupą. Kierował procesem opracowania Strategii Funkcjonowania Grupy Kapitałowej JSW na lata 2010-2020. Był odpowiedzialny za przeprowadzenie pierwszej publicznej oferty sprzedaży akcji JSW na GPW S.A. w Warszawie. Od 4 września 2015 roku pełnił w JSW funkcję Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii.

W 2013 roku objął stanowisko Prezesa Zarządu SEJ, gdzie prowadził wiele procesów dotyczących między innymi pełnej integracji spółek SEJ i PEC, finansowania programu inwestycyjnego „Energetyka 2016” w Grupie SEJ, optymalizacji struktury organizacyjnej i funkcjonalnej Grupy SEJ, przygotowania oraz nadzoru nad realizacją kluczowej dla Grupy JSW inwestycji energetycznej „Budowa bloku fluidalnego 75 MWe w EC Zofiówka”.

Obszar zarządzania:

Kieruje pracą Zarządu, zwołuje posiedzenia Zarządu i im przewodniczy. Sprawuje nadzór nad działalnością JSW, w szczególności w zakresie: Organizacji i Zarządzania, Zarządzania Zasobami Ludzkimi, Prawnym, Zakupów, Kontroli Wewnętrznej, Audytu Wewnętrznego, Restrukturyzacji Grupy Kapitałowej JSW, Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Zarządzania Ryzykiem, Komunikacji i Promocji, Ochrony Informacji Niejawnych i Spraw Obronnych i Informatyzacji. Podejmuje decyzje niezastrzeżone do kompetencji organów JSW.

Krzysztof Mysiak

p.o. Zastępcy Prezesa
Zarządu ds. Strategii

ds@jsw.pl

Od 9 lutego 2016 roku p.o. Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii. Ukończył Wydział Chemiczny Politechniki Krakowskiej na kierunku Inżynierii Chemicznej i Procesowej oraz Studium Menadżerskie „Zarządzanie Marketingowe” WIFI Austria-Polska. Uczestniczył w wielu szkoleniach m. in. w zakresie zarządzania zespołem, zaawansowanych technik sprzedaży i negocjacji, zarządzania projektami, podstaw prawnych sporządzania prospektu emisyjnego oraz MSR. Posiada licencję maklera papierów wartościowych oraz uprawnienia do zasiadania w radach nadzorczych spółek Skarbu Państwa.

Zajmował się działalnością maklerską pracując w BRE S.A., BDM S.A. oraz ŚDM SA w Katowicach, dochodząc do stanowiska z-cy prezesa zarządu - dyrektora wydziału maklerskiego. Był zatrudniony również w Messer Polska Sp. z o.o. jako z-ca dyrektora działu rozwoju, w Hucie Łabędy S.A. jako członek zarządu dyrektor ds. kontrolingu i analiz strategicznych, w SN Promet w Sosnowcu jako członek zarządu dyrektor ds. handlu i rozwoju, oraz w Petrochemii-Błachowni S.A. jako dyrektor handlowy prokurent.

Obszar zarządzania:

Prowadzi sprawy JSW, sprawuje nadzór nad działalnością JSW, w szczególności w zakresie: Grupy Kapitałowej, Działów Strategicznych, Nadzoru Właścicielskiego, Zarządzania Mieniem oraz Handlu. Podejmuje decyzje niezastrzeżone do kompetencji organów JSW.

Członkowie Zarządu JSW

Robert Ostrowski

p.o. Zastępcy Prezesa
Zarządu
ds. Ekonomicznych
de@jsw.pl

Od 9 lutego 2016 roku p.o. Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych. Ukończył wydział gospodarki narodowej na Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu oraz podyplomowe studium inwestycji w zakresie inwestycji kapitałowych i projektów rozwojowych firmy w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, podyplomowe studium w zakresie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej w Szkole Głównej Handlowej/Ernst&Young. Był również uczestnikiem kursu dla doradców inwestycyjnych oraz dla kandydatów na członków do rad nadzorczych i zarządów spółek Skarbu Państwa.

Posiada wieloletnie doświadczenie na stanowiskach menedżerskich, głównie finansowych, m. in. w branży stalowej i wydobywczej zarówno należących do Skarbu Państwa jak i prywatnych. Pełnił m. in. funkcje: dyrektora finansowego w Hucie Katowice S.A., Polskich Hutach Stali S.A. oraz w Mittal Steel Poland S.A., Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomiki i Finansów Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A., Prezesa Zarządu Minerals Mining Group S.A., członka zarządu ds. ekonomicznych w Polskich Kolejach Linowych S.A. Doświadczenia zawodowe zdobywał również w takich firmach jak Grupa Kapitałowa KGHM oraz Ernst&Young.

Obszar zarządzania:

Prowadzi sprawy JSW, sprawuje nadzór nad działalnością JSW, w szczególności w zakresie: Controlingu, Finansów, Księgowości oraz Relacji Giełdowych. Podejmuje decyzje niezastrzeżone do kompetencji organów JSW.

Artur Wojtków

Zastępca Prezesa Zarządu
ds. Pracy i Polityki
Społecznej
dp@jsw.pl

Od 18 sierpnia 2009 roku Zastępca Prezesa Zarządu ds. Pracy i Polityki Społecznej. Z wykształcenia prawnik, absolwent Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Ukończył także studia podyplomowe w zakresie Społecznego dialogu pracy na Akademii Ekonomicznej w Katowicach oraz Zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy w przemyśle na Politechnice Śląskiej w Gliwicach. Z Jastrzębską Spółką Węglową S.A. związany niemal od początku jej istnienia, bo od 1995 roku. Od maja 1995 roku do sierpnia 1999 roku pełnił funkcję Kierownika Działu Organizacyjno-Prawnego, a następnie w latach 1999 – 2009 Dyrektora ds. Pracy KWK Borynia.

Obszar zarządzania:

Prowadzi sprawy JSW, sprawuje nadzór nad działalnością JSW, w szczególności w zakresie: Zatrudnienia, Płac i Polityki Społecznej. Podejmuje decyzje niezastrzeżone do kompetencji organów JSW.

Zarząd podejmuje decyzje we wszystkich sprawach nie zastrzeżonych dla innych organów. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów, przy obecności co najmniej trzech członków Zarządu i mogą być powzięte jeżeli wszyscy członkowie Zarządu zostali prawidłowo zawiadomieni o posiedzeniu Zarządu. Dopuszcza się możliwość uczestnictwa członków Zarządu w posiedzeniu w formie telekonferencji lub wideokonferencji. Uchwały Zarządu są protokołowane.

Prezes Zarządu kieruje pracą Zarządu i sprawuje nadzór nad całokształtem działalności JSW oraz wskazuje Zastępcę Prezesa Zarządu wykonującego te czynności pod nieobecność Prezesa Zarządu. W przypadku braku wskazania zastępcy na czas nieobecności Prezesa Zarządu, zastępuje Zastępca Prezesa Zarządu ds. Strategii. Do zakresu działania Prezesa Zarządu należy również sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad pracą podległych komórek organizacyjnych należących do Pionu Prezesa Zarządu zgodnie z obowiązującym schematem organizacyjnym Biura Zarządu. Prezes Zarządu zwołuje posiedzenia Zarządu z własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z pozostałych członków Zarządu w każdym czasie, a także na wniosek Przewodniczącego Rady Nadzorczej i im przewodniczy.

Zastępcy Prezesa Zarządu nadzorują całokształt działalności JSW, a w szczególności pracę podległych komórek organizacyjnych należących do podległego im pionu.

Zarząd JSW działa na podstawie Ustawy z dnia 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych i innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa, postanowień Statutu Spółki oraz postanowień Regulaminu Zarządu Spółki. Przy wykonywaniu swoich obowiązków członkowie Zarządu kierują się zasadami zawartymi w Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Regulaminie Zarządu i Statucie JSW.

Zgodnie z § 20 Statutu JSW do uprawnień Rady Nadzorczej należy zawieranie, rozwiązywanie i zmiana umów z członkami Zarządu oraz ustalanie zasad zatrudnienia i wynagradzania oraz wynagrodzeń dla członków Zarządu z zastrzeżeniem § 34 pkt. 1.

Skład osobowy Rady Nadzorczej JSW oraz jego zmiany

Zgodnie ze statutem JSW w skład Rady Nadzorczej wchodzi co najmniej dziewięciu członków. Z dniem 2 czerwca 2015 roku Walne Zgromadzenie ustaliło liczbę członków Rady Nadzorczej na 12 osób.

Skład Rady Nadzorczej JSW VIII kadencji kończącej się 2 czerwca 2015 roku przedstawiał się następująco:

- Józef Myrczek – Przewodniczący (od 9 kwietnia 2015 roku do 2 czerwca 2015 roku),
Członek (od 31 marca 2015 roku do 9 kwietnia 2015 roku),
Przewodniczący (do 31 marca 2015 roku),
- Agnieszka Trzaskalska – Zastępca Przewodniczącego (od 9 kwietnia 2015 roku do 2 czerwca 2015 roku),
Członek (od 31 marca 2015 roku do 9 kwietnia 2015 roku),
- Antoni Malinowski – Członek (od 9 kwietnia 2015 roku do 2 czerwca 2015 roku),
Zastępca Przewodniczącego (do 9 kwietnia 2015 roku)
- Eugeniusz Baron – Sekretarz (do 2 czerwca 2015 roku), z wyboru pracowników JSW,
- Marek Granieczny – Członek (do 2 czerwca 2015 roku), z wyboru pracowników JSW,
- Andrzej Karbownik – Członek (do 2 czerwca 2015 roku),
- Stanisław Kluza – Członek (do 2 czerwca 2015 roku),
- Robert Kudelski – Członek (do 2 czerwca 2015 roku), z wyboru pracowników JSW,
- Tomasz Kusio – Członek (do 2 czerwca 2015 roku),
- Alojzy Nowak – Członek (od 31 marca 2015 roku do 2 czerwca 2015 roku),
Członek (do 31 marca 2015 roku),
- Andrzej Palarczyk – Członek (do 2 czerwca 2015 roku), z wyboru pracowników JSW,
- Łukasz Rozdeiczner-Kryszkowski – Członek (do 2 czerwca 2015 roku),
- Adam Rybaniec – Członek (do 31 marca 2015 roku).

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej JSW:

- W dniu 31 marca 2015 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie JSW, podczas którego przedstawiciel Skarbu Państwa, większościowego akcjonariusza JSW, przedstawił oświadczenie o odwołaniu ze składu Rady Nadzorczej JSW Pana Adama Rybańca oraz powołaniu na członka Rady Nadzorczej Pani Agnieszki Trzaskalskiej. Zmiany zostały dokonane na podstawie § 15 ust. 12 i 13 Statutu JSW.
- W dniu 31 marca 2015 roku JSW otrzymała również oświadczenia o odwołaniu z dniem 31 marca 2015 roku Pana Józefa Myrczka oraz Pana Alojzego Nowaka ze składu Rady Nadzorczej i ponownym ich powołaniu z dniem 31 marca 2015 roku na członków Rady Nadzorczej JSW.
- W dniu 9 kwietnia 2015 roku Pan Antoni Malinowski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej. W tym samym dniu Rada Nadzorcza działając na podstawie § 17 ust. 1 Statutu JSW dokonała wyboru Pana Józefa Myrczka na Przewodniczącego oraz Pani Agnieszki Trzaskalskiej na Zastępcę Przewodniczącego Rady Nadzorczej JSW VIII kadencji.
- W związku z odbyciem w dniu 2 czerwca 2015 roku Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia JSW wygasły mandaty członków Rady Nadzorczej JSW. Podczas ZWZ przedstawiciel Skarbu Państwa, większościowego akcjonariusza JSW, przedstawił oświadczenie o powołaniu do składu Rady Nadzorczej JSW IX kadencji: Pana Stanisława Kluzy, Pana Antoniego Malinowskiego, Pani Agnieszki Trzaskalskiej, Pana Józefa Myrczka, Pani Izabeli Felczak-Poturnickiej, Pana Andrzeja Karbownika oraz Pana Alojzego Nowaka. Ponadto ZWZ powołało do składu Rady Nadzorczej JSW IX z wyboru pracowników: Pana Jana Przywarę, Pana Eugeniusza Barona, Pana Roberta Kudelskiego, Pana Andrzeja Palarczyka oraz z wyboru akcjonariuszy: Pana Przemysława Jacka Cieszyńskiego (kandydaturę zgłosiła przedstawicielka akcjonariusza OFE PZU Złota Jesień).
- W dniu 17 czerwca 2015 roku Rada Nadzorcza działając na podstawie § 17 ust. 1 Statutu JSW dokonała wyboru Pana Józefa Myrczka na Przewodniczącego, Pani Agnieszki Trzaskalskiej na Zastępcę Przewodniczącego oraz Pana Eugeniusza Barona na Sekretarza Rady Nadzorczej JSW IX kadencji.
- W dniu 18 sierpnia 2015 roku Rada Nadzorcza oddelegowała na podstawie art. 383 par. 1 Kodeksu spółek handlowych Pana Józefa Myrczka do czasowego wykonywania funkcji Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii, a następnie w dniu 3 września 2015 roku do czasowego wykonywania funkcji Prezesa Zarządu JSW (okres oddelegowania zakończył się z dniem 3 listopada 2015 roku).
- Z dniem 14 września 2015 roku Pan Andrzej Karbownik złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej JSW.

- W dniu 6 października 2015 roku Minister Skarbu Państwa na podstawie § 15 ust. 12 i 13 Statutu JSW powołał do składu Rady Nadzorczej Pana Krzysztofa Dreslera.

W dniu 19 marca 2015 roku w JSW przeprowadzone zostały wybory pracowników do Rady Nadzorczej JSW IX kadencji.

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej po dniu kończącym okres sprawozdawczy:

- JSW otrzymała oświadczenia, zgodnie z którymi Minister Energii odwołał z dniem 5 lutego 2016 roku ze składu Rady Nadzorczej Pana Krzysztofa Dreslera oraz Pana Stanisława Kluzę,
- JSW otrzymała oświadczenia, zgodnie z którymi Minister Energii powołał z dniem 5 lutego 2016 roku do składu Rady Nadzorczej IX kadencji Pana Roberta Ostrowskiego oraz Pana Krzysztofa Mysiaka.
- w dniu 8 lutego 2016 roku Rada Nadzorcza oddelegowała Pana Roberta Ostrowskiego do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu – Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych na okres od 9 lutego 2016 roku do 8 maja 2016 roku,
- w dniu 8 lutego 2016 roku Rada Nadzorcza oddelegowała Pana Krzysztofa Mysiaka do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu – Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii na okres od 9 lutego 2016 roku do 8 maja 2016 roku.

Tabela 28. Skład Rady Nadzorczej na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania

Imię i Nazwisko	Życiorys
<p>JÓZEF MYRCZEK</p> <p>Funkcja: Przewodniczący RN Data objęcia funkcji: 6 październik 2010 Reprezentuje: Skarb Państwa</p>	<p>W 1980 roku ukończył studia na Politechnice Wrocławskiej we Wrocławiu w zakresie matematyki stosowanej uzyskując tytuł magistra inżyniera podstawowych problemów techniki. W roku 1984 uzyskał stopień naukowy doktora, a następnie, w roku 1999, stopień naukowy doktora habilitowanego nauk chemicznych. Ponadto, odbył liczne szkolenia i dodatkowe studia z zakresu bankowości, finansów i zarządzania ryzykiem, zarówno krajowe, jak i zagraniczne.</p> <p>W latach 1980-1993 był doktorantem, a następnie adiunktem na Politechnice Wrocławskiej. W latach 1991-1992 odbywał staż podoktorski na University of Houston, Texas. W latach 1993-2005 pracował w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., w tym w latach 2003-2005 jako wiceprezes Zarządu. W latach 2005-2011 był członkiem Rady Nadzorczej Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., w tym pełnił funkcję Przewodniczącego Rady oraz Przewodniczącego Komitetu Audytu. Obecnie jest profesorem nadzwyczajnym na Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej. Pełni funkcję Prezesa Zarządu Śląskiego Banku Spółdzielczego Silesia w Katowicach, wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Domu Maklerskiego BDM S.A., członka Komisji Rewizyjnej Archidiecezjalnego Domu Hospicyjnego w Katowicach oraz przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu Organizacji i Zarządzania ORGMASZ.</p>
<p>AGNIESZKA TRZASKALSKA</p> <p>Funkcja: Z-ca Przewodniczącego RN Data objęcia funkcji: 31 marzec 2015 Reprezentuje: Skarb Państwa</p>	<p>Jest absolwentką studiów doktoranckich na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz absolwentką Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego, gdzie ukończyła studia na kierunku prawo. Od 1999 roku zdobywała doświadczenie na różnych stanowiskach, w zakresie nadzoru właścicielskiego, korporacyjnego oraz procesów przekształceń własnościowych, m.in. w Ministerstwie Skarbu Państwa - ostatnio jako p.o. Dyrektora Departamentu Przekształceń Własnościowych i Prywatyzacji, gdzie koordynowała i nadzorowała projekty m.in. zbycia pakietów akcji/udziałów spółek z udziałem Skarbu Państwa.</p> <p>Posiada wieloletnie doświadczenie z zakresu prawa spółek, <i>corporate governance</i> oraz procesów przekształceń podmiotów gospodarczych, zdobyte również w organach nadzoru spółek prawa handlowego i innych podmiotów. Wieloletni członek organów nadzorczych największych, kluczowych podmiotów funkcjonujących na polskim rynku - m. in.: od 2007 roku związana z Grupą LOTOS S.A. gdzie od 2012 roku pełniła funkcję Wiceprzewodniczącej Rady Nadzorczej Grupy. W latach 2007-2014 Wiceprzewodnicząca a następnie Członek Rady Nadzorczej TAURON POLSKA ENERGIA S.A.; Członek Rady Nadzorczej Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A.; Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej PLL LOT S.A. oraz członek Rady Fundacji Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie. Obecnie związana z Ministerstwem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej gdzie nadzoruje podmioty prawa handlowego działające w tym obszarze.</p>
<p>EUGENIUSZ BARON</p> <p>Funkcja: Sekretarz RN Data objęcia funkcji: 31 maja 2012 Reprezentuje: Pracowników JSW</p>	<p>W roku 1982 ukończył studia na Politechnice Śląskiej w Gliwicach, uzyskując tytuł magistra inżyniera mechanika w zakresie maszyn roboczych ciężkich. Uczestniczył w licznych kursach i szkoleniach z zakresu: menadżer w zmieniającym się otoczeniu gospodarczym, zarządzania, obowiązków i zasad funkcjonowania komitetu audytu przy Radzie Nadzorczej, prawa zamówień publicznych, kosztorysowania, prawa geologiczno-górnictwa, nowego kodeksu pracy, zarządzania ryzykiem, controllingu, prowadzenia działalności ubezpieczeniowej oraz jak być skutecznym menadżerem.</p>

Imię i Nazwisko	Życiorys
	Od 1982 roku do dnia dzisiejszego jest zatrudniony w KWK Pniówek, obecnie jako główny inżynier energomechaniczny. Od roku 2009 jest sekretarzem Rady Nadzorczej JSW. Wcześniej był członkiem Rady Nadzorczej JSW (w latach 2000-2007), a następnie Zastępcą Przewodniczącego Rady Nadzorczej JSW (w latach 2007-2009).
<p>ANTONI MALINOWSKI</p> <p>Funkcja: Z-ca Przewodniczącego RN Data objęcia funkcji: 31 maja 2012 Reprezentuje: Skarb Państwa</p>	<p>W roku 1973 ukończył studia na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w zakresie górnictwa odkrywkowego, uzyskując tytuł inżyniera górnika.</p> <p>W latach 1973-1974 był zatrudniony w KWB Konin w Koninie. W latach 1974-1976 był zatrudniony na stanowisku kierownika zakładu w WZEK w Warszawie. W latach 1976-1983 pracował w COBR PKP w Warszawie jako kierownik pracowni górnictwa. W latach 1983-1986 był zatrudniony w MB i PMB w Warszawie. Ponadto, w latach 1989-1993 pracował w PPH Marbetex Sp. z o.o. w Warszawie jako członek Zarządu. W latach 1986-1990 pracował w Przedsiębiorstwie Produkcji i Organizacji Dostaw w Warszawie. Od roku 1993 do chwili obecnej jest pracownikiem Ministerstwa Gospodarki. Ponadto, pełnił funkcję członka Rady Nadzorczej w CZW Węglózbyt (do 1996 roku), Katowickim Holdingu Węglowym S.A. (do 2008 roku), Kompanii Węglowej S.A. (do 2009 roku). Do 2000 roku był także Przewodniczącym Rady Nadzorczej kopalni Jan Kanty S.A.</p>
<p>ALOJZY NOWAK</p> <p>Funkcja: Członek RN Data objęcia funkcji: 31 maja 2012 Reprezentuje: Skarb Państwa</p>	<p>W 2002 roku uzyskał tytuł naukowy Profesor nauk ekonomicznych. Od 2012 roku pełni funkcję Prorektora ds. Badań Naukowych i Współpracy Uniwersytetu Warszawskiego, kierownik Katedry Gospodarki Narodowej oraz Zakładu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych na Wydziale Zarządzania UW oraz Katedry Finansów w Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie. Przewodniczący Rady Naukowej Centrum Europejskiego Uniwersytetu Warszawskiego. Absolwent studiów w zakresie bankowości i finansów w University of Exeter w Wielkiej Brytanii oraz studiów w zakresie ekonomii w University of Illinois at Urbana Champaign w Stanach Zjednoczonych i w Free University of Berlin w Niemczech.</p> <p>Członek Komitetu Badań Naukowych Narodowego Banku Polskiego oraz członek komitetu doradczego NewConnect działającego przy zarządzie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół bankowości, międzynarodowych stosunków gospodarczych, zarządzania ryzykiem na rynkach finansowych. Rozprawa doktorska poświęcona była polityce pieniężnej, a rozprawa habilitacyjna finansom i bankowości. Autor ponad 170 publikacji naukowych na temat procesów integracji regionalnych i unii walutowych, inwestycji zagranicznych, koniunktury gospodarczej, bankowości i międzynarodowych stosunków gospodarczych wydanych przez polskie i zagraniczne wydawnictwa i czasopisma naukowe. Członek rad programowych i kolegiów redakcyjnych licznych polskich i zagranicznych czasopism naukowych, w tym Gazety Bankowej, Journal of Interdisciplinary Economics, Cross Cultural Management, Yearbook on Polish European Studies oraz Problemów Zarządzania i innych. Wykładowca m. in. takich przedmiotów jak: bankowość, bank komercyjny, pieniądz i rynki pieniężne, analiza ekonomiczna Unii Europejskiej, finanse Unii Europejskiej na polskich i zagranicznych uczelniach - w Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Francji, Niemczech i Rosji. Laureat wielu nagród za osiągnięcia naukowe, w tym m. in. nagród Ministra Edukacji Narodowej za książkę Banki a gospodarstwa domowe – dynamika rozwoju oraz książkę Unia Europejska - szansa dla Polski. Kierownik grantów Unii Europejskiej, NATO i KBN.</p>
<p>ROBERT OSTROWSKI</p> <p>Funkcja: Członek RN Data objęcia funkcji: 5 lutego 2016 Reprezentuje: Skarb Państwa</p>	<p>Ukończył wydział gospodarki narodowej na Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu oraz podyplomowe studium inwestycji w zakresie inwestycji kapitałowych i projektów rozwojowych firmy w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, podyplomowe studium w zakresie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej w Szkole Głównej Handlowej/Ernst&Young. Był również uczestnikiem kursu dla doradców inwestycyjnych oraz dla kandydatów na członków do rad nadzorczych i zarządów spółek Skarbu Państwa.</p> <p>Posiada wieloletnie doświadczenie na stanowiskach menedżerskich, głównie finansowych, m. in. w branży stalowej i wydobywczej zarówno należących do Skarbu Państwa jak i prywatnych. Pełnił m. in. funkcje: dyrektora finansowego w Hucie Katowice S.A., Polskich Hutach Stali S.A. oraz w Mittal Steel Poland S.A., Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomiki i Finansów Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A., Prezesa Zarządu Minerals Mining Group S.A., członka zarządu ds. ekonomicznych w Polskich Kolejach Linowych S.A. Doświadczenia zawodowe zdobywał również w takich firmach jak Grupa Kapitałowa KGHM oraz Ernst&Young.</p>
<p>KRZYSZTOF MYŚIAK</p> <p>Funkcja: Członek RN</p>	<p>Ukończył Wydział Chemiczny Politechniki Krakowskiej na kierunku Inżynierii Chemicznej i Procesowej oraz Studium Menadżerskie „Zarządzanie Marketingowe” WIFI Austria-Polska. Uczestniczył w wielu szkoleniach m. in. w zakresie zarządzania zespołem, zaawansowanych technik sprzedaży i negocjacji, zarządzania projektami, podstaw prawnych sporządzania prospektu emisyjnego oraz MSR. Posiada</p>

Imię i Nazwisko	Życiorys
<p>Data objęcia funkcji: 5 lutego 2016</p> <p>Reprezentuje: Skarb Państwa</p>	<p>licencję maklera papierów wartościowych oraz uprawnienia do zasiadania a radach nadzorczych spółek Skarbu Państwa.</p> <p>Zajmował się działalnością maklerską pracując w BRE S.A., BDM S.A. oraz ŚDM SA w Katowicach, dochodząc do stanowiska z-cy prezesa zarządu - dyrektora wydziału maklerskiego. Był zatrudniony również w Messer Polska Sp. z o.o. jako z-ca dyrektora działu rozwoju, w Hucie Łabędy S.A. jako członek zarządu dyrektor ds. kontrolingu i analiz strategicznych, w SN Promet w Sosnowcu jako członek zarządu dyrektor ds. handlu i rozwoju, oraz w Petrochemii-Błachowni S.A. jako dyrektor handlowy prokurent.</p>
<p>IZABELA FELCZAK-POTURNICKA</p> <p>Funkcja: Członek RN</p> <p>Data objęcia funkcji: 2 czerwca 2015</p> <p>Reprezentuje: Skarb Państwa</p>	<p>Jest absolwentką ekonomii na Wydziale Handlu Zagranicznego i Gospodarki Światowej Wyższej Szkoły Handlu i Prawa im. Ryszarda Łazarskiego w Warszawie oraz studiów doktoranckich z zakresu zarządzania i finansów w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Ukończyła również studia podyplomowe z zakresu metod wyceny spółek kapitałowych w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Od 2005 roku jest członkiem Centrum Informacji i Organizacji Badań Finansów Publicznych i Prawa Podatkowego Krajów Europy Środkowej i Wschodniej przy Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku. Jest także autorką oraz współautorką materiałów naukowych z zakresu ekonomii.</p> <p>Od 2005 roku pracuje w Ministerstwie Skarbu Państwa. Pracowała na różnych stanowiskach m. in. w Departamencie Instytucji Finansowych, Departamencie Spółek Kluczowych oraz Departamencie Rynków Kapitałowych, w których zajmowała się prywatyzacją oraz nadzorem właścicielskim, w szczególności nad spółkami strategicznymi. Obecnie jako Naczelnik Wydziału Rynków Kapitałowych w Departamencie Przekształceń Własnościowych i Prywatyzacji w Ministerstwie Skarbu Państwa koordynuje procesy związane z rynkiem kapitałowym. Prowadziła projekty prywatyzacyjne: IPO GPW S.A. oraz JSW S.A., PGE (ABB), PKO BP (ABB) oraz uczestniczyła w IPO PZU S.A., PHN S.A. oraz Energa S.A. Od 2011 roku Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej oraz członek komitetu audytu Polskiego Holdingu Nieruchomości S.A. Zasiadała także w Radach Nadzorczych m. in. ZEW Niedzica S.A., MERAZET S.A., Z.Ch. ZACHEM S.A. oraz BWE S.A. (obecnie MERITUM BANK ICB S.A.).</p>
<p>JAN PRZYWARA</p> <p>Funkcja: Członek RN</p> <p>Data objęcia funkcji: 2 czerwca 2015</p> <p>Reprezentuje: Pracowników JSW</p>	<p>Jest absolwentem Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Wydział Nauk Społecznych, gdzie uzyskał tytuł magistra socjologii. Ukończył studia podyplomowe na Politechnice Śląskiej w Gliwicach w zakresie: Metody Zarządzania Współczesną Organizacją oraz Zarządzanie Projektami w Przedsiębiorstwie. Uczestniczył w licznych szkoleniach, kursach i seminariach w zakresie zarządzania, prawa pracy i dialogu społecznego.</p> <p>Pracę w górnictwie rozpoczął w 1978 roku, przechodząc wszystkie szczeble kariery zawodowej, do stanowiska Dyrektora ds. Pracy w KWK Knurów włącznie. W latach 1999-2002 był członkiem Komisji ds. Układów Zbiorowych Pracy przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej oraz Rządowej Komisji ds. Emerytur Pomostowych. W latach 1997-2004 był członkiem rad nadzorczych Przedsiębiorstwa Energetycznego Megawat oraz Centrum Ekspertyz i Analiz CEA.</p>
<p>ROBERT KUDELSKI</p> <p>Funkcja: Członek RN</p> <p>Data objęcia funkcji: 31 maja 2012</p> <p>Reprezentuje: Pracowników JSW</p>	<p>W roku 2000 ukończył studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w Lublinie, uzyskując tytuł magistra zarządzania i marketingu. W 2007 roku ukończył również studia podyplomowe na Politechnice Śląskiej w Gliwicach w zakresie prawa zamówień publicznych.</p> <p>W latach 1999-2002 był członkiem Rady Nadzorczej w Centralnych Zakładach Automatyki Hutnictwa S.A. w Katowicach, a w latach 2009-2012 członkiem Rady Nadzorczej w Towarzystwie Budownictwa Społecznego DASZEK Sp. z o.o. w Jastrzębiu-Zdroju. Od 1993 roku pracuje w JSW.</p>
<p>ANDRZEJ PALARCZYK</p> <p>Funkcja: Członek RN</p> <p>Data objęcia funkcji: 31 maja 2012</p> <p>Reprezentuje: Pracowników JSW</p>	<p>W 1985 roku ukończył studia na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie uzyskując tytuł magistra inżyniera geodezji górniczej. W 2004 roku ukończył studia podyplomowe na Politechnice Śląskiej w zakresie zarządzania ochroną środowiska. Uzyskał uprawnienia mierniczego górniczego i uprawnienia do samodzielnego wykonywania zawodu geodety. Uczestniczył w licznych kursach z zakresu zarządzania, prawa zamówień publicznych, zarządzania ryzykiem, kontrolingu, prawa górniczo-geologicznego.</p> <p>Od 1985 roku do dziś zatrudniony w KWK Krupiński obecnie jako główny inżynier przygotowania produkcji, inwestycji i rozwoju kopalni. W latach 1996-2006 zatrudniony jako główny inżynier mierniczego-geologicznego kopalni.</p>
<p>PRZEMYSŁAW JACEK CIESZYŃSKI</p> <p>Funkcja: Członek RN</p> <p>Data objęcia funkcji: 2 czerwca 2015</p> <p>Reprezentuje: Akcjonariuszy</p>	<p>W roku 1989 ukończył studia magisterskie na Wydziale Informatyki i Zarządzania Politechniki Wrocławskiej. W 1997 r. uzyskał tytuł MBA z Vanderbilt University.</p> <p>Doświadczenie zawodowe: Od 2005: RAITARO CONSULTING/RAITARO PARTNERS – właściciel/Partner, 2005: TELEWIZJA POLSKA S.A. – Dyrektor Biura Restrukturyzacji,</p>

Imię i Nazwisko	Życiorys
	<p>2004-2005: POLCARD S.A. – Dyrektor Pionu Usług Bankowych, Członek Zarządu, 2003-2004: CII Group – Executive Director, 1998-2003: ACCENTURE (Dział Usług Finansowych i Strategii) – Senior Manager, 1994-1998: TRICON RESTAURANTS INTERNATIONAL – Project Leader, Systems (IT) Manager, 1990-1993: BIURO ds. INFORMATYKI URM – Konsultant.</p> <p>Wybrane inne funkcje w organach spółek i organizacji: 2014 – obecnie: DTP S.A. – Członek Rady Nadzorczej, 2012 – 2013: Raľako S.A. – Członek Rady Nadzorczej, 2012: TC Dębica – Członek Rady Nadzorczej, 2012: Fornetti Sp. z o.o. – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, 2011-2012: BOMI S.A. – Wiceprzewodniczący/Członek Rady Nadzorczej, 2011-2012: Rabat Service S.A. – Członek Rady Nadzorczej, 2010: Sokółka Okna i Drzwi S.A. – Prezes Zarządu (zarządzanie tymczasowe), 2010-2014: CIECH S.A. - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, 2009-2014: YAWAL S.A. – Członek Rady Nadzorczej, 2008-2009: CIECH S.A. – Członek Rady Nadzorczej, 2007-2008: SYGNITY S.A. – Członek Rady Nadzorczej, 2006-2007: WSiP S.A.– Przewodniczący/Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, 1991-1993: Dolnośląska Izba Przemysłowo-Handlowa – Członek Rady Izby.</p>

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością JSW we wszystkich dziedzinach jej działalności. Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegalnie, może jednak delegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych i kontrolnych. Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście.

Kryteria niezależności spełnia dwóch członków Rady: Pan Józef Myrczek oraz Pan Przemysław Cieszyński.

Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje i przewodniczy im Przewodniczący Rady, a w przypadku niemożności zwołania posiedzenia przez Przewodniczącego – jego Zastępca lub osoba wskazana przez Przewodniczącego. Pierwsze posiedzenie nowo wybranej Rady zwołuje i otwiera Prezes Zarządu. Rada Nadzorcza może wybierać oraz odwołać ze swego grona w głosowaniu tajnym członka Rady delegowanego do stałego indywidualnego wykonywania nadzoru. Rada Nadzorcza powinna odbywać posiedzenia co najmniej raz w miesiącu. Przewodniczący Rady Nadzorczej ma obowiązek zwołać posiedzenie Rady na pisemny wniosek członka Rady Nadzorczej lub Zarządu JSW. Posiedzenie powinno odbyć się w ciągu dwóch tygodni od chwili złożenia wniosku. Dla ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagane jest zaproszenie na posiedzenie wszystkich członków Rady. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów obecnych przy obecności, co najmniej połowy składu Rady Nadzorczej. Bezwzględna większość głosów oznacza więcej niż połowę głosów oddanych. W przypadku równości głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego Rady. Członkowie Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał Rady, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej. Oddanie głosu na piśmie nie może dotyczyć spraw wprowadzonych do porządku na posiedzeniu Rady Nadzorczej. Uchwała jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwały, a żaden z członków Rady nie złożył wniosku o podjęcie uchwały na najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej. Dopuszcza się również możliwość uczestnictwa członków Rady Nadzorczej w posiedzeniu w formie telekonferencji lub wideokonferencji na zasadach określonych w Regulaminie Rady Nadzorczej.

Podejmowanie uchwał poprzez oddanie głosu na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej oraz przy wykorzystaniu telekonferencji, wideokonferencji oraz środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość nie dotyczy spraw podejmowanych w trybie tajnym, w tym wyborów Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Zastępcy Przewodniczącego i Sekretarza Rady Nadzorczej, odwoływania z funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Zastępcy Przewodniczącego i Sekretarza Rady, powoływania oraz odwoływania członków Zarządu oraz zawieszania w czynnościach, z ważnych powodów, poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu. Głosowanie jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się w sprawach personalnych lub na wniosek choćby jednej z osób uprawnionych do głosowania. Uchwały Rady Nadzorczej są protokolowane.

Zgodnie z § 26 Statutu JSW ustalenie wynagrodzenia Rady Nadzorczej wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia.

KOMITETY RADY NADZORCZEJ

W 2015 roku w ramach Rady Nadzorczej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. działały następujące komitety:

- Komitet Audytu,
- Komitet Nominacji i Wynagrodzeń,
- Komitet ds. Restrukturyzacji i Strategii,
- Komitet ds. Dialogu Społecznego,
- Komitet ds. Ładu Korporacyjnego.

Komitety mają charakter doradczy i opiniodawczy wobec Rady.

Komitet Audytu

Powołany jest w celu wspomagania Rady Nadzorczej w sprawowaniu nadzoru finansowego oraz dostarczania Radzie miarodajnych informacji i opinii pozwalających sprawnie podjąć właściwe decyzje w zakresie sprawozdawczości finansowej, kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

Do podstawowych zadań Komitetu Audytu należy w szczególności:

- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
- monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem,
- monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej,
- monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych,
- rekomendowanie Radzie Nadzorczej JSW podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych i do przeprowadzania czynności rewizji finansowej Spółki.

Tabela 29. Skład osobowy Komitetu Audytu Rady Nadzorczej VIII kadencji oraz pełnione funkcje

Imię i Nazwisko	Pełniona funkcja	Okres sprawowania funkcji
Tomasz Kusio	Przewodniczący	01.01.2015 – 02.06.2015
Stanisław Kluza	Członek	01.01.2015 – 02.06.2015
Antoni Malinowski	Członek	01.01.2015 – 02.06.2015
Alojzy Nowak	Członek	01.01.2015 – 31.03.2015
		09.04.2015 – 02.06.2015

Tabela 30. Skład osobowy Komitetu Audytu Rady Nadzorczej IX kadencji oraz pełnione funkcje

Imię i Nazwisko	Pełniona funkcja	Okres sprawowania funkcji
Izabela Felczak-Poturnicka	Przewodniczący	17.06.2015 – 31.12.2015
Eugeniusz Baron	Członek	17.06.2015 – 31.12.2015
Przemysław Cieszyński	Członek	17.06.2015 – 31.12.2015
Stanisław Kluza	Członek	17.06.2015 – 31.12.2015

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń

Powoływany jest w celu przedstawiania Radzie Nadzorczej opinii i wniosków w sprawie kształtowania struktury zarządzania JSW, w tym w kwestii rozwiązań organizacyjnych, systemu wynagrodzeń i wynagrodzeń oraz doboru kadry o kwalifikacjach odpowiednich dla budowy sukcesu Grupy Kapitałowej.

Do zadań Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń należy w szczególności:

- prowadzenie czynności rekrutacji i zatrudniania członków Zarządu poprzez opracowywanie i organizowanie projektów dokumentów i procesów do przedłożenia Radzie Nadzorczej do akceptacji,
- opracowywanie projektów umów i wzorów innych dokumentów w związku z nawiązywaniem stosunków pracy członków Zarządu oraz nadzorowanie realizacji podjętych zobowiązań umownych przez strony,
- nadzór nad realizacją systemu wynagrodzeń Zarządu, w szczególności przygotowywanie dokumentów rozliczeniowych w zakresie elementów ruchomych i premiovych wynagrodzeń w celu przedłożenia rekomendacji Radzie Nadzorczej,
- monitorowanie i dokonywanie okresowych analiz systemu wynagrodzeń kadry kierowniczej Spółki i jeśli to konieczne formułowanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej,

- nadzór nad poprawną realizacją świadczeń dodatkowych dla Zarządu, wynikających z umów o pracę, takich jak: ubezpieczenia, samochody, mieszkania i innych.

Tabela 31. Skład osobowy Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej VIII kadencji oraz pełnione funkcje

Imię i Nazwisko	Pełniona funkcja	Okres sprawowania funkcji
Józef Myrczek	Przewodniczący	01.01.2015 – 31.03.2015 09.04.2015 – 02.06.2015
Alojzy Nowak	Członek	01.01.2015 – 31.03.2015 09.04.2015 – 02.06.2015
Eugeniusz Baron	Członek	01.01.2015 – 02.06.2015
Łukasz Rozdeiczcer-Kryszkowski	Członek	01.01.2015 – 02.06.2015
Adam Rybaniec	Członek	01.01.2015 – 31.03.2015
Agnieszka Trzaskalska	Członek	09.04.2015 – 02.06.2015

Tabela 32. Skład osobowy Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej IX kadencji oraz pełnione funkcje

Imię i Nazwisko	Pełniona funkcja	Okres sprawowania funkcji
Alojzy Nowak	Przewodniczący	17.06.2015 – 31.12.2015
Eugeniusz Baron	Członek	17.06.2015 – 31.12.2015
Andrzej Karbownik	Członek	17.06.2015 – 14.09.2015
Józef Myrczek*	Członek	17.06.2015 – 31.12.2015
Agnieszka Trzaskalska	Członek	17.06.2015 – 31.12.2015

* z uwagi na decyzję Rady o delegowaniu Józefa Myrczka do czasowego wykonywania czynności (i) Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii w okresie od 18 sierpnia 2015 roku do czasu objęcia funkcji Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii przez kandydata/kandydatkę wyłonionego/wylonioną w postępowaniu kwalifikacyjnym (tj. 3 września 2015 roku), a następnie (ii) Prezesa Zarządu w okresie od 3 września 2015 roku do 3 listopada 2015 roku, członkostwo Józefa Myrczka w Komitecie w ww. terminach uległo zawieszeniu.

Komitet ds. Restrukturyzacji i Strategii

Komitet funkcjonuje od 17 czerwca 2015 roku. Powoływany jest w celu przedstawiania Radzie Nadzorczej opinii i wniosków w sprawie restrukturyzacji i strategii funkcjonowania JSW.

Do podstawowych zadań Komitetu należy opiniowanie dokumentów o charakterze strategicznym dla JSW przedkładanych Radzie Nadzorczej przez Zarząd, w tym w szczególności strategii funkcjonowania, planów działalności i restrukturyzacji JSW oraz monitorowanie i opiniowanie realizacji przez Zarząd zadań wynikających w ww. dokumentów.

Tabela 33. Skład osobowy Komitetu ds. Restrukturyzacji i Strategii oraz pełnione funkcje

Imię i Nazwisko	Pełniona funkcja	Okres sprawowania funkcji
Agnieszka Trzaskalska	Przewodniczący	17.06.2015 – 31.12.2015
Andrzej Karbownik	Członek	17.06.2015 – 14.09.2015
Józef Myrczek*	Członek	17.06.2015 – 31.12.2015
Alojzy Nowak	Członek	17.06.2015 – 31.12.2015
Andrzej Palarczyk	Członek	17.06.2015 – 31.12.2015
Izabela Felczak-Poturnicka	Członek	17.06.2015 – 31.12.2015
Jan Przywara	Członek	17.06.2015 – 31.12.2015

* z uwagi na decyzję Rady o delegowaniu Józefa Myrczka do czasowego wykonywania czynności (i) Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii w okresie od 18 sierpnia 2015 roku do czasu objęcia funkcji Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii przez kandydata/kandydatkę wyłonionego/wylonioną w postępowaniu kwalifikacyjnym (tj. 3 września 2015 roku), a następnie (ii) Prezesa Zarządu w okresie od 3 września 2015 roku do 3 listopada 2015 roku, członkostwo Józefa Myrczka w Komitecie w ww. terminach uległo zawieszeniu.

Komitet ds. Dialogu Społecznego

Komitet funkcjonuje od 17 czerwca 2015 roku. Powoływany jest w celu przedstawiania Radzie Nadzorczej opinii i wniosków w sprawie kształtowania komunikacji i współpracy JSW ze stroną społeczną reprezentowaną w szczególności przez organizacje związkowe działające w JSW.

Do podstawowych zadań Komitetu należy w szczególności:

- spotkania ze stroną społeczną
- opiniowanie spraw wnoszonych pod obrady Rady Nadzorczej dotyczących sytuacji społecznej w JSW.

Tabela 34. Skład osobowy Komitetu ds. Dialogu Społecznego oraz pełnione funkcje

Imię i Nazwisko	Pełniona funkcja	Okres sprawowania funkcji
Stanisław Kluza	Przewodniczący	17.06.2015 – 31.12.2015
Robert Kudelski	Członek	17.06.2015 – 31.12.2015
Przemysław Cieszyński	Członek	17.06.2015 – 31.12.2015
Józef Myrczek*	Członek	17.06.2015 – 31.12.2015

* z uwagi na decyzję Rady o delegowaniu Józefa Myrczka do czasowego wykonywania czynności (i) Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii w okresie od 18 sierpnia 2015 roku do czasu objęcia funkcji Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii przez kandydata/kandydatkę wyłonionego/wyłonioną w postępowaniu kwalifikacyjnym (tj. 3 września 2015 roku), a następnie (ii) Prezesa Zarządu w okresie od 3 września 2015 roku do 3 listopada 2015 roku, członkostwo Józefa Myrczka w Komitecie w ww. terminach uległo zawieszeniu.

Komitet ds. Ładu Korporacyjnego

Komitet powołany był w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę czynności nadzorczych w zakresie stosowania zasad ładu korporacyjnego w Grupie Kapitałowej oraz zgodności tych zasad z zasadami zawartymi w przyjętych przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW.

Do podstawowych zadań Komitetu należało w szczególności:

- ocena implementacji zasad ładu korporacyjnego przyjętych w Grupie Kapitałowej,
- składanie Radzie Nadzorczej rekomendacji w zakresie wprowadzania w Grupie Kapitałowej zasad ładu korporacyjnego,
- opiniowanie dokumentów normatywnych dotyczących ładu korporacyjnego wprowadzanych w Grupie Kapitałowej,
- ocena raportów dotyczących przestrzegania zasad ładu korporacyjnego przygotowywanych dla GPW.

Tabela 35. Skład osobowy Komitetu ds. Ładu Korporacyjnego oraz pełnione funkcje

Imię i Nazwisko	Pełniona funkcja	Okres sprawowania funkcji
Stanisław Kluza	Przewodniczący	01.01.2015 – 02.06.2015
Eugeniusz Baron	Członek	01.01.2015 – 02.06.2015
Łukasz Rozdeiczner-Kryszkowski	Członek	01.01.2015 – 02.06.2015

5.13. WYNAGRODZENIE OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH JSW

WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW ZARZĄDU

Zgodnie z postanowieniami zawartymi w Umowach o świadczeniu usług w zakresie zarządzania obowiązujących od dnia 1 czerwca 2015 roku zasady wynagradzania i premiovania członków Zarządu zostały ustalone przez Radę Nadzorczą i uregulowane w Umowach o świadczenie usług w zakresie zarządzania, co w związku z treścią art. 3 Ustawy z dnia 3 marca 2000 roku o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz.U. 2099 z 2015 roku) wiąże się m. in. z wymogiem prowadzenia działalności gospodarczej.

Umowy z członkami Zarządu o świadczenie usług w zakresie zarządzania zostały zawarte na czas określony i obowiązują do dnia zakończenia bieżącej kadencji Zarządu tj. do dnia odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za rok 2015.

Członek Zarządu jest uprawniony do wynagrodzenia miesięcznego oraz wynagrodzenia dodatkowego, które są powiększone o należną stawkę podatku VAT.

Rada Nadzorcza ustaliła uchwałą wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu pod warunkiem uzyskania akceptacji Walnego Zgromadzenia na ustaloną wielkość wynagrodzenia.

Wynagrodzenie miesięczne

Miesięczne, stałe wynagrodzenie członków Zarządu ustalone w umowach o świadczenie usług w zakresie zarządzania wynosi 80 tys. zł dla Prezesa Zarządu i 70 tys. zł dla Zastępcy Prezesa Zarządu. Ze względu na trudną sytuację finansową JSW w 2015 roku z inicjatywy członków Zarządu (Panów: J. Zagórowski, G. Czornik, J. Borecki, R. Kozłowski oraz A. Wojtków) w trakcie 2015 roku wynagrodzenie stałe zostało obniżone o 10%.

W dniu 24 listopada 2015 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę na podstawie której obniżono o 20% wynagrodzenie członków Zarządu JSW w okresie od 1 stycznia 2016 roku do czasu obowiązywania porozumienia z dnia 16 września 2015 roku zawartego pomiędzy Zarządem JSW a reprezentatywnymi organizacjami związkowymi działającymi w JSW, i wynosi ono 64,0 tys. zł dla Prezesa Zarządu oraz 56 tys. zł dla Z-cy Prezesa Zarządu.

W przypadku powołania Zarządzającego do pełnienia funkcji w organach spółek kapitałowych zależnych lub powiązanych z JSW zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych lub Ustawy o rachunkowości, wynagrodzenie miesięczne Zarządzającego obejmuje również wynagrodzenie za pełnienie/wykonywanie wskazanych wyżej funkcji, chyba że strony ustalą inaczej.

Wynagrodzenie dodatkowe

Niezależnie od stałego miesięcznego wynagrodzenia Zarządzającemu przysługuje wynagrodzenie dodatkowe (premia roczna) z tytułu świadczenia usług zarządzania w razie zrealizowania w danym roku kalendarzowym zadań (osiągnięcia wskaźników) określonych w Karcie KPI ustalonej każdorazowo przez Radę Nadzorczą i Zarządzającego, nie później niż do końca pierwszego kwartału roku, na który ma obowiązywać.

Maksymalna wysokość wynagrodzenia dodatkowego za dany rok kalendarzowy wynosi do 50% rocznego wynagrodzenia stałego Zarządzającego.

W razie wykonywania przez Zarządzającego przedmiotu Umowy przez okres krótszy niż pełny rok kalendarzowy, ale przynajmniej przez 6 miesięcy w danym roku obowiązywania Umowy, wynagrodzenie dodatkowe jest przeliczane proporcjonalnie za okres pełnienia funkcji, przy czym poziom spełnienia kryteriów przysługiwania wynagrodzenia dodatkowego określonych w Karcie KPI jest odnoszony do wyników za cały rok kalendarzowy. Podstawą wypłacenia wynagrodzenia dodatkowego jest uchwała Rady Nadzorczej. Wynagrodzenie dodatkowe za rok 2015 może zostać wypłacone pod warunkiem wypracowania zysku netto na poziomie Grupy Kapitałowej.

Zarządzający, każdorazowo po sporządzeniu przez biegłego rewidenta opinii z badania sprawozdania finansowego JSW za rok obrotowy, za który należne jest wynagrodzenie dodatkowe, jest zobowiązany przedłożyć Radzie Nadzorczej JSW sprawozdanie z realizacji zadań określonych w Karcie KPI i sporządzoną przez siebie kalkulację wysokości wynagrodzenia dodatkowego należnego za realizację celów, a na żądanie Rady Nadzorczej przedstawić dokumentację wykazującą wykonanie zadań. W przypadku, gdy powyższe miałyby nastąpić już po zakończeniu obowiązywania Umowy, JSW jest zobowiązana udzielić Zarządzającemu wszelkiej pomocy, w tym udostępnić wszelkie żądane przez Zarządzającego dane, mające na celu realizację tego obowiązku.

Rada Nadzorcza JSW dokonuje weryfikacji arytmetycznej obliczenia wysokości wynagrodzenia dodatkowego przedłożonego przez Zarządzającego i informuje Zarządzającego o wysokości wynagrodzenia dodatkowego, obliczonego zgodnie z Kartą KPI z zastrzeżeniem, że Rada Nadzorcza może również poinformować Zarządzającego o konieczności przedłożenia dodatkowych informacji lub dokumentacji lub o obiektywnym braku możliwości dokonania weryfikacji – każdorazowo w takiej sytuacji podając termin dokonania weryfikacji. W przypadku, gdy Rada Nadzorcza poinformuje Zarządzającego w określonym w umowie terminie o obliczeniu wysokości wynagrodzenia dodatkowego, to wynagrodzenie dodatkowe jest doliczane przez Zarządzającego do wynagrodzenia miesięcznego należnego Zarządzającemu na następujących zasadach:

- a) 40% wynagrodzenia dodatkowego powiększonego o podatek od towarów i usług, o ile zgodnie z obowiązującymi przepisami jest on należny – do wynagrodzenia miesięcznego należnego Zarządzającemu za miesiąc, w którym otrzymał od Rady Nadzorczej informację o obliczeniu wysokości wynagrodzenia dodatkowego,
- b) 30% wynagrodzenia dodatkowego powiększonego o podatek od towarów i usług, o ile zgodnie z obowiązującymi przepisami jest on należny – do wynagrodzenia miesięcznego należnego Zarządzającemu za listopad roku kalendarzowego następującego po roku, w którym wypłacono kwotę o której mowa w lit. a),
- c) 30% wynagrodzenia dodatkowego powiększonego o podatek od towarów i usług, o ile zgodnie z obowiązującymi przepisami jest on należny – do wynagrodzenia miesięcznego należnego Zarządzającemu za listopad roku kalendarzowego następującego po roku, w którym przypadał termin płatności o którym mowa w lit. b) powyżej.

Strony mogą zgodnie ustalić inne terminy lub zasady doliczania wynagrodzenia dodatkowego do wynagrodzeń miesięcznych należnych Zarządzającemu.

W przypadku, gdy Rada Nadzorcza nie poinformuje Zarządzającego w określonym w umowie terminie o obliczeniu wysokości wynagrodzenia dodatkowego, Zarządzający uprawniony jest do doliczenia wynagrodzenia dodatkowego do wynagrodzenia miesięcznego należnego Zarządzającemu za kolejny miesiąc, przypadający po miesiącu, w którym Zarządzający powinien był otrzymać informację. Zarządzający ma prawo dochodzić na drodze sądowej różnicy wynagrodzenia dodatkowego, pomiędzy wysokością skalkulowaną przez Zarządzającego, a obliczoną przez Radę Nadzorczą. Natomiast JSW przysługuje roszczenie o zwrot wypłaconego wynagrodzenia dodatkowego, w tym jego transzy, jeśli po wypłacie wynagrodzenia dodatkowego lub jego transzy, zostanie wykazane/udowodnione, że Zarządzający osiągnął cele/zadania uprawniające go do wynagrodzenia dodatkowego na podstawie nieprawdziwych danych.

Wynagrodzenie specjalne

Niezależnie od wynagrodzenia dodatkowego, Strony mogą uzgodnić, że Zarządzającemu będzie przysługiwało wynagrodzenie specjalne w ustalonej wysokości z tytułu świadczenia usług zarządzania za osiągnięcie określonego celu. Cel, termin realizacji danego celu, wysokość wynagrodzenia specjalnego oraz termin i zasady jego wypłaty będą każdorazowo uzgadniane przez Strony.

Odwołanie, niepowołanie na funkcję w okresie obowiązywania Umowy, rezygnacja

Odwołanie Zarządzającego z funkcji członka Zarządu w okresie obowiązywania Umowy, niepowołanie na funkcję w okresie obowiązywania Umowy lub rezygnacja Zarządzającego z pełnionej funkcji powoduje odpowiednio, że:

- w przypadku odwołania Zarządzającego z funkcji - rozwiązanie Umowy następuje z zachowaniem 90 dniowego okresu wypowiedzenia następującego po dniu odwołania, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego,
- w przypadku niepowołania Zarządzającego na funkcję - rozwiązanie Umowy następuje zachowaniem 90 dniowego okresu wypowiedzenia następującego po dniu doręczenia Zarządzającemu przez Spółkę informacji o niepowołaniu Zarządzającego na funkcję, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego,
- w przypadku rezygnacji Zarządzającego – rozwiązanie Umowy następuje zachowaniem 90 dniowego okresu wypowiedzenia następującego po rezygnacji, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego,

bez konieczności składania Zarządzającemu przez JSW lub JSW przez Zarządzającego odrębnego oświadczenia woli.

Odwołanie Zarządzającego z funkcji członka Zarządu w okresie pierwszych 3 miesięcy obowiązywania Umowy, niepowołanie na funkcję w okresie w okresie pierwszych 3 miesięcy obowiązywania Umowy lub rezygnacja Zarządzającego z pełnionej funkcji w okresie pierwszych 3 miesięcy obowiązywania Umowy powoduje odpowiednio, że:

- w przypadku odwołania Zarządzającego z funkcji - rozwiązanie Umowy następuje z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia następującego po dniu odwołania, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego,
- w przypadku niepowołania Zarządzającego na funkcję - rozwiązanie Umowy następuje zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia następującego po dniu doręczenia Zarządzającemu przez Spółkę informacji o niepowołaniu Zarządzającego na funkcję, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego,
- w przypadku rezygnacji Zarządzającego – rozwiązanie Umowy następuje zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia następującego po rezygnacji, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego,

bez konieczności składania Zarządzającemu przez JSW lub JSW przez Zarządzającego odrębnego oświadczenia woli w danym zakresie opisanym powyżej.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania w przypadku, gdy odwołanie Zarządzającego z funkcji w okresie obowiązywania Umowy, niepowołanie na funkcję w okresie obowiązywania Umowy lub rezygnacja Zarządzającego z pełnionej funkcji następuje w związku ze zmianą funkcji Zarządzającego w Zarządzie. W takim przypadku Strony zobowiązane są do podjęcia niezwłocznie negocjacji celem dokonania odpowiednich zmian w Umowie.

Do 31 maja 2015 roku członków Zarządu obowiązywały Umowy o świadczenie usług - Kontrakty menedżerskie oraz Umowy o zakazie konkurencji zawarte na podstawie uchwały Rady Nadzorczej z dnia 27 maja 2013 roku. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w Umowach o świadczeniu usług – Kontraktach Menedżerskich obowiązujących do dnia 31 maja 2015 roku - w razie rozwiązania przez JSW Umowy o świadczenie usług – Kontraktu menedżerskiego z przyczyn innych niż rażące naruszenie przez członka Zarządu postanowień zawartych w Umowie o świadczeniu usług – Kontrakcie menedżerskim, bądź prawomocny wyrok skazujący za popełnienie wykroczenia lub przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, mieniu lub karno-skarbowego, członek Zarządu (Menedżer) był uprawniony do odprawy w wysokości 1-miesięcznego Wynagrodzenia Stałego, jeśli pełnił funkcję członka Zarządu Spółki przez okres krótszy niż 12 miesięcy oraz 3-miesięcznego wynagrodzenia stałego, jeśli pełnił funkcję członka Zarządu przez okres dłuższy niż 12 miesięcy. Do okresu, od którego zależy wysokość odprawy zaliczał się również okres pełnienia funkcji członka Zarządu w kadencji Zarządu bezpośrednio poprzedzającej aktualną kadencję.

W kontraktach menedżerskich obowiązujących do dnia 31 maja 2015 roku wysokość wypłacanego wynagrodzenia dodatkowego (premier rocznej) odbywała się na zbliżonych zasadach, niemniej premie te były wypłacane w 4 ratach: 1-wsza w wysokości 40% pozostałe płatne w ostatnim miesiącu roku następnego – po 20%.

Pozafinansowe składniki wynagrodzenia

JSW zapewnia Zarządzającemu pozafinansowe składniki wynagrodzenia tj.: powierzchnię biurową z wyposażeniem, przenośny komputer osobisty z bezprzewodowym dostępem do sieci internet, telefon komórkowy, telefon stacjonarny, samochód oraz inne składniki mienia w zakresie w jakim jest to niezbędne dla prawidłowego wykonywania przedmiotu Umowy. Ponadto, Spółka pokrywa wydatki związane bezpośrednio z realizacją przez Zarządzającego przedmiotu Umowy, takie jak koszty podróży odbywanych w interesie Spółki (w kraju i za granicą) w tym koszty transportu, noclegów, pobytu oraz spotkań, o ile są to koszty udokumentowane, uzasadnione, bezpośrednio związane z wykonywaniem przedmiotu Umowy. W dniu upływu okresu wypowiedzenia Zarządzający zobowiązany jest do zwrotu przekazanych mu przez Spółkę składników majątku związanych z realizacją przedmiotu Umowy.

Łączna kwota wynagrodzeń, rozumiana jako wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści osób zarządzających za 2015 rok wyniosła 4,4 mln zł. Kwota ta stanowi wartość netto wynagrodzeń wypłaconych lub należnych członkom Zarządu za 2015 rok. W 2015 roku nie zostały udzielone żadne pożyczki członkom Zarządu JSW.

Tabela 36. Wynagrodzenie Zarządu należne za 2015 rok (w zł)

Imię i Nazwisko	Okres pełnienia funkcji w 2015 roku	Usługi zarządzania*	Premia roczna za 2015 rok**	Świadczenia, dochody z innych tytułów***	Dochody osiągnięte w spółkach zależnych	Razem
Jarosław Zagórowski	01.01.-17.02.2015	120 571,43	-	158 380,94	-	278 952,37
Jerzy Borecki	01.01.-09.07.2015	475 335,71	-	70 000,00	-	545 335,71
Grzegorz Czornik	01.01.-18.05.2015	292 645,16	-	259 677,41	-	552 322,57
Artur Wojtków	01.01.-31.12.2015	805 000,00	-	-	-	805 000,00
Robert Kozłowski	01.01.-07.09.2015	595 000,00	-	210 000,00	-	805 000,00
Edward Szlęk	27.04.-03.09.2015	410 666,66	-	240 000,00	-	650 666,66
Tomasz Gawlik	04.09.-31.12.2015	280 333,31	-	-	-	280 333,31
Aleksander Wardas	20.07.-31.12.2015	266 000,00	-	-	-	266 000,00
Michał Kończak	02.11.-31.12.2015	137 666,67	-	-	-	137 666,67
Razem		3 383 218,94	-	938 058,35	-	4 321 277,29

* W pozycji ujęto koszty wynagrodzenia wypłacane na podstawie umów o zarządzanie - kontraktów menedżerskich.

** W 2015 roku premia roczna nie wystąpiła, pomimo realizacji indywidualnych KPI, a której wysokość była uzależniona od wypracowania zysku netto przez Grupę Kapitałową.

*** Pozycja ta obejmuje świadczenia wypłacone po wygaśnięciu kontraktu menedżerskiego / wynagrodzenie za okres wypowiedzenia usług zarządzania, odprawa, odszkodowanie za powstrzymanie się od działalności konkurencyjnej.

W 2015 roku wypłacono 40% premii przyznanej decyzją Rady Nadzorczej, tj. ogółem kwotę 85,7 tys. zł z 214,2 tys. zł.

Tabela 37. Wynagrodzenie p.o. Prezesa Zarządu w 2015 roku (w zł)

Imię i Nazwisko	Okres pełnienia funkcji w 2015 roku	Wynagrodzenie*	Premia roczna	Świadczenia, dochody z innych tytułów	Dochody osiągnięte w spółkach zależnych	Razem
Józef Myrczek	18.08.-03.11.2015	52 635,63	-	-	-	52 635,63
Razem		52 635,63	-	-	-	52 635,63

* Wynagrodzenie wypłacone na podstawie Ustawy z dnia 3 marca 2000 roku o wynagrodzeniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz.U. 2099 z 2015 roku) oraz § 20 ust. 2 pkt 4 i 21 ust. 3 Statutu Spółki.

Tabela 38. Wynagrodzenie Zarządu należne za 2014 rok (w zł)

Imię i Nazwisko	Okres pełnienia funkcji w 2014 roku	Usługi zarządzania*	Premia roczna za 2014 rok**	Świadczenia, dochody z innych tytułów***	Dochody osiągnięte w spółkach zależnych	Razem
Jarosław Zagórowski	01.01.-31.12.2014	920 000,00	30 896,92	-	-	950 896,92
Jerzy Borecki	01.01.-31.12.2014	805 000,00	27 034,81	-	-	832 034,81
Grzegorz Czornik	01.01.-31.12.2014	805 000,00	47 293,94	-	-	852 293,94
Artur Wojtków	01.01.-31.12.2014	812 000,00	45 934,81	-	-	857 934,81
Robert Kozłowski	01.01.-31.12.2014	812 000,00	63 000,00	-	-	875 000,00
Razem		4 154 000,00	214 160,48	-	-	4 368 160,48

* W pozycji ujęto koszty wynagrodzenia wypłacane na podstawie kontraktów menedżerskich.

** W pozycji tej wykazano premię roczną za 2014 rok w wysokości wynikającej z uchwał Rady Nadzorczej JSW. Premia ta podlega wypłacie zgodnie z zasadami opisanymi powyżej. Z kwoty podanej w tabeli, w 2015 roku wypłacono 85 664,21 zł. Pozostała część płatna jest w 3 ratach po 20% każda, płatna odpowiednio w grudniu 2016-2018 roku, pod warunkiem, że wielkości te nie zostaną wstrzymane lub obniżone decyzją Rady Nadzorczej.

*** Pozycja ta obejmuje wypłacone odprawy oraz odszkodowanie z tytułu zakazu konkurencji.

W roku 2014:

- wypłacono 40% kwot premii za rok 2013 przyznanej decyzją Rady Nadzorczej tj. ogółem 307,0 tys. zł z kwoty 767,4 tys. zł zgodnie z postanowieniami kontraktów menedżerskich z 2013 roku,
- wypłacono 100% kwot premii za rok 2013 przyznanej decyzją Rady Nadzorczej, kwotę 80,7 tys. zł dla Pana Andrzeja Tora zgodnie z postanowieniami kontraktu menedżerskiego z 2011 roku.

W dniu 21 marca 2016 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwały o zmniejszeniu premii rocznej należnej za rok 2013 do wysokości 1,00 zł.

Na podstawie zawartej Umowy o zakazie konkurencji, po rozwiązaniu Umowy o świadczenie usług – Kontraktu menedżerskiego, Pan Andrzej Tor nabył uprawnienia do odszkodowania, które w 2014 roku wypłacone zostało w wysokości 343 225,81 zł.

Nadzór nad realizacją systemu wynagrodzeń Zarządu oraz monitorowanie i dokonywanie okresowych analiz systemu wynagrodzeń kadry kierowniczej JSW sprawuje, powołany przez Radę Nadzorczą, Komitet Nominacji i Wynagrodzeń.

WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ

Wynagrodzenie przysługuje członkowi Rady Nadzorczej bez względu na liczbę posiedzeń. Wynagrodzenie nie przysługuje za ten miesiąc, w którym członek Rady nie był obecny na żadnym z prawidłowo zwołanych posiedzeń, a nieobecność nie została usprawiedliwiona. O usprawiedliwieniu lub nieusprawiedliwieniu nieobecności decyduje Rada Nadzorcza w drodze uchwały. Wynagrodzenie jest obliczane proporcjonalnie do liczby dni pełnienia funkcji, w przypadku gdy powołanie lub odwołanie nastąpiło w trakcie miesiąca kalendarzowego. Wynagradzanie jest wypłacane do dnia 10 każdego miesiąca, za miesiąc poprzedni i jest pomniejszone o obciążenia publicznoprawne. W 2015 roku nie zostały udzielone żadne pożyczki członkom Rady Nadzorczej JSW S.A.

Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej w 2015 roku zostały ustalone zgodnie z:

- art. 8 pkt. 8 Ustawy z dnia 3 marca 2000 roku o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz.U. 2099 z 2015 roku),
- art. 5 Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. 1 877 z 2014 roku),
- Decyzją nr 69 Ministra Gospodarki z dnia 17 października 2007 roku, zmienioną w zakresie dotyczącym podstawy naliczenia miesięcznego wynagrodzenia Decyzją nr 9 Ministra Gospodarki z dnia 23 grudnia 2010 roku.

Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej w 2016 roku zostały ustalone zgodnie z:

- art. 8 pkt.8 Ustawy z dnia 3 marca 2000 roku o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz.U. 2099 z 2015 roku),
- Obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 stycznia 2016 roku w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2015 roku.

Tabela 39. Wynagrodzenie Rady Nadzorczej za 2015 rok (w zł)

Imię i nazwisko	Okres pełnienia funkcji w 2014 roku	Wynagrodzenie	Pozostałe dochody	Razem
Józef Myrczek	01.01.-17.08.2015 03.11.-31.12.2015	32 640,21	-	32 640,21
Eugeniusz Baron	01.01.-31.12.2015	41 454,96	-	41 454,96
Tomasz Kusio	01.01.-02.06.2015	17 503,21	-	17 503,21
Antoni Malinowski	01.01.-31.12.2015	41 454,96	-	41 454,96
Andrzej Karbownik	01.01.-14.09.2015	29 248,78	-	29 248,78
Marek Granieczny	01.01.-02.06.2015	17 503,21	-	17 503,21
Adam Zbigniew Rybaniec	01.01.-31.03.2015	10 363,74	-	10 363,74
Alojzy Zbigniew Nowak	01.01.-31.12.2015	41 454,96	-	41 454,96
Stanisław Kluza	01.01.-31.12.2015	41 454,96	-	41 454,96
Andrzej Palarczyk	01.01.-31.12.2015	41 454,96	-	41 454,96
Robert Kudelski	01.01.-31.12.2015	41 454,96	-	41 454,96
Łukasz Rozdeiczcer-Kryszkowski	01.01.-02.06.2015	17 503,21	-	17 503,21
Agnieszka Trzaskalska	31.03.-31.12.2015	31 202,66	-	31 202,66
Izabela Felczak-Poturnicka	02.06.-31.12.2015	24 066,91	-	24 066,91
Przemysła Cieszyński	02.06.-31.12.2015	24 066,91	-	24 066,91
Jan Przywara	02.06.-31.12.2015	24 066,91	-	24 066,91
Krzysztof Dresler	06.10.-31.12.2015	23 509,72	-	23 509,72
Razem		500 405,23	-	500 405,23

Tabela 40. Wynagrodzenie Rady Nadzorczej za 2014 rok (w zł)

Imię i nazwisko	Okres pełnienia funkcji w 2014 roku	Wynagrodzenie	Pozostałe dochody	Razem
Józef Myrczek	01.01.-31.12.2014	41 454,96	-	41 454,96
Eugeniusz Baron	01.01.-31.12.2014	41 454,96	-	41 454,96
Tomasz Kusio	01.01.-31.12.2014	41 454,96	-	41 454,96
Antoni Malinowski	01.01.-31.12.2014	41 454,96	-	41 454,96
Andrzej Karbownik	01.01.-31.12.2014	41 454,96	-	41 454,96
Marek Granieczny	01.01.-31.12.2014	41 454,96	-	41 454,96
Adam Zbigniew Rybaniec	01.01.-31.12.2014	41 454,96	-	41 454,96
Alojzy Zbigniew Nowak	01.01.-31.12.2014	41 454,96	-	41 454,96
Stanisław Kluza	01.01.-31.12.2014	41 454,96	-	41 454,96
Andrzej Palarczyk	01.01.-31.12.2014	41 454,96	-	41 454,96
Robert Kudelski	01.01.-31.12.2014	41 454,96	-	41 454,96
Łukasz Rozdeiczcer Kryszkowski	01.01.-31.12.2014	41 454,96	-	41 454,96
Razem		497 459,52	-	497 459,52

UMOWY ZAWARTE Z OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWIDUJĄCE REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA SPÓŁKI PRZEZ PRZEJĘCIE

Zgodnie z postanowieniami zawartymi w Umowach o świadczeniu usług w zakresie zarządzania obowiązujących od dnia 1 czerwca 2015 roku zakaz konkurencji obowiązuje przez okres 4 miesięcy po wygaśnięciu lub rozwiązaniu Umowy, pod warunkiem

obowiązywania Umowy przez okres co najmniej 6 miesięcy. Zarządzający zobowiązany jest po wygaśnięciu lub rozwiązaniu Umowy z jakichkolwiek przyczyn, że nie będzie prowadził działalności konkurencyjnej wobec JSW, na terytorium Polski lub poza jej granicami w ramach Unii Europejskiej, bez względu na formę lub sposób jej prowadzenia, bezpośrednio lub pośrednio, samodzielnie lub niesamodzielnie, odpłatnie lub nieodpłatnie.

Zarządzającemu przysługuje odszkodowanie w łącznej wysokości obliczonej, jako 4-krotność wynagrodzenia miesięcznego Zarządzającego netto tj. bez podatku od towarów i usług, należnego za miesiąc poprzedzający miesiąc, w którym Umowa o świadczeniu usług w zakresie zarządzania wygasła lub uległa rozwiązaniu. Odszkodowanie wypłacane będzie przez 4 miesiące po rozwiązaniu lub wygaśnięciu Umowy w miesięcznych ratach w wysokości po $\frac{1}{4}$, na podstawie faktury VAT doręczonej JSW, wystawionej nie wcześniej niż po złożeniu przez Zarządzającego comiesięcznego oświadczenia o przestrzeganiu zakazu konkurencji w miesiącu, za który należna jest dana rata odszkodowania. W przypadku, gdy skutek porozumienia Stron Umowa obowiązuje przez niepełny okres miesiąca, to miesięczna rata odszkodowania, przysługuje za ten miesiąc proporcjonalnie.

Zakaz konkurencji nie obowiązuje w przypadku, gdy Zarządzający objął w spółce kapitałowej z udziałem Skarbu Państwa lub w innej państwowej osobie prawnej odpowiednio funkcję lub stanowisko członka organu zarządzającego, dyrektora (generalnego lub naczelnego) lub jego zastępcy lub członka organu nadzorującego lub w przypadku podjęcia, prowadzenia lub wykonywania przez Zarządzającego jakichkolwiek czynności na rzecz wskazanych wyżej spółek kapitałowych z udziałem Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych. Zakaz konkurencji nie obowiązuje również w przypadku, gdy Zarządzający rozpocznie pracę lub świadczenie usług na podstawie jakiegokolwiek tytułu prawnego na rzecz JSW lub jej spółek zależnych lub powiązanych w rozumieniu przepisów Kodeksu spółek handlowych lub ustawy o rachunkowości.

Umowa o świadczenie usług w zakresie zarządzania może zostać rozwiązana w części dotyczącej zakazu konkurencji w każdym czasie na mocy pisemnego porozumienia stron. Porozumienie musi być zawarte na piśmie pod rygorem nieważności i określać termin rozwiązania umowy. W razie rozwiązania umowy prawo do odszkodowania wygasa. Umowa może być rozwiązana w każdym czasie za pisemnym wypowiedzeniem złożonym przez JSW, ze skutkiem natychmiastowym w przypadku rażącego naruszenia przez Zarządzającego postanowień Umowy. W razie wypowiedzenia przez JSW Umowy prawo do odszkodowania wygasa z dniem doręczenia Zarządzającemu oświadczenia o wypowiedzeniu.

W przypadku naruszenia zakazu konkurencji w okresie jego obowiązywania, Zarządzający zapłaci na rzecz JSW karę umowną w wysokości równej 100% odszkodowania i traci prawo do odszkodowania jeszcze niewymagalnego. Nie zwalnia to Zarządzającego z obowiązku przestrzegania zakazu konkurencji do końca okresu jego obowiązywania. Zapłata kary umownej nie wyłącza prawa JSW do dochodzenia odszkodowania przewyższającego wysokość kary umownej na zasadach ogólnych określonych w przepisach Kodeksu cywilnego.

Zgodnie z postanowieniami Umów o Zakazie Konkurencji obowiązującymi do dnia 31 maja 2015 roku w okresie 4 miesięcy od rozwiązania albo wygaśnięcia Umowy o świadczenie usług - Kontraktu menedżerskiego, członek Zarządu (Menedżer) otrzymywał odszkodowanie w wysokości stanowiącej równowartość 50% wynagrodzenia stałego. Odszkodowanie było wypłacane w miesięcznych transzach. Warunkiem wypłaty odszkodowania było przestrzeganie w okresie zakazu konkurencji prowadzenia działalności konkurencyjnej na obszarze zastrzeżonym w umowie.

Wypłaty odszkodowań w 2015 roku z tytułu zawartych umów

- Z dniem 17 lutego 2015 roku Pan Jarosław Zagórowski złożył rezygnację z pełnionej funkcji, co skutkowało wygaśnięciem Umowy o świadczenie usług (kontraktu menedżerskiego). Na podstawie zawartej Umowy o zakazie konkurencji, po rozwiązaniu Umowy o świadczenie usług (kontraktu menedżerskiego) Pan Jarosław Zagórowski nabył uprawnienie do odszkodowania w łącznej wysokości stanowiącej równowartość 50% miesięcznego wynagrodzenia stałego. Odszkodowanie było wypłacane w comiesięcznych ratach, przez okres 4 miesięcy.
- W dniu 18 maja 2015 roku Rada Nadzorcza JSW podjęła uchwałę o odwołaniu Pan Grzegorza Czornika z pełnionej funkcji, co skutkowało wygaśnięciem Umowy o świadczenie usług (kontraktu menedżerskiego). Na podstawie zawartej Umowy o zakazie konkurencji, po rozwiązaniu Umowy o świadczenie usług (kontraktu menedżerskiego) Pan Grzegorz Czornik nabył uprawnienie do odszkodowania w łącznej wysokości stanowiącej równowartość 50% miesięcznego wynagrodzenia stałego wypłacanego w okresie 4 miesięcy po wygaśnięciu Umowy o świadczenie usług (kontraktu menedżerskiego). W dniu 1 lipca 2015 roku Pan Grzegorz Czornik złożył wniosek o rozwiązanie obowiązującej go umowy o zakazie konkurencji, w tym zakresie Strony podpisały porozumienie o rozwiązaniu ww. umowy z dniem 9 lipca 2015 roku. Odszkodowanie z tytułu zakazu konkurencji w tym zakresie zostało wypłacone proporcjonalnie do okresu obowiązywania umowy. Zgodnie z zapisami umowy o świadczeniu usług (kontraktu menedżerskiego) Panu Grzegorzowi Czornikowi została wypłacona odprawa w wysokości 3 miesięcznego wynagrodzenia stałego.

- W dniu 9 lipca 2015 roku Rada Nadzorcza JSW podjęła uchwałę o odwołaniu Pan Jerzego Boreckiego z pełnionej funkcji, co skutkowało wygaśnięciem Umowy o świadczenie usług z zakresu zarządzania w okresie obowiązywania umowy krótszym niż 6 miesięcy od daty zawarcia i brakiem uprawnień do odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji określonego w kontrakcie.
Zgodnie z zapisami umowy o świadczeniu usług w zakresie zarządzania Panu Jerzemu Boreckiemu zostało wypłacone wynagrodzenie za 30 dniowy okres wypowiedzenia usług zarządzania.
- W dniu 3 września 2015 roku Pan Edward Szlęk złożył rezygnację z pełnionej funkcji, co skutkowało wygaśnięciem Umowy o świadczeniu usług z zakresu zarządzania. Zgodnie z zapisami umowy o świadczeniu usług w zakresie zarządzania Panu Edwardowi Szlęk zostało wypłacone wynagrodzenie za 90 dniowy okres wypowiedzenia usług zarządzania. Równocześnie zgodnie z umową o zakazie konkurencji Pan Edward Szlęk nabył uprawnienie do odszkodowania w łącznej wysokości obliczonej jako 4-krotność miesięcznego wynagrodzenia stałego netto, wypłacanego w miesięcznych ratach w wysokości po 1/4.
- W dniu 7 września 2015 roku Pan Rober Kozłowski złożył rezygnację z pełnionej funkcji, co skutkowało wygaśnięciem umowy o świadczeniu usług z zakresu zarządzania w okresie obowiązywania umowy krótszym niż 6 miesięcy od daty zawarcia i brakiem uprawnień do odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji określonego w kontrakcie. Zgodnie z zapisami umowy o świadczeniu usług w zakresie zarządzania Panu Robertowi Kozłowskiemu zostało wypłacone wynagrodzenie za 90 dniowy okres wypowiedzenia usługi zarządzania.

Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy

- W dniu 29 stycznia 2016 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o odwołaniu Pana Michała Kończaka z pełnionej funkcji, co skutkowało wygaśnięciem Umowy o świadczeniu usług z zakresu zarządzania w okresie obowiązywania umowy krótszym niż 6 miesięcy od daty zawarcia i brakiem uprawnień do odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji określonego w kontrakcie.
Zgodnie z zapisami umowy o świadczeniu usług w zakresie zarządzania Panu Michałowi Kończakowi przysługiwało wynagrodzenie za 30 dniowy okres wypowiedzenia usługi zarządzania.
- W dniu 8 lutego 2016 roku Rada Nadzorcza JSW podjęła uchwałę o odwołaniu Pana Aleksandra Wardasa z pełnionej funkcji, co skutkowało wygaśnięciem Umowy o świadczeniu usług z zakresu zarządzania w okresie obowiązywania umowy krótszym niż 6 miesięcy od daty zawarcia i brakiem uprawnień do odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji określonego w kontrakcie.
Zgodnie z zapisami umowy o świadczeniu usług w zakresie zarządzania Panu Aleksandrowi Wardasowi przysługiwało wynagrodzenie za 90 dniowy okres wypowiedzenia usług zarządzania.

OCENA FUNKCJONOWANIA POLITYKI WYNAGRODZEŃ Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI JEJ CELÓW

Funkcjonująca w JSW polityka wynagrodzeń osób zarządzających składa się z elementów stałych i zmiennych (wynagrodzenie dodatkowe). Elementy stałe wynagrodzenia są ustalane w oparciu o praktyki rynkowe uwzględniające spółki o wielkości porównywalnej do JSW, w tym spółki z sektora energetycznego i paliwowego oraz są adekwatne do zajmowanego stanowiska i zakresu odpowiedzialności. Elementy zmienne są powiązane z określonymi z góry wymiernymi kryteriami wynikowymi, które sprzyjają długoterminowej stabilności spółki i zapewniają wzrost jej wartości w perspektywie długofalowej. Powyższe zapewnią efektywne wsparcie działań biznesowych spółki i przyczynia się do utrzymania kadry zarządzającej spełniającej kryteria wymagane dla prowadzenia JSW w sposób uwzględniający interes akcjonariuszy – budujący wartość JSW dla akcjonariuszy.

5.14. INFORMACJA W ZAKRESIE PROWADZONEJ POLITYKI DOTYCZĄCEJ DZIAŁALNOŚCI SPONSORINGOWEJ, CHARYTATYWNEJ LUB INNEJ O ZBLIŻONYM CHARAKTERZE

Działalność promocyjna, prowadzona przez JSW wynika przyjętych przez Zarząd JSW Zasad prowadzenia działalności promocyjnej w JSW, pozytywnie zaopiniowanych przez Radę Nadzorczą dnia 24 października 2012 roku, a także z przyjętej przez Zarząd Strategii Odpowiedzialności Biznesu.

Jednostka dominująca, opierając się na dotychczasowych doświadczeniach, główny nacisk kładzie na wspieranie sportu, dedykując tej sferze 90% środków finansowych przeznaczanych na działalność promocyjną. Jednocześnie obszar ten jest poddawany najbardziej wnikliwej analizie odbioru społecznego, a partnerom stawiane są zadania z zakresu osiągnięcia wyników sportowych. Dla JSW istotne jest, aby wspierać te kluby, które działają na obszarze funkcjonowania JSW.

Wizerunek marki JSW budują przede wszystkim Klub Sportowy Jastrzębski Węgiel oraz Jastrzębski Klub Hokejowy GKS Jastrzębie promujący JSW podczas rozgrywek siatkarskich i hokejowych. Angażowanie w sport to dowód tego, że JSW angażuje się także w proces wyrównywania szans młodzieży w obszarze sportu i edukacji sportowej, poszerza kręgi zainteresowań, daje okazję mniej zasobnym rodzinom do sportowej edukacji i rozwoju dzieci, stwarza kontakt ze sportem widowiskowym. Kluby sportowe z kolei, zyskują środki na szkolenie i dzięki temu umożliwiają start młodym zawodnikom z różnych środowisk oraz zapewniają dalszy rozwój kariery najbardziej utalentowanym jego uczestnikom (Akademia Talentów Jastrzębskiego Węgla). JSW wspierała także lokalne kluby funkcjonujące na terenach gmin, gdzie zakłady JSW prowadzą swoją działalność, są to m. in. GKS Pniówek 74 w gminie Pawłowice, GKS Krupiński w gminie Suszec, GKS Gwarek Ornontowice w gminie Ornontowice czy Ludowy Klub Sportowy Granica w Ruptawie.

5.15. KAPITAŁ I STRUKTURA WŁAŚCICIELSKA JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Na dzień kończący okres sprawozdawczy, jak i na dzień sporządzenia i publikacji niniejszego sprawozdania, kapitał zakładowy JSW wynosił 587 057 980,00 zł i dzielił się na 117 411 596 akcji zwykłych, o wartości nominalnej 5,00 zł każda, którymi są: akcje serii A w ilości 99 524 020, akcje serii B w ilości 9 325 580, akcje serii C w ilości 2 157 886 oraz akcje serii D w ilości 6 404 110. Ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich wyemitowanych przez JSW akcji odpowiada 117 411 596 głosom na Walnym Zgromadzeniu JSW.

JSW nie posiada szczegółowego zestawienia struktury akcjonariatu na dzień kończący okres sprawozdawczy, jak i na dzień sporządzenia oraz publikacji niniejszego sprawozdania. W okresie sprawozdawczym JSW nie otrzymała informacji o przekroczeniu progów procentowych ogólnej liczby głosów określonych w art. 69 ust. 1 Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Zgodnie z ostatnim ustawowym zawiadomieniem z 2012 roku, otrzymanym od akcjonariusza posiadającego bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu JSW (Raport bieżący nr 40/2012 z dnia 30 listopada 2012 roku), struktura właścicielska JSW przedstawia się następująco:

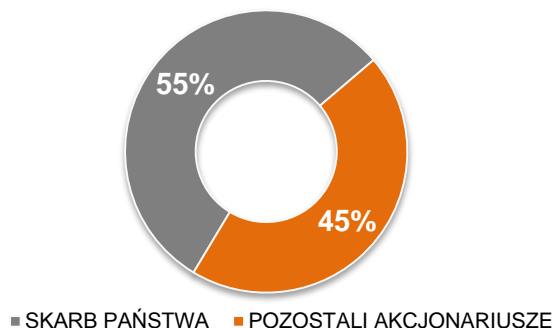
Tabela 41. Struktura akcjonariatu*

Akcjonariusz	Ilość akcji	Liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu	Procentowy udział w kapitale zakładowym	Procentowy udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu
Skarb Państwa**	64 775 542	64 775 542	55,16%	55,16%
Pozostali akcjonariusze	52 636 054	52 636 054	44,84%	44,84%
Razem	117 411 596	117 411 596	100,00%	100,00%

* Zgodnie z Raportem bieżącym nr 62/2015 z dnia 24 listopada 2015 roku akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w dniu 23 listopada 2015 roku był Skarb Państwa z liczbą głosów 64 392 893, co stanowiło 54,84% udziału w głosach ogółem.

** W związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 26 listopada 2015 roku o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1960), od 27 listopada 2015 roku prawa i obowiązki z akcji JSW znajdujących się w posiadaniu Skarbu Państwa wykonuje minister właściwy do spraw energii.

Wykres 27. Struktura właścicielska JSW

UMOWY DOTYCZĄCE POTENCJALNYCH ZMIAN W STRUKTURZE AKCJONARIATU

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Zarząd JSW nie posiada informacji o umowach, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

NABYCIE AKCJI WŁASNYCH

W 2015 roku JSW nie nabywała akcji własnych.

ZESTAWIENIE STANU AKCJI W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH

Tabela 42. Stan posiadania akcji JSW o wartości nominalnej 5,00 zł każda, przez osoby zarządzające i nadzorujące

Imię i Nazwisko	Liczba akcji według stanu na dzień przekazania raportu za IV kwartały 2015 roku (29 lutego 2016 roku)	Liczba akcji według stanu na dzień przekazania niniejszego sprawozdania
Zarząd JSW		
Tomasz Gawlik	447	447
Artur Wojtków	367	367
Rada Nadzorcza JSW		
Józef Myrczek	-	-
Agnieszka Trzaskalska	-	-
Eugeniusz Baron	382	382
Robert Ostrowski	.. ⁽¹⁾	1 670
Krzysztof Mysiak	.. ⁽²⁾	-
Przemysław Jacek Cieszyński	-	-
Izabela Felczak-Poturnicka	-	-
Robert Kudelski	256	256
Antoni Malinowski	-	-
Alojzy Nowak	-	-
Andrzej Pałarczyk	591	591
Jan Przywara	-	-

⁽¹⁾ Pan Robert Ostrowski został powołany w skład Rady Nadzorczej w dniu 5 lutego 2016 roku. Z dniem 9 lutego 2016 roku został oddelegowany do pełnienia obowiązków Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych.

⁽²⁾ Pan Krzysztof Mysiak został powołany w skład Rady Nadzorczej w dniu 5 lutego 2016 roku. Z dniem 9 lutego 2016 roku został oddelegowany do pełnienia obowiązków Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii.

Osoby zarządzające i nadzorujące Jednostkę dominującą nie posiadają akcji/udziałów w jednostkach zależnych JSW.

5.16. INFORMACJA O SYSTEMIE KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH

Z uwagi na fakt, iż JSW powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstw państwowych w spółkę akcyjną, zgodnie z przepisami Ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji, uprawnionym pracownikom i ich spadkobiercom przysługuje prawo do nieodpłatnego nabycia od Skarbu Państwa do 15% akcji JSW. W dniu 6 lipca 2011 roku Skarb Państwa wprowadził do obrotu na rynku regulowanym akcje JSW, w związku z czym, począwszy od dnia 10 października 2011 roku JSW przystąpiła do nieodpłatnego zbywania uprawnionym pracownikom **14 928 603 akcje serii A** o wartości nominalnej 5,00 zł każda.

Pracownicy zatrudnieni na dzień pierwszego notowania akcji JSW, którzy nie nabyli prawa do nieodpłatnego nabycia akcji, nabyli prawo do nieodpłatnego otrzymania dodatkowo wyemitowanych **2 157 886 akcji serii C**.

W związku z wniesieniem akcji Kombinatu Koksochemicznego Zabrze S.A. (KK Zabrze) do JSW Minister Skarbu Państwa, działając na podstawie art. 38 d ust. 1 Ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji, wystąpił z ofertą skierowaną do osób uprawnionych do nieodpłatnego nabycia akcji KK Zabrze, umożliwiającą wykonanie ich prawa do nieodpłatnego nabycia akcji w drodze nabycia akcji

JSW w zamian za akcje KK Zabrze. Od dnia 23 kwietnia 2012 roku przystąpiono do nieodpłatnego zbywania akcji uprawnionym pracownikom KK Zabrze, którzy w ustawowym terminie złożyli oświadczenia o możliwości wykonania ich prawa do nieodpłatnego nabycia akcji KK Zabrze w drodze nabycia **1 130 137 akcji imiennych serii D** JSW o wartości nominalnej 5,00 zł każda.

Do dnia 31 grudnia 2015 roku zostało zbytych:

- 14 423 039 akcji z 14 928 594 akcji serii A (9 akcji nie zostało przydzielonych uprawnionym pracownikom, akcje te pozostają akcjami Skarbu Państwa) przeznaczonych dla uprawnionych pracowników. Pozostało do udostępnienia 505 555 akcji.
- 2 127 663 akcje z 2 157 886 akcji serii C przeznaczonych dla nieuprawnionych pracowników. Pozostało do udostępnienia 30 223 akcje.
- 895 290 akcji z 1 010 830 akcji serii D (119 307 akcji nie zostało przydzielonych uprawnionym pracownikom, pozostają one akcjami Skarbu Państwa) przeznaczonych dla uprawnionych pracowników. Pozostało do udostępnienia 115 540 akcji.

Proces nieodpłatnego zbywania akcji serii A i C zakończył się 8 października 2013 roku. Natomiast dla akcji serii D proces nieodpłatnego zbywania trwał do dnia 21 marca 2014 roku. Termin ten ulega przedłużeniu dla spadkobierców uprawnionych pracowników, o określony w Ustawie o komercjalizacji i prywatyzacji okres, w przypadku, gdy spełnione zostaną określone w tej ustawie warunki (art. 38c, ust. 5 ustawy). W dniu 8 lipca 2013 roku odbyło się pierwsze notowanie akcji pracowniczych JSW.

Tabela 43. Stan akcji pracowniczych wprowadzonych do obrotu i pozostałych do wprowadzenia na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

Seria akcji	Liczba akcji JSW udostępnionych do nieodpłatnego nabycia przez pracowników Grupy	Liczba akcji pracowniczych JSW wprowadzona 8 lipca 2013 roku do obrotu giełdowego na rynku regulowanym GPW	Liczba akcji wprowadzona do obrotu na rynku regulowanym GPW po 8 lipca 2013 roku	Liczba akcji pozostała do wprowadzenia na rynku regulowanym GPW
Akcje serii A	14 928 603	14 091 006	316 036	521 561
Akcje serii C	2 157 886	2 157 886	-	-
Akcje serii D	1 130 137	855 699	37 076	237 362
RAZEM	18 216 626	17 104 591	353 112	758 923

JSW prowadzi stale działania zmierzające do wprowadzenia do publicznego obrotu kolejnych puli akcji.

6. POZOSTAŁE INFORMACJE

6.1. WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU

WAŻNIEJSZE PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ JEDNOSTKĘ DOMINUJĄCĄ

Do ważniejszych projektów realizowanych w dziedzinie badań i rozwoju w 2015 roku przez JSW należy zaliczyć:

- Projekt kontynuowany przez konsorcjum, do którego w 2013 roku przystąpiła JSW w ramach Funduszu Badawczego dla Węgla i Stali pod tytułem: Zaawansowane systemy obudowy górniczej dla poprawy kontroli górotworu w warunkach dużych naprężeń, w skład którego wchodzi projekt: Obudowa wyrobisk przyścianowych na głębokości poniżej 1000m. Koordynatorem projektu Zaawansowane systemy obudowy (...) jest GIG, zaś partnerami zagranicznymi są DMT z Niemiec, Gecontrol z Hiszpanii, Armines z Francji, OKD z Czech, University of Nottingham oraz UK COAL z Wielkiej Brytanii. Czas realizacji programu wynosi 36 miesięcy, budżet projektu 4,3 mln euro. Przewidywane koszty prac do wykonania przez JSW wyniosą ok. 0,4 mln euro, z czego 0,2 mln euro stanowić będzie kwota dofinansowania tych prac przez Fundusz Badawczy Węgla i Stali Komisji Europejskiej. W roku 2015 w ramach powyższego projektu poniesiono koszty rzędu 91,8 tys. euro. Poza KWK Knurów-Szczygłowice, we wszystkich kopalniach JSW prowadzone były prace mające na celu uzyskanie danych dotyczących parametrów zmian zachodzących w górotworze podczas robót korytarzowych i eksploatacyjnych, mających wpływ na pracę i zachowanie obudowy chodnikowej wyrobisk przyścianowych oraz zastosowanie schematów obudowy w wyrobiskach przyścianowych.
- Projekt, do którego JSW przystąpiła w ramach konsorcjum wraz z instytucjami badawczymi i firmami górniczymi z Polski, Niemiec, Francji, Hiszpanii i Słowenii, którego liderem jest Główny Instytut Górnictwa („GIG”) z Katowic. Konsorcjum uzyskało grant z Funduszu Badawczego Węgla i Stali Komisji Europejskiej, na realizację projektu badawczego GASDRAIN, którego celem jest zbadanie możliwości zwiększenia przepuszczalności węgla i skał w celu zwiększenia efektywności odmetanowania. Czas realizacji projektu wynosi 42 miesiące, budżet projektu wynosi 4,3 mln euro, a kwota dofinansowania 2,6 mln euro. Przewidywane koszty prac do wykonania przez JSW wyniosła ok. 226 tys. euro, w tym 165 tys. euro stanowić będzie kwota dofinansowania tych prac z Funduszu Badawczego Węgla i Stali Komisji Europejskiej. W roku 2015 poniesiono koszty rzędu 102,2 tys. zł. Eksperymenty badawcze w ramach projektu GASDRAIN prowadzone są w KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Ruch Zofiówka.
- Projekt, do którego JSW przystąpiła w 2015 roku, w ramach konsorcjum, którego liderem jest Imperial College of Science of London, a członkami m. in. Główny Instytut Górnictwa z Katowic oraz instytuty badawcze i firmy górnicze z Polski, Niemiec, Francji, Hiszpanii. Konsorcjum uzyskało dofinansowanie z Funduszu Badawczego Węgla i Stali Komisji Europejskiej do projektu badawczego MapROC, którego celem jest określenie środków prewencyjnych zmniejszających ryzyko wystąpienia wyrzutów gazów i skał. Czas realizacji projektu wynosi 48 miesięcy, budżet projektu 4,1 mln euro, a kwota dofinansowania projektu wynosi 2,4 mln euro. Budżet JSW związany z tym projektem wynosi 377,4 tys. euro, w tym 226,4 tys. euro stanowić będzie kwota dofinansowania z Funduszu Badawczego Węgla i Stali Komisji Europejskiej. W 2015 roku koszty poniesione w ramach projektu MapROC wyniosły 221,5 tys. zł i związane były z zakupem rur, kabli, budowa sieci na dole oraz wykonaniem usług wiertniczych i laboratoryjnych. Badania w ramach projektu prowadzone są w KWK Pniówek.

WAŻNIEJSZE PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ SPÓŁKI ZALEŻNE

Projekty realizowane przez JZR

- Projektowanie i modernizacja konstrukcji obudów zmechanizowanych.
- Projektowanie i wytwarzanie nowych urządzeń górniczych.
- Działania w obszarze prac spawalniczych w zakresie maszyn i urządzeń produkcyjnych, a także usprawnienia zakładu oraz personelu dla spawania i kontroli.

Projekty realizowane przez pozostałe spółki Grupy

- Spółka PGWiR przeprowadziła rozbudowę systemu telemetrycznego, umożliwiającego wizualizację procesu pompowania wód deszczowych na pompowniach eksploatowanych od JSW (KWK Knurów-Szczygłowice), a także rozbudowano wizualizację gospodarki wodno-ściekowej w KWK Budryk oraz uruchomiono podgląd istotnych parametrów na stanowisku dyspozytora systemów wodnych w Jastrzębiu-Zdroju.

- Spółka Advicom w roku 2015 prowadziła projekt pn. „Transformacja IT w Grupie Kapitałowej JSW”, który miał na celu zdefiniowanie i wdrożenie nowego modelu funkcjonalnego spółki oraz nowego modelu decyzyjnego dotyczącego IT w Grupie.
- Spółka JSK zawarła porozumienie z Politechniką Śląską, którego przedmiotem jest umożliwienie prowadzenia badań naukowych na terenie kolejowym zarządzanym przez JSK objętym szkodami górnictwymi.

6.2. ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Grupa w 2015 roku kontynuowała zintegrowane działania na rzecz ochrony środowiska, prowadzone z poszanowaniem określonych prawem warunków środowiskowych przy uwzględnieniu potrzeb lokalnych interesariuszy oraz społeczności lokalnej. Dbalność o środowisko naturalne rozumiana jest przez Grupę jako Społeczna Odpowiedzialność Biznesu wobec społeczności lokalnej, a nie tylko jako wypełnienie obowiązków wynikających ze stosowania prawa. Odpowiedzialne działanie w oparciu o najwyższe standardy środowiska, bezpieczeństwa i jakości produktów oraz konsekwencja w realizowaniu zadań środowiskowych należą do priorytetowych zadań Grupy. Zaangażowanie w ochronę środowiska naturalnego odzwierciedlają działania minimalizujące negatywne oddziaływanie prowadzonej działalności na środowisko, w tym spełniające wymagania ochrony środowiska wynikające z najlepszych dostępnych technik (BAT). Realizując dobre praktyki w tym obszarze, Grupa prowadzi działania ukierunkowane na dokonywanie stałego nadzoru i monitoringu oraz dbalność o jak najmniejszą skalę zanieczyszczeń emitowanych do środowiska, a także podejmowanie wszelkich kroków w celu optymalnego gospodarowania przestrzenią i zasobami środowiska naturalnego.

Zwiększając swoją odpowiedzialność za środowisko naturalne i otoczenie społeczne, w 2015 roku Grupa realizowała wyznaczone zadania służące ochronie środowiska w zakresie: ochrony wód, racjonalnej gospodarki odpadami, ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, likwidacji nadmiernego hałasu emitowanego do środowiska, minimalizowania oddziaływania eksploatacji górniczej na powierzchnię terenu oraz rekultywacji i zagospodarowania terenów przekształconych w wyniku działalności górniczej.

Ochrona wód

Jednostka dominująca prowadziła działania w celu ograniczenia ilości i ładunku zasolonych wód dołowych odprowadzanych do cieków powierzchniowych, poprzez ich maksymalne wykorzystanie do celów technologicznych kopalń oraz w wyrobiskach podziemnych w prewencji pożarowej i likwidacji zbędnych wyrobisk.

Niewykorzystane wody z odwodnienia kopalń JSW dozowano do rzeki Odry z wykorzystaniem metody hydrotechnicznej ochrony wód, tj. systemu retencyjno-dozującego „Olza” eksploatowanego przez PGWiR (kopalnie: Borynia-Zofiówka-Jastrzębie, Krupiński i Pniówek), odsalano w zakładzie PGWiR w Dębieńsku (kopalnia Budryk) oraz wprowadzano w sposób kontrolowany do wód powierzchniowych zgodnie z warunkami określonymi w obowiązujących przepisach (KWK Knurów-Szczygłowiec).

Spółka PGWiR konsekwentnie doskonaliła system retencyjno-dozujący „Olza” poprzez kontynuowanie prac modernizacyjno-remontowych.

Racjonalna gospodarka odpadami, rekultywacja i zagospodarowanie terenów przekształconych w wyniku działalności górniczej

Jednostka dominująca w dalszym ciągu realizowała działania dotyczące zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów wydobywczych i maksymalnego ich zagospodarowania w wyrobiskach podziemnych oraz wykorzystania do produkcji kruszyw i ich sprzedaży, a także bezpiecznego dla środowiska zagospodarowania odpadów wydobywczych na powierzchni zgodnie z założeniami „Strategii gospodarki odpadami poprodukcyjnymi – górnictwem w Jastrzębskiej Spółce Węglowej S.A.”. Intensyfikacja działań w zakresie produkcji kruszyw w instalacjach zakładów przerobczych kopalń i ich sprzedaży zapewni optymalne wykorzystanie wytwarzanych odpadów wydobywczych w budownictwie drogowym i komunikacyjnym, do prac inżyniersko-budowlanych oraz hydrotechnicznych.

Obiekty gospodarki odpadami wydobywczymi JSW objęte były rekultywacją techniczną i biologiczną opartą na tradycyjnych i bezglebowych metodach zazieleniania, gwarantujących szybkie i trwałe osiągnięcie zamierzonych efektów ekologicznych.

Realizacja powyższych działań zapewni zwiększenie przychodów w wyniku sprzedaży odpadów i kruszyw wykorzystywanych jako materiał budowlany oraz obniżenie kosztów jednostkowych związanych z zagospodarowaniem odpadów wydobywczych, a także ograniczy znacznie niekorzystne oddziaływanie odpadów wydobywczych na środowisko naturalne poprzez optymalne gospodarowanie przestrzenią i zasobami środowiska naturalnego ze szczególnym uwzględnieniem rekultywacji i rewitalizacji terenów oraz gruntów przekształconych w wyniku działalności górniczej.

Zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola (w tym ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza)

Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w JSW realizowane było poprzez maksymalne wykorzystanie gazu z odmetanowania kopalń do produkcji energii elektrycznej i ciepłej w układach wysokosprawnej kogeneracji. W 2015 roku w KWK Budryk kontynuowano działania w zakresie budowy układu kogeneracyjnego – 2 silniki o mocy ok. 4,0 MWe każdy.

W związku z uczestnictwem JSW KOKS, WZK Victoria oraz SEJ w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do dwutlenku węgla, kontynuowane były działania w celu zabezpieczenia w pełni potrzeb emisyjnych dla instalacji koksowniczych, ciepłowni i elektrociepłowni w trzecim okresie rozliczeniowym, obejmującym lata 2013-2020.

W celu spełnienia zaostrożonych standardów emisyjnych SEJ realizowała zadania w zakresie inwestycji dostosowujących instalacje wytwórcze Jednostki dominującej do wymogów Dyrektywy o Emisjach Przemysłowych (IED). W EC Zofiówka kontynuowano budowę nowego bloku energetycznego wytwarzającego w sposób skojarzony energię elektryczną i ciepłą na bazie kotła fluidalnego CFB, do opalania którego stosowane będą paliwa węglowe (w tym niskokaloryczne muły węglowe) i biomasa.

Spółka PEC realizowała zadania w zakresie budowy i modernizacji sieci ciepłowniczych oraz modernizacji źródeł wytwórczych ciepła, umożliwiających rozszerzenie obszaru zasilania w ciepło systemowe na terenie gmin, co pozwoli na ograniczenie tzw. niskiej emisji.

Koksownie Grupy kontynuowały działania w celu dostosowania ich działalności do wymogów Dyrektywy IED, tak aby instalacje koksownicze spełniały konkluzje najlepszych dostępnych technik (BAT). W WZK Victoria prowadzono prace przygotowawcze związane z budową baterii nr 6.

W koksowniach Grupy realizowano zadania związane z budową bloków energetycznych wykorzystujących gaz koksowniczy do produkcji energii elektrycznej i ciepła, które oprócz korzyści w obszarze działalności energetycznej, pozwolą również na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. W lipcu 2015 roku uruchomiono blok energetyczny w Koksowni Przyjaźń.

W Zakładzie Produkcji Kompozytowych Paliw Stałych Polskiego Koks, zlokalizowanym na terenie KWK Krupiński, produkowane były paliwa ekologiczne w formie peletu węglowego do kotłów z automatycznym podajnikiem, tzw. paliwa VARMO, które dzięki nowoczesnej metodzie produkcji oraz spalania pozwala ograniczyć tzw. niską emisję.

Likwidacja nadmiernego poziomu hałasu emitowanego do środowiska

Strategia Jednostki dominującej w zakresie likwidacji nadmiernego hałasu emitowanego do środowiska zakłada realizację działań prowadzących do obniżenia emisji hałasu z najbardziej uciążliwych źródeł do poziomu dopuszczalnego. W 2015 roku Jednostka dominująca kontynuowała realizację zadań związanych z wyciszeniem obiektów na terenie zakładu głównego kopalni Pniówek.

Minimalizowanie oddziaływania eksploatacji górnictwa na powierzchnię terenu

W celu ograniczenia i likwidacji wpływów eksploatacji górnictwa na powierzchnię terenu w JSW kontynuowane były działania profilaktyczne i intensyfikacja napraw szkód górniczych. W 2015 roku w granicach terenów górniczych kopalń JSW o powierzchni 291,85 km², zakończono naprawę 938 obiektów kosztem 52,4 mln zł. Wszystkie planowane działania na bieżąco uzgadniano z lokalnymi samorządami i zainteresowanymi osobami prywatnymi oraz monitorowano i korygowano w kierunku zwiększenia ich efektywności.

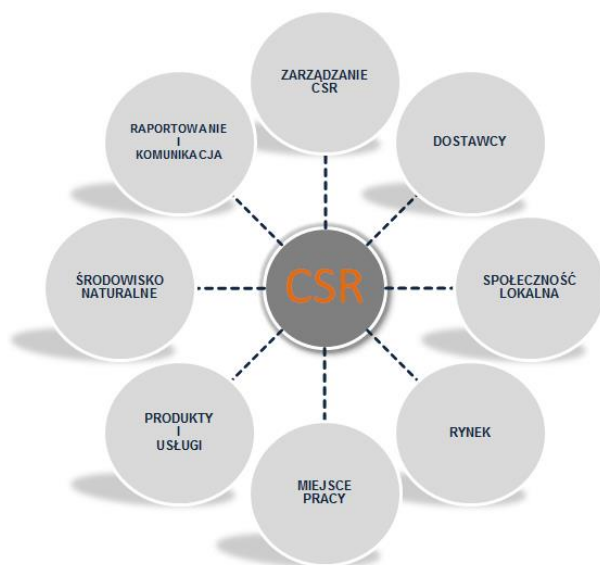
6.3. POLITYKA W ZAKRESIE SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI BIZNESU

Odpowiedzialność za środowisko naturalne i otoczenie społeczne jest elementem misji JSW i Grupy. Nadając szczególne znaczenie społecznej odpowiedzialności biznesu w polityce firmy, JSW daje dowód swego przekonania o wadze odpowiedzialnego i etycznego przywództwa, opartego na zasadach zrównoważonego rozwoju.

W obszarze CSR w 2015 roku Jednostka dominująca realizowała w swoich projektach Strategię Społecznej Odpowiedzialności Biznesu w JSW na lata 2013-2015, przyjętą przez Zarząd w styczniu 2013 roku.

Cele, które JSW sformułowała w zakresie odpowiedzialności społecznej są wsparciem biznesowych celów strategicznych JSW. Działania biznesowe Jednostka dominująca realizuje z uwzględnieniem wpływu jej decyzji i działań na społeczeństwo oraz środowisko, poprzez transparentne i etyczne zachowanie, które uwzględni oczekiwania interesariuszy, jest zgodne z prawem oraz przyczynia się do zrównoważonego rozwoju społeczno-ekonomicznego.

Schemat 9. Obszary CSR

Odpowiedzialne podejście do prowadzonego biznesu oznacza:

- prowadzenie działalności gospodarczej zgodnie z wymaganiami prawnymi i innymi przyjętymi zobowiązaniami,
- dbałość o wewnętrzne systemy zarządzania,
- otwarte i uczciwe relacje z klientami oraz dostawcami,
- zrównoważone pozyskiwanie surowców,
- ograniczanie oddziaływania na środowisko naturalne poprzez realizację programu środowiskowego, zapobieganie zanieczyszczeniom i awariom oraz minimalizację negatywnego oddziaływania na środowisko i dążenie do stałej poprawy stanu środowiska,
- zapewnienie bezpiecznych warunków pracy, doskonalenie działań w obszarze BHP, a w szczególności podejmowanie działań zapewniających stosowanie bezpiecznych procesów technologicznych, dążenie do zapobiegania wypadkom, chorobom zawodowym i zdarzeniom potencjalnie wypadkowym,
- prowadzenie odpowiedzialnej polityki personalnej,
- wyznaczanie i przestrzeganie standardów etycznych.

Jednostka dominująca buduje model kultury przedsiębiorstwa, pozwalający sprostać ciągle rosnącym wymaganiom rynku oraz interesariuszy zdefiniowanych w przyjętej Strategii CSR (akcjonariusze, klienci, dostawcy, pracownicy, środowisko, władze administracyjne i samorządowe, itd.). Uwzględniając wymagania standardu CSR, Zarząd JSW jednocześnie prowadzi działania z zakresu rozwoju gospodarczego, spójności społecznej i ochrony środowiska, we wszystkich obszarach działalności, natomiast polityka zarządzania zasobami ludzkimi opiera się na wiedzy dotyczącej potencjału pracowników i jego rozwoju.

Prowadzone w ramach Społecznej Odpowiedzialności Biznesu działania gwarantują postrzeganie Jednostki dominującej jako firmy odpowiedzialnej społecznie i przynoszą wymierne korzyści takie jak: budowa przewagi konkurencyjnej, wzrost atrakcyjności w oczach inwestorów, dobre relacje z interesariuszami, większa transparentność i przewidywalność działań, postrzeganie JSW, jako pożądanego pracodawcy, poprawa relacji ze społecznością i władzami lokalnymi, podnoszenie poziomu kultury organizacyjnej, kształtowanie pozytywnego wizerunku JSW wśród pracowników i ich satysfakcja.

6.4. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA

INFORMACJE DOTYCZĄCE ZATRUDNIENIA

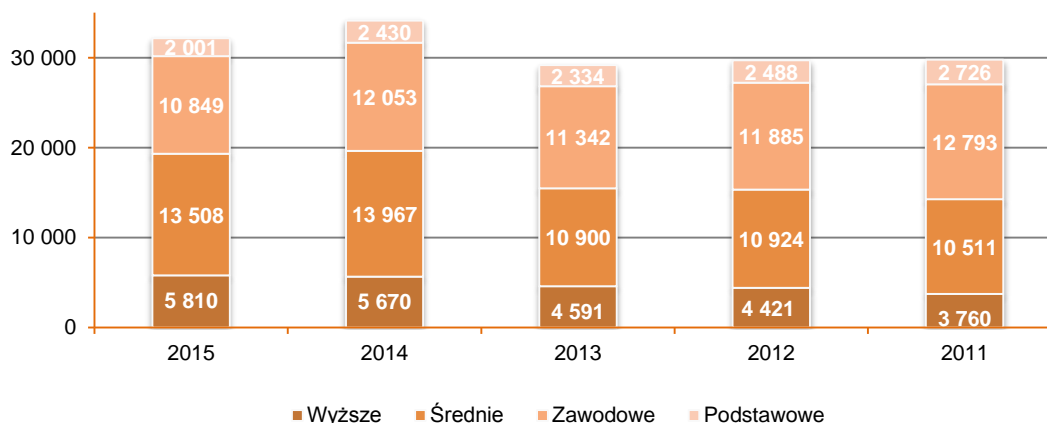
Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku w Grupie Kapitałowej zatrudnionych było 32 168 osób. W 2015 roku zatrudnienie zmniejszyło się o 1 952 osoby w stosunku do 2014 roku.

Tabela 44. Stan zatrudnienia oraz przeciętne zatrudnienie w Grupie

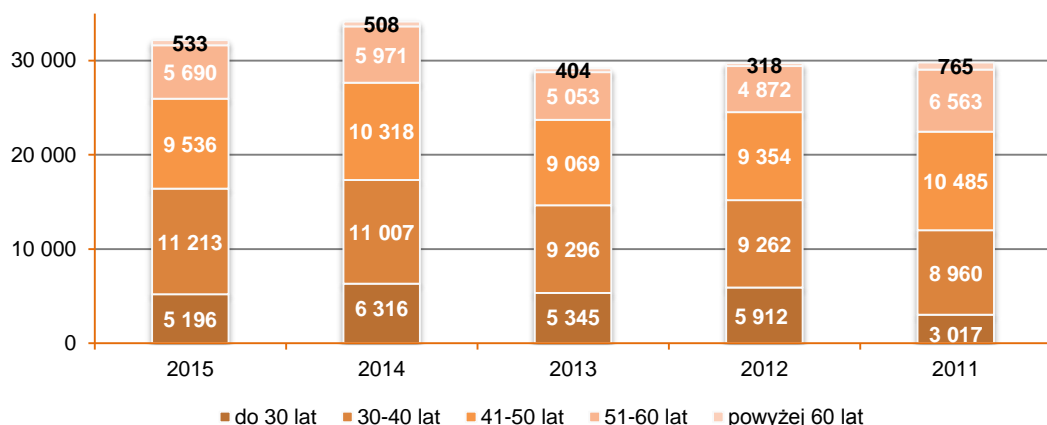
Wyszczególnienie	Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia:					Przeciętne zatrudnienie w roku:				
	2015	2014	2013	2012	2011	2015	2014	2013	2012	2011
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	24 598	26 201	22 455	23 075	23 349	25 363	24 017	22 714	23 231	23 302
Pracownicy na stanowiskach nirobotniczych	7 570	7 919	6 712	6 643	6 441	7 753	7 263	6 706	6 554	6 263
Razem	32 168	34 120	29 167	29 718	29 790	33 116	31 280	29 420	29 785	29 565

Największe zatrudnienie występuje w Jednostce dominującej i na koniec 2015 roku wyniosło 24 315 osób (tj. o 2 041 osób mniej niż na koniec 2014 roku). W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku z JSW odeszło 2 168 pracowników, z tego z przyczyn naturalnych 1 899 osób (w tym na emerytury odeszło 1 735 osób). Jednostka dominująca w dalszym ciągu kontynuuje działania mające na celu optymalizację zatrudnienia. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji założonych zadań produkcyjnych, niedobór kadr związany z odejściami pracowników na emerytury oraz wstrzymaniem przyjęć nowych pracowników uzupełniany jest poprzez usługi spółki SIG obejmujące wykonywanie prac pod ziemią i na powierzchni jednostek organizacyjnych JSW.

Wykres 28. Struktura zatrudnienia w Grupie w podziale na rodzaj wykształcenia

Wykres 29. Struktura zatrudnienia w Grupie według wieku

W strukturze zatrudnienia w Grupie w 2015 roku przeważali pracownicy z wykształceniem zawodowym i średnim. Najliczniejszą grupę stanowili pracownicy w przedziale wiekowym 30-40 lat. Wśród pracowników Grupy przeważali mężczyźni, którzy stanowili 88,0% ogółu zatrudnionych.

INFORMACJE DOTYCZĄCE WYPADKOWOŚCI

W 2015 roku wśród pracowników Grupy doszło do 359 wypadków przy pracy, w tym 1 wypadek ciężki oraz 1 wypadek ze skutkiem śmiertelnym. Wśród pracowników podmiotów świadczących usługi na terenie kopalń JSW w 2015 roku doszło do 102 lekkich wypadków przy pracy. Wzrost wypadkowości ogółem związany jest z ujęciem w statystykach wypadków we włączonej od 1 sierpnia 2014 roku w struktury JSW KWK Knurów-Szczygłowice.

Tabela 45. Wypadkowość w Grupie

Wypadki pracowników, w tym:	2015	2014	2013	2012	Dynamika 2014=100
▪ śmiertelne	1	3	1	2	33,3
▪ ciężkie	1	1	3	3	100,0
▪ lekkie	357	319	321	331	111,9
Razem	359	323	325	336	111,1

Wskaźnik LTIFR (określający liczbę wypadków pracowników własnych oraz firm świadczących usługi dla kopalń JSW, z wyłączeniem wypadków śmiertelnych, powodujących czasową niezdolność do pracy, w przeliczeniu na jeden milion przepracowanych godzin) za 2015 rok wyniósł 6,9. Wskaźnik w 2014 roku wynosił 6,2 (nie uwzględniając KWK Knurów-Szczygłowice) - dla KWK Knurów-Szczygłowice wskaźnik LTIFR w okresie od 1 sierpnia do 31 grudnia 2014 roku wyniósł 5,8.

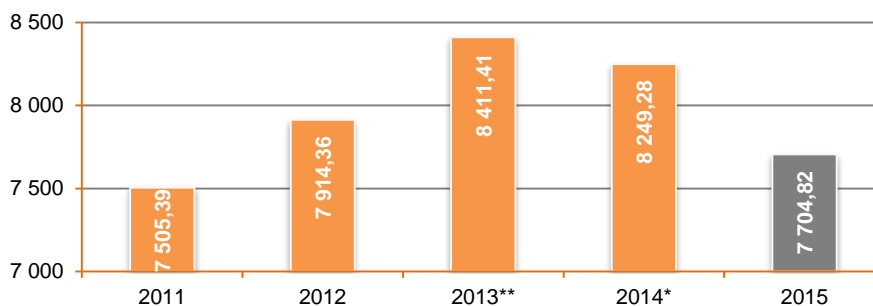
Z uwagi na specyfikę prowadzonej działalności i narażenie pracowników zatrudnionych pod ziemią na szereg zagrożeń naturalnych i technicznych, a także na szkodliwe i uciążliwe czynniki środowiska pracy, Grupa w sposób szczególny dba o zapewnienie bezpieczeństwa oraz prowadzi szeroko rozwinięty monitoring zagrożeń, a także stosuje adekwatną do zagrożeń profilaktykę. Założeniem jest nieustanne zwiększanie poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy m. in. poprzez podnoszenie poziomu technicznego kopalń, monitoring zagrożeń naturalnych, ograniczenie wpływu czynnika ludzkiego na wypadkowość oraz podnoszenie jakości szkoleń. Ponadto w Jednostce dominującej wdrożono i certyfikowano System Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

INFORMACJE DOTYCZĄCE WYNAGRODZEŃ

W spółkach wchodzących w skład Grupy obowiązują odrębne zasady wynagradzania pracowników. Poziom wynagrodzeń w poszczególnych podmiotach Grupy w 2015 roku mieści się w przedziale od 2 410,44 zł do 8 276,55 zł.

Wynagrodzenie większości pracowników Jednostki dominującej realizowane jest w oparciu o wypowiedziane z ważnością od 1 stycznia 2010 roku zakładowe układy zbiorowe pracy („ZUZP”) oraz Regulamin Wynagradzania Pracowników Biura Zarządu. Pracownicy przyjęci do pracy po 15 lutym 2012 roku opłacani są według zasad określonych w nowych umowach o pracę. W KWK Knurów-Szczygłowice wynagrodzenie realizowane jest w oparciu o Porozumienie z dnia 20 grudnia 2004 roku z późniejszymi zmianami.

Wykres 30. Średnia płaca miesięczna w JSW – bez wypłaty nagrody z zysku (zł)

* Średnia miesięczna płaca za 2014 rok w wysokości 8 249,28 zł obejmuje również wynagrodzenie pracowników KWK Knurów-Szczygłowice uzyskane przez nich za czas pracy w JSW.

** Zgodnie z Porozumieniem zawartym w dniu 20 maja 2013 roku pomiędzy Zarządem JSW a Zakładowymi Organizacjami Związkowymi działającymi w JSW, w 2013 roku została wypłacona nagroda pieniężna dla pracowników JSW z tytułu osiągniętych wyników w roku obrotowym 2012 w kwocie 73 765 890 zł. Nie uwzględniając w funduszu płac ww. nagrody pieniężnej, która została wypłacona w miejsce nagrody z zysku, średnia płaca miesięczna za 2013 rok wynosi 8 136,87 zł.

Na poziom przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2015 roku miało wpływ Porozumienie zawarte w dniu 23 lutego 2015 roku pomiędzy Zarządem JSW a Organizacjami Związkowymi, które umożliwiło wdrożenie następujących rozwiązań w zakresie kształtowania wynagrodzeń w JSW:

- utrzymanie stawek płacy zasadniczej na poziomie roku 2014,
- wstrzymanie wypłaty ekwiwalentu na zakup pomocy szkolnych,
- wstrzymanie wypłaty z tytułu „Bilet z Karty Górnika”,
- wynagrodzenie za absencję chorobową oraz zasiłek chorobowy naliczane na podstawie Kodeksu pracy oraz Ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa,
- wynagrodzenie za czas absencji urlopowej naliczane na podstawie Kodeksu pracy oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop,
- zaprzestanie wypłacania premii BHP i premii zadaniowej,
- obniżenie wymiaru deputatu węglowego do 7,16 ton.

W dniu 16 września 2015 roku zostało podpisane Porozumienie pomiędzy Zarządem JSW a Organizacjami Związkowymi, na podstawie którego na okres trzech lat (2016-2018) zawieszono zostały niektóre autonomiczne przepisy prawa pracy JSW i jednocześnie na okres zawieszenia wdrożono m. in. następujące rozwiązania w zakresie kształtowania wynagrodzeń w JSW:

- wstrzymanie wypłaty 14-tej pensji,
- wstrzymanie wypłaty ekwiwalentu barbórkowego,
- dokonanie zmiany w zasadach naliczania nagrody z okazji Dnia Górnika,
- wstrzymanie prawa do deputatu węglowego,
- dokonanie zmiany w zasadach wypłat odpraw emerytalnych.

Powyższe regulacje nie objęły KWK Knurów-Szczygłowice, która miała zagwarantowane stosowanie dotychczasowych zasad do końca 2015 roku. Ponadto w 2015 roku obniżone zostało o 10% wynagrodzenie Dyrektorów Kopalń, ZLM oraz Dyrektorów Biur w Biurze Zarządu.

6.5. RELACJE ZE ZWIĄZKAMI ZAWODOWYMI

RELACJE ZE ZWIĄZKAMI ZAWODOWYMI W JEDNOSTCE DOMINUJĄCEJ

Spór w zakresie wydawania posiłków profilaktycznych

W dniu 22 stycznia 2015 roku rozpoczęły się mediacje w ramach sporu zbiorowego wszczętego w dniu 28 października 2014 roku przez ZOK NSZZ Solidarność JSW, ZZ Kadra Pracowników JSW i Federację ZZG JSW na tle podjęcia, wprowadzenia w życie i stosowania uchwały Zarządu JSW z dnia 14 stycznia 2014 roku w sprawie przyjęcia wykazu stanowisk uprawnionych do otrzymywania posiłków profilaktycznych, o których mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 roku w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów. W trakcie spotkania Strony podtrzymały swoje stanowiska z tym, że z uwagi na możliwość

przedstawienia i skonsultowania kwestii sporu zbiorowego z Radą Nadzorczą oraz ewentualne podjęcie uchwały w przedmiotowej sprawie, Zarząd zaproponował termin kolejnego spotkania mediacyjnego na dzień 28 stycznia 2015 roku. Natomiast Strona Związkowa wręczyła mediatorowi oświadczenie informujące o podjęciu działań określonych w Ustawie o rozwiązywaniu sporów zbiorowych w związku z uchylaniem się pracodawcy od podpisania protokołu rozbieżności z mediacji oraz przedłużaniem mediacji. Podczas kolejnego spotkania mediacyjnego w dniu 28 stycznia 2015 roku Zarząd zaproponował zawieszenie do końca marca 2015 roku uchwały w sprawie przyjęcia wykazu stanowisk uprawnionych do otrzymywania posiłków profilaktycznych, a w okresie zawieszenia Pracodawca wspólnie ze Stroną Związkową, przy udziale przedstawicieli Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej („MPiPS”) oraz specjalistów z zakresu medycyny pracy i żywienia sporządzą wykaz stanowisk pracy, na których zatrudnieni pracownicy powinni otrzymać posiłki profilaktyczne. Strona Związkowa nie zaakceptowała propozycji Zarządu.

W związku z wycofaniem się Zarządu z uchwały w sprawie przyjęcia wykazu stanowisk uprawnionych do otrzymywania posiłków profilaktycznych oraz brakiem zakończenia postępowania mediacyjnego w sprawie przedmiotowego sporu zbiorowego, Mediator Pan Jerzy Bernard Nowak zaprosił strony sporu na spotkanie w dniu 13 marca 2015 roku, przesyłając jednocześnie propozycję „Porozumienia kończącego spór zbiorowy”. Przedstawiciele związków zawodowych nie stawili się na spotkanie, informując telefonicznie mediatora, że nie podpiszą zaproponowanego porozumienia.

Mediacje w celu zakończenia strajku trwającego w dniach od 28 stycznia do 13 lutego 2015 roku

W dniach 26 i 27 stycznia 2015 roku Strona Związkowa przeprowadziła referendum, w trakcie którego pracownicy odpowiadali na pytanie: „Czy jesteś za podjęciem akcji protestacyjno-strajkowych, mających na celu wycofanie się Zarządu JSW z uchwał i decyzji, które pozbawiają pracowników dotychczasowych warunków pracy, płacy i świadczeń pracowniczych?”.

Od dnia 28 stycznia 2015 roku w kopalniach JSW rozpoczął się strajk. Zarząd JSW nie został formalnie poinformowany o jego rozpoczęciu.

W dniach 30 stycznia 2015 roku oraz 2-6 lutego 2015 roku odbyły się negocjacje i rokowania z udziałem mediatora Pana Longina Komołowskiego oraz w obecności - w charakterze obserwatorów - Przewodniczącego Rady Nadzorczej JSW, Pana Józefa Myrczka, Przewodniczącego Międzyzwiązkowego Komitetu Protestacyjno-Strajkowego JSW Pana Dominika Kolorza oraz członka Rady Nadzorczej JSW Pana Tomasza Kusio.

W dniu 6 lutego 2015 roku rozmowy zostały zakończone spisaniem i parafowaniem Protokołu uzgodnień i rozbieżności wraz ze spisaniem stanowiskami pomiędzy Zarządem JSW a Międzyzwiązkowym Komitetem Protestacyjno-Strajkowym. Strona Związkowa w swoim stanowisku zapisała, że nie zostały zrealizowane wszystkie jej postulaty i do czasu podjęcia decyzji przez Radę Nadzorczą JSW niniejszy dokument wraz z załącznikami nie posiada jakichkolwiek form uzgodnienia.

Rozmowy zostały wznowione w dniu 12 lutego 2015 roku, z udziałem mediatora Pana Longina Komołowskiego, Przewodniczącego Rady Nadzorczej JSW Pana Józefa Myrczka, Przewodniczącego Międzyzwiązkowego Komitetu Protestacyjno-Strajkowego Regionu Śląsko-Dąbrowskiego Pana Dominika Kolorza oraz Przewodniczącego PZZ Kadra Pana Dariusza Trzcionki, w wyniku których strony podpisały **Porozumienie z negocjacji zakończonych w dniu 13 lutego 2015 roku**.

W dniu 23 lutego 2015 roku pomiędzy Zarządem JSW a Międzyzwiązkowym Komitetem Protestacyjno-Strajkowym reprezentującym organizacje związkowe działające w JSW zostało podpisane „Porozumienie zawarte w trybie art. 9¹ Kodeksu Pracy” (o czym Zarząd JSW poinformował w Raporcie bieżącym nr 16/2015). Dokument ten stanowi uszczegółowienie porozumienia z dnia 13 lutego 2015 roku i umożliwia wdrożenie na okres dwóch lat następujących uzgodnień:

1. Z ważnością od 1 marca 2015 roku wynagrodzenia za absencję chorobową oraz zasiłek chorobowy będą naliczane na podstawie Kodeksu pracy oraz Ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.
2. Z ważnością od 1 marca 2015 roku wynagrodzenie za czas absencji urlopowej będzie naliczane na podstawie Kodeksu pracy oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop.
3. Od 2015 roku wypłaty za pomoce szkolne, wypłacane będą z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych z uwzględnieniem dochodu na członka rodziny uprawnionych. Szczegółowe zasady i kryteria wypłacania tego świadczenia strony uzgodnią, jako jednolite dla wszystkich zakładów JSW, poprzez zapisy w załącznikach do Regulaminu korzystania z usług i świadczeń finansowanych z ZFŚS JSW.
4. Dopłaty do przewozów pracowniczych, począwszy od 1 marca 2015 roku zostają zawieszane.
5. W roku 2015 stawki płac zasadniczych zostaną utrzymane na poziomie roku 2014.

6. Wypłata premii BHP począwszy od 2015 roku zostanie zawieszona, zaś premia motywacyjna zostanie w wymiarze dotychczasowym poszerzona o elementy BHP.
7. Począwszy od 1 marca 2015 roku tzw. Bilety z Karty Górnika zostaną zawieszane.
8. W zakładach JSW praca w okresie zawieszenia będzie wykonywana w dni robocze od poniedziałku do piątku włącznie, przy zachowaniu zasady wykonywania pracy przeciętnie 40 godzin przez pracowników wykonujących pracę pod ziemią w pięciodniowym tygodniu pracy. Zasady organizacji pracy w 8-godzinnym systemie czasu pracy określą Kierownicy Ruchu Zakładu Górniczego i obejmą one wszystkich pracowników zakładów.
9. Wypłata nagrody tzw. 14-pensji za rok 2015 i 2016 dla pracowników administracji (zgodnie ze statystyką SZPK) zostaje zawieszona. Będą prowadzone prace nad rozszerzeniem pojęcia administracji o pracowników grupy wsparcia.
10. Posiłki regeneracyjne wydawane będą w zakładach JSW zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 roku, przy czym dla pracowników pz. wydawane będą za dni faktycznej pracy pod ziemią, a stanowiska uprawnione do posiłku na powierzchni zostaną uzgodnione przez strony.
11. Wypłata 14-tej pensji za rok 2014 zostanie zrealizowana w dwóch ratach: w lutym 2015 roku (40%) oraz we wrześniu 2015 roku (60%).
12. Zasady obliczania nagrody rocznej, tzw. 14-tej pensji, od roku 2015 obejmować będą okres 12 miesięcy.
13. Strony wprowadzą, jeśli prawnie będzie to możliwe, do regulaminów pracy dopuszczalną ilość nadgodzin, w liczbie nie większej niż 416 w stosunku rocznym, opracują zasady umożliwiające organizację pracy w soboty z wyłączeniem dobrowolności, a praca w soboty wynagradzana będzie płacą dniówkową oraz dodatkiem w wysokości stawki zaszeregowania roboty.
14. Straty w wydobywaniu spowodowane strajkiem będą odrabiane poprzez pracę w soboty. W okresie odrabiania strat soboty i niedziele opłacane będą według Kodeksu pracy. Odrabianie strat trwać będzie do czasu, kiedy produkcja osiągnie poziom 105,8% w stosunku do PTE 2015 roku na dany dzień, czyli poziom z dnia poprzedzającego rozpoczęcie strajku. Wydobywanie dobowe w okresie odrabiania strat będzie przekazywane na bieżąco stronie związkowej.
15. Ustala się wymiar deputatu węglowego dla nowo przyjętych w wymiarze 6 ton. Od 1 marca 2015 roku deputat węglowy dla pracowników JSW będzie wypłacany w dwóch równych ratach: w marcu i październiku. Wymiar deputatu węglowego dla pracowników zostaje ograniczony do 7 ton.
16. Pracodawca opracuje program zachęt ekonomicznych dla przyspieszenia odejść na emeryturę pracowników z takimi uprawnieniami.
17. Prace nad standaryzacją płac KWK Knurów-Szczygłowice rozpoczną się w roku 2015, z realizacją uzgodnionego harmonogramu od roku 2016. Pracownicy KWK Knurów-Szczygłowice będą zatrudnieni w JSW na podstawie dotychczasowych umów o pracę, poza trybem wynikających z art. 23¹ Kodeksu Pracy, tym samym w roku 2015 nie będą objęci programem oszczędnościowym dla pozostałych pracowników JSW.
18. Strony uzgadniają, że pracownicy KWK Knurów-Szczygłowice zatrudnieni w tej kopalni w dniu debiutu giełdowego JSW zostaną objęci gwarancją zatrudnienia na zasadach identycznych jak pracownicy zakładów JSW.
19. Strony podejmą rozmowy na temat możliwości zmiany sposobu funkcjonowania JSW Szkolenie i Górnictwo Sp. z o.o.
20. Zarząd JSW deklaruje, że wobec pracowników zakładów JSW, którzy w okresie strajku powstrzymali się od pracy nie będą wyciągane konsekwencje dyscyplinarne i prawne.

Równocześnie Strony wspólnie wyraziły wolę wprowadzenia 6-dniowego tygodnia pracy, przy 5-dniowym tygodniu pracy pracownika uznając, że zasady i czas jego wprowadzenia muszą podlegać szczegółowym ustaleniom. Strony uzgodniły również, że wypłata 14-tej pensji za 2015, 2016 i 2017 rok wypłacana będzie w wysokości 50% według dotychczasowych zasad, a pozostałe 50% będzie uzależnione od zweryfikowanego dodatniego wyniku finansowego JSW za rok poprzedni.

W celu realizacji zapisów § 2 pkt. 13 porozumienia zawartego w trybie art. 9¹ Kodeksu Pracy z dnia 23 lutego 2015 roku, w dniu 10 czerwca 2015 roku podpisano **Porozumienie - uszczegóławiające porozumienie z 23 lutego 2015 roku zawarte w trybie art. 9 §1 Kodeksu Pracy pomiędzy Zarządem JSW a organizacjami Związków Zawodowych JSW** ustalając, że:

- limit godzin nadliczbowych począwszy od 2015 roku wynosi 416 godzin,
- pracownik jest zobowiązany do podjęcia pracy w sobotę, niedzielę i święto, o ile wcześniej zadeklarował gotowość podjęcia pracy w tym dniu.

Realizując zapisy § 2 pkt. 10 Porozumienia zawartego w trybie art. 9¹ Kodeksu Pracy w dniu 23 lutego 2015 roku pomiędzy JSW a Międzyzwiązkowym Komitetem Protestacyjno-Strajkowym, w dniu 1 lipca 2015 roku podpisany został Protokół z posiedzenia Zespołu ds. opracowania wykazu stanowisk pracy uprawnionych do otrzymywania posiłków profilaktycznych („Zespół”), o których mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 roku w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów, zawierający przedmiotowy wykaz. W dniu 1 lipca 2015 roku Zarząd podpisał ze stroną społeczną porozumienie w sprawie wykazu stanowisk pracy

uprawnionych do otrzymywania posiłków profilaktycznych, zaś postanowienia powyższego porozumienia weszły w życie z dniem 1 marca 2015 roku. W wyniku ponownej analizy stanowisk w dniu 9 października 2015 roku podpisany został Aneks do Porozumienia zawartego w dniu 1 lipca 2015 roku w sprawie wykazu stanowisk pracy uprawnionych do otrzymania posiłków profilaktycznych.

Zgodnie z treścią § 7 Porozumienia z 16 września 2015 roku zawartego w trybie art. 9¹ i 23^{1a} Kodeksu pracy pomiędzy Zarządem a Reprezentatywnymi Organizacjami Związków Zawodowych JSW okres obowiązywania uzgodnień zawartych w porozumieniu z 23 lutego 2015 roku został wydłużony do 28 lutego 2018 roku.

Projekt Regulaminu Pracy dla Pracowników JSW

Na wniosek niektórych organizacji związkowych działających w JSW Państwowa Inspekcja Pracy przeprowadziła w JSW kontrolę, na podstawie której w dniu 18 maja 2015 roku wystosowała stanowisko, wnosząc m. in. o wprowadzenie w JSW jednolitego regulaminu pracy, regulującego w szczególności systemy i rozkłady czasu pracy. Wobec powyższego Zarząd JSW uchwałą z dnia 9 czerwca 2015 roku powołał przedstawicieli Pracodawcy do Zespołu Roboczego w celu wypracowania projektu Regulaminu Pracy dla Pracowników JSW. W trakcie spotkań w dniach 15, 17, 23 i 29 czerwca 2015 roku Zespół Roboczy wypracował Projekt Regulaminu Pracy dla Pracowników JSW. W dniu 2 lipca 2015 roku projekt regulaminu pracy został przesłany Dyrektorem Zakładów JSW do konsultacji i na spotkaniu w dniu 13 lipca 2015 roku Zespół Roboczy uzgodnił ostateczną treść Projektu Regulaminu Pracy dla Pracowników JSW. Podpisany przez Zarząd JSW oraz Reprezentatywne Związki Zawodowe JSW Regulamin Pracy Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. wszedł w życie z dniem 1 października 2015 roku.

Porozumienie w sprawie tworzenia funduszu socjalnego w JSW

W dniu 28 lipca 2015 roku pomiędzy Zarządem JSW a Reprezentatywnymi Związkami Zawodowymi JSW, zawarte zostało porozumienie w sprawie tworzenia funduszu socjalnego w JSW. Porozumienie to określa wysokość odpisu podstawowego w latach 2016-2021. Zgodnie z postanowieniami Porozumienia, nie tworzy się odpisu na emerytów i rencistów.

Porozumienie dotyczące ograniczenia części świadczeń pracowniczych

W dniu 16 września 2015 roku Zarząd JSW oraz Reprezentatywne Organizacje Związków Zawodowych JSW zawarły Porozumienie w trybie art 9¹ i 23^{1a} Kodeksu pracy, które umożliwia wdrożenie na okres trzech lat, począwszy od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2018 roku m. in. następujących uzgodnień:

- wstrzymanie wypłaty 14-tej pensji,
- wstrzymanie realizacji wypłaty deputatu węglowego,
- przyjęcie mniej korzystnych dla pracowników zasad naliczania nagrody z okazji Dnia Górnika,
- dokonanie zmian w zasadach wypłat odpraw emerytalnych polegających na obniżeniu wartości odprawy jeżeli pracownik nie odejdzie na emeryturę w okresie 60 dni od dnia uzyskania uprawnień emerytalnych.

W dniu 1 października 2015 roku Zarząd JSW podpisał ze Stroną Związkową Aneks do powyższego Porozumienia, na podstawie którego Strony uzgodniły, że:

- praca w soboty, niedziele i święta odbywa się na zasadach pełnej dobrowolności,
- za pracę w sobotę, niedzielę i święta, poza wynagrodzeniem jak za dzień roboczy, pracownik otrzyma dzień wolny płatny w wysokości uzależnionej od stanowiska pracy w przedziale od 60 zł do 100 zł,
- w przypadku, gdy niemożliwe będzie udzielenie dnia wolnego pracownik otrzyma dodatek do wynagrodzenia w wysokości uzależnionej od wykonywanej pracy w przedziale od 88 zł do 188 zł. Wysokość dodatku nie może być niższa niż dzienna stawka osobistego zaszeregowania pracownika,
- pracownicy zaliczeni do administracji za pracę w sobotę, niedzielę i święto otrzymają rekompensatę na zasadach Kodeksu pracy.

Powyższe zasady rekompensowania pracy w soboty, niedziele i święta stosowane są począwszy od 3 października 2015 roku.

Prace nad standaryzacją płac pracowników KWK Knurów-Szczygłowice

W dniu 25 września 2015 roku, w celu realizacji zapisów § 2 pkt. 17 Porozumienia zawartego w trybie art. 9¹ Kodeksu pracy w dniu 23 lutego 2015 roku pomiędzy JSW a Międzyzwiązkowym Komitetem Protestacyjno-Strajkowym rozpoczęto prace nad standaryzacją płac w KWK Knurów-Szczygłowice. Po dniu kończącym okres sprawozdawczy, tj. 27 stycznia 2016 roku Zarząd JSW przyjął wypracowaną w trakcie negocjacji treść porozumienia w sprawie przeprowadzenia regulacji płac w KWK Knurów-Szczygłowice i Regulaminu Premiowania Pracowników KWK Knurów-Szczygłowice. W dniu 27 stycznia Zarząd JSW i Zakładowe Organizacje Związków Zawodowych JSW podpisały powyższe dokumenty.

Zasady wyliczania nagrody barbórkowej za 2015 rok

W dniu 18 listopada 2015 roku pomiędzy Zarządem JSW a Reprezentatywnymi organizacjami związkowymi działającymi w JSW zostało zawarte Porozumienie. Strony Porozumienia ustaliły, że nabywanie uprawnień i wyliczanie nagrody z okazji Dnia Górnika za 2015 rok realizowane będzie na podstawie zasad stosowanych w latach poprzednich. Do wyliczenia indywidualnych kwot ww. nagrody uwzględniane będą te same składniki płac, które stanowiły podstawę wyliczenia Nagrody Barbórkowej za rok 2014. Realizując zapisy porozumienia z dnia 16 września 2015 roku nagroda z okazji Dnia Górnika za 2015 rok została wypłacona w dwóch ratach. Pierwsza rata została wypłacona do dnia 4 grudnia 2015 roku, a druga do dnia 1 marca 2016 roku.

Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych JSW

Pismem z dnia 30 listopada 2015 roku przesłano do Zakładowych Organizacji Związków Zawodowych JSW do zaopiniowania projekt Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych JSW wypracowany przez Zespół Roboczy składający się z przedstawicieli Pracodawcy i Reprezentatywnych Organizacji Związków Zawodowych JSW. W związku z upływem z dniem 30 grudnia 2015 roku terminu przedstawienia wspólnego stanowiska związków zawodowych JSW do przesłanego projektu regulaminu ZFŚS, Zarząd po rozpatrzeniu odrębnych stanowisk organizacji związkowych, zgodnie z art. 30 ust 5 Ustawy o związkach zawodowych z dnia 23 maja 1991 roku podpisał ww. regulamin oraz podjął w dniu 31 grudnia 2015 roku uchwałę o wprowadzeniu w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych JSW.

Wypłata 14-pensji za 2015 rok

Reprezentatywne Związki Zawodowe JSW, kierując się wątpliwościami interpretacyjnymi w sprawie sposobu wyliczenia wypłaty 14-tej pensji za 2015 rok, pismem z dnia 29 grudnia 2015 roku wniosły do Zarządu o podjęcie negocjacji w przedmiocie odstąpienia od stosowania zapisów Porozumienia z dnia 23 lutego 2015 dotyczących 14-tej pensji za 2015 rok oraz podpisania porozumienia na mocy którego wypłata 14-tej pensji realizowana byłaby na zasadach przepisów stosowanych w 2014 roku.

Po dniu kończącym okres sprawozdawczy, tj. w dniach 8 i 11 stycznia 2016 roku przeprowadzone zostały negocjacje w powyższej sprawie. W dniu 13 stycznia 2016 roku Zarząd JSW i Reprezentatywne Związki Zawodowe JSW podpisały Porozumienie zbiorowe w którym ustalono, że nagroda roczna tzw. 14-ta pensja będzie wyliczana według zasad stosowanych przy wyliczaniu nagrody rocznej za 2014 rok, wypłata tzw. 14-tej pensji dokonana będzie w terminie do 1 czerwca 2016 roku. Pracodawca będzie zobowiązany do wypłaty ustawowych odsetek za każdy dzień opóźnienia wypłaty.

Porozumienie dotyczące nabycia uprawnień do dodatkowego urlopu wypoczynkowego przez pracowników kopalni

Reprezentatywne Związki Zawodowe JSW, kierując się potrzebą jednakowego traktowania pracowników, skierowały pismo do Zarządu JSW z dnia 30 grudnia 2015 roku, w którym wniosły o przyznanie pracownikom przyjętym do pracy w JSW po 15 lutym 2012 roku prawa do dodatkowych urlopów na zasadach określonych w wypowiedzianych zakładowych układach zbiorowych pracy. Po dniu kończącym okres sprawozdawczy, tj. 13 stycznia 2016 roku Zarząd JSW i Reprezentatywne Związki Zawodowe podpisały Porozumienie zbiorowe, w którym uzgodniono, że pracownicy zatrudnieni w kopalniach JSW na stanowiskach pracy pod ziemią po 15 lutym 2012 roku nabywają z ważnością od 1 stycznia 2016 roku uprawnienia do dodatkowego urlopu wypoczynkowego na zasadach wypowiedzianych zakładowych układów zbiorowych pracy.

Wszczęcie sporów zbiorowych przez Wspólną Reprezentację Związków Zawodowych Jedność

Po dniu kończącym okres sprawozdawczy Wspólna Reprezentacja ZZ Jedność, powołana przez ZZ Jedność z siedzibą w KWK Budryk, ZZ Jedność Pracowników JSW KWK Pniówek, ZZ Jedność Pracowników JSW KWK Krupiński, ZZ Jedność Pracowników JSW KWK Knurów-Szczygłowice, ZZ Jedność Pracowników Ruch Borynia, ZZ Jedność Pracowników JSW Ruch Zofiówka i ZZ Wsparcie JSW, pismem z dnia 1 lutego 2016 roku, poinformowała, że w związku z brakiem spełnienia żądań wymienionych w piśmie z dnia 21 stycznia 2016 roku wszczęła spór zbiorowy.

Spór dotyczy żądań:

- zlikwidowania w Regulaminie ZFŚS Rozdziału IX (dofinansowanie imprez związkowych i innych) i przeznaczenie tych środków na podniesienie wysokości tzw. „wczasów pod gruszą” każdemu pracownikowi zgodnie z wolą pracowników wyrażoną w przeprowadzonych referendach. Wprowadzenie Regulaminu zgodnego z przepisami Ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Zwrotu na konta ZFŚS środków wydatkowanych sprzecznie z przepisami ww. ustawy za lata 2013-2015,
- zaprzestania zatrudniania pracowników na stanowiskach pod ziemią do obsługi kolejek spalinowych, spagoladwarek i kombajnów w temperaturze powyżej 33°C. Monitorowanie ww. temperatur poprzez zabudowę stałych termometrów

ze stałym zapisem pomiarów. Przeprowadzenie badań wpływu spalin z silników spalinowych stosowanych pod ziemią na organizmy narażonych na nie pracowników,

- zaprzestanie zmuszania pracowników przez kierownictwo do członkostwa w związkach zawodowych, zwrotu bezprawnie potrącanych z wynagrodzeń składek członkowskich bez zgody pracowników, zaprzestanie informowania osób nieuprawnionych o opłacaniu składek członkowskich przez udostępnianie osobom nieuprawnionym imiennych list pracowników tj. łamania Ustawy o ochronie danych osobowych.

Rokowania odnośnie sporu zbiorowego odbyły się w dniu 15 lutego 2016 roku, w trakcie których strony sporu przedstawiły swoje stanowiska. Strony podpisały protokół z rokowań przeprowadzonych w dniu 15 lutego 2016 roku.

Pismem z dnia 27 stycznia 2016 roku Wspólna Reprezentacja ZZ Jedność skierowała do Zarządu JSW kolejne żądania dotyczące:

- wyrównania średnich płac we wszystkich grupach zawodowych w kopalniach węgla kamiennego JSW odpowiednio do najwyższej osiągniętej w JSW za każdy miesiąc,
- w związku z prawomocnymi wyrokami sądowymi, wypłacenia wszystkim pracownikom ustawowych odsetek od II raty 14-tej pensji za 2014 rok,
- wypłacenia wszystkim pracownikom wartości 1 tony węgla deputatowego za 2015 rok wraz z ustawowymi odsetkami oraz ustawowych odsetek od II raty nagrody barbórkowej za 2015 rok.

Zarząd JSW pismem z dnia 8 lutego 2016 roku ustosunkował się do ww. żądań. Wspólna Reprezentacja ZZ Jedność pismem z dnia 22 lutego 2016 roku, poinformowała, że w związku z brakiem spełnienia powyższych żądań wszczęła spór zbiorowy.

Pismem z dnia 7 marca 2016 roku pracodawca zaprosił Wspólną Reprezentację ZZ Jedność na spotkanie w dniu 16 marca 2016 roku odnośnie sporów zbiorowych dotyczących wyartykułowanych żądań. Spotkanie odbyło się w dniu 16 marca 2016 roku, w trakcie którego:

- w kwestii sporu zbiorowego wszczętego odnośnie żądań z dnia 21 stycznia 2016 roku strony podtrzymały swoje stanowiska przedstawione na spotkaniu w dniu 15 lutego 2016 roku oraz sporządziły protokół rozbieżności, zgodnie z którym Zarząd JSW wystąpił o wyznaczenie mediatora z listy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- w kwestii sporu zbiorowego wszczętego odnośnie żądań z dnia 27 stycznia 2016 roku pracodawca wyraził gotowość do prowadzenia rokowań zgodnie z wysłanym zaproszeniem, jednak Wspólna Reprezentacja ZZ Jedność nie podjęła rozmów w ww. temacie.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej poinformowało pismem z dnia 29 marca 2016 roku o wyznaczeniu mediatora z listy przy Ministrze Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Pana Jerzego Bernarda Nowaka. Stosownie do ustaleń z Mediatorem Pracodawca pismem z dnia 8 kwietnia 2016 roku zaprosił Wspólną Reprezentację Związków Zawodowych „Jedność” na spotkanie mediacyjne w dniu 14 kwietnia 2016 roku odnośnie sporu zbiorowego dotyczącego żądań wyartykułowanych w piśmie z dnia 21 stycznia 2016 roku.

Pismem z dnia 22 marca 2016 roku pracodawca zaprosił Wspólną Reprezentację Związków Zawodowych „Jedność” na spotkanie odnośnie sporu zbiorowego dotyczącego żądań wyartykułowanych w piśmie z dnia 27 stycznia 2016 roku. Spotkanie odbyło się 31 marca 2016 roku, w trakcie którego strony przedstawiły swoje stanowiska dotyczące ww. żądań. Wyznaczono termin kolejnych rokowań na dzień 18 kwietnia 2016 roku.

W dniu 14 kwietnia 2016 roku odbyło się pierwsze spotkanie mediacyjne odnośnie sporu zbiorowego dotyczącego żądań wyartykułowanych w piśmie z dnia 21 stycznia 2016 roku. Strony uzgodniły termin kolejnego spotkania w ramach postępowania mediacyjnego na dzień 20 kwietnia 2016 roku.

Rozpoczęcie rokowań nad Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy dla Pracowników JSW

Po dniu kończącym okres sprawozdawczy Zarząd JSW pismem z dnia 24 lutego 2016 roku zaprosił wszystkie zakładowe organizacje związków zawodowych do rokowań nad ZUZP. W dniu 2 marca 2016 roku odbyło się inauguracyjne spotkanie, w trakcie którego uzgodniono, że pracodawca opracuje i prześle Stronie Związkowej projekt ZUZP, którego treść będzie przedmiotem rokowań. Zgodnie z powyższym pracodawca przesłał w dniu 11 marca 2016 roku projekt części zasadniczej ZUZP dla pracowników JSW. Projekt ZUZP wraz z załącznikami został przesłany Związkom Zawodowym w dniu 18 marca 2016 roku.

Pierwsze spotkanie zespołu roboczego ds. wypracowania ZUZP dla Pracowników JSW odbyło się w dniu 24 marca 2016 roku. W trakcie spotkania organizacje związkowe „Jedność” zakwestionowały reprezentatywność ZOK NSZZ „Solidarność” JSW, Federacji ZZG JSW SA, ZZ Kadra Pracowników JSW SA i ZOK ZZ „Kontra” wnosząc o zawieszenie rokowań nad ZUZP do czasu wydania przez sąd orzeczenia o reprezentatywności ww. organizacji. Prac nad ZUZP nie przerwano. W dniu 7 kwietnia 2016 roku odbyły się

kolejne rokowania nad ZUZP dla pracowników JSW. W trakcie spotkania ZOK NSZZ „Solidarność” JSW, Federacja ZZG JSW SA, ZZ Kadra Pracowników JSW SA i ZOK ZZ „Kontra” wniosły o zawieszenie rokowań z uwagi na:

- wystąpienie do sądu ww. organizacji związkowych o stwierdzenie ich reprezentatywności w związku z pismem wystosowanym przez organizacje zakładowe ZZ „Jedność” do ZOK NSZZ „Solidarność” JSW, Federacji ZZG JSW SA, ZZ Kadra Pracowników JSW SA i ZOK ZZ „Kontra” o stwierdzenie reprezentatywności zgodnie z Kodeksem pracy,
- upublicznianie przez niektóre organizacje związkowe informacji na temat treści prowadzonych rokowań, co narusza art. 241³ § 1 Kodeksu pracy, który brzmi, że "Każda ze stron jest obowiązana prowadzić rokowania w dobrej wierze i z poszanowaniem słuszych interesów drugiej strony...".

Pracodawca mając na uwadze prawidłowy przebieg rokowań nad ZUZP przychylił się do ww. wniosku.

RELACJE ZE ZWIĄZKAMI ZAWODOWYMI W POZOSTAŁYCH SPÓŁKACH GRUPY

Tabela 46. Istotne spory zbiorowe w pozostałych spółkach Grupy

Istotne spory inicjowane przez stronę społeczną oraz relacje ze stroną społeczną	
JSW KOKS	<p>W spółce działa 10 organizacji związkowych. W 2015 roku Zarząd spółki oraz związki zawodowe prowadziły rokowania w przedmiocie zawarcia nowego Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników JSW KOKS oraz Pakietu Gwarancji Zatrudnienia (Socjalnych) dla pracowników JSW KOKS nie objętych Pakietem Gwarancji Socjalnych dla pracowników Kombinatu Kokschemicznego Zabrze S.A. z 28 maja 2011 roku. Zarząd spółki dokonał uzgodnień z partnerami społecznymi podpisując:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Porozumienie w sprawie wypłaty kwoty dodatku gorącego. ▪ Porozumienie oraz protokół dodatkowy do ZUZP dla pracowników JSW KOKS w sprawie wypłaty dodatku z tytułu Dnia Koksownika dla pracowników uprawnionych. ▪ Porozumienie i Regulamin wypłaty nagrody produkcyjnej za II, III i IV kwartał 2015 roku uprawnionym pracownikom JSW KOKS. ▪ Porozumienie oraz Regulamin wypłaty dodatku wigilijnego uprawnionym pracownikom JSW KOKS. ▪ Porozumienie w sprawie podziału rezerwy pozostałej z wypłaty nagrody za I i II kwartał 2015 roku. <p>Z dniem 1 lipca 2015 roku Zarząd spółki przekazał do BTS wszystkie obowiązki związane m. in. z utrzymaniem czystości i porządku oraz utrzymaniem dróg. Ponadto, Zarząd spółki poinformował związki zawodowe o przygotowaniach JSW KOKS do planowanego zaprzestania produkcji koksu w Koksowni Dębieńsko.</p>
WZK Victoria	<p>W spółce działa 6 organizacji związkowych. Mając na uwadze zmiany powszechnie obowiązujących przepisów prawa jak i zmiany następujące w samej spółce (zmiana Schematu Organizacyjnego, etatyacji, wymagań kwalifikacyjnych dla poszczególnych stanowisk pracy itp.), Zarząd spółki prowadzi rokowania z organizacjami związkowymi w sprawie ujednolicenia i zaktualizowania tekstu Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy. W wyniku negocjacji opracowano ostateczną treść jednolitego Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy. W dniu 27 sierpnia 2015 roku pomiędzy Zarząd spółki a organizacjami związkowymi zawarto Porozumienie dotyczące likwidacji pracowniczego programu emerytalnego oraz zawarto Aneks nr 1 do umowy zakładowej z dnia 14 stycznia 2009 roku na utworzenie i prowadzenie pracowniczego programu emerytalnego. Na mocy powyższych dokumentów spółka złożyła wnioski o wpis do rejestru pracowniczych programów emerytalnych zmiany umowy, polegającej na skróceniu terminu jej wprowadzenia z 6 miesięcy do 1 miesiąca oraz wnioski o wydane decyzji o wykreśleniu pracowniczego programu emerytalnego z rejestru. Mając na uwadze wyrażenie przez organizacje związkowe zgody na likwidację pracowniczego programu emerytalnego, Zarząd spółki zobowiązał się do zasilenia ZFŚS w latach 2016 i 2017 odpisami dodatkowymi na dofinansowanie wypoczynku pracowników organizowanego we własnym zakresie tzw. „wczasy pod gruszą”. Warunkiem powyższego zasilenia jest wydanie przez Komisję Nadzoru Finansowego („KNF”) ostatecznej decyzji o wykreśleniu pracowniczego programu emerytalnego z rejestru, co miało miejsce 10 listopada 2015 roku. W związku z powyższym Zarząd spółki podjął działania zmierzające do rozwiązania umowy o wnoszenie składek pracowników do funduszu inwestycyjnego w ramach pracowniczego programu emerytalnego.</p>
PEC	<p>W spółce funkcjonują 2 organizacje związkowe. Spotkania Zarządu spółki z przedstawicielami związków zawodowych działających w PEC dotyczyły ustalenia wskaźnika wzrostu wynagrodzeń. Zarząd spółki przedstawił stronie społecznej wyliczenia osobowego funduszu płac i kosztów pracy na bieżący rok. Poinformował także, że zgodnie z zatwierdzonym PTE na 2015 rok nie założono wzrostu osobowego funduszu płac. Organizacje związkowe nie zaakceptowały przedstawionej propozycji i wystąpiły w dniu 28 maja 2015 roku do Zarządu spółki z pismem, w którym wnioskuje o 5% wzrost wskaźnika osobowego funduszu płac. W dniach 10 i 19 czerwca 2015 roku Zarząd spotkał się ponownie z przedstawicielami związków zawodowych. W trakcie spotkania żadna ze stron nie zmieniła swojego stanowiska. Przewodniczący związków zawodowych poinformowali, że w takiej sytuacji będą podejmować w najbliższym czasie kroki zmierzające do rozpoczęcia sporu zbiorowego. W dniu 29 września 2015 roku związki zawodowe ponownie wystosowały do Zarządu pismo z żądaniem 5% wzrostu rocznego wskaźnika płac na 2015 rok. Rozmowy zakończyły się rozbieżnymi stanowiskami stron. W dniu</p>

Istotne spory inicjowane przez stronę społeczną oraz relacje ze stroną społeczną	
	<p>5 października 2015 roku rozpoczął się spór zbiorowy. W dniu 2 listopada 2015 roku Strony sporu podpisały porozumienie kończące spór zbiorowy, w wyniku którego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zarząd zasilił ZFŚS ze środków obrotowych spółki pod warunkiem zatwierdzenia przez PIP protokołu dodatkowego do ZUZP. ▪ Zarząd zasilił karty „Sodexo” ze „świadczeń na rzecz pracowników” kwotą 600,00 zł na etat. ▪ Zarząd podwyższył premię za miesiąc październik i listopad o dodatkowe min. 9% / m-c, a za m-c grudzień będzie premia wynikowa, nie mniejsza niż 5%.
JZR	<p>W spółce działają 4 organizacje związkowe. W analizowanym okresie rozmowy ze Stroną Społeczną dotyczyły wprowadzenia zmian w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy. Kluczowe elementy porozumienia obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wdrożenie zmian w systemie wynagradzania m. in. w zakresie: finansowania wypłaty wynagrodzenia za czas choroby pracownikom, sposobu wypłat nagród jubileuszowych, sposobu naliczania odpraw emerytalno-rentowych, uruchomienia wypłaty nagrody kwartalnej za stu procentowe wykorzystanie nominalnego czasu pracy, ▪ podpisanie Porozumienia płacowego ze Stroną Społeczną, w wyniku którego od stycznia 2016 roku wprowadzone zostaną kolejne zmiany do obowiązującego systemu wynagradzania. <p>Z końcem kwietnia 2015 roku nastąpiło wygaszenie działalności górniczej prowadzonej w JZR. Zgodnie z Porozumieniem zawartym w dniu 3 grudnia 2014 roku między JSW, SIG, JZR a organizacjami związkowymi działającymi w spółce, wraz z zakończeniem ostatniej umowy o świadczenie usług górniczych przez JZR na rzecz kopalń JSW, przestaje obowiązywać Program Dobrowolnych Odejść. Wszyscy pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych otrzymali ofertę pracy w SIG. Część dozoru niższego oraz średniego przyjęła ofertę pracy na stanowiskach robotniczych, część pracowników zasiliła wydziały produkcyjno-remontowe w ramach rekrutacji wewnętrznej oraz część pracowników jest objętych ochroną przed zwolnieniem i dopracowujących staż wymagany do nabycia uprawnień emerytalnych.</p> <p>W dniu 18 listopada 2015 roku zawarte zostało porozumienie dotyczące obniżenia w 2016 roku odpisu na ZFŚS do 10% wartości odpisu rocznego, z przeznaczeniem na wypłatę świadczeń dla pracowników tytułem zapomogi oraz zawieszenia w 2016 roku wypłaty nagrody kwartalnej za stu procentowe przepracowanie nominalnego czasu pracy.</p>
JSK	<p>Na dzień 31 grudnia 2015 roku 12 pracowników JSK pracujących na terenie bocznicy Koksowni Przyjaźń było członkami Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ Solidarność. Zgodnie z Ustawą o związkach zawodowych (Dz. U. 2015 poz. 1881) Zarząd spółki dokonał uzgodnień z organizacjami związkowymi dotyczących zmian w Regulaminie Wynagradzania Pracowników JSK, Regulaminie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz Regulaminie pracy.</p>
PGWiR	<p>W ramach spotkań z organizacjami związkowymi dokonano zmian w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy od 1 sierpnia 2015 roku. Uzgodniono usunięcie z ZUZP pomocy szkolnych, ekwiwalentu barbórkowego oraz zapisu dotyczącego wypłacania wynagrodzenia chorobowego w wysokości 90% przy jednoczesnym wzroście stawek osobistego zaszeregowania. Ponadto uzgodniono zmianę zapisów w zakresie zaliczania pracownikom, którzy zostali zatrudnieni po wejściu w życie ZUZP okresów pracy uprawniających do nagrody. Po przejęciu przez PGWiR Zakładu Odsalania Dębieńsko Sp. z o.o. w spółce działają 4 organizacje związkowe. Pracownicy ZOD przejęci przez PGWiR w trybie art. 23¹ Kodeksu Pracy, opłacani są według zasad Regulaminu Wynagradzania ZOD.</p>
SIG	<p>W dniu 23 kwietnia 2015 roku Zarząd spółki został pisemnie poinformowany o Postanowieniu Sądu Rejonowego w Gliwicach o rejestracji ZZ „Jedność-SIG” Pracowników JSW Szkolenie i Górnictwo.</p>
ZREM-BUD	<p>Na terenie spółki działa 8 organizacji związkowych. W dniu 9 kwietnia 2015 roku spółka REM-BUD weszła w spór zbiorowy z ZOZ „Solidarność”, dotyczący wyrównania płac pracowników spółki z płacami pracowników spółki ZRM. Sytuacja ekonomiczna spółki nie pozwala na spełnienie żądań związkowych. W przypadku ich niespełnienia strona związkowa zagroziła przeprowadzeniem akcji strajkowej.</p>
Spedkoks	<p>W dniu 24 lipca 2015 roku Zarząd wypowiedział ZUZP dla Pracowników z dnia 15 lipca 2005 roku. Okres wypowiedzenia układu wynosi 24 miesiące i upłynie 31 lipca 2017 roku. Obecnie trwają negocjacje ze związkami zawodowymi w celu uzgodnienia treści nowego ZUZP.</p>

W pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej w 2015 roku nie miały miejsca spory zbiorowe, a w relacjach ze związkami zawodowymi nie wystąpiły żadne inne istotne fakty.

6.6. SPRAWY SPORNE

W 2015 roku w spółkach Grupy nie toczyły się postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczące zobowiązań oraz wierzytelności, których pojedyncza lub łączna wartość przekraczałyby 10% kapitałów własnych JSW. Spółki Grupy uczestniczyły w postępowaniach sądowych i administracyjnych związanych z prowadzoną przez nie działalnością. W ocenie Zarządu, zgodnie z najlepszą wiedzą, spółkom Grupy nie zagrażają postępowania, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na jej sytuację finansową i rentowność, inne niż postępowania wspomniane w poniższym opisie.

Postępowania w zakresie podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych

JSW jest stroną postępowań sądownoadministracyjnych oraz podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości, które stanowią największą wartość toczących się postępowań, zarówno po stronie zobowiązań jak i wierzytelności. Przedmiotem sporu jest kwalifikacja wyrobisk górniczych oraz budowli i urządzeń w nich się znajdujących na cele ewentualnego opodatkowania podatkiem od nieruchomości. Spór dotyczy lat 2003-2014 w zakresie wyrobisk górniczych położonych w Gminach: Jastrzębie-Zdrój, Ornontowice, Gierałtowiec, Pawłowice, Mszana, Suszec i Świerklany. Postępowania toczą się w związku z wydanymi przez organy podatkowe decyzjami określającymi zobowiązania podatkowe, jak również w związku z wnioskami o stwierdzenie nadpłaty złożonymi przez JSW. Po korzystnym wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 września 2011 roku, w którym Trybunał stwierdził jednoznaczne wyłączenie z podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości wyrobisk górniczych (kosztów drażenia) oraz uzależnienie opodatkowania urządzeń i obiektów znajdujących się w tych wyrobiskach od ich klasyfikacji jako budowli w rozumieniu Prawa budowlanego, w dalszym ciągu prowadzone są postępowania podatkowe.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach we wszystkich sprawach wydał korzystne dla JSW wyroki odnoszące się do kwestii opodatkowania wyrobisk górniczych oraz ich wyposażenia, w których Sąd, co do zasady, uchylił wydane w tym zakresie decyzje podatkowe. Zasadność tych orzeczeń została zakwestionowana przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach jak również Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Bielsku-Białej, które wniosły skargi kasacyjne do Naczelnego Sądu Administracyjnego na wszystkie korzystne dla JSW wyroki. W 2014 roku Naczelny Sąd Administracyjny oddalił wszystkie skargi kasacyjne Samorządowych Kolegiów Odwoławczych. W uzasadnieniach wyroków Sąd jednoznacznie stwierdza, iż wyrobisko górnicze nie stanowi budowli, zatem wartość tak rozumianego wyrobiska (koszty jego wydrążenia) nie może być zaliczana do podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości. Jednocześnie wskazuje, iż przedmiotem opodatkowania mogą być jednak obiekty i urządzenia zlokalizowane w wyrobiskach, co wymaga wskazania, że odpowiadają budowlom zdefiniowanym w Ustawie o podatkach i opłatach lokalnych ze stosowanymi odesłaniami do prawa budowlanego.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach i w Bielsku-Białej do chwili obecnej w większości spraw JSW uchyliło decyzje Gmin i przekazało sprawy do ponownego rozpatrzenia, względnie uchyliło decyzje Gmin i umorzyło postępowania z uwagi na uchwałę pełnego składu Naczelnego Sądu Administracyjnego regulującą kwestię przedawnienia.

Naczelny Sąd Administracyjny w grudniu 2012 roku wydał uchwałę, zgodnie z którą, po upływie terminu przedawnienia nie jest dopuszczalne prowadzenie postępowania podatkowego i orzekanie o wysokości zobowiązania podatkowego, które wygasło przez zapłatę. Powyższa uchwała nie dotyczy bezpośrednio JSW, jednakże ma zastosowanie do sporów prowadzonych przez JSW z Gminami. Dnia 29 września 2014 roku pełny skład Naczelnego Sądu Administracyjnego potwierdził prawidłowość podjętej uchwały.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach, Samorządowe Kolegia Odwoławcze oraz Gminy górnicze powołując się na uchwałę pełnego składu NSA wydały decyzje (Ornontowice za 2003 rok, Pawłowice za lata 2003-2005, Suszec za lata 2003-2005, Jastrzębie-Zdrój za lata 2003-2006, Mszana za lata 2003-2006, Gierałtowiec za lata 2003-2005 oraz za 2006 i 2008 rok, Świerklany za lata 2003-2006), w których umorzyły postępowanie w związku z przedawnieniem. Ponieważ z obrotu prawnego zostały wyeliminowane decyzje określające zobowiązanie, zapłacone środki pieniężne w celu ich wykonania stanowią nadpłatę dla JSW do zwrotu. JSW z zapłaconego do końca 2014 roku spornego podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych w wysokości 213,5 mln zł odzyskała zwrot podatku w formie gotówki w kwocie 82,8 mln zł oraz w formie potrąceń z bieżącym podatkiem, nowo wydanymi decyzjami i opłatą eksploatacyjną w kwocie 98,6 mln zł. Dodatkowo JSW w toku kolejnych postępowań składa zażalenia na postanowienia Gmin w zakresie należnego jej oprocentowania nadpłat, które zdaniem JSW przysługują od dnia zapłaty spornego podatku. Gminy wskazują, że oprocentowanie JSW nie przysługuje, ponieważ organ podatkowy nie przyczynił się do powstania przesłanki uchylenia decyzji. Oznacza to, że w tym obszarze JSW będzie prowadziła kolejne postępowania sądowe. Natomiast kwestią sporną w ramach toczących się postępowań pozostaje przedmiot opodatkowania tj. obudowa górnicza, którą Gminy i Samorządowe Kolegia Odwoławcze kwalifikują jako konstrukcję oporową do opodatkowania oraz podstawa opodatkowania tj. przyjmowanie przez Gminy do opodatkowania obiektów zlokalizowanych w wyrobiskach, w wartościach ustalonych na podstawie wycen rynkowych, pomimo

przedłożonych przez JSW własnych ustaleń co do wartości początkowej wyrobisk górniczych do wartości poszczególnych obiektów w nich zlokalizowanych.

Kwota sporna, w ramach toczących się postępowań przed organami administracji publicznej, wynosi łącznie 107,0 mln zł. JSW z uwagi na korzystne orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, zapadłe wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego i Naczelnego Sądu Administracyjnego dokonała w II kwartale 2014 roku weryfikacji zakresu podstawy opodatkowania spornym podatkiem od nieruchomości niektórych obiektów infrastruktury podziemnej, deklarując do opodatkowania infrastrukturę dołową począwszy od grudnia 2014 roku. Po złożonych do końca I półrocza 2015 roku korektach deklaracji za lata ubiegłe w zakresie opodatkowania infrastruktury dołowej, JSW zweryfikowała kwotę oszacowanych roszczeń. Natomiast Gminy górnicze poddając kontroli złożone przez JSW deklaracje wszczynają i prowadzą postępowania za kolejne lata podatkowe, a JSW kwestionuje działania Gmin składając stosowne środki zaskarżenia.

Łączna kwota oszacowanych roszczeń Gmin górniczych w zakresie spornego podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych na dzień 31 grudnia 2014 roku wyniosła 134,2 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2015 roku kwota oszacowanych roszczeń Gmin górniczych wynosi 91,3 mln zł i ma swoje odzwierciedlenie w wydanych decyzjach podatkowych (zobowiązania) w kwocie 23,0 mln zł i utworzonych na ten cel rezerwach w kwocie 68,3 mln zł.

Postępowania w zakresie węgla deputatowego dla emerytów i rencistów

JSW w związku z bardzo trudną sytuacją ekonomiczną, działając w celu uniknięcia jej upadłości, a co za tym idzie pozbawienia załogi miejsc pracy, podjęła decyzję, że począwszy od 2015 roku nie będzie wypłacany emerytom i rencistom deputat węglowy.

W 2015 roku wpłynęło do Sądów Pracy (Jastrzębie-Zdrój, Pszczyna, Mikołów) 361 powództw o zapłatę ekwiwalentu za bezpłatny węgiel w naturze za 2015 rok (do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania: 441 pozwów). Roszczeń swych emeryci i renciści dochodzą opierając się o zapisy skutecznie wypowiedzianych przez Jednostkę dominującą Zakładowych Układów Zbiorowych Pracy oraz o zapisy Porozumienia zawartego 5 maja 2011 roku przez Zarząd JSW ze stroną społeczną. Jednostka dominująca wnosi o oddalenie roszczeń wskazując na brak podstaw prawnych roszczeń tj. nieobowiązujące już od 31 grudnia 2009 roku skutecznie wypowiedziane ZUZP oraz fakt, że Porozumienie, o którym mowa nie dotyczy emerytów i rencistów, a wyłącznie pracowników JSW. Średnia wartość dochodzonych przez poszczególnych powodów kwot to około 2 000,00 zł za dany rok, czyli łącznie na chwilę obecną wartość wniesionych pozwów sądowych wynosi ok. 700 tys. zł.

Po dniu kończącym okres sprawozdawczy, tj. 13 kwietnia 2016 roku Sąd Rejonowy w Pszczynie wydał cztery wyroki, którymi oddalił łącznie 19 powództw emerytów o wypłatę deputatu węglowego. Wyrok jest nieprawomocny, emerytom służy prawo wniesienia apelacji do Sądu Okręgowego. W ustnych motywach Sąd uzasadnił swój wyrok tym, że po skutecznym wypowiedzeniu przez JSW układów zbiorowych, które przestały obowiązywać z końcem roku 2009, brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych do wypłaty deputatu (realizacja deputatu węglowego dla emerytów i rencistów po okresie obowiązywania ZUZP następowała na podstawie jednostronnych, autonomicznych decyzji JSW - czynności prawnej dokonanej przez JSW a nie aktu normatywnego).

6.7. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Tabela 47. Nagrody i wyróżnienia w 2015 roku

Nagrody i wyróżnienia przyznane w 2015 roku	
Nagrody w konkursie The Best Annual Report 2014	JSW zajęła trzecie miejsce w konkursie The Best Annual Report 2014, organizowanym przez Instytut Rachunkowości i Podatków.
Wyróżnienie Górniczy Sukces Roku na Szkole Eksploatacji Podziemnej Nagroda I stopnia w Ogólnopolskim Konkursie Poprawy Warunków Pracy Rekomendacja Wyższego Urzędu Górniczego, jako „najlepsze praktyki”	Uruchomiona w JSW przez należącą do Grupy spółkę Advicom pierwsza w polskim górnictwie, internetowa platforma szkoleniowo-edukacyjna „Strefa sztygara i nie tylko” obejmuje szeroki zasób narzędzi i informacji służących do pogłębiania wiedzy oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Każdy z pracowników może tam znaleźć m. in. informacje dotyczące stwierdzania kwalifikacji do wykonywania czynności w ruchu zakładu górniczego, teksty podstawowych aktów prawnych, zbiory przykładowych pytań egzaminacyjnych, testy kontrolne, umożliwiające uzupełnianie i sprawdzanie posiadanej wiedzy w dziedzinie przepisów górniczych, przepisów prawa pracy oraz przepisów bhp, wyciągi ważniejszych przepisów górniczych, bryki sztygarskie, poglądowe filmy i prezentacje z różnych dziedzin górnictwa, wizualizacje zdarzeń i wypadków oraz stosowanych profilaktyk występujących w kopalniach zagrożeń, instrukcje obsługi i napraw maszyn i urządzeń górniczych, broszury i ulotki bhp oraz zasady udzielania pierwszej pomocy.
Nagroda Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Nagrodę III stopnia w 43 edycji Ogólnopolskiego Konkursu Poprawy Warunków Pracy w kategorii Przedsięwzięcia organizacyjne i edukacyjne otrzymała popularyzacyjno-edukacyjna gra multimedialna „Robota na grubie”, która jest pierwszym tego typu rozwiązaniem w Polsce w zakresie popularyzacji wiedzy o kopalni węgla kamiennego i występujących w niej zagrożeniach. Wpisuje się ona w bardzo ważną dla Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. społeczną odpowiedzialność biznesu.
Nagroda Specjalna GPW Media	W VIII edycji Konkursu Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych „Złota Strona Emitenta” JSW została laureatem Nagrody Specjalnej GPW Media w zakresie prowadzenia RI przy wykorzystaniu nowoczesnych metod komunikacji internetowej.
Lider Rynku - Najlepsza firma w Polsce, Euro Leader	JSK otrzymała nagrodę w zakresie zarządzania i udostępniania linii kolejowych na swoim obszarze działania oraz nagrodę Euro Leader w zakresie udostępniania linii kolejowych.
Centaur – Oskar	Nagroda została przyznana spółce Polski Koks za eksport koksu do Włoch przez Ambasadę Rzeczypospolitej Polskiej w Rzymie. Nagrodą Centaura zostały wyróżnione cztery polskie firmy, które w ciągu ostatnich lat przyczyniły się do wzrostu polskiego eksportu do Włoch: Oknoplast, Pesa, Polski Koks i Pini Polonia.
Laureat śląskiej edycji plebiscytu Proud of You – Dumni z Was 2015	Spółka Polski Koks została wyróżniona w kategorii Najlepszy Produkt, w gronie takich firm jak ArcelorMittal Poland, American Heart of Poland, czy Farby Kabe Polska. Patronat nad plebiscytem objęły Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach i Łoża Katowicka Business Centre Club.
Tytuł Darczyńca Honorowy XXX Edycji Programu Stypendialnego	Spółka Polski Koks otrzymała nagrodę za wsparcie dla realizacji idei Śląskiego Funduszu Stypendialnego im. Adama Graczyńskiego w zakresie promowania śląskich, młodych talentów.
Gepard Biznesu	Nagroda dla Wałbrzyskich Zakładów Koksowniczych Victoria. Nagroda przyznawana jest przez Instytut Europejskiego Biznesu.
Diamenty Forbesa 2015 roku	CLPB znalazło się na liście Diamentów Forbesa 2015 roku, na której znalazły się przedsiębiorstwa, które osiągnęły największy przeciętny roczny wzrost wartości, są rentowne (na podstawie wskaźników EBIT i ROA), mają wysoką płynność bieżącą i nie zalegają z płatnościami. Przedsiębiorstwa spełniające wszystkie te warunki musiały również wykazać się dodatnim wynikiem finansowym oraz wartością kapitałów własnych.

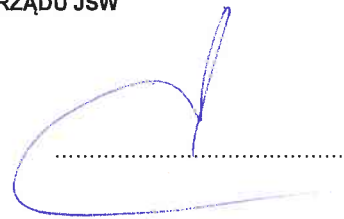
7. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI

Niniejsze Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd JSW dnia 27 kwietnia 2016 roku.

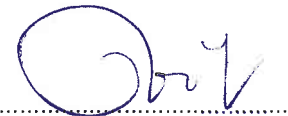
Jastrzębie-Zdrój, 27 kwietnia 2016 roku

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU JSW

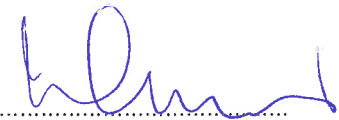
Tomasz Gawlik Prezes Zarządu

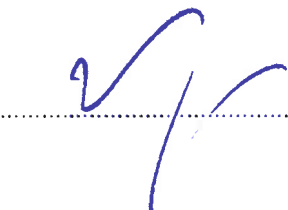
Krzysztof Mysiak p.o. Zastępcy Prezesa Zarządu

Robert Ostrowski p.o. Zastępcy Prezesa Zarządu

Artur Wojtków Zastępca Prezesa Zarządu

[STRONA CELOWO POZOSTAWIONA PUSTA]

SPIS TABEL

Tabela 1. Koncesje na wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej.....	7
Tabela 2. Wykaz spółek objętych konsolidacją.....	8
Tabela 3. Zmiany w powiązaniach kapitałowych	12
Tabela 4. Wybrane istotne zdarzenia, które miały miejsce w 2015 roku	15
Tabela 5. Zrealizowana produkcja i sprzedaż węgla ⁽¹⁾	24
Tabela 6. Zrealizowana produkcja i sprzedaż koksu wraz z przychodami ze sprzedaży koksu i węgl pochodnych	26
Tabela 7. Uzyskane średnie ceny sprzedaży węgla wyprodukowanego w Grupie oraz średnie ceny sprzedaży koksu	27
Tabela 8. Wyniki operacyjne segmentu węglowego*	31
Tabela 9. Wyniki operacyjne segmentu koksowego	32
Tabela 10. Wyniki operacyjne pozostałych segmentów	32
Tabela 11. Struktura nakładów na inwestycje rzeczowe	43
Tabela 12. Struktura nakładów na inwestycje rzeczowe	44
Tabela 13. Nakłady poniesione na realizację wyżej opisanych, kluczowych dla JSW projektów	46
Tabela 14. Czynniki ryzyka i zagrożeń	50
Tabela 15. Zestawienie podsumowujące podstawowe dane dotyczące Grupy w latach 2011-2015.....	56
Tabela 16. Sytuacja majątkowa.....	57
Tabela 17. Źródła pokrycia majątku.....	59
Tabela 18. Przepływy pieniężne netto w latach 2011-2015	62
Tabela 19. Sprawozdanie z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów	66
Tabela 20. Koszty według rodzaju	68
Tabela 21. Podstawowe założenia planu na 2015 rok oraz ich realizacja	73
Tabela 22. Gotówkowy koszt wydobycia węgla*	76
Tabela 23. Gotówkowy koszt produkcji koksu	77
Tabela 24. Podsumowanie notowań akcji JSW	84
Tabela 25. Historia wypłat dywidendy przez Jednostkę dominującą	87
Tabela 26. Akcjonariusze posiadający na 31 grudnia 2015 roku i na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania co najmniej 5% kapitału zakładowego*	91
Tabela 27. Skład osobowy Zarządu JSW na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania.....	100
Tabela 28. Skład Rady Nadzorczej na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania	103
Tabela 29. Skład osobowy Komitetu Audytu Rady Nadzorczej VIII kadencji oraz pełnione funkcje.....	107
Tabela 30. Skład osobowy Komitetu Audytu Rady Nadzorczej IX kadencji oraz pełnione funkcje.....	107
Tabela 31. Skład osobowy Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej VIII kadencji oraz pełnione funkcje	108
Tabela 32. Skład osobowy Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej IX kadencji oraz pełnione funkcje.....	108
Tabela 33. Skład osobowy Komitetu ds. Restrukturyzacji i Strategii oraz pełnione funkcje	108
Tabela 34. Skład osobowy Komitetu ds. Dialogu Społecznego oraz pełnione funkcje	109
Tabela 35. Skład osobowy Komitetu ds. Ładu Korporacyjnego oraz pełnione funkcje	109
Tabela 36. Wynagrodzenie Zarządu należne za 2015 rok (w zł).....	112
Tabela 37. Wynagrodzenie p.o. Prezesa Zarządu w 2015 roku (w zł)	112
Tabela 38. Wynagrodzenie Zarządu należne za 2014 rok (w zł).....	113
Tabela 39. Wynagrodzenie Rady Nadzorczej za 2015 rok (w zł)	114
Tabela 40. Wynagrodzenie Rady Nadzorczej za 2014 rok (w zł)	114
Tabela 41. Struktura akcjonariatu*	117
Tabela 42. Stan posiadania akcji JSW o wartości nominalnej 5,00 zł każda, przez osoby zarządzające i nadzorujące.....	118
Tabela 43. Stan akcji pracowniczych wprowadzonych do obrotu i pozostałych do wprowadzenia na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.....	119
Tabela 44. Stan zatrudnienia oraz przeciętne zatrudnienie w Grupie	124
Tabela 45. Wypadkowość w Grupie	125
Tabela 46. Istotne spory zbiorowe w pozostałych spółkach Grupy	132
Tabela 47. Nagrody i wyróżnienia w 2015 roku	136

SPIS SCHEMATÓW

Schemat 1. Obszary wydobywcze Grupy	4
---	---

Schemat 2. Docelowy Model Biznesowy Grupy Kapitałowej.....	6
Schemat 3. Struktura Grupy Kapitałowej JSW.....	8
Schemat 4. Struktura organizacyjna JSW	10
Schemat 5. Biura podległe członkom Zarządu JSW na 31 grudnia 2015 roku.....	10
Schemat 6. Lokalizacja najważniejszych odbiorców	19
Schemat 7. Proces zarządzania ryzykiem korporacyjnym	49
Schemat 8. Korzyści wypływające z posiadania systemu ERM	49
Schemat 9. Obszary CSR	123

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Produkcja węgla kamiennego w Polsce w latach 2007-2015 (mln ton).....	20
Wykres 2. Produkcja węgla koksowego i energetycznego w Polsce w latach 2012-2015 (mln ton)	20
Wykres 3. Udział Grupy w krajowej produkcji węgla	21
Wykres 4. Udział Grupy w krajowej produkcji koksu	21
Wykres 5. Struktura produkcji węgla przez kopalnie Grupy w 2015 roku	23
Wykres 6. Produkcja węgla w latach 2011-2015 (mln ton).....	24
Wykres 7. Sprzedaż węgla na rzecz odbiorców zewnętrznych (mln ton)	24
Wykres 8. Struktura produkcji koksu w Grupie	26
Wykres 9. Ceny węgla koksowego i koksu	27
Wykres 10. Przychody ze sprzedaży węgla oraz koksu i węglopochodnych w podziale na obszary geograficzne, według odbiorców finalnych.....	29
Wykres 11. Struktura przychodów Grupy według finalnych odbiorców w ujęciu wartościowym na 31 grudnia 2015 roku	30
Wykres 12. Struktura przychodów Grupy według krajów przeznaczenia w ujęciu wartościowym na 31 grudnia 2015 roku	30
Wykres 13. Wpływ segmentów operacyjnych na EBITDA (mln zł).....	31
Wykres 14. Struktura nakładów poniesionych przez JSW	44
Wykres 15. Struktura udziału aktywów trwałych i obrotowych w sumie bilansowej	57
Wykres 16. Struktura udziału kapitału własnego i zobowiązań w sumie bilansowej	59
Wykres 17. Przepływy środków pieniężnych (mln zł).....	62
Wykres 18. Struktura przychodów ze sprzedaży w 2015 roku	67
Wykres 19. Czynniki wpływające na zmianę EBITDA w 2015 roku (mln zł)	72
Wykres 20. Wskaźniki zadłużenia oraz finansowania Grupy.....	74
Wykres 21. Wskaźniki płynności.....	74
Wykres 22. Wskaźniki rentowności	75
Wykres 23. Wskaźniki rentowności	76
Wykres 24. Notowania akcji JSW oraz indeksów WIG20, WIG-Surowce, RESPECT oraz indeksu WIG30.....	84
Wykres 25. Cena i wolumen akcji JSW w 2015 roku	85
Wykres 26. Struktura rekomendacji dla akcji JSW	85
Wykres 27. Struktura właścicielska JSW	117
Wykres 28. Struktura zatrudnienia w Grupie w podziale na rodzaj wykształcenia	124
Wykres 29. Struktura zatrudnienia w Grupie według wieku	124
Wykres 30. Średnia płaca miesięczna w JSW – bez wypłaty nagrody z zysku (zł).....	126

**GRUPA KAPITAŁOWA JASTRZĘBSKIEJ
SPÓŁKI WĘGLOWEJ S.A.
JASTRZĘBIE-ZDRÓJ, ALEJA JANA PAWŁA II 4**

**SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY 2015**

**WRAZ
Z OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA
I
RAPORTEM Z BADANIA**

SPIS TREŚCI

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA	3
RAPORT Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ JASTRZĘBSKIEJ SPÓŁKI WĘGLOWEJ S.A. ZA ROK OBROTOWY 2015.....	5
I. INFORMACJE OGÓLNE	5
1. Dane identyfikujące badaną Spółkę Dominującą	5
2. Struktura Grupy Kapitałowej	6
3. Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy.....	8
4. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie.....	8
5. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa Spółki Dominującej.....	9
II. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ	10
III. INFORMACJE SZCZEGÓLWE.....	12
1. Informacje na temat badanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	12
2. Dokumentacja konsolidacyjna.....	12
3. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej.....	13
IV. UWAGI KOŃCOWE	14

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ ZA ROK OBROTOWY 2015

1. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej
2. Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów
3. Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym
4. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych
5. Informacje dodatkowe obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości oraz inne informacje objaśniające

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ ZA ROK OBROTOWY 2015

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. (zwanej dalej „Grupą Kapitałową”), w której jednostką dominującą jest Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. (zwana dalej „Spółką Dominującą”) z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju przy alei Jana Pawła II 4. Na sprawozdanie to składają się: skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2015 roku, skonsolidowane sprawozdanie z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym, sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej odpowiedzialny jest Zarząd Spółki Dominującej.

Zarząd Spółki Dominującej oraz członkowie jej Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późniejszymi zmianami), zwanej dalej „Ustawą o rachunkowości”.

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego z przyjętymi przez Grupę Kapitałową zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Grupy Kapitałowej.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości,
- krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez Spółkę Dominującą oraz jednostki zależne zasad (polityki) rachunkowości i sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wrywkowy – podstaw, z których wynikają liczby i informacje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

Naszym zdaniem zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku,
- zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, a w zakresie nieuregulowanym w tych standardach – stosownie do wymogów Ustawy o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych,
- jest zgodne z wpływającymi na treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego przepisami prawa obowiązującymi Spółkę Dominującą oraz jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej.

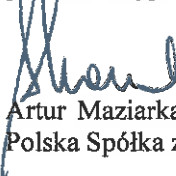
Nie zgłaszając zastrzeżeń do prawidłowości i rzetelności zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zwracamy uwagę na informacje ujęte w nocie objaśniającej 1.2 do sprawozdania finansowego, w której Zarząd Grupy Kapitałowej wymienił okoliczności, które mogą skutkować zagrożeniem kontynuacji działalności Grupy Kapitałowej w okresie kolejnych 12 miesięcy, w związku z zagrożeniem utraty płynności finansowej w tym m.in. potencjalną możliwość skorzystania przez Obligatariuszy z opcji wcześniejszego wykupu obligacji JSW w przypadku braku zawarcia przez Spółkę Dominującą Umowy restrukturyzacyjnej do 30 czerwca 2016 roku. Jednocześnie zwracamy uwagę na informacje przedstawione w nocie objaśniającej 1.3 dotyczące planowanych przez Zarząd Grupy Kapitałowej działań restrukturyzacyjnych, mających na celu poprawę sytuacji finansowej Grupy. W związku z tym skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości i nie zawiera ono korekt, które mogłyby być konieczne, gdyby założenie takie nie było zasadne.

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2015 jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 Ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z roku poz. 133), a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

Artur Maziarka
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewidencyjny 90108

W imieniu Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wpisanego na listę podmiotów uprawnionych prowadzoną przez KRBR pod nr. ewidencyjnym 73:

Artur Maziarka – Wiceprezes Zarządu Deloitte Polska Sp. z o.o. – komplementariusza Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Warszawa, 27 kwietnia 2016 roku

**RAPORT Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA
FINANSOWEGO
GRUPY KAPITAŁOWEJ JASTRZĘBSKIEJ SPÓŁKI WĘGLOWEJ S.A.
ZA ROK OBROTOWY 2015**

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Dane identyfikujące badaną Spółkę Dominującą

Spółka Dominująca działa pod firmą Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. (dalej „Spółka Dominująca”). Siedzibą Spółki jest Jastrzębie-Zdrój, al. Jana Pawła II 4.

Spółka Dominująca prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej. Spółka Dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy X, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000072093.

Spółka Dominująca działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych.

Kapitał zakładowy Spółki Dominującej według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosił 587,0 mln zł i dzielił się na 117,4 mln akcji zwykłych o wartości nominalnej 5 zł każda.

W skład Zarządu Spółki Dominującej na dzień wydania opinii wchodził:

- Tomasz Gawlik	- Prezes Zarządu,
- Krzysztof Mysiak	- p.o. Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii,
- Robert Ostrowski	- p.o. Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych,
- Artur Wojtków	- Zastępca Prezesa Zarządu ds. Pracy i Polityki Społecznej.

W badanym okresie oraz do dnia wydania opinii wystąpiły następujące zmiany w składzie Zarządu Spółki Dominującej:

- w dniu 16 lutego 2015 roku Jarosław Zagórowski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Spółki i jego mandat wygasł w dniu 17 lutego 2015. W tym samym dniu Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o powierzeniu Jerzemu Boreckiemu, Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Technicznych, pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu Spółki, od dnia 18 lutego 2015 roku do czasu powołania nowego Prezesa Zarządu,
- w dniu 20 kwietnia 2015 roku Rada Nadzorcza na podstawie przeprowadzonego postępowania kwalifikacyjnego powołała z dniem 27 kwietnia 2015 roku Edwarda Szłęka na stanowisko Prezesa Zarządu,
- w dniu 18 maja 2015 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie odwołania z dniem 18 maja 2015 Grzegorza Czornika ze stanowiska Zastępcy Prezesa ds. Handlu,
- w dniu 9 lipca 2015 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie odwołania z dniem 9 lipca 2015 roku Jerzego Boreckiego ze stanowiska Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Technicznych,
- w dniu 18 sierpnia 2015 Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie oddelegowania Józefa Myrczka, Członka Rady Nadzorczej z dniem 18 sierpnia 2015 do pełnienia funkcji Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii,

- w dniu 3 września 2015 roku Edward Szlęk złożył rezygnację z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu. W tym samym dniu Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie oddelegowania Józefa Myrczka z dniem 3 września 2015 roku do pełnienia funkcji Zastępcy Prezesa Zarządu do dnia 3 listopada 2015. W tym dniu Rada Nadzorcza podjęła również uchwałę w sprawie powołania Tomasza Gawlika z dniem 4 września 2015 roku na stanowisko Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Strategii oraz Aleksandra Wardasa z dniem 4 września 2015 roku na stanowisko Prezesa ds. Technicznych,
- w dniu 7 września 2015 roku Robert Kozłowski złożył rezygnację z pełnienia funkcji zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych z dniem 7 września 2015 roku,
- w dniu 26 października 2015 Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie powołania Michała Kończaka z dniem 2 listopada 2015 roku na stanowisko Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych,
- w dniu 17 grudnia 2015 roku Rada Nadzorcza powołała Tomasza Gawlika z dniem 17 grudnia 2015 roku na stanowisko Prezesa Zarządu,
- w dniu 29 stycznia 2016 roku Rada Nadzorcza odwołała z dniem 20 stycznia 2016 roku Michała Kończaka ze stanowiska Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych,
- w dniu 8 lutego 2016 roku Rada Nadzorcza odwołała z dniem 8 lutego 2016 roku Aleksandra Wardasa ze stanowiska Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Technicznych. Tego samego dnia Rada Nadzorcza powołała Roberta Ostrowskiego do czasowego wykonywania czynności Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Ekonomicznych do dnia 8 maja 2016 oraz Krzysztofa Mysiaka do czasowego wykonywania czynności Zastępcy Prezesa ds. Strategii do dnia 8 maja 2016 roku.

2. Struktura Grupy Kapitałowej

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym na dzień 31 grudnia 2015 roku objęte zostały następujące spółki:

- a) Spółka Dominująca – Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego Spółki Dominującej za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku. W wyniku przeprowadzonego badania wydaliśmy w dniu 27 kwietnia 2016 roku opinię bez zastrzeżeń ze zwróceniem uwagi na kwestię zagrożenia kontynuacji działalności Spółki Dominującej.

- b) Spółki objęte konsolidacją metodą pełną:

Nazwa i siedziba Spółki	Udział w kapitale (w %)	Podmiot przeprowadzający badanie sprawozdania finansowego i rodzaj wydanej opinii	Dzień bilansowy konsolidowanej jednostki
Jastrzębska Spółka Kolejowa Sp. z o.o., Jastrzębie-Zdrój	100%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
JSU Sp. z o.o., Jastrzębie-Zdrój	100%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
Jastrzębskie Zakłady Remontowe Sp. z o.o., Jastrzębie-Zdrój	100%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
JSW Szkolenie i Górnictwo Sp. z o.o., Jastrzębie-Zdrój	100%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015

Grupa Kapitałowa Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A., Jastrzębie-Zdrój	100%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
Spółka Energetyczna „Jastrzębie” S.A., Jastrzębie-Zdrój	100%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
Zakład Przewozów i Spedycji Spedkoks Sp. z o.o., Dąbrowa Górnicza	100%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
SEJ Serwis Sp. z o.o., Jastrzębie-Zdrój	99,91%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A., Jastrzębie-Zdrój	99,79%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
Polski Koks S.A., Katowice	98,61%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
Polski Koks Forwarding&Shipping Agency Sp. z o.o., Gdynia	98,61%	Biuro Usług Księgowych Finans-Buk Sp. z o.o. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
ZREM-BUD Sp. z o.o.,	97,29%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
Baza Transportu Samochodowego Sp. z o.o., Dąbrowa Górnicza	95,71%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
CARBOTRANS Sp. z o.o., Zabrze	95,71%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
JSW KOKS S.A., Zabrze	95,71%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze Sp. z o.o., Jastrzębie-Zdrój	89,21%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
Wałbrzyskie Zakłady Koksownicze „Victoria” S.A., Wałbrzych	85,03%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
Zakład Usług Energetycznych epeKoks Sp. z o.o., Wałbrzych	85,03%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
JZR „Dźwigi” Sp. z o.o., Jastrzębie-Zdrój	84,97%	ATAC Audytorzy i Partnerzy Sp. z o.o. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015
ADVICOM Sp. z o.o., Jastrzębie-Zdrój	75,06%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. - opinia bez zastrzeżeń	31.12.2015

c) Spółki objęte konsolidacją metodą praw własności:

Nazwa i siedziba Spółki	Udział w kapitale (w %)	Podmiot przeprowadzający badanie sprawozdania finansowego i rodzaj wydanej opinii	Dzień bilansowy konsolidowanej jednostki
Jastrzębska Strefa Aktywności Gospodarczej Sp. z o.o., Jastrzębie-Zdrój	50%	Spółka nie podlega badaniu przez biegłego rewidenta	31 grudnia 2015
Remkoks Sp. z o.o., Dąbrowa Górnicza	46,90%	ZBR Faber Sp. z o.o. – opinia bez zastrzeżeń	31 grudnia 2015
Grafit Sp. z o.o., Pawłowice	35%	Spółka nie podlega badaniu przez biegłego rewidenta	31 grudnia 2015

3. Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy

Działalność Grupy Kapitałowej w 2014 roku zamknęła się stratą netto w wysokości 657,1 mln zł. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2014 podlegało badaniu przez biegłego rewidenta. Badanie zostało przeprowadzone przez podmiot uprawniony Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. Biegły rewident w dniu 18 marca 2015 roku wydał o tym sprawozdaniu opinię bez zastrzeżeń.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zatwierdzające skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2014 odbyło się w dniu 2 czerwca 2015 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2014 zostało złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 17 czerwca 2015 roku.

4. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie

Wyboru podmiotu uprawnionego dokonała Rada Nadzorcza. Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone na podstawie umowy z dnia 3 kwietnia 2015 roku, zawartej pomiędzy Spółką Dominującą a firmą Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie, al. Jana Pawła II 19, wpisaną na prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 73. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta Artura Maziarki (nr ewidencyjny 90108) w siedzibie Spółki Dominującej w dniach od 22 do 26 lutego 2016 roku oraz poza siedzibą Spółki Dominującej do dnia wydania niniejszej opinii.

Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. oraz kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie potwierdzają, iż są uprawnieni do badania sprawozdań finansowych oraz spełniają warunki określone w art. 56 ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2009 r. nr 77, poz. 649 z późniejszymi zmianami) do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej.

5. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa Spółki Dominującej

Nie wystąpiły ograniczenia zakresu naszego badania.

Podmiotowi uprawnionemu i kluczowemu biegłemu rewidentowi w trakcie badania udostępniono żądane dokumenty i dane, jak również udzielono wyczerpujących informacji i wyjaśnień, między innymi zostało potwierdzone pisemnym oświadczeniem Zarządu Spółki Dominującej z dnia 27 kwietnia 2016 roku.

II. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ

Poniżej zaprezentowane są podstawowe wielkości ze skonsolidowanego sprawozdania z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów, skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej oraz wskaźniki finansowe opisujące wynik finansowy Grupy Kapitałowej, jej sytuację finansową i majątkową w porównaniu do analogicznych wielkości za rok ubiegły.

<u>Podstawowe dane finansowe pochodzące ze skonsolidowanego sprawozdania z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów (w mln zł)</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Przychody ze sprzedaży	6.934,9	6.814,9
Koszty działalności operacyjnej	(7.870,7)	(7.792,8)
Wynik na działalności operacyjnej	(3.896,0)	(774,8)
Zysk (strata) netto	(3.285,2)	(657,1)
<u>Podstawowe dane finansowe pochodzące z sprawozdania z sytuacji finansowej (w mln zł)</u>		
Zapasy	491,9	538,2
Należności z tytułu dostaw i usług	452,1	683,5
Aktywa obrotowe	1.487,5	2.283,4
Suma aktywów	11.812,2	15.369,3
Kapitał (fundusz) własny	3.934,2	7.267,5
Zobowiązania krótkoterminowe (w tym krótkoterminowe rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne)	4.043,5	4.114,5
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	930,2	917,7
Suma zobowiązań i rezerw na zobowiązania	7.878,0	8.101,8
<u>Wskaźniki rentowności i efektywności</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
– rentowność sprzedaży	-56%	-11%
– rentowność netto kapitału własnego	-46%	-8%
– wskaźnik rotacji majątku	0,59	0,44
– wskaźnik rotacji należności w dniach	29	32
– wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach	42	37
– wskaźnik rotacji zapasów w dniach	24	25
<u>Płynność/Kapitał obrotowy netto</u>		
– stopa zadłużenia	67%	53%
– stopień pokrycia majątku kapitałem własnym	33%	47%
– kapitał obrotowy netto (w tys. zł)	(2 545 502)	(1 831 100)
– wskaźnik płynności	0,37	0,55
– wskaźnik podwyższonej płynności	0,25	0,42

Analiza powyższych wielkości i wskaźników wskazuje na wystąpienie w roku 2015 następujących tendencji:

- spadek wskaźnika rentowności sprzedaży i wskaźnika rentowności netto kapitału własnego,
- wzrost wskaźnika rotacji majątku,
- skrócenie okresu rotacji należności i zapasów oraz wydłużenie okresu rotacji zobowiązań,
- wzrost stopy zadłużenia Grupy,
- spadek stopnia pokrycia majątku kapitałem własnym,
- wzrost deficytu kapitału obrotowego netto,
- spadek wskaźników płynności i podwyższonej płynności.

Analiza powyższych wskaźników może wskazywać na zagrożenie kontynuacji działalności Grupy. Zwróciliśmy uwagę w naszej opinii, że Zarząd Spółki Dominującej w nocie 1.2 wymienił okoliczności, które mogą skutkować zagrożeniem kontynuacji działalności w okresie kolejnych 12 miesięcy spowodowanym między innymi potencjalną możliwością skorzystania przez Obligatariuszy z opcji wcześniejszego wykupu obligacji JSW w przypadku braku zawarcia przez Spółkę Umowy restrukturyzacyjnej do 30 czerwca 2016 roku. Na dzień bilansowy kapitały własne są dodatnie, jednakże majątek Grupy finansowany jest przede wszystkim kapitałem obcym. Ponadto zobowiązania krótkoterminowe przekraczają aktywa obrotowe o kwotę 2.545,5 mln PLN, a Grupa generuje ujemne przepływy netto. Fakty te świadczą o istotnym zagrożeniu kontynuacji działalności Grupy w przypadku braku realizacji przedstawionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym planów dotyczących programu restrukturyzacji.

Jednocześnie w nocie 1.3 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd Spółki Dominującej przedstawił założenia programu restrukturyzacji mającego na celu uzdrowienie obecnej sytuacji finansowej, w tym fakt rozpoczęcia procesu zbycia częściowych pakietów posiadanych aktywów finansowych.

Zarząd Spółki Dominującej jest przekonany, że podjęte działania będą skutkować w kolejnych okresach poprawą sytuacji finansowej Grupy, a wygospodarowane w ich wyniku wolne środki pieniężne pozwolą na terminowe wywiązywanie się z zaciągniętych zobowiązań. W związku z tym skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości i nie zawiera ono korekt, które mogłyby być konieczne, gdyby założenie takie nie było zasadne.

III. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

1. Informacje na temat badanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Badane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2015 roku i obejmuje:

- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2015 roku, które po stronie aktywów oraz po stronie kapitałów własnych i zobowiązań wykazuje sumę 11.812,2 mln zł,
- skonsolidowane sprawozdanie z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku wykazujące stratę netto w kwocie 3.285,2 mln zł oraz ujemny całkowity dochód ogółem w kwocie 3.301,1 mln zł,
- skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku wykazujące zmniejszeniem kapitału własnego o kwotę 3.333,3 mln zł,
- skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku wykazujące zmniejszenie stanu środków pieniężnych o kwotę 370,2 mln zł,
- informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Badanie objęło okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku i polegało głównie na:

- badaniu prawidłowości i rzetelności przygotowanego przez Zarząd Spółki Dominującej skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- badaniu dokumentacji konsolidacyjnej,
- ocenie prawidłowości zastosowanych w trakcie konsolidacji metod i procedur konsolidacyjnych,
- przeglądzie sporządzonych przez innych biegłych rewidentów opinii i raportów z badania sprawozdań finansowych spółek zależnych i stowarzyszonych, podlegających konsolidacji.

2. Dokumentacja konsolidacyjna

Spółka Dominująca przedstawiła dokumentację konsolidacyjną obejmującą:

- sprawozdania finansowe jednostek objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym,
- sprawozdania finansowe jednostek podporządkowanych dostosowane do zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących przy konsolidacji,
- korekty i wyłączenia dokonywane w celu konsolidacji, niezbędne do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- obliczenia udziałów niedających kontroli.

Konsolidacja sprawozdań Grupy Kapitałowej, w odniesieniu do jednostek zależnych, została przeprowadzona metodą pełną przez sumowanie w pełnej wysokości wszystkich odpowiednich pozycji sprawozdań finansowych Spółki Dominującej i jednostek zależnych objętych konsolidacją.

W odniesieniu do jednostek stowarzyszonych zastosowano metodę praw własności. Wartość udziału Spółki Dominującej w jednostce stowarzyszonej skorygowano o przypadające na rzecz Spółki Dominującej zwiększenia lub zmniejszenia kapitału własnego jednostki stowarzyszonej, które nastąpiły w ciągu okresu objętego konsolidacją oraz pomniejszono o należne od tych jednostek dywidendy.

Spółka Dominująca sporządzająca sprawozdanie skonsolidowane nie stosowała istotnych uproszczeń i odstępstw od przyjętych zasad konsolidacji w stosunku do kontrolowanych jednostek.

3. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej

Spółka Dominująca potwierdziła kontynuację działalności przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Istotne zasady wyceny aktywów, kapitałów własnych i zobowiązań, pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały opisane w dodatkowych informacjach i objaśnieniach do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Spółka Dominująca sporządziła dodatkowe informacje i objaśnienia w postaci not tabelarycznych do poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, skonsolidowanego rachunku zysków i strat oraz skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz opisów słownych zgodnie z zasadami zawartymi w MSSF.

Zarząd Spółki Dominującej sporządził i załączył do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej w roku obrotowym 2015. Sprawozdanie z działalności zawiera informacje wymagane przez art. 49 ust. 2 Ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r. poz.133). Dokonaliśmy sprawdzenia tego sprawozdania w zakresie ujawnionych w nim informacji, których bezpośrednim źródłem jest zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

IV. UWAGI KOŃCOWE

Oświadczenia Zarządu

Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. oraz kluczowy biegły rewident otrzymali od Zarządu Spółki Dominującej pisemne oświadczenie, w którym Zarząd stwierdził, iż Grupa Kapitałowa przestrzegała przepisów prawa.

Artur Maziarka
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewidencyjny 90108

W imieniu Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wpisanego na listę podmiotów uprawnionych prowadzoną przez KRBR pod nr. ewidencyjnym 73:

Artur Maziarka – Wiceprezes Zarządu Deloitte Polska Sp. z o.o. – komplementariusza Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Warszawa, 27 kwietnia 2016 roku

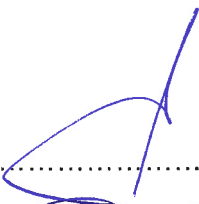
O Ś W I A D C Z E N I E

**Zarządu w sprawie zgodności rocznego skonsolidowanego
sprawozdania finansowego
oraz sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej
Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A.**

Ja, niżej podpisany oświadczam, że wedle mojej najlepszej wiedzy, roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za 2015 rok i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A.

Oświadczam ponadto, iż roczne sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Członkowie Zarządu:

1. (Tomasz Gawlik, Prezes Zarządu)

2. (Krzysztof Mysiak, p.o. Zastępcy Prezesa Zarządu)

3. (Robert Ostrowski, p.o. Zastępcy Prezesa Zarządu)

4. (Artur Wojtków, Zastępca Prezesa Zarządu)

27 kwietnia 2016 r.

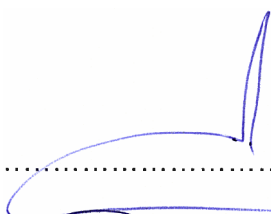
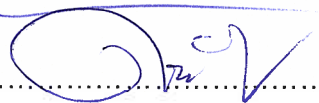
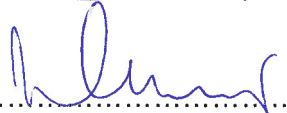
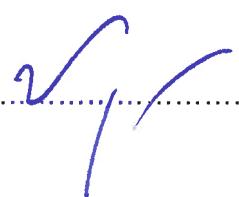
.....
data

O Ś W I A D C Z E N I E

**Zarządu w sprawie wyboru podmiotu uprawnionego
do badania sprawozdań finansowych
(roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A.)**

Ja, niżej podpisany oświadczam, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za 2015 rok, został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci, dokonujący badania tego sprawozdania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Członkowie Zarządu:

1. (Tomasz Gawlik, Prezes Zarządu)
2. (Krzysztof Mysiak, p.o. Zastępcy Prezesa Zarządu)
3. (Robert Ostrowski, p.o. Zastępcy Prezesa Zarządu)
4. (Artur Wojtków, Zastępca Prezesa Zarządu)

27 kwietnia 2016 r.

.....
data